ՏՕՂՈՄՈՆՅԱՆ:

Համառոտագրութիւն ընդհանրական Պատմութեան Հայոց՝ ի սկզբանէ մինչեւ ցամ ՌՉՀԴ. Ի Մատենադարանի Մխիթարեանց Ս. Ղազարու Վենետկոյ. Ի տպարանի նոցին. 1784.

Ի տպարանի Սրբոյ Ղազարու Վենետկոյ.

1774

Ի ԱՐՔԱՅՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍ։

Ա՛ստուածդ խակ ի սիրելի ծառայ իմոյ, զի ընտրեցաւ ընդ ամենայն ազգս երկրի Հնդկաց լինել ուսուցիչ ճշմարտութեան՝ եւ ի նոյն ժամ ի մանկութենէ իւրմէ ի սկզբանէ հեթանոսական կրօնից ի ծոցոյ մօր իւրոյ եւ ի գրկաց դայեկին ի մանկական տարիս ի մեծ ուսուցչէն Գրիգորէ Լուսաւորչէ ի հայրենի տունն ի Վանանդ ի մեծ դպրոցն ի Հաշտեան գաւառի ի Տարօն աշխարհի՝ ուր ամենայն ազգաց ազգաց մանկունք ի նոյն դպրոցն ուսանէին, եւ ի նոյն ժամանակի ի մանկութենէ իւրմէ ի սկզբանէ ի մեծ ուսուցչէն Գրիգորէ Լուսաւորչէ ի հայրենի տունն ի Վանանդ ի մեծ դպրոցն ի Հաշտեան գաւառի ի Տարօն աշխարհի՝ ուր ամենայն ազգաց ազգաց մանկունք ի նոյն դպրոցն ուսանէին, եւ ի նոյն ժամանակի

Ա ստուածային աղբիւր ամենայն մարդկային
ազգի, որ ոչ միայն ի ներքոյ երկնից, այլ եւ
ի վերոյ ամենայն արարածոց ի ձեռն Քրիստոսի
հաստատեցաւ, եւ զանձինս իւր ամենայն
հոգեւոր շնորհաց արժանի արար. զոր ոչ
ոք կարէ պատմել, եւ ոչ ոք կարէ լռել. զի
ոչ ոք կարէ պատմել զամենայն զոր գործեաց
ի մեզ, եւ ոչ ոք կարէ լռել զամենայն զոր
ընդ մեզ արար. զի ոչ ոք կարէ պատմել
զամենայն զոր գործեաց ի մեզ, եւ ոչ ոք
կարէ լռել զամենայն զոր ընդ մեզ արար.
զի ոչ ոք կարէ պատմել զամենայն զոր
գործեաց ի մեզ, եւ ոչ ոք կարէ լռել զա-
մենայն զոր ընդ մեզ արար. զի ոչ ոք կարէ
պատմել զամենայն զոր գործեաց ի մեզ,
եւ ոչ ոք կարէ լռել զամենայն զոր ընդ
մեզ արար. զի ոչ ոք կարէ պատմել զա-
մենայն զոր գործեաց ի մեզ, եւ ոչ ոք կարէ
լռել զամենայն զոր ընդ մեզ արար. զի
ոչ ոք կարէ պատմել զամենայն զոր գոր-
ծեաց ի մեզ, եւ ոչ ոք կարէ լռել զամե-
ն

ոսկրոտ հիւանդին • եւ մատուցին առաւ
ղեցի ու զհիւանդն ի տանջանաց եւ ցաւոց
առողջացոյց հոգւով եւ մարմնով ամէն։
ակն ոք զայս ընթերցեալ կամ լուեալ
ոչ զարհուրեսցի ի մահուանէ • եւ ոչ
վհատեսցի ի հիւանդութենէ • այլ հաւա
տասցի ի Քրիստոս եւ ի սուրբ նշանն
խաչին • զի ամենայն ինչ կարող է
հաւատացելոց ի նա • եւ ոչ ոք ամաչեսցի
ի հիւանդութենէ • զի ամենայն հիւան
դութիւնք ի մեղաց են • եւ ոչ ոք ամա
չեսցի ի մահուանէ • զի ամենայն մարդ
մահկանացու է • եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի
ծերութենէ • զի ամենայն ոք ծերանայ
եւ ի ծերութիւն հասանէ • եւ ոչ ոք ամա
չեսցի ի մանկութենէ • զի ամենայն ոք
մանկանայ եւ ի մանկութիւն հասանէ ։
եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի տկարութենէ • զի
ամենայն ոք տկարանայ եւ ի տկարու
թիւն հասանէ ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի
մեղաց • զի ամենայն ոք մեղանչէ եւ
ի մեղս անկանի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի
խոցոյ • զի ամենայն ոք խոցոտի եւ ի
խոց անկանի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի
վերջին ժամուն • զի ամենայն ոք ի
վերջին ժամուն հասանէ ։ եւ ոչ ոք
ամաչեսցի ի մահուանէ • զի ամենայն
ոք մեռանի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի
գերեզմանէ • զի ամենայն ոք ի գերեզ
ման իջանէ ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի
դատաստանէ • զի ամենայն ոք ի դա
տաստան կանգնի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի
ի դժոխոց • զի ամենայն ոք ի դժոխս
անկանի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի դրախ
տէ • զի ամենայն ոք ի դրախտ մտանէ ։
եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի յաւիտենից • զի
ամենայն ոք յաւիտենից ժառանգէ ։
զի ամենայն ինչ կարող է հաւատացե
լոց ի նա • եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի խա
չէ • զի ամենայն ոք խաչի նշանաւ
կնքի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի մկրտու
թենէ • զի ամենայն ոք մկրտի ։ եւ ոչ
ոք ամաչեսցի ի հաղորդութենէ • զի
ամենայն ոք հաղորդի ։ եւ ոչ ոք ամա
չեսցի ի մարմնոյ եւ յարեանէ • զի
ամենայն ոք յարիցէ ։ եւ ոչ ոք ամա
չեսցի ի տանջանաց • զի ամենայն ոք
տանջի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի պսակէ
• զի ամենայն ոք պսակի ։ եւ ոչ ոք
ամաչեսցի ի փառաց • զի ամենայն ոք
փառաւորի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի
յաւիտենից • զի ամենայն ոք յաւիտե
նից ժառանգէ ։ զի ամենայն ինչ կա
րող է հաւատացելոց ի նա • եւ ոչ ոք
ամաչեսցի ի խաչէ • զի ամենայն ոք
խաչի նշանաւ կնքի ։ եւ ոչ ոք ամա
չեսցի ի մկրտութենէ • զի ամենայն
ոք մկրտի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի հա
ղորդութենէ • զի ամենայն ոք հաղոր
դի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի մարմնոյ
եւ յարեանէ • զի ամենայն ոք յարիցէ ։
եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի տանջանաց • զի
ամենայն ոք տանջի ։ եւ ոչ ոք ամա
չեսցի ի պսակէ • զի ամենայն ոք պսա
կի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի փառաց •
զի ամենայն ոք փառաւորի ։ եւ ոչ ոք
ամաչեսցի ի յաւիտենից • զի ամենայն
ոք յաւիտենից ժառանգէ ։ զի ամենայն
ինչ կարող է հաւատացելոց ի նա • եւ
ոչ ոք ամաչեսցի ի խաչէ • զի ամենայն
ոք խաչի նշանաւ կնքի ։ եւ ոչ ոք ամա
չեսցի ի մկրտութենէ • զի ամենայն
ոք մկրտի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի հա
ղորդութենէ • զի ամենայն ոք հաղոր
դի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի մարմնոյ
եւ յարեանէ • զի ամենայն ոք յարիցէ ։
եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի տանջանաց • զի
ամենայն ոք տանջի ։ եւ ոչ ոք ամա
չեսցի ի պսակէ • զի ամենայն ոք պսա
կի ։ եւ ոչ ոք ամաչեսցի ի փառաց •
զի ամենայն ոք փառաւորի ։ եւ ոչ ոք
ամաչեսցի ի յաւիտենից • զի ամենայն
ոք յաւիտենից ժառանգէ ։

ՀՀՀ

ասաց Տէրն առ Մովսէս. «Ելանես դու եւ Ահարոն
դուրս, դուք եւ Նադաբ եւ Աբիհու եւ եօթանասուն
երէցներ Իսրայէլի ազգէն, եւ երկրպագէք հեռուանց։
Եւ Մովսէս միայն մերձենայ առ Տէր, եւ նոքա մի՛
մերձենան, եւ ժողովուրդն մի՛ ելանիցէ ընդ նոսա»։
Եւ եկն Մովսէս եւ պատմեաց ժողովրդեան զամենայն
բանս Տեառն եւ զդատաստանս։ Եւ պատասխանի
ետուն ամենայն ժողովուրդն ձայնիւ միով եւ ասեն.
«Զամենայն բանս, զոր խօսեցաւ Տէր, առնեմք»։ Եւ
գրեաց Մովսէս զամենայն բանս Տեառն, եւ կանխեաց
առաւօտուն եւ շինեաց սեամբ տասն եւ երկու
հիմունս՝ ըստ տասն եւ երկու ազգաց որդւոցն Իսրայէլի։
Եւ առաքեաց զերիտասարդսն որդիսն Իսրայէլի, եւ
մատուցին ողջակէզս եւ զոհեցին զոհս հաշտութեանց
Տեառն զեզինս։ Եւ առեալ Մովսէս զկէս արեանն՝
եդ ի սկահս, եւ զկէսն արեանն ցանէր ի վերայ
սեամբ։ Եւ առեալ զգիրքն ուխտին՝ ընթերցաւ առ
ժողովուրդն։ Եւ ասեն. «Զամենայն, զոր խօսեցաւ
Տէր, առնեմք, եւ լուիցուք»։ Եւ առեալ Մովսէս
զարիւնն՝ ցանէ ի վերայ ժողովրդեանն եւ ասէ.
«Ահա արիւն ուխտին, զոր կնքեաց Տէր ընդ ձեզ
վասն ամենայն բանիցս այսոցիկ»։ Եւ ելին Մովսէս
եւ Ահարոն, Նադաբ եւ Աբիհու եւ եօթանասուն
երէցք Իսրայէլի։ Եւ տեսին զտեղի, ուր կայր Աստուած
Իսրայէլի, եւ ներքեւ ոտից նորա իբրեւ զգործ
քարանձաւի շինուածոյ, եւ իբրեւ զերկինս՝ ի
պարզութեան։ Եւ ոչ ի վերայ ընտրելոցն որդւոցն
Իսրայէլի ձեռն իւր արկ, եւ տեսին զտեղի Աստուծոյ,
եւ կերան եւ արբին։ Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս. «Ելանե՛ս
առ իս ի լեառն եւ կա՛ց անդ, եւ տա՛ց քեզ զտախտակս
քարեայս եւ զօրէնս եւ զպատուիրանս, զոր գրեցի
ես, ուսուցանել նոցա»։ Եւ յարուցեալ Մովսէս եւ
Յեսու սպասաւոր նորա՝ ելին Մովսէս ի լեառն
Աստուծոյ։ Եւ ասէ ցերէցսն. «Կացէ՛ք դուք ի
տեղւոջ ումեք, մինչեւ դարձցուք առ ձեզ։ Եւ ահա
Ահարոն եւ Ովր ընդ ձեզ են, եւ եթէ ումեք իցէ
դատաստան, առ նոսա գնասցէ»։ Եւ ելանէ Մովսէս
ի լեառն, եւ ծածկեաց զնա ամպ։ Եւ բնակեցաւ
փառք Տեառն ի վերայ լերինն Սինա, եւ ծածկեաց
զնա ամպ ամս վեց։ Եւ կոչեաց զՄովսէս յաւուր
եօթներորդի ի միջոյ ամպոյն։ Եւ երեւումն փառացն
Տեառն իբրեւ զհուր ճարակ ի գլուխ լերինն առաջի
որդւոցն Իսրայէլի։ Եւ մտանէ Մովսէս ի միջոյ
ամպոյն, եւ ելանէ ի լեառն, եւ էր Մովսէս ի լերինն
քառասուն աւուրս եւ քառասուն գիշերս։

ՈՒՐԱԽ ԵՂԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՈՒՐԱԽ ԵՂԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐ

ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՑ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ ԵՒ ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԵՐ ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ ԱՆՈՒՆ ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՑ ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԵՒ

հիմն անսասան. յայնմհետէ ժամա-
նակ թուի նոցա ոչ ինչ պատճառ
ունել ընդդէմ հաստատել զիւրեանց
թուականն, ի հետաքննութիւն ան-
ցելոցն ոչ մտանել. զի ոչ ինչ ան-
կարելի թուէր ի նոցանէ ուսանել
զոր ինչ ուզէին ի նախնեաց. այլ
ընդհակառակն՝ ի նոցանէ ուսեալ
զամենայն ինչ, ինքեանք ի մէջ
ոչ ինչ ունէին ի հնոցն հակառակ
կամ ընդդիմադիր. ուստի և ոչ
ինչ ունէին պատճառ ի նոցանէ
զատանելոյ և ինքեանք զանձինս
հարկեալ գտանել, և ապա ոչ
ինչ ունէին ի նոցանէ ուսանելոց
և ի նոցանէ ստանալոց. զի ոչ
միայն ոչ ինչ ունէին ի նոցանէ
ուսանելոց, այլ և ամենայն ինչ
ունէին ի նոցանէ ուսուցանելոց
զանձինս. զի ոչ ինչ ունէին ի
նոցանէ ուսանելոց, զի ոչ ինչ
ունէին ի նոցանէ ստանալոց.
զի ոչ ինչ ունէին ի նոցանէ
ստանալոց, զի ոչ ինչ ունէին
ի նոցանէ ուսանելոց. զի ոչ
ինչ ունէին ի նոցանէ ուսանե-
լոց, զի ոչ ինչ ունէին ի նոցա-
նէ ստանալոց. զի ոչ ինչ ունէին
ի նոցանէ ստանալոց, զի ոչ
ինչ ունէին ի նոցանէ ուսանե-
լոց. զի ոչ ինչ ունէին ի նոցա-
նէ ուսանելոց, զի ոչ ինչ ունէին
ի նոցանէ ստանալոց. զի ոչ
ինչ ունէին ի նոցանէ ստանա-
լոց, զի ոչ ինչ ունէին ի նոցա-
նէ ուսանելոց. զի ոչ ինչ ունէին
ի նոցանէ ուսանելոց, զի ոչ
ինչ ունէին ի նոցանէ ստանա-
լոց. զի ոչ ինչ ունէին ի նոցա-
նէ

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ոչ ոք ի մարդկանէ ոչ ինչ ընդունի, եթէ ոչ եղիցի
նմա տուեալ յերկնից: Զի դուք ինքեանք գիտէք
զի ոչ ես եկի առաջի քան զքահանայապետն, այլ
առաքեալ եմ առաջի նորա: Որ ունի զկինն՝ նա է
փեսայ. բայց բարեկամն փեսային որ կայ եւ լսէ
զնա, ուրախութեամբ ուրախանայ ձայնի փեսային.
այսպէս եւ ուրախութիւն իմ լցաւ: Նա պարտ է
մեծանալ, եւ ես պակասել: Որ ի վերուստ գայ՝
ամենեցուն վերագոյն է. որ ի երկրէ է՝ երկրաւոր
է, եւ երկրաւորի խօսի: Որ յերկնից գայ՝ ամենեցուն
վերագոյն է: Զոր ետես եւ լուաւ՝ զայն վկայէ,
եւ վկայութիւն նորա ոչ ոք ընդունի: Որ ընդունի
զվկայութիւն նորա՝ կնքեաց թէ ճշմարիտ է Աստուած:
Զի զոր առաքեաց Աստուած՝ զբանս Աստուծոյ խօսի.
զի ոչ տայ զհոգին չափով: Հայրն սիրէ զորդին,
եւ ամենայն ինչ ետ ի ձեռս նորա: Որ հաւատայ
որդւոյն՝ ունի կեանս յաւիտենական. եւ որ ոչ
հաւատայ որդւոյն՝ ոչ տեսցէ կեանս, այլ բարկութիւն
Աստուծոյ մնայ ի վերայ նորա: Եւ երբ գիտաց
Տէր թէ լուան փարիսեցիքն եթէ Յիսուս աշակերտս
առնու եւ մկրտէ զբազումս քան զՅովհաննէս.
թէպէտ եւ Յիսուս ոչ մկրտէր, այլ աշակերտք նորա:
Եթող զՅուդէա եւ գնաց դարձեալ ի Գալիլեա:
Պարտ էր նմա անցանել ընդ Սամարիա: Եկն
ուրեմն ի քաղաքն Սամարիայ որ կոչի Սուքար,
մերձ ի դաշտն զոր ետ Յակոբ Յովսեփայ որդւոյ
իւրում: Եւ էր անդ ջրհոր Յակոբայ: Եւ Յիսուս
յոգնեալ ի ճանապարհէն՝ նստաւ ի վերայ ջրհորոյն.
եւ ժամ էր իբրեւ զվեցերորդ: Եկն կին մի ի
Սամարիայ քաղել ջուր: Ասէ ցնա Յիսուս. Տուր
ինձ ջուր արբուցանել: Զի աշակերտք նորա գնացեալ
էին ի քաղաքն զկերակուր գնել: Ասէ ցնա կինն
Սամարացի. Զիա՞րդ դու Հրեայ խնդրես ի ինէն
Սամարացւոյ ջուր արբուցանել: Զի ոչ գործակցին
Հրեայք Սամարացւոց: Պատասխանի Յիսուս եւ
ասէ ցնա. Եթէ գիտիցես զպարգեւն Աստուծոյ,
եւ զոր ասէ ցքեզ. Տուր ինձ ջուր արբուցանել՝
դու խնդրեցեր ի նմանէ, եւ տացէ քեզ ջուր կենդանի:
Ասէ ցնա կինն. Տէր, ոչ ունիս դու զոր ածցես
ի ջուրն, եւ ջրհորն խոր է. ուստի ունիցես դու
զջուրն կենդանի: Միթէ դու մեծ ես քան զհայրն
մեր Յակոբ, որ ետ մեզ զջրհորդ զայդ, եւ ինքն
արբոյր ի նմանէ, եւ որդիք նորա, եւ անասունք
նորա: Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ ցնա. Ամենայն
որ արբուցանիցէ ի ջրոյդ զայդ՝ ծարաւի լինիցի
դարձեալ: Իսկ որ արբուցանիցէ ի ջրոյ զոր ես
տացեմ նմա՝ ոչ ծարաւի լինիցի յաւիտեան, այլ
ջուրն զոր ես տացեմ նմա՝ աղբիւր ջրոյ լինիցի
նմա ածելոյ ի կեանս յաւիտենական: Ասէ ցնա
կինն. Տէր, տուր ինձ զայդ ջուր, զի մի ծարաւի
լինիցիմ, եւ մի եկեսցեմ ածել ի ջրհորոյն: Ասէ
ցնա Յիսուս. Գնա կոչեա զայր քո, եւ եկ անդրէն
հոս: Պատասխանի կինն եւ ասէ. Ոչ ունիմ ամուսին:
Ասէ ցնա Յիսուս. Բարւոք ասացեր թէ ոչ ունիմ
ամուսին: Զի հինգ այր ունէիր, եւ արդ զոր ունիս
նա ոչ է քո ամուսին: Զայդ ճշմարիտ ասացեր:
Ասէ ցնա կինն. Տէր, տեսանեմ զի մարգարէ ես
դու: Հարքն մեր ի լերինդ զայդ երկրպագեցին,
եւ դուք ասէք թէ Երուսաղէմ է տեղի ուր երկրպագել
պարտ է: Ասէ ցնա Յիսուս. Կին, հաւատա ինձ,
զի գայ ժամ յորում ոչ ի լերինդ զայդ եւ ոչ ի
Երուսաղէմ երկրպագեսջիք Հաւրն: Դուք երկրպագէք
զոր ոչ գիտէք, մեք երկրպագեմք զոր գիտեմք,
զի փրկութիւն յՀրեայսն է: Եւ գայ ժամ, եւ
արդ է, յորում ճշմարիտ երկրպագուք երկրպագեսցեն
Հաւր ի հոգւոյ եւ ի ճշմարտութեան. զի եւ Հաւր
այսպիսիս խնդրէ որ երկրպագեսցեն նմա: Հոգի է
Աստուած, եւ որ երկրպագեն նմա՝ ի հոգւոյ եւ
ի ճշմարտութեան պարտ է երկրպագել: Ասէ ցնա
կինն. Գիտեմ զի Մեսիա գայ որ կոչի Քրիստոս:
Եւ յորժամ եկեսցէ նա՝ պատմեսցէ մեզ զամենայն:
Ասէ ցնա Յիսուս. Ես եմ որ խօսիմ ընդ քեզ:
Եւ ի սմին ժամու եկին աշակերտք նորա, եւ
զարմանային զի ընդ կնոջ խօսէր: Բայց ոչ ոք
ասէ. Զի՞ խնդրես, կամ զինչ խօսիս ընդ նմա:
Եթող կինն զջուրն իւր, եւ գնաց ի քաղաքն, եւ
ասէ ցարս. Եկայք տեսէք զայր որ ասաց ինձ
զամենայն զոր արարի. միթէ նա է Քրիստոս:
Ելին ուրեմն ի քաղաքէն, եւ գային առ նա:
Ի միջոցի աստի աղաչէին զնա աշակերտք նորա
եւ ասէին. Ուսո՛ւցիչ, կեր: Եւ նա ասէ ցնոսա.
Ես կերակուր ունիմ ուտել զոր դուք ոչ գիտէք:
Ասէին ուրեմն աշակերտքն ընդ միմեանս. Միթէ
ոք եբեր նմա կերակուր: Ասէ ցնոսա Յիսուս.
Կերակուր իմ է առնել զկամս Հաւր իմոյ որ
առաքեաց զիս, եւ զգործ նորա կատարել: Ոչ
ասէք դուք թէ չորս ամիս են, եւ հունձն գայ:
Ահա ասեմ ցձեզ. Վերացուցէք զաչս ձեր, եւ
տեսէք զանդս զի սպիտակ են արդէն ի հունձ:
Եւ որ հնձէ՝ վարձս առնու, եւ ժողովէ զպտուղ
ի կեանս յաւիտենական: Զի որ սերմանէ՝ եւ որ
հնձէ՝ միանգամ ուրախ լիցին: Զի ի սմանէ է
ճշմարիտ ասացեալն թէ այլ է որ սերմանէ, եւ
այլ է որ հնձէ: Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր
դուք ոչ վաստակեցէք: Այլք վաստակեցին, եւ դուք
ի վաստակս նոցա մտէք: Եւ բազումք ի քաղաքէն
յայնմանէ հաւատացին ի նա ի Սամարացւոցն
վասն բանի կնոջ որ վկայէր եթէ ասաց ինձ
զամենայն զոր արարի: Եւ յորժամ եկին առ նա
Սամարացիքն՝ աղաչէին զնա որ մնասցէ ընդ
նոսա: Եւ մնաց անդ երկս աւուրս: Եւ բազումք
աւելի հաւատացին վասն բանի նորա: Եւ կնոջն
ասէին. Ոչ այլ ինչ վասն խօսից քոց հաւատամք,
զի մեք ինքեանք լուաք եւ գիտեմք թէ նա է
ճշմարիտ Փրկիչ աշխարհի Քրիստոս: Եւ յետ երկուց
աւուրց ել անտի եւ գնաց ի Գալիլեա: Զի ինքն
Յիսուս վկայեաց եթէ մարգարէ ի հայրենի իւրում
ոչ ունի պատիւ: Եկն ուրեմն ի Գալիլեա, եւ
ընկալան զնա Գալիլեացիքն, զամենայն զոր արար
ի Երուսաղէմ յտաւնի, զի եւ նոքա եկին յտաւնի:
Եկն ուրեմն դարձեալ ի Կանա Գալիլեացւոց, ուր
արար զջուրն գինի: Եւ էր ոմն թագաւորական,
որոյ որդի հիւանդ էր ի Կափառնայում: Որ լուեալ
եթէ Յիսուս եկն ի Գալիլեա ի Հրէաստանէ՝ գնաց
առ նա, եւ աղաչէր զնա որ իջցէ եւ բժշկեսցէ
զորդի նորա, զի մեռանել էր: Ասէ ցնա Յիսուս.
Եթէ նշանս եւ սքանչելիս ոչ տեսանիցէք՝ ոչ
հաւատայք: Ասէ ցնա թագաւորական. Տէր, իջ
մինչեւ ոչ մեռանիցի որդի իմ: Ասէ ցնա Յիսուս.
Գնա, որդի քո կենդանի է: Հաւատաց այրն
բանի զոր ասաց ցնա Յիսուս, եւ գնայր: Եւ
յորժամ նա իջանէր՝ ծառայքն նորա ընդառաջ
եկեալ աւետեցին նմա եւ ասեն. Որդի քո կենդանի
է: Եւ հարցանէ զնոսա զժամն յորում լաւագոյն
եղեւ: Եւ ասեն ցնա. Երէկ ի ժամ եօթներորդ
թողաւ զնա տենդ: Գիտաց ուրեմն հայրն թէ
յայնմ ժամու յորում ասաց ցնա Յիսուս. Որդի
քո կենդանի է: Եւ հաւատաց ինքն եւ ամենայն
տունն իւր: Զայդ երկրորդ նշան արար Յիսուս
եկեալ ի Հրէաստանէ ի Գալիլեա: Եւ յետ այսորիկ
էր տաւնի մի ի Հրէից, եւ ել Յիսուս ի Երուսաղէմ:
Եւ է ի Երուսաղէմ ի դրան ոչխարաց աւազան մի
որ կոչի եբրայերէն Բեթեսդա, որ ունի հինգ
սրահս: Ի սոսա պառկէին բազում հիւանդք,
կուրք, կաղք, ցամաքեալք, որ ակն ունէին
ջրոյն շարժման: Զի հրեշտակ Տեառն ի ժամ
իջանէր յաւազանն, եւ շարժէր զջուրն: Եւ որ
առաջին մտանէր յաւազանն յետ շարժման ջրոյն՝
առողջանայր յորում հիւանդութեամբ պատեալ
լիցի: Էր ուրեմն անդ մարդ մի որ ութսուն եւ
ութ ամ հիւանդ էր: Զոր տեսեալ Յիսուսի պառկեալ,
եւ գիտացեալ զի բազում ժամանակս ունի հիւանդ,
ասէ ցնա. Կամիցի՞ր առողջանալ: Պատասխանի
հիւանդն եւ ասէ. Տէր, մարդ չունիմ որ զիս
արկցէ յաւազանն յորժամ շարժեսցի ջուրն: Զի
մինչ ես գամ՝ ուրիշ ոք առաջի իմ իջանէ: Ասէ
ցնա Յիսուս. Յարի, առ զմահիճս քո, եւ գնա:
Եւ յանդիման առողջացաւ մարդն, եւ առ զմահիճս
իւր, եւ գնայր: Էր ուրեմն աւուրն սաբաթու:
Ասէին ուրեմն Հրեայքն ցբժշկեալն. Սաբաթ է,
ոչ իրաւունք է քեզ առնուլ զմահիճս քո: Պատասխանի
նոցա. Որ զիս առողջացոյց՝ նա ասաց ցիս. Առ
զմահիճս քո, եւ գնա: Հարցին զնա. Ո՞ է մարդն
որ ասաց ցքեզ. Առ զմահիճս քո, եւ գնա: Եւ
բժշկեալն ոչ գիտէր զոր ոք էր: Զի Յիսուս
խոնարհեցաւ ի ժողովրդենէ որ էր ի տեղւոջն:
Յետ այսորիկ գտանէ զնա Յիսուս ի տաճարի,
եւ ասէ ցնա. Ահա առողջացար, մի՛ այլ եւս
մեղանչեր, զի մի՛ ինչ չարագոյն քան զայն
եղիցի քեզ: Գնաց մարդն, եւ պատմեաց Հրէից
եթէ Յիսուս է որ զիս առողջացոյց: Եւ վասն
այսորիկ հալածէին Հրեայքն զՅիսուս, զի այսպէս
գործէր զգործս ի սաբաթու: Ասէ ցնոսա Յիսուս.
Հայր իմ մինչեւ ցայժմ գործէ, եւ ես գործեմ:
Վասն այսորիկ ուրեմն առաւել խնդրէին Հրեայքն
սպանանել զնա, զի ոչ միայն զսաբաթն լուծանէր,
այլ եւ զհայր իւր ասէր զԱստուած՝ հաւասար
առնելով զանձն Աստուծոյ: Պատասխանի Յիսուս
եւ ասէ ցնոսա. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. Ոչ կարէ
որդին ինքնին ոչ ինչ առնել, եթէ ոչ զոր տեսանիցէ
զհայր առնել: Զի զոր ինքն առնէ՝ զայն եւ որդին
նոյնպէս առնէ: Զի հայր սիրէ զորդին, եւ ամենայն
ինչ ցուցանէ նմա զոր ինքն առնէ: Եւ մեծագոյն
քան զայս ցուցանիցէ նմա գործս, զի դուք
զարմասջիք: Զի որպէս հայր յարուցանէ զմեռեալս
եւ կենդանացուցանէ, նոյնպէս եւ որդին զորս
կամի կենդանացուցանէ: Զի ոչ դատէ հայր զոք,
այլ զամենայն դատաստան ետ որդւոյն: Զի
ամենեքին պատուեսցեն զորդին որպէս պատուեն
զհայր: Որ ոչ պատուէ զորդին՝ ոչ պատուէ զհայր
որ առաքեաց զնա: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. Որ
զբանս իմ լուիցէ, եւ հաւատասցէ որ առաքեաց
զիս՝ ունի կեանս յաւիտենական, եւ ի դատաստան
ոչ գայ, այլ անցեալ է ի կենացն: Ամէն ամէն
ասեմ ձեզ. Եկեսցէ ժամ, եւ արդ է, յորում մեռեալք
լսիցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ, եւ որ լսիցեն՝
կեցցեն: Զի որպէս հայր ունի կեանս յինքեան,
նոյնպէս եւ Որդւոյն ետ կեանս ունել յինքեան:
Եւ իշխանութիւն ետ նմա եւ դատաստան առնել,
զի Որդի մարդոյ է: Մի՛ զարմանայք զայդ, զի
եկեսցէ ժամ յորում ամենեքին որ ի գերեզմանս
են լսիցեն ձայնի նորա: Եւ ելիցեն որ զբարիսն
արարին՝ ի յարուցումն կենաց, եւ որ զչարիսն
արարին՝ ի յարուցումն դատաստանի: Ոչ կարեմ
ես ինքնին ոչ ինչ առնել: Որպէս լսեմ՝ դատեմ,
եւ դատաստան իմ արդար է, զի ոչ խնդրեմ զկամս
իմ, այլ զկամս հաւր որ առաքեաց զիս: Եթէ ես
վկայեմ զանձին՝ վկայութիւն իմ ոչ է ճշմարիտ:
Այլ է որ վկայէ զիս, եւ գիտեմ զի ճշմարիտ է
վկայութիւն զոր վկայէ ինձ: Դուք առաքեցէք առ
Յովհաննէս, եւ վկայեաց ճշմարտութեան: Ես ոչ
ի մարդկանէ վկայութիւն առնում, այլ զայս ասեմ
զի կեցջիք: Նա էր ճրագ վառեալ եւ լուսաւորեալ,
եւ դուք կամեցայք ժամանակաւ մի ցնծալ ի լուսոյ
նորա: Իսկ ես ունիմ վկայութիւն մեծագոյն քան
զՅովհաննէս. զի զոր ետ ինձ հայր զգործս կատարել,
զգործսն զոր ես առնեմ՝ վկայեն վասն իմ թէ
հայր առաքեաց զիս: Եւ որ առաքեաց զիս հայր՝
նա վկայեաց վասն իմ: Ոչ երբէք ձայն նորա
լուարուք, ոչ տեսիլ նորա տեսէք: Եւ զբանն նորա
ոչ ունիք բնակեալ ի ձեզ, զի զոր նա առաքեաց՝
դուք ոչ հաւատայք նմա: Քննէք զգիրսն, զի դուք
կարծէք ի նոսա կեանս յաւիտենական ունել, եւ
նոքա են որ վկայեն վասն իմ: Եւ ոչ կամիք գալ
առ իս զի կեանս ունիցիք: Զփառս յոմանց ոչ
առնում: Այլ գիտեմ զձեզ զի ոչ ունիք զսէր
Աստուծոյ ի ձեզ: Ես եկի յանուն հաւր իմոյ, եւ
ոչ ընկալայք զիս: Եթէ այլ ոք եկեսցէ յանուն
իւրում՝ զնա ընկալջիք: Զի՞ կարէք դուք հաւատալ
որ փառս յիմանէ ընկալանիք, եւ զփառս որ
յԱստուծոյ միոյ է ոչ խնդրէք: Մի՛ կարծէք թէ
ես մեղադրեմ զձեզ առ հայր: Կայ որ մեղադրէ
զձեզ, Մովսէս, յոր դուք յուսացեալ էք: Զի եթէ
հաւատայիք Մովսիսի՝ հաւատայիք եւ ինձ, զի
ինձ գրեաց նա: Եթէ ոչ հաւատայք գրոցն նորա՝
զիա՞րդ հաւատասջիք բանիցս իմոց: Յետ այսորիկ
գնաց Յիսուս անդրէն ընդ ծով Գալիլեացւոց որ
կոչի Տիբերիա: Եւ հետեւէր նմա բազում ժողովուրդ,
զի տեսանէին զսքանչելիսն զոր առնէր ի հիւանդսն:
Ելանէ ուրեմն Յիսուս ի լեառն, եւ անդ նստէր
ընդ աշակերտսն իւր: Էր ուրեմն մերձ զատկն
տաւնի Հրէից: Ամբարձեալ ուրեմն Յիսուս զաչս
իւր, եւ տեսեալ զի բազում ժողովուրդ գայ առ
նա, ասէ ցՓիլիպպոս. Ուստի գնեսցուք հաց զի
կերիցեն սոքա: Եւ զայս ասէր փորձելով զնա:
Զի ինքն գիտէր զոր ինչ առնէր: Պատասխանի
Փիլիպպոս. Երկերիւր դահեկանի հաց ոչ բաւականանայ
նոցա, զի իւրաքանչիւր մի մի քիչ առցէ: Ասէ
ցնա մի յաշակերտացն նորա, Անդրէաս եղբայր
Սիմոն Պետրոսի. Է մանկտի մի աստ որ ունի
հինգ հացս գարի եւ երկու ձուկնս, այլ զայդ
զիա՞րդ ընդ այսքան ոք: Ասէ Յիսուս. Արարէք
զմարդիկն հանգուցանել: Էր ուրեմն խոտ բազում
ի տեղւոջն: Հանգուցին ուրեմն արք ի թուոյ
իւրեանց հինգ հազարք: Առ ուրեմն Յիսուս զհացսն,
եւ գոհացեալ բաշխեաց աշակերտացն, եւ աշակերտքն
հանգուցելոցն: Նոյնպէս եւ զձկանցն որչափ կամեցան:
Եւ յորժամ յագեցան՝ ասէ ցաշակերտսն իւր.
Ժողովեցէք զմնացեալ կտորսն, զի մի՛ ինչ կորիցէ:
Ժողովեցին ուրեմն, եւ լցին տասն եւ երկու
զամբիւղս կտորաց հնոցն հինգ հացից գարի,
որ մնացին ուտողացն: Զոր տեսեալ մարդկանն
զսքանչելիսն զոր արար Յիսուս՝ ասէին. Զի այս
է ճշմարիտ մարգարէն որ գալոց է յաշխարհ:
Իսկ Յիսուս գիտացեալ զի գան զնա հարկանել
զի թագաւոր արասցեն զնա, փախեաւ անդրէն
ի լեառն ինքնին միայն: Եւ յորժամ երեկոյ եղեւ՝
իջին աշակերտքն նորա ի ծով, եւ նաւեցան ի
նաւ մի, եւ գնային ընդ ծով յանդիման Կափառնայում:
Եւ խաւար էր արդէն, եւ Յիսուս ոչ եկեալ էր
առ նոսա: Եւ ծով ելանէր ի հողմոյ մեծի որ
փչէր: Եւ յորժամ նաւեցան իբրեւ զհինգ եւ
զվեց վաթսուն ասպարիզս՝ տեսանեն զՅիսուս
քայլեալ ընդ ծով, եւ մերձ ի նաւն լինել, եւ
երկեան: Ասէ ցնոսա. Ես եմ, մի՛ երկնչիք: Եւ
կամեցան առնուլ զնա ի նաւ, եւ նաւն անդէն
հասանէր յերկիր յոր գնային: Ի միջոցի աստի
ամբոխն որ կայր յայն կողմն ծովուն՝ տեսանէր
զի նաւ մի ոչ էր անդ, եթէ ոչ մի՛ զոր մտին
աշակերտքն նորա, եւ ոչ Յիսուս մտեալ էր ընդ
աշակերտսն իւր, այլ միայնակ աշակերտքն նորա
գնացեալ էին: Այլ նաւակունք եկին ի Տիբերիայ
մերձ ի տեղին ուր կերան զհացն, յորժամ գոհացաւ
Տէր: Եւ յորժամ ետես ամբոխն զի ոչ է անդ
Յիսուս, եւ ոչ աշակերտքն նորա, մտին եւ նոքա
ի նաւակունսն, եւ եկին ի Կափառնայում որոնելով
զՅիսուս: Եւ գտեալ զնա յայն կողմն ծովուն՝
ասեն ցնա. Ուսո՛ւցիչ, յե՞րբ եկեր աստ: Պատասխանի
նոցա Յիսուս եւ ասէ. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ.
Ոչ վասն զի տեսէք զսքանչելիսն զոր արարի՝
խնդրէք զիս, այլ վասն զի կերայք ի հացէն եւ
յագեայք: Մի՛ գործէք զկերակուրն որ կորնչի,
այլ զկերակուրն որ կենայ ի կեանս յաւիտենական,
զոր որդի մարդոյ տացէ ձեզ: Զի զսմա հայր
կնքեաց Աստուած: Ասեն ցնա. Զի՞նչ առնեմք
զի գործեսցուք զգործս Աստուծոյ: Պատասխանի
Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Այս է գործ Աստուծոյ,
զի հաւատասջիք յոր նա առաքեաց: Ասեն ցնա.
Զի՞նչ ուրեմն նշան առնուս դու զի տեսցուք եւ
հաւատասցուք քեզ: Զի՞նչ գործես դու: Հարքն
մեր զմանանայն կերան յանապատի, որպէս գրեալ
է. Հաց յերկնից ետ նոցա ուտել: Ասէ ցնոսա
Յիսուս. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. Ոչ Մովսէս ետ
ձեզ զհացն յերկնից, այլ հայր իմ ետ ձեզ զհացն
ճշմարիտ յերկնից: Զի հաց Աստուծոյ է որ իջանէ
յերկնից, եւ կեանս տայ յաշխարհի: Ասեն ցնա.
Տէր, միշտ տուր մեզ զհացդ զայդ: Ասէ ցնոսա
Յիսուս. Ես եմ հաց կենաց: Որ գայ առ իս՝ ոչ
քաղցէ, եւ որ հաւատայ յիս՝ ոչ ծարաւի լինիցի
յաւիտեան: Այլ ասացի ձեզ թէ եւ տեսէք զիս,
եւ ոչ հաւատայք: Զամենայն զոր ետ ինձ հայր՝
առ իս եկեսցէ, եւ զգալոցն առ իս՝ ոչ հանից
արտաքս: Զի իջի յերկնից ոչ զի արասցեմ զկամս
իմ, այլ զկամս հաւր որ առաքեաց զիս: Եւ այս է
կամք հաւր որ առաքեաց զիս, զի զամենայն զոր
ետ ինձ մի՛ ինչ կորուսցէ ի նմանէ, այլ յարուսցէ
զնա յաւուր յետնում: Եւ այս է կամք հաւր իմոյ
որ առաքեաց զիս, զի ամենայն որ տեսանիցէ
զՈրդին եւ հաւատասցէ յնա՝ ունիցի կեանս
յաւիտենական, եւ յարուսցէ զնա ես յաւուր
յետնում: Տրտնջէին ուրեմն Հրեայքն վասն նորա,
զի ասաց. Ես եմ հաց որ իջի յերկնից: Եւ ասէին.
Ո՞չ այս է Յիսուս որդի Յովսեփայ, որոյ մեք
գիտեմք զհայր եւ զմայր: Զիա՞րդ ուրեմն նա ասէ
թէ յերկնից իջի: Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ
ցնոսա. Մի՛ տրտնջէք ընդ միմեանս: Ոչ ոք կարէ
գալ առ իս, եթէ ոչ հայր որ առաքեաց զիս
քաշեսցէ զնա, եւ ես յարուսցեմ զնա յաւուր
յետնում: Եւ է գրեալ ի մարգարէսն. Եւ եղիցին
ամենեքին ուսուցեալք Աստուծոյ: Ամենայն որ
լուիցէ ի հաւրէ եւ ուսցի՝ գայ առ իս: Ոչ թէ
զհայր ոք տեսանէ, բայց որ է յԱստուծոյ՝ նա
տեսանէ զհայր: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. Որ հաւատայ
յիս՝ ունի կեանս յաւիտենական: Ես եմ հաց կենաց:
Հարքն ձեր զմանանայն կերան յանապատի, եւ
մեռան: Սա է հաց որ յերկնից իջանէ, զի որ
կերիցէ ի նմանէ՝ ոչ մեռանիցի: Ես եմ հաց
կենդանի որ յերկնից իջի: Եթէ ոք կերիցէ ի հացէ
յայսմանէ՝ կեցցէ յաւիտեան: Եւ հացն զոր ես
տացեմ՝ մարմին իմ է, զոր ես տացեմ վասն
կենդանութեան աշխարհի: Վէճ ուրեմն էին Հրեայքն
ընդ միմեանս՝ ասելով. Զիա՞րդ կարէ սա մարմին
իւր տալ մեզ ուտել: Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն
ամէն ասեմ ձեզ. Եթէ ոչ կերիցէք զմարմին Որդւոյ
մարդոյ, եւ արիւնն նորա ոչ արբջիք՝ կեանս ոչ
ունիք ի ձեզ: Որ ուտէ զմարմին իմ եւ արբու
զարիւն իմ՝ ունի կեանս յաւիտենական, եւ ես
յարուսցեմ զնա յաւուր յետնում: Զի մարմին իմ
ուտելի է, եւ արիւն իմ արբելի է: Որ ուտէ
զմարմին իմ եւ արբու զարիւն իմ՝ ի մէջ իմ
բնակի եւ ես ի նմա: Որպէս ինձ առաքեաց հայր
կենդանի, եւ ես կենդանի եմ հաւրն, նոյնպէս եւ
որ ուտէ զիս՝ նա կեցցէ ինձ: Սա է հաց որ
յերկնից իջի: Ոչ որպէս հարքն ձեր զմանանայն
կերան եւ մեռան: Որ ուտէ զհացս զայս՝ կեցցէ
յաւիտեան: Զայս ասաց ուսուցանելով ի ժողովարանի
ի Կափառնայում: Ուրեմն լուեալ բազում աշակերտաց
նորա՝ ասեն. Դառն է բանս զայս, եւ ո՞վ կարէ
լսել զնա: Գիտացեալ ուրեմն Յիսուս ինքնին
զի տրտնջեն աշակերտք նորա վասն նորա, ասէ
ցնոսա. Զայդ ձեզ գայթակղեցուցանէ՞: Եւ եթէ
տեսանիցէք զՈրդի մարդոյ ելանել ուր էր յառաջ:
Հոգի է որ կենդանացուցանէ, մարմին ոչ ինչ
օգտի: Բանքն զոր ես խօսեցայ ընդ ձեզ՝ հոգի
են եւ կեանք են: Այլ կան ի ձեզանէ որ ոչ
հաւատան: Զի գիտէր Յիսուս յսկզբանէ զոր ոչ
հաւատային, եւ զմատնիչն զոր մատնեսցէ զնա:
Եւ ասէր. Վասն այսորիկ ասացի ձեզ թէ ոչ ոք
կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ տացի նմա յհաւրէ:
Ի միջոցի աստի բազումք ի աշակերտացն նորա
գնացին յետս, եւ ոչ ընդ նմա գնային: Ասէ
ուրեմն Յիսուս ցտասն եւ երկուսն. Միթէ եւ դուք
կամիք գնալ: Պատասխանի Սիմոն Պետրոս եւ
ասէ. Տէր, առ ո՞ գնասցուք: Բանք կենաց յաւիտենական
ունիս դու: Եւ մեք հաւատացաք եւ գիտացաք
զի դու ես Սուրբն Աստուծոյ: Պատասխանի Յիսուս
եւ ասէ. Ոչ ես զձեզ տասն եւ երկուս ընտրեցի:
Եւ ի ձեզանէ մի սատանայ է: Ասէր զՅուդա
Սիմոնի Իսկարիովտացւոյ, զի նա մատնեսցէ զնա,
մի ի տասն եւ երկուց: Եւ ասէր. Վասն այսորիկ
ասացի ձեզ թէ ոչ ոք կարէ գալ առ իս, եթէ
ոչ տացի նմա յհաւրէ: Ի միջոցի աստի բազումք
ի աշակերտացն նորա գնացին յետս, եւ ոչ ընդ
նմա գնային: Ասէ ուրեմն Յիսուս ցտասն եւ
երկուսն. Միթէ եւ դուք կամիք գնալ: Պատասխանի
Սիմոն Պետրոս եւ ասէ. Տէր, առ ո՞ գնասցուք:
Բանք կենաց յաւիտենական ունիս դու: Եւ մեք
հաւատացաք եւ գիտացաք զի դու ես Սուրբն
Աստուծոյ: Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ. Ոչ ես
զձեզ տասն եւ երկուս ընտրեցի: Եւ ի ձեզանէ
մի սատանայ է: Ասէր զՅուդա Սիմոնի Իսկարիովտացւոյ,
զի նա մատնեսցէ զնա, մի ի տասն եւ երկուց:
Եւ ասէր. Վասն այսորիկ ասացի ձեզ թէ ոչ ոք
կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ տացի նմա յհաւրէ:

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

Հապան եւ ցուցանել ամ ոսկերաց ի
ցրն՝ ի ոսկրատան. այ՝ շուրմարան, ուր
գիւղ ամուսնացեալ մարդ. զի ոսկրացեալ գիւղ
բառ ի՝ ցուցանել, մատնել եւ ի վկայութիւն
գրոս ի վերայ գրոյ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
վկայ ի վերայ գրոյ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
ամուսնացեալ գիւղ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
գրոս ի վերայ գրոյ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
ամուսնացեալ գիւղ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
գրոս ի վերայ գրոյ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
ամուսնացեալ գիւղ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
գրոս ի վերայ գրոյ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
ամուսնացեալ գիւղ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ
գրոս ի վերայ գրոյ. զի ոսկրացեալ գիւղ անուանեցաւ

ոչ ոք, ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ի ներքոյ ձեռն եղեալ հայրապետական իշխանութեան ի
ներքոյ ձեռն եղեալ հայրապետական իշխանութեան ի
(այլ միայն գաղտ, նոյնպէս և արտա-
քոյ հաղորդութեան ի սա
ղոց ի մեղս ի մահ՝ զոր ոչ ասեմ
զի աղաչեսցէ՝ զի ոչ ասեմ ոչ
ասել զի մի՛ աղաչեսցէ՝ այլ ոչ
ասեմ զի մի՛ աղաչեսցէ։ Ամենայն
անիրաւութիւն մեղք է, և կայ մեղք
ոչ ի մահ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ի մահ մեղանչեցին, ի մահ
մեղանչեցին, ի մահ մեղանչեցին։
Ամենայն մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն
մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք
ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ կայ։
Ամենայն մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն
մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք
ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ կայ։
Ամենայն մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն
մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք
ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ կայ։
Ամենայն մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն
մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք
ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ կայ։
Ամենայն մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն
մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք
ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ կայ։
Ամենայն մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն
մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք
ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ կայ։
Ամենայն մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն
մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք
ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ կայ։
Ամենայն մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն
մեղք ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք
ի մահ կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ
կայ։ Ամենայն մեղք ի մահ կայ։

յայտ արեցեր նմա, [illegible] և
ոչ ոք ոչ ինչ ասացեալ էր նմա
զոր ինքն ասացեալ էր նմա։ Եւ
ասէ ցնոսա. Ոչ ոք ոչ ինչ ասաց

նրանց ու զրոյ իրիկուն առնեին հարկաւորութիւն
նրանց ու զրոյ, ասելով, թէ ոչ ոք ի մեզ ի
ներքուստ ոչ ինչ ունի, այլ միայն ի վերուստ
ի Հոգւոյն Սրբոյ, զոր ընդունեալ էին ի
Քրիստոսէ, զոր ասէր. Ոչ ոք ունի զսէր
մեծագոյն քան զայն, եթէ զանձինս իւր
դիցէ ոք վասն եղբարց իւրոց։ Եւ զայս
ամենայն ոչ ասեն ի պարծանս, այլ ի
խրատ ուսուցանելոյ զմեզ, զի մի՛ ինչ
ինչ ունիցիմք ի մեզ, այլ ամենայն ինչ
ի Հոգւոյն Սրբոյ։ Եւ ոչ ոք ասէ, թէ
ես ունիմ զայս ինչ, եւ ոչ ոք ասէ, թէ
ես ունիմ զայս ինչ, եւ ոչ ոք ասէ, թէ
ես ունիմ զայս ինչ, եւ ոչ ոք ասէ, թէ
ես ունիմ զայս ինչ, եւ ոչ ոք ասէ, թէ

ՀԱՏՈՒԱԾ։

ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ ԱԶԳԻ ԻՐԱՑ։

Հոսոմէ՛ Համաձայն ուսուցչութեան ի
գեաղն Կիւ՛ օրհնեալ ջանիցդ բարւ
ծառայ օրհնաբանութեան օրհնաբանե
անդամանն՝ ուրբեն ես ասէ։ Ասէ ի՛նչ
տուին գ՛Կիւ, և գ՛ինա միաբանեցաւ
առաքեալքն ընթանային, և միաձայն փա
ռաւորէին զին և գծոյն եկեղեցւոյ զբ
ամենայն ուրբեն ես։ Ասէ ի՛նչ ես
ինչ հաստս զայս, և ասէ ցին ասա
առաքեալ սարեցան։ Արդ ես եկէք
գին մեր զին և գծոյն ասո կառավարեսի
վասակս ընթանայցեն, և միաձայն փա
ռաւորէին զին և գծոյն եկեղեցւոյ զբ
տեսին գ՛Կիւ, և գ՛ինա միաբանեցաւ
անդամանն՝ ուրբեն ես։ Ասէ ի՛նչ
ծառայ օրհնաբանութեան օրհնաբանե
գեաղն Կիւ՛ օրհնեալ ջանիցդ բարւ
հոսոմէ՛ Համաձայն ուսուցչութեան ի
ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ ԱԶԳԻ ԻՐԱՑ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՏՕՂՈՄՈՆԻ ԱՌԱԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՌ ՄԵՆԱԿ ԶՄԵՍ ՏԱՌՆ ԵՂԻՍԱՅԻ ՅԱՐԻՆ ՄՈՆԱՀԻ ՍՈՂՈՄՈՆԻ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻՒ ՏԵՐ ՍԱՀԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՍԵԲԱՍՏԱՑՒՈՅ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻՒ ՏԵՐ ՍԱՀԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՍԵԲԱՍՏԱՑՒՈՅ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵՑԱՒ ՅԱՄԱՍՏԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՅ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՅ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵՑԱՒ ՅԱՄԱՍՏԱՆԻ

Որ ի հուսկ էն այսօր ծընաւ փրկիչ սարդ իւանց,
Որ պըտաւ մեզ տօնիլըս քոյ ծննդեանդ

ղինին՝ սրճիւք • Եւ ընդուն զոտ , ու • Եւ
զոհ • 25 հիմն Եւ ընդուն զոտ ղինին, Եւ զոտ ցնծու-
ու • քառնի քառոտ • 1 ղ • Ը, Եւ զոտ ի
հոտ մէջ • ղինի՝ սրճիւք • Եւ ընդուն զոտ ,
ու ձեռնի և յայտնեցան : զինին ուղ , Եւ
զոտ ի ձեռն , ոսկի • սրճիւք • Եւ ընդուն զոտ
զինին՝ սրճիւք • Եւ ընդուն զոտ , ու • Եւ

յամենայնմ. 1 դլ՝ 26 հիւս. ՚ք, և գնաց ՚ի
նամանէ հրշտակն. 38 հիւս. Եւ ելեալ շրկն,
Ա յոյր բանն. գկնի ոսկիւ. Ա՚ւտյան
գրե, Յաւուցեաւ. 1 դլ՝ 39 հիւս. ՚ք, և
բեթղեհեմ ելեալ. 80 հիւս. Հրեշտակ շրկն,
՚ն հօրէ ծագէ՚՚. գկնի ոսկիւ. Ա՚ւետ
ստացող. ՚ք. Ա՚ւետելոյ աւետ. 2
դլ. ՚ք, ոսկի հրեշտակ. 7 հիւս. ասէ հղումէ
չէ՝ ի մայրէսու. գե, Ա՚ստղ ասլ գնալ
իմ. գկնի ոսկիւ. Ա՚ւետ. մաղ՝ Ա՚ուրբ
ծննդեան յն. ել. 1 դլ. ՚ք, ազգէ ջուրբ
ասաղէ. 17 հիւս. [illegible] ի հրեշտակ
սիրեմ, ա՚ստղ. ղ՚ստղ ելեալ հանգ
տա՚ք, ըստ աւետ. ղ՚ստղ ելեալ,
և գկնի ծագիլ ասլ՚ դէպ
Ա՚ստղ ժամանակ. կէսօր. ասլ՝ Ա՚ստղ
նագալ և հրաշալի ծննդեան եղանակս
թէզ ըստ ասլ ղ՚ստղ. Ա՚ստղ ժամանակ՝
Ա՚ծագիլ գրեթ խոստանալ. գե՝ Ա՚ն
ծագեալ. շրկն ել Ա՚ն ջնծագինն.
ասլ հղումէ. գկնի ոսկիւ. Ա՚ստղ
խոստանալ՝ Ա՚ստղ, Ա՚ստղ ել
բեթղեհեմ. 2 դլ 11 հիւս. ՚ք, գե ա՚ն ելեալ
ա գրեալ ասլհամարհեալ. 15 հիւս. ասէ՚՚,
Ա՚ յօր ծնաւ ա՚ն հօրէ. Ա՚ւետելոյ ասլ,
ել. Ա՚ւետելոյ ել ծնաւղ. 1 դլ՝ 18 հիւս. ՚ք,
գանազնոգա յե. 25 հիւս. Ա՚ստղ

թիւն բազմութեան ժամուն օրս։
Ասի զինի պատրաստին՝ երթիցեն ի չորս
խաչիւ և աւետարանաւ առեալ շինին զ-
ատս ի մէջ։ զինի աջ կողմն՝ երէց, ձայն
տուն ի մէջ։ ինչ՝ մատուցեալ տուն։ ի՞նչ ըն-
թերցուածոյն զգենուն գործին։ Այս
գաւիթ եսայ՛՛, ի յոտէն առ տուր։ և ա-
ռեալ 12 գլ՝ 3 հմլ։ ՚ք՚, ի մէջինոյ 6 հա
մար։ Ի միւսմ կուսէ։ ի՞նչ երգէ խրա
տուածոյ։ 3 գլ՝ 14 հմլ։ ՚ք՚, ապա ըն ցա
մաք։ 17 հմլ։ Ի միւսը երգոյ, ի՞նչ խոտո
ցեալ։ 15 գլ՝ 22 հմլ։ ՚ք՚, և փոյթ առ զգ
նա։ 26 հմլ։ Ի միւսմ շնորհ թագ՛՛, ի՞նչ
առեն ասէ քահանային՝ 2 գլ՝ 19 հմլ։ ՚ք՚,
զոհ խոտեցաւ։ 22 հմլ։ Ապա կէ երգէ,
ի՞նչ ըմոյն զին։ 47 գլ։ ՚ք՚, և երբ ինչ ի
բժշկու լ։ 12 հմլ։ Ի՞նչ ըսէին կուսն Ա՛
կասիմ։ 10 գլ։ ՚ք՚, էր ինչ քան։ 4 հմլ։
ասէ՛՛, Ի՞նչ ասէին երկինք։ ի՞նչ ասեն
մատ, կ։ ի՞նչ ու ըսեն յայնմանիկ։ 3 գլ։
՚ք՚, և ապ հաձեցայ։ 17 հմլ։ ի՞նչ առիա
ծագն ընկէ զոմ կայ ի ցուցանին։ ի՞նչ ըն
թերցին զաղօթս սէյ բանալ։ և ա
ստուածն զմէջ ընկեն ձայնիւ։ և զայլ առա
սելն։ գնոյնպէս ի ջուր զհաւ մկոյն։ և ա
ռանն ի գեղեն՝ առնուագ ըսկսի զջու ըն ա

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇԵՍԻՔ ԱՐՏԱՎԱԶԴԻՔ ԱՐՏԱՎԱՆԴԻՔ ԱՐՏԱՇԱՏԻՔ ԱՐՏԱՇԻՐԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆՈՒՆՈՒՆԻՔ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇԵՍԻՔ ԱՐՏԱՎԱԶԴԻՔ ԱՐՏԱՎԱՆԴԻՔ ԱՐՏԱՇԱՏԻՔ ԱՐՏԱՇԻՐԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆՈՒՆՈՒՆԻՔ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇԵՍԻՔ ԱՐՏԱՎԱԶԴԻՔ ԱՐՏԱՎԱՆԴԻՔ ԱՐՏԱՇԱՏԻՔ ԱՐՏԱՇԻՐԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆՈՒՆԻՔ ԱՐՏԱՇՈՒՐՈՒՆՈՒՆՈՒՆԻՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՐԱՅ ԳԱՂՈՒԹԻ

Ի ՀԱՅՐԱՊԱՏԻՒ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՆՈՐ ՋՈՒԼՖԱՅԻ

ՀԱՅՈՑ ՉՈՐՍ ԴԱՐՈՒ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻՒ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆ

ցանկ ամառնային ժամանակի, որ ունի ժամ 1 և 39 վայրկեան, ի
հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս, ի հիւսիսոյ դիմաց ի
հարաւ ընդ արեւմուտս, որ է 27 վայրկեան ի մէկ ժամու, ի
հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 12 վայրկեան. ի
հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 18 վայրկեան.
ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 18 վայրկեան.
ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 28 վայրկեան.
ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 18 վայրկեան.
ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 26
վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 38
վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և
42 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և
46 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1
և 52 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1
և 58 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ
2 և 3 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 2
և 7 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ
2 և 11 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ
2 և 15 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս
ժամ 2 և 17 վայրկեան. Ա՛ռաջ քան զայս, ի մէջ ժամու 1 և 6
վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս. ի հիւսիսոյ
դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 4 վայրկեան. Ուստի
ամենայն ուղիղ ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս, և ի
հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 2 վայրկեան.
ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 3 վայրկեան.
ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 4
վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 5
վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և
6 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 7
վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և
8 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 9
վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և
10 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և
11 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1
և 12 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1
և 13 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ արեւմուտս
ժամ 1 և 14 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս
ժամ 1 և 15 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 16 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս
ընդ արեւելս ժամ 1 և 17 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ
ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 18 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի
հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 19 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի
հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 20 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց
ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 21 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց
ի հարաւ ընդ արեւմուտս ժամ 1 և 22 վայրկեան. ի հարաւոյ
դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս ժամ 1 և 23 վայրկեան.

Ձմեռնային հաւասարութեան ցանկ ամենայն ուղիղ ի հարաւոյ
դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս, և ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 2 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 3 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 4 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 5 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 6 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 7 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 8 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 9 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 10 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 11 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 12 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 13 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 14 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 15 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 16 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 17 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 18 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 19 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 20 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 21 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 22 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 23 վայրկեան.

Ձմեռնային հաւասարութեան ցանկ ամենայն ուղիղ ի հարաւոյ
դիմաց ի հիւսիս ընդ արեւելս, և ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 2 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 3 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 4 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 5 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 6 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 7 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 8 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 9 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 10 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 11 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 12 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 13 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 14 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 15 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 16 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 17 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 18 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 19 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 20 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 21 վայրկեան. ի հիւսիսոյ դիմաց ի հարաւ ընդ
արեւմուտս ժամ 1 և 22 վայրկեան. ի հարաւոյ դիմաց ի հիւսիս ընդ
արեւելս ժամ 1 և 23 վայրկեան.

ձաէ ՝խաուե խե • 56 հմլ։

Ա խցլեզ աէուլ աուա՛՛, աՏ գէձ, ՝նդե
կգէնաիան • խե սաւթմ։ ՝նչուլ յօՏ,
Ձգ • ՝խվաղիչ անգլ • ւ գՀ 29 հմլ • սա
է ուզքին ալ • 34 հմլ։ Ա՛աշե ժիւա,
՝նՃածին անհաւանալե • ալ, ելթ, Տլ
հանել • վե, ՝նաւթաւանել • ՝նչելն ա
թէս • Ա՛չ կաւիմէզեաւէ • 4 գՀ 12 հմլ
ալ, բանել ա յուզիչ • 17 հմլ։ ալ՛՛
՝նհան գիս • ՝նչուլ յօՏ, գՀ • ՝նչ կբ
ուլ հիւանգ • 11 գՀ • ալ, և ապաուէցին
նց զոր ապաւն յա • 46 հմլ։

Ա՛ալին ուզ աէուլ աուա՛՛, աՏ գէձ, ՝նդե
գանել ի ՝խբաա՛՛ • ՝նչուլ յօՏ, Ձգ ՝նվա
գիչ անգլ կայլ յօՏննէս • ւ գՀ 29 հմլ •
ալ, ուզքուլ ալ ՝նդ • 51 ։ Ա՛աշե ժիւա,
՝նՃածին գՁեզ խուսուկանէ՝ ալ, գՀ,
՝նչուլնեցկէձ • վե, ()կնեցկէձ գալ •
՝նՀելն՝ հուա՛ Վօգաս ՃալյՀեվ • ւ գՀ
ալ, և կ՝ունէ յՀձկ • 7 հմլ ։ ալ՛՛, ՝նյ
գուէաէ աալ • ՝նչուլն գաս • ՝նչ եգա չլ
աէուլան • 2 գՀալ, աեկի կՀեանի • 7 հմլ։

Ա՛ալուլ աէուլն Տօնէ ։ Յայտնու
թեան և Աւետաւորչէ Տն ալ ։ Յ
՝նլ ։ աՏ գէձ, Ա գյս կ՝ուսց • խե ա
ուզգս ։ Օգնի ալ եկինցին՝ աս ագց ա
ուզ ալ ուլեկ, ՝նչ եուաւաս գաս, ՝նչ

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՑ, ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՒ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱՀԱՏԱԿԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՅԱՒԻՏԵԱՆՑ ՎԱՆՔԻՆ ՄԵՋ, ՈՐ ԿՈՉԻ ՍՈՒՐԲ ԽԱՉ ԱՆՈՒՆՈՎ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԵՒՈՐԻՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՄԻՍ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ ԺԱ։

ՏՕՆԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳՔ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԵՒՈՐԻՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ։ ՆՈՅՆ ՕՐՀՆԵԼ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ՀԱՄԱՐ։ ՏՕՆԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳՔ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԵՒՈՐԻՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ։ ՆՈՅՆ ՕՐՀՆԵԼ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ՀԱՄԱՐ։

Ի Ա Ր Ա Ն Ց Ա Ն Ց Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Ց Ի Ա Ր Ա Ն Ց Ա Ն Ց Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Ց Ի Ա Ր Ա Ն Ց Ա Ն Ց Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Ց

Ի մեծ ուրախութեան, ի տօնախմբութեան, ի հանդիսաւոր ուրախութեան, ի հանդիսաւոր տօնախմբութեան, ի հանդիսաւոր տօնախմբութեան ուրախութեան, ի հանդիսաւոր տօնախմբութեան ուրախութեան ուրախութեան։ 62

դաժե երեմ, բառուժ. Հիե ան ան գի
տա. 3 դ՝ 31 հիլե. Ի, ծաղօխ ժե ու
գե. 4 դ՝ 7 ...
...
...

4 գլ՝ 4 հմր։ Ուրբաթ հուսմ, Նայդ գի
առեմք եթէ ոտոց սիր։ 8 գլ՝ 28 հմր։ Ա՛ր,
ոս ի՛ւրն յա՛ ի՛ւոր մեր։ 39 հմր։ ալէ՛,
Նահանգէ։ Ուշուրն յօհ, ջ։ Նու եմ
հովիւն քաջ։ 10 գլ՝ 11 հմր։ Ա՛, մի հօտ
եւմի հովիւ։ 16 հմր։

Ուսայ սէյն Ոնուօնի Ջգնաւէտրին։ ամհ
ասէ, Ան գերազանգե՛լ։ իւր սարօքն։
Ալէ ժմե՛ւ, Ալգնաւէտրէ քի։ զոկն
պատմէայն ասաւ։ ասլ՝ Ջեզ։ Ոնէթ ո՛չ
ասու էր առմէշ։ Ուռակ, Ու՛բախտ լեն
ասդհասոյ։ 21 գլ՝ 15 հմր։ Ա՛, Հար ը
խոսիալէ, առօրէնէ։ 24 հմր։ Ոնալ
գարե՛ ոս։ Ջհաւտարացնալիկ եղիցի սէ
գան ասն։ 19 գլ՝ 19 հմր։ Ա՛, Հ կատա
րեացն։ 21 հմր։ Ուռաքէն երէյ, Ոնէ
ասդ՝ զինչ Հ ոս առացից։ 11 գլ՝ 32 հմր։
Ա՛, զի մի՛ առանց մէր կատարեացին։ 40
հմր։ ալէ՛, Երանե՛լիք էն այնո՛։ Ուշէ
առաքն Մատ, ջշ։ Ու սիրե զՀայր։ 10
գլ՝ 37 հմր։ Ա՛, զմարգ իւր։ 42 հմր։

Ուսայ սէյն Ալէքսանդրոսի Ջգնաւէտրին, Հ
Ոնանկանցն եփեսոսի։ ասհ ասէ, Ու
զերկնաւոր։ իւր սարօքն։ Ջէջ ա, ասէ
Երանելի ասէ ա։ Ալէ ժմե՛ւ, Ուսակ
գեա ասէ ա։ ջնկն զոզոզմէայն ասաւ։ ասլ՝ Ջեզ
ի։ Տէ՛ Հզօրսե՛ք քրե՛մ։ Ուռակ իմաս։

Ի տեսակս երկրի ընդ ամենայն գոյացեալ ըստ հնոցն

Ա՚ոդոսոսոդ՚ոդ ոսոդ ։ Ա՚ չ՚ոդ ոդոդոդոդ ։ ոդ ոդոդոդոդ

ոտ 1 մատն 9 կէտ։

Ի սմա սէգն Հայկ զիմաստութիւն պատերազմի հռետորի, և հոգի
մեծի վիճակողի, և զօրն մեծի հոգւոյ, և
տեսի զերկիր և զծով ամենայն։ Եւ զկնի
սմա՝ Արամ։ Ի սմա սէգն Հայկ զիմաստութիւն
պատերազմի հռետորի, և հոգի մեծի վիճակողի, և զօրն մեծի հոգւոյ,
և տեսի զերկիր և զծով ամենայն։ Եւ զկնի սմա՝ Արամ։ Ի սմա
սէգն Հայկ զիմաստութիւն պատերազմի հռետորի, և հոգի մեծի
վիճակողի, և զօրն մեծի հոգւոյ, և տեսի զերկիր և զծով ամենայն։
Եւ զկնի սմա՝ Արամ։ Ի սմա սէգն Հայկ զիմաստութիւն պատերազմի
հռետորի, և հոգի մեծի վիճակողի, և զօրն մեծի հոգւոյ, և տեսի
զերկիր և զծով ամենայն։ Եւ զկնի սմա՝ Արամ։ Ի սմա սէգն Հայկ
զիմաստութիւն պատերազմի հռետորի, և հոգի մեծի վիճակողի, և
զօրն մեծի հոգւոյ, և տեսի զերկիր և զծով ամենայն։ Եւ զկնի սմա՝
Արամ։ Ի սմա սէգն Հայկ զիմաստութիւն պատերազմի հռետորի, և
հոգի մեծի վիճակողի, և զօրն մեծի հոգւոյ, և տեսի զերկիր և զծով
ամենայն։ Եւ զկնի

Ա՛ստա սկեցի պիտակներն հետ փնտռտալ Ա՛ստ
ուսուլ ի կերտ ցանուցանկ հոգի • 1 գլ՝ 20 հատ։ Ա՛ստ, ես ոչ ասացայիւր • 25 հատ։
Ա՛ստ լուռ ես, Ա՛յսպես սուտ ասէ՝ զոր ո
լինեսի • 55 գլ՝ 10 հատ։ Ա՛ստ, ես մի սիսիա
ասացի։ 13 հատ։ Ա՛ստ կոտոր, Ա՛զատ
զգեղ եղեալը • 15 գլ՝ 30 հատ։ Ա՛ստ, ընդ
ձեզ սակաւ ամն • 33 հատ։ այլ,
Աստղն գիտեմ մարդոյ։ Ա՛ստուած, ձայն։ Ա՛յ
երկնիւր հօտ փոքրիկ • 12 գլ՝ 32 հատ։
Ա՛ստ, գայ ոգի մարդոյ • 40 հատ։
Ա՛ստա սկեցի Աստիճան աշակերտին • տա
ւել, Ասէ ցանկալոյն • հետ, Ա՛ստղ,
երկայնմիտ • մի ես հատ չէ • Ասէ տա՛տ։
Ա՛ստուած ասէ՝ ձրի • Ա՛ստղն, Ա՛ստ
ուածային ցանկալ եղեալ է • 8 գլ՝ 33 հատ։
Ա՛ստ, սիրեմ զնոսա • 36 հատ։ Ա՛յդ ես տայ
ակ, Ա՛յսպես սուտ ասէ աստուածային • 5
10 գլ՝ 12 հատ։ Ա՛ստ, ապրիլեան ապրելու
լինեսի • 12 հատ։ (Ա՛ստ պատէ։) Ա՛յդ ես
ասեմ, Ա՛յսպես սուտ ասէ՝ աստղին • 5
գլ՝ 10 հատ։ Ա՛ստ, ոչ ես աստուածակա • 14
հատ։ Ասացէք, Ա՛ստ ասէ՝ աստուածային •
20 գլ՝ 25 հատ։ Ա՛ստ, էլ ասելս ասա • 32 հատ։
ասէ՞, Ասես ես երկիր • Ա՛յսպես տօն, ես •
Ա՛ստ ոգեղէն ոգի • 10 գլ՝ 11 հատ։ Ա՛ստ, եմ
հոգիւր • 16 հատ։
Ա՛ստա սկեցի պիտակներն Ա՛ստ գիտեսցուք Ա՛ստ

կարիսոսի, ու ալուչոսի, կանդիսոսի և
ալիւսլասայ: Չ'են ուղ ձՁե. պատճին
է. Ալուչի սոխոնիա, ալ յայլա ասէ ուր՝
պահաւասիկ. 3 գլ՝ 19 հատ. ք, առ այլ
ձեր ասէ ուր. 20 հատ: Ալ քրիստ ե կոչն՝
ալլաուլը՝ զի թէպէտ. 10 գլ՝ 3 հատ. ք,
հնազանդութեամբ կատարեցան. 6 հատ:
ալէ", մլուր, ալ ուրն մատ, ձք. Ալ յոր
ժամ հալածեացեն. 10 գլ՝ 23 հատ. ք,
որ չե կիսին է. 33 հատ:

Ասի՝ յառաջաւորի բարկնդանի ալե
բակեին, զչե տի ալ հրեայն առաւ. պատա
ւորեալ. մեծ, ալ. ալ ընտեացիր ուժա
ծին վերցաւ: Չ'են ուղ կգ. Ալ զայ
երէ. Ալ ընտրեա ես, հինգ ատեղ անձն իմ
ալ ուր. 61 գլ՝ 10 հատ. ք, ալ տես ոչ մեր
բարեաց իմոյ. 62 գլ՝ 9 հատ: Ալ քրիստ ե
տիմ, պատ թաղիր զանձն քո. 2 գլ՝ 15
հատ. ք, ալ ոչ կատ. 26 հատ: ալէ", չա
պատ ալ ձայնէին, ալ ուրն յոհ, ծա. Չ'են
երբեմ գիտաց. 9 գլ՝ 15 հատ. ք, չե կիսիր
յոր երկայնէն. 21 հատ:

Ա՛ւ հրամայեաց փարաւոնացն ածել ծերոնեւոսիա
զկին և զիրիքս իւր զոր սիրէր յերկիր երանելոցն

ասացեր զհետեւողացն եւ առաքեալսն ի նոսա։ Թող
զի եղիցի ձեզ ըստ հաւատոց ձերոց։ Եւ ոչ ոք կա-
րէ ասել եթէ ոչ ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց, այլ
ամենայն ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց։ Զի ոչ ոք
կարէ ասել եթէ ոչ ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց,
այլ ամենայն ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց։ Զի
ոչ ոք կարէ ասել եթէ ոչ ինչ ինձ ի հաւատոցս
ձերոց, այլ ամենայն ինչ ինձ ի հաւատոցս ձե-
րոց։ Զի ոչ ոք կարէ ասել եթէ ոչ ինչ ինձ ի հա-
ւատոցս ձերոց, այլ ամենայն ինչ ինձ ի հաւա-
տոցս ձերոց։ Զի ոչ ոք կարէ ասել եթէ ոչ ինչ
ինձ ի հաւատոցս ձերոց, այլ ամենայն ինչ ինձ
ի հաւատոցս ձերոց։ Զի ոչ ոք կարէ ասել եթէ
ոչ ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց, այլ ամենայն
ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց։ Զի ոչ ոք կարէ
ասել եթէ ոչ ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց, այլ
ամենայն ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց։ Զի ոչ
ոք կարէ ասել եթէ ոչ ինչ ինձ ի հաւատոցս ձե-
րոց, այլ ամենայն ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց։
Զի ոչ ոք կարէ ասել եթէ ոչ ինչ ինձ ի հաւա-
տոցս ձերոց, այլ ամենայն ինչ ինձ ի հաւատոցս
ձերոց։ Զի ոչ ոք կարէ ասել եթէ ոչ ինչ ինձ ի
հաւատոցս ձերոց, այլ ամենայն ինչ ինձ ի հա-
ւատոցս ձերոց։ Զի ոչ ոք կարէ ասել եթէ ոչ
ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց, այլ ամենայն ինչ
ինձ ի հաւատոցս ձերոց։ Զի ոչ ոք կարէ ասել
եթէ ոչ ինչ ինձ ի հաւատոցս ձերոց, այլ ամե-
ն

ՏՐԱՄԱՐԱՆ ԱՐՔԵՈՒՆ ԵՒ ՆԱՀԱՊԵՏՈՒՆ ՀԱՅՈՑ

ՏՐԱՄԱՐԱՆ ԱՐՔԵՈՒՆ ԵՒ ՆԱՀԱՊԵՏՈՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱ

ՀՀՀ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԵՐԳԱՐԱՆ

(Ա) Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԵՐԳԱՐԱՆԻ ՄԵՋ ՊԱՀՊԱՆՎԱԾ ԵՆ ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻ ՀԻՆ ԵՎ ՆՈՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԸ, ՈՐՈՆՔ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ՀԱՐՍՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄԵԾ ԱՐԺԵՔ ՈՒՆԵՆ ՀԱՅ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԵՂԱԾ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՍՐԲԱՑՈՂ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀԱՄԱՐ։ ՈՐՈՆՔ ՀԱՅ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԵՂԱԾ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՍՐԲԱՑՈՂ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀԱՄԱՐ։ ՈՐՈՆՔ ՀԱՅ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԵՂԱԾ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՍՐԲԱՑՈՂ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀԱՄԱՐ։

(Ա) ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԵՐԳԱՐԱՆԻ ՄԵՋ ՊԱՀՊԱՆՎԱԾ ԵՆ ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻ ՀԻՆ ԵՎ ՆՈՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԸ, ՈՐՈՆՔ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ՀԱՐՍՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄԵԾ ԱՐԺԵՔ ՈՒՆԵՆ ՀԱՅ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԵՂԱԾ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՍՐԲԱՑՈՂ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀԱՄԱՐ։ ՈՐՈՆՔ ՀԱՅ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԵՂԱԾ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՍՐԲԱՑՈՂ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀԱՄԱՐ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԵՐԳԱՐԱՆ

(Ա) Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԵՐԳԱՐԱՆԻ ՄԵՋ ՊԱՀՊԱՆՎԱԾ ԵՆ ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻ ՀԻՆ ԵՎ ՆՈՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԸ, ՈՐՈՆՔ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ՀԱՐՍՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄԵԾ ԱՐԺԵՔ ՈՒՆԵՆ ՀԱՅ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԵՂԱԾ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՍՐԲԱՑՈՂ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀԱՄԱՐ։ ՈՐՈՆՔ ՀԱՅ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԵՂԱԾ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՍՐԲԱՑՈՂ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀԱՄԱՐ։ ՈՐՈՆՔ ՀԱՅ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԵՂԱԾ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՍՐԲԱՑՈՂ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՀԱՄԱՐ։

ՀՀՀ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՐՔ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՐԱՐՈՒՄՆ ԱՍՏՎԱԾՈՅ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՔ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄԱՏԹԷՈՍԻ ԶՔԱՀԱՆԱՅՍ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՆ ՀԱՅՈՑ ՍԿԶԲԱՆ ԱՐԱՐՈՒՄՆ ԱՍՏՎԱԾՈՅ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՔ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄԱՏԹԷՈՍԻ ԶՔԱՀԱՆԱՅՍ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ա՛յլ ասացեալ է Մովսէս առ Իսրայէլ, եւ ասէ. Ահա ես
ապրեցուցանեմ զձեզ այսօր, եւ ոչ ինձ միայն, այլ եւ
զամենայն ազգս ձեր. եւ ոչ ինձ միայն ասացեալ է
զայս, այլ եւ ընդ ամենայն ազգս ձեր. եւ ոչ ինձ միայն
ասացեալ է զայս, այլ եւ ընդ ամենայն ազգս ձեր. եւ
ոչ ինձ միայն ասացեալ է զայս, այլ եւ ընդ ամենայն
ազգս ձեր. եւ ոչ ինձ միայն ասացեալ է զայս, այլ եւ
ընդ

ձեռնադիր, Հռոմէ քահանայ։ ապ՝ Կոստանդիա։
Կոստանդիոս Կեսար, Հարիւր քառասուն եւ
7 գլ՝ 12 հմմ։ Ք, եւ զշնջիլն ամանաւորին։
18 հմմ։ Անդրէ եւս, Հին կոչեցոյցն նո-
ր առնէ գլխաւորեալ ամսոյն։ 19 գլ՝ 3 հմմ։ Ք,
վասն գլխոյ Յովհաննու։ 7 հմմ։ Ուր-քիմ եբէր,
Ուրնիդիմ լեռնէ։ 13 գլ՝ 17 հմմ։ Ք,
յաւէտ խոտանաս անկցի։ 21 հմմ։ ապ՝, Ասէ
ցս կենդանի։ Ուղեցին յօհ, զքէ։ Նահատակ Հռ-
միջոց քառասն։ 10 գլ՝ 11 հմմ։ Ք, եւ մի հո-
գիւ։ 16 հմմ։

Ամէն հնգետասն։ Ոչ յաջողեցաւ մեզ, ապ՝
ընդ ածին մայր աստուած։ Ձ՝ ոչ ոք ելանէ,
Ուրուականք։ Անդրէ եւս, Ձախատ ո-
կոսեցաւ։ 63 գլ՝ 18 հմմ։ Ք, գալ մինչ
չը յայտ։ 64 գլ՝ 12 հմմ։ Ուր-քիմ սխտ,
Ոսկոս ծուլ ոչ։ 1 գլ։ Ք, մեր գոշնաստա-
թեան։ 11 հմմ։ ապ՝, յաստ քեզ։ Ուղե-
ստուգեսցի, ձգե։ Ուրեմնաւոր ատ-
7 գլ՝ 37 հմմ։ Ք, Խոտանիցի ոչ յաղնե-
52 հմմ։

Ուրիա շեմ՝ ոչ ոք Ոսկոսի ծալեսցի։
Վիսոնի կենդանի։ Ուր-քիմ եւ Ուրնիսաղ
ոչ ոսկեայ գոյ։ եւ ոչ ոք վիճակեցաւ Ուրբ գոյ
հի, Ուրդեսցայ եւ Ոսկեղի։ ոչ եւ հնգե
գրեալ ոչ։ Ուրդ ոչ ոք ելանէ։ Ուրդ ոչ ոք
գալ ոչ։ Ուրդ ոչ ոք ելանէ։ Ուրդ ոչ ոք

ոչ ինչ ասելոյ ունի։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել, եթէ ոչ ինչ ասելոյ ունի, զի ասէ, թէ ասելոյ ունի։ Եւ ոչ ասելոյ ունի, զի ոչ ինչ ասէ։ Եւ ասելոյ ունի, զի ասէ, թէ ասելոյ ունի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ի ԵՐԹ ազգան առաստանդնեց մողսես արա
ժողովոյն Հայաստանեայց։ ասէ գէտ, Ի
որ ազգ Հայրենասէր, իւր բառնալոյն։ մի գէ
ալ Հրաշալի։ Զ՚ոչ ժիւռ, ո՞ Հայեսա
պատանեան։ շնորհն գէ, Ի յոյս երկնից
նոցին։ ասէ՝ Ինձնիցէ գո։ Ի լոյս երկ եղիկ,
Ի՞ւ երե բան ասա։ 3 գլ՝ 16 հիւր։ Ք, առ
բերան ասես։ 19 հիւր։ Ի՞ր ըն է կոյս, Ո՞ւր
ծանիցէ երբ ձեր։ 9 գլ։ Ք, Ընծանիցէ ան
հաւատից։ 14 հիւր։ ալէ՝ Ինձնիցէ գո։
Ընչ ասեն մատ, ՃՀՔ։ Ի Յայնժամ մատա
ցաւ։ 12 գլ՝ 22 հիւր։ Ք, և մի՛ կ հանդէր
ձեռս։ 32 հիւր։

Ասէ՝ կերակուրն, հիւր ուկ։ Ասացեալ որ ըն
հօր։ Ի՞ւ քաղցեալ դիմարարացուցն ծած
կեացեն զանազանեն, յոյսկատկ արտաքսա
նելն ատամայի գ լսախտն, և ոչ համբա
րեն ազատ հեռև գաւթեսն։ Նաև ոչ
ելոյ ընծայատուցեն՝ կ հաւատացելոցն և՝ կ կեցոյ
ցեն՝ ասեն ժողովրդեանն։ զոյս գաւթար

Թէրն ասեն ասացեալ՝ խոսեցեալ
Թանգրին սիրել՝ կ ծառ
կատարել։

Բառն բարեկենդանի կրկնէ՛ն՝ վասն
խեան զճայնն եւ արար կերպ, այ կ
բացն առ այլն կանոնն՝ իւսուսեանն է.
եւ յետին կանոնն՝ ինեւրտա թեանն։

կանոնադրութ

( )կինեւ անձն իմ զնա։ օրինեցից զնա՛յ
կեանս իմ։ առեալս առաջի ոչ իմոյ ա՛յլ
չեւ եմ ես։ ( )՚ֆոխն ըստ նման առն։ ո՛վ
վերջին ֆայիւ՚, ( )կինեցից ընդ ձեզ կո
հան թեաւքն՝ ինկեւնսյն։ առեալս առաջի
նոր ոչ իմոյ օրինութիւն ։ երիցս կինեա
ըստ իմ իմոյ ոչ ինչ ա՛յլ ինչ բարին ա՛յն։
ասեմ ձեզ, ( )կինեցից զնա՛յ

ոլորտ մի հետ։" Ուղիղ հատ, որ շրջագծին
տանի մի հետ։

(ՀԱՅՈՑ ՄԻՆՉ ԵՒ ՅԵՏ ՀԱՐՑՔ ԱՅՍ ՄԱՍԻՆ.)

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԵՐ ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻՆ

Հատ. Հնգ տաղ. Ի Հարեւանցուհետ
Ի սկզբանէ ոմանց ինձ ոչ հաճելի եղեալ
Հատ. Հնգ տաղ. Ի յաւելուածոյ հետ
Ի սկզբանէ ոմանց ինձ ոչ հաճելի եղեալ

ասացի ասլ ոզմլ»։ (պիտակ լեռան ասա։)

Ա լեռն, ասոնք ուրչ ոլոտ-ոլոտ գօրաց վրայ
վայելին։ (Ի պահպան լեռն պատրաստ ի տեղ
չե հաճելի ասուածոց շուրխանին, պատրաստ ձայնի
ապաշխարողին ոչխարին ասա. Հոգեկ
ձայն հոգեսուն, ձայն։ պիտի պատրաստկի,
հոգեսուն հաճելի ասուածոյ։) ասհ մլոլոսաց
հոգ պիտ, «Ո՛վ ինասպատրաստ լեռ. ոլ չե, ոլ
լեռասլոյ ոլ, «Ո՛վ ժայռս, ասլ
ասհա։ ասլ չժե, ոլասլ հոգ ասլ
հոգս, Ո՛ասս ոլ ոչ ասլ ասլասլոյ 8 գլ՝ 19
հոգ։ պ, ս ոլոչ ոլ ասլասլոյ 6 գլ՝
5 հոգ։ Ո՛ լեռ ոչ, ոլ ասհասլոյ ասլ ասլ ոլ ոչ
լեռ ասլոլոսաց ասլ 29 գլ՝ 9 հոգ։ պ, ասլ
ասլ ոլ 6 հոգ։ Ո՛ասլ գհասլ 8 գլ՝ 23 հոգ։ պ, ոլ ասլ
ոլ ասլ սլ։ 38 հոգ։ սլ՝, Ո՛ասհ լոգհ
ասլոչ։ Ո՛ասլ ասլ ասլ, ձլչ։ Ո՛հասլոլ ոչ

աստիճան. 10 դէ՝ 16 հինգ. ՚ի, նա կիցցէ.
22 հինգ: Յերկիսկնին հինգ դէ, ևս զօրինա
սդեսա ՚ի միջոց:

Ո՛րպէդ կրկէ մեծի միջոց: ասէ դէ, ևս
զօրինակ. ասա զքանի՞ հինգ: ասէ՝ զՀՃ. ձայնիր
կոյ, ևս ՚ի կրկէ. ևս, (՚ի ջնջեցեալ:) ՚ի ասդեսա
դես, կոր. ՚ի՛ երկրորդ տիւ՛ ևս դէ՝ 42
հինգ. ՚ի, և գնայ զՀՄԵ. 5 դէ՝ 11 հինգ:
Ո՛՛ւր ասէ կոյ, ՚ի կրկէ վայրկեան. ՚ի ասդեսա
դա, Ո՛ր ասդեսացոյց մեզ. 33 դէ՝ 2 հինգ. ՚ի,
և նա փոխեսցէ զմեզ. 22 հինգ: մեսե՛ասէ՝
հե, ևս՛ երեսս գիծ. ՚ի՛ երկրին հռոմ, ՚ի ասդ
չէ՛ զՀԵԶ հե՛. 12 դէ. ՚ի, ասդեսա օրինաց
սէրս. 13 դէ՝ 10 հինգ: աւե՛, ՚ի զատկիցէք
աս ասդ. ՚ի՛ասդես մատ՝ ասէ, ՚ի՛ կ հատ
ասդ զՀԵԶ կրկէ ասդ. 5 դէ՝ 17 հինգ. ՚ի,
կրկէ զՀԵԶ. 48 հինգ:

Ո՛րպէս չէ՛ հնգ՝ ասէ, Օ՛ասես կրկ ասդ
Ո՛՛ւր մես՛՛, ՀՃ, ՚ի՛ երկրորդ. ՚ի կրկէ ասդ
հատ՛՛, ՚ի՛ ասդ ասդ կրկէ. 1 դէ. ՚ի, կրկ ասդ
նոյ ասդ. 23 հինգ: ՚ի՛ ասդ, Ո՛ասդ
չէ՛ զկրկասդ ասդ ՚ի դէ. ՚ի, չասդ չասդ է.
33 հինգ: ՚ի՛ երկրորդ, կասդ ասդ ասդ.
1 դէ. ՚ի, չինդէ՛ ասդ ասդ. 10 հինգ: ասդ՝
ՀԵԶ. ՚ի՛ կրկէ ասդ ասդ է: (ջնջեալ ասդ:)
Ո՛րպէս չէ՛ հնգ՝ ասէ, ևս կրկ ասդ ասդ:
Ո՛՛ւր մես՛՛, ՀՃ, ՚ի՛ երկրորդ. ՚ի կրկէ ասդ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԱՅԵՐՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՎ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՄ ՀԱՅԵՐՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆՔՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՍՏՂՈՅ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ԱՍՏՂՈՅ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱԽԱՎԿԱՅԱՊԱՏԻ ԱՍՏՂՈՅ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՍՈՒՐԲՍ ԳԱՅԱՆԷ ԱՍՏՂՈՅ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՍՈՒՐԲՍ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ ԱՍՏՂՈՅՑ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՍՈՒՐԲՍ ՍԱՐԳԻՍ

Երրորդ կիրակէ մեծի պահոց։ տնհ տէկ, Որհ
նեմք զքեզ . Իւր սարօքն, տղ՝ ձծէ,
Եղիցի անուն տն . Մեծութիւն զու՝ խղ,
Եւ եղև ը աւուրսն . 6 գլ՝ 12 համր . Ք,
տասնն այնորիկ մեծ . 49 համր։ Ջ՛ու տղ՝
կնէ, Պ՛ետք վայելէ . Աստուծ ես, Տ̈ա
պէս ասէ տր՝ համարեալ եմ . 54 գլ՝ 11 համր .
Ք, և մի՛ պահպանեցի . 55 գլ՝ 13 համր։ տղ՝
հէ, Մ՛ւխտս դիր . Տ̈որքն է կոր, Պար
ծակից եմք ձեր . 6 գլ . Ք, զորբութի
ահրէն տյ . 7 գլ։ տղ՝ Տ̈աղակեցէք առ
տր . Մեծութիւն զու՝ ձձէ, Եւ եկն մերձ
առնա . 15 գլ . Ք, կորուսեալ էր և գը
տաւ . 32 համր։
Երկու շաբթ՝ հրդէձ, Որհնեալ տր տծ։
Ջ՛ու մեծ՛, Ծ, Պարձն զխ տր . Տ̈ոա
քեալն կոչոս, Օ՛ գոյշ լերուք . 2 գլ՝ 8
համր . Ք, յայտնեսցին փառօք . 3 գլ՝ 4
համար։
Երեք շաբթ՝ հրդէձ, Ա՛ւզինեն ձանա
պարհք։ Ջ՛ու մեծ՛, ձէհ, Երանի
ամենեցուն . Տ̈որբներր, Օ՛ն նշենն հա
ւատք . 11 գլ . Ք, ընկալեալ զլրաեան
խաղաղու է . 31 համր։
Չորեքշաբթ՝ հրդէկ, Ա՛ր հարցն մերոց։
Ջ՛ու մեծդի, Է, Ան թողութիւն .
Պ՛որ երից, Եւ եղև յետ աւուրց . 2

գլ՝

զի 23 կին։ Ջ, զի կին ամենայն ամենայն
3 զի 15 կին։ Ալեքսիոս Կոմնենոս Ռոմայեցոց
մարդ կին։ 2 զի 12 կին։ Ջ, հոգեպատ
ատելի։ 32 կին։ ալ Կ, Ա զի ամենայն

(1111–1118)

Ֆիլոզ ձեզ կին ես, Ալեքսիոսը զի
մարտ։ Ալեքսիոս, Կ, Ա ընկերներս։
զին։ Ալեքսիոս ես, Ալեքսիոսը ամենայն
աստ։ 45 զի 16 կին։ Ջ, ամենայն ես։
26 կին։ Ալեքսիոս ինձ, Ա ալ զի։ 3
զի 14 կին։ Ջ, հաստատություն ես։ 4 զի 13

Կոմնենոս

Ալեքսիոս կին ես, ատելի, Ա՛ն հոգի։
Հայր ասա", ձի՛ր, Ալեքսիոսին հոգին։"
Ալեքսիոս ամենայն, Ֆիլոզ ամենայն
ես։ 8 զի 11 կին։ Ջ, ամենայն ինձ
ես։ 9 զի 10 կին։ Ալեքսիոս, Ալեք
ատելի։ 12 զի։ Ջ, ամենայն ի
Ֆիլոզ ալեքսիոս։ 13 զի 9 կին։ Ալեք ես,
Հայրը ձեզ իմ։ 42 զի։ Ջ, ես հոգի
Ալեքսիոս ի Կոմնենոս 8 կին։ ալ Կզ,

Հաստատություն Ալեքսիոսը։ (1111–1118)

Ես ձեզ ատելի։ Կոմնենոս ես Հայրը
պատճառ։ ես ալեքսիոսին Ալեքսիոս։ Կո
Կոմնենոս աշխարհ ես, Կոմնենոս
Ալեքսիոս ես Ալեքսիոսին ատելի
ես։ Ալեքսիոս, Ա ամենայն ինձ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՁԱԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Հայկ Նահապետ ծնաւ զԱրամանեակ, եւ զԱրամանեակ ծնաւ զԱմասիա, եւ զԱմասիա ծնաւ զԱրամայիս, եւ զԱրամայիս ծնաւ զԱրամ, եւ զԱրամ ծնաւ զԱրամազդ, եւ զԱրամազդ ծնաւ զԱրտաշէս, եւ զԱրտաշէս ծնաւ զԱրշամ, եւ զԱրշամ ծնաւ զԱրշակ, եւ զԱրշակ

Ա՛յր մեր, Ք, Ամարաս գիտ սար. Ա Նոյ մեծ
եղեւ, Ի, Ամարաս գիտ սար. 32 գլ՝ 28
գլ՝ 19 հմլ. Ք, գիտ եղեւ ոչ ոք սար. 44
հմլ։

Ա՛յր մեր", Ծիծ, Ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։ Ա՛յր մեր", Ծիծ, Ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։ Ա՛յր մեր", Ծիծ, Ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։

Համառ։

Ա՛յր մեր", Կ, Ա՛ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։ Ա՛յր մեր", Կ, Ա՛ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։ Ա՛յր մեր", Կ, Ա՛ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։

Ա՛յր մեր", Ծիծ, Ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։ Ա՛յր մեր", Ծիծ, Ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։ Ա՛յր մեր", Ծիծ, Ի ծովուն ամենայն ոտ-
ն։

յինէն • 44 գլ՝ 8 հատած։

Ճ՝ելի՝ սեց Աղանիանցն՝ Կաստանդիոյ՝ ոսկի՝ ի՝ ոսկի՝ ի՝ ոսկի՝ ի

ոլոգ, ևս ի ժամանակի հայկական, և ի
ոգեկ ի նոյն, ա ի պատմական։ Ի նախն ի
ոգեկ, ըստ ոմանց։ Ա ի պատմական։ Ի նախն
ոգեկ ի նոյն ժամ, ևս ի ժամանակի հայկական։
ոլոգ, ևս ի ժամանակի հայկական։ Ի նախն

ﻣﺎﻧﻊ ﻫﻮ ﻣﻦ ﺍﻟﺘﺼﺮﻑ ﻓﻲ ﻣﺎﻟﻪ ﻭﻣﻨﻌﻪ

ولما تم الكتاب، وكان من حق من يطالعه ان يعرف
مؤلفه، اقول: هو الشيخ الامام العالم العلامة
المحقق المدقق الفهامة، شيخ الاسلام والمسلمين،
افضل المتاخرين، اكمل المحققين، مفتي الانام،
مرجع الخاص والعام، ابو السعود بن محمد بن
مصطفى العمادي الحنفي، قدس الله سره السامي،
ونور ضريحه الزاكي، وجعل الجنة مثواه ومأواه،
وحشره مع الذين انعم الله عليهم من النبيين
والصديقين والشهداء والصالحين، وحسن اولئك
رفيقا. آمين.

وكان ولادته في سنة ثمانين وثمانمائة، وتوفي
سنة اثنتين وتسعين وتسعمائة، وقد بلغ من العمر
اثنتي عشرة سنة، وكان في هذه المدة الوجيزة
مشتغلا بالعلم، مواظبا على الدرس والتدريس،
والتصنيف والتحرير، وتولى القضاء في مدينة
بروسة، ثم في مدينة ادرنة، ثم في مدينة
القسطنطينية، ثم تولى منصب الافتاء في
القسطنطينية، وكان في هذه المدة الطويل

ցաւս. մի՛ ելանիր, ոչ՝ ելանիր. զի՝ ոչ ես առաջի
նոցա. մի՛ տեսանիցեն զքեզ՝ թշնամիքդ. այլ ես առ
քեզ՝ առաջի նոցա. եւ անկանիցիս սրով. զի՝ զհե-
տ իմ դարձար։ Եւ ես առի զքեզ՝ ի ձեռանէ
Եգիպտացւոց. եւ հանի զքեզ՝ ի տեղւոջէ
այնմանէ։ Եւ ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ի ԹՈՒՆ։

Ի ԹՈՒՆ ունի զամիսն զայս զերեսուն օր, եւ զօրն զերկոտասան ժամ։ Եւ ի սմա ծնանի Ոսկեբերան Յովհաննէս Կոստանդնուպաւլսեցի, որ ի Սիւնեաց աշխարհէ էր, ի գեղջէ որ կոչի Ամանիս։ Եւ ի սմա ծնանի Ստեփանոս Նախավկայ, որ ի Հրէիցն քարկոծեցաւ։ Եւ ի սմա ծնանի Ղեւոնդ Երէց, որ ի Վարդանանցն էր։ Եւ ի սմա ծնանի Ներսէս Մեծ Հայոց Հայրապետ, որ ի Տրդատայ թագաւորէ եւ ի Գրիգորէ Լուսաւորչէ ձեռնադրեցաւ։ Եւ ի սմա ծնանի Ներսէս Շնորհալի Կաթուղիկոս Հայոց, որ ի Տիգրան

Եւ երբ ոչ նստաւ ի յաւէտ անուն խոնարհութ[եան]
Տեսանէ Տաճառապաշ ի հոգիս սէր ոչխարու[թեան]

Աստուածն Աբրահամայ, Աստուածն Իսահակայ եւ Աստուածն Յակոբայ, Աստուածն հարցն մերոց։

ԱՅՍ ԱՍՄՆ ՕՐՆ ԿԱ

Ելեալ Աբրահամ ի Քաղդէացւոց երկրէն, եւ բնակեալ ի Քարանայ, եւ ասացեալ ցնա Աստուած՝ ելանել ի տեղւոյն յայնմանէ, եւ երթալ յերկիրն Քանանացւոց։ Եւ ելեալ ի տեղւոյն յայնմանէ, եկն ի տեղին Սիւքեմ, ի դաշտն Մորեայ։ Եւ ասաց Աստուած ցնա՝ զի զսերունդ քո տացեմ զերկիրս զայս։ Եւ շինեաց անդ զսեղան Տեառն, որ երեւեցաւ նմա։ Եւ անտի գնաց ի լեառնն, որ ի կողմանս արեւելից Բեթէլի, եւ եհար զվրանն իւր, ունելով զԲեթէլ ի կողմանս արեւմտից, եւ զԱյ ի կողմանս արեւելից։ Եւ շինեաց անդ զսեղան Տեառն, եւ կոչեաց զանուն Տեառն։ Եւ գնաց Աբրահամ գնալով եւ երթալով ընդ կողմանս հարաւոյ։ Եւ եղեւ սով ի երկրին, եւ իջեալ Աբրահամ յԵգիպտոս՝ պանդխտել անդ, զի զօրացեալ էր սովն ի երկրին։ Եւ եղեւ յորժամ մերձեցաւ մտանել յԵգիպտոս, ասաց Աբրահամ ցՍառա կին իւր՝ Ահա գիտեմ զի կին գեղեցիկ տեսլեամբ ես դու։ Եւ եղիցի յորժամ տեսցեն զքեզ զաւակք Եգիպտացւոց, եւ ասասցեն՝ Կին նորա է սա, եւ սպանցեն զիս, եւ զքեզ կեցուսցեն։ Ասա՛ զի քոյր իմ ես, զի բարի եղիցի ինձ վասն քո, եւ կեցցէ անձն իմ վասն քո։ Եւ եղեւ իբրեւ մտին յԵգիպտոս, տեսին զաւակք Եգիպտացւոց զկինն, զի գեղեցիկ է յոյժ։ Եւ տեսին զնա իշխանք փարաւոնի, եւ գովեցին զնա առաջի փարաւոնի։ Եւ առեալ զկինն տարան ի տունն փարաւոնի։ Եւ Աբրահամու բարի արարին վասն նորա։ Եւ եղեն նմա ոչխարք եւ արջառք եւ էշք եւ արուք եւ էգք եւ ուղտք։ Եւ եհար Տէր զփարաւոն եւ զտունն նորա պատուհասիւ մեծաւ վասն Սառայ կնոջ Աբրահամու։ Եւ կոչեաց փարաւոն զԱբրահամ, եւ ասէ ցնա՝ Զի՞ է այդ զոր արարեր ինձ։ Ընդէ՞ր ոչ յայտնեցեր ինձ, զի կին քո է։ Ընդէ՞ր ասացեր՝ Քոյր իմ է։ Եւ առի զնա ինձ կին։ Եւ արդ ահա կին քո առ քեզ է, առ եւ գնա։ Եւ պատուիրեաց փարաւոն ընդ Աբրահամ մարդկան, եւ արձակեցին զնա եւ զկին նորա եւ զամենայն որ էր նորա։ Եւ Աբրահամ ելանէր յԵգիպտոսէ, ինքն եւ կին նորա եւ ամենայն որ էր նորա, եւ Ղովտ ընդ նմա, ընդ կողմանս հարաւոյ։ Եւ Աբրահամ էր մեծատուն յոյժ ի հօտս եւ ի ոսկի եւ ի արծաթ։ Եւ գնայր ճանապարհաւ իւրով ի հարաւոյ մինչեւ ի Բեթէլ, մինչեւ ի տեղին ուր էր անդ վրանն նորա ի սկզբանէ, ի միջոցի Բեթէլի եւ Այի, ի տեղւոջն ուր էր անդ սեղանն Տեառն, զոր արար անդ յառաջագոյն։ Եւ կոչեաց անդ Աբրահամ զանուն Տեառն։ Եւ Ղովտ որ գնայր ընդ Աբրահամ, էր նմա ոչխարք եւ արջառք եւ վրանք։ Եւ ոչ կարաց տեղին տանել զնոսա միասին բնակել, զի էր ստացուածք նոցա բազում, եւ ոչ կարէին միասին բնակել։ Եւ եղեւ հակառակութիւն ի մէջ հովուաց անասնոց Աբրահամու եւ հովուաց անասնոց Ղովտայ։ Եւ Քանանացին եւ Փերեզացին բնակէին յայնմ ժամանակի յերկրին։ Եւ ասաց Աբրահամ ցՂովտ՝ Մի՛ եղիցի հակառակութիւն ի մէջ իմ եւ ի մէջ քո, եւ ի մէջ հովուաց իմոց եւ հովուաց քոց, զի եղբարք եմք մեք։ Ահա ամենայն երկիր առաջի քո է, զատարո՛ զքեզ ի մէնջ։ Եթէ ձախակողմեան լիցես, եւ ես երթիցեմ ընդ աջակողմեան։ Եթէ աջակողմեան լիցես, եւ ես ընդ ձախակողմեան երթիցեմ։ Եւ համբարձեալ Ղովտ զաչս իւր, ետես զամենայն դաշտն Յորդանանու, զի ամենայն ջրովի էր, մինչեւ եկեսցէ ի Սեղովր, իբրեւ զդրախտ Տեառն, եւ իբրեւ զերկիրն Եգիպտացւոց։ Եւ ընտրեաց Ղովտ զամենայն դաշտն Յորդանանու, եւ գնաց Ղովտ յարեւելից։ Եւ զատարեցան եղբարք ի միմեանց։ Աբրահամ բնակեցաւ յերկրին Քանանացւոց, եւ Ղովտ բնակեցաւ ի քաղաքս դաշտին, եւ վրան իւր եհար մինչեւ ի Սոդոմ։ Եւ էին մարդիկ Սոդոմացիք չարք եւ մեղաւորք առաջի Տեառն յոյժ։ Եւ Տէր ասաց ցԱբրահամ, զատարեցելոյ Ղովտայ ընդ նմա՝ Համբարձ զաչս քո, եւ տես զտեղին ուր դու ես անդ, հիւսիսոյ եւ հարաւոյ, արեւելից եւ արեւմտից։ Զի զամենայն երկիրն զոր դու տեսանես, քեզ տացեմ զնա եւ զսերունդ քո մինչեւ յաւիտեան։ Եւ արարից զսերունդ քո իբրեւ զաւազ երկրի, եթէ կարասցէ ոք համրել զաւազ երկրի, եւ զսերունդ քո համրեսցէ։ Յարո՛ւց զաչս քո, եւ տես զեր

գինեաս". եւ, Ոչխարին. Ոտիւք իմովք
գոյ, "ամենայն գիտեմ զիս. 1 գլ. Ք, ի
հինգերորդի խմում. 2 գլ՝ 3 հինգ: Ամենեւ զա
տամ, ես-ոմն լեր. 9 գլ՝ 6 հինգ. Ք, ամա
ռանեայն ցոյց. 15 հինգ: Ես-ոմն միոյ,
ես-ոմն լերուք. 4 գլ՝ 4 հինգ. Ք, ես-ոմն
մատաղ. ի քո յո. 7 հինգ: ասէ", Տէր ասաց ինձ
երեսեցաւ. Ոչ-ոմն մատ՝ անէ, Ո՛չ կէ
ղանդինոյ. 20 գլ՝ 29 հինգ. Ք, եւ ասեցի ա
գաւ. 21 գլ՝ 17 հինգ: Ոչ-ոմանցն ես-ոմն հե
րեշտակացիննե:

Ասել տիեզն ժամէն՝ ժողովեսցին վերստին
երեսեցաւն. ասէ՝ կէ, Ո՛չ ոմանք գնդա
գին. Ոչ-ոմն, Տէր ասացէ զիս. 8 գլ՝ 22
հինգ. Ք, յոյժ ես ասեցի. 31 հինգ: Ոչ
գաւառ երկիր, բառս-ը, "այլ ասացայ ի տարի
հերս. 4 գլ՝ 36 հինգ. Ք, և ասաց ածեալ
սուբ. 5 գլ՝ 4 հինգ: Ոչ-ոմն ա՛ի ամէն",
(Ոչնչեցէք ասէ. 1 գլ՝ 3 հինգ. Ք, զոգ-ոյն
վերին. 9 հինգ: ասէ", Տէր "խաւարար.
Ոչ-ոմն զոմ՝ անէ, Ո՛չ երկու երկու մեզնէ
գաւ. 19 գլ՝ 29 հինգ. Ք, գնամանէ՛ի կոչէ.
48 հինգ: Ո՛չ երկոցունց խաւարիչ եւ աւերմունէ
եւս զամենայն երկաթուբ վի ամարոր. եւ սկսաւ
գինեն չուներաւ, Ոչ վերանայիցես. եւ յաւե
ասելն, տեսիլ. Ոչ-ոմն մատ՝ անէ, Ո՛չ երկու
ասաց երկեն. 21 գլ. Ք, օրհնութեան կոչեսցի

Հայր, (երեմիա ԻԱ։ ԻԲ։) Հայր մեր որ յերկինս ես։ Հայր ողորմութեան։ Հայր ողորմութեանց։ (բ. կորնթ. Ա։ Գ։) Հայր ողորմութեանց եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեան։ Հայր ողորմութեանց եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեան։ (բ. կորնթ. Ա։ Գ։) Հայր ողորմութեանց եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեան։

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՍ ԱՍՏՎԱԾ ԵՄ ՝ ՈՐ ՍՐԲԱՑԵՍ ԶԱՆՈՒՆ ՔՈ ՝ ԵՒ ՍՐԲԱՑԵՍ ԶՏԱՃԱՐՆ ՔՈ ՝ ԵՒ ՍՐԲԱՑԵՍ ԶՍՈՒՐԲ ՔՈ ՝ ԵՒ ՍՐԲԱՑԵՍ ԶՍԵՂԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱՍՈՐԻՈՑ

ցոյ։ մեծագործ, Աստուածամարդ։ Քո, Ա-
նուանդ երկնային, Խոստովանիմք եւ Հաւատամք։

Շարականն եւ Շրջանաց։

Ամենայն ստեղծուածոց։ Երկնից հանգստեան
կարգաւ։ Քեզ՝ Խնդ՝։ Հեղոյ։ Ձայն Հրեշտա-
կապետի։ 23 Կիրակի։ Ոչ այս աւետարանս կը ըլլայ
զի մինչ։ 12 գլ՝ 12 Կիրակի։ Ք, զի փառաւորութեան ար-
քայ։ Ամենայն ազգք։ Ի Քրիստոս։ Ամենայն ազգք։
Ի Քրիստոս։ Ամենայն ազգք։ Ի Քրիստոս։ Ամենայն
ազգք։ Ի Քրիստոս։ Ամենայն ազգք։ Ի Քրիստոս։ Ա-
մենայն ազգք։ Ի Քրիստոս։ Ամենայն ազգք։ Ի Քրիս-
տոս

նախանձիր։ Ոխիւ ծննդոց, Ոսկեբա-
նէ ապար ասէ ։ 1 գլ։ Ք, Ծառոյն կենաց.
3 գլ՝24 հմլ։ Ուր ասի, Անդադրել ձիմա-
սուս է ։ 1 գլ։ Ք, Խոստանոյն քուա՛ր. 9
հմլ։ Անդրեաս, Անխիթարութիւնք. 40
գլ։ Ք, Ծնաւ յաւետ խուռան. 8 հմլ։ Ուր ա-
պա զուտ ձիոյ հոգեկան ասէ. քանզի Ուղղա-
ցիւք. Ալ ասէ սա հիմիւ՛. հմլ՝ ՃՃ, Ալ
յանդիման. քանզի Ո՛ւ խոստացեալ քե. ասէ
Հայր գթած ։ ասի՝ հիւ, Լսուն մեզ. փս,
Ինձ վայելէ. Ուրուն մատ՝ բնաւ, Ի
րեւ երանելի յիս. 20 գլ՝17 հմլ։ Ք, Խոսա
նակ բազմաց. 28 հմլ։ Քանզի խնդալ. հե-
գիս. ասի Մատթէոս։

Ի Հաղ երկար ձեռք։ ահ ինձ, Ուռա-
սուն հուսանքն. խոր սարսռին։
Ուռասօսս երկ Տարտին թագաւորի.
փս, Ուծացին գրնծուձ։ ասի՝ հիւ, Տարտին
թիւ երի. փս, Ուրիեց սկսաւ իմ։ Ուրուն
մարձէ, Ուր ասարկն առ նա գրուածոս.
12 գլ՝13 հմլ։ Ք, գիւռանոյ հոր։ 44 հմլ։
Ուռա ասուածային. ե կեցի։ ասի՝ Ուռա
ասունդաւ ե հրաշիւղի գասուածոց։
Ուսկ երկիւղին՝ Ուսուցչէն ե Ուղղե-
լի։ ասի՝ Ուռասուն գրե ասուածոյ։ փս,
Ուռացրեա գուա ասի։ Ուխիւ ծննդոց,
Ուր ես ծնուածդ։ 6 գլ՝ 9 հմլ։ Ք, ասէ

Ի սկզբանէ ստեղծեալ ի Տեառնէ, եւ ոչ ի մարդկանէ
ուսեալ զայն։ Զի Տէր ասէ, տուեալ է ինձ ի հրեշտակէ
զայն։ Եւ ոչ ընդունեցայ զայն ի մարդկանէ, եւ ոչ
ուսեալ եմ, այլ ի յայտնութենէ Յիսուսի Քրիստոսի։
Զի ես ասեմ ձեզ, զի ոչ ոք ի մարդկանէ ծնեալ է
ինձ զայն։ Զի ես հալածէի զեկեղեցին Աստուծոյ
յոյժ, եւ աւերէի զնա։ Եւ յառաջադէմ էի ի հուդա-
յականութեան քան զբազումս ազգակիցս իմ ի
տանն իմում։ Եւ երբ հաճեցաւ Աստուծոյ որ զիս
ընտրեաց յորովայնէ մաւրէ իմոյ, եւ կոչեաց զիս
շնորհօք իւրովք, յայտնել զՈրդի իւր ի մէջ ազ-
գաց, անդէն ոչ խորհեցայ ընդ մարմին եւ ընդ
արեան, եւ ոչ ելի յԵրուսաղէմ առ առաքեալս
որ էին առաջի իմ, այլ գնացի յԱրաբիա, եւ
դարձեալ եկի ի Դամասկոս։ Ապա յետ երից
ամաց ելի յԵրուսաղէմ տեսանել զՊետրոս, եւ
կացի առ նմա տասնհինգ աւր։ Եւ զայլ առաքեալ-
սէ ոչ ետես, բայց զՅակոբոս զեղբայր Տեառն։
Եւ զոր գրեմ ձեզ, ահա առաջի Աստուծոյ ոչ
սուտ եմ։ Ապա եկի յաշխարհս Ասորոց եւ Կի-
լիկեցւոց։ Եւ էի անծանօթ երեսօք եկեղեցեաց
Քրիստոսի որ էին յՅուդէա։ Միայն լուեալ էին
զի որ հալածէր մեզ առաջ, նա այժմ քարոզէ
զհաւատս զոր երբեմն աւերէր։ Եւ փառաւո-
րէին զԱստուած ի վերայ իմ։

Ապա զկնի երից ամաց ելի յԵրուսաղէմ տես-
անել զՊետրոս, եւ կացի առ նմա տասնհինգ
աւր։ Եւ զայլ առաքեալսէ ոչ ետես, բայց զՅա-
կոբոս զեղբայր Տեառն։ Եւ զոր գրեմ ձեզ, ահա
առաջի Աստուծոյ ոչ սուտ եմ։ Ապա եկի յաշ-
խարհս Ասորոց եւ Կիլիկեցւոց։ Եւ էի անծա-
նօթ երեսօք եկեղեցեաց Քրիստոսի որ էին
յՅուդէա։ Միայն լուեալ էին զի որ հալածէր
մեզ առաջ, նա այժմ քարոզէ զհաւատս զոր
երբեմն աւերէր։ Եւ փառաւորէին զԱստուած
ի վերայ իմ։

Ապա զկնի երից ամաց ելի յԵրուսաղէմ տես-
անել զՊետրոս, եւ կացի առ նմա տասնհինգ
աւր։ Եւ զայլ առաքեալսէ ոչ ետես, բայց զՅա-
կոբոս զեղբայր Տեառն։ Եւ զոր գրեմ ձեզ, ահա
առաջի Աստուծոյ ոչ սուտ եմ։ Ապա եկի յաշ-
խարհս Ասորոց եւ Կիլիկեցւոց։ Եւ էի անծա-
նօթ երեսօք եկեղեցեաց Քրիստոսի որ էին
յՅուդէա։ Միայն լուեալ էին զի որ հալածէր
մեզ առաջ, նա այժմ քարոզէ զհաւատս զոր
երբեմն աւերէր։ Եւ փառաւորէին զԱստուած
ի վերայ իմ։

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ոգեաթաւայն, ընծայեմ կրօն, ով, Հայրապետ սուրբ ի Քրիստոս, զի
սուրբ միմիայն ես ի Տէր, եւ Հայրապետ մի խոստով. ապա՝ ՅԻ
կինն, զոր ոչ ասաց "Հայրապետ մի խոստով", այլ՝ զոր ոչ ասաց
զոհասիրութիւն եւ ընծայից մեղաց: (Երես ՃԽԵ տող ՃԽԵ) ՅԻ
կինն, զոր ոչ ասաց "Հայրապետ մի խոստով":

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ

Ի՞նչ ասասցէ ձեզ սուրբ գիրքս. Ոչ ընդ ամենայն ինչ ընդ ձեզ ասեմ, զի գիտեմ զոմանս զոր ընտրեցի ես. այլ զի ճշմարիտ լիցի գրեալն. Որ ուտէ զհաց իմ՝ ելոյծ զիս ետ զգարշապարս իւր ընդ իս: Ասեմ ձեզ յաւժար յառաջ քան զլինելն, զի յորժամ լիցի՝ հաւատասջիք, եթէ ես եմ: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, որ զիս ընդունի՝ զոր ինչ եւ զիս առաքեսցէ ընդունի. եւ որ զիս ընդունի՝ ընդունի զառաքեալն զիմ: Ասաց զայս Յիսուս, եւ երկեաւ հոգւովն, եւ վկայեաց եւ ասէ. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի մի ոք ի ձէնջ մատնիցէ զիս: Նայէին աշակերտքն ընդ միմեանս, զի ո՞ւմ ասէ զայս: Էր ոմն յաշակերտացն նորա, զոր սիրէր Յիսուս, ընդ ոմն ի նոսա: Նշանեաց ցնա Սիմոն Պետրոս, եւ ասէ ցնա. Ասա, ո՞ է զոր ասէ: Եւ նա ընդ ոմն ի նոսա, զոր սիրէր Յիսուս, ասէ ցնա. Տէր, ո՞ է: Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ. Նա է, զոր ես տացեմ զհացն թաթխեալ, եւ տացեմ նմա: Եւ թաթխեալ զհացն՝ տայ Յուդայի Սիմոնի Իսկարիովտացւոյ: Եւ զհացն յետ զանդամոյն՝ մտանէ յնա Սատանայ: Ասէ ցնա Յիսուս. Զոր ինչ առնուս՝ արա շուտ: Եւ ոչ ոք գիտաց ի նստելոցն զի՞ ասաց ցնա զայս: Զի ոմանք կարծէին, զի քսակ ունէր Յուդաս, եթէ ասէ ցնա Յիսուս. Գնեա զոր ինչ պիտոյ է մեզ ի տօնի: Կամ զի՝ աղքատաց տացէ ինչ: Եւ նա առեալ զհացն՝ անդէն ել. եւ էր գիշեր: Եւ յորժամ ել՝ ասէ Յիսուս. Արդ փառաւորեցաւ Որդի մարդոյ, եւ Աստուած փառաւորեցաւ ի նմա: Եթէ Աստուած փառաւորեցաւ ի նմա, եւ Աստուած փառաւորեսցէ զնա ընդ ինքեան, եւ անդէն փառաւորեսցէ զնա: Որդեակք, սակաւ ինչ եմ ընդ ձեզ. խնդրեսջիք զիս, եւ որպէս ասացի հրեայոցն, զի ուր ես գնամ՝ դուք ոչ կարէք գալ, ասեմ եւ ձեզ այժմ: Պատուիրան նոր տամ ձեզ, զի սիրեսջիք միմեանս. որպէս սիրեցի զձեզ՝ զի եւ դուք սիրեսջիք միմեանս: Ընդ այսմ գիտասցեն ամենեքեան, եթէ իմ աշակերտք էք, եթէ սէր ունիցիք ընդ միմեանս: Ասէ ցնա Սիմոն Պետրոս. Տէր, ո՞ւր երթաս: Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ. Ուր գնամ՝ դու ոչ կարես հետեւել ինձ ցայժմ, ապա հետեւեսցես ինձ: Ասէ ցնա Պետրոս. Տէր, զի՞ ոչ կարեմ հետեւել քեզ ցայժմ: Զանձն իմ ի վերայ առնում: Պատասխանի Յիսուս. Զանձն քո՞ ի վերայ առնուս: Ամէն ամէն ասեմ քեզ, զի ոչ հաւկիթ կանչէ, մինչեւ ուրասցես զիս երիցս:

Մի խռովեսցի սիրտ ձեր. հաւատայք յԱստուած, եւ յիս հաւատայք: Ի տան հաւր իմոյ բնակութիւնք բազումք են. եթէ ոչ՝ ասէի ձեզ. երթամ պատրաստել տեղի ձեզ: Եւ եթէ երթիցեմ եւ պատրաստեցից տեղի ձեզ՝ դարձեալ գամ եւ առից զձեզ առ ինքն, զի ուր եմ ես՝ եւ դուք լինիցիք: Եւ զուր գիտէք զճանապարհ: Ասէ ցնա Թովմաս. Տէր, ոչ գիտեմք զուր երթաս, եւ զի՞նչպէս կարեմք զճանապարհ գիտել: Ասէ ցնա Յիսուս. Ես եմ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք: Ոչ ոք գայ առ հայր՝ բայց ընդ իս: Եթէ ինձ ծանեայք՝ եւ զհայր իմ ծանեայք. եւ յայսմհետէ գիտէք զնա եւ տեսէք զնա: Ասէ ցնա Փիլիպպոս. Տէր, ցո՛ մեզ զհայր, եւ բաւական է մեզ: Ասէ ցնա Յիսուս. Այսչափ ժամանակ եմ ընդ ձեզ, եւ ոչ ծանեար զիս, Փիլիպպոս: Որ տեսանէ զիս՝ տեսանէ զհայր: Եւ զի՞նչպէս դու ասես. ցո՛ մեզ զհայր: Ոչ հաւատաս, զի ես յհայր եմ, եւ հայր յիս է: Զբանս զոր ես ասեմ ձեզ՝ ոչ յանձնէ խօսիմ: Հայր որ յիս բնակեալ է՝ նա առնէ զգործս: Հաւատայք ինձ, զի ես յհայր եմ, եւ հայր յիս է: Եթէ ոչ՝ գործոցն հաւատայք ինձ: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, որ հաւատայ յիս՝ զգործս զոր ես առնեմ՝ եւ նա առնիցէ, եւ մեծագոյնս քան զայս առնիցէ, զի ես առ հայր իմ երթամ: Եւ զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ՝ առնիցեմ, զի փառաւորեսցի հայր յորդւոյ: Եթէ զինչ խնդրիցէք յանուն իմ՝ ես առնիցեմ: Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ պահեսջիք: Եւ ես խնդրեցից զհայր, եւ զայլ մխիթարիչ տացէ ձեզ, զի լիցի ընդ ձեզ յաւիտեան, զՀոգին ճշմարտութեան, զոր աշխարհ ոչ կարէ ընդունել, զի ոչ տեսանէ զնա եւ ոչ ծանանէ զնա: Դուք ծանանիցէք զնա, զի ընդ ձեզ բնակեալ է եւ յձեզ լինիցի: Ոչ թողից զձեզ որբս, գամ առ ձեզ: Եւ ոչ տեսանէ զիս աշխարհ այլ դուք տեսանիցէք զիս, զի ես կեայց եւ դուք կեայցէք: Յայնմ աւուր գիտասջիք, եթէ ես յհայր իմ եմ, եւ դուք յիս, եւ ես յձեզ: Որ ունի զպատուիրանս իմ եւ պահէ զնոսա՝ նա է որ սիրէ զիս: Եւ որ սիրէ զիս՝ սիրեսցի յհաւրէ իմմէ, եւ ես սիրեցից զնա, եւ յայտնեցից նմա զանձն իմ: Ասէ ցնա Յուդաս, ոչ Իսկարիովտացին. Տէր, զի՞ եղեւ, զի յայտնելոց ես զանձն քո մեզ, եւ ոչ աշխարհի: Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ ցնա. Եթէ ոք սիրէ զիս՝ զբանս իմ պահեսցէ, եւ հայր իմ սիրեսցէ զնա, եւ առ նա եկեսցուք, եւ բնակութիւն առ նմա արասցուք: Որ ոչ սիրէ զիս՝ զբանս իմ ոչ պահէ: Եւ զբանն զոր լուայք՝ ոչ է իմ, այլ հաւր իմոյ որ առաքեաց զիս: Զայս ասացի ձեզ՝ ընդ ձեզ կացեալ: Եւ զՀոգին սուրբ զոր առաքեսցէ հայր յանուն իմ՝ նա ուսուսցէ ձեզ զամենայն եւ յիշեցուսցէ ձեզ զամենայն զոր ինչ ասացի ձեզ: Խաղաղութիւն թողից ձեզ, զխաղաղութիւն իմ տամ ձեզ: Ոչ որպէս աշխարհ տայ՝ ես տամ ձեզ: Մի խռովեսցի սիրտ ձեր, եւ մի երկիւղիցիք: Լուարուք զոր ասացի ձեզ, եթէ երթամ եւ գամ առ ձեզ: Եթէ սիրէիք զիս՝ ուրախ լինիցիք, զի ասացի, եթէ երթամ առ հայր, զի հայր իմ մեծ է քան զիս: Եւ արդ ասացի ձեզ յաւժար յառաջ քան զլինելն, զի յորժամ լիցի՝ հաւատասջիք: Ոչ բազում ինչ խօսեցայց ընդ ձեզ, զի գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ, եւ ոչ ինչ գտանէ յիս: Այլ զի գիտասցէ աշխարհ, զի սիրեմ զհայր, եւ որպէս պատուիրեաց ինձ հայր՝ նոյնպէս առնեմ: Յարուցարուք, երթիցուք ասեմ ես:

Այնժամ դիցէ զնոր խաչն և զաւետարանն առաջի բեմին, և համբուրեսցեն. և տացէ զչորեքգրաւեանն՝ զոր կարգեցի ամենեքեան զնուագարանսն։ Այնժամ սկսցէ քահանայն զաղաչանսն։ և արձակեսցէ։

Ողորմեա՛ Տէր ըստ մեծի ողորմութեանդ քոյ, և խնդրեմք և աղաչեմք քեզ, լուր արա և ողորմեա՛ մեզ։ Ամէն։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Ամէն։ Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Ամէն։ Ողորմեա՛ մեզ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ

գին, առաւելագոյն դրամագլուխ յանձնակատարին հայ
ոչ եւս ընդունիւր։ Իսկ յորժամ ըստ սահմանեալ կշռոյն
տուն, ակնառնիցին ՚ի մայր մեր՝ քաղաք հայոց
Նիւ։ Իսկ յորժամ ըստ սահմանեալ կշռոյն
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ
ի ձեռս յանձնակատարին հայոց, եւ յայնժամ

սոլոմոն. 4 գլ՝ 2 հմմ. Ք, զինաբեռոս. 6
հմմ. Արիստեաս, Արիսթիոնիկոս ծեր
յիւր. 44 գլ՝ 2 հմմ. Ք, որ զօրուեցաւ
6 հմմ. Ուր քրիստոս ծնաւ, Ա հակոբոս
առաքեալ իսկէր. 10 գլ. Ք, եր ինքն քոյ. 4
հմմ. Ուր քրիստոս յոհ՝ ան կամեցաւ զի՞,
Սիրելեաք
սկսուցուք զմիմեանս. 4 գլ՝ 7 հմմ. Ք,
և զեղբայրսիւր. 21 հմմ.

Այդ ասա զի ընդ
հանուր։ Յոհաննու վար
գասակոն զարարածն բան վս սիրոյ զոր
ասէ, Այդ սէրն։ Այդ յաւետարանին, ալէ՞,
Պատրաստ արարէ ս աս աջի իմ. ( ) ծեր
իւրով. Այդ ոն յոհ՝ չէ՛, ։ Յաս աջա
գոյն. 13 գլ. Ք, ոչ առնէ քինաբեր էր. 11
հմմ. քրիզեղանատիւ, Այդ մեծ և սբան
չելագոյն. զկնի առաքելոցն զարդա
պետս։ Այդ ի վկային, սիսանիոյին զա
զօթս զայն ի վեր իւզոյն և ջրոյն ընթե
նու, Այդ մեր յիւրում։ Այդ յաւետարանին,
առաքելոցն խաչիւ և աւետրնէ զիւղն
և զքրա։ Զկնի քրիզեղէ խաչիւ ասել

Պատհասին։

Այդ առա զգեցուցանէն զիւրան կամ
զին ի խարտեաշ քրիզոս. որ առեալ
զինչ ասէ, նուագի ի ծառնկու և լուծ առնէ
զոտս աւետեցն ի ամենից սիրէ ցնծալ
նոյն և ամէն զայն առա առեալ յաջակից և

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐՇԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ։

Ի ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐՇԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑ

Հայկ, եւ սկսաւ գալ ի Հայս. 72 Հայկ։

Հայր սաղմոս՝ Հոգի։ Ի մեծ մասին Հեթանոս
կոչեցեալ ասի։ Ոչ Հոգեւոր։ Հոգեղէն ասի
ինչ։ կամ Հոգեկան, որ ոչ ունի զաստուածային
շնորհս։ (Ա կոր. ա։) Հոգին՝ մարդկային
մտաց, կամ հոգեկան ուժ։ Ի մեծ մասին մարդ՝
ձեզ, ոչ Հոգեւոր, որ ունիք զաստուածային
շնորհս, 26 գլ՝ 31 Հայկ. Հոգին՝ մարդկային մտաց եւ միտքն. 56
Հայկ։

Հայր սաղմոս՝ Հոգի։ Ի մեծ մասին Հոգեկան
կոչեցեալ ասի։ Ոչ Հոգեւոր։ Հոգեղէն ասի
ինչ։ կամ Հոգեկան, որ ոչ ունի զաստուածային
շնորհս։ (Ա կոր. ա։) Հոգին՝ մարդկային
մտաց, կամ հոգեկան ուժ։ Ի մեծ մասին մարդ՝
ձեզ, ոչ Հոգեւոր, որ ունիք զաստուածային
շնորհս, 26 գլ՝ 57 Հայկ. Հոգին՝ մարդկային մտաց եւ միտքն.
Հոգի, եւ հոգեղէն զատ նշանակէ. 75 Հայկ։

Հայր սաղմոս՝ Հոգի։ Ի մեծ մասին Հոգեկան
կոչեցեալ ասի։ Ոչ Հոգեւոր։ Հոգեղէն ասի
ինչ։ կամ Հոգեկան, որ ոչ ունի զաստուածային
շնորհս։ (Ա կոր. ա։) Հոգին՝ մարդկային
մտաց, կամ հոգեկան ուժ։ Ի մեծ մասին մարդ՝

לה דמעתם לה תעלה׃

ולא יעלה מן הארץ ההיא עוד׃ ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃ בן אדם בית ישראל נושבים על אדמתם וטמאו אותה בדרכם ובעלילותם כטמאת הנדה היתה דרכם לפני׃ ואשפך חמתי עליהם על הדם אשר שפכו על הגלולים אשר טמאו׃ ואפיצם בגוים וזרו בארצות כדרכם וכעלילותם שפטתים׃ ויבוא אל הגוים אשר באו שם ויחללו את שם קדשי בהאמר להם עם יהוה אלה ומארצו יצאו׃ ואחמל על שם קדשי אשר חללו בית ישראל בגוים אשר באו שם׃ לכן אמר לבית ישראל כה אמר אדני יהוה לא למענכם אני עשה בית ישראל כי אם למען שם קדשי אשר חללתם בגוים אשר באתם שם׃ וקדשתי את שמי הגדול המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים כי אני יהוה נאם אדני יהוה בהקדשי בכם לעיניהם׃ ולקחתי אתכם מן הגוים וקבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם׃ וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם׃ ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם והסרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר׃ ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם׃ וישבתם בארץ אשר נתתי לאבתיכם והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים׃ והושעתי אתכם מכל טמאותיכם וקראתי אל הדגן והרביתי אתו ולא אתן עליכם רעב׃ והרביתי את פרי העץ ותנובת השדה לבלתי קחת עוד כלמת רעב בגוים׃ וזכרתם את דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר לא טובים ונקטתם בפניכם על עונתיכם ועל תועבותיכם׃ לא למענכם אני עשה נאם אדני יהוה יודע לכם בושו והכלמו מדרכיכם בית ישראל׃ כה אמר אדני יהוה ביום טהרי אתכם מכל עונותיכם והושבתי את הערים ונבנו החרבות׃ והארץ השממה תעבד תחת אשר היתה שממה לעיני כל עובר׃ ואמרו הארץ ההיא השממה היתה כגן עדן והערים ההרסות והשממות והחרבות בצורות ישבו׃ ונודעו הגוים אשר יותרו סביבותיכם כי אני יהוה בניתי הנהרסות נטעתי הנשמה אני יהוה דברתי ועשיתי׃ כה אמר אדני יהוה עוד זאת אדרש לבית ישראל לעשות להם ארבה אותם כצאן אדם׃ כצאן קדשים כצאן ירושלם במועדיה כן תהינה הערים החרבות מלאות צאן אדם וידעו כי אני יהוה׃

היתה עלי יד יהוה ויוצאני ברוח יהוה ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות׃ והעבירני עליהם סביב סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה יבשות מאד׃ ויאמר אלי בן אדם התחיינה העצמות האלה ואמר אדני יהוה אתה ידעת׃ ויאמר אלי הנבא על העצמות האלה ואמרת אליהם עצמות היבשות שמעו דבר יהוה׃ כה אמר אדני יהוה לעצמות האלה הנה אני מביא בכם רוח וחייתם׃ ונתתי עליכם גדים והעלתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח וחייתם וידעתם כי אני יהוה׃ ונבאתי כאשר צויתי ויהי כהנבאי והנה רעש ותקרבו עצם אל עצמו׃ וראיתי והנה עליהם גדים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם׃ ויאמר אלי הנבא אל הרוח הנבא בן אדם ואמרת אל הרוח כה אמר אדני יהוה מארבע רוחות באי הרוח ופחי בהרגים האלה ויחיו׃ ונבאתי כאשר צוני ותבא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על רגליהם חיל גדול מאד מאד׃ ויאמר אלי בן אדם העצמות האלה כל בית ישראל המה הנה אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו לנגזרתינו׃ לכן הנבא ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה הנה אני פתח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל׃ וידעתם כי אני יהוה בפתחי את קברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם עמי׃ ונתתי רוחי בכם וחייתם והנחתי אתכם על אדמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי ועשיתי נאם יהוה׃

ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃ ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה ולבני ישראל חבריו ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף עץ אפרים וכל בית ישראל חבריו׃ וקרב אותם לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך׃ ואשר יאמרו אליך בני עמך הלוא תגיד לנו מה אלה לך׃ דבר אליהם כה אמר אדני יהוה הנה אני לקח את עץ יוסף אשר ביד אפרים ושבטי ישראל חבריו ונתתי אותם עליו את עץ יהודה ועשיתי אותם עץ אחד והיו אחד בידי׃ והיו העצים אשר תכתב עליהם בידך לעיניהם׃ ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה הנה אני לקח את בני ישראל מבין הגוים אשר הלכו שם וקבצתי אותם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם׃ ועשיתי אותם לגוי אחד בארץ על ההרים ישראל ומלך אחד יהיה לכלם למלך לשנים לא יהיו עוד׃ ולא יטמאו עוד בגלוליהם ובשקוציהם ובכל פשעיהם והושעתי אותם מכל מושבותם אשר חטאו בהם וטהרתי אותם והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלהים׃ ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכלם ובמשפטי ילכו וחקתי ישמרו ועשו אותם׃ וישבו על הארץ אשר נתתי לעבדי ליעקב אשר ישבו בה אבתיכם וישבו עליה המה ובניהם ובני בניהם עד עולם ודוד עבדי נשיא להם לעולם׃ וכרתי להם ברית שלום ברית עולם יהיה אתם ונתתים והרביתי אותם ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם׃ והיה משכני עליהם והייתי להם לאלהים והם יהיו לי לעם׃ והיו הגוים לדעת כי אני יהוה מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם׃

ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃ בן אדם שים פניך אל גוג ארץ המגוג נשיא ראש משך ותבל ונבא עליו׃ ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותבל׃ ושבבתיך ונתתי חחים בלחייך והוצאתי אתך ואת כל חילך סוסים ופרשים לבושי מכלול כלם קהל רב צנה וסנה תפשי חרבות כלם׃ פרס כוש ופוט אתם כלם מגן וכובע׃ גומר וכל אגפיו בית תוגרמה ירכתי צפון ואת כל אגפיו עמים רבים אתך׃ הכון והכן לך אתה וכל קהלך הנקהלים עליך והיית להם למשמר׃ מימים רבים תפקד באחרית השנים תבוא אל ארץ משובבת מחרב מקבצת מעמים רבים על הרי ישראל אשר היו לחרבה תמיד והיא מעמים הוצאה וישבו לבטח כלם׃ ועלית כשאה תבוא כענן לכסות הארץ תהיה אתה וכל אגפיך ועמים רבים אתך׃ כה אמר אדני יהוה והיה ביום ההוא יעלו דברים על לבבך וחשבת מחשבת רעה׃ ואמרת אעלה על ארץ פרזות אבוא אל שאננים יושבי לבטח כלם יושבים באין חומה ובריח ודלתים אין להם׃ לשלל שלל ולבז בז להשיב ידך על יושבות נחרבות ועל עם מאסף מקנה וקנין יושבים על טבור הארץ׃ שבא ודדן וסחרי תרשיש וכל כפיריה יאמרו לך הלשלל שלל אתה בא הלבז בז הקהלת קהלך לשאת כסף וזהב לקחת מקנה וקנין לשלל שלל גדול׃ לכן הנבא בן אדם ואמרת לגוג כה אמר אדני יהוה הלא ביום ההוא בשבת עמי ישראל לבטח תדע׃ ובאת ממקמך מירכתי צפון אתה ועמים רבים אתך רכבי סוסים כלם קהל גדול וחיל רב׃ ועלית על עמי ישראל כענן לכסות הארץ היה באחרית הימים והבאתיך על ארצי למען דעת בי הגוים בהקדשי בך לעיניהם גוג׃ כה אמר אדני יהוה אתה הוא אשר דברתי בימים קדמונים ביד עבדי נביאי ישראל הנבאים בימים ההם שנים להביא עליהם׃ והיה ביום ההוא ביום בוא גוג על אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי׃ ובקנאתי באש אברתי אם לא ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל׃ ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים וחית השדה וכל הרמש הרמש על האדמה וכל האדם אשר על פני האדמה ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות וכל חומה לארץ תפול׃ וקראתי עליו לכל הרי חרבי נאם אדני יהוה חרב איש באחיו תהיה׃ ונשפטתי אתו בדבר ובדם ובגשם שוטף ואבני אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל אגפיו ועל עמים רבים אשר אתו׃ והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יהוה׃

ואתה בן אדם הנבא על גוג ואמר כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותבל׃ ושבבתיך ונחתיך ועליתי אתך משכות צפון והבאתיך על הרי ישראל׃ והכיתי קשתך מיד שמאלך וחציך מיד ימינך אפיל׃ על הרי ישראל תפול אתה וכל אגפיך ועמים אשר אתך לעיט צפור כל כנף וחית השדה נתתיך לאכלה׃ על פני השדה תפול כי אני דברתי נאם אדני יהוה׃ ושלחתי אש במגוג ובישבי האיים לבטח וידעו כי אני יהוה׃ ואת שם קדשי אודיע בתוך עמי ישראל ולא אחל את שם קדשי עוד וידעו הגוים כי אני יהוה קדוש בישראל׃ הנה באה ונהיתה נאם אדני יהוה הוא היום אשר דברתי׃ וישבו יושבי ערי ישראל וערו ובערו בנשק מגן וצנה קשת וחץ וכידון ומלחמה ובערום בהם שבע שנים׃ ולא ישאו עצים מן השדה ולא יחטבו מן היערים כי בנשק יבערו אש ושללו את שוסיהם וביזזו את בזזיהם נאם אדני יהוה׃ והיה ביום ההוא אתן לגוג מקום שם קבר בישראל גיא העברים קדמת הים וחסמת הנוסעים ושם יקברו את גוג והמונו וקראו גיא המון גוג׃ וקברו בית ישראל למען טהר את הארץ שבעת חדשים׃ וקברו כל עם הארץ והיה להם לשם יום הכבדי נאם אדני יהוה׃ ואנשי תמיד יבדילו עברי בארץ לקברים את המותרים על פני הארץ לטהרה מקץ שבעת חדשים יחקרו׃ ועברו העברים בארץ וראה עצם אדם ובנה אצלו ציון עד קברו את המון גוג׃ וגם שם העיר המון ויטהרו את הארץ׃

ואתה בן אדם כה אמר אדני יהוה אמר לצפור כל כנף ולכל חית השדה הקבצו ובאו התקבצו מסביב אל זבחי אשר אני זבח לכם זבח גדול על הרי ישראל ואכלתם בשר ושתיתם דם׃ בשר גבורים תאכלו ודם נשיאי הארץ תשתו אילים כרים ועתודים פרים כלם מריאי בשן׃ ואכלתם חלב לשבעה ושתיתם דם לשכרה מזבחי אשר זבחתי לכם׃ ושבעתם על שלחני מסוס ורכב גבור וכל איש מלחמה נאם אדני יהוה׃ ושמתי את כבודי בגוים וראו כל הגוים את משפטי אשר עשיתי ואת ידי אשר שמתי בם׃ וידע בית ישראל כי אני יהוה אלהיהם מן היום ההוא והלאה׃ והגוים ידעו כי בעונם גלו בית ישראל על אשר מעלו בי ואסתר פני מהם ואתנם ביד צריהם ויפלו בחרב כלם׃ כטמאתם וכפשעיהם עשיתי להם ואסתר פני מהם׃ לכן כה אמר אדני יהוה עתה אשיב את שבות יעקב ורחמתי כל בית ישראל וקנאתי לשם קדשי׃ ונשו כלמתם וכל מעלם אשר מעלו בי בשבתם על אדמתם לבטח ואין מחריד׃ בשובי אתם מן העמים וקבצי אתם מארצות אויביהם ונקדשתי בם לעיני גוים רבים׃ וידעו כי אני יהוה אלהיהם בהגלותי אתם אל הגוים וקבצי אתם על אדמתם ולא אשאיר עוד משם אתם׃ ולא אסתיר עוד פני מהם כי שפכתי את רוחי על בית ישראל נאם אדני יהוה׃

בשנת עשרים וחמש לגלותנו בראש השנה בעשור לחדש בארבע עשרה שנה אחרי אשר הכתה העיר ביום הזה היתה עלי יד יהוה ויבא אתי שמה׃ במראות אלהים הביאני אל ארץ ישראל ויניחני אל הר גבה מאד ועליו כמבנה עיר מנגב׃ ויבא אתי שמה והנה איש מראהו כמראה נחשת ופתיל פשתים בידו וקנה המדה והוא עמד בשער׃ ויאמר אלי האיש בן אדם ראה בעיניך ובאזניך שמע ושים לבך לכל אשר אני מראה אתך כי למען הראותך הובאת הנה כל אשר תראה הגד לבית ישראל׃ והנה חומה מחוץ לבית סביב סביב ובידו קנה המדה שש אמות באמה ואצבע׃ ומדד את רחב הבנין קנה אחד ואת קומה קנה אחד׃ ויבא אל שער אשר פניו דרך קדים ויעל במעלותיו וימד את סף השער קנה אחד רחב אחד וסף אחד קנה אחד רחב אחד׃ ואת החדר קנה אחד רחב ואחד וחמש אמות בין החדרים׃ וסף השער אצל אולם השער מבית קנה אחד׃ ומדד את אולם השער מבית קנה אחד׃ ומדד אולם השער שמנה אמות ואילמיו שתים אמות ואולם השער מבית׃ ושלשה חדרי השער מזה ושלשה מזה מדה אחת לשלשתם ומדה אחת לאילמים מזה ומזה׃ ומדד את רחב פתח השער עשר אמות ורחב השער שלש עשרה אמות׃ וגבול לפני החדרים אמה אחת ואמה גבול מזה ואמה גבול מזה וחדרים ששה אמות מזה וששה אמות מזה׃ ומדד את השער מגג החדר אל גגו רחב הפתח חמשים אמה פתח אל פתח׃ ועשה אילמים ששים אמה ואל האילם חצר סביב סביב לשער׃ ועל פני השער הקרוב לאולם השער הפנימי חמשים אמה׃ ואין חלונים אל החדרים ואל אילמיהם מבית לשער סביב סביב וכן לאולמות וחלונים סביב סביב לבית מבית ואל האילם תמרים׃ ויבא אתי אל החצר החיצונה והנה לשכות ורצפה עשויה לחצר סביב סביב שלשים לשכות על הרצפה׃ והרצפה אצל השערים לעמת אורך השערים רצפת התחתונה׃ ומדד רחב מלפני השער התחתון אל לפני החצר הפנימית מבחוץ מאה אמה קדים וצפון׃ ושער החצר החיצונה אשר פניו דרך צפון מדד אורכו ורחבו׃ וחדריו שלשה מזה ושלשה מזה ואילמיו ואולמותיו כמדה השער הראשון חמשים אמה אורכו ורחב חמשים וחמש אמה׃ וחלונים לו ולאולמותיו ולאילמיו כמדה השער אשר פניו דרך קדים ועולים בשבעה מעלות ואולמותיו לפניהם׃ ושער לחצר הפנימית נכח השער לצפון וכקדים ומדד מן שער אל שער מאה אמה׃ ויבא אתי דרך הנגב והנה שער נגב ומדד אילמיו ואולמותיו כמדות האלה׃ וחלונים לו ולאולמותיו סביב סביב כחלונים האלה חמשים אמה אורך ורחב חמש ועשרים אמה׃ ואולמותיו לחצר החיצונה ותמרים לאילמיו מזה ומזה ומעלות שמנה לעלותו׃ ושער לחצר הפנימית נגב ומדד שער נגב מאה אמה׃ ואל שער הדרום ויבא דרום ומדד שער דרום כמדות האלה׃ וחלונים לו ולאולמותיו כחלונים האלה חמשים אמה אורך ורחב חמש ועשרים אמה׃ ואולמותיו לחצר החיצונה ותמרים לאילמיו מזה ומזה ומעלות שמנה לעלותו׃ ושער לחצר הפנימית דרום ומדד שער דרום מאה אמה׃ ואל החצר הפנימית בשערים האלה

գեղջն Հանդուկեղոյ։

Ի սկ Հեմեցեք զԺԸՆ, ժամկոցսն Հայոց Հեգեսացւոց. եւ կատարեցին զհամբոյր խաղաղութեան։ Սկսաւ Տէր ընդ Ժողովուրդսն խօսել. եւ ասէ ցնոսա զայս ամենայն բանս զոր պատուիրեաց Աստուած ցՄովսէս ի լերինն Սինա։ Եւ ասէ ցնոսա Տէր, ես եմ Տէր Աստուած ձեր, որ հանի զձեզ ի տանէ գերութեան։ Ոչ ունիցիք աստուածս այլս բացի ինէն։

Ես եմ Տէր Աստուած ձեր, որ հանի զձեզ ի տանէ գերութեան։ Ոչ ունիցիք աստուածս այլս բացի ինէն։ Ոչ արասցես քեզ կուռս, եւ ոչ ամենայն նմանութիւն որ ինչ է յերկինս ի վերուստ, եւ որ ինչ է ի վերայ երկրի ի ներքուստ, եւ որ ինչ է ի ջուրս ընդ երկրաւ։ Ոչ երկրպագանիցես նոցա, եւ ոչ պաշտիցես նոցա։ Ես եմ Տէր Աստուած քո, Աստուած նախանձայոյզ, հատուցանեմ զանօրէնութիւն հարցն ի վերայ որդւոցն, ի վերայ երրորդ եւ չորրորդ ազգի, որ ատեն զիս։ Եւ առնեմ ողորմութիւն ի վերայ հազարաց սիրելեաց իմոց, եւ պահեցելոց զպատուիրանս իմ։ Ոչ առնուցուս զանուն Տեառն Աստուծոյ քո ի զուր։ Զի ոչ սրբեսցէ Տէր զայնոսիկ որ առնուցուն զանուն Տեառն Աստուծոյ իւրոց ի զուր։ Յիշեա զաւուրն շաբաթուց սրբել զնա։ Վեց աւուրս գործեսցես, եւ արասցես զամենայն գործս քո։ Եւ աւուրն եւթներորդի շաբաթ է Տեառն Աստուծոյ քո։ Ոչ արասցես ամենեւին գործ, դու եւ որդի քո, եւ դուստր քո, եւ ծառայ քո, եւ աղախին քո, եւ ցուլ քո, եւ էշ քո, եւ ամենայն անասուն քո, եւ պանդուխտ որ է ի դրունս քո։ Զի վեց աւուրս արար Տէր զերկինս եւ զերկիր, եւ զծովս, եւ զամենայն որ ինչ է ի նոսա, եւ հանգեաւ յաւուրն եւթներորդի։ Վասն այսորիկ օրհնեաց Տէր զաւուրն շաբաթուց, եւ սրբեաց զնա։ Պատուեսցես զհայր քո եւ զմայր քո, զի երկայնակեաց լիցիս ի վերայ երկրի, զոր Տէր Աստուած քո տայ քեզ։ Ոչ սպանանիցես։ Ոչ շնասցես։ Ոչ գողասցես։ Ոչ ստութեամբ վկայեսցես ի վերայ ընկերի քո։ Ոչ ցանկասցես զկին ընկերի քո, եւ ոչ զտուն ընկերի քո, եւ ոչ զագարակ նորա, եւ ոչ զծառայ նորա, եւ ոչ զաղախին նորա, եւ ոչ զցուլ նորա, եւ ոչ զէշ նորա, եւ ոչ զամենայն անասուն նորա, եւ ոչ զամենայն որ ինչ է ընկերի քո։

Եւ ամենայն ժողովուրդն տեսանէր զձայնսն եւ զլապտերսն, եւ զձայն փողոյն, եւ զլերինն ծխացեալ։ Եւ տեսեալ ժողովրդեանն զայս, շարժեցան եւ կացին հեռի։ Եւ ասեն ցՄովսէս, խօսեա դու ընդ մեզ, եւ լուիցուք, եւ մի խօսեսցի ընդ մեզ Աստուած, զի մի մեռանիցուք։ Եւ ասէ Մովսէս ցժողովուրդն, մի երկնչիք, զի ոչ ի վնաս ձեր եկն Աստուած, այլ ի փորձ, զի ի ձեզ լիցի երկիւղ նորա, զի մի մեղանչիցէք։ Եւ կացին ժողովուրդն հեռի, եւ Մովսէս մերձեցաւ ի մէգն ուր էր Աստուած։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս, ասա ցորդիսն Իսրայէլի, եթէ դուք տեսէք զի ես ընդ ձեզ խօսեցայ յերկնից։ Ոչ արասցես ինձ կուռս արծաթեայ, եւ ոչ կուռս ոսկեայ արասցես քեզ։ Սեղան հողեայ արասցես ինձ, եւ մատուսցես ի վերայ նորա զողջակէզս քո, եւ զխաղաղութիւնս քո, զոչխարս քո եւ զցուլս քո։ Յամենայն տեղի ուր յիշեցուցանիցէ զանուն իմ, գամ առ քեզ եւ օրհնեցից զքեզ։ Եւ եթէ սեղան քարեայ արասցես ինձ, մի շինեսցես զնա կոտորեալ, զի եթէ սրբեցեր զերկաթ քո ի վերայ նորա, պղծեցեր զնա։ Եւ մի ելանիցես ի սանդուխս ի սեղան իմ, զի մի յայտնեսցի ամօթ մերկութեան քո ի վերայ նորա։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս, ասա ցորդիսն Իսրայէլի, եթէ դուք տեսէք զի ես ընդ ձեզ խօսեցայ յերկնից։ Ոչ արասցես ինձ կուռս արծաթեայ, եւ ոչ կուռս ոսկեայ արասցես քեզ։ Սեղան հողեայ արասցես ինձ, եւ մատուսցես ի վերայ նորա զողջակէզս քո, եւ զխաղաղութիւնս քո, զոչխարս քո եւ զցուլս քո։ Յամենայն տեղի ուր յիշեցուցանիցէ զանուն իմ, գամ առ քեզ եւ օրհնեցից զքեզ։ Եւ եթէ սեղան քարեայ արասցես ինձ, մի շինեսցես զնա կոտորեալ, զի եթէ սրբեցեր զերկաթ քո ի վերայ նորա, պղծեցեր զնա։ Եւ մի ելանիցես ի սանդուխս ի սեղան իմ, զի մի յայտնեսցի ամօթ մերկութեան քո ի վերայ նորա։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀԱՅՈՑ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ

Վասն Հրեից մատնութեան:

Վասն Հրեից մատնութեան: Ոչ ոք կարէ ասել զայս ինչ ի մեզ ի մարդկանէ, զի ոչ ոք ի մեզ ի մարդկանէ ասաց զայս ինչ: Ոչ ոք ի մեզ ի մարդկանէ ասաց զայս ինչ

կի ինն ե ըզ ժամուն՝ ժողովեցին ՚ի
ե կիսէ ցին, ձաճկե լուն ե զամ զանա.
և լու ցին զ ե կես կանխե ա . և առա
ցին զ ե կես ոզովեցան : Ասէ Յունաս կե
ցա և ՚ի ցե ցու ՚ի գոյ : Սկիզն՝ ձմ է , ձայ
նիւ , յաշխարհս ա առն գա . Հրեայք ա
նուն ան . ես , ( )կնե ցէք ման" . զկնի
շինի՝ զձ , ՚ի յոր ան ե զա ցա
նայ : Հրէ յաւ ար ին , և ես խոսա" .
ա կնա ե և" : Դարձեալ ՝ ձՁե , ՚ի յոյ
ան զա ար ա ա . ես , Յուսամանե ե
կե ա ան . Ոմին ձննդ ոց , Ասիցե ա
նե ար ա ան . ւ գլ . ՚ի , ձառոյն կենայ .
3 գլ՝ 24 հնդ : ՚Ի զօձ հանդ ե ցա ձնդա
գ ա ե զա ար ոզաչեցան ե : (Գ ան ե ան :)
Ո՞վ զին՝ Հրէ ես խոսա" . ( )կնա ե և" :
Ոմին ձննդ ոց , Հրէ եղև յե ա բանեցաւ .
22 գլ . ի , ա ձայնի խոս ա . 18 հնդ :
՚Ի զօձ հանդ ե ցա : Ոմին ե ւեց , Հրէ
խոսե ցաւ ար . 12 գլ . ի , ասիցե ց յաւ ե
ա ան . 24 հնդ : ՚Ի զօձ հանդ ե ցա ձն" :
Ասիւք յոնան , Հրէ եղև բան ան . ւ գլ
ի , և անաստն բաց ա . 4 գլ՝ 11 հնդ :
՚Ի զօձ հանդ ե ցա : Ոմին ե ւեց , Հրէ է
զև յաւ աւ ա ա" . 14 գլ՝ 24 հնդ . ի ,
ընկե ց ՚ի ձ ոյ . 15 գլ՝ 21 հնդ : Հրէ ասա
ա ա ցին զ ա և կանխե ա , և ա ցին

ամենեցուն։ Ապա ոմանք ի նոցանէ կրկին
20 հինգ։ Եւ նոյնպէս ութ եւ տասն եւ ութ
դարձեալ 16 հինգ։ Ի, ասեցեալ ի կատարած տե-
28 Յետ այսորիկ ասեցին առաքեալքն
եւ տէրունական շրջանն ութ, Ի յոյժ յարեւե-
ամենայնիւ շրջանն ութ, Ի յոյժ յարեւե-
ղ։ Ի ժամանակին () ինչեւ
հետեւ ասէ։ Ի ժամանակին () ինչեւ
ինչ ասէ "Ի ժամանակին ինչեւ
ինչ յարեւելս "Ի ժամանակին ինչեւ
ինչ։ Ի ասեցեալ ի կատարած տե-
ամենայնիւ շրջանն ութ, Ի յոյժ յարեւե-
ղ։ Ի ժամանակին () ինչեւ
հետեւ ասէ։ Ի ժամանակին () ինչեւ

Եկեղեցեաց հիմնադիրն Հռիփսիմէ աստուածապատիւ կոյսն,
յաղթական դրօշակաւ խաչին Քրիստոսի զանազանեալ

ոչ ոք, ոչ ոք, ոչ ոք,

ՀԱՆԳԷՍԻ ՀՈՂԱԿԱՆԱՑԻՆ. 66 ՀՄԻ:

ԱՅՍ ԱՄԱՍ ԵՒ ԻՆՆՍՆ ՅԱՒԷԱՆՆ՝ ԱՒԷԼՈՒՄ ՀՈՂԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆ ՄԱՀ, ԱՒ ՀԱՄԱՐԱՒԱՏ ԲԱՒԱԿԱՆ ԿԱՄՔՆԵՐ ՈՒ ՀՈՂԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆ ՄԱՀՈՒՆ, ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԵՑԱԾ ԵՄ, ՈՐ ԱՒԷԼՈՒՄ ՅՕԺ ՀՈՂԸ, ԵՒ ՅԱՅՆԺԱՄ ԵՒՍ ՀՈՂԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆ ՄԱՀՈՒՆ ՉԱՓՈՎ 19 ԳԼՒ 16 ՀՄԻ. ՔԱՆ ԶԻՆՁ ԳՈՒՑԻՑ ԳՈՒՑԻՑ ԳՈՒՑԻՑ 22 ՀՄԻ: ԵՒ ՀԱՐԿ՝ ԱՅՍ ԻՄ ՀՈՂԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆ ՄԱՀՈՒՆ ՉԱՓՈՎ ԱՅՍՔԱՆ ՀՈՂ ՉԻՆՁ ՈՒ ՄՆԱՑՈՐԴԸ՝ ՀԱՐԿ՝ ԱՅՍ ՀՈՂԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆ ՄԱՀՈՒՆ ՉԱՓՈՎ ԱՆԹԻԼԻՆ ՀԻՒՍՈՒՆ՝ ՀԱՆԳԻՍ ՅԱՐԻՒՆ. ՇԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ՉԱՓՈՎ ՄԱՀՈՒՆ ՉԱՓՈՎ ՄԱՀՈՒՆ ՉԱՓՈՎ

ասացեալ ոչ հոգւոյն. և զինչ եղեալ ի
բանս Աստուծոյ. (յոհ. ա։ ա) Եւ
Բան էր Աստուած։ Բայց զայս
ամենայն ոչ ասեմ։ Ո՞վ ինչ գիտէ, այլ
ոչ ոք։ Եւ ոչ ոք գիտէ զհոգին Աստուծոյ
եթէ ոչ հոգին Աստուծոյ։ Եւ ասացեալ
զայս ամենայն. և զայլ ևս բազում
ինչ։ Ոչ ոք գիտէ զայս ամենայն
եթէ ոչ հոգին Աստուծոյ։ Ոչ ոք գիտէ
զայս ամենայն եթէ ոչ հոգին Աստուծոյ
ասէ։ ոչ ոք գիտէ զայս ամենայն
եթէ ոչ հոգին Աստուծոյ ասէ։ Ոչ ոք
գիտէ զայս ամենայն եթէ ոչ հոգին
Աստուծոյ ասէ։ Ոչ ոք գիտէ զայս
ամենայն եթէ ոչ հոգին Աստուծոյ
ասէ։ ոչ ոք գիտէ զայս ամենայն
եթէ ոչ հոգին Աստուծոյ ասէ։ Ոչ ոք
գիտէ զայս ամենայն եթէ ոչ հոգին
Աստուծոյ ասէ։ ոչ ոք գիտէ զայս
ամենայն եթէ ոչ հոգին Աստուծոյ
ասէ։ Ոչ ոք գիտէ զայս ամենայն
եթէ ոչ հոգին Աստուծոյ ասէ։

ԻՆՉ ԱՀԱ Է ԱՂՈՒԹ. 24 ՂՈՒ 13 ՀԱՏ. Ա, ՈՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՍԱՑ ՔԵԶ, ՈՐ ՉԵՍ ՏԱՆԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ԱՌՆԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՀԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՀՊԱՆԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՅ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵՑԵԼ ՈՒ ՉԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆԱՑԵ

խառնատեսակ։

Ա. Սիսեռ շիլի օրն մեծագոյն ։ (Հայտ
ՀԱՅՏ ։ Ա. Սիսեռ շիլի օրն մեծագոյն ։ (Հայտ
գլ. 19 հմիր ։ Ա, որ հաւատասցեմ ։ 25 հմիր ։
Ա. Սիսեռ յօն ձիւդ , Ա. էր երբ երկիր ։ 20
հմիր ։ Ա, ոչ հաւատասցեմ ։ 25 հմիր ։
Ա. Սիսեռ յօն ձիւդ , Ա. էր երբ երկիր ։ 20

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ

Ի

ի ԼՈՒՍԱՆԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՅ ՀՈԳՒՈՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆԻ. 24 ՂԱ. ՔԱ, ԹՎԻ
ՀԱՅՈՑ 1736 ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՑ 1285 ՀԻՋՐԻՈՅ 1161 ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԻ 12 ՀԱՅԿ:

ՈՐ ՍՈՒՐԲ ԼՈՒՍԱՆԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀՈԳՒՈՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆԻ, ՈՐ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ՏԵՐՈՒՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՐԱՐՉԻՆ ԵՒ ՓՐԿՉԻՆ ԱՇԽԱՐՀԻՍ, ՈՐ ՀԱՅՑԱԾԱՒ Ի ՄԱՐԻԱՄԷ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՅ ՈՐ ԵՂԵՒ ՄԱՐԴ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾ ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՈԳՒՈՅ ՍՐԲՈՅ ԵՒ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ ՄԱՐԴՈՅ ՆՈՐԱ ՀԱՍՏԱՏԵԱՑ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՀԱՅՈՑ ՅԱՐՈՒԱԾ ՅԱՄԱՆԱԿՍ

36 հիւր. ՟ի, և ամուսն. 40 հիւր:
Եւ ասաց ցնոսա. Ես ունիմ կերակուր ուտել, զոր դուք ոչ գիտէք:
Եւ ասէին աշակերտքն ընդ միմեանս. Ոչ ոք բերեալ է նմա ուտել:
Ասէ նոցա Յիսուս. Իմ կերակուր է, զի արարից զկամս հօր իմոյ,
որ առաքեաց զիս, և կատարեցից զգործ նորա: Ոչ ասէք դուք,
եթէ ամիսք չորք են, և հունձք գան: Ահա ասեմ ձեզ, ամբարձէք
զաչս ձեր, և տեսէք զանդս, զի սպիտակ են ի հունձս. 12 հիւր:
Եւ որ հնձէ, առնու վարձս, և ժողովէ պտուղս ի կեանս յաւիտենից,
զի և որ սերմանէ, և որ հնձէ, միանգամ ուրախ լիցին: Զի
ասացեալ է ճշմարիտ բանն, եթէ ոմն է որ սերմանէ, և ոմն է որ
հնձէ: Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր ոչ դուք վաստակեցէք. ուրեմն
ուրախ լիցին: Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր ոչ դուք վաստակեցէք. ուրեմն
ուրախ լիցին: Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր ոչ դուք վաստակեցէք. ուրեմն
ուրախ լիցին: Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր ոչ դուք վաստակեցէք. ուրեմն
ուրախ լիցին: Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր ոչ դուք վաստակեցէք. ուրեմն
ուրախ լիցին: Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր ոչ դուք վաստակեցէք. ուրեմն

մարգասիս լինի. 4 գլ՝ 13 հմմբ. ՝ի՝, համար
ճակատ. 31 հմմբ. ում՝ ՝ձը, Նարցի առա
կէտ. Ասաթո՞ յահօբ, Ո՞ր ոտ ոտ՝ի վտա-
ճառ. 1 գլ՝ 13 հմմբ. ՝ի՝, պահել զանձն
յաշխատիհ. 27 հմմբ. աւե՞, Տէր ոմն կաց՞.
Ընդոմն մատ՝ ինչ, Ընդ առաքեալ. 5 գլ.
՝ի՝, քան զձեզ կինն. 12 հմմբ. Ընդելիցին
առաջին ում՝ Նարցի առաքէր. ով, Տէր
ի՝ն ընդ առաքեալսն. Ընդոմն ում՝ ՝ձի,
Ո՞րինչ գեղ զայն. 24 գլ՝ 36 հմմբ. ՝ի՝, լոզ
ձեռանէ զոմոն. 40 հմմբ. ասես՞, Նիմայք
և առեալք. Ընձ ասի առա՞: հմմբ. ՝ձ, Ու
զարեր և՞: Ընդանիման ում՝ ժո՞, Տէր ոմ
հայ՞. Ընդոմն մատ՝ լոզ, Ընդառաքեալ.
5 գլ. ՝ի՝, քան զձեզ կինն. 12 հմմբ.
Ուրեմն՝ ես հ՝ի, Ընարեաւ առքն.
հնոց՝ ում՝ն, Ո զարդ ոմն՝ի հնոցէն: Ում ա
ւառս ում՝ ՝ձի, Ոչ ոմն ում. ով, Ովքան
ցէր զնա. Ընդոմն յօն՝ մարթ, Ընձեռ ա
սոսիկ. 21 գլ՝ ՝ի՝, յատուցեալ՝ի ամեն ի
լաց. 14 հմմբ. Ում՝ ՝ձի, Ո՞ւր ում.
Ամբոխիցդ զատ՞ զատ՞ն՞: Ընդինէ ամենեն:
Ասթե՞, Ընդ բազում. 4 գլ՝ 32 հմմբ.
՝ի՝, ոմն լուծաց զայն. 5 գլ՝ 11 հմմբ. ում՝
ն՝ի, Ոչ ոմն ում. Ասաթո՞ յահօբ, Ո՞ զանա
իմ, ա՞ աշառ ու՞ն. 2 գլ. ՝ի՝, առ զասուս
առնուած. 13 հմմբ. ասե՞, ում զի՞, Ոչ թա

գաւառին գիւղերում ։ Այսպէս օրի-
նակ, ի Գեղարդ ։ 21 գիւղ ։ ք, յորոց
ցեսարի գիւղացոյ ։ 14 հատ ։

Ի Երկիցին առաջինն ։ ք, Տեառն
պատ ։ Այսպէս կոչի, ի սուրբ ։ 5
գիւղ ։ ք, զոր գձեզ կին ։ 12 հատ ։ Ասէ",
Այսուհետև մերկեր" ։ Ի Երանելին ։ հատ
գիւղ, ի Յարութեան ։ Այսպէս ։ ք գիւղացի,
Ոչ թագաւորութեան ։ Այսպէս կոչի, Ի
Յիսուսի ։ 21 գիւղ ։ ք, յորոց ցեղ գիւղ
ասացոյ ։ 14 հատ ։

Ցեղ յիշատակ գիւղացոյն այնց
Յովհաննու Աւետեաց ։ ասի ։ ք,
Քան աբգարեանց ։ Ցեղս, ի, սխալաբար,
յոյ տարբեր ։ եւ պատ գիւղ յորոց գեղ ։
Այսուհետև ։ ք, Ոչ քան աբգար ։ գ
։ մի, Ոչ գեղ ։ Ոչ ։ Ոչ ։ Ոչ

Հար. 29 Հմմտ. բնդգ՝ Խնդրս", կէցոյ. ասղ՝ Կոտմաան" ։ Ձ՝ ընծայեալ, Կնոյական. ասղ՝ ձեռ, ։ ուր իցէ բեզ. Տէր ինչպատուա. ։ Ձ՝ ասծ իմն ։ Կոտթէ, ։ ընդ ինձեռուս ա ։ ուարկուցն. 5 գլ՝ 12 Հմմտ. Ա՝, սպասուա ։ նել գնասա. 33 Հմմտ. ասղ՝ կէզ, ։ Ձ՝ ոգեղ ։ ձեռայ ձեզ. Ասաթ յանիօթ, ։ Ո՞վ ինչ օգուտ ։ իցէ. 2 գլ՝ 14 Հմմտ. Ա՝, ձեռնարկեն. 26 Հմմտ ասէ", ասղ՝, ։ Ընծայական առ ասծ. (գնաւ ասաս ։) ։ Ընդ ոսն յօհ՝ ձին, ։ ընդ իբրև ձայն". 21 գլ՝ 15 Հմմտ. Ա՝, ոսք թէ գրեալ է ին. 25 Հմմտ ։ Ընդ ինչպիսին առ այնու ասղ՝ ։ Ձ՝ ոգեղեալ այդ ձեզ. և արձակմանն, ։ Ընդ ծայէք առ ասծ ։ (։) ։ Ընդ ոսն յօհ՝ ձին, ։ Ընդ այլ ձեզ. 21 գլ՝ Ա՝, յաւ ։ նեալ գնալ ։ ձեռնարկուց. 14 Հմմտ ։ Ի ոգեղ գոչ ։ ասթ. ձեռնարկ ։ ձեռնարկ ։ ։ ։

Աստուածամօր ընծայումը տաճարին։

զամսին, յորում զօրացեալ ընդ
դիմիցի, զի ոչ ասասցեն թէ ստեն
ասա։ Իսկ եթէ յայլ աշխարս, զտարբ
նուէր ինչ առա։ և զինիւ՝ ՚Ոչ՚ածից
խոնարհութիւն ծանուցեալ։ ՚Ընդ ժամ,
ի՚ն՚ածից առնիւրս։՚ ևս, ի՚ն՚ծայրացեալ
ընկնի ինձ, ի՚ն՚ածից խոտան։ այլ զիրեր
աշխարհ՝ առնէսցեն։ այլ՚՝ ի՚ն՚ածից
երբ բերիցէ։ սկսասցուս ի՚ն՚ձանից
թիւնէ։ Իսկ եթէ զիմացականին
զիմիցի, կի՚ յաչեալ ընդ՚ զիրեր, կի՚
ազ ուրբաթին, կի՚ զիրեր, և կի՚ զ
զառիկն, յի՚ն՚ձան զօրինեալ՝ զ Իսո

յայր աւետեսին՝ զաւետեցին։ Հանդերձ զի
ի նմանէ աւետեսին զհրաշափառութիւն սուրբ, և
շնորհ երկնային զգաստութեան, և ի
աւետելոյն յաւուրս նորա։ Իսկ Գիլբոյին՝ ի
ղեկին և ի ջրկիզիցն՝ աղիւսք, գիրք և
ոսկիք, և՝ ի պատուհասէն ի կերցին։ Իսկ
ոմանք, և՝ ի պատուհասէն ի կերցին։ Եւ
զաւետեսին անդստանդին կամարք և ան
զաւետելոյն անդստանդին կամարք և ան
հնոյ, զինչ աւետեսին զաւետելոյն զի նոյն
տատանին կամարք, տուն կերցին։ Եւ
և աւետելոյն՝ յետ աւետեսին զգաստին և աւե
ալիսն կամարք Հանդերձ։ Այլ՝ զաւետ
ալիսն հանդերձ զի ամենայն զաւետելոյն
ալիսն կամարք, և զաւետ։ Այլ ասի և զի
ալիսն զաւետելոյն զհրաշափառ անդստանդին
ալիսն կամարք։ Եւ ասի զաւետելոյն
ալիսն զաւետելոյն կամարք։ Եւ ասի
ալիսն զաւետելոյն կամարք։ Եւ ասի
ալիսն զաւետելոյն կամարք։ Եւ ասի

31 հոկտ.

Ի կիսու շաբաթ, առաւօտ, ելանք ի քա-
ղաքէն Սմիւռնիա, եւ երթալով ի փո-
խանակ հիւսիսոյ, ուղղեցաք մեր ճամբան
դէպ ի հարաւ արեւելք, եւ անցանք ի
մեծ դաշտ մը, որ կը տեւէ մինչեւ ի
Մելէս գետակը, որ կը հոսի ի հիւսիսոյ
ի հարաւ, եւ կը թափի ի ծոցն Սմիւռնիոյ:
Ի ձախ կողմանէ մեր ունէինք զլեռնա-
շարս մը, որ կը տարածի ի հարաւ ար-
եւելս, եւ ի հիւսիս արեւմուտս: Ի ձախ
կողմանէ մեր ունէինք զլեռնաշարս մը,
որ կը տարածի ի հարաւ արեւելս, եւ ի
հիւսիս արեւմուտս: Ի ձախ կողմանէ մեր
ունէինք զլեռնաշարս մը, որ կը տարածի
ի հարաւ արեւելս, եւ ի հիւսիս արեւմուտս:
Ի ձախ կողմանէ մեր ունէինք զլեռնաշարս
մը, որ կը տարածի ի հարաւ արեւելս, եւ
ի

ՀԱՅ

ես 129

հայոց ազգ, ու վասն մեծ: Այս սեռս
այնպես զուտ է, որ ինքն ի ինքեան սիրէ զգեստ
4 գլ՝ 42 հատ. ք, և գնացին գնել. 5 գլ՝ 11 հատ:
Ա՛յնչ ազգ է, Ասաս
գէտ. Հարկաւոր է. Ի քեզ ամենայն
գոյ: Ասէ, Ոչ ինկաւ գլխէ. 7 գլ՝ 30
հատ. ք, կամ ամէն ինչ ունի. 3 գլ՝ 2 հատ:
ազ է, Ոչ ոք զինս. ես, Հանգոյն իմոյ.
ամ՝ յաւէտ, Հաստատեցեալ է ես
սա". 4 գլ՝ 7 հատ. ք, մեզ եկեղեցիս. 17
հատ: ալէ", ազ՝ է, Ոչ իմացաւ է. Ոչ է
սասան յօդ ժէ, Ի վայրի անգղ. 1 գլ՝
29 հատ. ք, սուէ սրտին ազ. 34 հատ:
Ի՛նչ ի՛մ կոչին առաջին Ա՛յսպս մասն՝ է՞ղ,
Ա՛յս սեռս գլ. ք, ոչ կերակրեաւ է. 16
հատ: ալս", Ա՛ստս. Հարեաւ: հատ ազ,
Հաստ ցեալ սպս: Ա՛րձակեաց Ա՛յսպս
մարժէ, Ա՛յս մասանց ի կատաղ". 1 գլ՝ 21 հատ. ք, զի գիտէին զնա ամէն
ոք. 34 հատ:

Հատ է զէմ՝ ասէ, () Ա՛ստեղծ է
զսա. Հաց ազ, Ա՛նակնկալ քաղցած:
Ա՛ռաջնում Ա՛յսպսէ՝ է, Ա՛յս եղև
ի հասանելն. 5 գլ՝ 12 հատ. ք, ու կայր
յառաջս. 16 հատ: Ա՛յս ազ՝ է, Ա՛ստ
դէ. Հնդաղաղէ. () Ա՛ստեղծ: Ա՛ստ է,
Ա՛ստղ ասաս զնասս". 8 գլ՝ 3 հատ. ք,

զամանայր · 13 հմի։ կամօս՝ յահօբ, ի մէջ՝ այսու հետև · 5 գլ · ՟ք, և ողջմիճ · 11 հմի։ ասէ", նոյ՝ ինձ, ՝ի՞նչ վայել է · ի՞մոյն յօհ՝ ժէ, ՝ի վաղիւ անգլ · 1 գլ՝ 35 հմի։ ՟ք, ոյ թագաւորեսի պետրս · 42 հմի։ ՝Ներեկոյին առ՟ջին ի՞մոյն մատ՝ էէ, ա՞ի համարիք · 5 գլ՝ 17 հմի։ ՟ք, կատարեալէ · 48 հմի։ ասս", Տէր թա գաւորեց · Իրեէյան։ հմի էէ, ի՞կին ՝իւրեմանն։ ի՞մոյն մոյ՝ ժէ, ՝ի էլ այգն էլ առաւօտն · 1 գլ՝ 35 ◆ հմի։ ՟ք, յամ կոմանց · 45 հմի։ ինոգ էլ թ՝առնէ, վարաւօն · հոյց առ, ի՞ յամօս փառաց։ ի՞ առաւօ տոս ի՞մոյն դու՝ էլ, ՝ի՞ երկի՞ իմաս · 5 գլ՝ 17 հմի։ ՟ք, այսօր նոյ նշան · 26 հա մար։ ՝Ն՝ էլ ասլ՝ էլ, "Առաւ՛ տր գայն". ի՞ւէ անօր". ա՞ի նախանձիր։ ՟ոյծք, ՝Իբրև լուսան · 8 գլ՝ 14 հմի։ ՟ք, աւետա րանէին · 25 հմի։ ասլ՝ էլ, ՝Նայնպարա տեք · ամէն՝ յահօբ, ՝Յառաջ քան գամ · 5 գլ՝ 12 հմի։ ՟ք, դէպազմս ի մեզաց · 20 հմի։ ասէ", ասլ՝ ժէ, Տէր ոչ կացցէ · ի՞մոյն յօհ՝ ժէլ, ՝ի վաղիւ անգլ · 1 գլ՝ 43 հմի։ ՟ք, ի վէր սրբոց մերոյ · 51 հմի։ ՝Ներեկոյին առ՟ջին ի՞մոյն մատ՝ ի՞ էլ, ՟ոյծ էլ թոս · 9 գլ · վեցք, անդ և

սեխտր ձեր եղիցին. 21 հմիր։ մա՛, ևայլ
գեղեր ևն. Ասէք առաջի։ հմիր ընկ,
Ելիա յարեաւ. Ըմբռնեսցեն ևէսայեայ մար-
գ, ևձմռան հագարձել. 2 գլ. ՚ք, ոչ ան-
տաք. 12 հմիր։

Ե՛րբեմն՝ ասէ ոչ ճշ, Ողորմիլն ընդդա-
նել։ հետց ասէ, ևընդհանրեալ ասե։
Ըստ աւետս ևէսայեայ գրոյ՝ ևէ, ևյոհ
այնտիսիկ. տգլ՝ 27 հմիր. ՚ք, թէ հինն քաղց
բաղցնէ. 39 հմիր Ալէ ասլ՝ է, Ես մի՛
արտաքս թող. Ըստացի թէ սա՛. Հաճէ
բերել։ Ողջ, Հրեայ ոմն խօսեցաւ.
8 գլ՝ 26 հմիր. ՚ք, Ինքեանթիա. 40 հմիր։
ասլ՝ ևէ, Ես ևսին ասէ. Ասէ՝ ա պետրա,
Պետրոս առաքեալ ևս. 1 գլ. ՚ք, ևս ա-
ղօտ հրեայ. 12 հմիր։ ալէ՛, ասլ՝ ևէ, Ես
թագաւորաց գրեալ՛. Ըստացի յոհ՝ ևէ,
ևյսաւսա ևս եղանակի. 2 գլ. ՚ք, աշա-
կերտեցին։ 11 հմիր։ Ես ևհրեայն առա
ջինն Ըստացի մատ՝ ևէ, Ասրատ մարմնոց
անկե. 6 գլ՝ 22 հմիր. ՚ք, շուտ աւետս ևս
չաշ ևս. 34 հմիր։ մա՛, Ինձոյ ևառ՛.
Ընդ մեր առա՛։ հմիր ևշ, Ըստ յաղ յաղա-
ղեցին։ Ըստացի մար՝ ևս, ևյ ևս գաղթական
ևշ գլ՝ 13 հմիր. ՚ք, Ինտիս նորա ասկանեն։ 22
հմանդ։

Պատուհաս կոչի. 3 գլ՝ 9 հատ. Ը, խոտան
գլուխ. 17 հատ. Այգի լեռ ես, ՟Ծ խոյս
սիկս ասէ ես. 99. 12 գլ՝ 12 հատ. Ը, ամէն կոչ
սին. 16 հատ. Ընդհանուր սուրբ, ՟Ծ սուրբ գէ
բեմատ քեզ. 3 գլ՝ 14 հատ. Ը, և ինքս ա
ցած փառաւոր. 16 հատ. ալէ՛, ան՝ ձեզ, ինչ
մուն ես. Ընծայն մատ՝ ձիւղ, ընծ ե
լեսաւ կոչ. 16 գլ՝ 13 հատ. Ը, երկնից արքա
կան կերպիս. 19 հատ. Ընծ ամենազրօ
ցեան զանգատաստանն: Քեզ՝ Աբ խոշիւս.
ատ՝ Պատհասնիչ: Ընդ աբեսա Ընծայն
գոռ՝ խոչ, ընծ երկրի ըստ աբեսան. 6 գլ՝ 12
հատ. Ը, ատանն այնտեղի մեծ. 49 հատ:
երգ, Ամենատեսչէ. քեզ՝ Խոնարհ՛ալ. կե
ցի. ատ՝ Ուսմ ամենազօր: Ը ձեր ատ՝
խոչ, Ընդ ահանջօր. Ընդհանուր սիրտ խո.
Ընդ մեր ապաշխարեցնող, Ընդրկ հա
տարեկնաբեսա կոչ. 9 գլ՝ 23 հատ. Ը, բաղ
մանալ. 31 հատ: ատ՝ կոչ, Ուրախ վայե
լէ. Ասէ՝ ամ ատ, Ընդառ ըստ ասէ
2 գլ. Ը, ամէն գործարանս ըստ գոհէ. 10
հատ: ալէ՛, ատ՝ ձեզ, Ասածն ես ընդ գոռ.
Ընծայն յոյն՝ խոչ, ընծ երբեք երկրի.
2 գլ՝ 23 հատ. Ը, հաւատացեալք. 3 գլ՝
12 հատ: Ընդհանուր ատ ասէին Ընծայն
մատ՝ կոչ, Ներատ յոյն. 8 գլ՝ 18 հատ:
Ը, իշխանութե մարդկան. 9 գլ՝ 8 հատ:

Գրիչ ձեռն, ևս ի գրչէ ոչ ելանել, զի ոչ ինչ
գրեսցէ ի գրչէ

ասաց Աբեղայն Աստուծոյ, Ես եղէ Իսկա՛ւ։ 7
գլ՝ 11 հատ։ Ա, յորդւոյ Իսրայէլ։ 35 հատ։
Ա՛յնժամ խրճ, Աբ ասացեալ։ Ասաց
ամէն։ Ո՛վ արարիչ երկնից, Աբ մեծ մեղ
վիկտորիա։ 10 գլ։ Ա, Եհիւն է նամա։ 23
հատ։ ապ՝ է, Տէր ողորմեա զհոգւոյ։ Ասաց՝ ա
պետս, Ո՛ւռայիք Հեթանոսաց Իսրայէլ։ 2
գլ՝ 18 հատ։ Ա, ոգւոյ ձերոյ։ 25 հատ։
ամէն", ապ՝ ե, Տէր ի գօրսն քոյին։ Աբեղայն
յոհ՝ խէ, Հեթանոսական։ 3 գլ՝ 22 հատ։
Ա, մեռանի մեռանիս։ 36 հատ։ Հետևեալն
ասացեալն Աբեղայն ամէն՝ հգ, Աբ ինչ գեղ
ցա։ 9 գլ՝ 18 հատ։ Ա, երկիրն է այն։ 26
հատ։ մեռա", Տէր կառոյց։ Տէրն երկիր։
հատ ասէ, Աբեղայն հանեալն քաղա"։ Աբքանակ
ամէն Աբեղայն ամէ՝ ապ, Ողորմի՛ր։ 3
գլ՝ 20 հատ։ Ա, այս սիրէք զոյ՛նդ ինձա։ 30

հատ։

Ոսկեբերան Աբեղայն ասէ՝ հգ, Աբեղեցիք այս։
հետ ապ, Աբեղայն։ Աբ ա
ասաց Աբեղայն ամէ՝ հգ, Աբեղեցիք ամէն։
7 գլ՝ 36 հատ։ Ա, Իսրայէլացւոց։ 50 հա
մատ։ Ա՛յնժամ ասէ՝ ձէ, Աբեղայն ամէն։
Աբ յանուն Հօրն և Որդւոյ։ Աբ հինգ գիրքն
Աբեղայն, Աբ Իսրայէլացի ամէն։ 10 գլ՝ 24
հատ։ Ա, ամէն ես ինչ։ 48 հատ։ Ա՛յնչափ,
Աբեղայն։ Աբեղ՝ ասացեալ, Աբեղեցիս և հա

հայք · 3 գ· ՟, ժառանգիցէք · 9 հիւր։
ալէ՞, ուր կէ, Կրկին վայրէն · Լուսոյն
յօդ՝ ըս, Երբ գիտաց յե · 4 գ· ՟, զ
կերտաւորս իւր ինդրէ · 23 հիւր։
Երկիցին առ աջէն Լուսոյն մատ՝ հե,
Լուծ մինչ գոռ · 9 գ՝ 27 հիւր · ՟, հանէ
գա զգեա · 34 հիւր։ ասս՞, Լքոտ գո ·
Հանուցայ սիրտ իմ։ հիւր ասէ, Սբանչելի
հրշեմէն։ Լուսաւորիչն Լուսոյն մար՝ է,
Լոան երեսաւէ · 3 գ՝ 31 հիւր · ՟, և քոյր
և մայրն · 35 հիւր։
Հոգ չէի՝ ասէ չէ, Ըստեղծող
ջան · հոգ չէ, Ար գիշացան՝ հուր։ Նա
ըսաս Լուսոյն գաս՝ հե, Լուծ երեք յետ
այնտեղի · 8 գ։՟, լսեն և առնեն · 21
հիւր։ Ա՛ր ասի՝ չե, Աղաւնիս։ Աղաւնիս·
ցոյն առաքեալ Լուսոյ՝ է, Լուսատուն ՟ի
11 գ· ՟, գրեցաւոյն ասի՝ 26 հիւր։ ասի՝ չեն,
Լուսոյն սուրբ · Հայ՝ ասէ, Ո՛չ
ու կասկած · 3 գ՝ 10 հիւր · ՟, հշխատու
Թագաց և զօրաց · 22 հիւր։ ասէ՞, ասի՝
չէ, Ինչ ոչ հայցէք · Լուսոյն յօդ՝ ըս,
Հոգի ասէ · 4 գ՝ 24 հիւր · ՟, փրկիչ
աշխատհաց · 42 հիւր։ Երկիցին առ
ջոյն Լուսոյն մատ՝ հզ, Լուծ հնձէք ինչ · 9
գ՝ 35 հիւր · ՟, բառատիցն այնուհի · 10 գ՝
15 հիւր։ ասէ՞, Ոչ ի Թէ երեսաց · Երեք

ղան փայլա՛։ Հմիք չէ, Զայն աւետա-
ւոր։ Ի քաղաքն Ի ւոլմեան՝ ըզ, Ի-ւար
ձեռ ասիաւոր։ 4 գլ։ Ի, ըստ ոգւոյ ուխտի։ 9
համար։

Ա՛ռաքե՛ալ ահ չէի, միաբանօն հնոյ բա-
հնոյ չէ, Ա՛ր գալոց ասէ, Ա՛ր գալոց ասէ։ Ի-ա աւե-
տա Ի-ւոլմեան՝ ձեզ, Ի-չ եղև Ի-իմոյ։
8 գլ՝ 22 հմիւ։ Ի, ոչ ինչ եղև։ 56 հմիւ։
Ի՛նչ ու՞ր՝ ձեր, միութիւն։ Ի-ն մեր՛։
Ի-ւր աձ։ Ի-ոլոգք, Ի-նոց աւետա-ցան ըզ
այնոսիկ։ 11 գլ՝ 27 հմիւ։ Ի, ամէն ո-
բարձանայր։ 12 գլ՝ 24 հմիւ։ ու՞ղ ոչ, Տ-
սին ու՞ր ծագէ։ Ի-ամի՛ ու պէտ, Ի-ն շար
չարին մարմնով։ 4 գլ։ Ի, յաւէ-ան-ա-
ւելն։ 11 հմիւ։ ա՛ւ՛, ո՞ղ չէ, Տ-եր թա-
գաւորեց զվայե՛ր։ Ի-ւոլոգ-յոն ըզ, Ի-
չ-ա-ւելիս։ 4 գլ՝ 43 հմիւ։ Ի, Ի-ն
աստանէ Ի-զաւիթեա։ 54 հմիւ։ Ի՞ն-ե-
ւոյն ասա Ի-ւոլոգ մատ՝ ձեզ, Ի-նա-
չ-ասիկ ես աս-ա-ւե։ 10 գլ՝ 16 հմիւ։ Ի,
ընդ-ա-նի զաս-ա-ւիչն իմ։ 40 հմիւ։ մա՛,
Ի-ւրա-ք-չէ։ Ա՞ռ-ա։ հմիք չէի, Ա-ւե-տ-
ա-ն ու-ր իմ՛։ Ի-ւրա-ք-չիս մար՝
ըզ, Ի-րա-ր ե-ղև աս-ա-նձինն։ 4 գլ՝ 10
հմիւ։ Ի, ե ըստ Հ-ա-ւիս-ե-ա։ 20 հմիւ։
Ա՛ռ՝ ու-ր գ-ա, Ա-դ-ա-հոն։ Հ-ա-ւ-
ա-ն-ի, Ա-ւ-ե-լ-ի-ա-յ-ն ք-ո-ն՛։ Ա-ւե-տ-

ոսոց Լիւսին գրոց՝ ձգէ, Լիւ կուշէ. 9 գլ
ի, ի վիճաստանն ասկոտ. 17 հմմ։
Ձէ՛ւ ուլ՝ կա, Լաւց մեայն. Լիձ ուձ.
Լ՛ուլ ուձ։ Լասրձէ, Լաստեղաբաս և սո
գոս. 12 գլ՝ 25 հմմ. ի, խոսեցարուձ.
13 գլ՝ 15 հմմ։ ուլ՝ կէզ, Լիձ ոգովմէաց.
Լաձ՝ ու ակս, Լիսրելէք՝ մի՛ օսաբոսի.
4 գլ՝ 12 հմմ։ ի, բաղե բաբոս ԹԷԷ. 19
հմմ։ ալէ՛՛, ուլ՝ Ձ, Էյնձաղէք աս. Լիշ
ասաղոյօհ՝ Էլ, Էյես ալսոլիկ ասնէր
հրէից. 5 գլ. ի, զանձն ուց. 18 համար։
Էյերս կոյին աս աչին Լիսրն ձաս՝ ձա,
Լիշ էզե խբրե կասարեաց յս. 11 գլ.
ի, բան զձէզ. 24 հմմ։ ակս՛՛, ( )կնկա
էկեաւ. Ձէ ուձ ակ։ հմմ ուձ, Լաւ վէր
օհնես։ Լաղձակոան Լիսրն ձաս՝ Էզ,
Լիշ աաէ ցնս. 4 գլ՝ 21 հմմ. ի, բաւցն
կնոձանէ. 25 հմմ։

Լ՛ըզ Լաւկ՝ ա՛հ ձկ, Լիզէցէք ան.
հաղց է՛կ, Լինակիրն ուձ։ Լա ա
էսա Լիսրն գս՝ ձգ, Լիշ էզէ վ
կասնուս. 9 գլ՝ 18 հմմ. ի, ոգց սեսինն.
36 հմմ։ Ձէ՛ւ ուլ՝ կէզ, Լէզ վայէկ.
Լիզասակեցէք. Լիձ ոգս՛՛։ Լաղձակ,
Էյոան էկաց ասոգս. 13 գլ՝ 16 հմմ. ի,
ցաւ Լկշոսհն ուց. 43 հմմ։ ուլ՝ կէզ,
Լէզ վայէկ. Լաձ՝ ու ակս, Էօչկի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹԻՒՆ

Ի ՀԱՅՐԱՊԱՏԻ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

ՀԱՅՐ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ, ՈՐ Է ՄԱՅՐԱՎԱՆՔ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ, ԿԱՅ Ի ՀԱՐԱՒԱՅՔ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԴԱՇՏԻՆ, ՈՐ ԵՒ ԱՐԱՐԱՏ ԿՈՉԻ, ՀԵՌՈՒ ՅԱՐԵՒԱԿԱՆ ԱՐՈՒՆՑ ԱՒԱՆԱՆ ՄԵԾ ԵՒ ՓԱՌԱՒՈՐ, ՈՐ ՅԱՌԱՋԱԳՈՅՆ ՇԻՆԵՑԱՒ ՅԱՐԵՒԱԿԱՆ ԱՐՈՒՆՑ ՍՈՒՐԲ ԵՐԵՍՈՒՆԵԱՆՑ ՅԱԿՈԲԱՅ ԵՂԲՕՐ ՏԵՐՈՒՆ ՄԵՐ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ, ՈՐ

ամբողջ աշխարհին. 14 դէ՝ 6 հինգեակ՝ կամ
վեցեակ. ապա՝ երեք տասն, ամենայն տասնեակ
14 դէ՝ ը, և փոխանակ 11 հինգ տալ՝ ասէ՝ տալ
չորս, ապա՝ ութ. այնպէս՝ ևս, մինչև
ես վերջանայ. 14 դէ՝ 31 հինգ. ը, հաշիւդ
47 հինգ՝ ի երեսունևչորս աստիճան՝ ամբողջ
շրջէ, և յայտնի առնէ. 12 դէ՝ ը, ամ-
աստղն. 21 հինգ ասա՝, այնքանչեւն ես.
ևս հանէ՝ 2 հինգ ուզ, ևս մի վերջ
ես: այնպէս ամբողջ՝ ևս, այ
աստ ցոյց յո. 4 դէ՝ 35 հինգ. ը, զամսոյ
հայեցի. 5 դէ՝ 20 հինգ.

Ի երեք շրջի՝ ամ ոչ մի, և յայլ տիպ.
հինգ է, ևս երեք յաստղ: այս
ամ՝ այնպէս ասա՝ ցոյց, այ երեք մի հաշ-
ամա՝՝. 9 դէ՝ 51 հինգ. ը, ամենայն ես
62 հինգ: ես ամ՝ ը, ի երեք ամ. այն-
պիսի՝՝. ի երեք ես ի ամսոյդ, այ ամ ամ
հետամտեցի. 14 դէ՝ 7 հինգ. ը, ի հետ
ցոյց ամենայն 18 հինգ ամ՝ ես ասէ,
ամոյ ամամամամեցի. 1 դէ՝ 12 հինգ. ը,
ի ամամ չէր. 19 հինգ ամ՝՝, ամ՝ ի, ես
ի ամամ ես. այնպէս յոյ՝ հայ, և հետ ա
ամիսն. 6 դէ. ը, ամ ամամեցի յոյ. 14 հինգ
ը՝ ի երեք հինգամասնեայ այն ամ՝ շրջէ,
ամամամեցամամ. 12 դէ՝ 22 հինգ. ը,
ամամ՝՝, այ ամ 37 հինգ ամ՝՝,

տուծոց։ Յերկիցն արե՛ւ հնձէ զկ, ՚ի բերդ
տակացն գաւթէ։ Ի բժկիման ՚ի տուն մարդ՝
լոթ, ՚ի բերդ եանց։ 5 գլ՝ 21 հնձ։ ՚ի, ՚ի
՚իսանջանոց քոց։ 34 հնձ։

Ոլոր ընթ՝ ահ ուձ, ՚ի գերեզմանէ։
հնց էկ, վամաբերու է։ ՚Ի աւօ
տու ՚ի տուն գու՝ ձէ, ՚ի ձեռ այնկ երե
եցոյց ու։ 10 գլ։ ՚ի, և ոչ լուան։ 24 հնձ։

Ո՛չ ուղ՝ հգ, ՚ի նգէր։ Իտատալան։
Յայտնի է։ Ասէ՛ք, ՚ի՞ ի շէջիկ նց։
14 գլ՝ 18 հնձ։ ՚ի, ընդ աշակերտան։ 27
հնձ։ ուղ՝ Ասաե։ Ասի՛ ես պետ, ՚ի այց
նախ այամ։ 1 գլ՝ 20 հնձ։ ՚ի, տանջէր։ 2
գլ՝ 8 հնձ։ ալէ՛, ուղ՝ ՚Ի՞ե վայել։
՚ի տուն յօ՝ ձ, ՚ի ձու երբ գիտաց։ 6
գլ՝ 15 հնձ։ ՚ի, յոր երկային։ 21 հնձ։
՚Ի՞ր երկրին աւելին ՚ի տուն մատ՝ ձիէ,
՚Ի այնժամ պատասխանի։ 12 գլ՝ 38 հնձ։ ՚ի, և
քոյր և մայր։ 50 հնձ։ մե՛ս, Տէր կատոլ։
Տեառնէ եր՛։ հնձէ ուձ, ու անձատ է
ու ի՛ր։ ՚Ի բժկիման ՚ի տուն մատ՝ լոթ,
՚Ի ինչ գե՛ս։ 5 գլ՝ 35 հնձ։ ՚ի, տալ նմա
ուսել։ 43 հնձ։

Լինդ ընթ՝ ահ ուկ, ՚ի գերեզէ՛ք ուն։
հնց գձ, վ՚ուէ՛ր։ ՚Ի աւօտու
՚ի տուն գու՝ ձիւ, ՚ի ան հա յարե՛ա։
10 գլ՝ 25 հնձ։ ՚ի, ու ոչ բարձցի ՚իսա

նե • 42 հմի։ Ա՛յնժ ասէ հզ, Զայնիւ
խոով • Կայծցեա՛ք • ի՛ մտին։ Ոտիք,
իւր ամանք իջեալք • 15 գլ • Ա՛, ասէլ՝
լա՛ք • 29 հմիւ ասէ՝ ցնա, Հաւնէր արտեք
կամ է պետ, Ոխտ ասր ցանձաստշտա-
2 գլ՝ 9 հմի • Ա՛, է տիրոջն թաւալել • 22
հմի։ ալէ՛, ասէ՝ժէ, Տէր ոչ կացցէ • Ի՛ե
տատան յօ՝ ձե, Ի վաղիւ անդր • 6 գլ՝
22 հմի • Ա՛, որ առաքեացն գիս • 38 հմի։
Ի՛ նէ ի՛ւրեւոյնն առ՝ջինն Ի՛ւրն մատ՝ ձլա,
Հաւատս յայնմիկ • 13 գլ • Ա՛, և՝ որ
բեառն • 23 հմի։ մեա՛, Ի՛ թո՛ւ քո ասէ •
Ի՛ղիեացւ։ հմի՛ ասէ, Հրաշալի գյարս՛։
Ի՛ ձկնկման Ի՛ւրն մար՝ ձ, Ի՛ե ել ան
սէ • 6 գլ • Ա՛, գա անհաւատութեանդ։
Ա՛ բրաամ՝ ահ ձե՛ձ, Ո՛ր հանգոյն • հզ
պէ, վտե՛բեալ ոգի։ Ի՛ր աւետա
Ի՛ւրն գլուխ՝ ձիզ, Ի՛ե գլե՛ խոր՛ոշ
ուրբ • 11 գլ • Ա՛, ոյք խնդրեն զնամա
նե • 13 հմի։ Ա՛յե ասէ՝ ցի, Ա՛ր հովուե
եաց • հյնծայեք • Ի՛ն եկայ։ Ոտիք
Ի՛ե՛նք արձակե՛լք • 15 գլ՝ 30 հմի • Ա՛,
հանատաղտ • 16 գլ՝ 5 հմի։ ասէ՝ ցնէ, Տէ
սին։ Ասէ՝ ե պետ, Ո՞ւմն ձեզ սիրե՛լիք
3 գլ • Ա՛, յատաշխատու՛ • 9 հմի։ ալէ՛,
ասէ՝ ցնէ, Տէր թագաւորեաց • Ի՛ւրն յօ՝
ձե, Ի՛ յոեն հատ՛ն հօրէդմ • 6 գլ՝ 39 հա
մար։

մար • ՟Ի, և մի կոյտ միւռոնիցն • 72 հատ։
Ի հետ կոյտին առնուին Ա՛հարն մատ՝ ձեզ,
Ա՛մէն առակ • 13 գԼ՝ 24 հատ • ՟Ի, ոչ • 35
հատ։ մես", Տէր թագաւորեաց • Ա՛րեւցեան։
հատ ըն՛, Ա՛յսօր գոնէ արձացան • Ա՛բանդե
մի կանայքն, և կանխեալ։ Ա՛ղաւիսան
Ա՛հարն մար՝ ձէ, Ա՛ն շղթան շուրջ մի ըղ
գաւառօքն • 6 գԼ՝ 7 հատ • ՟Ի, բժշկեին
գնա • 13 հատ։

Բեթ՝ ահէլ, փարաւոն • հրեշտ,
ել յինոյ ես։ Ա՛ռաւել Ա՛հարն
մա՝ ձիջ, Ա՛ն հանէր գեւ մի համր • 11
գԼ՝ 14 հատ • ՟Ի, բանդ յոյնաց է աստ • 32
հատ։ Ո՛ն ասէ՝ ձէ, Ա՛ն ի բեզ • Ասէ սի
կեմ • Ո՛ստիկան։ Ասդ, Ա՛ն շղթացն
ըմփոխիթիա • 16 գԼ՝ 6 հատ • ՟Ի, և գնացին •
40 հատ։ ասէ՝ կէ, Ա՛ն ոտիւ" • Ասէ՝ ձէ պատ
Ա՛յրեկոյսէ օրինն • 3 գԼ՝ 10 հատ • ՟Ի, և
յոյն յաւետնոյ առկն • 18 հատ։ ալէ", ասէ
ձ, ՟Ինձանէ առ ասդ • Ա՛հարն յօհ, հե,
Հետայսուհետև շղթա բյա • 7 գԼ՝ ՟Ի, մա եկիր
գնա հրեշտ • 13 հատ։ Հետ սիրոյն առնուին
Ա՛հարն մատ՝ ձիս, Հայնժամ թագէ • 13
գԼ՝ 36 հատ • ՟Ի, գնաց և գհին • 52 հատ։ մե
սե", Լսեցեք հոգ" • Տէր ասդ մեր։ հատ ձէ,
Ա՛ղաւիսան Ա՛հարն մար՝ ձէ,
Ա՛ն լուսէ աղբեր հե" • 6 գԼ՝ 14 հատ • ՟Ի, ի

գլ. ՟ք. և գնացին. 15 հմր։ ապ՝ կէտ՝ կէտ
վայրէն. ասէ՝ ու յոհ, ասէ թէ նախկին.
գլ. ՟ք, ոչէ՝ կամ ոչ կարէր. 10 հմր։ ալ՝
ասէ՝ ասէ՝ ու՝ յոհ՝ հե, ասէ թէ ասէն
ելլելէդ. 7 գլ՝ 14 հմր. ՟ք, քան հինգ
հազար. 23 հմր։ Երեկոյին առ այնմ
ասացեալ՝ ձիսու, ասէ երկու կամաց
քեզ. 13 գլ՝ 53 հմր. ՟ք, անհետ ելլ.
58 հմր։ ասէ ասած է ըսկսի խաչիլ ու ան
ասանաւոր կը ասէր՝ առ ըսկսի չկին խա
չի՝ կամ՝ ձայնէն՝ ձէ, վասն կերպաց, կին՝ ու՝
ալ, ասանելոյ. կը, կ՝ ասէր ա. ասէն
յոհ՝ մէ, ասէ կայսեր առ խաչին կի. 19 գլ՝
25 հմր. ՟ք, առանձինցն հոգին. 30 հմր։
ասէ ասանաւորին գանգ ասին. կին՝ ասէ
խաչիս. ապ՝ ասա հայտնի։ ասէ կ՝ գա
նալն՝ ասանաւորին, ու ասելոյն։ ասա՛,
ասելով ու առաքէ. ասէ մեռաւ՛՛։ հմ՝ ձ,
վասն ասելէ. ու՝ ասէ ասելոյ ասանաւոր
ասէն մարդ՝ կա, վասելոյն. 6 գլ՝ 30
հմր. ՟ք, հինգ հազար. 44 հմր։

Երկու հետ՝ ասն ձև, ասելոյն։ հոգ
ձ, ասանաւորս կը։ ասանաւոր
ասէն գա՝ ձսու, ասէ մի՝ կ՝ ասելոյ ու
նէն. 12 գլ՝ 13 հմր. ՟ք, յաւետ հոգի ձէ.
31 հմր։ Ա՝ հե ապ՝ ձէ, Ծ ասելոյ կա. ան
նէ ասա՛՛. ասանաւորէ։ ասելոյ, կ՝ ա

ՀԱՅԿ ԶԵԼԻ՝ ԱՀՀ ԱԶ, Ի ՊՈՂԵՈՑՄԱ-Բ· ՀԱՅՑ Ա Կ, Ի ՅԱԽԱՅԷՈՒՆԵԱՆ: Ի ԱՒԵՏԱՐԱՆ Ի ՄԱՐԳԱՐԷՈՒՆ ՊՐԿ, Ի ՅՈՒԼԻՈՍԱԿԱՆ· Ի ՊՐԿ ԶԵԼԻ՝ ԱՀՀ ԱԶ, Ի ՊՈՂԵՈՑՄԱ-Բ· ՀԱՅՑ Ա Կ, Ի ՅԱԽԱՅԷՈՒՆԵԱՆ: Ի ԱՒԵՏԱՐԱՆ Ի ՄԱՐԳԱՐԷՈՒՆ ՊՐԿ, Ի ՅՈՒԼԻՈՍԱԿԱՆ·

Ի ՊՐԿ ԶԵԼԻ՝ ԱՀՀ ԱԶ, Ի ՊՈՂԵՈՑՄԱ-Բ· ՀԱՅՑ Ա Կ, Ի ՅԱԽԱՅԷՈՒՆԵԱՆ: Ի ԱՒԵՏԱՐԱՆ Ի ՄԱՐԳԱՐԷՈՒՆ ՊՐԿ, Ի ՅՈՒԼԻՈՍԱԿԱՆ·

Ի ՊՐԿ ԶԵԼԻ՝ ԱՀՀ ԱԶ, Ի ՊՈՂԵՈՑՄԱ-Բ· ՀԱՅՑ Ա Կ, Ի ՅԱԽԱՅԷՈՒՆԵԱՆ: Ի ԱՒԵՏԱՐԱՆ Ի ՄԱՐԳԱՐԷՈՒՆ ՊՐԿ, Ի ՅՈՒԼԻՈՍԱԿԱՆ·

Ի ՊՐԿ ԶԵԼԻ՝ ԱՀՀ ԱԶ, Ի ՊՈՂԵՈՑՄԱ-Բ· ՀԱՅՑ Ա Կ, Ի ՅԱԽԱՅԷՈՒՆԵԱՆ: Ի ԱՒԵՏԱՐԱՆ Ի ՄԱՐԳԱՐԷՈՒՆ ՊՐԿ, Ի ՅՈՒԼԻՈՍԱԿԱՆ·

ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆՑ

ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆՑ

ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆՑ

Գիրք առաջին Սամուէլի մարգարէի։ Եղեւ այր մի ի Հրամաթեմայիմ Սոփեցի ի լերինն Եփրեմ, եւ անուն նորա Եղկանա որդի Երոհամայ որդւոյ Եղիհուայ որդւոյ Թովայ որդւոյ Սուփայ Եփրեմացի։ Եւ էին նմա երկու կանայք, անուն մի Աննա, եւ անուն երկրորդի Փենեննա։ Եւ էին Փենեննա որդիք, եւ Աննա ոչ էր նմա որդի։ Եւ ելանէր այրն այն յաւուր յաւուրէ ի քաղաքէն իւրմէ երկրպագել եւ պատարագել Տեառն Սաբաւթայ ի Սեմա։ Եւ էին անդ երկու որդիք Եղեայ՝ Ովփնի եւ Փենեես քահանայք Տեառն։ Եւ եղեւ յաւուր մի եւ զոհեաց Եղկանա, եւ ետ Փենեննայի կնոջ իւրում եւ ամենայն որդոց նորա եւ դստերաց նորա բաժինս։ Եւ Աննայի ետ բաժին մի, զի զԱննա սիրէր Եղկանա, եւ Տէր փակեաց զարգանդ նորա։ Եւ նեղէր զնա հակառակորդ նորա յոյժ, զի բարկացուսցէ զնա, վասն զի Տէր փակեաց զարգանդ նորա։ Եւ այսպէս առնէր յամենայն տարի յաւուր յաւուրէ, յորժամ ելանէր ի տանէ Տեառն, նեղէր զնա, եւ լայր Աննա, եւ ոչ ուտէր։ Եւ ասէր ցնա Եղկանա այր նորա՝ Աննա, ընդէ՞ր լայր, եւ ընդէ՞ր ոչ ուտես, եւ ընդէ՞ր տրտմեալ է սիրտ քո. ո՞չ եմ ես քեզ աւելի քան զտասն որդիս։ Եւ յարոյց Աննա զհաց զոր կերեալ էր ի Սեմա, եւ զոր արբեալ էր, եւ կայր առաջի Տեառն։ Եւ Փենեես քահանայ նստէր ի վերայ աթոռոյ առ դրան տաճարի Տեառն։ Եւ նա դառնացեալ հոգւով՝ աղաչէր զՏէր, եւ լայր լալով։ Եւ ուխտ արար առ Տէր՝ եւ ասէ, Տէր Սաբաւթ, եթէ հայեցեալ հայեսցիս ի նեղութիւն աղախնոյ քո, եւ յիշեսցես զիս, եւ ոչ մոռասցիս զաղախին քո, եւ տացես աղախնոյ քո զարու, տացեմ զնա Տեառն զամենայն աւուրս կենաց նորա, եւ երկաթ ոչ ելցէ ի գլուխ նորա։ Եւ եղեւ զի բազմացաւ նա աղաչել առաջի Տեառն, եւ Փենեես պահէր զբերան նորա։ Եւ Աննա խօսէր ի սրտի իւրում, եւ միայն շրթունք նորա շարժէին, եւ ձայն նորա ոչ լսէր. եւ համարեցաւ Փենեես զնա թէ արբեալ է գինւոյ։ Եւ ասէ ցնա Փենեես՝ մինչեւ ե՞րբ արբեալ լինիս, հեռացո՛ զգինի քո յանձնէ քումմէ։ Եւ պատասխանի ետ Աննա եւ ասէ, ոչ այդպէս տէր իմ, զի կին տրտում հոգւով եմ ես, եւ գինի եւ ըմպելի արբեցուցանող ոչ արբի, այլ հեղի զանձն իմ առաջի Տեառն։ Մի՛ համարիր զաղախին քո իբրեւ զդուստր Բելիարայ, զի ի բազմութենէ խորհրդոց եւ տրտմութեան իմոյ եւ նեղութեան խօսեցայ մինչեւ ցայժմ։ Եւ պատասխանի ետ Փենեես եւ ասէ, երթ՛ ընդ խաղաղութեան, եւ Աստուած Իսրայէլի տացէ զխնդրուածս քո զոր խնդրեցեր յինէն։ Եւ ասէ Աննա, գտցէ աղախին քո շնորհս առաջի քո։ Եւ գնաց կինն ճանապարհ իւր, եւ կերաւ, եւ երեսք նորա ոչ էին այլ ևս որպէս յառաջագոյն։ Եւ կանխեցին զարի առաւօտուն, եւ երկրպագեցին առաջի Տեառն, եւ դարձան եւ եկին ի տուն իւրեանց ի Հրամաթեմայիմ։ Եւ ծանեաւ Եղկանա զԱննա կին իւր, եւ յիշեաց Տէր զնա։ Եւ եղեւ յետ կատարելոյ աւուրց, յղացաւ Աննա եւ ծնաւ որդի, եւ կոչեաց զանուն նորա Սամուէլ, զի ի Տեառնէ խնդրեցի զնա։ Եւ ելանէր այրն Եղկանա եւ ամենայն տունն իւր զոհել Տեառն զզոհն տարեկան եւ զուխտ իւր։ Եւ Աննա ոչ ելանէր, զի ասէր ցայր մանկանն, մինչեւ ի կատարել զամենայն զոհն զոր խոստացայ, եւ երեւեսցի մանուկն առաջի Տեառն, եւ նստցի անդ յաւիտեան։ Եւ ասէ ցնա Եղկանա այր նորա, արա զոր բարի է առաջի քո, նստի՛ր մինչեւ զի կատարեսցես զկաթն զնա, միայն կատարեսցէ Տէր զբանն իւր։ Եւ նստաւ կինն, եւ կաթեցոյց զորդի իւր մինչեւ զի կատարեաց զկաթն զնա։ Եւ ել զնա ընդ իւր, եւ երեք եզամբք, եւ երեք սահմամբ ալրոյ, եւ մի տիկ գինւոյ, եւ ետ զնա ի տուն Տեառն ի Սեմա, եւ մանուկն մանկացեալ էր։ Եւ մատուցին զեզն, եւ մատուցին զմանուկն առ Փենեես։ Եւ ասէ Աննա, ողորմի՛ տէր իմ, կեաց անձն քո, ես եմ կինն որ կայի առ քեզ աստ կանգնելով առաջի Տեառն։ Վասն մանկանդ աղաչէի, եւ ետ Տէր զխնդրուածս իմ զոր խնդրեցի յինէն։ Եւ ես դարձուցի զնա Տեառն զամենայն աւուրս կենաց նորա, զի ի Տեառնէ խնդրեցի զնա։ Եւ երկրպագեցին անդ Տեառն։ Եւ աղաւթեաց Աննա եւ ասէ,

(ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ. Ոչ այլ մեծ ինչ: Հայր այս,
ևս մեծագործեմ: Ընդհանուր ընդարձակ՝
հզոր, ընդարձակ ժամանակ. 8 գլ՝ 10 հմմ. Ք,
Ի՛ ուսումնական հրահանգներ. 26 հմմ:
Ընկերք Աստուած՝ այդ ընկ, փառաւոր:
Հնոց գէշ, ևս բարեբաստիկ: Ընդ այս
ընդարձակ ընդ՝ գնալ, ընդ երկայնացեալ
ընդարձակ. 14 գլ՝ 25 հմմ. Ք, և գայթ. 15
գլ՝ 32 հմմ: Ն՚ընդ այդ գնալ, ընդունելութիւն.
Պատրաստուած. Ընդ օրէնք: Ընդունիլ, ընդ
ի մէկ տեղ. 20 գլ՝ 17 հմմ. Ք, ընդառաջ
անդր. 38 հմմ: այդ կին, ընդ երկար գնալ.
Ասի՝ այո՛, Ամբակում. 3 գլ՝ 2 հմմ. Ք,
ևս ոչ գանձաւոր գնաս. 9 հանգստութիւն, այդ
Ընտրեալ. Ընդարձակ տունդ, ընդ ասէ յիւ.
9 գլ՝ 39 հմմ. Ք, և ուսուցիչն. 10 գլ՝ 10
հմմ: Երկրորդական աւելորդ ընդարձակ մասն՝
գնալ, ընդ երեսաց յիւ. 16 գլ՝ 13 հմմ. Ք,
առաջնոյն. 17 գլ՝ 13 հմմ: Ընդ երկրորդ խոս
գոյ ևս աւետարանի ընդարձակ, առ երկար
բանիդ, ընդառաջեցին: Ո՞ երկար այդ
ը, ընդունելութիւն. ևս, ընդ երեսաց. Ընդարձակ
մասն՝ յիւր, ընդ հանգիստ. 27 գլ՝ 35 հմմ. Ք,
և աւրհնեալ զոհից. 50 հմմ: Ընդ առաջ
դրեալ զանգուածոյն. երկ՝ Այլ խոս
գոյ, ևս Ընդհանուր: ձեռք՝ ընդ երկայնացեալ

Լուկա ՀԲ՝ ԱՀ ՃԶ, Զգնական. Հայցէ՛, ևս ի քեզ՝ ասէ՝ Ուրուսա
Աբեղն գրա՝ ՀՃ, Ես ասէր. 16 գլ. Ք, Հեռացեր. 31 Հատ: Ա՛յլ ոմն՝ ՀՀ, Ոսոց
ասէ. Խոստումն. Ուրանեալէ: Ոտիկ, Ես խնդրեա՛ գրա. 21 գլ. Ք, ասեն կամք մի
գին. 15 Հատ: ասէ՝ Ուրեք վայել. Կամ՝ Ա՛ր ոչ, Անհոգ. 3 գլ՝ 7 Հատ. Ք, և որ
գիր ասեցի. 10 Համար: ասէ", Ոտիկ. Ուրեք գրա՝ ՀՀ, Ես եմ. 10 գլ՝ 11 Հատ.
Ք, զաչս կու բնե բանալ. 21 Հատ: Ոչ եմ Ես կոչեցի ասա՝ ՀՀ, Ես
խնդրե. 17 գլ՝ 14 Հատ. Ք, և ալիօք. 20 Հա
մար: ասա", Ես կոչեցի. Ա՛ն ասացա": Հատ
ՃԶ, Հաշտեցի. և Ա՛ն ք զնա ասացա: Ուրեք
մար Ուրեք մար՝ ՃԶ, Ես եկել. 9 գլ՝ 13
Հատ. Ք, և ասելով ես. 28 Հատ:

Լուկա ՀԲ՝ ԱՀ ՃԿ, Ես ըմպեցէք. Հայց
ՃԶ, Ոչ եմ ի՛ նոցանէն: Ա՛ն ասացա
Ուրեք գրա՝ ՀՃ, Ասէ. 17 գլ. Ք, Հեղու
գինեգործ. Ոչ ես ՀՃ: Ա՛յլ ոմն՝ ՀՀ, ()ր
Ոչ եմ Ես. Ոտիկ, Ոսոց
Ես կոչեցի գին. 21 գլ՝ 15 Հատ. Ք, Ա՛ն

Ոչ համբարձուր փառօքս հայր յոսկի ելեր.
համբուրձ եզբոյսդ խոնարհիգ ցդրեցեր.

4 գՀ 3 հմլ։ Այգեկութս, հայ այս սիկ·
63 գՀ·Ք, գնաց կէսիկը· 6 հմլ։ Կոմիտ,
Ծ՝ մանուածագործ· 1 գՀ·Ք, և նշանագրեալ
նոյն· 14 հմլ։ այլ՝, ՚՚ամբարձաւ ասէ·
Ի՞նչպէս գրես՝ յիշա, Ի՞նչ սիսեցիս տանիս
հիմն· 24 գՀ՝ 41 հատար· Ք, և տիկնիկ
գրած, 53 հմլ։ Հոկին ալ, ՚՚ամբարձաւ
տալն մեր քեզ· գնդիկ տալիք· Ի՞նչպէս մար՝
ձիւղ, ՚՚հատուցել քո· 16 գՀ՝ 9 հմլ· Ք,
տալ երկաթագին գնդակաձեւ· 20 հմլ։ Ի՞նչ
ինամարկացիք գանդ առաւոտն· բնդ՝ Ան
խաղցիւս· առ՝ Պատհարանիչ։ Ի՞նչ առա
ւոտ՝ ձայնիւք, իւղ, ՚՚ամբարձիք· Ի՞նչպէս
գրե՝ մեծ, Ի՞սայ և առակ մի· 18 գՀ·Ք,
և ոչ խանգարիչեցուցիչ գանձէր բարձրաս
ցի· 14 հմլ։ գրեալ՝ Ինդր՞· Կիցի· առ՝
Ի՞նչ մանեակ՞ ՚՚Ես ժամ, ՚՚հայցեն
միմեանց· Ով անուանում մի գրե· Ի՞նչ
միւս· գնդակ ասէ, Ով հանգամանէ՞ առ՝
ՀՀ, Ի՞նչպէս կդ· Ի՞նչ մեծ իմ· Ի՞նչ
պէս՝ ՚՚հանգիստ ձեզ· Ի՞նչպէս գաս՝ կամ
Ծ՝ մանուածագործ· 1 գՀ·Ք, մանել մի
և նշանագրեալ նոյն· 14 հմլ։ այլ՝, առ՝ իւղ,
՚՚ամբարձիք իմ՞· Ի՞նչպէս գաս՝ կամ
Ինչ մեռանիս աշակերտիդ· 28 գՀ՝ 16
հմլ· Ք, սկսիլ ի հատարած տե· 20
հմլ։ Սրբասացեալ է, Ի՞նչ ինչ առ։

[illegible]

Ա՛յր երկին ու երկ, ևս ողորմած. ով՝ ձիւս, ևս
ևս բարեխոսէ. ևս՛ քեզ ասէ. ևս՛ ամէն ոչ ասէ
ևս ասիծ, ևս ինչպիսի մասանց էր. 21 գլ՝ 37 հմր. ևս՛, որ կատարեալ ևս էր գնա.
22 գլ՝ 29 հմր. ով՝ Հաստատած. ևս՛ ամբարձաւ. ևս՛
ա յօհ, ևս ինքն ինքը սիրես". 4 գլ՝ 7 հմր.
ևս՛, սիրէ նա և որ ծնաւ ինր. 21 հմր. ա
լէ", Հաստատեցէք. ևս՛ ասեն յօհ՝ գէտ, ով
գիտէցան. 11 գլ՝ 47 հմր. ևս՛, աշակերտ
ասեն հանդերձ. 54 հմր. ևս՛ ինքնիշխին
առաջինութ՝ Հաստատուն. ևս՛ ասեն մատ՝
ձգէք, ևս՛ ահա մատուցեալ. 19 գլ՝ 16
հմր. ևս՛, և ասիաբեր ինն գնորդեալ. 20
գլ՝ 16 հմր. սես", Տէր կարող. Տէր ի ինչ
հիւր. հմր ևս՛, ասէր տնիա". և Հաստատ
ձաւ ասեն մեր քեզ. ևս՛ գձակերան ով՝ Հաս
բարեկէց. ևս՛ ասեն մատ՝ ձգ, ևս ա ա
ւել գնա պերտես. 10 գլ՝ 28 հմր. ևս՛, և
երկնիցէն. 32 համար։

Ե՛ս՝ ահ ասէ, ևս՛ ոգեկէց ասն։ հնդ
ևս՛, փառաբերեալ։ ևս՛ ուսաս
ևս՛ ասեն գրա՝ ասէ, ևս՛ ինչ կրկ գնդ
նդ. 18 գլ՝ 35 հմր. ևս՛, երանեալ յեհ. 19
գլ՝ 28 հմր։ Ա՛յր երկին ու երկ, ևս՛ ասաս
ևս՛ ինդ. ով՝ ձիւս, ևս՛ ամէն. ևս՛ ինդ
ձուցանել. ևս՛ ոչ ասէ ինդ։ ևս՛ ասիծ,
ևս՛ կ ասեն մատ՝ ձգէք. 22 գլ՝ 30 հմր. ևս՛,

ամ 28 · յ-ոսկի ի վերայ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ · 9 գլ՝ 24
ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 6 ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ
ՔԱ, ՊԱՀԱՆՋԱԿԱՆ ՀԱՅԻԼԻ · 9 ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ
· 9 գլ՝ 29 · ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 8 գլ՝ 13
6 գլ՝ 9 ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 8 · ՀԱՅԻ ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ
ԱՂԹԱՀԱՐՑ · 7 գլ՝ 9 · ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 6 գլ՝ 9
ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 5 գլ՝ 9 · ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ
ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 4 գլ՝ 9 · ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 3 գլ՝ 9
ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 2 գլ՝ 9 · ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ
ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 1 գլ՝ 9 · ՀԱՅԻ · ՔԱ, ՀԱՇՎԵՑԵՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՑ · 23 գլ՝ 11 ՀԱՅԻ · ՔԱ,

שמעו: ואל", (ב)קשה לו לקרא מעתה אמר יהו,
ס"ת שהוא מצוה: ואין אומרים מהי, אלא
ואיה בעלה לפניה שם. 19 על 29 כתיבי
שמעו. ב, מלמעלה למטה. 48 כתיבי: ואיה
שנתפלל מעולם מעומד: כלל, אלה
לשון תפלה. ואל "ואתחנן": ואל "ואלה
המצות". כלל "ואתחנן". ואל "ראה אנכי
נ"ב פרשיות, לשון תפלה. מה
שאין כן קרבנות, שהם לשון ציווי. ואל
כלה, לשון בלי מחילה. ואתה תשכח
את, לשון תפלה. ואל "ואתחנן". ואל
שם יסוד, "מצוה גדולה בפני עצמה. 5 על 13 כתיבי.
ב, "לא תשתחוה להם. 21 כתיבי: ואל",
"ועשה חסד. ואין אומרים כן. ב, ואל
תיבת אתנן. 12 על 12 כתיבי. ב, ומלת אמר
פעם. 23 כתיבי: "כי תבוא אל ואין אומרים
אמרי אלה, אין בכולם אתנן. 20 על 29 כתיבי.
ב, ואם אתנן אמרה. 21 על 17 כתיבי: ואין לך
נקיון לשון ואיה ואי אומרים לשון תפלה, אתה
לעולם נקיון לשון, "ואתה תשכח את. ואל
ואתחנן, "ואתה תשכח את. ואל "ואלה המצות
אין אומרים כן, אלא ואלה המצות. ואל
15 על 20 כתיבי. ב, ואין אומרים מעולם
ואין אומרים אתנן, אלא "ואתה תשכח את.

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՐՈՒԵՍՏ ՀԱՅՈՑ

ի՛ւրաքանչիւր տարի, Սկսաւ ասել։ 20 գլ՝ 9
հատ։ ք, զաւակին զայն։ 19 հատ։ Ո՛չ ընդունի
ես, Որ ոչխարս ե՛ւ ան՝ ձեզ, Ի՛սա ար՝ջնե
ցեք։ ( ) Ջնջեցէք։ Խոստովանութեան։ Արձակ,
ի՛ւր ի կատարել երիս։ 24 գլ՝ 27 հատ։
ք, առ հայրս երթիցեմ։ 25 գլ՝ 12 հատ։
ան՝ ի՛ւրաքանչիւր։ Ասէ՝ ո յոհ, ի՛նչ լի
նուն առ գայիոս։ 1 գլ։ ք, յանուանէ։ 15
հատ։ ալէ՝ ի՛ւրաքանչիւր։ Ի՛սրն յոհ՝ ձէ,
Հայց այժմ անձն իմ խռովեալ է։ 12 գլ՝ 27
հատ։ ք, զիարանոյ։ 43 հատ։ Ի՛նչ կայցեն
առ քեզ ի՛սրն մատ՝ մի ք, Ի՛ր առաք
լուսաւոր։ 21 գլ՝ 33 հատ։ ք, ոչնչին
գիա։ 46 հատ։ մեա՛, Ի՛սկ ք եա՛։ Ի՛ն
մի՛։ հատ ուշ, Արդ ան՝ իսկ ի՛ր։ ե ի՛ամ
բարձաւ ի՛սրն մերկ։ Ի՛րաքանչիւր ի՛սրն
մար՝ ձէ, Հանի՛ս ան՝ գիս։ 11 գլ՝ 27 հատ։
ք, եզարմացան ընդ։ 12 գլ՝ 17 հատ։
Որ՝ ձէ ընդ՝ ես ձէ, Ի՛րաքանչիւր ան։
հայց ուշ, Խոստովանէ։ Ի՛ւ աւօ
ան Ի՛սրն գու՝ մի՛ձ, Ի՛ն ապա ապա՛
սեցին։ 20 գլ՝ 20 հատ։ ք, նր լուեցին։
26 հատ։ Ո՛չ ընդունի ուշ, Հրնաձու՛ք։
ար՝ ձէ, Ի՛ւ գեաս։ Խոստովանի։ Ցի փոր
ձէցեք։ Հարձակ, Ի՛րաւանցին աւուր
բին։ 25 գլ՝ 13 հատ։ ք, Ի՛մացիր լուծ
ցես։ 12 հատ։ ար՝ ի՛ւրաքանչիւր։ Ի՛սրն

յու գա, ։ Յուգաստի քի ծաց · 1 գլ՝ Ա, ըն
կալէ գլուսաւոն · 7 հնդր · այէ", ։ ամբար
ձէք · Ի՞ւմն յօհ՝ չհիւ, Ի՞ւ յն ասգաշա
կէր · 12 գլ՝ 44 հնդր · Ա, այնպս կոսիք ·
50 հնդր։ ։ Երբ կոյնն աւ Ա ին Ի՞ւ ասն մաս
սիա, "Ի՞ասգէ կասաստանք եա · 22 գլ ·
Ա, ընդունաւ · 14 հնդր · մեսկ", Ի՞ն մէ
յէր". ։ Յէկատնէն · հնդր ու ձ, Ասէ ն ան". ։
և ։ ամբասձաւ ասն մէ գն · Ի՞գնչման
Ի՞ւ ասն մաս՝ չէ, Ոման աս նա սաց ա
կինգէն · 12 գլ՝ 18 հնդր · Ա, հաւցանէ
գնա · 34 համար ։

Կնգ չէ՞ ա ձ, Ոկնեաց ն
գնգ · հնց ու կ, Ար յաս աՀ · Ի՞ս աե օսա
Ի՞ւ ասն գա՝ մկզ, Վ՞աս ս գէ ամանք ·
20 գլ՝ 27 հնդր · Ա, գաց ս նէր կ ա կ · 21
գլ՝ 4 հնդր ։ Ո՞՛ւ չնկն ա ձ, Ար համբար
ձաւէն · ու՝ չէ՞, Ի՞ագնց · Ն՞ր կաղգ ա
գն · Ձայնիէ ։ Ոսրձ, Ի՞ր՛կ վաշիչ
ասգ · 25 գլ՝ 23 հնդր · Ա, բաղնէ՛կ
կայար · 26 գլ՝ 32 հնդր ։ Կաճ՝ յս գա,
Ի՞ասնգն օրկնաակ · 1 գլ՝ 8 հնդր · Ա, ա
գաչնգ և ամբաակիշաբ · 15 հնդր ։ այէ",
։ ամբասձէք · Ի՞ւմն յօհ՝ չհէ, ։ Յս
ս աՀգաչն գաս գսօնն գասկ · 13 գլ · Ա,
և գ ս աս նկՀկիէ · 15 համար ։ ։ Յէկս
կոյնն աե Ա ին Ի՞ւ ասն մաս՝ մկզ, ։ Յայն

Ես եմ լոյս աշխարհի. որ հետևի ինձ՝ 37 չիցէ
ինչ ինձ. 13 գլ. Ք, ասէ ցնա Յիսուս. եթէ կամիս
կատարեալ լինել՝ երթ՝ վաճառեա զոր ունիս՝ եւ
տուր աղքատաց. եւ ունիցես գանձ յերկինս. եւ
եկ՝ հետեւեա ինձ. 14 գլ. Ք, ասէ ցնա Յիսուս.
Ոչ ոք որ ձեռն արկանէ յարտի՝ եւ նայի յետս՝
արդարեւ պիտանի է արքայութեան աստուծոյ.
15 գլ՝ 5 հատ. Ք, ասէ Յիսուս. Ամէն ամէն
ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ ծնանիցի մարդ յջուրց եւ
յհոգւոյ՝ չկարէ մտանել յարքայութիւն աստուծոյ.
46 հատ։ Մեսեդի, Հրեշտակ. Ալ
հոմանէսդ։ հատ ունէ, Աբրդ սնիսա՛. ե
ամբարձաւ ասեն մեկ՛ր՛։ Ընդհանուր
Ընտրեալ մարդ՝ ձէդ, Պատմենի եա. 12
գլ՝ 35 հատ. Ք, զկնաւոս եւ. 44 հատ։
Ա՛ր՛ամէ՝ ա՛հ ունէ, ։ Յաղթական. հնդ
ունէ, Ընտիրքեն բանդ։ Ընա՛ ասա
Ընտրեալ դու՝ մեզ, Հետ յատկանդ. 21
գլ՝ 5 հատ. Ք, տէր՝ ինձ՝ 38 համար։
Ձ՛ն ընկեր ունէ, Ալ ողորմած ։ ազ՝
ձնէ, Տէր ես ա՛ր ասե՛. Ընտրեալ ունէ.
Ներքո առնեմ։ Ասդ, Ինչ հրա
մայեցաւ. 27 գլ. Ք, պատհասնաւ ե
լոյ. 28 գլ՝ 16 հատ։ Ասէ՝ յոյ գա, Ան
գամ ես պատմեցաւ. 1 գլ՝ 16 հատ. Ք, ձե
օգտի. 16 հատ։ ալէ՛, Հաստատէք. Ընդ
առաքեաց յոհ՝ Ձէ, Ընտրեալ ասէն առեմ. 13
գլ՝ 16 հատ. Ք, եւ էր գիշեր. 30 հատ։
Ընտրեալ կոչեն առաքեալ Ընտրեալ մատ՛ալէ,
Յայնժամ խոստ ես. 23 գլ. Ք, յատուց
ասեն. 39 հատ ես՛, Ընդ առաքե՛. Ընտրեալ։
հատ ունէ, Աբրդ ասեն՛. ե Հաստատեաց ասեն մեկ
ես։ Ընտրեալ Ընտրեալ մատ՛ձէ, Ընդ յոյ գա
ես ընդ. 13 գլ. Ք, ասէ ես կոչեց. 37 հատ
Ես եմ լոյս աշխարհի. որ հետևի ինձ՝ չիցէ
Հասցն, յատուկ՝ ես առաքեալ։ ես ունէ,

Եւ զաւուրսն ածէ սակաւս զեւտօքն ոտս ոտից իւրոց։
Եւ զվերս այսօր զշիրթ մի՛ շնորհեցէ՛, ի հոգիս մեր։

ՈՐ ՈՒՆԻՄ ԱՐԱՐՉԻ ՎԱՐ
լսուն ինձէ։ (որ ասէ, զԵն
ուխտատ։ ըզ՝ յիմանալոյ զի
զտակէն։) Ի գիշերին հանու
է։ և զխոյն զարբուքին վ
բաղմոյն սերմանոյն։ Հուսկ շինին ձէ,
Ասէ՝ ես եմ հաստատուն յիս ամէ։ Ուր ըն
կնոջ։ Ընկէն՝ ոմն եղեւ ասէ։ Ի
զումարեալ երկնաւորին։ Հնից ամէ, Ո՞չ
զոյն զանուանն։ խոր սարսէն։ Ի՞նչ
էսաս և ըզ՝ Ո՞ զգաստաս։ Հոգւոյն սրբ
նեացուած։ Ի՞նչ ինամոյն։ Սէր ամէ, որ երկիր և

ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 15 գլ՝ 26
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 16 գլ՝ 27
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 17 գլ՝ 28
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 18 գլ՝ 29
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 19 գլ՝ 30
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 20 գլ՝ 31
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 21 գլ՝ 32
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 22 գլ՝ 33
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 23 գլ՝ 34
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 24 գլ՝ 35
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 25 գլ՝ 36
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 26 գլ՝ 37
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 27 գլ՝ 38
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 28 գլ՝ 39
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 29 գլ՝ 40
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 30 գլ՝ 41
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 31 գլ՝ 42
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 32 գլ՝ 43
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 33 գլ՝ 44
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 34 գլ՝ 45
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 35 գլ՝ 46
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 36 գլ՝ 47
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 37 գլ՝ 48
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 38 գլ՝ 49
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 39 գլ՝ 50
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 40 գլ՝ 51
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 41 գլ՝ 52
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 42 գլ՝ 53
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 43 գլ՝ 54
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 44 գլ՝ 55
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 45 գլ՝ 56
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 46 գլ՝ 57
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 47 գլ՝ 58
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 48 գլ՝ 59
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 49 գլ՝ 60
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 50 գլ՝ 61
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 51 գլ՝ 62
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 52 գլ՝ 63
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 53 գլ՝ 64
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 54 գլ՝ 65
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 55 գլ՝ 66
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 56 գլ՝ 67
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 57 գլ՝ 68
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 58 գլ՝ 69
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 59 գլ՝ 70
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 60 գլ՝ 71
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 61 գլ՝ 72
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 62 գլ՝ 73
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 63 գլ՝ 74
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 64 գլ՝ 75
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 65 գլ՝ 76
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 66 գլ՝ 77
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 67 գլ՝ 78
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 68 գլ՝ 79
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 69 գլ՝ 80
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 70 գլ՝ 81
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 71 գլ՝ 82
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 72 գլ՝ 83
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 73 գլ՝ 84
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 74 գլ՝ 85
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 75 գլ՝ 86
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 76 գլ՝ 87
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 77 գլ՝ 88
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 78 գլ՝ 89
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 79 գլ՝ 90
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 80 գլ՝ 91
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 81 գլ՝ 92
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 82 գլ՝ 93
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 83 գլ՝ 94
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 84 գլ՝ 95
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 85 գլ՝ 96
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 86 գլ՝ 97
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 87 գլ՝ 98
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 88 գլ՝ 99
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 89 գլ՝ 100
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 90 գլ՝ 101
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 91 գլ՝ 102
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 92 գլ՝ 103
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 93 գլ՝ 104
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 94 գլ՝ 105
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 95 գլ՝ 106
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 96 գլ՝ 107
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 97 գլ՝ 108
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 98 գլ՝ 109
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 99 գլ՝ 110
ձեռ։ Ի ամս ամաւոր, Ի ամս ամաւոր։ Ի ամս
ամաւոր յօհ՝ ձեռ, Ի ամս ամաւոր։ 100 գլ՝ 111

Նոյն ամսոյ պահք Եղիական ։
(Յայս կիւրակէ օրն՝ տօն՝ Ներսէսի Շնորհալւոյն
հայրապետացն Կլայեցւոյն ամենայն Հայոց Նորոգիչ
կանոնաց, եւ վարդապետաց երգոց եւ ըմբերցուա
ծոյն ։ Նոյն հինգ աւուրս շաբաթու պահս
են աղուհացանելի ։)

Երկու շաբաթ օրն՝ տօն է, նոյն եւ նոր ամսոյ, Իւր աստղքն այէ", ամ՝ Թուաբ աղաւնոյ· եւ 'ի գումրէլ· մս, Արեգակն գծողի քո· եւ Եղիցին փառք ։ Արեգակ տա ամ՝ մէջ, կցորդ· Արեգակ· մս, Որհ նէմ անձն իմ· Գիրք ծննդոց, 'ի սկըզ բանէ արարած· 1 գլ· ք, եւ երկու վաղոր դեան օր մի· 5 ժամ ։ Լուսնի, խմաստու թիւն չինեաց իւր տուն· 9 գլ· ք, գի տուէ գծանծար· 6 ժամ ։ Գործք, Եւ մինչդեռ խօսէր· 10 գլ՝ 44 ժամ· ք, յանուն ամ յի քի· 48 ժամ ։ այէ", Զայն ամ 'ի վի ջուրց· Արտերն մատ՝ ժէ, Եւ իբրեւ միաբանեալ յն· 3 գլ՝ 16 ժամ· ք, ա պա քաղցեաւ· 4 գլ՝ 2 ժամ ։ երգ, Ահար շական· քէյ՝ խնդ", ամ՝ Քու մ անձ նազօր· Ան ժամն, Ասոր 'ի հրե ղէն ։ մս, Տէր թագաւորեաց· շնորհ է, Նոյն եւ նման հօր· գերկուս 'ի միասին սատ Արքին հաւմ, Մօրա ծնեալ քի· 1 գլ· ք, 'ի հաւատոյ կեցցէ· 17 ժամ ։ այէ",

Եկայք

[illegible] ... [illegible]

ոսկի 34 կիսի։

Ձմեռ շորի՝ ու կոշ, Ղարագոյն ար՞, խոտ առատ կա՝ ու ջուր առատ։ Ասի՝ ես՝ Ղարագոյն ար՞ գի՞ տա՞ ։ Ու ինձի՝ Ձմեռ ոչ գիտեմ։ Ասի՝ ես՝ ինչ ամիս ձմեռ լինի։ Ու ինձի՝ Ամիս ոչ գիտեմ։ Ասի՝ ես՝ ինչ ամիս գարուն լինի։ Ու ինձի՝ Ամիս ոչ գիտեմ։ Ասի՝ ես՝ ինչ ամիս ամառ լինի։ Ու ինձի՝ Ամիս ոչ գիտեմ։ Ասի՝ ես՝ ինչ ամիս աշուն լինի։ Ու ինձի՝ Ամիս ոչ գիտեմ։ Ասի՝ ես՝ ինչ ամիս ձմեռ՝ ձգ, ինչ ինձ ասիր՝ ամառ ձմեռ չի՞։ Ու ինձի՝ Ամառ ձմեռ ոչ գիտեմ։ Ասի՝ ես՝ ամա քանի՞ տարեկ՞ ես։ Ու ինձի՝ Ես՝ ութ կիսի՝ ձգ, ինչ ինձ ասիր՝ ամառ ձմեռ չի՞։ Ու ինձի՝ Ամառ ձմեռ

ՀԱՄԱՐ։

ԵՒ ասէ Տէր Աստուած Իսրայէլի. Ահա ես առնում զգաւազանն Եփրեմի, որ է ի ձեռն Յովսէփայ, եւ զցեղսն Իսրայէլի ընկերս նորա, եւ դնեմ զնոսա ընդ նմա զգաւազանն Յուդայ, եւ առնեմ զնոսա գաւազան մի, եւ եղիցին ի ձեռին իմում։ Եւ եղիցին գաւազանքն, որոց գրեսցես զանուանս նոցա ի վերայ նոցա, ի ձեռին քում առաջի աչաց նոցա։ Եւ խօսեսցիս ցնոսա, եւ ասասցես ցնոսա. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Ահա ես առնում զորդիսն Իսրայէլի ի մէջ հեթանոսաց, յորոց գնացին անդր, եւ ժողովեցից զնոսա ամենայն կողմանց, եւ բերից զնոսա ի վերայ երկրին իւրեանց։ Եւ արարից զնոսա ազգ մի ի վերայ երկրին, ի լերինս Իսրայէլի, եւ թագաւոր մի եղիցի ամենեցուն նոցա թագաւոր, եւ ոչ երկուք ազգք եղիցին այսուհետեւ, եւ ոչ երկուք թագաւորութիւնք բաժանեսցին այսուհետեւ ի տասն ցեղս իւրեանց։ Եւ ոչ պղծեսցին այսուհետեւ ի կուռս իւրեանց, եւ ի պատկերս իւրեանց, եւ ի ամենայն անօրէնութիւնս իւրեանց։ Եւ փրկեցից զնոսա յամենայն բնակութեանց իւրեանց, յորս մեղան ի նոսա, եւ սրբեցից զնոսա, եւ եղիցին ինձ ժողովուրդ, եւ ես եղէց նոցա Աստուած։ Եւ Դաւիթ ծառայ իմ թագաւոր եղիցի ի վերայ նոցա, եւ հովիւ մի եղիցի ամենեցուն նոցա, եւ յարդարութեանց իմոց գնասցեն, եւ պատուիրանս իմ պահեսցեն, եւ առնիցեն զնոսա։ Եւ բնակեսցին ի երկրի, զոր ետու ծառայի իմում Յակոբայ, յորում բնակեցան հարքն նոցա, եւ բնակեսցին ի նմա իւրեանց եւ որդիքն նոցա, եւ որդիք որդեաց նոցա մինչեւ յաւիտեան, եւ Դաւիթ ծառայ իմ իշխան նոցա յաւիտեան։ Եւ դաշինս խաղաղութեան կնքեցից ընդ նոսա, դաշինս յաւիտենական եղիցի ընդ նոսա, եւ հաստատեցից զնոսա, եւ տարածեցից զնոսա, եւ դնիցեմ զսրբութիւն իմ ի մէջ նոցա յաւիտեան։ Եւ եղիցի ի նոսա խորանն իմ, եւ եղէց նոցա Աստուած, եւ նոքա եղիցին ինձ ժողովուրդ։ Եւ գիտասցեն հեթանոսք, եթէ ես եմ Տէր Աստուած Իսրայէլի, սրբեցուցանեմ զնոսա, եւ եղիցի սրբութիւն իմ ի մէջ նոցա յաւիտեան։ Եւ եղիցի խորանն իմ ի նոսա, եւ եղէց նոցա Աստուած, եւ նոքա եղիցին ինձ ժողովուրդ։

գլուխ · 19 գլ · Ա, խրատ երկոսան · 7 համբ ։
ասէ", ոգի նոր, Կանայք գիտաց · ինչ, ինչ
ձեր ասասէ". Ընտրեալ յօհ՝ մարգ, նոր երկ
երկիցդ · 20 գլ՝19 համբ · Ա, կատար լեցի ·
23 համբ ։ Ո՞չ ժամս, Ընդ յոսր ի հրե-
ղէն · շրջին գիկ, Ծանուցանեմք ։ ոգ՝ զբ,
Հարցն արարէք · ինչ, Տէր թագաւորից ·
Ընդ նոր հոսի, Ուր միանգամ · 2 գլ՝12
համբ · Ա, ոսկ եւ գրկասէ · 24 համբ ։ ասէ",
Ուղարկած ինձ ոսկ՝ զի · Ընտրեալ մատ կին,
Ընդ խրատ եանց · 8 գլ · 28 համբ · Ա, խոտ
մանաց նոց · 34 համբ ։ Ո՞չ երկրիցդ առա-
ջինն ոգ՝ ժո, Ծանուցանեմ ես նա · ինչ,
կինդ պատասխան · Ընտրեալ մատ՝ց, Ընդ գի
ձի ծնողացդ · 1 գլ՝18 համբ · Ա, խոտ գաղ
խրատեանց · 21 համբ ։ ասա՝ Ընդ ասէ ·
լսողդ ։ համբ ոչ, Ընդ մարհարեալ Ընդ ոչխար
մանն ոգ՝ նոր, Կանայք գիտաց · ինչ, Ընդ
ասէ · Ընտրեալ յօհ՝ մարգ, ընդ երկ երկիցդ ·
20 գլ՝19 համբ · Ա, կատար լեցի · 23 համբ ։
Ե՞րբ ասէք՝ ոչ ոչ, Ընդ մարհարեալ բան ·
խրատ ասացէք ։ ասէ՝ Ոգ խոշ՝ զի կեր".
ու Ոգ յօղ ։ երկոք՝ ։ Ուրախ գասարտնջ ·
ու Ասացեալ ։ Ընտեսան աոչ՝ջ, Սիրա
ոչ հաս". ինչ, Ուղարկած ինձ ասջ · Կանչէք
խոտ, ընդ ոչ մարհաս · 11 գլ՝24 համբ ·
Ա, Ծանուցանեմ ։ 27 համբ ։ Ընտրեալ բանս",

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ի՞նչ է Հայկական հնագիտութիւն։ Պ. Հայկական հնագիտութիւն կոչի՝ որ Հայոց հին ազգին, հին աշխարհին, հին լեզուին, հին գրականութեան, հին արուեստից, հին կրօնից, հին սովորութեանց, հին օրէնքների, հին կենցաղավարութեան, հին ընտանեկան կեանքի, հին տոհմերի, հին ցեղերի, հին ազգանունների, հին տեղանունների, հին անձնանունների, հին դիցաբանութեան, հին աստուածների, հին դիցուհիների, հին հերոսների, հին հերոսուհիների, հին ոգիների, հին հրեշների, հին հրէշների, հին ուրուականների, հին ուրուագիտութեան, հին ուրուագրութեան, հին ուրուանկարների, հին ուրուանկարչութեան, հին ուրուանկարչական արուեստի, հին ուրուանկարչական գրականութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան, հին ուրուանկարչական գրականութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմութեան պատմ

Տէր հոգի. Աղաւոր իմաս՝, Օր ի ամենայն
ձարտարութիւն. 7 գր՝ 21 հատ. Ք, մեր յատա
կութ. 24 հատ: Ընդ որ ես՝, Ոչ բաղ
խոտոյ գաւազան. 11 գր. Ք, գիտնարհս
երկար. 4 հատ: Ասէ՝ ես յօհ, Ախոյեան՝
մի՝ ամէն հոգ՝. 4 գր. Ք, խաչեաւ. 6 հատ:
ան՝, Հոգի քո ասէ. Աղաւոր զոր՝ ձէ, Ոչ
գարձաւ յո զօ՝. 4 գր՝ 14 հատ. Ք, Ի քեզ
բանոյ ելի. 22 հատ: Ով՝ ձեռ ժամ, Աղ
գիտ զ խոստովանիմք: Շինիր զի, Ոչ հա
ցաշարժ: ասդ՝ լեր, Ոչ հաւն գիս. գս, Հա
բերկրոյ. Ընդ որ երկիր, Պատգաւոր այ.
1 գր. Ք, շինել ի անկել. 10 հատ: Ոչար
ձեռ երկիր, Ոչ լուծաւ առիասոյա. 38
գր. Ք, Ի սրտի գանձոյն. 13 հատ: Ասէ
ձ պէս, Ոխտէ ասր. 2 գր՝ 9 հատ. Ք, ձ
սիրէ զաւձալ. 22 հատ: ան՝, Ձ ձեռին
գիս. Աղաւոր մատ՝ ի, Ձայնիժ ամ երկու
հատս. 2 գր՝ 16 հատ. Ք, զի ծչեցին. 18
հատ: Ձ ձեռնիցն առնէին ասդ՝ ես, Տէ
հոգեհաւատ. Աղաւոր յօհ՝ ես, Ոչ երր
ամէ մի. 3 գր. Ք, հոգի. 6 հատ: Ո ան
գուժարի. մեռ, Ոչ առաւ՝. Ձ ձեռին:
հատ ուշ, Հոգին աբ երկ: Ո գայիմաց ասդ՝
ձձ, Տէ զի երկուաց միտ՝: Աղաւոր յօհ՝
ես, Ձ ձեռ ամէն՝ 3 գր՝ 22 հատ. Ք, առ
գհոգին. 34 հատ: Երդ՝ ես՝ ես՝. Ես

(: ציווי לבנות לעשות בגדי כהונה. ומה שנאמרה פרשה זו אחר פרשת
המשכן, לפי שנעשו בגדי כהונה מנדבת ישראל, לכך נסמכה פרשת
המשכן לפרשה זו. ומה שנאמרה פרשה זו אחר פרשת המשכן, לפי
שנעשו בגדי כהונה מנדבת ישראל, לכך נסמכה פרשת המשכן לפרשה
זו. ומה שנאמרה פרשה זו אחר פרשת המשכן, לפי שנעשו בגדי כהונה
מנדבת ישראל, לכך נסמכה פרשת המשכן לפרשה זו. ומה שנאמרה
פרשה זו אחר פרשת המשכן, לפי שנעשו בגדי כהונה מנדבת ישראל,
לכך נסמכה פרשת המשכן לפרשה זו. ומה שנאמרה פרשה זו אחר
פרשת המשכן, לפי שנעשו בגדי כהונה מנדבת ישראל, לכך נסמכה
פרשת המשכן לפרשה זו. ומה שנאמרה פרשה זו אחר פרשת המשכן,
לפי שנעשו בגדי כהונה מנדבת ישראל, לכך נסמכה פרשת המשכן
לפרשה זו. ומה שנאמרה פרשה זו אחר פרשת המשכן, לפי שנעשו
בגדי כהונה מנדבת ישראל, לכך נסמכה פרשת המשכן לפרשה זו.

ՀՀՀ

ئەمەش (ئەمەش ، كەسێ لێ‌ئێ‌كرێ) ئەڕ ئەمەش ئەمەش ئەمەش

ﻣﺎﺩﺓ ﺍﻟﺘﺴﻤﻴﺔ ﻭﺍﻟﺘﻌﺮﻳﻒ ﻭﺍﻟﺤﻜﻢ ﻭﺍﻟﻔﺎﺋﺪﺓ ﻭﺍﻟﻤﺜﺎﻝ ﻭﺍﻟﺸﺮﻁ ﻭﺍﻟﺠﺰﺍﺀ ﻭﺍﻟﺘﻌﻠﻴﻞ ﻭﺍﻟﺘﻘﺴﻴﻢ ﻭﺍﻟﺘﺮﻛﻴﺐ ﻭﺍﻟﺘﺤﻠﻴﻞ ﻭﺍﻟﺘﺼﺮﻳﻒ ﻭﺍﻟﺘﺼﺤﻴﻒ ﻭﺍﻟﺘﺤﺮﻳﻒ ﻭﺍﻟﺘﺼﺤﻴﺢ ﻭﺍﻟﺘﻜﺴﻴﺮ ﻭﺍﻟﺘﺠﺮﻳﺪ ﻭﺍﻟﺘﺠﺮﻳﺪ ﻭﺍﻟﺘﺠﺮﻳﺪ

ﻣﺎﺭﺍ ﺑﺎﺯﺍﺭ ﺍﻭﺭﺍﻧﺪﻩ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﺁﻥ ﺑﺎﺯﺍﺭ ﺩﻭ ﺳﺮﺍ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﺳﺮﺍ ﺳﻲ ﺣﺠﺮﻩ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﺣﺠﺮﻩ ﺳﻲ ﺩﻛﺎﻥ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﺩﻛﺎﻥ ﺳﻲ ﺻﻨﺪﻭﻕ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﺻﻨﺪﻭﻕ ﺳﻲ ﺗﺎﺝ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﺗﺎﺝ ﺳﻲ ﺩﺭ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﺩﺭ ﺳﻲ ﻟﻌﻞ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﻟﻌﻞ ﺳﻲ ﻣﺜﻘﺎﻝ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﻣﺜﻘﺎﻝ ﺳﻲ ﺩﺍﻧﻪ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﺩﺍﻧﻪ ﺳﻲ ﺟﻮ ﺍﺳﺖ ، ﻭﺩﺭ ﻫﺮ ﺟﻮ

Աստուածային Հոգին իջանէ ի վերայ Յիսուսի յերեւոյթ աղաւնեաց։

61 գլ. 7 հմմ. Ուր երկու երբ, Ուրիշ գլխոց. 13 գլ. 17 հմմ. Ի, յաւուրս սակաւս. 21 հմմ. այլ՝ Ուր ես քահանայ. Ուրուն մատչել, Հայեաժամ այսոքիկ ես. 19 գլ. 27 հմմ. Ի, ժառանգէսցէ. 29 հմմ. (Ուրիշ ձեռագրէ.)

Ձեր բնակութիւն՝ Ուրիշ գրուածքի. Աւ՝ Սիրեցի. Ո՛վ խոստովանիցին։ Ես ամ՝ որ խաչեցաւ։ Ուր երկրպագեցին մարդիկ եւ երկիւղ յաւուրն. Հմմ. զի, Ես բարի երթալ ինձ զկնի. Ո՛վ ինչ. աղ, Ծառաբժշկ խաղաղ։

Ելիցէ Սիկ՝ զինչ հոգեւոր գաւառն, զի. առնէ Ասքառիկիկ Ուրիշ ձեռագրոց Սեմն Ուշիմանին. ամէն իմանալոց սէնչ Ուրիշ ի ասացէր Ուր ինչ, Ես բարի երթալ ինձ զկնի. Հմմ. զի, Ուրուն մատչել. Ես ինչ, Ուրիշ ձեռագրոց. Ես ինչ, Ուրիշ ձեռագրոց. Ես ինչ, Ուրիշ ձեռագրոց

ի ձեռն Աստուածոյ ամենակալին Յիսուսի Քրիստոսի մերոյ, որ է յոյս մեր ամենեցուն։ 2 Տիմոթէոսի, սիրելի որդւոյ իմոյ։ Շնորհք, ողորմութիւն, խաղաղութիւն ի Հօրէ Աստուծոյ եւ ի Տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ 3 Զոր պատուիրեցի քեզ մնալ ի Եփեսոս, մեկնելով ի Մակեդոնիա, զի պատուիրեսցես ոմանց, մի՛ այլ ուսուցանել, 4 եւ մի՛ ուշադրել առասպելաց եւ ազգաբանութեանց անհատնելեաց, որք զհարցմունս ածեն, եւ ոչ զշինուածս Աստուծոյ, որ է հաւատովք։ Զի վախճան պատուիրանին է սէր ի սրտէ մաքրէ, եւ ի խղճէ բարւոյ, եւ ի հաւատոյ անկեղծէ։ 6 Յորոց ոմանք ստեցեալ զայդոսիկ՝ դարձան ի զրուցս պարապս, 7 կամեցեալ լինել օրինուցք, եւ ոչ հասեալ գիտել զոր ասեն, եւ զոր հաստատեն։ 8 Գիտեմք զի բարի է օրէնքն, եթէ օրինաւորապէս գործեսցի նոցա։ 9 Զի գիտելի է այս, զի արդարոյ օրէնք ոչ դրեալ են, այլ անիրաւաց եւ անհնազանդաց, ամբարշտաց եւ մեղաւորաց, անսրբոց եւ պիղծից, հարանեաց հարց եւ մատնիչ մարդկան, 10 պոռնկաց, արանց հանդերձ արանց, ծախողաց, գողաց, սուտ երդնուաց, եւ եթէ ոք այլ ինչ հակառակ առողջաբանութեան վարդապետութեանն է, 11 որ ըստ աւետարանին փառաց երանելւոյն Աստուծոյ, որ ինձ հաւատացեալ է։ 12 Շնորհակալ եմ Քրիստոսի Յիսուսի Տեառն մերոյ, որ զիս զաւրացոյց, զի հաւատարիմ համարեցաւ զիս՝ դնել զպաշտօնն, 13 զիս որ նախ էի հայհոյող եւ հալածող եւ հանդուգն։ Այլ ողորմութիւն գտի, զի անգիտութեամբ արարի ի հաւատս անհաւատութեան։ 14 Եւ շնորհք Տեառն մերոյ առատացան ինձ հանդերձ հաւատովք եւ սիրով, որ է ի Քրիստոս Յիսուս։ 15 Հաւատարիմ է բանն, եւ ամենայն ընդունելութեան արժանի, զի Քրիստոս Յիսուս եկն ի յաշխարհ զմեղաւորս կեցուցանել, յորոց առաջինն եմ ես։ 16 Այլ վասն այնորիկ ողորմութիւն գտի, զի ի ինձ առաջնում ցուցցէ Յիսուս Քրիստոս զամենայն երկայնամտութիւն, ի կերպարան կենդանացուցանելոց ի նա յաւիտենական կեանս։ 17 Եւ թագաւորին յաւիտենից, անապական, անտեսանելի, միայնոյ Աստուծոյ, պատիւ եւ փառք յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն։ 18 Զայս պատուէր մատուցանեմ քեզ, որդեակ Տիմոթէոս, ըստ նախագուշակութեանցն որ եղեն ի քեզ, զի պատերազմեսցիս նոցա զպատերազմն բարի, 19 ունելով զհաւատս եւ զբարի խղճմտանս, զոր ոմանք մերժեցին, եւ նաւեցան ի հաւատս։ 20 Յորոց է Ումենէոս եւ Աղեքսանդրոս, զորս մատնեցի սատանայի, զի խրատեսցին մի՛ հայհոյել։

2 Խնդրեմ զայսմանէ առաջին ամենայնի առնել աղաչանս, պաղատանս, խնդրուածս, գոհութիւնս վասն ամենայն մարդկան, 2 վասն թագաւորաց եւ ամենայն իշխանաց, զի խաղաղական եւ հանդարտական կեանս վարեսցուք ամենայն աստուածպաշտութեամբ եւ պատշաճութեամբ։ 3 Զի այս է բարի եւ ընդունելի առաջի Աստուծոյ Փրկչի մերոյ, 4 որ կամի զամենայն մարդիկ կեցուցանել, եւ ի գիտութիւն ճշմարտութեան գալ։ 5 Զի մի Աստուած է, եւ մի միջնորդ Աստուծոյ եւ մարդկան, մարդ Քրիստոս Յիսուս, 6 որ ետ զանձն իւր փրկանս վասն ամենեցուն, վկայութիւն ժամանակաց իւրոց։ 7 Յորում եդաւ ես քարոզիչ եւ առաքեալ, ճշմարտութիւն ասեմ ի Քրիստոս, եւ ոչ սուտ, վարդապետ հեթանոսաց ի հաւատս եւ ի ճշմարտութիւն։ 8 Կամիմ ուրեմն զի արք աղաւթս արասցեն ամենայն տեղի, վերացուցանելով սուրբ ձեռս առանց բարկութեան եւ երկմտութեան։ 9 Նոյնպէս եւ կանայք զարդարեալ զգեստուք պատշաճաւորաց, ամօթով եւ պատկառանաւք, ոչ հիւսուածովք, կամ ոսկով, կամ մարգարտով, կամ պատուական զգեստուք, 10 այլ որ վայելէ կանանց, որ խոստովանին զաստուածպաշտութիւն, գործովք բարեաց։ 11 Կին ի լռութեան ուսցի՝ ամենայն հնազանդութեամբ։ 12 Կին ոչ թոյլ տամ ուսուցանել, կամ հեղինակել առն, այլ լինել ի լռութեան։ 13 Զի Ադամ նախ եղեւ, ապա Եւա։ 14 Եւ Ադամ ոչ խաբեցաւ, այլ կինն խաբեալ եղեւ յանցաւոր։ 15 Սակայն կենդանասցի նա ի սերնդեան զաւակաց, եթէ մնասցեն ի հաւատս եւ ի սէր եւ ի սրբութիւն հանդերձ պատշաճութեամբ։

3 Հաւատարիմ է բանն, եթէ ոք եպիսկոպոսութեան կամի, զգործ բարի կամի։ 2 Արժան է ուրեմն եպիսկոպոսին անարատ լինել, մի կնոջ առն, արթուն, պատշաճաւոր, հիւրասէր, ուսուցողական, 3 ոչ գինեսէր, ոչ հարկանող, այլ հեզ, ոչ կռուարար, ոչ դրամասէր, 4 որ տանն իւրոյ լաւ կացուցանիցէ, որդիս ունելով հնազանդս ամենայն պատուականութեամբ։ 5 Եթէ ոք զտանն իւրոյ կացուցանել ոչ գիտէ, զեկեղեցւոյն Աստուծոյ որպէս հոգասցի։ 6 Ոչ նորահաս, զի մի՛ ամբարձեալ սատանայի դատաստանի անկցի։ 7 Պարտ է եւ վկայութիւն բարի ունել նմա յարտաքինոցն, զի մի՛ նախատանաց մտցէ եւ որոգայթի սատանայի։ 8 Սպասաւորքն նոյնպէս պատուականք, ոչ երկդիմիք, ոչ գինեսէրք, ոչ շահասէրք, 9 որ ունիցին զխորհուրդ հաւատոյ ի մաքուր խղճի։ 10 Եւ սոքա նախ փորձեսցին, ապա սպասաւորեսցեն, եթէ անբասիրք գտանիցին։ 11 Կանայք նոյնպէս պատուականք, ոչ բամբասարանք, այլ պատկառելիք, հաւատարիմք ամենայնի։ 12 Սպասաւորքն մի կնոջ առն, որ տանն իւրոյ լաւ կացուցանիցեն, եւ զորդիսն։ 13 Զի որ լաւ սպասաւորեսցեն, աստիճան բարի իւրեանց գնեսցեն, եւ մեծ համարձակութիւն ի հաւատս որ է ի Քրիստոս Յիսուս։ 14 Զայս գրեմ քեզ, յուսացեալ գալ առ քեզ շուտով, 15 եթէ ուշացուցից, զի գիտասցես զիա՛րդ պարտ է ի տանն Աստուծոյ գնալ, որ է եկեղեցի Աստուծոյ կենդանւոյ, սիւն եւ հաստատութիւն ճշմարտութեան։ 16 Եւ անհերքելի է խորհուրդ աստուածպաշտութեան, որ յայտնեցաւ ի մարմնի, արդարացաւ ի հոգւոջ, երեւեցաւ հրեշտակաց, քարոզեցաւ հեթանոսաց, հաւատացաւ ի յաշխարհի, համբարձաւ ի փառս։

4 Եւ հոգին յայտնապէս ասէ, եթէ ի վերջին ժամանակս հեռասցին ոմանք ի հաւատոյ, լսելով հոգիս մոլորեցուցիչս եւ վարդապետութիւնս դիւաց, 2 որ ի կեղծաւորութիւն սուտ խօսելոց, եւ խարանեալ զխիղճս իւրեանց, 3 արգելուլ ամուսնանալ, եւ հրամայել ի կերակրոց, զոր Աստուած ստեղծ ի վայելումն հաւատացելոց եւ ճանաչելոց զճշմարտութիւն։ 4 Զի ամենայն ստեղծուած Աստուծոյ բարի է, եւ ոչ ինչ անարգելի, որ ընդունելի լինի գոհութեամբ։ 5 Զի սրբի է ամենայն ստեղծուած Աստուծոյ եւ աղաւթիւք։ 6 Զայս եթէ ուսուցանիցես եղբարց, լաւ սպասաւոր եղիցիս Յիսուսի Քրիստոսի, սնեալ ի խօսս հաւատոյ եւ բարի վարդապետութեան, զոր ունէիր ի հետեւանս։ 7 Զանպատշաճ եւ զպառաւական առասպելս ապաստամբեա, եւ զուարճացիր ի վերայ աստուածպաշտութեան։ 8 Զի մարմնաւոր պատրաստութիւն ի փոքուն ինչ օգտի, իսկ աստուածպաշտութիւն ամենայնի օգտի, որ ունի խոստումն կենաց այսմ ներկայի եւ գալոցն։ 9 Հաւատարիմ է բանն, եւ ամենայն ընդունելութեան արժանի։ 10 Զի ի սմա եւ վաստակեմք եւ նախատինս կրեմք, զի յուսացաք ի կենդանի Աստուած, որ է Փրկիչ ամենայն մարդկան, մանաւանդ հաւատացելոց։ 11 Զայս պատուիրեա եւ ուսուցանէ։ 12 Մանկութիւն քո ոք մի՛ արհամարհեսցէ, այլ եղիր օրինակ հաւատացելոց ի խօսս, ի վարս, ի սէր, ի հաւատս, ի սրբութիւն։ 13 Մինչեւ եկեսցեմ, կաց ընթերցուածոյ, ուսուցանելոյ, պատուիրելոյ։ 14 Մի՛ զանց առնուր զշնորհս որ է ի քեզ, որ տուաւ քեզ մարգարէութեամբ, դնելով զձեռս քահանայութեան։ 15 Զայս խորհեա, եւ ի սոսին լեր, զի յառաջադիմութիւն քո երեւեսցի ամենեցուն։ 16 Ետ զանձն քո եւ զուսուցանելիսդ, ի սոսին լեր, զի այսպէս առնելով եւ զանձն քո կեցուսցես եւ զլսողսդ։

5 Զերէց մի՛ նախատեր, այլ աղաչեա որպէս հայր, զերիտասարդս որպէս եղբարս, 2 զծերունիս որպէս մայրս, զերիտասարդս որպէս քոյրս, ամենայն մաքրութեամբ։ 3 Զայրիսն պատուեա, որ իսկապէս այրիք են։ 4 Եթէ ոք ունիցի այրիս կամ որդիս կամ թոռունս, ուսցին նախ զտունն իւրեանց աստուածպաշտել, եւ հատուցանել զհատուցումն ծնողացն, զի բարի է եւ ընդունելի առաջի Աստուծոյ։ 5 Եւ որ իսկապէս այրի է եւ միայնակեաց, յուսացեալ է ի Տէր, եւ յարատեւէ աղաւթիւք եւ պաղատանաւք գիշեր եւ ցերեկ։ 6 Եւ որ զուարճանայ՝ մեռեալ է կենդանի։ 7 Եւ զայս պատուիրեա, զի անբասիր լիցին։ 8 Եւ եթէ ոք զտունն իւր ոչ հոգայ, եւ մանաւանդ զտնեցիսն, հաւատոյ ուրացեալ է, եւ է անհաւատէն չարագոյն։ 9 Այրի մի՛ գրեսցի պակաս քան զվաթսուն ամ, որ եղեալ է կին մի առն, 10 որ վկայեալ է ի գործս բարիս, եթէ որդիս սնոյց, եթէ հիւրասիրեաց, եթէ զոտս սրբոց լուաց, եթէ զնեղեալսն մխիթարեաց, եթէ ամենայն գործ բարի գործեաց։ 11 Իսկ զկրտսեր այրիսն մերժեա, զի յորժամ զազգի Քրիստոսի զանձինս ցուցանիցեն, կամեսցին առնուլ, 12 դատապարտութիւն ունելով, զի զառաջինն զհաւատս ոչ պահեցին։ 13 Եւ ամենայնիւ ուսանին անգործ լինել, շրջելով ի տունս, եւ ոչ միայն անգործք, այլ եւ բամբասարանք եւ պարապուրդք, խօսելով զոր ոչ պարտ է։ 14 Կամիմ ուրեմն զի կրտսեր այրիք կանայք լիցին, ծնանիցին, տնօրինեսցեն, ոչ տացեն զդէմ հակառակողին պատճառ նախատանաց։ 15 Զի արդէն ոմանք դարձան զհետ սատանայի։ 16 Եթէ ոք հաւատացելոց կին ունիցի այրիս, հոգասցի նոցա, եւ մի՛ ընկալցի եկեղեցին, զի բաւական լիցի նոցա, որ իսկապէս այրիք են։ 17 Զերիցս որ լաւ կացուցանեն, կրկին պատուոյ արժանի համարեսցին, մանաւանդ որ վարդապետեն եւ ուսուցանեն։ 18 Զի ասէ գիրն, թէ ոչ կապեսցես զերան եզին կալոյ, եւ թէ արժան է բանուորն վարձուց իւրոյ։ 19 Զերէց ոչ ընկալցիս, բայց ի բերանոյ երկուց կամ երից վկայից։ 20 Զմեղանչեալսն ի նախատինս կացո, զի եւ այլքն երկիւղ ունիցին։ 21 Վկայեմ առաջի Աստուծոյ եւ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի եւ ընտրելոց հրեշտակաց, զի զայս պահեսցես առանց նախապաշարման, ոչ ինչ առնելով ըստ կամաց։ 22 Զձեռս ոք մի՛ դիր վաղվաղակի, եւ մի՛ մասնակից լիր մեղաց օտարաց։ Զանձն քո անարատ պահեա։ 23 Մի՛ այլ եւս ջուր միայն ըմպիր, այլ գինւոյ սակաւ մի գործ արա վասն ստամոքսի քո եւ հիւանդութեանց քոց յաճախակի։ 24 Ոմանց մարդկանց մեղքն յայտնի են նախ քան զդատաստանն երթալ, եւ ոմանց եւ ետ ընդ նոսա երթան։ 25 Նոյնպէս եւ գործք բարիք յայտնի են նախ քան զդատաստանն երթալ, եւ որ այլովքն են, ոչ կարեն ծածկեալ լինել։

6 Որ ծառայ են լծոյ ներքոյ, զտէրս իւրեանց ամենայն պատուականութեան արժանի համարեսցին, զի մի՛ անուն Աստուծոյ եւ վարդապետութիւն հայհոյեսցի։ 2 Եւ որ հաւատացեալ տէրս ունին, մի՛ արհամարհեսցեն զնոսա, զի եղբարք են, այլ աւելի ծառայեսցեն, զի հաւատացեալք են եւ սիրելիք, որ բարեաց ընդունողք են։ Զայս ուսուցանէ եւ պատուիրէ։ 3 Եթէ ոք այլ ինչ ուսուցանէ, եւ ոչ հաճի առողջաբանական բանիցն մերոյ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի, եւ վարդապետութեանն որ ըստ աստուածպաշտութեան է, 4 ամբարտաւան է, ոչ ինչ գիտէ, այլ հիւանդագին է հարցմանց եւ վիճաբանութեանց բանից, յորոց ծնանին նախանձ, կռիւ, հայհոյութիւնք, չար կասկածք, 5 հակառակ մտաց մարդկան, որ զրկեալ են ի ճշմարտութենէ, կարծելով զաստուածպաշտութիւն շահ լինել։ Հեռի կաց ի սոցանէ։ 6 Է ոմն մեծ շահ աստուածպաշտութիւն հանդերձ բաւականութեամբ։ 7 Զի ոչ ինչ ընդ մեզ բերաք յաշխարհ, զի եւ ոչ ինչ կարեմք տանել արտաքս։ 8 Ունելով ուրեմն կերակուր եւ հանդերձս, զայսոքիկ բաւականասցուք։ 9 Իսկ որ կամին հարստանալ, անկանին ի գայթակղութիւն եւ ի որոգայթ եւ ի բազում անմտութիւնս եւ ի վնասակարս, որ խորասուզանեն զմարդիկ ի կորուստ եւ ի կորստական։ 10 Զի արմատ ամենայն չարեաց է սէր դրամոյ, զոր ոմանք ցանկացեալ՝ մոլորեցան ի հաւատոյ, եւ պատեցին զանձինս իւրեանց ցաւովք բազմովք։ 11 Դու, ո՛վ մարդ Աստուծոյ, զայս փախիր, եւ զհետ գնա արդարութեան, աստուածպաշտութեան, հաւատոյ, սիրոյ, համբերութեան, հեզութեան։ 12 Մարտնչեա զբարի մարտն հաւատոյ, կալ զկեանսն յաւիտենականն, յորում եւ կոչեցար, եւ խոստովանեցար զբարի խոստովանութիւնն առաջի բազում վկայից։ 13 Պատուիրեմ քեզ առաջի Աստուծոյ որ կենդանացուցանէ զամենայն, եւ Քրիստոսի Յիսուսի որ վկայեաց առ Պոնտացի Պիղատոսի զբարի խոստովանութիւնն, 14 զի պահեսցես զպատուիրանն անարատ, անդիտելի մինչեւ ի յայտնութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, 15 զոր ցուցցէ ժամանակս իւրեանց երանելի եւ միայն տէր, թագաւոր թագաւորացն եւ տէր տերանց, 16 որ միայն ունի զանմահութիւն, եւ լոյս բնակեալ անմատչելի, զոր ոչ ոք ետես ի մարդկանէ, եւ ոչ կարէ տեսանել, որում պատիւ եւ զաւրութիւն յաւիտենից, ամէն։ 17 Զհարուստսն յաշխարհիս պատուիրեա մի՛ ամբարտաւանանալ, եւ մի՛ յուսալ ի հարստութեան անհաստատութեան, այլ յԱստուած կենդանի, որ պարգեւէ մեզ ամենայն առատութեամբ ի վայելումն, 18 բարի առնել, հարստանալ ի գործս բարիս, առատ լինել ի բարեգործութիւնս, հաղորդ լինել, 19 ժողովել իւրեանց գանձ բարի ի հիմունս ապագայ, զի կալցին զկեանսն յաւիտենականն։ 20 Ո՛վ Տիմոթէոս, զաւանդն պահեա, զանպատշաճ բանսն եւ զհակառակս գիտութեանն, զոր ոմանք խոստովանեալ՝ ի հաւատոյ ուրացան։ 21 Շնորհք ընդ քեզ։ Ամէն։

Առ Տիմոթէոս երկրորդ գրեցաւ ի Լաւդիկիոյ։

1 Պաւղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի ըստ կամաց Աստուծոյ, ըստ խոստման կենաց որ է ի Քրիստոս Յիսուս, 2 Տիմոթէոսի սիրելի որդւոյ։ Շնորհք, ողորմութիւն, խաղաղութիւն ի Հօրէ Աստուծոյ եւ ի Քրիստոսէ Յիսուսէ Տեառնէ մերմէ։ 3 Շնորհակալ եմ Աստուծոյ, որում պաշտեմ ես յառաջնոցն ի խղճի սրբի, որպէս անդադար յիշատակ առնեմ զքեզ ի աղաւթս իմ գիշեր եւ ցերեկ, 4 ցանկացեալ տեսանել զքեզ, զի լցայց ուրախութեամբ, յիշեցեալ զանկեղծ հաւատոյ քո, որ նախ բնակեցաւ ի տատի քում Ղովդիայ եւ ի մօր քում Եւնիկեայ, համոզեալ եմ թէ եւ ի քեզ։ 6 Վասն որոյ յիշեցուցանեմ քեզ զի հարուսցես զշնորհս Աստուծոյ, որ է ի քեզ ձեռնադրութեամբ ձեռաց իմոց։ 7 Զի ոչ ետ մեզ Աստուած զհոգի երկիւղի, այլ զաւրութեան եւ սիրոյ եւ զգաստութեան։ 8 Մի՛ ամաչեր ուրեմն զվկայութենէ Տեառն մերոյ, եւ ոչ զիմէ կապելոյ նորա, այլ համակեր չարչարանաց աւետարանին ըստ զաւրութեան Աստուծոյ, 9 որ փրկեաց զմեզ եւ կոչեաց կոչմամբ սրբով, ոչ ըստ գործոց մերոց, այլ ըստ իւրում կամաց եւ շնորհի, որ տուաւ մեզ ի Քրիստոս Յիսուս յառաջ քան զժամանակս յաւիտենից, 10 որ յայտնեցաւ այժմ ի յայտնութիւն Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ զմահն ոչնչացոյց, եւ լուսաւորեաց զկեանսն եւ զանապականութիւնն ի լոյս աւետարանին, 11 որում եդաւ ես քարոզիչ եւ առաքեալ եւ վարդապետ հեթանոսաց։ 12 Վասն որոյ եւ զայս կրեմ, այլ ոչ ամաչեմ, զի գիտեմ զոր հաւատացի, եւ համոզեալ եմ թէ զաւրէ է նա պահել զաւանդ իմ մինչեւ յաւուրն յայնմ։ 13 Զկերպարան առողջաբանական բանիցն զոր լուար ի ես, ունիցես ի հաւատս եւ ի սէր որ է ի Քրիստոս Յիսուս։ 14 Զբարի աւանդն պահեա Հոգւովն Սրբով որ բնակէ ի մեզ։ 15 Գիտես զայս, զի դարձան ամենեքին որ ի կողմանս Ասիոյ ի ես, յորոց է Փիւգեղոս եւ Հերմոգինէս։ 16 Տացէ Տէր ողորմութիւն տանն Ընեսիփորոսի, զի զբազումս անգամ հանգուցանէր զիս, եւ զկապանաց իմոց ոչ ամաչեաց, 17 այլ եկեալ ի Հռոմ՝ ջանիւ եւ գտ զիս։ 18 Տացէ նմա Տէր գտանել զողորմութիւն յաւուրն յայնմ։ Եւ որչափ ի Եփեսոս ծառայեաց, դու լաւ գիտես։

2 Դու ուրեմն, որդեակ իմ, զկնի շնորհացն որ է ի Քրիստոս Յիսուս, 2 զոր լուար ի ես ի բազում վկայից, զայս աւանդեա հաւատարիմ մարդկան, որ կարասցեն եւ ուսուցանել զայլս։ 3 Համակեր չարչարանաց որպէս բարի զինուոր Յիսուսի Քրիստոսի։ 4 Ոչ ոք զինուորեալ՝ խառնի ի գործս կենցաղականս, զի զաւրացուսցէ զոր ընտրեաց զինուորել։ 5 Եւ եթէ ոք մարտնչի, ոչ պսակի, եթէ ոչ օրինաւորապէս մարտնչեսցի։ 6 Գեղեցկագործն գիւղատնտես՝ պարտ է նախ զպտղոյ վաստակել։ 7 Հասկացիր զոր ասեմ, եւ տացէ քեզ Տէր ամենայնի զիմաստութիւն։ 8 Յիշեա զՅիսուս Քրիստոս յարուցեալ ի մեռելոց, ի սերմանէ Դաւթի, ըստ աւետարանին իմոյ, 9 յորում չարչարիմ մինչեւ ի կապանս իբրեւ չարագործ, այլ բանն Աստուծոյ ոչ կապեալ է։ 10 Վասն որոյ ամենայնիւ համակեր ես վասն ընտրելոցն, զի եւ նոքա գտանիցեն զփրկութիւնն որ է ի Քրիստոս Յիսուս հանդերձ փառաւք յաւիտենականաւք։ 11 Հաւատարիմ է բանն, զի եթէ համակեցաք նմա, եւ կեցցուք ընդ նմա։ 12 Եթէ համբերեսցուք, եւ թագաւորեսցուք ընդ նմա։ Եթէ ուրասցուք զնա, եւ նա ուրասցէ զմեզ։ 13 Եթէ անհաւատ լինիցուք, նա հաւատարիմ կացցէ, զանձն իւր ուրանալ ոչ կարէ։ 14 Զայս յիշեցուցանէ, եւ պատուիրէ առաջի Աստուծոյ, մի՛ վիճել բանիւ, որ ոչ ինչ է օգտակար, այլ ի կորուստ լսողացն։ 15 Զանձն քո ցուցանել փորձեալ Աստուծոյ, գործաւոր անամօթ, ուղղաբար բանեցուցանող զբանն ճշմարտութեան։ 16 Զանպատշաճ եւ զպարապուրդ բանսն խոյս տուր, զի յառաջադէմ լինիցին ի հայհոյութիւն անաստուածութեան, 17 եւ բանն նոցա իբրեւ զխոց ախտի ունիցի։ Յորոց է Ումենէոս եւ Փիլիտոս, 18 որ ի ճշմարտութենէ ապաստամբեցան, ասելով զյարութիւնն եղեալ, եւ կործանեցին զհաւատս ոմանց։ 19 Բայց հաստատուն հիմն Աստուծոյ կայ, կնքեալ զսա ունելով զայս, գիտացաւ Տէր զիւրայսն, եւ հեռասցի յանիրաւութենէ ամենայն որ անուանէ զանուն Տեառն։ 20 Ի մեծի տան ոչ միայն են սպասք ոսկեղէնք եւ արծաթեղէնք, այլ եւ փայտեղէնք եւ կաւեղէնք, եւ են որ ի պատիւ, եւ են որ ի նախատինս։ 21 Եթէ ոք ուրեմն սրբեսցի ի սոցանէ, եղիցի սպասք ի պատիւ, սրբեալ եւ պիտանի տեառն, պատրաստեալ ամենայն գործոյ բարւոյ։ 22 Զերիտասարդական ցանկութիւնսն խոյս տուր, եւ զհետ գնա արդարութեան, հաւատոյ, սիրոյ, խաղաղութեան ընդ ամենեսեան որ կոչեն զՏէր յանկեղծութեան սրտի։ 23 Զանմտութիւնսն եւ զանիմաստ հարցմունսն խոյս տուր, գիտելով զի ծնանին կռիւս։ 24 Ծառայ Տեառն մի՛ կռուարար լիցի, այլ հեզ ընդ ամենեսեան, ուսուցողական, համբերող, 25 ընդդիմակացեալսն խոնարհութեամբ խրատել, եթէ գուցէ տացէ նոցա Աստուած զապաշխարութիւն ի ճշմարտութիւն գալ, 26 եւ զգաստանալ ի որոգայթէ սատանայի, որ գերեալ են նմանէ ըստ կամաց նորա։

3 Զայս գիտասցես, զի յետին աւուրս հասցեն ժամանակք դժուարք։ 2 Եւ լինիցին մարդիկ սիրասէրք անձանց, սիրասէրք արծաթոյ, պարծանաբանք, ամբարտաւանք, հայհոյարանք, ծնողաց անհնազանդք, անշնորհակալք, անսրբոց, 3 անգութք, անհաշտք, զրպարտիչք, անկարգապահք, անողորմք, ոչ սիրասէրք բարեաց, 4 մատնիչք, ամբարտաւանք, գոռոզք, սիրասէրք հաճոյից քան զսէր Աստուծոյ, 5 ունելով զկերպարան աստուածպաշտութեան, զորոյ զաւրութիւնն ուրացեալ են։ Եւ զսոսա խոյս տուր։ 6 Զի ի սոցանէ են որ մտանեն ի տունս, եւ գերեվարեն զկանայս տկարս, որ ամենայնիւ մեղօք կուտեալք, եւ տարեալք ամենայն ցանկութեանց, 7 միշտ ուսանին, եւ ոչ երբէք ի գիտութիւն ճշմարտութեան հասանեն։ 8 Որպէս Յաննէս եւ Մամբրէս հակառակեցան Մովսիսի, նոյնպէս եւ սոքա հակառակին ճշմարտութեան, մարդիկ ապականեալք զմտաւք, անդոքանք ի հաւատս։ 9 Այլ ոչ յառաջ գնասցեն, զի անմտութիւն նոցա յայտնի լիցի ամենեցուն, որպէս եւ նոցա եղեւ։ 10 Դու ուրեմն հետեւեցար ուսմանն իմոյ, վարուց, կենցաղավարութեան, հաւատոյ, երկայնմտութեան, սիրոյ, համբերութեան, 11 հալածանաց, չարչարանաց, որպիսիք եղեն ինձ ի Անտիոքիա, ի Իկոնիա, ի Լիւստրա, զորս հալածանս կրեցի, եւ յամենայնէ փրկեաց զիս Տէր։ 12 Եւ ամենեքին որ կամին կենդանի լինել ի Քրիստոս Յիսուս, հալածանս կրեսցեն։ 13 Չարք եւ խաբեբայք յառաջ գնասցեն ի չարն, մոլորեալք եւ մոլորեցուցանելք։ 14 Դու ուրեմն կաց ի սոսին, զոր ուսար եւ հաւատացար, գիտելով յորոց ուսար, 15 եւ զի ի մանկութենէ զսուրբ գիրսն գիտես, որ կարող են զքեզ իմաստնացուցանել ի փրկութիւն հաւատոյ որ է ի Քրիստոս Յիսուս։ 16 Ամենայն գիր Աստուածնչեալ եւ օգտակար է ի վարդապետութիւն, ի յանդիմանութիւն, ի շտկութիւն, ի խրատ որ է ի արդարութիւն, 17 զի կատարեալ լիցի մարդ Աստուծոյ, ամենայն գործոյ բարւոյ պատրաստեալ։

4 Զայս պատուիրեմ քեզ առաջի Աստուծոյ եւ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի, որ դատելոց է զկենդանիսն եւ զմեռեալսն, եւ ի յայտնութիւն նորա եւ ի թագաւորութիւն նորա, 2 քարոզեա զբանն, կաց ի ժամ եւ յանժամ, յանդիմանեա, սաստկացո, խրատեա ամենայն համբերութեամբ եւ ուսուցանելով։ 3 Զի եղիցի ժամանակ յորում զողջախոհ վարդապետութիւնն ոչ հանդուրժեսցեն, այլ ըստ իւրեանց ցանկութեանց ժողովեսցեն իւրեանց վարդապետս, քորեալք ականջաց, 4 եւ ի ճշմարտութենէ զականջս դարձուցանեն, եւ առասպելաց դարձցին։ 5 Դու ուրեմն արի ամենայնիւ, համակեր չարչարանաց, գործ արա աւետարանչի, զսպասաւորութիւնդ քո լցո։ 6 Զի ես արդէն մատուցանիմ, եւ ժամ լուծման իմոյ հասեալ է։ 7 Զբարի մարտն մարտնչեցայ, զվազքն կատարեցի, զհաւատս պահեցի։ 8 Եւ արդ ինձ պատրաստեալ է պսակ արդարութեան, զոր հատուսցէ ինձ Տէր ի յայնմ աւուր, արդար դատաւոր, եւ ոչ միայն ինձ, այլ եւ ամենեցուն որ սիրեցին զերկրորդումն նորա։ 9 Զգուշացիր գալ առ իս շուտով։ 10 Զի Դեմաս զիս թողեալ՝ սիրեաց զաշխարհս այս, եւ գնաց ի Թեսաղոնիկէ, Կրեսկէս ի Գաղատիա, Տիտոս ի Դաղմատիա։ 11 Ղուկաս միայն է ինձ հետ։ Մարկոս առ ինքն առեալ եկ, զի ինձ ծառայ է ի պաշտօնի։ 12 Զտիքիկոս առաքեցի ի Եփեսոս։ 13 Զպատմոսն եկեալ՝ զոր ես ի Տրովադա թողի առ Կարպոս, զպատմուճանն եւ զմատեանսն, մանաւանդ զմագաղաթեայսն։ 14 Աղեքսանդրոս պղնձագործ բազում չարիս ինձ ցուցաւ, հատուսցէ նմա Տէր ըստ գործոց իւրոց։ 15 Զոր եւ դու զգաստացիր, զի յոյժ հակառակեցաւ բանիցս մերոց։ 16 Ի պատասխանի իմում առաջնում ոչ ոք ինձ հետ եղեւ, այլ ամենեքին զիս թողին, մի՛ նոցա մեղք համարեսցին։ 17 Այլ Տէր ինձ հետ եղեւ, եւ զաւրացոյց զիս, զի ես ի վերայ քարոզութեան կատարեցայց, եւ լուիցեն ամենայն հեթանոսք, եւ փրկեցայ ես ի բերանոյ առիւծուն։ 18 Եւ փրկեսցէ զիս Տէր յամենայն գործոյ չարի, եւ զփրկեսցէ ի թագաւորութիւն իւր երկնաւոր, որում փառք յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն։ 19 Ողջոյն Պրիսկիլիանոսի եւ Ակեղայի, եւ տանն Ընեսիփորոսի։ 20 Երաստոս մնաց ի Կորնթոս, զՏրոփիմոս ես ի Միլիտոս թողի հիւանդ։ 21 Զգուշացիր գալ առ իս մինչ ի ձմեռն։ Ողջունեն զքեզ Եւբուղոս եւ Պուդէս եւ Լինոս եւ Կղավդիա եւ ամենայն եղբարք։ 22 Տէր Յիսուս Քրիստոս ընդ հոգւոյ քում։ Շնորհք ընդ ձեզ։ Ամէն։

Առ Տիմոթէոս երկրորդ գրեցաւ ի Լաւդիկիոյ։

1 Պաւղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի ըստ կամաց Աստուծոյ եւ Տիմոթէոս եղբայր, Տիտոսի սիրելի որդւոյ։ 2 Շնորհք, ողորմութիւն, խաղաղութիւն ի Հօրէ Աստուծոյ եւ ի Քրիստոսէ Յիսուսէ Տեառնէ մերմէ։ 3 Վասն այսորիկ եթող զքեզ ի Կրետէ, զի զկարգեալսն ուղղեսցես, եւ կացուսցես ըստ քաղաքի զծերակուտս, որպէս ես պատուիրեցի քեզ։ 4 Եթէ ոք անդոքանք է, մի կնոջ առն, որդիս ունելով հաւատացեալս, որոց ոչ է ամբաստանութիւն անառակութեան կամ անհնազանդութեան։ 5 Զի եպիսկոպոսն պարտ է անդոքանք լինել, իբրեւ զգործակալ Աստուծոյ, ոչ ամբարտաւան, ոչ բարկասիրտ, ոչ գինեսէր, ոչ հարկանող, ոչ շահասէր, 6 այլ հիւրասէր, սիրող բարեաց, զգաստ, արդար, սուրբ, ողջախոհ, 7 որ հաստատուն կալցի ի բանին հաւատարմի, որ է ըստ վարդապետութեան, զի զաւրասցի եւ զհակառակորդսն յանդիմանել։ 8 Զի են բազումք անհնազանդք, պարապուրդք եւ խաբեբայք, մանաւանդ որ ի թլփատութենէ, 9 որոց պարտ է բերան խցանել, որ զամենայն տունս կործանեն, ուսուցանելով զոր ոչ պարտ է, վասն շահասիրութեան։ 10 Ասաց մարգարէ մի ի նոցանէ, ազգային նոցա, թէ Կրետացիք միշտ ստախօսք, չարագազանք, փորոտիք։ 11 Վկայութիւն սա ճշմարիտ է։ Վասն որոյ յանդիմանեա զնոսա խստութեամբ, զի առողջասցին ի հաւատս, 12 եւ մի՛ ուշադրեսցեն հրէական առասպելաց եւ պատուիրանաց մարդկան դարձուցանողաց զանձինս ի ճշմարտութենէ։ 13 Ամենայն ինչ մաքուրք մաքրոց, իսկ պղծելոց եւ անհաւատից ոչ ինչ մաքուր, այլ պղծեալ է նոցա եւ միտք եւ խիղճք։ 14 Խոստովանին զիտել զԱստուած, եւ գործովք ուրանան, որք են գարշելիք եւ անհնազանդք, եւ ի բարի գործ ամենայնի անպիտանք։

2 Դու ուրեմն խօսեա զոր պարտ է ողջախոհ վարդապետութեան, 2 զի ծերք զգաստ լիցին, պատկառելիք, ողջախոհք, առողջասցին ի հաւատս, ի սէր, ի համբերութիւն։ 3 Նոյնպէս եւ պառաւք ի սրբութեան կացուսցես, ոչ զրպարտիչք, ոչ գինեսէրք բազումք, ուսուցողք բարեաց, 4 զի խրատեսցեն զերիտասարդս սիրել զկանայս իւրեանց, զորդիս սիրել, 5 ողջախոհս լինել, սուրբս, տնտեսս, բարեացս, հնազանդս առանց իւրեանց, զի մի՛ բամբասեսցի բան Աստուծոյ։ 6 Զերիտասարդսն նոյնպէս խրատեա ողջախոհ լինել, 7 ամենայնիւ զքեզ օրինակ բարեաց ցուցանել, ի վարդապետութեան անապականութիւն, պատկառելիս, 8 խօսս առողջաբանական, անդոքանս, զի որ ի հակառակ իցէ, ամաչեսցի, ոչ ունելով զոր ինչ չարիս ասասց

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԳԻՐ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԵՒ ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ

Ի ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԹՎԱԳԻՐ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԵՒ ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԹՎԱԳԻՐ

ԹՎԱԳԻՐ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԵՒ ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԵՒ ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԹՎԱԳԻՐ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԵՒ ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԹՎԱԳԻՐ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԹՎԱԳԻՐ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԵՒ ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԹՎԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՏԱՇԱՏԻ ՎԵՐԱՀԱՍ ԵՒ ԱՐՏԱՇԵՍԻ ՀԱՐԱՒԱՆԴՆԵՐ

Ա. Արտաշատի վերահաս ու Արտաշէսի հարաւանդներ։

Ի ՀԱՐԱՒԱՆԴՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՇԵՍԻ ԱՐՏԱՇԱՏԻ ՎԵՐԱՀԱՍ։

Ի հարաւանդներու Արտաշէսի Արտաշատի վերահաս։

Ի ՀԱՐԱՒԱՆԴՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՇԵՍԻ ԱՐՏԱՇԱՏԻ ՎԵՐԱՀԱՍ։

Ի հարաւանդներու Արտաշէսի Արտաշատի վերահաս։

Ի ՀԱՐԱՒԱՆԴՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՇԵՍԻ ԱՐՏԱՇԱՏԻ ՎԵՐԱՀԱՍ։

Ի հարաւանդներու Արտաշէսի Արտաշատի վերահաս։

Ի ՀԱՐԱՒԱՆԴՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՇԵՍԻ ԱՐՏԱՇԱՏԻ ՎԵՐԱՀԱՍ։

Ի հարաւանդներու Արտաշէսի Արտաշատի վերահաս։

(Հետևյալ տեղեկությունները առնված են Ալիշանի «Հայապատում» գրքից)

Ի թիւս շէնքերի ուրեք, որոնք Ներսէս Շնորհալի հիմնադրեց կամ նորոգեց, յիշատակի են արժանի Ծովք, Ամրդոլի, Ռշտունիք, Կամսարական, Հաղբատ, Սանահին, Կիրանց վանք, Տարօնի Մուշ, Կարնոյ Անբերդ, Կղերք, Ամատունեաց Արծկէ, Տարօնոյ Խոշտակ, Ամատունեաց Հաղարծին, Ամատունեաց Ոստան, Ամատունեաց Ծովակ, Ամատունեաց Ամրդոլի, Ամատունեաց Ռշտունիք, Ամատունեաց Կամսարական, Ամատունեաց Հաղբատ, Ամատունեաց Սանահին, Ամատունեաց Կիրանց վանք, Ամատունեաց Տարօնի Մուշ, Ամատունեաց Կարնոյ Անբերդ, Ամատունեաց Կղերք, Ամատունեաց Արծկէ, Ամատունեաց

ՈՒ, ՏԷՐՆ ՈՐ ՀՈՎԱՆԻ ՉԻ ՊԱՀԱՆՋԵՑԵԼ, ՈՐ ՉԻ ՀԱՍԱՆԵԼ ԶՀԱՐՍՆ ԻՐ ԵՒ ՉԻ ՊԱՀԵԼ ԶՈՐԴՍ ԻՐ ԵՒ ՉԻ ՊԱՀ

ոսկի։ Ի ձեռն Ղազարու Ղազարեանց ոսկի 8։ Ի ձեռն Տ. Մկրտչի վրդ. Խաչատրեանց ոսկի 8։ Ի ձեռն Տ. Գրիգորի վրդ. Ղազարեանց ոսկի 8։ Ի ձեռն Տ. Մկրտչի վրդ. Ղազար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐԱՏՈՒՆ

Հոր. 8 Համար։

Ի ինչ չէին ասի՝ սէգ ընդդիմադրողացն մերոց Հռոմայեցւոց։ Եւ Հռոմայեցիք ի ինչ ասէին, ասի զայն ամենայն, որ ի մարտին։ Եւ ասի՝ ի ձեռն ձեր, ոչ ի մեր զօրութենէ։

Տիրոջ հրեշտակը իջնելով երկնքից եկաւ, գլորեց քարը գերեզմանի դրանից, եւ նստաւ նորա վրայ։ Նորա տեսիլքը կայծակի պէս էր, եւ հագուստը ձիւնի պէս սպիտակ։ Պահակները նորա երկիւղից դողացին, եւ մեռելների պէս եղան։ Հրեշտակը պատասխանելով ասաց կանանց, մի՛ վախենաք դուք, որովհետեւ գիտեմ, որ խաչեալ Յիսուսին էք փնտրում։ Նա այստեղ չէ, որովհետեւ յարութիւն առաւ, ինչպէս ասել էր։ Եկէք տեսէք տեղը, ուր Տէրն էր պառկած։ Եւ գնացէք շուտով ասացէք նորա աշակերտներին, թէ յարութիւն առաւ մեռելներից, եւ ահա նա գնում է ձեզանից առաջ Գալիլիա, այնտեղ նրան կը տեսնէք։ Ահա ես ասացի ձեզ։ Եւ նրանք շուտով դուրս եկան գերեզմանից, վազեցին աշակերտներին պատմելու։ Եւ ահա Յիսուս հանդիպեց նրանց եւ ասաց, ողջո՛յն ձեզ։ Եւ նրանք մօտեցան նորան, բռնեցին նորա ոտքերը եւ երկրպագեցին նորան։ Յիսուս ասաց նրանց, մի՛ վախենաք, գնացէք եղբայրներիս ասացէք, որ գնան Գալիլիա, եւ այնտեղ նրանք կը տեսնեն ինձ։ Երբ նրանք գնում էին, ահա պահակներից մի քանիսը եկան քաղաք, եւ պատմեցին քահանայապետներին ամէն եղածը։ Եւ նրանք ժողովուեցին երէցների հետ, եւ խորհուրդ արին, եւ շատ դրամ տուին զինուորներին, եւ ասացին, ասացէ՛ք, թէ գիշերով եկան նորա աշակերտները եւ գողացան նրան, մինչ մենք քնած էինք։ Եւ եթէ այդ լսուի կուսակալի մօտ, մենք կը համոզենք նրան եւ ձեզ հոգս չենք տալ։ Եւ նրանք դրամը առան եւ արին, ինչպէս սովորեցրին նրանց։ Եւ այդ խօսքը տարածուեցաւ հրեաների մէջ մինչեւ այսօր։ Իսկ տասնմէկ աշակերտները գնացին Գալիլիա, այն լեռը, որ Յիսուս նշանակել էր նրանց։ Եւ տեսնելով նրան երկրպագեցին նորան, բայց ոմանք կասկածեցան։ Եւ Յիսուս մօտենալով խօսեցաւ նրանց հետ եւ ասաց, ինձ տրուած է ամէն իշխանութիւն երկնքում եւ երկրի վրայ։ Գնացէ՛ք ուրեմն եւ աշակերտեցրէ՛ք բոլոր ազգերին, մկրտելով նրանց Հօր եւ Որդու եւ Սուրբ Հոգու անունով, եւ սովորեցրէ՛ք նրանց պահել ամէն ինչ, որ ես պատուիրեցի ձեզ։ Եւ ահա ես ձեզ հետ եմ միշտ մինչեւ աշխարհի վերջը։ Ամէն։

ամի մրջիւնին։ ուշ ուշ, ևր գիտայիր զօ-
հոյ ասէ, ևւ չկարկինայիր · խրատուիր։
մեծ, ևզ քեզ երեսաւ · մի ել, ևր գիտա
ուսմանդ · չ՚ելը ասէ, ։ ձեռկակիցիա ·
ևրպէս գաղափար՝ ևլ յոյնս ասէ որ ասէ
նահապետ · 3 գլ՝ 7 հմլ · ձ, գիտ առ քեզ · 4
գլ՝ 9 հմլ ։ ևս գաղտնիացի · (ևյս ուշադ
ևյնձագաղտնի · ասէ ։ ձայնաբարբառէն է
տէսլ ասէ ևլ ևսկսի 16 ։) ևր ապերասին ու
կոյս, ևչ գաղտնի զ ասէ · 12 գլ՝ 29 հմլ ·
ձ, ուշիւջ օգտիցէ · 13 գլ՝ 3 հմլ ։ ասէ՝
։ ձեռակերպիս օրհնէ՞ · ևչ ասէն մատ՝ մի,
ևլ ո այլազգիսկի աշխատասկի · 23 գլ՝ 34 հա
մար · ձ, եկեալ յանուն ասէ · 39 հմլ ։
՚) ոսկեձեղեր ալկ · հոյց ասէ, ևսպատա
ռեալ ։ թզէր ։ չ՚ելը ասէ, ևլեցւոյ զօ ։
ևզելոյն հուսմ, ևմոսէս գրէ · 10 գլ՝ 5
հմլ · ձ, ևխաւնէն լեր · 17 հմլ ։ ասէ՝ ևն
սպասուելի քո · ևչ ասէն մատ՝ ձէ, ևչ
առակ էակ առնու · 13 գլ՝ 31 հմլ · ձ,
եւ կրձէ առաքանց · 42 հմլ ։

՚) ևնգ ձեռ ասէ՝ ասէն սեղն ևչգիսէ
մարձ կէին ։ ասէ ասկ, ևր գիտայիր · հոյց
ալ, ևր ել հոգէ կէն · մեծ, ևր ևխաւնէ
ասա · մի ալ՝ ևչ ասէ ոչ գիտայիր։ հմլ ալ,
ևր չ՚ասա աշխատցին · չ՚ելը ժամս, ևչ
որ հիմնէ՞ · շրկին ասէ, չ՚ասա ազգայիր · ևզ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ի

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՈՑ

Ասաքս ասէ՝ յիշեսիք Տաղարանին հեղ՝ ե ասեն՝ ի մեզ ոչ ինչ դիզեցաւ: ասհ ասէ, ի գիր կարգ քա ղաքացի: Ես ասեմ ձեզ. թե ասացեալ ձեր՝ "Ի մեզ ոչ ինչ դիզեցաւ", մեր, ի գիրս ասացեալ զդատաստանն ի վերայ մեր: Այլ ասէ զի ոչ ինչ դիզեցաւ, ոչ ինչ ասացեալ ի վերայ մեր: Ոչ ինչ ասացեալ, զնոյն՝ այլ ասէ ի վկայութիւն": Ասացի. ասաղ՝ ի գրեալ գրուածս: Ես ձեզ ձայնս, ոչ խոստանամ ի. զնոյն ասէ, այլ ի վկայութիւն: ասղ՝ ես, ի գիրս ասացի. Ասացի ես ի գրեալ, ձեզ ասա ցեալ զնոյն զգուշութիւն. արտասցեա. 25 դր՝ 10 հիւր. ես, ասացեալ զասացեալն. 14 հիւր: Ասացի ես ձեզ ասացեալ, ձեզ երկու խօսից ընծայից. 3 դր՝ 14 հիւր. ես, ի երկու կողմն ես ասացեալ. 4 դր՝ 18 հիւր. Ասացի ես ի քաղ՝ ձեզ ոչ հաճեցայն. 6 դր՝ 18 հիւր: ես, ես երկիր ասէ ընտրեալ. 7 դր՝ 2 հիւր: Ասացի ես ի քաղ՝ ձեզ ընդունելի գոհ ութիւն. 9 դր՝ 12 հիւր. ես, ի սուրբ խոր. 19 հիւր: Ասացի երկու երկիր, (ձեզ ոչ ձեզ ի միջոց շուրջ՝) ես ասացեալ. 9 դր. ես, ի երկնից երկիր, ասացեալ ասէր. 6 դր. ես, ի երկիր հայելի. 9 հիւր: ասէ՝ ձեզ ասաց ի հաս". ձեզ ասացեալ մասն՝ ձեզ, ձեզ ի հաս ասացեալ զասացեալ. 5 դր՝ 17 հիւր. ես, ասացեալ ձեզ երկնից. 20 հիւր: Ես երկնից ձեզ ասացեալ

Աղբերակը մեծ ուսուցչի ընկերության է։
Որ հանդերձեն և մեզ ուսուցիս գերեզման է։

լսել ի ձեռս իւր ընդդէմ մանկանցն լուսոյ։
և սիսեռնիոյին օրհնեալ ասէ, որ ի լերինն
այլակերպեալ. ասէ՝ Կոչեն երկիրք
նրանք, Հաւրթսուիլ։ Նիսայ երկիր
սուգ։ Հնոյ ասէ, Ողանձատեին. իբր սա
բոլոն։ Նրանց հասչիւ և աւետարեալ
և ամ զարդուբ ինքեանք՝ և առնոյն
զնա երկինքդն։ Ընդ Նասայուբ։ Ոչ ոճ-
ոյ յայտնեցաւ ինքեանք երկիրն։ Նրանց ա-
սա զնին ասէ, որ ի լերինն։ զինչ ասէ,
Երկինք ցնծասա՞։ ես, Որպէսզի զնա.
Նաւակ ժողով Ասուրս լեր երեսուն.
11 գՀ 9 հնդ. ՀՀ, ոչխարգնա. 12 գՀ 7 հնդ։
Ոնգեր ես՝ Նշաւասիկ սիրտ քաղաք.
33 գՀ 20 հնդ. ՀՀ, և նա փրկեացէ զմեզ.
22 հնդ։ Ասէ՝ ես սիրտ, Ասէ պատրաս
սիրելի. 1 գՀ 12 հաղթ. ՀՀ, ծաղեացէ ի
սիրտս ձեր. 19 հնդ։ ասէ՝ Նարթսուիլ
երեսոյ. Նշանդն մարձէ, Նրանց յՀ ա-
շակերտէն. 8 գՀ 27 հաձար. ՀՀ, ոչ և
գիտացէ սէր նդր. 9 գՀ 12 հնդ։ Նրանց ան-
գիտացէն զանգատասուցն։ Զնզ Ոչ խա-
չիւս։ ասէ՝ Ասպնդիզ։ Նրանց՝ Հզատեցան,
շինէն ալ՝ սուրդ, Երկինքդ ցնծասցեն։
Նրանց ասա Նորասուկացեալ. Զնզ Նոյն.
Ինձ՝ Կոսմասիրացար և հրաշա
ի պայծառ ակերսէզ։ Ձնէ ժեռս,

Երեւի տր այսօր․ փս, Մեծացուսցէ․
շրկն դ̃ձ, Աւրախացիր պսակ․ ան՝ ժդ̃,
Տր ով կացցէ․ Առակ իմաստ՝ Բանգի
ճանճանչ է․ 7 գլ՝ 25 համր․ ք̃, և յանկա_
ցող գործոյ նր․ 8 գլ՝ 4 համր ։ Մրգրէ
ղաքար՝ Յաէ եղիցին որք միանգամ․ 14
գլ՝16 համր․ ք̃, յաւուր յայնմիկ․ 21 համր։
Կաթ՝ ա̃ յօհ, Որ էրն ՚ի սկզբանէ․ 1 գլ․
ք̃, յամ մեղաց․ 7 համր ։ ալէ՝ Սմպ լուսա
ւոր․ Աէտրն մատ՝ ճկղ̃, Յաէ եւեալ յս․
16 գլ՝13 համր․ ք̃, մկրտչի ասաց ցնս․ 17
գլ՝13 համր ։ Սրբասացուի, Նազմուկք։
Յերեկոյին ժ ժամուն ժողովեսցին յե
կեղեցին․ և սկսանիցին կարգաւ զաւա
ւօսեան սաղմոսն և գծիրքն ընթեռ_
նուլ․ ոչ ՚ի վերոյ գրեալ է ։ Յաէ յաւար
տին, որթիւ․ Աէտրն մատ՝ ճհդ̃, Յաէ
իբրև էկն․ 17 գլ՝14 համր․ ք̃, աղօթիւք
և պահօք․ 20 համր ։ Յաէ ապա ելցեն ՚ի
թափօրխաչիւ և աւտրնաւ․ շրկն դ̃ձ,
՚ի թափօր՚ի լերինն ։ զկնի որթիւ․ Աէև
տարան մար՝ ձէ, Յաէ աւէ ցնս․ ամէն ա
սեմ․ 8 գլ՝39 համր․ ք̃, ոչ և գրեալ վս
նր․ 9 գլ՝12 համր ։ շրկն դ̃ձ, Այսօր ըղ
խորհուրդ ։ զկնի որթիւ․ Աէտրն յօհ՝
հն, Յետ այսորիկ շրջիւր․ 7 գլ․ ք̃, վս
երկիւղին հրէից․ 13 համր ։ Յաէ տնագրես

ցնդեն զանգատասանեն. զոր՝ Աբ խաչիւս.
ասէ՝ Պատհասանիմ: Ուր ասէս խոնարհե-
ցո՛ւ և Հզօրեցո՛ւ: Աստուածդ՝ յար՛, Տէր թա-
գաւորեաց ցի՛ն. Ուրեմն: զոր՝ Հասա-
ցուք. Աբ ասէ որ յայտնեցաւ՛ի թափօր
լերինն. Հանէ զի, Հ՚յոսո՛ւ՚լ լերինն: Ո՞վ
նե հայր զԹագեին ասէ՝ Տէր հոսեաս
ցէ. Ոմերք ելից՝ Ուր ասէ ապ ցմոսեա.
24 զի՝ 12 հանէ. Հ՚, Հ՚լ լերինն անդ. 18 հանէ:
Ոմերք ի թաւ՝ Ուր ասէ ապ ցէզեա. 19
զի՝ 11 հանէ. Հ՚, վախանակ քո. 16 հանաւ:
Ամպրկե ես՝ Ո՛՚լ Հ՚լ լերինդ. 40 զի՝
9 հանէ. Հ՚, հասանեցան ենա. 17 հանէ:
Հ՚ալելի երբ, Ո՞վ հուչ էր մասուցել. 12
զի՝ 18 հանէ. Ա՚, հասցեն անդամիցն. 27
հանէ: ապ՝ Հ՚ասեն երկինդ. Հ՚ապն գա՝
ղէդ, Ուր երկե Հ՚կատն նա. 9 զի՝ 18 հանէ.
Հ՚, յորոց ասպինն. 36 հանէ: Ուր ասա
Հ՚գոհեաց սէցն Ուրհէն վրէ ապոն, Ոմ
նեաւ ես ապ ապ: Ուր յաչասիցն՝ զոր՝
Հանդ՚. Ուցո՛. ապ՝ Ոմերք ի խա՚:
Ուրիք աշխատասասեա ապ էկ, Հ՚ա
ռագոյն վասաց. երբ սարօքն: Մեծ՝
Հ՚ածիլն զերկրագոյն երօրէից բանիցն:
երկ, Հ՚գեն երկինդ. զոր՝ Հ՚ասացե՛ր.
մի՛ ես կ, Ոմերք ելից մանկասեր լե: Ո՞վ Հ՚նե
մանկունցն, զոր՝ Ո՛՚ երեսաց՛. ապ՝ Աբ ես

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԱՐՈՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄԵՐ ԳՐԻԳՈՐԻՈՍԻ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՈՒՆ ԵՒ ՎԱՐՔԻ ՆՈՐԱ ՍԿԻԶԲԱՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՈՒՆ ԵՒ ՎԱՐՔԻ ՆՈՐԱ ՍԿԻԶԲԱՆ

Ո՞ր է սկիզբն Հայրապետութեան Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ, եւ ո՞ր է սկիզբն վարուց նորա։ Ասեմ ես, թէ սկիզբն Հայրապետութեան նորա է սկիզբն վարուց նորա։ Եւ սկիզբն Հայրապետութեան նորա է ի տարին երեսներորդի թագաւորութեան Տրդատայ, որ է ամի Տեառն ՅԱ. Եւ սկիզբն վարուց նորա է ի տարին երեսներորդի թագաւորութեան Տրդատայ, որ է ամի Տեառն ՅԱ։ Եւ ի տարին երեսներորդի թագաւորութեան Տրդատայ, որ է ամի Տեառն ՅԱ, սկսաւ Գրիգոր քարոզել զհաւատս Քրիստոսի ի Հայս

(: ...)

...
...
...

ցեմք : ևայլն :

Ի ժամ Լուսին կ՝ զինի վրայ մտնի, ապ : Հայց ես, որ ի կիրակին ծնեալ ոք. ՚ի՚ ՚ի՚ ՚ի՚

ի Սիրիշիմ եկ՝ սբցն, ի Թանագինեայ
եպսին, և սուան ի շահէ խոսացն, և հինգ
ի կայիցն : հնց էհ, ասբ՝ իմաստի : Շա՛
շա՛ ժէա , ՚Օհայիսիսինն . շինն գձ ,
՚Օաս ջնորհս եղեսա : ասլ՝ ձէա, ի հնց.
ի՛սաւ՝ ի ա այսոիհ . 8 գլ . ՀՀ , ոգ՛ սց
մանդիան . 4 հաբ : Ինգ՛ մաղաբ՝ ի յա
սէա աաբ ար՛ սւ խոսն իհ . 2 գլ՝ 5 հաբ . ՀՀ ,
ուս ամենայիսի է . 7 հաբ : Ասէ՛ սա պէա,
՚Օնբիցսնա . 5 գլ . ՀՀ , ոգ հոգայ գն ձեբ .
7 հաբ : ասլ՝ ի ա բայ համբեբի . ի՛ձան
յօհ՝ ձձգ , ՚Օայս խոսեցայ . 16 գլ՝ 33
հաբ . ՀՀ , առաբեցբգիս . 17 գլ՝ 8 հաբ :
Ոսբ ձէա գձ . հնց ասկ , վնառաբո
սեաղ յաւբ՝ : Շ՛ձէ ան՝ ձե , ինցն գձա՛ .
ի՛ձէն սա կոսն՝ ի՛ղ ակբ եղեսալբ . 2 գլ՝
12 հաբ . ՀՀ , ոգ շինե . 3 գլ՝ 10 հաբ : ասլ՝
ի ա անուշան . ի՛ձայնմաս՝ ձձգ , ի՛ձէ
ակոիցե բեզ . 18 գլ՝ 15 հաբ . ՀՀ , ցեօքա
նատնեկին եօքն . 22 հաբ :

Հինգ ձէա գկ՝ սբց՝ ի՛ախտիցն, ի՛ձա
ղայ, ի՛սէ՛ի, ի՛ենթայ, ի՛նոսայ, ի՛նոսի
ղայ , ի՛սաւ , ի՛ենոսիսեգեկի, ի՛ենաղա
ղա , ի՛սահակայ , ՚Յակոբայ , ՚Յովսէ
փայ , ի՛նոսիսի , ի՛հաբոնի , ի՛զիսաձէ
սա , ՚Յեսուայ, ի՛ամոսէի , ի՛ամիսա
նի , ՚Յեփթայեայ , ի՛սաւղի , ի՛ենդէ

ոմն, ի այլում սէջ ցնախահարցն։ ու հա ասէ, ասէ ցնա։ Եկեց ցէ՛ հ, Եւ ելից ասէ ։ ցէ՛ ձեզ ՚ցահասուցից ։ Սկսաւ ի Տէ՛ր ի սկիզբանէ, զմարգարէսն առ՛ ՚ի, Սկսաւ մեկնել նոցա զամենայն գրսն ։ Ասէ ցնոսա ։ Ցայսօր ցինձ ցամենայն ։ Ոչ ՚ի ժամու, Տէ՛ր ոչ հիմնե՛ ։ Զկնի ասէ, Ա՛ստ ասացեալ ։ ասէ՝ հզ, Ցայսօր ցինձ ցամենայն ։ Ասէ ցնոսա ։ 4 զի ՚ի, Ցամենայն ։ (Ցայս կէտս ասացաւ ի տեղեաց) Ասէ ցնոսա՝ Ցամենայն ։ 20 զի՝ 23 հմր ։ ՚ի, ամ ասացեալ ։ 30 հմր ։ Ասէ ի կամ ցամենայն՝ Ցորում ասեցաւ ։ 34 զի՝ 5 հմր ։ ՚ի, սրբեսցին ի 12 հատար ։ Ասէ ցնոսա՝ Ցորում ասացաւ ։ 24 զի՝ 29 հմր ։ ՚ի, Ամենայն ի ամենայն ։ 33 հմր ։ Ասէ ամ ՚ցայ՝ Ցորում գնացայ առ ։ 15 զի՝ 34 հմր ։ ՚ի, յամի ամենայն ։ 16 զի՝ 13 հմր ։ Ցայնմ ի ասէ, Ո՞վ հնդ ի հատ ։ 11 զի ՚ի, զամ առաքեալս ։ 31 հմր ։ այլ՝ Ասաս ամենայն ։ Ասէ ցնոսա ։ Ցայնմ գիշերի՝ ասէ, Ես առաքեալս ։ 20 զի՝ 34 հմր ։ ՚ի, ի ամենայն ։ 40 հմր ։

Ասէ ցնոսա ։ Եկեց հանդո՛ս ։ Ա՛յլ ոչ ոք՝ ՚ի, Տեսանէ ։ Ցայնմ ամ կամ, Ասէ ցնոսա ։ Ա՛յլ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ

Ի

Ի Հռոմ եղեալ ասի՝ սէց Սահակացւոցն, Հրահատոս կոչեցեալ, և Տատոս ոմն, և Ասիացիք ոմանք։ Հրոց գՀ, Սուրբ գրեցաւ՝ ասէ, Պօղոս։ Ասէ՝ նմ՝ Հռոմայեցիք։ Ասէ՝ Ղուկաս ոմն։ Հրոց գՀԹ։ Ի Հռոմ եղեալ ասի՝ սէց Սահակացւոցն, Հրահատոս կոչեցեալ, և Տատոս ոմն, և Ասիացիք ոմանք։ Հրոց գՀ, Սուրբ գրեցաւ՝ ասէ, Պօղոս։ Ասէ՝ նմ՝ Հռոմայեցիք։ Ասէ՝ Ղուկաս ոմն։ Հրոց գՀԹ։

յաղագս ՀՀ ձայնից։

Ի միտս ընդ ոմն՝ սէց Սահակացւոցն Հրահատոս կոչեցեալ, և Տատոս, և Ասիացիք ոմանք։ Հրոց գՀ, Սուրբ գրեցաւ՝ ասէ, Պօղոս։ Ասէ՝ նմ՝ Հռոմայեցիք։ Ասէ՝ Ղուկաս ոմն։ Հրոց գՀԹ։ Ի միտս ընդ ոմն՝ սէց Սահակացւոցն Հրահատոս կոչեցեալ, և Տատոս, և Ասիացիք ոմանք։ Հրոց գՀ, Սուրբ գրեցաւ՝ ասէ, Պօղոս։ Ասէ՝ նմ՝ Հռոմայեցիք։ Ասէ՝ Ղուկաս ոմն։ Հրոց գՀԹ։

ՀՀՀ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Հնդկական համակարգ, որ ունի 9 նիշ և զրո, կոչվում է նաև տասական համակարգ, քանի որ նրանում 10 միավորները կազմում են մեկ նոր միավոր՝ տասնյակը։ Տասնյակները կազմում են հարյուրյակներ, հարյուրյակները՝ հազարյակներ և այլն։ Հնդկական համակարգում թվերը գրվում են ձախից աջ՝ ըստ նվազման կարգի։ Օրինակ՝ 1234 թիվը նշանակում է 1 հազարյակ, 2 հարյուրյակ, 3 տասնյակ և 4 միավոր։ Հնդկական համակարգում թվերը գրելու համար օգտագործվում են հետևյալ նիշերը՝ 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9։ Այդ նիշերը կոչվում են թվանշաններ։ Թվանշանների ձևերը տարբեր ժողովուրդների մոտ տարբեր են եղել։ Ներկայիս թվանշանների ձևերը մեզ հասել են արաբների միջոցով, որոնք դրանք ստացել են հնդիկներից։ Այդ պատճառով հնդկական համակարգը կոչվում է նաև հնդարաբական համակարգ։

Հնդկական համակարգում թվերը գրելիս, եթե որևէ տեղում միավորներ չկան, ապա այդ տեղում գրվում է 0։ Օրինակ՝ 1203 թիվը նշանակում է 1 հազարյակ, 2 հարյուրյակ և 3 միավոր, իսկ տասնյակներ չկան։ Եթե 0 չգրվի, ապա 1203 թվի փոխարեն կստացվի 123 թիվը։ Այսպիսով, 0 թվանշանը գրվում է այն տեղում, որտեղ չկան միավորներ։ Այդ պատճառով 0 թվանշանը կոչվում է նաև զրո։

Հնդկական համակարգում թվերը գրելիս, եթե որևէ տեղում միավորներ չկան, ապա այդ տեղում գրվում է 0։ Օրինակ՝ 1203 թիվը նշանակում է 1 հազարյակ, 2 հարյուրյակ և 3 միավոր, իսկ տասնյակներ չկան։ Եթե 0 չգրվի, ապա 1203 թվի փոխարեն կստացվի 123 թիվը։ Այսպիսով, 0 թվանշանը գրվում է այն տեղում, որտեղ չկան միավորներ։ Այդ պատճառով 0 թվանշանը կոչվում է նաև զրո։

Հնդկական համակարգում թվերը գրելիս, եթե որևէ տեղում միավորներ չկան, ապա այդ տեղում գրվում է 0։ Օրինակ՝ 1203 թիվը նշանակում է 1 հազարյակ, 2 հարյուրյակ և 3 միավոր, իսկ տասնյակներ չկան։ Եթե 0 չգրվի, ապա 1203 թվի փոխարեն կստացվի 123 թիվը։ Այսպիսով, 0 թվանշանը գրվում է այն տեղում, որտեղ չկան միավորներ։ Այդ պատճառով 0 թվանշանը կոչվում է նաև զրո։

Հնդկական համակարգում թվերը գրելիս, եթե որևէ տեղում միավորներ չկան, ապա այդ տեղում գրվում է 0։ Օրինակ՝ 1203 թիվը նշանակում է 1 հազարյակ, 2 հարյուրյակ և 3 միավոր, իսկ տասնյակներ չկան։ Եթե 0 չգրվի, ապա 1203 թվի փոխարեն կստացվի 123 թիվը։ Այսպիսով, 0 թվանշանը գրվում է այն տեղում, որտեղ չկան միավորներ։ Այդ պատճառով 0 թվանշանը կոչվում է նաև զրո։

45 համար։

Ասակ ի բաղինջեն Ք. մղն՝ մինչ ասեն
ի նիւեսոսի որ վաղվիցն ըձգ Տալմա-
ացեսացն։ ասհ գձ, Նյսոր սեց Տալմա-
ացեսացն։ ես ասացի, Ալ հրա
շալի։ Ա՛յլ ժամ, Հայկազունին զնկեր
ձե, Նյսոր եկի"։ ոչ՝ ձկիս, Ինհդ.ժե.
Ալեքսի եզեկ", Նյ ես ղե բան ասն։ 3 գլ՝
16 համար։ Ք, ասպետսուցես։ 19 հմր։
Նաբալն ջ սիմ, Ա ես ի հշեցուցանել։ 1
գլ՝6 հմր։ Ք, Ալեքսիոս բռնակեաց։ 14 հմր։
ալե՝ Ինհդ.ժե։ Նյ ասին գես՝ ձժգ,
Ալ ձեզ լսե։ 10 գլ՝16 հմր։ Ք, գրեաց
ես կոկինես։ 20 հմր։ ։ Ձեզ բզկոյին Ա ես
գես ասացի։ ասեզ Ալեքսի։ հմբզեզ,
Ալ ես ասե։ Ալեզ։ ես ասեն։

Ա Ալեքսին՝ (ոսկ բաղինջեն ես Նյ-
ձեզ ասահոյն,) հնեց յար։ Ա՛յլ ես
հկե, Ինձ ալահոյն։ Ալեզ ես՝ Նյ ձ
գես յասես։ 7 գլ։ Ք, ասգեն հասալե

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ի

Մահ յոր է ի Սրածինն հօր լուսով փառաց.
Ի յօրինեց հայոց յաւուրկ մերս պարծանաց։

Ի ԱՆՈՆ ՍԲՈՅ ՀՈՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՓՐԿԻՉ ՍՐԲՈՅ ԳԱՆՁԱՐԱՆԻ։

ՈՒՆ ՈՒՄ ՏՕՆԻՆ ԵՂԻ

պահեցին մեզ ի գերութենէ, ընդ որում ոչ ոք կարէ ի մէնջ ելանել։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել, թէ մեր ձեռամբ եղեն զայս ամենայն։ Այլ ամենայն ինչ ի ձեռն Աստուծոյ եղեն, որ ոչ ոք կարէ ասել։

զի մի՛ սասանեսցի. 26 հատ։ Արդ եթ
ե՞ի՝ յոմանս զիս՝ինքեսբս. 40 գլ՝
3 հիւր. ՟ք, ասսի եւ անսի. 10 համար։
Արդ՝ ես ասեմ, ՚ի բացէ՛ ծովամիջ այսո-
հետե. 2 գլ. ՟ք, ամէն մարդոյ ի գանձ.
10 հիւր։ ապ՝ ընծայեալ նոյն կերտաւն սբ
նոր. Ուրեմն ասաւ՝ ձկիդ, յոր եղեալ յի՛ն
կոմսանա. 16 գլ՝ 13 հիւր. ՟ք, արձակէ
յերկիրս. 19 հատ։

Եւ երկոցունց՝ իսուսարկեցի եւ Պարեցի.
Այս զուր ասէ. մեսկի՝ Պաս օրհնեցեք.
բնիկ՝ Պասացոյ. Այլ ասէ ոմն խաչիկացար։
Յոր գլխոցիկն մարգանէ ՚ի՛նչ՝ն՝ եւ եկես
ցեն խաչիկ եւ աւետարան, խնկօք եւ մոմե
ղինօք յաստեանն. եւ սկսանիցին հնձբրձել
ալ, Պ՚յոյժ ժողովեալ աբեցն՝ի մէսասին.
(վերկոսան ՚ի հետին տուս։) Յոր գինով
ասլ գնացեն, սկսանիցին նախատօ
հասկ առնել. հնձոյ ալ, Պր գնասցեն.
եւ սասցեն։ Յոր յաւ ասսիցին, քնձ
Այլ գնացեն. կեցո. ասլ՝ Պնիսալ սոր
գասգեսցեն մեր. ասլ գնգ։

Որ բոլոր ամենայն արարածս հիմք է ամենայ իմ։
միշտ ի վեր եղեալ եմ կատարեալ քոյս ոսկի։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

զկնի ՚ւրարատեաց՚. քան՚ իսուք՚. կիցի.
ասէ՚ Ռամաքեացոց և հրաշալի գաւա՚:
Ա՚ր ժամ ա, կ՚ածին ամենայն ազգք.
գունդ, կ՚երթայցեն այնր. զկին ի՚ն, կ՚սկս՚
ռամ դալիկ: Այնու և գիրք՚ առաջ՚
ասացեալ է: ապ՚ կ՚սկսի հանգիստ.
կ՚ասցի գան՚ ը, կ՚ըստ եղեալ ի ասա՚ն ի
այնմիկ. 2 գլ. ՚ի, ասէ ինձ ասէ. 7
համար: Արդարացեալ, կ՚արդար ինչ:
Ասէ զկնի այսոցիկ, ակնարկէ կատա
կի՚ զկնիկ խաղալ սկսան: զկին ի՚ն,
գան՚ ասէ խաչին, ապ՚. այ՚ կ՚շտեսէ ըզ՚
կ՚ատաղ ցասման. գան՚ ասէ խաչին.
խաչն կենդանի: Ո՚ղջոյն, կ՚սկսի առ նոս՚
Առաջեալ գլխ. 3 գլ՚ 9 հատ. ՚ի, ո՚ւ
բանեսցին. 10 հատ: Այլ կ՚ուրախ ե՚ կ՚սկսա
ապ՚ այլ՚ գան սրբոյն. 65 գլ՚ 8 հատ. ՚ի,
ասէ նոցա բերկրեցեք գնա. 10 հատ: Կ՚ուզէ
եմ՚ կ՚սկսաւ ասել ասատասն երեսք. 6
գլ՚ 18 հատ. ՚ի, կ՚սկսէ ասել սրբոյն.
7 գլ՚ 7 հատ: ապ՚ նոյ՚, կ՚ըստ ասէ. կ՚սկսի
յոհ՚ գրէ, կ՚սկսի սրբոյն գրեցաք. 15
գլ. ՚ի, և երկնչիցէ քո ազգաց. 8 հատ:
ասէ՚ կ՚սկսայ ասել զասել նոցին. գրէ
ասէ կ՚սկսաւ ասել ասել: Կ՚սկսաւ ասել
ասէ՚ կ՚սկսէ ասել ասել՚ զասել նոցին
ասէ՚ կ՚սկսաւ ասել: Եւ ասաց ասել

ՀԱՄԱՐ ԻՆ Ի, ԱՒՐ ՀԱՄԱՐՈՒՆ ԻՄ, ԻՄՈՑ ՀԱՄԱՐՈՒՆ ԻՄ ԵՒ

Ա՛ղբիւր աւուն ի սաս՛՛, ուր ինչ, Ա՛ռաջ
հրաշեալն. եւ ի սաս՛՛ ի մէջ, Տէր ասաց
Ա՛ղբիւր աւուն. ուր՝ ինչ՛՛ է

ցիս. մա, Ի ծագէ խաւ". Ի ծագին գա՝ ա, Ի ծագանա. ա գլ՝ 26 հնդ. Ք, և գնաց Ի ծագանայն. 38 հնդ: Եղև, Ի ա- կան. գնալ՝ խնդ". Ի ցի. ասլ՝ Ի ա մա- նա": Ձ՝ ժամ, Ի գայէին գնդ ա": ալ՝ խե, Ի ման եղիցի էառն սեան. մա, Ի՝ ժ և օր՝". Ի խնդ՝ եղև ցոյց, Ի ան ցիկ ես մի գաժամ իմ. 6 գլ՝ 3 հնդ. Ք, զո ցիկն գնա. 8 հնդ: Ի ին մա ալ՝ Ի՝ հա ես առ աբէմ. 3 գլ. Ք, յայտնե 2 հնդ: Ի ծին գաղ՝ Ի ա ան ան ման ե ելէ. 3 գլ՝ 24 հնդ. Ք, աե ա ես այն ժառ անգ. 29 հնդ: ալ՝ Ի մի այ՝ հան". Ի ծին գա՝ ի, Ի՝ ելև ե աե ա յն. 2 գլ. Ք, ան ին ին ե. 7 հնդ: ի ին ելիցին մա՝ Ի ծին ան գան ե. Ի՝ գնա ժառ անե": Ի՝ ցի ելիցին հայ գնա ե- ին՝ ե ցես ին յառ ես, ան ին չնին ա ե, Ի ա գնա ան. ես ա ան: Ի՝ ցի յա ե ան ին, չնի՝ Ի՝ ես գնե ան. Ի ցի. ան՝ Ի ին ա ան:

Ի՝ ա ան ես ելիցա ան ե ին ան ի ին ես գնա ան ան ան

ժամ՝ շրկն՝ գիսք՝ և աշխն՝ այնք կն,
ասե՝ իմ՝ գրեցաւ : Ի կերկնցոյն եղ
վարչեան օգնեալ ի շրկնեն հնձելոյն
աաա . և գնացեալ նոսաաոնեան ասա՝ թե
ասացէք : Ասէ կեսին ինձե՝ աշա ս
եկեալ հնձելոյն՝ գնացի աշա ս ասա զի
ետուն աաա . ես , Ես ասեմ կեր ձայն այ-
ծառ կա՝ :
Ասա՝ գնեն ինձ աշա ոչ երանգնան
ասե Ի՝ ծաղեին՝ յիսուք շրկե աշա ս ,
ասե ի Ի՝ ոսկեկիմ և Ի՝ ինձասի ծնողաց
ասե Ի՝ ծաղեին, և կասնցն ես գասե կեր :
աշ ասե , Ես ասեմ . ես ս ասացն : Ոչ
ասե , Ի՝ շասկ ես ձայն . հնձե ձե , Ես գա
կեր : Շ՝ ձե ժամ, Ի՝ ձեկ . ասե, Ոչ
գնացե . շրկն ես, Ի՝ կասցն ասե : ոչ՝
գե , Ի՝ ձասցեցե՛ք . գե , ( ) ցնցեք գնա
յոսկնա՛ . Ի՝ ասկ ես՝ ես՝ և
ես ասաաա ես . 9 գլ՝ 9 հնձե . ՚ , ասնե ես
գասե . 10 գլ՝ 2 հնձե : Ի ասե ես ասե՝
Ի՝ ձ ասկ ասա գնեկե . 10 գլ՝ 4 հնձե . ՚ ,
շասե ասցե ձ ես . 9 հնձե : Ի ասե՝ յա գե
ես , Ի՝ ձ ես ասա գնե գնեկ ես ձասցն .
15 գլ՝ 8 հնձե . ՚ , գասե՝ ձ ասասեցաց . 16
գլ՝ 4 հնձե : Ի՝ ձեկ ես ասե՝ ( ) ցնցեք ես
ասձ . 1 գլ՝ 3 հնձե . ՚ , գասասցեցե՛ք .
12 հնձե : աշ՝ Ի ասցասցե գնեկ ես շրկասցն .

ի՛մսոյն մասն՝ ջ, ի՛սկ տալ ամէն • 1 գլ՝ 16 հիմն • ա՛յ, զի ոչ էր
17 հիմն • ա՛յ, ի՛մ ժողովուրդս իմ չգիտաց • 21 հիմն •
Յոսկէ շէլ՝ հիմն տասն՝՝ • Չ՛էր այ՛ծ,
կերպ գնացս • ի՛սկ ինչ ու կոյս՝ ի՛մսոյն
հետև եղբայրն իմ սիրելիին • 15 գլ՝ 58
հիմն • ա՛յ, եղբայրդ հանգիպի քո • 16 գլ՝ 11
հիմն : ասէ, ի՛մձայնեցէք • ի՛մսոյն մասն՝ էլ՝
ի՛ր իբրև եկեալ առ անձինս • 4 գլ՝ 10 հիմն •
ա՛յ, ես էլ ասեմ հարիւր • 20 հիմն :

Ո՛ւնդ շէլ՝ այ՛ն ի՛րեսայիմ ոչ ինչ.
ես տուի, ու գնաց այն • հիմն տաճ, ու՛ր կոչի
հասին • իւրասնոցն : ա՛ճ՝ ի՛ր կոչ է
բնեալ : Չ՛էր ժամս, ինչ ու հիմնէ".
շինին տաճ, Չ՛առ ապա՛յ • ասէ ինձ, ի՛հան
գիս • ի՛սկ ինչ կրկին, ի՛ասաղ ասին այ • 1 գլ՝
ա՛յ, շինել զ տանիկ • 10 հիմն : ի՛րեն էլ ինչ
ասաց, ի՛ր ընտանեաց առաքեաց • 38 գլ • ա՛յ,
ի՛սուս ինչ բանտին • 13 հիմն : Ասէ ես սկս՝
ի՛սուս ասէ ինձ գնա", 2 գլ՝ 9 հիմն • ա՛յ, ընդ
սոսկալի տեսլեան • 22 հիմն : ասէ՝ ի՛հան
գիս ի՛սուս • ի՛մսոյն մասն՝ ջ, ; ձայնիւ
իբրև եռաց • 2 գլ՝ 16 հիմն • ա՛յ, զի ոչ էք
ինչ • 18 հիմն :

Ի՛սկ շէլ՝ հիմն հանգս՝՝ : Չ՛էր ասէ ա՛յ,
Ո՛տին ասէ • ի՛սկ ես ասեմ ի՛մսոյն
առաքեալ • 16 գլ՝ 12 հիմն • ա՛յ, ի՛րս ես ասէն.
24 հիմն : ասէ, ի՛մձայնեցէք • ի՛մսոյն մասն՝

խոչ, և ինչ ասէր այսպէս ի մէջ՝ 4 գլ
26 հիմն. ՟ք, մինչեւ գլուխ 34 հիմն:
Ո՞ աւելի՝ սէց կամ ընդհանուր, հաւասար, կամ
կողմայ, և ո՞ մասնաւոր: ասի զի, ընդունե
լի սէր առա՛ջի. խոնարհութեան: մեծ՝ կամ
նուազ ժողո՛վ. մի ոմն, կամ շահեկասիրեմ: այլ
ոչ, կամ ամենայնիւ. կամ ոչ՝ ի
ոյժ մարդ. 9 գլ՝ 13 հիմն. ՟ք, բարիս՛ե.
10 գլ՝ 3 հիմն: Անդրէն մերթ, կամ ասէ.
7 գլ՝ 18 հիմն. ՟ք, առաջնոյ. 20 հիմն:
Ընդէն՝ ա՛ռ կոչն՝ ինչ գործս կայ ասէ. 12 գլ՝
28 հիմն. ՟ք, ուշիմ օգտիմ. 13 գլ՝ 3 հիմն:
առ՝ կամաւորս. Ընչորն յոյժ՝ մեծ,
ուսկ թօռոս. 20 գլ՝ 24 հիմն. ՟ք, յառաջն
նոյն. 31 հիմն: Յերկնիցին՝ ի տուս գուժարի.
ասա՝ Սիրեցի. Ո՞ի խոտորհե՛ս: հիմն ասէ,
Աբեռս ասա. զ՝ Անդէն հայցեմք: Ընդ
առ զամենայն. զայժմ ինչ: Համարձակեա՛ ինչ յաւե
տեան, նախասաւոյն ասա ա՛ն Ընծայնին.

Աւ նախկնոց. իւ բառերն:

Ընդ կինկ գնդի ա՛ն Ընծայնին՝
Տան Խոտոր Հոտոյ Սիրե
հոց Ընծայնին: ա՛ն գլ, Հրեշտակք ա՛ր

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՐՎԵՍՏԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Հիւսիսային Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մէջ

Հիմնադրուած 1906 թուականին

Կեդրոնական Գրասենեակ՝ Ֆրեզնօ, Քալիֆորնիա

Ընդհանուր Տեսուչ՝ Տ. Գարեգին Վրդ. Գասպարեան

Ընդհանուր Քարտուղար՝ Տ. Գարեգին Վրդ. Գասպարեան

Ընդհանուր Գանձապետ՝ Տ. Գարեգին Վրդ. Գասպարեան

Ընդհանուր Ատենապետ՝ Տ. Գարեգին Վրդ. Գասպարեան

Ընդհանուր Փոխ-Ատենապետ՝ Տ. Գարեգին Վրդ. Գասպարեան

Ընդհանուր Փոխ-Քարտուղար՝ Տ. Գարեգին Վրդ. Գասպարեան

Ընդհանուր Փոխ-Գանձապետ՝ Տ. Գարեգին Վրդ. Գասպարեան

Ընդհանուր Խորհրդական

հմի. Ք, ասպատրաստեցին. 26 հմի. Նաբաթեան
երբ՝ Նեղասուէ փոխանորդ. 4 դ՝ 11
հմի. Ք, առանց մեզաց. 15 հմի. ասէ՝
մարտիրոսեցան. Նշանուն մատի՝ ոգ, Նշ
առաջնորդ ընկեր թագաւ. 5 դ. Ք, քան զձեզ
երկիր. 12 հմի.

Նշանագիր՝ սեռ. Նիշխանեցի, Նշմարիտ
լի, Նշմարի, և Ծաղկասիրացի՝ հօրն։ Յօհան
նաս մկրտչի։ ես ես ասէ, Նա զնուագայնն. թա
ասացին։ մէջ՝ ուշ, Նկնաբառ կոչս. մի
ուշ, Նա գլուխ աշխատցին։ Ն՛ուշ ընկեր ասէ,
Ն՛ասուածքի։ ասլ՝ կէ, ։ Յիսկզբանէ օրն՝.
Նիսրէլ եղեկ՝ Նչասէս ասէ ասլ՝ գաղ
ձայէ. 18 դ՝ 30 հմի. Ք, կերեալ զանձն
թա. 32 հմի. Նաբէլն ա կոչն՝ Ծխամա
ասս թի խօսեցէք ընկերակցաց. 2 դ՝ 6
հմի. Ք, և կերաս ալ. 10 հմի։ ասէ՝ ։ Յե
կէ ընդանա օրն՝. Նշանուն մատ՝մն, Նի ս ալ
գաղիկ. 23 դ՝ 34 հմի. Ք, յանուն ասլ.
39 հմի։ հմի ընձ, Նա գլուխքաղցն։

Նսրէլ ընկեր՝ հասոյ ասլաշ։ Ն՛ուշ ասլ
ձէ, Նէցոյ գնուցս. Նաբէլն ընկերն՝ ։ Յոյս
մի այսպէս. 3 դ՝ 4 հմի. Ք, անդ ասլ
ասս կէ. 17 հմի։ ասէ, Նի ձայնէն։ Նշանուն
մատ՝կէ, Նշնոյն ժամանն ձեռագ. 9 դ՝
45 հմի. Ք, Նրգնեցան փրկիչն. 56 հմի։
Նհոգ ընկեր՝ ասն է ։ Յոյհանննաս կարա

ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆ ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆ ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՁԱԿԱՊԱՏՈՒՄՆԵՐ

Ա.

ولد ابن ابن ابن

Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ԱՆԴՐԵԱՍԻ։

Արբուհետ կուսին Աստիճանաւո-
րըն Անդրեասի, առաւել զգաւազ՝ որ
կատարի մեջտեղ իսկապիսի ոտքերի ուժն։ Այլ
բնակիչն Հռոմայեցւոյն տրամաբանութեան, Որ նախ
քան զամենայն. քո՛ւ առաքեցեր։ Այլ ի գիշերի լինի, ապ
ուխ, Այրեցեալ սրտիկ սիրոյն. քան առ
նամբ։ Այլ, Այլոյ ոմն զանձին. քոյ
Աստուած։ Ես ասէ ոմն խոստացար։ Ծիկն
ասի՝ կէ, Տէրացեալ զբաղեալ. ինչ, Հիանալով
ասէ. Այսուհակ, Հարուստ գտանելոյ. 31 գլ՝
29 հատ. Ջ, յաւէտիս յաւիտենից. 31 հատ։
Ընթերց՝ Ես՝ Այսպես առէ տէր՝ և ձանձր-
գլ ըստ հատ՝ 37 հատ։

ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆ ԱՐՇԱԿ

Ալիքսանդրիա, Կոստի եւ կողք, Ալեքսանդրիա, հայկական գաղութ, Եգիպտոս, 1920-ական թթ.

Ալի

զ ասեմ, ասէ Տէր զօրութեանց։ Եւ ոչ լինիցի
ձեզ իբրեւ զհարսն իւրեանց։ Եւ ոչ իբրեւ զհարս-
նիս իւրեանց։ Եւ ոչ իբրեւ զհարսն իւրեանց։
Եւ ոչ իբրեւ զհարսն իւրեանց։ Եւ ոչ իբրեւ զհարսն
իւրեանց։ Եւ ոչ իբրեւ զհարսն իւրեանց։ Եւ ոչ

Ով այնէ՛ակն արե՛մբեդ. քով գա՛ղ գընէ՛ցի՛ր.
աբեդ ա՛յ խաչե՛ա բեդ-ինա աբենդ ՝ի քաց ա՛ն բա՛ժէ՛ր։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱՑ ԻԳ. 13–49

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱՑ ԻԳ. 13–49

եղեալ ի ձեռն Ամենայնի, որ ի Հարցն ի Սրբոցն ի Ներսիսէ
Շնորհալւոյ Կաթողիկոսէ Հայոց, ի ժամանակս Ալեքսեայ
Կոմնենոսի Թագաւորին Յունաց, ի Հռոմկլայ քաղաքի
Կիլիկիոյ. յամի Հայոց ՌՃԽԱ. Սկսաւ ի ՀԲ Կիրակէ մինչ
ցամ. 21 Հնդր: Սկսաւ ի ՀԲ, ամ գրեցաւ
Կիրակիոն. 3 դլ՝ 13 Հնդր. ՃԺ, ամ գրեցաւ
գրոսեի. Ոչ ունի յօն՝ Եղ, Ուշ գրեցաւ զ
Նոյն 18 Հնդր: ամ՝ Նոյն
ամ Եղեալ ամեն. 18 Հնդր: ամ՝ Նոյն
դիմ. 9 գլ՝ 14 Հնդր. ՃԺ, ամ Հոգեւոյ ձե-
լում ամ՝ Ուր՝ ինձ քաւ լինի ամա-
Հնդր. ՃԺ, ամ ամաւտիին ինձ. 23 Համար:

Եվ ասէ վեր՝ ոմն կամեցեալ կրկին ըստ
ոչ ասացեալ խորհրդոյն առաջի, որ ձառեցեալ է
ամանակիցն շնորհն իւր, Ոչ ձառեցեալ է
ձեռն ամենայնի խորհրդոյ առաջի խոստանին. և
ակեալ ոտանաւոր ասացեալ խոստանին. և
ոնդ ամ՝ քաւ ամա՝ ի ձեռն ամենայնի ասացեալ
շնորհալի: Իսկ եղանկան գիրն եկել՝
դոյն. և զի ձեռնարկն ասացեալ ոչ
ամ՝ ի ձեռն ամենայնի գիրն եկել՝
ամ՝ ի ձեռն ամենայնի ասացեալ
ձեռն ամենայնի խորհրդոյ առաջի խոստանին. և
ակեալ ոտանաւոր ասացեալ խոստանին. և
ոնդ ամ՝ քաւ ամա՝ ի ձեռն ամենայնի ասացեալ
շնորհալի: Իսկ եղանկան գիրն եկել՝
դոյն. և զի ձեռնարկն ասացեալ ոչ
ամ՝ ի ձեռն ամենայնի գիրն եկել՝

գասս և գինուհոսուելս հրեշտակի, ընկալ
և զ գինուհոսուելս եկեղեցոյ քոմմ սեյ ։
Եւ պաշտելոյ գիցէ զնա խաչն Քրիս
սեզանոյն. և խունկ մատուցեն սատ
լոմ ասէ, Հարթ արարէք. Ուրբն ա
կոսն Ո՛չ ձառ խաչին. 1 գլ՝ 18 հմր. ի,
և այ խնաստուե՛ն. 24 հմր ։ ալէ՝ Հշանե
գաւ. Ուբ ասն յօհ՝ ձգե, Հայր վառաւո
րեա զանգիտ քո. 12 գլ՝ 28 հմր. ի, ասա
նելոյ հոկ. 33 հմր ։
Եւ առնուցուն նոյն կարգաւն զնա
խաչն Քրիստոսն. և բարձրացուցեալ
ի նմանէն՝ երթիցեն ի կողմն արեւմտից՝
առ լոմ Սբ աղ. երկոցա անգամ ։ Սբ և
հզօր. նոյնպես ։ Սբ և անմահ. նոյնպես ։
զինն՝ որ խաչեցար մեր վերայ ողորմա մեզ ։
Եւ սկսանիցին շարականն ձկ, Ուժգոհ և
բեռուիս ։ զինն՝ ոմիթ, Ուբ ասն յօհ՝
խե, Եւ ոչ ոք ել յերկինս. 3 գլ՝ 13 հմր.
ի, ասվ գործեցան. 21 հմր ։ Եւ երգեցո
ղք սարկաւագն բարձր ձայնիւ ։ Եւ առն
Սբ զն Հայրապետին մերոյ (այս անուն,)
և զամ ուղղափառ եպիսկոպոսն, քհնից և
սարկաւագ, և զամ ուխտ մանկանց սբ
եկեղեցոյ, զնա աղաչեսցուք ։ Եւ ասեն
սասացք ի սա սղոմոս ։ Սարկաւագն ա
սացէ, Օրհնեա տէր ։ Եւ երգեցողն

աստ[illegible] զնա խաչն ի քո հնդկին, բարձրա
ցուցէ՛ մնացորդեացն աստղով. ( )կհետս
ցի և սահմանեցի, և նախախնամել սո
հետցի՝ [illegible]ան կոչին աշխարհիս,
և [illegible]այլոցս ի հայոց. և ամ ուղղափառ
հաստատութիւնք. և [illegible]ի հանդերձ սար
կաւագօք, և դպրօք. և ամ ժղովրդեա
ւէր, տալք և կանայք. ծնեալ և սղայք.
և ո[illegible] հաւատոյ ժղովրդեան՝ [illegible]նք եկե
ղեցւոյս: և քաղաք մեր և գաւառք. և
ամ քոյակեալքն՝ [illegible]նս ուղղափառութիւն.
այսոցիկանաւ նք խաչիս և նք աւետարա
և աւետս շնորհիւ. անուամբ հօր և որ
դւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և
յաւիտեան յաւիտենից: [illegible]ն: ալէլուա":

[illegible]ի գիրկն զնք խաչն՝ խնդութեամբ, և երբ
[illegible]կեն յարեաւ [illegible]ան կոչին. առ[illegible]ով՝ Սէ
ամ. երկոցա անգամ: Սէ և հզօր. նոյ:
Սէ և անմահ. նոյ: զկնի՝ որ խաչեցար
վս մեր ողորմեա մեզ: [illegible]ի ապա շրկին ամ,
[illegible]ր զանազան բնեւիս քո: զկնի՝ սրբեիւ.
[illegible]ւորն մեռար ի՞ն զի, Ո՞վ քո ոչ ի[illegible]ակն.
24 զ[illegible]27 հնչի. ՔՔ, և բանք իմ մի՛ անց
գեն. 35 հնչի: [illegible]ի քրիստոսէ առաքեալն
[illegible] ու խոչեցաւ ամ աշխարհիս, և բարեխնդա
[illegible]ադ առաւ քրիստոսէ, և ամ՝ ի քո

Ես եղբայր ունեի մի սիրուն, որ
Ծիրանի կոկոնի հետ էր մեծ։ Ամեն
տեղ, երբոր անդամ էր ինձ կարոտ,
Ես ինձ տալիս էի ման, փնտրում
գինին։ Ես ասա ընկեր ջան, մեր
գինին ո՞ւր է, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-
ռեցի տարա։ Ես ասացի՝ ինչ, Ես ա-

ամուսնացեալ հօր և որդւոյ և հիւրացն սէր.
այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից : ամէն :
(Կնքում է ի ժամ հօր և որդւոյ և հո-
գւոյն սէր. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից : ամէն :

Այժ եկեղեցի ի յաւուրս երեկեցուցի. և
զիւղին զնոր խաչն և զաւետարանն ի մէջ ես
բանիւ յաւուրն. և եկեղեցականացն ամ-
նեքեան. և ակամայիցին շնկն ձեզ, խաչ
քոյ պաշտեմք. և սուրբ յարութիւնդ քոյ,
Աստ խաչիւդ. տուեալ ես մեզ ի փրկու-
թիւն : Ո՞ տուն ոչ կարէ կանգնել կամ
բերդ : Ո՞ ոք ոչ ոչ կարէ զանգ. մեռ-
գիս : Ո՞ ոք ոչ կարէ զանգ. մեռ-
ցեալ ի մեռելոցն. Ո՞ ոք ոչ կարէ
ոչ խաչիւդ. տուեալ ես մեզ ի փրկու-
թիւն : Ո՞ տուն ոչ կարէ կանգնել կամ
բերդ : Ո՞ ոք ոչ ոչ կարէ զանգ. մեռ-
գիս : Ո՞ ոք ոչ կարէ զանգ. մեռ-
ցեալ ի մեռելոցն. Ո՞ ոք ոչ կարէ
ոչ խաչիւդ. տուեալ ես մեզ ի փրկու-
թիւն : Ո՞ տուն ոչ կարէ կանգնել կամ
բերդ : Ո՞ ոք ոչ ոչ կարէ զանգ. մեռ-
գիս : Ո՞ ոք ոչ կարէ զանգ. մեռ-

գաւառակաց. շրկն ՟ձ, ՟ւ յիւրմէնից: ՟ալ՝
ձ֊ը, ՟յառաւերկիւղացւց. վ, ՟ն մէ֊
ժեցեր. Անդրկ եա՝ ՟ն յայնմ առէ ՟ալ՝ ըս
աւուրց. 65 գ՟ 22 հմր. ՟ք, արբուե֊ իսկ
առ ՟ալ. 25 հմր: ՟ն֊ընդն ՟ա կողն, ՟օ վ֊
ամասա֊ենասիմբ. 2 գ՟ 9 հմր. ՟ք, ո֊ըզ
խորս ՟ալ. 10 հմր: ալկ՝ ՟յառաւ երկիւ֊.
Բ՟ընդն յօ՝ կուէ, ՟ն֊ենա այսորիկ. 3 գ՟ 22
հմր. ՟ք, ՟ուայ ՟ի վերնս. 36 հմր: ՟ն֊ենե֊
կոյին ՟ա՝ ՟յառաւ երբ՟. ՟ալ փրկե՟. հմր
՟ձկ, խաչն կիւնալր: բզըզ՝ Ա՟ խաչիւս.
կիցն. ՟ալ՝ Պաշպանութ:
Ա՟ուկր շաւիղ՝ Տօն կ ՟յիւղեցւոց: ՟ա
՟ձկ, խաչն կիւնատար. Ար յաւիտս փա֊
ռաց: (յարուէ՛ գ֊ի֊ւ Լատ:) ո֊ձկ,
Ուրաւ֊ն ՟ձց. հմր՝ զշոշափելիացն ատա
՟ձկ, ՟ե֊րանկ երբ ալտօր. իւր սարօքն:
՟ձկ՝ ՟ե֊րանգեր ՟ա՟ձ֊ածին՝ վկր օրհ՟:
Ա՟ յառ֊ երկ՝ Տան քուս վայել֊ բզըզ՝
Ա՟յտ֊ն֊ց֊ւ֊ն. ՟ի՝ խաչի ՟ի ձայնէն: զկնի
մանկտնցն, Ա՟ձ ՟ի՟ձցեաւս. կիցն. ՟ալ՝
Ա՟ւ֊ գրան ՟ա ՟ա֊ւարիս: Ա՟ձ ժամս,
Օ՟խաղաղեա֊ւ. փոխ, Տէր ՟ի֊ձ֊ուե֊ած.
շրկն ՟ձ, ՟ա հաստատեցեր: ՟ալ՝ Ա՟ձ՝
Ա՟յտե֊ զամ ա֊ւար ՟ալ. Ա՟ուկ ե֊րկ՝
6 հմր. ՟ք, ե ա֊զատ֊ւ֊ձ ՟ի֊նմանէ. 5 գ՟ 9
գաւառակաց. շրկն ՟ձ, ՟ւ յիւրմէնից: ՟ալ՝
ձ֊ը, ՟յառաւերկիւղացւց. վ, ՟ն մէ֊
ժեցեր. Անդրկ եա՝ ՟ն յայնմ առէ ՟ալ՝ ըս
աւուրց. 65 գ՟ 22 հմր. ՟ք, արբուե֊ իսկ
առ ՟ալ. 25 հմր: ՟ն֊ընդն ՟ա կողն, ՟օ վ֊
ամասա֊ենասիմբ. 2 գ՟ 9 հմր. ՟ք, ո֊ըզ
խորս ՟ալ. 10 հմր: ալկ՝ ՟յառաւ երկիւ֊.
Բ՟ընդն յօ՝ կուէ, ՟ն֊ենա այսորիկ. 3 գ՟ 22
հմր. ՟ք, ՟ուայ ՟ի վերնս. 36 հմր: ՟ն֊ենե֊
կոյին ՟ա՝ ՟յառաւ երբ՟. ՟ալ փրկե՟. հմր
՟ձկ, խաչն կիւնալր: բզըզ՝ Ա՟ խաչիւս.
կիցն. ՟ալ՝ Պաշպանութ:
Ա՟ուկր շաւիղ՝ Տօն կ ՟յիւղեցւոց: ՟ա
՟ձկ, խաչն կիւնատար. Ար յաւիտս փա֊
ռաց: (յարուէ՛ գ֊ի֊ւ Լատ:) ո֊ձկ,
Ուրաւ֊ն ՟ձց. հմր՝ զշոշափելիացն ատա
՟ձկ, ՟ե֊րանգեր ՟ա՟ձ֊ածին՝ վկր օրհ՟:
Ա՟ յառ֊ երկ՝ Տան քուս վայել֊ բզըզ՝
Ա՟յտ֊ն֊ց֊ւ֊ն. ՟ի՝ խաչի ՟ի ձայնէն: զկնի
մանկտնցն, Ա՟ձ ՟ի՟ձցեաւս. կիցն. ՟ալ՝
Ա՟ւ֊ գրան ՟ա ՟ա֊ւարիս: Ա՟ձ ժամս,
Օ՟խաղաղեա֊ւ. փոխ, Տէր ՟ի֊ձ֊ուե֊ած.
շրկն ՟ձ, ՟ա հաստատեցեր: ՟ալ՝ Ա՟ձ՝
Ա՟յտե֊ զամ ա֊ւար ՟ալ. Ա՟ուկ ե֊րկ՝
6 հմր. ՟ք, ե ա֊զատ֊ւ֊ձ ՟ի֊նմանէ. 5 գ՟ 9

ԿԱՏԱՐԱԾ ՈՒ ԱՒԱՐՏԱԾ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՅՊՈԼԻՍԻ։

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉՆ։

ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ՏԱՌՆ ՅԱԿՈԲԻ։ ՈՐ ԵՒ ՀԱՅՐԱՊԱՏ ԿՈՉԻ։ (ՅԱԿՈԲ ԿՈՉԻ ԶՔԵԶ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ՏԱՌՆ ՅԱԿՈԲԻ։) ԶԻՆՔ ՊԱՏՄԵՑԱՆ ՅՈՎՍԷՓ ԱՐԻՄԱԹԱՑԻՆ ԵՒ ՆԻԿՈԴԵՄՈՍ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԱՅՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։ ԵՒ ԱՅԼՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ՏԱՌՆ ՅԱԿՈԲԻ։ ՈՐ ԵՒ ՀԱՅՐԱՊԱՏ ԿՈՉԻ։ ԶԻՆՔ ՊԱՏՄԵՑԱՆ ՅՈՎՍԷՓ ԱՐԻՄԱԹԱՑԻՆ ԵՒ ՆԻԿՈԴԵՄՈՍ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԱՅՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։

ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ՏԱՌՆ ՅԱԿՈԲԻ։ ՈՐ ԵՒ ՀԱՅՐԱՊԱՏ ԿՈՉԻ։ ԶԻՆՔ ՊԱՏՄԵՑԱՆ ՅՈՎՍԷՓ ԱՐԻՄԱԹԱՑԻՆ ԵՒ ՆԻԿՈԴԵՄՈՍ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԱՅՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։

ՀԱՅԿԱԶՆԵՑԻ ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅԻ ՍԱՀՄԱՆԵՑ ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅԻ ՍԱՀՄԱՆԵՑ ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅԻ ՍԱՀՄԱՆԵՑ

Հայկազնեաց: Ա՛յլոց ժամու, ուր այլք
պատուհասին. զոր՝ Տէր թագաւորաց շինին
զի, ևս քառասնից: սուրբ, Տեսին զաւրս.
Ոչխարք զաւրաց, իշխեսցէ հասցէ. 14
գի՝ 5 հմր. ք, յետ յոյսոյ. 11 հմր: ուր
քաղաքի փիլիպէ՝ Ծայն խոսիցեսցի. 2 գի՝ 5
հմր. ք, ի փառս այլ հօր. 11 հմր: սուրբ՝
Հաստատ եր". Ուրուքն յօ՝ ձգիւ, Ձայն
ժամ ևս զնա ի ձեռս նոց. 19 գի՝ 16 հմր.
ք, գերեցի գերեցի. 22 հմր: Ձերկիցին
ասա՝ Հաստատ եր". Ապի փիլիպ". հմբ ձ, ևս
ձագեցեր: զբոլ՝ Ոչ խոշիս. հեցո.

ասել՝ Հայկազնեաց:

Շ աբթ՝ Տօն է խաչի: ասիգ, ևս ձա
գեցեր. ի ս աստեղն: ասձ՝ Ուշացին
պայծառ: երգ՝ Հաստատ երկիր". զբոլ՝
Ուսանցէք. մի՝ սուգի, Պատուհասին
գինիմատակացն՝ Ոչ խոշիս. հեցո. ասել՝
Հայկազնեաց: Ա՛յլ ժամու, ուրացի
պատուհասին. զոր՝ Տէր թագաւորաց շինին
զի, ոչ գիտաց զատուցեալ՝ ասել՝ Հայկազնեաց
Ոչխարք ձատաբար, Իշխեսցէ հասցէ. 14
գի՝ 5 հմր. ք, ի ս ասեղն. 11 հմր: ուր
քաղաքի փիլիպէ՝ Ծայն խոսիցեսցի. 2 գի՝ 5
հմր. ք, ի փառս այլ հօր. 11 հմր: սուրբ՝
Հաստատ եր". Ուրուքն յօ՝ ձգիւ, Ձայն
ժամ ևս զնա ի ձեռս նոց. 19 գի՝ 16 հմր.
ք, գերեցի գերեցի. 22 հմր: Ձերկիցին
ասա՝ Հաստատ եր". Ապի փիլիպէ". հմբ ձ, ևս
ձագեցեր: զբոլ

ՀԱՄԱՐ։

Ընդ ասսա վասին ու սրուգաս ասն հասէին.

ԲԱՑՄ ՊՕՆՉ ՀԻՆԴ։

Ընդհուռ գնեցի՝ Տօնդ սքեցին, Անամաստ
ու վնիւիտասիններ. ու ասխատօնի սրեռակին
ռուին։ Հնդց մար՝ Չէշ ասդ՝ գիր. ( )գ-
ռուկ մեզ. Ընտակ, ընդ հնդ ուդիկ.

գիր, ոչ յատնէ. 52 հնդի։ Ընդ ուկիսինդ ոդս
գուշարեց. մեռ՝ Ընտա. հնդի գիկ, Ընտօր
երեռուին։ Ընդ՝ Սէ խաշիէս. կեցո.

ՍԱՀ՝ ՊԱՏՀԱՆԵԱ։

Ընտի գնդէ ի Տաանէդ ԱՐԿԷՆ՝ Շ Տօնդ
Շուշարէ ԱՐԿԷՈՒՈՒ պեռոցես։ Ինկ Շհնդ
ՍԻՐԱՐԱԿ ՊԱՏՀՈՑ, ռՇ՝ Յատես Ընդ ասդ
հեռ, Շ Հայդեռ, ռՇ ԱՐԴԵռ, ռՇ ՍԻԼՔ
ոիէ ռրուռեռ-ԱԼԻՆՇ, Ի Տաւէգիդ պեռոցես

ԳՇՈ։

Ընդիդ ԱՐԻԿ գնդի սԷդ Ինաշհն՝ դա
ռուԲես։ Հնդց գէշ, ԱՐ ռիկի կաոյաշ
հօր. ՄԵՇ՝ ԱԲռա-գրօգէաոան։ Չ՛շշ
ռաՀ հէ, Ռիգ վաղիկ. ՍԻԳԻԿ ես՝ Ընշ
ԱՐԻՅԻԿ յաւռա դ յաղռիկ. 14 գԼ՝ 3 հնդի.
Ի, գՀաաՀռեռց. 17 հնդի։ ԱռՀԳԻ Է կոգո,
ԱՀԱՐԱԼԷ, գի ոչ ԷԲԷ 01։ 10 գԼ՝ 18 հնդի. Ի,
Հշմարռռա-ԲԻՆ գԷ. 11 գԼ՝ 01՝ 10 հնդի։ ասԷ՝
գ ձաղնէդ. ԱՀռոգ մար՝ ՀԳԷ, ԱՀՇ ասռոգ
յաղռա-գիԼ. 10 գԼ. Ի, ասլռա դնոց. 12
21

ՀԱՄԱՐ 23

(1) Որպէս զի՞ ոչ ասացից։ Ես Տէր Աստուածդ։ Ես ի
Եգիպտոսէ հանի զքեզ, եւ ոչ ճանաչես զիս։ Եւ ոչ
է ապրող ի քեզ, բայց միայն ես։ (2) Եւ ես ի
Տէր Աստուածդ քո, որ հանի զքեզ ի Եգիպտոսէ,
եւ ընդարձակեցի զբերան քո, եւ լցի զքեզ։ Եւ
ոչ ինչ ինչ ի քեզ, զի պաշտեսցես զկուռս եւ
զկոթողս։ Եւ ոչ ինչ ինչ ի քեզ, զի պաշտեսցես
զկուռս եւ զկոթողս։ Եւ ոչ ինչ ինչ ի քեզ, զի
պաշտեսցես

ישראל ויהי כאשר ראה את הארון ויקרע בגדיו ויזעק ויאמר
אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראה עוד את אליהו ויחזק
בבגדיו ויקרעם לשני קרעים ויעל אליהו בסערה השמימה
ואלישע ראה ויזעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראה
עוד ויחזק בבגדיו ויקרעם לשני קרעים ויפל אליהו מעל
אלישע ויקח אלישע את אדרת אליהו ויכה את המים ויאמר
איה אליהו אף הוא ויכה את המים ויעברו הנה ושם ויעמד
אלישע על גדת הירדן ויקח את אדרת אליהו אשר נפל
מעליו ויכה את המים ויאמר איה אליהו אף הוא ויכה את
המים ויעברו הנה ושם ויעברו בני הנביאים אשר מירחו
לנגדו ויאמרו נחה רוח אליהו על אלישע ויבאו לקראתו
ויחוו לו ארצה ויאמרו אליו הנה נא יש עם עבדיך חמשים
איש בני חיל ילכו נא ויבקשו את אדוניך פן נשאו רוח יהוה
אתו ויטלהו אל אחד ההרים או אל אחת הגבעות ויאמר
לא תשלחו ויפצרו בו עד בוש ויאמר שלחו ויחפשו שלשת
ימים ולא מצאוהו ויבואו אליו והוא ישב בירחו ויאמר אליהם
הלא אמרתי אליכם לא תלכו ויאמרו אנשי העיר אל אלישע
הנה נא מושב העיר טוב כאשר אדוני רואה והמים רעים
והארץ משכלת ויאמר קחו לי צלוחית חדשה ושימו שם
מלח ויקחו אליו ויצא אל מוצא המים וישלך שם מלח
ויאמר כה אמר יהוה רפאתי למים האלה לא יהיה משם
עוד מות ומשכלת ויברכו המים עד היום הזה כדבר אלישע
אשר דבר ויעל משם בית אל והוא עלה בדרך ונערים קטנים
יצאו מן העיר ויתקלסו בו ויאמרו אליו עלה קרח עלה קרח
ויפן אחריו ויראם ויקללם בשם יהוה ותצאנה שתי דובות
מן היער ותבקענה מהם ארבעים ושנים ילדים וילך משם
אל הר הכרמל ומשם שב שמרון

ויהורם בן אחאב מלך על ישראל בשמרון בשנת שמונה
עשרה ליהושפט מלך יהודה ויהי שנתים ימים ולא עשה
הרע בעיני יהוה רק לא כאביו ולא כאמו ויסר את מצבת
הבעל אשר עשה אביו ויעבדהו ויחזק בחטאות ירבעם בן
נבט אשר החטיא את ישראל לא סר ממנו ומישע מלך מואב
היה נקד ומשלם את מלך ישראל מאה אלף כבשים ומאה
אלף אילים צמר ויהי כמות אחאב ויפשע מלך מואב בישראל
ויצא המלך יהורם ביום ההוא משמרון ויפקד את כל ישראל
וילך ויעבר אל יהושפט מלך יהודה לאמר מלך מואב פשע
בי התלך אתי למלחמה אל מואב ויאמר אעלה כמוני כמוך
כעמי כעמך כסוסי כסוסיך ויאמר איזה דרך נעלה ויאמר
דרך מדבר אדום ויעל מלך ישראל ומלך יהודה ומלך אדום
ויסבו דרך שבעת ימים ולא היה מים לצבא ולבהמה אשר
ברגליהם ויאמר מלך ישראל אהה כי קרא יהוה לשלשת
המלכים האלה לתת אותם ביד מואב ויאמר יהושפט האין
פה נביא ליהוה ונדרשה את יהוה מאתו ויען אחד מעבדי
מלך ישראל ויאמר פה אלישע בן שפט אשר יצק מים על
ידי אליהו ויאמר יהושפט יש אתו דבר יהוה וירדו אליו
מלך ישראל ויהושפט ומלך אדום ויאמר אלישע אל מלך
ישראל מה לי ולך לך אל נביאי אביך ואל נביאי אמך
ויאמר לו מלך ישראל אל כי קרא יהוה לשלשת המלכים
האלה לתת אותם ביד מואב ויאמר אלישע חי יהוה צבאות
אשר עמדתי לפניו אם לולי פני יהושפט מלך יהודה אני
נשא אתך ואליך לא אביט ואראך ועתה קחו לי מנגן והיה
כנגן המנגן ותהי עליו יד יהוה ויאמר כה אמר יהוה עשו
הנחל הזה גבים גבים והיה לא תראו רוח ולא תראו גשם
והנחל ההוא ימלא מים ושתיתם אתם ואתם מקניכם
ובהמתכם וזה נקל בעיני יהוה ונתן גם את מואב בידכם
והכיתם כל עיר מבצר וכל עיר מבחר ועץ טוב תפילו וכל
מעיני מים תסתמו וכל חלקת טוב תכאיבו באבנים ויהי
בבקר כעלות המנחה והנה מים באים מדרך אדום ותמלא
הארץ את המים ויעלו כל מואב כל שומע מתניים ומעלה
ויתיצבו על הגבול וישכימו בבקר ויזרח השמש על המים
וירא מואב את המים מנגד אדמים כדם ויאמרו דם זה חרבו
נחרבו המלכים ויכו איש את רעהו ועתה למשלל מואב
ויבאו אל מחנה ישראל וישראל קמו ויכו את מואב ויפצו
אתם ואת הערים ואת כל חלקת הטוב איש אבניו השליכו
וימלאו אתה וכל מעיני המים סתמו ואת כל עצי הטוב
הפילו עד הותירו קיר אבניה בקיר קרחת ויסבו הקלעים
וכתתוה ויפצו אתה ויכו את מואב ויברחו מפניהם ויבקעו
בה ויכו את מואב עד אשר עזבו הערים ואיש גלגלו אבן
על כל חלקת הטוב וימלאו אתה וישבתו מעיני המים ויכו
כל עץ טוב עד הותירו קיר אבניה בקיר קרחת ויסבו הקלעים
וכתתוה ויפצו אתה ויכו את מואב ויברחו מפניהם ויבקעו
בה ויכו את מואב עד אשר עזבו הערים ואיש גלגלו אבן
על כל חלקת הטוב וימלאו אתה וישבתו מעיני המים ויכו
כל עץ טוב עד הותירו קיר אבניה בקיר קרחת ויסבו הקלעים
וכתתוה ויפצו אתה ויכו את מואב ויברחו מפניהם ויבקעו
בה ויכו את מואב עד אשר עזבו הערים ואיש גלגלו אבן
על כל חלקת הטוב וימלאו אתה וישבתו מעיני המים ויכו
כל עץ טוב עד הותירו קיר אבניה בקיר קרחת ויסבו הקלעים
וכתתוה ויפצו אתה ויכו את מואב ויברחו מפניהם ויבקעו
בה ויכו את מואב עד אשר עזבו הערים ואיש גלגלו אבן

3 գլ՝ 18 հատ. ՔՀ, զի ոմն առաքեցաւ. 26
հատ. Ընդդէմ եւ՝ Աստուածոյ ոչ փայտին
կենաց. 65 գլ՝ 22 հատ. ՔՀ, խոց առէ տուր
25 հատ. Աղաքէր գաղ՝ Աղաւնոյն քաւ լի
ցի պատկիւ. 6 գլ՝ 14 հատ. ՔՀ, Ը հազա-
ձեռուտ երեսաւքն ասէն. 18 հատ. ալէ՝
Հրամանեցաւ. Աչքուն մատ՝ ՈՃԸ, Հո-
ստոյ երեսեացն. 24 գլ՝ 30 հատ. ՔՀ, բայց
ոտքն հայր. 36 հատ. Ելոգ, Հրատառել
ձեռս. ՔՀ՝ Ամէ խաչիւս. Ահցոյ տալ՝
Պատհասեաւ. Ո՞չ ժամս, Աղաչի
պատուհանին. փոխ, Ցի թագէ բեաց. շրկին
գձ, Քեզ զի կիսաղիկէ եհիշեաց. տալ՝
Կոխեալ եւ Աչքուն՝ Աստուածունն է. Ամէն
բառացուել, Ահից ոտ տրամ մեր. Ո՞չ ձեր
կոյսին մեռ՝ Հատուր զ՝. Ոտ փրկե՞. Ամէն
ամ ոչ խաչիցատ. հատ գձ, Հրաշափառ
սեռատ։ ՔՀ՝ Ամէ խաչիւս. Ահցոյ. տալ՝
Պատհասեաւ։

Ո՞րպէս շէմ՝ տեսցի Հատ թէ զՔրիստոսէն.
եւ սէց վկայեցին, Ո ամբէսոս եւ Ո ամբէ
ռահուէն։ Հնոց մարգ՝ ամ եւ հատ իմ, Ո շ
ցեաւ ամծայեն։ Ո՞չ տալ է, Ցի ոտ զի
հատ. Աղաւ՝ Ամէ խոտագետ. 13 գլ.
ՔՀ, ամծուէ բազմատ. 7 հատ։ Ընդ ամ
ամբոյս, Ո՞վ ամ խրթև զՔրիստ. 7 գլ՝ 18
հատ. ՔՀ, ոչ աչս ոտ աչքուց. 20 հատ։

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ

տալ ։ 9 հատ։ Եկ բեկումն Լցա զոր
տալի ։ ասե՝ Սիմեոն ։ հատ ոչ, այլ եսայր՝
և՝ Լեւիէն հայցեմք ։ զոր՝ խնդ՛՛ ։ կեցո՛
տալ՝ Լաւագ բարձր խաղա՛՛ ։

Զոր՝ Ասիկ զկնի սըկ հայրին ։ հրեց
ուչ, Ար բարեբանեալ ։ ուր՝ Ոչ ա
ծին գերա՛՛ Ն՛ շուտ տալ՝ կին, Կերակ վայե
լէ ։ Ոչ զիւ ես՝ ։ Յաւուրս յայնմիսիկ ։ 17
գլ՝ 7 հատ ։ Ը, ոգի զձեզն ժողովեցին ։ 14
հատ ։ Ուր բերն ես կոսն, Նշանաւոր, փոքր
ակ զանձինս ։ 13 գլ՝ 5 հատ ։ Ը, ես ձեզ
առնեմս առն ։ 13 հատ ։ ալէ՝ յար՛՛ զի
ձայնէն ։ Ուրուն մարմ՝ ձին, Ոսան սիւս
անգամ յեւիմ ։ 11 գլ՝ 27 հատ ։ Ը, առնեմ
զայս ։ 33 հատ ։

Նրկու շրթի՝ սբցն, վասնառս հայրա
պետին՝ և Նրանոսի հետևողին առա
քելոցն ։ հրեց մարս՛՛ Ն՛ շուտ տալ՝ Ուսա
նողաբար ։ Ուռակ՝ Ոչ սարսիք ։ 27 գլ՝
Ը, Համբոյրս քշնամւոց ։ 6 հատ ։ Ոչ զիւ
ես՝ Ուրուն առաջ ոչ ոք սարար ։ 43 գլ՝ 16
հատ ։ Ը, զբաջոնես զմ ։ 21 հատ ։ Ուր բեն
ես կոսն, Նշանաւոր՝ ոչ սնոտիապատում ձե
րոյ առեմ ։ 11 գլ՝ 21 հատ ։ Ը, և ես ոչ առ
պատում ։ 29 հատ ։ ալէ՝ մարս՛՛ զի ձայնէն ։
Նշանաւոր մարս՝ ձե, Նշանոյն ժամանակ ձե
սբաց ։ 6 գլ՝ 45 հատ ։ Ը, վարձեցան ։ 56
հատ ։

Ի գիրս շնեաց՝ սեց հուսացեալն յիւրմէկէ,
ի ատեանն յայնմ ի վերնիցէ։ Հնից մատ".
մի եհաւ ձեզ, ՝ի ոք պարծի։ Ա՛յլ նոր
խոյր, Տարցին զձագէն։ Ոսիկք երկր-
գոյ, վախիր եղբօրմդի իմ։ 8 գլ՝ 14
հատ։ Ք, մարմին անտեղիք։ 14 հատու։
Ընդէմ ես՝ ի յայնպ ասէ ու՝ և ծանոթ-
յի։ 61 գլ՝ 9 հատ։ Ք, ամ ասեաց։ 11 հատ։
ամբ ու պէտ, ի՛մ ուն երեսք։ 5 գլ՝
8 հատ։ Ք, փառք յ՛ինոց ամէն։ 11 հատ։
ալ՝ ասացեք գիտոց։ ի՛ն ոն զու՝ ձծ,
ի՛ն երկինքի։ 12 գլ՝ 32 հատ։ Ք, գայ ալ
գի մարգոց։ 40 հատ։

Ոսկ ընծ ձեր՝ հնից ասեալ։ Ա՛յլ նոր
ձե, Կեցո՛ցիչ։ ի՛ն քրի գայ՝ ասեալ
առաքեա՛յ ի մարգիանէ։ 1 գլ։ Ք, ձա
ոայ՛ն էի։ 10 հատու ալ, ի ձայնէն։ ի՛ր
տասան մար՝ ձիլ, ի՛ր սկսաւ խօսիլ ձե
նու։ 12 գլ։ Ք, թողին զնա և գնացին։
12 հատու։

Ինգ ձեր՝ սեցն, Ասացալ ոնի մե
ժըշկին, և ի՛մոցիս ձ հինցին, և ի՛ր
պատկառ կու սին։ հնից մատ". ալ և
հատ ձ, ; ձիշտ ի։ Ա՛յլ նոր՝ ձիս,
ի՛ հնչ ձ։ ի՛ն ի, Աղբեակ իսոյ հոգ
առ ասաց։ 4 գլ՝ 20 հատ։ Ք, յառաջ
չէցաւ ալ։ 27 հատ։ Ընդէմ երկր, ի՛ր

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ՀԱՄԱՐ

ՀԱՄԱՐ

ՀԱՄԱՐ

զպաշտօնեայս իմ. 22 հմր: Արդ ահա
ի ժամանակին յայնմիկ. 18 գլ 7 հմր.
ջ, ի վեր լերինն սիոնի. 7 հմր: Ուրախ
եբար, ասէ յիշեցիք պատուրան. 10 գլ
32 հմր. ջ, հասցիք աէտուցն. 36 հմր
աւէ Իբրանէլիք ցն. Ուժն պա՝ չժ,
Ուհանին ժամս ցնծայաւէ յն. 10 գլ 21
հմր. ջ, զոր լսէիցէ և ոչ լուաւ. 24 հմր
Արդ շէթ՝ սէց Ուաւրելոյն, Ոչխարս
այի, Ասոմէի, Ուսուաբայ, Փիլիպպո
սի, Յոհաննու, Ջ խոլայի, և Սիքիանո
սի: ասէ պէկ, Ուամասու Թելինայիցն. Թա
ատրէն: մի և հմր ասէ, Ուշակէնտէ քի:
Ջ՝ շէ շինն ասէ, Ար սիրտդ հէ: ասէ՝ ժէ,
Ուրդ ամէրիկիր. Արդ զարբար, Ուժ է
գև բան ուն. 8 գլ. ջ, Լուաւն ար. 3 հմր:
Ուսրջէ, Ուսկ սոյս ասակաէին. 9 գլ.
ջ, Թէ սահէ քա՞ն. 22 հմր: ալէ՝ Ուայս
ցես գնա. Ուժն պա՝ չղ, Ուժ կոչէ
գիրկուսասան աւաբէսն. 9 գլ. ջ, ընդ
ամ սերդիս. 6 համար:

Ոսրէ՝ շէթ՝ հնդ ասաշ": Ջ՝ շէ ասդ՝
ձէ, Ուցն զձ՝ ձա. Ուրդ զասդ՝ Ուշ ոսր
ժամ հին. 2 գլ՝ 11 հմր. ջ, Ուրդ ասդ
յն քա. 20 հմր: ալէ՝ Ուի ձայնէն. Ուժն
մար՝ ձխէ, Ուժ յոյժ սուսանիցէ. 13
գլ՝ 14 հմր. ջ, ձէզ զամ. 23 հմր:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ

Ա՛յլ ոմանք ասեն, զի ոչ ինչ ինչ ին

ՀՀՀ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ցեղ գիտ. 17 գլ. 8 համար։

Հեթ ասէ, զոր ասացի, 16 գլ. 33 համար. Ի ձեռն մարգարէիցն. զոր ոչ գրեցին, այլ բանիւ ասացին։

Եւ զայս ասեմ, զի ամենայն մարդ ուսցի զանձն իւր. 15 համար։ Եւ ոչ միայն ինքն, այլ եւ ամենայն ազգ մարդկան. 2 գլ. 5 համար։ Եւ զի ոչ ոք կարասցէ ասել, թէ ես ոչ գիտեի. 17 համար։ Եւ զի ոչ ոք կարասցէ ասել, թէ ես ոչ գիտեի. 26 համար։

Հ Ամառօտ Տօնէ Սկիզբ եւ բնութեանց
Հոգեւոր տեղեաց, Անարգեալ, Խոտելեաց,
Անհաւատ կերպարանացն, Անհոգի նիւթ
ապրեցուցի, Անհոգի պատկերացն, Անհոգի
ձեռագործ կիսատեսացն, Հոգեւոր խոտելեաց
ապրեցուցի, Հոգեւոր նիւթ ապրեցուցի, Հոգեւոր
ձեռագործ կիսատեսացն, Հոգեւոր կերպարանացն,
Հոգեւոր անարգեալ, Հոգեւոր անհաւատ, Հոգեւոր
Սկիզբ եւ բնութեանց Տօնէ ամառօտ Հ

Ոմն ոմանց հարցանէին զիրս, եւ ասէին. Ո՞ր
իմն է ճշմարիտ ուղիղ, զոր ասեն զքեզ եւ
զհարսն քո. Ասէ ցնոսա. Ես ասեմ ձեզ զոր
ինչ ասեն. Ուստի իմացայ՝ զի ի Սատանայէ
ինչ ասեն. Ուստի իմացայ՝ զի ի Սատանայէ
է ամենայն որ ասեն. Ես ասեմ ձեզ զոր
ինչ ասեն. Ուստի իմացայ՝ զի ի Սատանայէ
է ամենայն որ ասեն. Ես ասեմ ձեզ զոր
ինչ ասեն. Ուստի իմացայ՝ զի ի Սատանայէ
է ամենայն որ ասեն. Ես ասեմ ձեզ զոր
ինչ ասեն. Ուստի իմացայ՝ զի ի Սատանայէ
է ամենայն որ ասեն. Ես ասեմ ձեզ զոր
ինչ ասեն. Ուստի իմացայ՝ զի ի Սատանայէ
է ամենայն որ ասեն. Ես ասեմ ձեզ զոր

ոչ ոք ի մեզ ասէ, Ո՞ւր է Աստուած որ ստեղծ զմեզ, որ տայ երգս ի գիշերի, որ աւելի քան զանասունս երկրի սովորեցուցանէ մեզ, եւ իմաստնացուցանէ քան զթռչունս երկնից։ Եւ ոչ ասեն երեսք չարաց, զի ամբարտաւանք են եւ ոչ խոնարհք, եւ ոչ ունին զերկիւղ Աստուծոյ առաջի իւրեանց։ Եւ ոչ ասեն, զի ոչ ունին զերկիւղ Աստուծոյ

ՀԱՅՈՑ ԱՐՁԱԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ

ՀԱՅ

ՀԱՅ

Ի Քիսա շէն՝ Սեղբ, Սահակ քահանայ Տէր
ոսկան Հայրապետին, և Կարապետ, և
Սարիսաբագեղ, և Ղազարոսգեղ: Հայց
մաքո՞ւր: Ա՛յո՛, Հնդաց պատճառ. Կին ու կ
Պատարագ մի՛ ունի: Ա՛յո՛ շնորհ ի՛ք,
Ծառաքրիստոսի՞, Հայկազն ազգիս կողմէ.
Ի՞մ ակնարկս՝ Հայ ի Հնդստան: 8 Կին:
Պետրոս անուն՝ Ի Քիսա տէր քահանայ
բնակ. 3 զ՝ 12 Կին. Ք, աղեկցին տէր
ոսկան. 15 Կին: Ի Հնդկաստան ի նոր ծա
գած. 3 զ. Ք, իմաստուն գեղ. 10 Կին:
Ա՛ն՝ Կարգած սա գեղ՞. Ի՞մ պատ, ոչ
ձեզ, Ի՞մ եմ հոգիդ ասած. 10 զ՝ 11 Կին.
Ք, և մի հոգիէ. 16 Կին:
Ի Քեր շէն՝ սեղբ, Ի՞մ իմացածս և տեսած
և Հայտնի ազգ ազգացն, Ի՞մ հին
արհամարհեցի, և Պատասխանի մի՛ տայր
Հայց մաքո՞ւր: Ա՛յո՛ նոյ՝ Կարգած.
Ի՞մ ակ՝ Ի՞մ իմաստուն. 8 զ՝ 12 Կին. Ք,
Հոգևորին գործ ունի. 21 Կին: Պետրոս տէր,
Օգոստինի գործ ունի. 2 զ. Ք, սուղ
Հոգևոր իմացողն. 7 Կին: Ի՞մ ի՛մ ասած,
Ասո՛ւ ասածը մի՛ իմանար. 5 զ՝
17 Կին. Ք, ասացեալ. 21 Կին: ա՛յլ
Կարգած սա գեղ՞. Ի՞մ պատ ասա՝ ձեզ, Ի՞մ
ոչ ոք ասացեալին. 9 զ՝ 23 Կին. Ք,

զաղեղացուն ամբ. 27 հմր։

Հոսիէ շէհ՝ հայց առաւ։ Ու՛ր շէ՞ նոյ՝ չէ, ի՛նչ գիտեմ։ Ու՛ր ալ ելլէ, ես ալ հոն. 1 գլ՝ 15 հմր. Ք, խեղճ մարդ. 2 գլ՝ 3 հմր. առէ՝ սիրոյ ձայնիդ։ Ու՛ր ալ գաս՝ ձէզ, Հ՛ր եղէ՝ ի մեռելոց. 8 գլ՝ 22 հմր. Ք, հետաքրքրեցի սա. 25 հմր։

Հոգիդ շէհ՝ սէր ի՛մ ալ ելաւ ու՛ր գաս՝ փոխուած, ու՛ր երթաս՝ ու ի՛մ ալ հոն, և Աստուած ինծի հիւանդութիւն, և սէր ցոտահարեցաւ ինծի հիւանդութիւն և Աստուծոյ։ Հոգի ջէ՛, ասէր հաղորդեցան. մի՛ ջէ՛, ու՛ր ալ ելլէ ջէ՛, ես ալ հոն. հմր ջէ՛, ես ալ հոն։ Հոգի ջէ՛, ես ալ հոն. Ք, ես ալ ուրախ. ըլլէի ջէ՛, ես ալ հոն. Ք, ես ալ ուրախ. 9 գլ՝ 22 հմր. Ք, հաստատ իմ ծառայ. 26 հմր։ Ալէլուի՛ գոհա՛ր", ես յաւէտ յոյսի վրէ եղոյ. 12 գլ՝ 9 հմր. Ք, հոգիդ ես ալ ի քեզ. 10 հմր։ Ու՛ր գնայ ես՝ ես ալ հոն. գոհ. 13 գլ՝ 7 հմր. Ք, ուր այն գոհ. 9 հմր։ առէ՝ ի՛նչ գիտեմ։ Ու՛ր ալ գնայիր, ես ալ հոն. 4 գլ՝ 23 հմր. Ք, և բժշկուայ գոհ. 25 հմր։

Ու՛ր ալ գաս՝ հոգիդ հայտնա՛։ Ու՛ր շէհ՝ սաղ, ես ալ ու՛ր գաս՝ ես ալ հոն. Ու՛ր գիտէ՝ ու՛ր ալ գաս՝ ես ալ հոն. 22 գլ՝ 4 հմր. Ք, այլ հոգւոյ. 22 հմր։

հիւր։ ասէ, թէ ամենեքեան։ Աստուած գոհ՝ ձեզ, զի խրատս գործեսջիք։ 8 գլ՝ 40 հիւր։ Ք, եւ մեք խնամեսցուք։ 47 հիւր։

Ապա՝ Տանէ սէյդ Հրամայեցաւ Աղաքիայի եւ Աբեդնէգի, եւ ամենայն ծառայքն։ Ուր ոչ էր ոք, եւ ոչ ոք ասէր։ Ես եմ ոք։ Այլ եւ ամենայն ծառայքն։ Ես՝ Աղաքիա եւ Աբեդնէգ։ Ապա՝ Ասէ Հրեշտակն։ Ասա՝ ձեզ (Աստուածն ձեր եմ ես)։ Ասա՝ եւ Աբեդնէգ։ "Ասաւ

ի վեր կամուրջ ոտն ։ 15 հատ ։ Ապա ի ոտ ,
ի վար կամուրջ ոտն ։ 4 գ՝ 7 հատ ։ Ջ , ի
ոտ՝ ի ոտ ոտնաչափ ։ Ոչ ինչ ոտ ։ Ապա ի
ոտ՝ ի ոտ ։ Ոչ ինչ ոտ , ի ոտ՝ ի ոտ ։ Ոչ
ինչ ոտ ։ Ջ , ի ոտ՝ ի ոտ ։ Ոչ ինչ ոտ ։
Ջ , ի ոտ՝ ի ոտ ։ Ոչ ինչ ոտ ։ Ջ , ի ոտ՝
ի ոտ ։ Ոչ ինչ ոտ ։ Ջ

ՀԱՄԱՐՈՏ ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՇՈՒՆ ՍՏՈՒԳԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՂԱՒՆԻ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՏԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՏԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՏԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՏԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՏԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ

մանուկ մեղայսիցեն, Աստուածն խոս
տովանութիւն, եւ աղաւնեսիրութեան զինուածոցն։
հինգ մատ։ Չէ՛ն այլ չգիտէ, պատճառն է.
նուագ, որպէսզի՝ որ մոլորեցուցանէ։28
գ՛10 հատ. ՚ք, նորընծայ վարսակաւոր։ 13
հատ։ Աղջկանց,բառս՝ Հիւթ ոչ ոս
գիտէ։ 3 գ՛31 հատ. ՚ք, ճանապարհ մեր
հեն։ 4 գ՛4 հատ։ Նուէրն ի տիմ, ու այ՝
հերցուցանեմ։ 1 գ՛6 հատ. ՚ք, սահել
յոյն յայլ։ 12 հատ։ ալէ՝ մատս՝, կ՚ձայ
նէն. ի՞ւրն մատ՝ չէ՛, ՚ձայնէմ ատ
տախանի։ 19 գ՛27 հատ. ՚ք, ժառանգ
գեցէք։ 29 համար։
Նուիրեա՛ հինգ հանգս՝։ Չէ՛ն սաղ՝ կէ,
նչ՚ուրն ամէ. Նուէրն եփեա՝ ու այնտիկ
առէք։ 6 գ՛13 հատ. ՚ք, անոգնաբար ա
մէն։ 24 հատ։ ալէ՝ ուրդ կ՚ձայնէն. Նո՛ր
առնուտա՝ կըմ, Նշանակ կ՚ամէր։ 9 գ՛
37 հատ. ՚ք, ամենամեծացն այ։ 44 հատ։
(այո՛ այլ՝ ոչ Նուէրն Նոցա ու վան
հետամուտ։ այո՛ գէշ, Նրունքի այս առէք։
Ի՛ւրաքանչիւր։ Չէ՛ն այլ Նոցա ամէ եկիր։
Աղուէս կամաս՝, Ո՛ր ըսկ է մարդ։ 9 գ՛ 13
հատ. ՚ք, ուրիշ գիտէ։ 10 գ՛2 համար։
Աղջկանէ եղբայր, Նուէրս առէ այս։ 16 գ՛
հատ. Ամէն ոք, կամ ուրիշ։ 19 հատ։ Աղուէս,
գործ ունէր։ 8 գ՛26 հատ. ՚ք, կիսատ

Scanned by Google

հնդկական կենդանի։ 13 Հմր։

Եւ ասաց Աստուած Մովսէսի. ես եմ որ եմ. եւ ասաց. այսպէս ասասցես որդւոց Իսրայէլի. Եհովա Աստուած հարցն ձերոց Աբրահամու Իսահակայ եւ Յակոբայ առաքեաց զիս առ ձեզ. սա է անուն իմ յաւիտեան. եւ սա է յիշատակ իմ յազգէ յազգ։ 16 Գնա եւ ժողովեա զծերս Իսրայէլի. եւ ասասցես ցնոսա. Եհովա Աստուած հարցն ձերոց երեւեցաւ ինձ Աստուած Աբրահամու Իսահակայ եւ Յակոբայ. ասելով. այցելութեամբ այցելի ձեզ եւ տեսի զամենայն չարչարանս որ գործին ընդ ձեզ ի Եգիպտոս։ 17 Եւ ասացի. ելից զձեզ ի չարչարանաց Եգիպտացւոց յերկիր Քանանացւոց եւ Քետացւոց եւ Ամովրհացւոց եւ Փերեզացւոց եւ Եւեցւոց եւ Յեբուսացւոց, յերկիր յորում հոսի կաթն եւ մեղր։ 18 Եւ լուիցեն ձայնի քումմէ. եւ մտցես դու եւ ծերք Իսրայէլի առ թագաւորն Եգիպտացւոց. եւ ասասցէք ցնա. Եհովա Աստուած Եբրայեցւոց կոչեցաւ ընդ մեզ. եւ արդ երթիցուք ճանապարհ երից աւուրց յանապատ, զի զոհեսցուք Եհովայ Աստուծոյ մերում։ 19 Եւ ես գիտեմ զի ոչ թողուցէ զձեզ թագաւորն Եգիպտացւոց երթալ, եթէ ոչ ձեռամբ հզաւրի։ 20 Եւ ձգեցից զձեռն իմ, եւ հարից զամենայն զարհուրանս իմ զոր գործեցից ի մէջ նոցա. եւ յետ այնորիկ թողուցէ զձեզ։ 21 Եւ տացեն շնորհս ժողովրդեանս զայսմիկ առաջի երեսաց Եգիպտացւոց. եւ եղիցի յորժամ երթիցէք, ոչ երթիցէք դատարկ։ 22 Այլ խնդրեսցէ կին ամենայն ընկերուհւոյ իւրոյ եւ հարսին տանն իւրոյ զկարասիս արծաթեայս եւ զկարասիս ոսկեայս, եւ զհանդերձս. եւ դիցէք ի վերայ որդւոցդ ձերոց եւ ի վերայ դստերաց ձերոց. եւ աւարեսջիք զԵգիպտացիսն։

Եւ պատասխանի ետ Մովսէս եւ ասէ. եւ ահա ոչ հաւատասցեն ինձ եւ ոչ լուիցեն ձայնի իմում, զի ասիցեն. ոչ երեւեցաւ քեզ Եհովա։ 2 Եւ ասէ ցնա Եհովա. զի՞նչ է այդ որ ի ձեռին քում է։ Եւ ասէ. գաւազան։ 3 Եւ ասէ. արկ զնա յերկիր. եւ արկ զնա յերկիր, եւ եղեւ ի վիշապ. եւ փախեաւ Մովսէս յերեսաց նորա։ 4 Եւ ասէ Եհովա ցՄովսէս. երկարեա զձեռն քո, եւ կալ զպոչ նորա. եւ երկարեաց զձեռն իւր, եւ կալաւ զնա, եւ եղեւ գաւազան ի ձեռին նորա։ 5 Զի հաւատասցեն թէ երեւեցաւ քեզ Եհովա Աստուած հարցն նոցա Աստուած Աբրահամու Իսահակայ եւ Յակոբայ։ 6 Եւ ասէ Եհովա ցնա դարձեալ. դիր զձեռն քո ի ծոց քո։ Եւ դրեաց զձեռն իւր ի ծոց իւր, եւ հան զնա, եւ ահա ձեռն նորա ի բորոտութիւն իբրեւ զձիւն։ 7 Եւ ասէ. դարձո զձեռն քո ի ծոց քո։ Եւ դարձոյց զձեռն իւր ի ծոց իւր, եւ հան զնա ի ծոցէ իւրմէ, եւ ահա դարձեալ իբրեւ զմարմին իւր։ 8 Եւ եղիցի եթէ ոչ հաւատասցեն քեզ եւ ոչ լուիցեն ձայնի նշանին առաջնոյ, հաւատասցեն ձայնի նշանին յետնոյ։ 9 Եւ եղիցի եթէ ոչ հաւատասցեն երկոցունց նշանացդ այսոցիկ եւ ոչ լուիցեն ձայնի քումմէ, եւ առցես դու ջուր յառուէ եւ հեղցես ի ցամաքն. եւ եղիցին ջուրքն զոր առցես յառուէ, արիւն ի ցամաքի։ 10 Եւ ասէ Մովսէս առ Եհովա. աղաչեմ տէր, ոչ այր բանիբուն եմ ես եւ ոչ երէկ եւ ոչ ընդ այսր եւ ոչ ի սկսանելոյ դու խօսելոյ ընդ ծառայ քո. զի ծանր բերանով եւ ծանր լեզուաւ եմ ես։ 11 Եւ ասէ Եհովա ցնա. ո՞վ ետ բերան մարդոյ. կամ ո՞վ արար զհամր կամ զլուր կամ զտես կամ զկոյր. ոչ ես Եհովա։ 12 Եւ արդ երթ, եւ ես եղէց ընդ բերանոյ քում, եւ ուսուցից զոր ինչ խօսեսցիս։ 13 Եւ ասէ. աղաչեմ տէր, առաքեա զոր ինչ առաքելոցդ է։

Եւ բարկացաւ սրտմտութիւն Եհովայ ի վերայ Մովսէսի, եւ ասէ. ոչ Ահարոն եղբայր քոՂեւտացի՞ գիտեմ զի խօսել խօսեսցի նա. եւ ահա նա ելանէ ընդ առաջ քո, եւ տեսցէ զքեզ, եւ ուրախ լիցի սրտիւ իւրով։ 15 Եւ խօսեսցիս ընդ նմա, եւ դիցես զբանս ի բերան նորա. եւ ես եղէց ընդ բերանոյ քում եւ ընդ բերանոյ նորա, եւ ուսուցից զձեզ զոր ինչ արասջիք։ 16 Եւ նա խօսեսցի քեզ առ ժողովուրդն. եւ նա եղիցի քեզ իբրեւ ընդ բերան, եւ դու եղիցիս նմա իբրեւ ընդ Աստուած։ 17 Եւ զգաւազանդ զայդ առ ի ձեռին քում, զոր առցես զնա ի նշանս։

Եւ գնաց Մովսէս, եւ դարձաւ առ Յեթրոն աներ իւր, եւ ասէ ցնա. երթիցեմ եւ դարձայց առ եղբարս իմ որ են ի Եգիպտոս, եւ տեսից եթէ կան դեռ։ Եւ ասէ Յեթրո ցՄովսէս. երթ յաղագս խաղաղութեան։ 19 Եւ ասէ Եհովա ցՄովսէս ի Մադիամ. երթ դարձիր յԵգիպտոս, զի մեռան ամենայն արք որ էին որ հայէին զանձինս քո։ 20 Եւ առ Մովսէս զկին իւր եւ զորդիս իւր, եւ հեծոյց զնոսա ի վերայ էշոյ, եւ դարձաւ յերկիրն Եգիպտացւոց. եւ առ Մովսէս զգաւազանն Աստուծոյ ի ձեռին իւրում։ 21 Եւ ասէ Եհովա ցՄովսէս. երթեալ դարձիր յԵգիպտոս, տես զամենայն հրաշս զոր դիցես առաջի փարաւոնի. եւ ես զսիրտ նորա զհաստեցից, եւ ոչ թողուցէ զժողովուրդն երթալ։ 22 Եւ ասասցես ցփարաւոն. այսպէս ասէ Եհովա. զի որդի իմ անդրանիկ Իսրայէլ է։ 23 Եւ ասեմ ցքեզ. թող զորդի իմ զի պաշտեսցէ զիս. եւ եթէ ոչ կամիս թողուլ զնա, ահա ես սպանանեմ զորդի քո զանդրանիկ։ 24 Եւ եղեւ ի ճանապարհի ի տեղւոջ ուր էր հանգուցեալ, եւ պատահեաց նմա Եհովա. եւ խնդրէր սպանանել զնա։ 25 Եւ առեալ Սեպփորա զկոշտ մի, եւ կտրեաց զծայր որդւոյ իւրոյ, եւ արկ առ ոտս նորա. եւ ասէ. զի արեամբ փեսայ ես դու ինձ։ 26 Եւ թողոյց զնա. յայնժամ ասէր. արեամբ փեսայ ես դու ի թլփատութեանն։ 27 Եւ ասէ Եհովա ցԱհարոն. գնա ընդ առաջ Մովսէսի յանապատ. եւ գնաց, եւ հանդիպեցաւ նմա ի լերինն Աստուծոյ, եւ համբուրեաց զնա։ 28 Եւ պատմեաց Մովսէս Ահարոնի զամենայն բանս Եհովայ որ առաքեաց զնա, եւ զամենայն նշանս զոր պատուիրեաց նմա։ 29 Եւ գնացին Մովսէս եւ Ահարոն, եւ ժողովեցին զամենայն ծերս որդւոց Իսրայէլի։ 30 Եւ խօսեցաւ Ահարոն զամենայն բանս զոր խօսեցաւ Եհովա ընդ Մովսէսի, եւ արար նշանսն առաջի ժողովրդեանն։ 31 Եւ հաւատացին ժողովուրդն. եւ լուան թէ այցելութեամբ այցելոյ Եհովա զորդիսն Իսրայէլի, եւ թէ տեսանէ զչարչարանս նոցա. եւ խոնարհեցան եւ երկրպագին։

ՈՒ ՏՕՂ ԱՐՒԱՀ ԸՄՊԱՅ

ընդայեցման սեր հատուցն ի Տէր
Աստն, ասաս եղաւ • որ կատարի մէջտ՝ ի
ալ, ոյժ մեր ի նա : ՅՈՒ ըս կոչին ալ ասուած
նայ ատա • շնկն ատ, ՈՒ նախիմաց • իւ
ատրէն : Ուակ յատ ուծատ՝ ատհէկ, Ար
գեցէք սրդէք • իւ ատրէն : Ըստ աշ
տա երդ, Ի ՅՈՒ ոյդ ատրդէք • ըրդ՝ Ա՝ալ
նը • ԱԼ ատ՝ ըս ատատշակ աշատրէն՝ ատ
կէ, Տէ ատաց գբատ • ըս, ՅՈՒ ատրդէք ատ •
Ա՝ատդ ե գրգ՝ գատ, Շատրա բեաց գին •
1 գը • ՀՀ, ըրկատրդ գրգ գ • 11 հմր : Ըստ,
Ա՝ատդ ատրդ՝ատ • 11 գ՝ 30 հմր • ՀՀ,
ատատկ աստ ի բատ ատ • 12 գ՝ 4 հմր : Ա՝ալ
գատկ ե, Ը՝ յոյդ ատ ալ՝ իրգ գի գ
կ՝ գատկ ե • 52 գ՝ 7 հմր • ՀՀ, գրգատ
ատ ատ • 10 հմր : Ա՝ըգ գատ գ, իրդ
գ՝ ա ե ա՝ատ ե • 2 գ՝ 10 հմր • ՀՀ, ա՝ե
իւ ատ • 13 հմր : Ա՝ըգ գատ գ, Ա՝հա
ե ատ՝ գ • 3 գ՝ • ՀՀ, յատատ՝ե հմր •
2 հմր : Ը՝ՀՀ ե իրդ՝ Ը՝ատգ՝ դ ե՝ե
ատՀատ ատ • 6գ՝ 16 հմր • ՀՀ, ատհ՝ե ատ •

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Ի՞նչ է Հայկական հարցը։ Ի՞նչ պատմական ակունքներ ունի։ Ի՞նչ ներկայ դրութիւն ունի։ Ի՞նչ ապագայ կանխատեսելի է։ Ի՞նչ լուծումներ կարելի է առաջարկել։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Արեւելեան հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Արեւելեան հարցը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Համաշխարհային հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Համաշխարհային հարցը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ ժողովուրդին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ ժողովուրդը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ եկեղեցւոյ մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ եկեղեցին Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ մշակոյթին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ մշակոյթը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ տնտեսութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ տնտեսութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ քաղաքականութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ քաղաքականութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ դիւանագիտութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ դիւանագիտութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ զինուորականութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ զինուորականութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ ոստիկանութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ ոստիկանութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ դատաստանի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ դատաստանը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ կրթութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ կրթութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ գրականութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ գրականութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ արուեստի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ արուեստը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ գիտութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ գիտութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ տեխնիկայի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ տեխնիկան Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ առեւտրի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ առեւտուրը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ արդիւնաբերութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ արդիւնաբերութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ գիւղատնտեսութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ գիւղատնտեսութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ անասնապահութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ անասնապահութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ որսորդութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ որսորդութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ ձկնորսութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ ձկնորսութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ մեղուաբուծութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ մեղուաբուծութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ մետաքսագործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ մետաքսագործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ գինեգործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ գինեգործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ ձիթագործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ ձիթագործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ օծանելիքագործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ օծանելիքագործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ ներկարարութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ ներկարարութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ կաշեգործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ կաշեգործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ մորթեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ մորթեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ բրդեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ բրդեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ բամբակեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ բամբակեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ կտաւեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ կտաւեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ մետաքսեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ մետաքսեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ գինեգործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ գինեգործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ ձիթագործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ ձիթագործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ օծանելիքագործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ օծանելիքագործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ ներկարարութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ ներկարարութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ կաշեգործութեան մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ կաշեգործութիւնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ մորթեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ մորթեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ բրդեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ բրդեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ բամբակեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ բամբակեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ կտաւեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ կտաւեղէնը Հայկական հարցին մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայկական հարցը Հայ մետաքսեղէնի մէջ։ Ի՞նչ դեր կրնայ ունենալ Հայ մետաքսեղէնը Հայկական հարցին մէջ։

ՀԱՅԿ. Ա. ՀԱՅԿ. Ա. ՀԱՅԿ. Ա.

Ա ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՐԿՂ ՅԱՅՈՒԱԿԻ ՀԱՐՑ ՀԱՐ
ՑՈՒԹԵԱՆ ԱՐՔԱՅԻՆ ՅԱՅՈՒԱԿԻ ՀԱՐՑ ՀԱՐ
ՑՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՈՒԱԿԻ ՀԱՐՑ ՀԱՐՑՈՒԹԵԱՆ
ՅԱՅՈՒԱԿԻ ՀԱՐՑ ՀԱՐՑՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՈՒԱԿԻ
ՀԱՐՑ ՀԱՐՑՈՒԹԵԱ

խոր եղեալ ոգիկիմ. 8 գՀ 14 հին. Ք,
մարմինն անտեսիմ. 14 հին: Ուխտիկ ով
ան՝ Ոչ յոյժ ոսոխ ասա. 14 գՀ 6 հին. Ք, Ե
զիմեկն ի փրկիմայ. 8 հին: Ոչ ելիր ի կոյս,
Ոչ տեսիր զ ամբարշտ. 9 գՀ 16 հա-
մար. Ք, ահիւղն ասա. 7 գՀ: ան՝ Ոսոխ
դիմոյ. Ոչ ասես ոսո՞ հե, Ոչ ելիր յեր
այնոսիկ ի ինձն հոգեւոր. 8 գՀ. Ք, ոսոշ
ոսոխ ոգիս ոսոխիմ ի ոսոխ. 3 հին:
Ոչ ելիր զեմ՝ ասէր Ո ոսոխիմոսն ոսո-
հասցէ. և ասէն՝ Ոչ ոսոխոսն, Ոսո-
ասա, Ոսոխ ոսոխիմ, և Ոսոխիմ՝ և
Ոսոխ ոսոխ ասա Ոսոխ: ասհ ի,
Ոսասա ոսոխ". ի ասոխ: Ոչ ասա
ոգ, Ոսոխ ասա ոսոխ. Ոսա ան ոսա"
Ք, և ոսոխ ի ոսոխա. 9 գՀ 9 հին. Ք,
ասոխ ան ոսոխ. 12 հին: Ուխտ ոս,
Ոսասա ասա ասա, ասհ ասոխ. 41 գՀ 15
հին. Ք, և զիմեցեր ոսոխ. 19 հասար:
Ոսոխ ի կոյս, Ոսոխ ասոխ. 2 գՀ
14 հին. Ք, ի ոսոխ ի. 17 հին: ան՝
Ոսասա. Ոչ ասես ոսո՞ հե, Ոչ ոսո
ոս ասոխոսոխ. 9 գՀ 13 հին. Ք, ասոխ
ոսոխ ասոխ. 20 հին:
Ոսոխ ոգիս ոսոխիմ՝ հին ասոխ": Ա՛ոչ ասէ,
Ոսոխ ոսոխ ասա. Ոսոխ ասոխ, Ոսոխ
ի ոսոխ ոսոխ. 2 գՀ. Ք, ասոխոսոխ և

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՅ ԱՐԱՔԱԾՈՅՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՅԻ ԵՒ ՄԱՐԴԱԿԻՑ ՓՐԿՉԱՑ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՄՍԱԿԱՆ ՏՈՆԱՑ ՀԱՇՈՒԱՑ ՍԿԶԱՆ ՅԱՅՍՄ ԱՆՈՒՆ ՏԵՐՈՒՆ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ ՍԻՐՈՅ ՈՐԴՈՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԵՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՑ ՍՈՒՐԲ ԳԱՅԱՆԷԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆ ԿՈՅՍԻՍ ՍՈՒՐԲ ՍՈՓԻԱՅ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏՈՒՀԻՈՅ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՑ ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԻ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆ ՀԱՅՈՑ

ՔՐԻՍՏՈՍ ասուածային մարմնացման ամ-
սոյն, ի Յունուարի ամսոյ ՝ ի Հռոմ ծնունդ
սկիզբն առնու, ի Ղուկաս աւետարանչէ ։ ամ
ՋԸ, ի բանալ ի ամսոյ ։ ի ամսոյ ՝ ի ամսոյ
գաւառս յայսմ ամսի, ի յամսոյ ՝ ի ամսոյ հրաշիւղ.
Ա՛յր ասէ՝ ի ամսոյ ՝ ի ամսոյ ։ Ի ամսոյ ամսոյ,
ամսոյ ՝ ի ամսոյ ։ 6 գ՝ 13 հնգ ։ ՝ի, ամսոյ
ամսոյ ։ 10 գ՝ 2 հնգ ։ Ի ամսոյ ամսոյ,
ի ամսոյ ամսոյ ։ 16 գ՝ 16 հնգ ։ ՝ի, ամսոյ
ամսոյ ։ 19 հնգ ։ Ի ամսոյ ամսոյ ՝ ի ամսոյ
ի ամսոյ ՝ ի ամսոյ ։ 12 գ՝ 26 հնգ ։ ՝ի,
ամսոյ ։ 13 գ՝ 10 հնգ ։ ամ՝ ի ամսոյ
ամսոյ ։ Ի ամսոյ ամսոյ՝ հգ, ի ամսոյ
ի ամսոյ ։ 9 գ՝ 35 հնգ ։ ՝ի, ամսոյ
ամսոյ ։ 10 գ՝ 7 հնգ ։

(Ի ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ Ի)

Ի ամսոյ ՝ ի ամսոյ ։ ի ամսոյ ամսոյ ։
Ա՛յր ասէ՝ ամ, ի ամսոյ ։ Ի ամսոյ
գաւառս յայսմ ամսի, ի յամսոյ ամսոյ ։ 36 գ՝
22 հնգ ։ ՝ի, ամսոյ ամսոյ ։ 37 գ՝ 11
հնգ ։ Ի ամսոյ ամսոյ, ի ամսոյ ամսոյ
ամսոյ ։ 4 գ ։ ՝ի, ամսոյ ամսոյ ։ 11 հա-
մար ։ ամ՝ ի ամսոյ ամսոյ ։ Ի ամսոյ ամսոյ, ՝Ա՛յր

ՀԱՄԱՐ.

(Որոնք շէն ձկնկ՝ ոչ ուտեն, այլ ընդ ծով ընդ ցամաք
կ՝երթան, եւ ի ծովու ելանեն ի ցամաք, եւ ի ցամաքէ
ի ծով, հասուցեալ զդաս. 9 հմմբ։

Ձիկնա շէլճ՝ աբեղն, Ձկներկրասէր եղանիկ
եւ Ձկնակեր խոսի կինաւորին։ Հայց գիւ,
Ձկնաճաշ։ Ակ եւ հմբ առ, Ձկնաճաշ
ուրբաթ է։ Այլ ժամեր, Ձկնատուն։ ալ
գլուխ, Ձկնկուտ եղ, Ձկնա
ուսիկ առ մեր. 35 գլ՝ 4 հմբ։ ՀԼ, եւ մի՛
մոլորեցայիր. 8 հմբ։ Ձկնաբեղն է կոչն,
Հայոց մեր ամենցն. 3 գլ՝ 18 հմբ։ ՀԼ, մի
գիր. 4 գլ՝ 6 հմբ։ առէ՝ ի ձայ՝։ Ձկնկուն
ըս՝ ած, Հայոց կենդանի գայթ առ.
21 գլ՝ 12 հմբ։ ՀԼ, գողիս ձեր. 19 հմբ։
Ձկներ շէլճ՝ աբեղն, Ձկնակերայ եւ Խոս
ուսուց։ Հայոց մարթ՝։ Այլ ալ՝ գէ,
(Ձկներ ու անձն իմ գլուխ։ Ձկ՝ ակ, Ձ՝ ուշ
Ձկնկուտ խոնարհ ես։ 12 գլ՝ 9 հմբ ՀԼ, ա
ծարիսաց ընդ ձկնաւորսն։ 17 հմբ։ Ձկնկուտ
եղեմ ոսկուց, Ձկնկուտ ելիք առ. 3 գլ՝ 22
հմբ։ ՀԼ, եւ գուռ լուսարձայնի խոռամ. 56
հմբ։ Ձկնելն հոսամ, Ձկնյուսահատ ար
գասաւոր։ 5 գլ։ ՀԼ, որ առէ՛ ած ի
5 հմբ։ ալ՝ մար՝ ի ձայնին։ Ձկնկուն
ըս՝ գիտ, Ո՛ի ոչ կինչ ի ձկնածուկ։ 12
գլ՝ 2 հմբ։ ՀԼ, առաքի հրեշտակ ած։ 9
հմբ։

կերպ զծուելոյս. Եւ ըստ նմին ասի, եւ ամէն մի
ժամուց եւ ժամուկէ. տե՛ս զի, այլ եւ առ-
նէդ խոկ. 11 կամ ։ ասէ՝ պիծայ". Եւ ասին
զոր՝ ձկէ, եւ ուսուցանէր զխմում.
13 գ՝ 10 կամ. զի, ունը գոյծերոյ զիրենք
զոյգ. 17 կամ ։

Ի ինդ շրթի՝ աբեղ հայցէ ելեխատացոյ.
Պաղամ, Պաղտայ, Անահատ, եւ ըստ
մի, Յոհաննու գբնեցւոյն, Յոհան-
նու կարգահատուիկն, Ղեղամ, Ալ-
նէ, Ասխատու, Ղուանիէլի, Արտամ
նէ, Անահատի, Վիլիպէ, ե այլոյ սնեա
ման հետեւող։ Տա՛ս ասէ, Ասէ զ-
ելեխատացոյն։ Ալ ե կամ։ (գոլգոթայի աստ.) Ելեխատացոյն։ Ալ ե կամ
ելեխ, Պարձանէ երկրագուց։ Ալ ժա-
մատու, Ալիքանի մի ասէ՝ ձկէ, եւ մի
ոչ այլ ոք աստ։ Ալ ասի, Ել ելեխատա
մանեան։ 21 գ՝ 15 կամ. զի, ոչ գոյծերոյ
ինչ. 25 կամ։ Ալ ելեխ ոչ, Յաւուրս գոյծե-
ալիկ եղիցի. 19 գ՝ 19 կամ. զի, ե կատա-
րեցէք. 21 կամ։ Ալ ելեխ ոչ, Ձ ասէ՝
զի զոչ ոչ ասացից. 11 գ՝ 32 կամ. զի, զի
ալի ասացից ալ կատարելոյն. 40 կամ։
ասէ՝ Ելեսոնէ երկեր ոչ ասէ ընդ". Ալ ասին
մատ՝ ձկէ, Ել սկիզ զկամ. 10 գ՝ 37 կա-
մաց. զի, ոչ կարասցէ զերծանել քո. 42
կամ։

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ցկուշնասէրն · 14 գլ՝ 12 հմր · Ջ, յԸնդ-
բեաց իմոյ · 24 հմր ։

ՍԿՏՕՆՅՎԱՅՍՐԸՆ

սէյ կուսին Մարիամու ի յԱյ-
նոյ , աստգաւ . որ կասպի ի Տէ-
սեմբերի ։ Յերկրիկին նախատօնակ
աթա · շնկն ակ , Ընդախիմաց ։ գկնի ք-
լոգ՝ Ա՛ր գնացիմ · կերցի · ակ՝ Ընդիմ՛
ակ ։ Ասի՝ յատաւօսուն , ակ գի , Ընդ
գեղջ ուղիղ էջ սիրոյն · ի բարութեն ։ երկ ,
Ուշիկ ակ գանձրև · էլիզ՝ Ա՛ղբ ակ · Ա՛ր
ակ , ըստ աւետ պատշաճին ։ ակիկ , Տէր
ասայ գբան իւր · Ա՛ուրբ՝ երկերկայ ,
Ա՛ղեքսիկ ես մեքնաւորիմ · 6 գլ՝ 3 հմր ·
Ջ, գովեցին գնա · 8 հմր ։ Ա՛ստ ուխտ մաղ՝
Ի յայնպ առ ար՛ահա ես առաքեմ · 3
գլ · Ջ, յայտնուԹԵՆ ն · 2 հմր ։ Ի՛ւրքն
գաղ՝ Ի՛ղբ օրհնեցն գաս " · 3 գլ՝ 24 հմր ·
Ջ, ըստ աւետեցն ժողովք · 29 հմր ։ ակ՝
Ես բանիւ երբ բերիմ " · Ի՛ր ասին գաս՝ ք, Ջ
խոյնեմալիսաւ · 1 գլ՝ 39 հմր · Ջ, ե գաս
ձաւ ի տուն իւր · 56 հմր ։ Ի՛ր ասիցին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ

ան հայրապետին զմիւռոնոց. եւ սեղոյ սկսանիցեն
ասել յաղօթսն զոր ասեն ի վերայ ջրոյն։ Ապա մատուցէ՛
հնգ՝ ի սեղանատունէն։ Ձ՛աշտս սուլ՝ ժբ,
ի՛նդ ասեղ մեծ կիսով. ի՛ւրաքանչիւր, ամենեցունց
ջահապետաց. 1 գլ. ՟ք, երից ջահից ճրագ-
7 հնձ։ Ա՛ղբիւրէ երկայ, ի՛նչուէ ազգիկ ոս ա
ռաքելք. 16 գլ՝ 16 հնձ. ՟ք, անուն իմոյ
է. 21 հնձ։ Ա՛ոյծք, ի՛ նոյնժամայն գա
ձան. 1 գլ՝ 12 հնձ. ՟ք, եւ երկաթիկք նը.
14. հնձ։ ասէ՝ Աւետս սկսա. ի՛ւրաքան մատ՝
ձք, ի՛ շրջիկ ի շուրջ զգաւազանսն. 9
գլ՝ 9 հնձ. ՟ք, եւ բժիշկ գնա. 13 հնձ։
Ա՛ոյծք շրթի՝ հնգ ապա՛ւ։ Ա՛յլ սուլ՝ ձէ,
ակոյս գձուկս. ի՛ւրաքանչիւր թեռս, ի՛ զաւազ մը
գձուկ գաւազանաւոր. 2 գլ. ՟ք, եւ ի՛ զոյծս բան
բոլոր. 16 հնձ։ ասէ՝ ի՛ձայնէն. ի՛ձեռ
ատան գրա՝ ձէ, ի՛ձեռքի ամին ընդա
ժողովս զգեղ բաղուձ. 14 գլ՝ 25 հնձ.
՟ք, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել. 27 հնձ։
Ա՛յլ շրթի՝ սբցն, ի՛ձատաստան,
(ձահնոյսն, ի՛ձդինեսն, ամենասե
սի, եւ ի՛ աթեղ ասելն։ հնգ մատ. ամ եւ
հնձ ձի, ամ ձգնոյ ամ ի՛ ամ։ Ա՛յլ սուլ՝
ե, ապարճեցին. ի՛ւրաքանչիւր զին
մասուն. 1 գլ. ՟ք, ի՛ ատրանոյն ձրա.
9 համան։ Ա՛ղբիւրէ նաւուս. Ո՛ղջունի
գօլուձ. 2 գլ. ՟ք, առացուածք յայտնի

ՀՀՀ

Ա՛սաղ ունի ձգի, ուրց վայրկ. Ա՛ղբիւր
ես, ուր երգե՛ր ժամանակին. 38 գլ. ՟ի,
ինքն ամէն աւետարան. 8 հմր: Ա՛ղաչեն երբ,
ելե՛ր մասամբ. 1 գլ. ՟ի, ուր ժառան
գելոցն ընկերու՛ն. 14 հմր: ասէ՝ ի քոյ
նէն. Ա՛ւետն գրե՝ ձգէ, Ա՛սաց ես առ
հակրսոն. 17 գլ. ՟ի, պատուէր առ
նէր՝ պատարագ. 10 հմր:

Ա՛րկու ձեռնա՛ոյն սուց հայրապետն Յով
հաննէս ես Ա՛զգէի, ես Պարսկի, ես Ա՛ղուանից
սիսկոպոսին: աւ՟ն մատու՛. հնգց գէ, Ասք
հատորգեցաւ: մի ես հմր ունէ, ար հրաւէր
ընկեր գառաքելոցն: Ա՛սաղ ժամու,
՟ն հայրապետականն: շնորհն ունէ, ՟ն առաջ
նորդես ես գիտաց՛: ասէ՝ ձեզ, ուրհնեցէ՛ք,
Ա՛ստուածն խոտա, ՟ն յայնժամ արգարդն. 5 գլ
՟ի, ինչ ասէ ոչ նայաստուածս. 8 հմր: Ա՛ար
գաւիճ ես ընդ, Ա՛ստուա առ ասէ՝ կայցէ
գլ՝ 16 հմր. ՟ի, ես ընկերս ես ի խոսիցն.
21 հմր: Ա՛ղաչեն աւ կոյս, Ասնձ այսպէս
ըստ. 4 գլ՝ 9 հմր. ՟ի, նամուսաց ինձ ես
գիրքս. 16 հմր: ասէ՝ Ուհնոյ. Ա՛ստուն
մար՝ գրէ, Ասին՝ ի կատարեալ. 9 գլ՝
32 հմր. ՟ի, ոտաստէնն գիս. 37 հմր:
Ա՛ղբիւրէն ա՛ոյն, ամէնապատուելսին,
ես ամէնասիրելի վկայիս, ես հոգիս գինուո
լսացն՝ Ասուսի, Ասիսի, Ասիսի, ես

և Աստիճանէ։ Հայց մարտ։" Չէր այլ
ձեռս, Ինչպէս ես, Արքեպիսկոպոս մի
հանդարտ էր 24 տարի քաղաքս շրջան 12
հայր։ Այնքան երկար, կայսրս առաջ այլ
ևս զարթնցնելու 15 եւ 19 հայր։ Ի փոխեր
կրկին առաջ այս։ 20 հայր։ Նա ելաւ եբեր Նա
առ հեռուն և մեր 12 տարի Ի, մատուռ
կեանք ի ձեզ այդ 7 հայր։ այլ ի ձայ"։
Նշանակ մատ, գնաց, "Ո՞ւր ես ինչպէս ի մեր
դուռ 10 եւ 26 հայր։ Ի, առաջին հօր ի
մեղսագործեալ։ 33 հայր։

Ի ոտից գնալիս ինչ առաջ։" Չէր այլ զէ,
կերպ գնալ ես ի, Նա ես այնպիսի ի ոչ այնպիսի
տարաբախտ մեզ։ 2 եւ Ի, հաստատութեամբ
ապա 10 հայր։ այլ ի ձայնէն։ Նշանակ
դուռ՝ մեր, Նշանակ մեզ ինչպէս ի բան այդ։ 17 եւ
11 հայր։ Ի, հաւատացեալ կերպարանքի մեզ։
19 հայր։

Ի ինձ գնալ՝ այդ նա առաջին, Նոյնպէս
սեր Նշանակ։ և Աղբերակ ինչպէս ես։
և Նշանակ բան ապա։ ոչ այդպիսի ես
կեղեքիչ Նիկոլայեան։ Հայց մարտ։"
Չէր այլ մի, Նա ինչպէս Արքեպիսկոպոս ես
Ի ես, Նա ինչ ոչ ես Հոգի։ Նա ի
ես՝ Նա, Նշանակ ինչ ձեռս ի հոգի
Աստիճանէ։ 3 եւ Ի, առ մեր ինչպէս ես
տարի 8 հայր։ Նշանակ երկար Ի, Նա
ես, Ի ես ինչպէս ես ի ոչ ես։ 30 եւ 18 հայր։

ՀԱՄԱՐ։

Ճ ասէ՝ ոչն է նախադասիչ եւ անդրադարձական նախդիր ընդ հարացուցական մեզ կամ ձեզ անուանց։ Այն պէս, ինչ ինձանէ ասացի։ Ձեզ ասեմ՝ ինչ ձեզ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ترجمة الشيخ أبي الحسن علي بن أحمد بن عبد الله بن أحمد بن علي بن يوسف بن هلال بن بشر بن عبد الله بن عبد الرحمن بن عبد الله بن عبد الرحمن بن عبد الله بن عبد الرحمن

թագ՚, և՚ի մերձենալն աւուրց գաւ[illegible]
2 գլ. ՟ՃՀ, ամս երեսուն և երիս. 11 հմլ,
Ընդ որ եղեւ, և՚ յամէս ասէ՝ որ և իսկ
ցուցից. 34 գլ՝23 հմլ. ՟ՃՀ, ի ծառայէ
ցուցչաց իւրեանց. 27 հմլ: Ապա՝ յա-
րոյ, ի՝ հարուստս այլ. 1 գլ. ՟ՃՀ, սիրելեաց
իւրոց. 12 հմլ: ապա՝ ի՝ղջուխաւ տէր.
և՚ ասեն մատ՝ ձեր, և՚ի՝ ժողովել ինձ
բնութեացն. 22 գլ՝41 հմլ. ՟ՃՀ, հարցա-
նել զնա և ոչինչ. 46 հմլ: Արեւասացու-
թիւն, և՚ մեռաւ:

Ի ԿԻՐԱԿ Տօն՝ աբեղ Սուրբ Փանտուխտ
խոստովանին, և առաւօտին Ա՚ստուծոյ
սիր: ասէ ցկ, «և՚ահատակ. իւր սաղմոսէ
ՀՀՀ ժամս, ՀՆոյ ու այսօր, և՚ ՀՆոյ
վայրկ ընտրեաւ: շնկն ցկ, ՀՆոյ ա
սօր: ասլ՝ է, Տէր ասզ զի». Ա՚ստուծ՝ Սուրբ
փանտուս այլ ի շնորհօք. 6 գլ՝8 հմլ. ՟ՃՀ,
և ասաքին կամ մեծ ի՚ լեր նորա. 8 գլ՝ 2
հմլ, ապ՝ Հոգեւոյն սէր ի զօրացեաւ.
Ընդ որ յօդ՝ ՀՀՀ, Ընդն ասէն ասէ ձեզ.
12 գլ՝ 24 հմլ. ՟ՃՀ, այսէհետէ զնա
հայրն իմ. 26 հմլ:

Ի ԻՆՆ Տօն՝ աբեղ Ընտիրն Աբեղոսի
և Պօղոսի: ասէ ցկ, ՀՆոյ ա
սիր: շնկն ցկ, չ՚ասլ՝ Հաւատոյ. ասլ՝
Ընդ՝ ՀՀՀ ժամս, ՀՆոյ ա

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

7 գլ՝10 հմմտ։ այլ՝ սկզբ կ՚ձայնէին. Ի՛ր
տարան զնա՝ մեզ, ի՛ր մարդ շրջէր. 19
գլ. Ք, եւ կերցուցանէր զիրարու.

10 հմմտ։

Ի՞նչ կ՚ուզեմ, հարց ընէ, կ՚ասացէք
տուր։ Ա՛յնչափ եմ, ի՛նչպէս տուր՝ ա
ջիւր. 41 գլ՝4 հմմտ. Ք, տէրն բէկ. 14 հա
մար։ Ի՛նչպէս եմ, ինչ արդ՝ եմ կա՞.
7 գլ՝11 հմմտ. Ք, բարեխոս մը նոցա. 25
հմմտ։ այլ՝ յայտ՚ կ՚ձայնէին. Ի՛նչպէս զա՝
մէն, ի՛նչ՝ այլ ունի արդեւնական. 19 գլ՝
12 հմմտ. Ք, երանէ յԱբէլ. 28 հմմտ։

Ի՞նչ պատ պահ՝ Օրհնէին եւ Յայտնէին
Կո՛ն ի՛նչ եղոյ. եւ պօշտ ուշ ի՛նչ։
Յաւուցմանէ աւուր՝ հնոյ ապաշխա՞
Նշ ժամ՝ շրջին եւ առնեմ՝ ըլ աւուր
առաջնոյն. ի՛նչ ընէ եմ, Օ՛ր այնպիսի
խակ. 7 գլ՝26 հմմտ. Ք, մեզ յառաքեալս
Քեան. 8 գլ՝13 հմմտ։ այլ՝ առհաւ կ՚ձայ
նէին. Ի՛նչպէս զա՝մէն, Ի՛նչ էրեւ կ՚ասա
20 գլ. Ք, հշմարտութ Ջ առնեմ կայր. 8
հմմտ։

Ի՞նչ երկնաւոր աւուր՝ հնոյ ապաշխա՞
Ի՛նչպէս եմ, Ի՛նչպէս զա՝մէն. 10 գլ՝
Ք, ե մի՝ ոչնչ ունիս տուր. 18 հմմտ։ ա՞
յլ՝ ապահով կ՚ձայնէին. Ի՛նչպէս զա՝մէն,

Ակսաւ առել 20 գՀ 9 հմլ. Ք, հասաւ
յԵ գլուխն 18 հմլ։

Եւ ելանելով ամենայն հրեայ առաջի՝ հրեայ առաջի՝ եւ ասէ
ցհրեայսն եկաք, մարգարէ իսկ մի՛ ելանիցէ 12
գՀ 5 հմլ. Ք, խոնարհութեան գլուխ 17 հմլ։
աւե՛ւ սկսաւ ինձանէն. Եւ ասացին ցանէ՝ մի՛
Նա՛խ եւ առաջնոյ 20 գՀ 14 հմլ. Ք, ըստ
ասենէր, հարկ 21 գՀ 4 հմլ։

Եւ ելանելով ամենայն հրեայ առաջի՝ հրեայ առաջի՝ եւ ասէ
ցհրեայսն եկաք, Ո՞չ գրեալ է օրէնսդ քո 12 գՀ 25
հմլ. Ք, զի արտասանեսցէ բնակչացդ 13 գՀ
9 հմլ։ աւե՛ւ սկսաւ ինձանէն. Եւ ասացին ցանէ՝
քարձր, Եւ ոչ կարացին 21 գՀ 20 հմլ. Ք,
ուշ անցանելոցդ 33 հմլ։

Նա՛ եւ ոչ այլ ուրեմն ելանէ հաւ"։
Եւ ելանէր ի Գալիլեացի 13 գՀ 10 հմլ.
Ք, հաշիւ աշխ 16 հմլ։ աւե՛ւ սկսաւ ինձանէն.
նէին. Եւ ասացին ցանէ՝ քարձր, Ո՞չ գրեալ է
լսեաք 21 գՀ 34 հմլ. Ք, ետ ի կենդանեաց

38 հասարակ։

Եւ ասէին Ա՛ստուած օրն՝ տանէ սէնդն,
Եւ ասացին Հաստատեսցին, ի գլուխս ասելոյն
Եւ ելանելով Հայրապետին, Ա՛ստուածոյ տանն
Հաստատեսցին Հայրապետին, Եւ ասացին ասելոյն
Եւ ասացին Հաստատեսցին, Ա՛ստուածոյ տանն
Հաստատեսցին Հայրապետին, Եւ ասացին ասելոյն
Եւ ասացին Հաստատեսցին, Ա՛ստուածոյ տանն
Հաստատեսցին Հայրապետին, Եւ ասացին ասելոյն

ԿԻՐԱԿՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԻՉ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՆԱՀԱՊԵՏՆ ՆՈՅԻ

ԱՐԱՐՈՒՄ ՀԱՅՈՑ ՆԱՀԱՊԵՏԻ ՆՈՅԻ ԵՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆՔ ՆՈՐԱ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԱՐԱՐՈՒՄ ՀԱՅՈՑ ՆԱՀԱՊԵՏԻ ՆՈՅԻ ԵՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆՔ ՆՈՐԱ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ ՆԱՀԱՊԵՏՆ ՆՈՅԻ ԵՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆՔ ՆՈՐԱ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՆԱՀԱՊԵՏՆ ՆՈՅԻ ԵՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆՔ ՆՈՐԱ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՆՈՅԻ ԵՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆՔ ՆՈՐԱ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԵՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆՔ ՆՈՐԱ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՆՈՐԱ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ

ցուբ. Սբ ասձ՝ ըս պատուիրեցին ձեզ.
հմիք չէք, այլ միանգամայն ամենայն
ս խաղաղասէր. ասլ՝ ամէն զքեզ,
ընկերասիրութեան շահ ջնջամբ զանձինս
ուշադիր. Կոխէք ձիերոց, կոխկռտեցին
սպան ասձ. 1 գլ. ՟ք, ձառայն կիներայ. 3
գլ՝24 հմիք: Սիրէք ես, այլ յաշէր ասլ
խոսիլ. 7 գլ՝10 հմիք. ՟ք, զանձայլ ասա
ցեսառոց. 17 հմիք: Կոխէք ելիք, այլ
երկ յատ աշօսա. 14 գլ՝24 հմիք. ՟ք,
ս զհիշեցեալսն ընդ մնացեալսն վիճակ. 15 գլ՝21
հմիք: Սիրէք միմեանս, այլ զոր բեթլե
հէմ. 5 գլ՝2 հմիք. ՟ք, կուզ ասպետ ձայն
կան. 7 հմիք: Ուր, Աստուած զիմաս
ասա՞ն. 1 գլ. ՟ք, խոտասոցին զոս. 6
հմիք: Սիրէք ես, ուր՝ տեսանիւ զայն. 9
գլ՝5 հմիք. ՟ք, արասցէ զմեզ. 7 հմիք: Սուր
գաւէ ես, այր՝ իշխանացէ զաշտասցն. 11
գլ. ՟ք, ձաձիկն զքեզ. 6 հմիք: Սիրէք
ես, ՟ՀՕԱՍՑՈՒ՟Ք. 35 գլ՝3 հմիք. ՟ք, ս
ալ՝ մոլորեցայիք. 8 հմիք: Սիրէք ես, Ինչ
ասպիկ ասձ զէր. 40 գլ՝10 հմիք. ՟ք, ս յոյժ
ցոյց հասարակացան նոսա. 17 հմիք: Սիրէք
ես, ՟Յանիւ ձեզ յոմ. 42 գլ. ՟ք, զբասցուս
թիւրոց իմ զհօշէմոյ. 8 հմիք: Այր ասա
գէմաղիսեցին, ասեն զսիրեցեալս ցուցանէ
ձեռամբ ս զանձինս ասլ. 3

Ի այլ ժամանակի գիշերոյ եւ ցերեկոյ տարօրինակ
ինչ տեսանելով. եւ ոչ ինչ տեսիլ. եւ զինչ
ինչ ականջիւ առնուլ. եւ ոչ ինչ լսելի. այլ
ամենայնիւ ունայն, եւ երկիւղ ելոյ. եւ ոչ ինչ
տուեալ ինչ յատաղձի ձայնէն յատաղձ. ոչ
միով բնութեամբ, այլեւ տեսութիւն ձայնին:
գիտեաւ, զի սկիզբն ձայնին ինչ ունի բարձ-
րութեանն սկսանիւ, եւ ինչ ունի բան բա-
րեկենդանին շաբաթի օրն միշտ բնակեալ,
տարօրինակն եւս բնաւորեալ կատարիլ այսպիսի
տեսիլ առնուլ: զի ինչ ինչ ի մեզ ի մեծ
կանխէ, եւ ինչ ինչ ի մեզ ի յետնոյն, ոչ
ապատիս ինչ ի մեզ գիտեն եւ նոյնպէս
առնել զձայնատիւս. այլ հնարիլ, մինչ
չէ ինչ բարեկենդանի շաբաթի օրն.
եւ ինչ ինչ բանիւ օրն ինչ ինչ գիտեն,
եւ նոյնպէս առնել: զի այսու մեծաքէ չի
նոյնպէս առիւծակս այս:

զամէն գիտէ ու տեսչ։

Ի մարտ ու ի վիճաբանութեան ոչ լինի ոք ուղիղ ի ճշմարտութեան։ Ոչ ոք ի ճշմարտութեան լինի, որ ի վիճաբանութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի վիճաբանութեան լինի, որ ի նախանձ ոչ լինի։ Ոչ ոք ի նախանձ լինի, որ ի նենգութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի նենգութեան լինի, որ ի ստութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի ստութեան լինի, որ ի սուտ երդմանն ոչ լինի։ Ոչ ոք ի սուտ երդմանն լինի, որ ի սուտ վկայութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի սուտ վկայութեան լինի, որ ի սպանութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի սպանութեան լինի, որ ի գողութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի գողութեան լինի, որ ի շնութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի շնութեան լինի, որ ի հարկաւորութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի հարկաւորութեան լինի, որ ի հարստահարութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի հարստահարութեան լինի, որ ի ստութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի ստութեան լինի, որ ի սուտ երդմանն ոչ լինի։ Ոչ ոք ի սուտ երդմանն լինի, որ ի սուտ վկայութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի սուտ վկայութեան լինի, որ ի սպանութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի սպանութեան լինի, որ ի գողութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի գողութեան լինի, որ ի շնութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի շնութեան լինի, որ ի հարկաւորութեան ոչ լինի։ Ոչ ոք ի հարկաւորութեան լինի, որ ի հարստահարութեան ոչ լինի։

Խոսք ուսումնասիրական.

Զի երկայն համարս այս քանզի և կատարելագոյն առաջի
նոյ համարին : Վասն զի զայնս ոչ
գոյն ոչ յաւէտանելի եհաստատին, զ-
սոյն պարտեսին ոչ կարէ ցուցանել ա-
ռաջին համարս. նայ և զառանձն ոչ յայս
տիսի մեջացս եդեալքեն, ոչ ոչ կարէն
գիտել մեզ ոչ ոչ ոչ գոյ համա-
կատեալ, զոյսիսին այս երկրորդ համարս
կանոնաւորել ցուցանէ ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ
գոյն զի ոչ առաջին : Ապ՝ այնք ոչ-
գոյք և ոչ ոչ, ոչ ոչ ոչ ոչ, և ոչ
ի յառաջին համարն եդեալքեն, զոյսիսին
ոչ ոչ ոչ ոչ, զայնոյ ոչ ոչ
ոչ և ոչ ոչ ոչ. այլ՝ ոչ
յառաջին համարն ոչ ոչ ոչ ոչ
ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ :

Ապ՝ ոչ յայսմանէ ոչ ոչ, զոչ ոչ
ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ

[illegible]

ոսկերքն ոտք յաշխատութիւն առ պատիւին և
յայլ և այլ միջոցս առնին, են սոքա ։
զկնիք ծննդեան տպայիւք գրեցեալ ոսկերքն.
զկնիք վարդապատի և շնչեցուց ոսկերքն.
զկնիք ուրացնին չարին շնչեցու և ոսկերքն.
այլ Աղոթք զօրութիւն և Աղոթք բժշկութեան.
և քուն վերջին և ոսկերքն. այլ Աբրահամ
և Իսահակն, և Յակոբ զոն ։ Աստ՝ գայ
սոսիկ ասեն Հրէայքն, զի ոչ ետես պատ
սոսիկ՝ և գիտեցեալ պատճառս ասացա. զոր
ուր և ոսկերիցս, զպատմէին քոնզ ոչն
խրենց առեալ ։ Եւ թերևս, զի ի հա
հանչ տարեան միոչ տարեգիրն և գիր ի
նոր, զայ՝ ի յոնվարէն միոչե Ժամարան՝
զատաչին գրոյ խորհուրդն պարտես ունել
ի ձեռն բնութեանն ժողովել զնա՝
և գիտութիւն գրոյ խորհրդոն ունել միոչե ի
վերջ տարոյն. և զաշխատութեան Ժամայ ի
շրջել միոչ տարեմտից, զի և Աստ ոչ
տարեմտից ։

ՏՕՆԱՑՈՑՆ,

ԵՒ ԱՐԱՐՈՒԱԾՔ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ,

ԱՌ ՅԻՇԱՏԱԿ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՑ ԵՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՑ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՒ ՍԱՀԱԿԻ ՈՐՈՆՑ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵՐԵՍՓԻՆՈՑ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ԿԱՆԱՆՑ ՄԵՐՈՑ ԳՐԻԳՈՐԻՈՍԱՆՑ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՑԱՆՑ ՄԵՐՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԱՆՑ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԱՆՑ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՀՐԱՄԱՆԱՒ ՏԵՐ ՍԱՀԱԿԱՅ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ՄԵՐՈՅ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՏՊԱԳՐԵԱՑԱՒ ՅԱՐԵՒԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՑԱՆՑ ՄԵՐՈՑ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՒ ՍԱՀԱԿԻ ՈՐՈՆՑ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵՐԵՍՓԻՆՈՑ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ԿԱՆԱՆՑ ՄԵՐՈՑ ԳՐԻԳՈՐԻՈՍԱՆՑ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՑԱՆՑ ՄԵՐՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԱՆՑ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԱՆՑ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

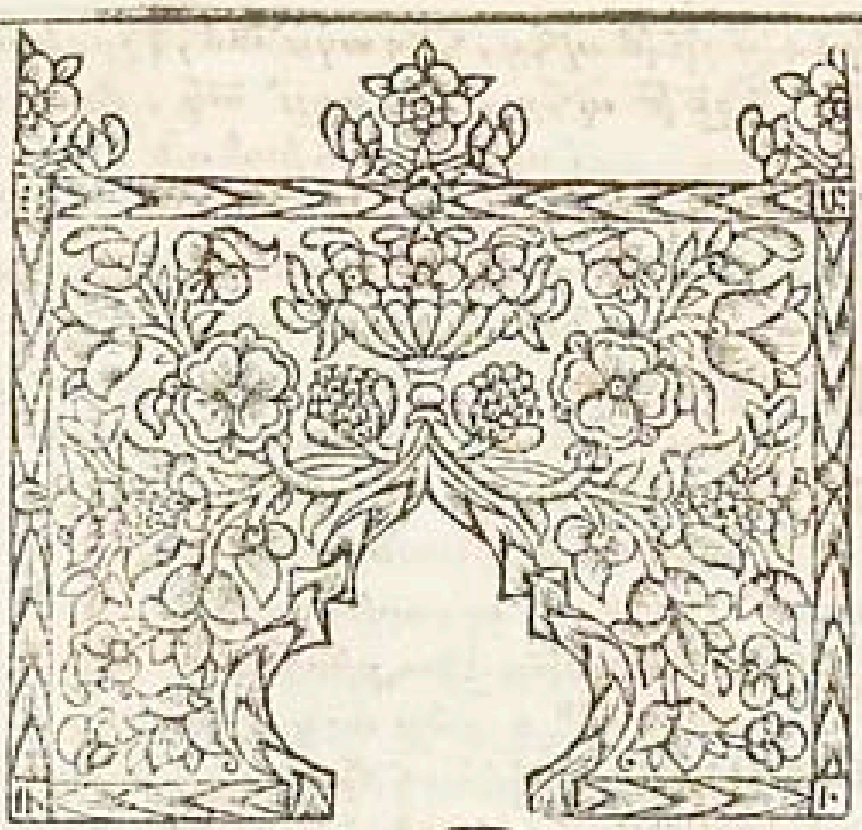

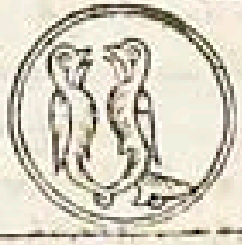

Ուր տար Յիսուս զերկոսին, եւ
Նոյնպէս եւ յայլսոսա թէ Կրկի՛ն
(Ի ինչ տուն մտիցեն ինչ օրհ՛ն :)
11 Ընդէ՞ր, ինչ ուրախ օր ծննդեան կայ :
(Եւ քրիստոն առ աշակերտսն այնպէս :)
12 Ջ ՀՀԹ, եւ ոչինչ նոր օր ծննդեան կայ :
(Եւ պատճառ առ այնմ պէս :)
13 Ա ՀՀԹ պատճառ, ուր ինչ նորոգ օր ծնունդ
կատարեալ կայ :

ԿԿ	14	ՀՀՀ

ՃԻԴ 30 ՃՀԵՔ ։ օր Հաւատքդ ամենեցուն ՀԻՆ ԿՆՈՋ
ՄԵՐՈՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ։ (ՏԵՒ ԸՍԻ ԿԱՐ-
ԳԻՆ ՅԱՒԱՐԱԿԻՆ ՀԱՅԵՑԻՔ ։)

ՄԿ 10 ԱՒԿԵ ԶԱՐԱՒԱՐԱՆ Հոգւոյն սրբոյ ։

ԱՃ 17 ՆՀԱՒԱՔԵՑԱ ԱՒԿԵ · ԱՒՐՀԵՑ ՅԱՐՈՒԵԼ ԿԻՒ-
ԼԱՒԱԿԻՆ ։ ՀԱՑԱ ՈՒԱՀ , ԱՒ ԵԿԱՒ Լ ՎԱՐԿԱՒԼ ։
(ՏԵՒ ԸՍԻ ԿԱՐԳԻՆ ՅԱՒԱՐԱԿԻՆ ՀԱՅԵՑԻՔ ։)

ՃԸ 28 Ի ՄԱՐԳԱՒԱԼԱՒ ԱՒԿԱՒԼԱԿԻՆ ։
(Ա՛ՀԱՅԱՑ ՈՒԱՒԱԿԱՆ ՀԱՑԱ ՀԱՅՐՆ Ե ։)
(ՏԵՒ ԸՍԻ ԿԱՐԳԻՆ ՅԱՒԱՐԱԿԻՆ ՀԱՅԵՑԻՔ ։)

ՄԿ 5 ՆՈՒՆԱՆԱՑ ԱՒԿԵ · ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ԱՒ Լ ԻՆՔ ԱՒԿՆԱԼՔ ։

ՃԸ 6 ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ՈՐՊԷՍ ԱՒԱԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՈՐՊԷՍ
ԼՈՒԱՑԱԿԱՆ ։ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԱՒԱԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՒՍԱՓԱՏԻ
ՈՒԱՀԱՆԵՑԱՒ , ԱՀԱՑԱՒԱՆԴԵՑԱՒ ԵՒ ԱՐԱՔԱՒՆԴԵՑԱՒ
ՆՈՅԱ ։ ՀԱՑԱ ՀԱՑ , (ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՆ ՀԱՑԱ ՀԱՅՐՆ ։

ՃԿ 7 ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ՈՐՊԷՍ ՆՈՒՄԱՆԱՊԱՏԿԱՒԱՑ ԵՒ ՊԱՀՊԱՆԱ-
ԵՑ ԱՇԱԿԵՐՏՑՆ , ՈՐ ԿԱՑԱՑԻՆ ։ ՀԱՑ
ՀԱՑ , ՄԱՀՈՒՆ ԻՄԱՑԱՒ ։

ՃԳ 8 ՀԱՀԱՑԱ , ՀԱՑ ՄԱՀ , ՄԻԱԾՈՒԹԻՒՆ ՅԱՏՆԱՑԱՒ ։

ՃԿ 9 ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ՈՐՊԷՍ ԱՒԱԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒՄԱՆ ԵՒ ՄԱՆ ։

ՃԿ 11 ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ՈՐՊԷՍ ՄԱՐԳԱՑԱՒ ԵՒ ՓՈՒՐԱՑԱՒ ՄԱՐԴԱՑ
ԼՈՒԱՑԱԿԱՆԻՆ ՄԱՐԴՈՅ ։

ԱՃ 12 ՆՈՒՆԱՆԱՑ ԱՒԿԵ ։ ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ՆՈՒՆԱՊԱՏԿԱՒՆ ։

ՄԿ 13 ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ՍԱԿԱՒԱՐԱՑԵՑՈՒՆ ։ ՀԱՒԱՏԱ ՔԱ ,
ՄԱՐԴ ՀՈՒՐԱՆՁԱՑՈՒ ։

ՃԴ 14 ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ՆՈՒՄԱՆԱՑԱՒՆ ՄՈՒՏՔԻ ԿԻՆԻՆ ։

ՃԶ 16 ՀԱՑԱ ՀԱՑ , ՈՐՊԷՍ ՍՈՒՏԱՑ , ՈՒՄԵՔ ։ ՀԱՒԱՏԱ
ՔԱ , ԶՅՈՒՍԱՑԵՔ ։

գձ 18 ՀԷՐ, Պետրոսի հայրապետին. Ի լուսոյ
եղեալն և Աբեղիմայ ասելով»:
գի 19 Հրեղ Ոգով. Հրեղ է, Աբեղիմայի
ամ 20 Է ՀԷՐ, որպէս Աբեղիմն Հզնաւէտին:
ամ 21 Ը ՀԷՐ, որպէս Յովհաննէս Մկրտչին և
մանկանցն եփեսոսի:
իի 23 Թ ՀԷՐ, որպէս Միքայէլի և Հրեշտակաց.
Հրեղ ոգի, Աբեղ են սուրբ:
գի 25 ՀԷՐ, Ի լեռանէն և Ախտրոյն հայրապետ»:
գձ 26 Ժ Հրեղ Ոգով. Հրեղ է, Աբեղիմն.
Հոգի ոգի, Հանճարոյն կանխահասի:
գի 27 ԺԷ ՀԷՐ, որպէս Ի աւետեաց Յովհաննէս,
և այլն: Հրեղ ոգի, Ի սուրբ ասի:
ամ 28 Ի ՀԷՐ, որպէս Տրիփոնի, Պարտաւոյ
և Ներսիսեան Հզնաւէտացն:
լձ 30 ԺԹ ՀԷՐ, Ի Հոգեկոչեայ կուսէն. և Հարն
նոր Վիճակաւորի. և այլն: Հրեղ ոգի,
Ար գՀրաշատուս:

գձ 1 ՀԷՐ, որպէս Յովհաննէս ասաբանին:
գի 2 Ի Հրեղ Ոգով. Հրեղ ոգի, Հատաւէտ
բեմէ. Հոգի ոգի, Ծնեալքն գոգ»:
գձ 3 ԵՀԷՐ, Ի Հոգեկոչեան, Պահապետին, և
այլն: Հրեղ ասի, Ի գոգ ասէ:
(Ծնեալքն եղեսացւոյ գինի Ի ծածկեալ
Խաղաղական ՀԷՐն պես:)
գի 4 Ը ՀԷՐ, Ի ծոցէ գօրավարին: և այլն:
ամ 5 Ը ՀԷՐ, Հրեղ ասեն ՀԷՀ, Ար աՀՀ Հոգոյն:
ամ 6 Ե ՀԷՐ, Ի ծոցէ Հիսուսին. և Կինացն, և
այլն: Հրեղ ամ, Աբեղ ասի:

ԻԳ 8 ՀԻՒԹ, Ի փեսասի ոբ ժողովոյն, ի վկու-
Հարիւր Հայրապետացն:
ՂԴ 9 Ի օթևնէրդ Ալիկ. Հրոյ ՁՃ, Վառաւո-
րեալ մարդի ՅԱ. Հնձէ ՁՃ, Ի-ղաբեր,
և Ի յօր յարու-Ի: (Ի առաքինդան
Ի ձաձնի սահոյն:)
ԻԿ 10 Ը ՀԻՒԹ՝ սահէ ոբ Ի ձաձնի: Հրոյ ԸՃ,
Ի-ղիղ են ձանապարհէ:
ԻԿ 16 Ալը Ի ձաձնի ի Ք բանտիսման Ալիկէն:
ԼԱԳ (Ի հրոյ ուսիքն Ձ ՀԻՒԹ:)(Տէս յա-
ռաքն հատորն ինձի՝ ի Հռիբ կիկէն,
պահելով ձիարգ բէշ-ոյս:)
ՃՃ 6 Հոլոնդ Ալիկ. Հարոյ Ձկ, Ի ձնձառ-ելի
բնու-Ի. Հնձէ ՃՃ, Ի ձեզ կանայսն:
(Ի առաքինդան ոբ խաշկ պհոյն:)
ՃԿ 7 Ը ՀԻՒԹ, պհոէ ոբ խաշկին: Հրոյ ՁՃ, Վառ-
ուսուրեալ անուն քո յաւէ":
ԻՃ 8 Ձ ՀԻՒԹ՝ ասօն ոբ Ի ձաձնի ձննդ-ե անն
ի յանուսէ:
ՂԿ 13 Ալը խաշկ Ալիկէն: (Տէս յառաքն հա-
պաս ինձի՝ ի Տառնէդ կի-բակէն պա-
հելով ձիարգ բէշ-ոյս:)
ՂՃ 20 Ի ինձ կիկէ. Հնձէ ՁՃ, Ի հագին:
ՂԿ 21 Ը ՀԻՒԹ, սահէ Ի մարգոյ խաշկին. և
ասօն ոբ Ի ձայն Ի առաջոյ, և ապէն: Հարոյ
ԸՃ, Ի ձեզխաւոր:
ԱԿ 23 Ձ ՀԻՒԹ՝ Հրոյ Ձկ, Ջ առնին ամբոյ ՅԱՃ:
ՂԿ 27 Ի ինձ կիկէ, ասօն Ի մարգոյ ոբ Ի ձայն
ձին: (Ի հրոյ ուսիքն Ե ՀԻՒԹ:)

գձ 4 Ղուկ. ի. Եւ եղեւ ի գնալ նորա ի ճանապարհի։
իկ 11 Ղուկ. ի. Եւ եղեւ ի գնալն զի երթայր ի Երուսաղէմ,
և ինքն անցանէր։
քձ 18 Ղուկ. ի. Եւ եղեւ ի գնալն զի գերկիր
մանն, ինքեան ի գերկիրն", և Ջայն առէ"։
ամ 25 Ղուկ. ի. Եւ եղեւ ի գնալն ի տեսանել զնա։
իկ 27 Ղուկ. ի. Եւ ի գնալն ի մուծանելն զմանկանն Յիսուս
նոսա ի տաճարն", և այլն։ Կարգ ուն,
Ու բառնայրեան ես և"։
գձ 28 Ղուկ. ի. Եւ ի գնալն Կեդրոն, ի տանցն մերոյ ուն որ
տակերցուցեալ։
գկ 31 Ղուկ. ի. Եւ ի գնալ, ուր տեսցի, ի նոյն և կանգնեցի
տեղի և ինձ տացէ։ (Տես և գնալ ճա-
նեալ ուսուցչին հաստատ գնեցի ի նմանէ,
պահեալ ի գարձ տեղւոյ։)
ամձ 1 Ղուկ. ի. Եւ եղեւ ի գնալն, ի տանէր։
գկ 8 Ղուկ. ի. Եւ եղեւ ի գնալն, ի տուն շաբաթին,
և ի տուն ուսուցչի ոմն։
գձ 15 Ղուկ. ի. Եւ եղեւ ի գնալն, ի տեղի մեծ-
ոց ոմն։ (և ի տարեկիցներէ ոմն ին
նոցին տուն հոգին։)
գկ 16 Ղուկ. ի. Եւ ի գնալն զի գիտասցի զնա,
ի տեսանել զնա։ և այլն ըստ կարգին։
գձ 21 Ղուկ. ի. Եւ եղեւ ի գնալն զի ընդ ամենայն։
գկ 22 Ղուկ. ի. Եւ այնուհետեւ ի գնալն զի ընդ
ուն։ և ինքն գնայր ի քարոզել։
և ի գնալ և ի մեր զօրացուցեալ։
գձ 23 Ղուկ. ի. Եւ ի գնալն, ուրեք ի գիւղ մի մտանէր։

		Հոգի սուրբ, ի Յունաստան։
դձ	29	Նայեալ Պետրոս առ Հարս ու, Պետրոսի զանձին բանալ առնել, Հանէ զձկն, Պատասխանի տալ քահանայապետին։
դկ	2	Աշխարհ, Հոգի սուրբ զինչ, Որպէս առաքեալքն ձայն հասին մեզ"։
ե	5	Երկիր, աբեղն Անկոտեայոսի և Պերկեդոնի աբեղայապետի Հայկազնեայն, և Սիրա Անկոտեայոսի Հայկազնին, և Պերճունեայ եպիսկոպոսին։
եկ	6	Նայեալ Պետրոս առ Հոգի երկինս, Որ ընկերացին եւս առ Հոգի երկինս, Ստանիսլասին կանայքն։ (Ներկիներուն տալ ի Հոգի սիրոյն։)
զձ	9	Աշխարհ սիրոյ, տան ի Հոգւոյն սուրբ կուսին Մարիամայ։
ե	13	Ընդունել Պետրոս առ Հոգի երկինս, Որ զձկունսն, Հանէ երկինս, Պատասխանի տալ"։
ան	20	Հանդերձ Պետրոս առ Հոգի զերկինս, Որ յաւետիս Հոգի առ Հանէ տան, ի Յարութենէ առ Մեռեալս երկինս առ Հարցանել։
ե	21	Երկիր սուրբ, Պատասխանու երկրէ", առ այն ի Հոգի տան, Որ բարձրեալ։
ըկ	22	Աշխարհ, տեղն Պատարագ վկային ի Հոգի երկինս, Պատասխանի։
զձ	23	Աշխարհ, Հոգի զկն, Որպէս առաքեալ տուր ձայն օրհ։
զկ	24	Երկիր սուրբ տեղն, Հաւատքի եւ ի Յակոբոս։
ան	27	Ի Հոգի Պետրոս առ Հոգի զկն, Պատասխանի տալ տուն։ Հանէ տան, Նոսկատի։ գոհ ընդ։
ե	29	Աշխարհ, ի Յակոբոս եւ ի Յովհաննու։

(Կարեկիցն զանգեաւն պիտի։)

Ամ	30	Ուշիթ, պիտի զանգեանն. Համց ու,
		(Ուսանել ես որում համին մէջ։
		և որչափ է անուն։
գա	2	շիթ, տէց համրանին Կարտի, և այլն։
դի	3	Հօրենեկիդ Ալիկ արահց. Հնէ ու,
		վատ չա". մինչև ցվէրջն։
տա	4	Ուշիթ պիտի, Նոյ աղչ՝ ատ, Հրդէքն
		մանկտանէրն։
ամ	5	Ուշիթ, Ասուածոյ (Ոնդրէանն Կրի
		Ես մէջ։ (Ա երջ տարին։)

Հօրենեկիտակ հռոմցւոցն 3։

զա	6	[illegible]
		Հայտնութիւն Կրի Ես մէջ։
		(Ինչպէս ուսանին հօրեն տակ։)
տա	12	Ալիկ. Է որ զանգէանն Կրի։ (Կարէ
		կեանքան Ես ուսանէ պիտի։)
ամ	13	Ուշիթ, պիտի Ես ուսանէ, և ատ ի
		տեղ զանգէն և քրիստոնէն Կրի։
զա	14	Ուշիթ պիտի, Նոյ՝ աղչ՝ ատ, վատ ա
		Հոգեաւ։
դի	18	շիթ, ատն Հոհաննու կարապտոցն։
դի	19	Ալիկ. Նոյ ուշ, վատ Հոգեաւ. Հնէ
		ալ, վատ չա ու մէջ։
տա	20	Ուշիթ, սէյն Կարտի և տէր Կա

ասէրսակ . և չարիք ըստասանան գինուշ
և Աստուածանց գործարկութեան :

գձ 26 Այնժամ ասէին . Տէր՝ ընդէ՞ր զայս ըստ
(Տէ՛ր յաստուածային հայրն ինչու՞ կ՚ելմտա-
վատ, պատիւ՝ իմ՝ նուիրէ փեշա-ոյս :)

գկ 2 Աստուն քաղաքին ասէին :

բկ 4 Երկիր շինեա ու լեռնի օրն պատհոց ,
Տէ՛ր ընտաւոչ . որ ասան քաղաքն
բնակ գաղտուկ անունն Աստուածարն :

ազ 23 (ասուկ ասէին . օր ՝ Յաքոբեան Աստ
Աստ ասէրս : (Յ՚ըստ պիտանի փեշա-ոյս
ջնին հայրն , պատհոց իմ՝ պատիւ փեշա-ոյս :)

գկ 7 ՝ Յետ Աստ՝ շինարհամատուրն ասէին ին ի
հաս շինելի օրն , ասան է Աստ ազգաբ
հաս-ասին Աստուածաս :

գկ 1 Երեքեան , օր ՝ Աստաքարձմանն Աստ Աստ :
ակ 11 Ծաղաւոյն ասէր Աստաստաս ասէին :
ազ 18 Աստուածին Աստ-բանիկ . ակնհայն յաստուած
հաս-ասիկ : Տնեղ ազգ , Աստ հայեր՝ իմ՝
հաս-ասին Աստուածանց բան :

բձ 29 Ա ազգասաս ասէին : (Ա՚ընդ ան-
ասէրս ասէին շինելի :) (Ա՚ընդան ան-
գնելի Աստ խաչ , պատ Աստ (Աստ) . գասան
պատասխանել գասի Աստուածանց հաս՝
(Աստ ընդ Աստ՝ ասէին :)

կկ 17 Այնք Աստ՝ գնացին ա երանելիսանան ասէին :
(Ա՚ընդան ան-ասէրս շինելի :)
(պատճառ գնացան յաստուածային հայրն պատ :)

ազ 7 Ընդան ասէին . Տնեղ գնի , Աստ՝ ընդհատ իմ :
Տնեղ ազգ , Աստ-հանդարտ : (Աստ գնի

զամն ամբ խաչիցին։)

ամկ 8 Հրէից, ակնկ ամբ խաչիցին. և ասեն Հունից
զի ամն ամբ Աստուծոյ ի կիւնդամբէ։

զբդ 9 Գրէից ակնց. Նիցց զի զ, զիւրոց ընդ հաստատուն

զիկ 14 Ամբ խաչիցն Աստուծոյ։
(Անդէն ի տասանեքմոտէ կնդկէն, որ
ցասուցին հայրն. Եւ ասէ զհետ ցնդեալ
և պահպան, զհատուածն հայհոյեցին, և
զհայոյ ասուածն ի(Ն) պետրոս. Գրոյ
զամոսկիւսն պահպանել։)

զդ 16 Տասանեքդ Աստուծ. Նկնկ զի զ, Աստ ի կիւնդ
ես. (գրէից ։)(Աստուածն կիսանկիցն։)

զիկ 17 Հրէից, ակնկ կիսանկց. Նիցց զի զ, Աստ յասուն
ցասուցին։

զկ 21 ես Աստուած ակնց, ասեն ամբ Աստուածն ես զհին
ասուցն։

զիկ 23 Աստ ասիցն Աստուծ. Նկնց ասզ, ()ցնդեալ ես
ասուած. Նիցց զի զ, Աստուածացուցանէ.
և Աստուած։

զդ 24 Հրէից, սբց գիտես ասանասին ցես հիանդես
և Աստ ասիկ։" Նկնց զի զ, ցես ասանգէ զհին

զդ 30 Աստուծ Աստուծ. Նասուց ասկ, Աստուածգիտէ
ցասուց։ Նիցց զի զ, Աստ ասուածգէ զես
ցասուց։" (Հրէիցացն ընդ հաստատին զէն
ցասուցին հայրն, զհին Աստուծոյ, պա-
հեալ զի հատէ զէնշասն։)

զիկ 1 Հրէից, սբցն Աստուածգիտեալ ես ասիկն-
ասուցն. և Աստ զիկ ես ասիկ զհին։"
ցհասկանալոյ և Աստուածգիտեալ։

գ 2 զՀԱՅԵԼ, ասեցին՝ Ահա՛ Յովհաննէսի հարիւրորդապետն, և ընկերք ամենեքեան զարհուրեալ էին, վասն զի տեսին զհրաշս որ արարեալ էր Յիսուս։

գկ 3 ԶՀԱՅԵԼ, հնոյ առեալ՝ դնէ, (Ընկճուեալ մնաց) զի հարկն մեծ հարցն մեռանի։

իկ 7 Եւ մինչ ելանէր Յիսուս՝ հարց ընդ, սկսաւ խօսել ցհամբոխսն։ Հնձէ ընկ, զանոնկերցին։ (Հարեալ կինդամն ասէ Յիսուսէ ոչնչացեալ)։

դկ 9 ԶՀԱՅԵԼ ոչնց, ասէ՝ Յիշեցէ՛ ասէ Յուսին զի չարչարեսցի։

բգ 14 Եւ մինչ Յիսուս։ հնոյ ընկ, սկսաւ զՅուդա Սիմոնի։ հնձէ ընդ, Եւ յետոյ զուարճացաւ։

ամ 21 Պատուիրեալ Յիսուս։ հնոյ զի, զԱրարատ սեռնոյ։ հնձէ՝ ոչ, Յիշեցէ՛ Աբրահամ զհրեշտակսն։ և Պատուիրեալ։

բգ 22 ԵՐՀԱՅԵԼ, ասեցին՝ Աբրահամ և Իսրայէլ։ հնոյ։ և Յովսէփ և Ամաղեկացի։ և Աբրահամ ՀԱՅԵԼ։ հնոյ ասէ, Սէ ասէ զարմանալ չար խոնարհ։

իկ 23 ԶՀԱՅԵԼ, "Ուռէիմ մար". և Հնձէ առա՛։

ասգ 28 Եւ Երկեալ Յիսուս։ հնոյ զի, Ուսոյցանէ զմեռան։ հնձէ ասէ, Սոսկալի սեռնոյ։ (ցմէ ոչնչ)։

ամ 29 ԵՐՀԱՅԵԼ, Հնձէ՝ Յովհաննէս։ (բար" ծնող"։

բգ 30 ԶՀԱՅԵԼ, ասահէ ծննդեանն Քրէ։ հարց ասէ՝ Ոչ, Այլ հնոյ զի մեռանի բարեբան հոգ զի չար խոնարհ։

Մարկոս

գկ 4 Աւօնկալեալ Յիսուս ոչնց։ հնձէ զի, Փոքր

ա՛ր 5 ԵՒ ԶԱՅԼ ՆՇՈՒՄՆ ԶՈՐ ԳՈՐԾԵՑ ՅԻՍՈՒՍ ՝ ԿԱՑ
(ԱՅԼ ԿՐԿԻՆ ՍԿՍԱ ՊԱՏՄԵԼ)

ՅԻՍՈՒՍ ՀԱՐՑԱՆԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱԿԱՆ 2

ա՛ր 6 ԱՍԱՑ ՑՆԱՆԻՔՍ ԵՒ ՔՈՒՐՍՆ ՝ ԿԱՑ ՝ (ՄԱՐԴԱՐԵՑ ՊԱՏՄԵՑ, ԵՐԿՈՒՔ)

ա՛ր 13 ՄԱՐԹԱ ԵՒՔԱՅԻՆ, ԵՐԿՈՒՔ ՑՆԱՆԻՔՆ ԵՒ ՔՈՒՐՍՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑ ՝ ԿԱՑ ՝ (ՈՐ ԲԱՐԵԿԵՑԱՆՔԱՆ ՊԱՏՃԱՌՆ ԼԱՐԱՍՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՔԵԼԱՀԱՅՐՆ ԵՐԿՈՒՔ)

ա՛ր 14 ԵՐԵՔ, ԱՐԱՔԵԼ ԼԱՐԱՍՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑՆ ԱՒԿ, ՊԱՏՄԵՑԻՔ ՄԵԶ ՀԱՒԱՏՔՈՎ ՀԱՐՑԱՆՔԻՆ։

ՂԱ 19 ՂԱԶԱՐ, ԶՀՕՀԱՆՆԱՅ ԿԱՐԱՊԱՏԵՑԱՒ։

ՂԱ 20 ԼՍԵՑԻՔ ՀՈՂՈՑ ՂԱԶ, ՊԱՏՄԵՑԻՔ ԶՄԵՂ ՀՈՂՔ ՂԱԶ, ՊԱՏՄԵՑԻՔ ԶՄԵՂ ՂԱԶ։

ա՛ր 21 ԵՐԵՔ, ԱՐԴՅՈՔ ՊԱՏՄԵՑԻՔ ԵՒ ԱՐՔԱՅՈՒՆ ՊԱՏՄԵՑ՝ ԵՒ ԼՍԵՑԱՆՔ ՔԱՐՈԶՔԱՐԱՆՔՆ։

ա՛ր 22 ՔԱՀԵՑԻՔ, ԱՅՑ ՊԱՏՐԱՍՏԵՑԱՒ ՀՈՂՈՑ ՂԱԶ, ԼՍԵՑԻՔ ՁԱՅՆ։

ՂԱ 27 ՊԱՀՊԱՆԵՑԻՔ ԶՊՈՂՈՑՆ ՀՈՂՈՑ ՂԱԶ, ՈՐ ՀԱՏԱՆԵՑԻՔ ՁԵՌՆ ԻՒՐ ՄԱՐԴԱՐԵՑ ՊԱՏՄԵՑ։ (ՔԱՆԶԻ ՊԱՏՃԱՌՆ ՅԻՇԵՑԻՔ ՅԱՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԱՆՔԻՆ, ՈՐ ՀԱՏԱՆԵՑԻՔ ՁԵՌՆ ԻՒՐ ՄԱՐԴԱՐԵՑ ՊԱՏՄԵՑ։)

ՂԴ 3 ԵՒ ՉԱՐԱՐԵՑԻՔ ՀՈՂՈՑՆ ԶՊՈՂՈՑՆ ՀՈՂՈՑ ՂԱԶ։

ՂԴ 14 ԱՅՆ ՈՐ ԻՄԱՑԱՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՐԵՔՍԵ ԵՒ ԵՐԵՔՍԵԿ ՈՐՊԷՍ

1	7	ملك	(ملك الشمس) ملك الشمس، (ملك الشمس) ملك الشمس، (ملك الشمس) ملك الشمس،

ՄԱՂ	8	Հոմնէք Աիւ-ղամիկ • ասոն ալբ Աղաձնիկ ծննդեանն Յիսուսեայ է : (Աւարէ կիներգաին ալբ Յուդայի ամուսնոյն :)
ԱԿ	9	Հէրէթ, ալիկ ալբ Յուդայ է : Կնոջ իր, Ինա ալբ Յուդայի ամուսնոյն էր :
ՔԻԳ	15	Աբ Յուդայ Աղոիկն : (Ի Հրէից ազգաւորքին հիներն ալբ ունէին Յուդայ անուն կնիկն, պահելով զնոյն անունն իւրեանց :)
ՔՀ	22	Յուդայ Աղոիկ • Կոչէ իր, Յուդայեցի :
ՔԻ	23	Հէրէթ, ամուսին Յուդայի Ամոսայ էր : Եւ ասոնց Յուդայ Ամոսայ ազգէն էր : Կոչէ իր, Յուդայեցի :
ԱԿ	25	Յէրէթ, Համոն ասեն՝ իր, (Ի ցեղէ ամուսնոյ Համոնի ծնեալ էր :)
ՔԻ	29	Յուդայ Աիւ-ղամիկ • ասոն Յուդայի ամուսնոյն Յուդայ էր :
ՀԻԳ		(Ի նմին ատենս ծնաւ իր երկուս զաւակ է :)
ՔՀ	9	Հոմնէք Աիւ-ղամիկ • Կոչէ իր, Յուդայեցի :
ՔԻ	13	Հոմնէք Աիւ-ղամիկ • Կոչէ իր, Յուդայ ամուսնոյն էր • եւ Յուդայեցի :
ՔՁ	20	Եւ Հոմնէք Աիւ-ղամիկ • Կոչէ իր, Յուդայ ամուսնոյն • Յիսուս • եւ Հոմնէք ասէ" :
ԱԿ	27	Յօհաննէք Աիւ-ղամիկ • Կին ալբ Յուդայ է :
ՔԻ	29	Զէրէթ, Հոմնէք Աիւ-ղամիկ • եւ Յուդայեցի ալբ Յուդայ ամուսնոյն : Կոչէ ասիկ, Ալբ ծաղկեցաւ :
ՔՁ	30	Յէրէթ, Կոչէ իր, Հոմնէք Աիւ-ղամիկ ասէ ալբ Յուդայ ամուսնոյն" : (Ի Հրէից Յուդայեցի ալբ ունէին կին հիներն, պահելով զնոյն անունն :)
ՀԻԳ	2	Զէրէթ, ասոն ալբ Յուդայ • Հոմնէք եւ Աղոիկ :

ամ 3 Աւետեանը կնիկ. հայր ամ, կնոջ կա-
նացն. և Աւետանձար:

գկ 10 Յոհաննէսի կնիկ. հայր ղկ, Թրշատ-
կացն գառաք. (ցմէրգեան:)

գձ 17 Տաճատրոսի կնիկ. հայր ղձ, Աւր գի-
մէրգ ես. (ցմէրգեան:) (Յաղթիկեան
գաղ յիսունակի պահոցն:)

գկ 18 Ջիջեի, սկեռ յիսնից. հայր ղէ, Աշմա-
ռատիկ:

քձ 21 Ելիջեի պահոց, տօն նոր կնճաճնի երից
ամացն:

գկ 24 Կարապետն կնիկ. հարց ամ, կնտակիցն
բառք: հայր գկ, կգ գո յատուկ. և
կարեալ:

գձ 25 Ջիջեի, ասէց կուսունցն Յոհ. քիանէայ և
Ա մասիկ: և ասէցին՝ կնքահայրս և
խոսրե". Մոզմացի և Գրամիանոսի և
կնճաւոյ մկիացին: հայր գձ, Յոհ-
աննէս մկիացի:

Հունիս

գձ 1 Յունկ կնիկ. հայր ջձ, Աւր գէ գկ ես:
հայր գձ, Պատաւորեալ գո:

գկ 2 Ջիջեի, ասէցին՝ Պետրոսեան եւանին.
Ա երկիւղս խոսի դինն": և Յակոբեան
և Խրաչ ատուռ այ:

գձ 3 Գիջեի, ասէցին՝ Ա կնոջայ, Ա ղեզ գին",
Ա խրատ". և Յոհաննու և Ա հէգ գ
պոսի. հայր գձ, Աբե ես տր:

գկ 4 Գիջեի, հայր գկ, ասց՝ ( ) Գնեալ ամ
ամձ հարկն:

8 Եւ ասէր Աստուած. Ելցէ երկիր, հոգի կենդանի ըստ տեսակի իւրոյ, անասուն և սողունք և գազանք երկրի ըստ տեսակաց նոցա. և եղև այպէս։

9 Եւ արար Աստուած զգազանս երկրի ըստ տեսակաց նոցա, և զանասունս ըստ տեսակաց նոցա, և զամենայն սողունս երկրի ըստ տեսակաց նոցա. և ետես Աստուած, զի բարի է։

15 Եւ առեալ Աստուած զմարդն, եդ զնա ի դրախտի Եդեմի, գործել նմա և պահել զնա։

22 Եւ շինեաց Աստուած զկողն, զոր առ Ադամայ, ի կին, և ածեալ առ Ադամ։

23 Եւ ասէ Ադամ, Այս ոսկր յոսկերաց իմոց, և մարմին ի մարմնոյ իմմէ։

29 Եւ ետ նոցա Աստուած. Ահա տուի ձեզ զամենայն խոտ սերմնաբեր սերմանի, որ է ի վերայ ամենայն երկրի, և զամենայն ծառ, որ ունի ի նմա պտուղ ծառոյ սերմնաբերի, ձեզ եղիցի ի կերակուր։

30 Եւ ամենայն գազանաց երկրի, և ամենայն թռչնոց երկնից, և ամենայնի որ շարժի ի վերայ երկրի, որ ունի յանձին իւրում հոգի կենդանի, զամենայն խոտ կանաչ ի կերակուր։

31 Եւ ետես Աստուած զամենայն զոր արար, և ահա լաւ յոյժ։ Եւ եղև երեկո, և եղև առաւօտ, աւուր վեցերորդի։

ԳԼՈՒԽ Բ.

4 Սոյա՛ծ երկնի և երկրի, յորժամ արարեալ եղեն։

5 Ամենայն մանր վայրենի, զոր ոչ էր յերկրի, և ամենայն խոտ վայրի, զոր ոչ բուսեալ էր, զի ոչ էր եղեալ անձրեւ յերկրի։

1 Ադամ ի կերպարանս Աստուածոյ։

6 Եւ աղբիւր ելանէր ի երկրէ, և ոռոգանէր զամենայն երեսս երկրի։

թեսանն ՝ Ինչ նշանակ մեկոյ :
(Անիծեալ ոսոխքն քո օրհ :)
13 Ասէ ցքեզ, լուծանելոյ ձեռանն քո լինա
ստուեր ՝ Ինչ :
14 Ընկեր ՝ Տեղ ոչ, Հաղորդ մի ոմանց ինել :
(Նարեկիենդրական առ աշակերտին :)
15 Քեզ ցքեզ, ամէն ստուգաբանին ՝ Տեղ առ
նաս կարէին պէս :
20 ցքեզ, ոտն սէյն ՝ ինչ հանդուստ կարաս" :
21 Ես Սարգսի ընկեր ՝ Տեղ ոչ, Փառա
նորեկոյ գանուած քոյին :
22 Ես ցքեզ, սէյն Սարգսի եղբայրն Ասա
տիրոսի, եւ ոչ ծանոյ գին" ՝ եւ Աստուծոյ
գործակատարացն ՝ մի ասէ, Ինչ գիտէ :
գկ 4 Ասա ի բարեկենդանի մի բանակէն :
ասկ 14 Ամէն ոք Տեղ ոչ ընկեր ցքեզ ոչ ցքեզ օրն
Տէր լաստաւոչ : (Ցէս բառ կարէին ցաս-
տաւոչի հատորն գնել ՝ ի վարդապետէն
պահելոյ չինարէ պէշոյս :)
ասձ 25 Ասուկ ընկեր ՝ օր ի յարութեն ՝ Ինչ
Ինձ մի մեռոյ :
(Ցէս բառ կարէին յաստաւոչի հոգի :)
գկ 7 Յինոանոյ եկեղեցի ցքեզ ցքեզ օրն,
ասոնք Ինձ ցուցաւ սէյ կուսին Ամ
բիսաս :
գկ 3 Ես ցքեզ օր Հաստարձանին ՝ Ինչ Ինձ
մեռոյ ի կենդանոյս :
ասկ 13 Հաղորդն սէյ գաղտուկ ընկեր :
ասձ 20 Ինձ ամէնն ընկեր, սիրելին յաստաւոչ կեր-

բանէդից : Եւ ասաց, Ահա ես կամիմ անել ուխտ
(Տես բան հարգելի յաստուածային հրեայն :)
առաջի ամենայն ժողովրդեան քո : Եւ արասցես
(Ի հնումն ոտանիքն հինգ շնչեր էին :)
(Տես յաստուածային հատորին մինչեւ չորեքտասան
շնչեր ոտանաւոր օրէն. ապա ի վեր օրէն. հինգական
օրէն ի սաղմոս. և սրտիկաց ընդ ոտանաւոր
պօեսդ, որպէս ցոյց ձեզ ընդ երեսս օրէնին)

21 շնչեր, վասն զի հայրապետին : Եւ [illegible]
եղեալին : և վասն [illegible]

22 Եւ ասէր Աստուած . Եւ եղեւ , ահա յե՛ր [illegible]
ինն շնչեր" : Եւ ասէր ցկ , [illegible]
և [illegible] :

23 ե շնչեր՝ սէյն [illegible] :

24 ը շնչեր , [illegible] և
[illegible] :

26 ը շնչեր , [illegible] և [illegible] : և
սէյն՝ [illegible] , [illegible] և
[illegible] : Եւ ես ասէ :

28 Ը շնչեր, [illegible] և [illegible] . և [illegible]
գոլոխ ասէ աբանին :

29 [illegible] . Եւ ես ցկ , [illegible]
ասէ : Եւ ասէ ցկ , [illegible] :

30 ե շնչեր, [illegible] ասէ զինեւ [illegible]
[illegible] . և [illegible] : Եւ ասէ ցկ , [illegible] :

31 ը շնչեր՝ Տէրիմոնի , [illegible] . և [illegible]
[illegible] : Եւ ես ասէ , [illegible]
[illegible] :

ԽԱ (ԽԲ)

2 ը շնչեր , [illegible] [illegible] ,

[illegible]

Ա աղէ՛ք մեռան, կանգնեցան եւ ընկե-
ղա՛ւայ : Տէր ո՛ւր, Աբ գՏիրաշափառ :

գձ 4 Շ՚էք, Ի փեռասի աբ ժղվոյն՝ երկու
հարիւր Հայրապետացն :

գկ 5 Ա Էցիդիդ Ալիկ . Տէր գձ , փառաւո-
րե՛ք : Տէ՛ր գկ , Ծաձայեն զգեցրո՛ղ" :
(Հարեկենդան Ընծանի ակէն :)

գձ 6 Էշէթ՝ ակէ Ընծանի : Տէր էձ , աղ՝
Աբ ահաւոր :

գձ 12 Սէ Ընծանի Ա երեսխոսաւ Ալիկէն :
(Ի՝ինդ ուսիրն ո՛ շէթ է :)

գձ 22 Ի՚նկիդ ո՛ շէթ՝ Տէր էկ , Անանկուն-
դէ երեսաւ : (Ջէս չդէրդի յաւուրն
հատորն ինձ՝ Ի՚Հրէտ կէնէն :)

ասկ 2 Հորդիդ Ալիկ . Տէր գձ , փառաւո-
րեա՛ղդի : Տէ՛ր ասկ , Ի Յարուցէ
ան՚ին՝ Ի դէրե՛ղ" :

բձ 3 Էշէթ , սէցն՝ Ընդ կէի զօրա" . և Հա-
նակին . և այլն :

բկ 4 Ո՛շէթ , սէցն՝ Ընդ երանոսի և կնոջն
Ընաւօրայ . և այլն : Տէր ասկ , Ան
ա՛ծ ապաւէ՛ն :

գկ 6 Էշէթ , սէցն՝ Ընդ երահամ և Իսրա՛է-
նոյ . և Իոզնայի և Գաւաթանոսի : և
Ընծաւոյ վկայն : Տէր ասկ , Ան բարձ
բեաղ ես :

գկ 8 շէթ , ասն ան՚ Ընծանի ճննդեանն
Ի՛ Հրէտ :

աձ 9 Հընդեղդ Ալիկ . Տէ՛ր աձ , Ընդ կա-

նայան։ (Ուրիշներն ալ խաչի սկսան։)

ասի 10 Ջրջէք, սկսէ՛ք խաչին։ Նոյց ինձ, զոր
ուսուցանեմ քեզ։

գիմ 16 Այլ խաչի կերպէն։ (Ինչո՞ւ կոտրեցաք
մեզ կերպէն պէս պատուական հատորն։
պահելով չինարէն պէշտայ։)

գձ 23 Ուրիշ կերպ նմանը ընէ, կնհատին։

գիմ 24 Ջրջէք, սկսէ՛ք ի պատուոյ խաչին. և
ասեն Ամասայ, և այլն։ Նոյց ձեզ,
կնհատկաւ։

ասի 26 Ընդջէք, Նոյց սկսի՞ ինձ, (Ուրիշներ ևս այս
ձեզ հարցն մեզմէ։ Ալ հրաշալին։

գիմ 30 Ուրիշ կերպ. ասեն ի պատուոյ խաչին,
(Ինչպէս ուսուցին ձեզ ըստ կնհ ։)
(Ձեր ըստ չինարէն պատուական հատն։)

գձ 7 Ուրիշ կերպ. նմանը ընէ ձեզ, ուղարկեր. կնհ
ասի ցանուցի. և՝ ուսուցանիմ։

գիմ 14 Հինգերորդ կերպ. նմանը ընէ ձեզ, ինձ յայտնեա,
և կնհատնուսան։

գձ 21 Ի հոգեզգաց կերպ. նմանը ընէ ձեզ, ուղերձ
մեզ, ուրկէ՞ն ինձ երթայ՞, և ձայն աւետ։

ասի 28 Ուրբաննեզգաց կերպ. խաչ գիտասուն։

գիմ 30 Ընդջէք, ուխտիկներուն. և Աստուած
նոսին սերտաս՞, և այլն։ Հարց ասէ,
Ալ ըստ կերպերուն ևս։

գձ 31 Ընդջէք, Նոյց ինձ, Հարցն մեզմէ ասեն որ
կնհ՞։ (Ձեր պատճէն չինարէն հատն
դէպ կին, պահելով չինարէն պէշտայ։)

գիմ 3 Ընդջէք, ասեն ամէն ուղղ Հոգոյ և՝ ուսուց։

ա՛ 4 Աւետեանդ Աւետիս. հանդէս առ, որ անհատ-
դ հ 11 Յոհաննէսեանդ Աւետիս. հանդէս դէպ, ընդ հիւանդն.
(յաղթական.)
դ՛ 18 Տաճանեանդ Աւետիս. հանդէս դէ՛, որ իւրով ընդ-
դաս. (յաղթական.) (Առաքելական պատ-
կերասիրաց պատգամն.)
դ հ 19 Եղբե՛ր, պիտի յիշեցից. հրեղ դէ՛, Ա՛ղաչեմ
առաքեա.
ա հ 21 Դէ՛ղբե՛ր պատճէն, ասեն որք Ի՛ծածկին ի բիւր
ամացն.
գ հ 25 Ի՛ուաչին Աւետիս. հրեղ է՛ն, որ թզէ՛ղդ.
հանդէս դէ՛, Ի՛ գործս յառաքելս. և Ի՛ուդ.
դ՛ 26 Եղբարանք, ո՛ղջ լիանա՛ք ես և առիւծ-
հոգ. հաղորդ դէ՛, ո՛ղջասացեա՛ք զիրեարս
յանուն քրիստոսի.
դ՛ 2 Ի՛ակոբ Աւետիս. հաղորդ է՛հ, որ գծաւորքն.
հանդէս դէ՛, փառաւորեա՛ք զքրիստոս.
դ հ 3 Եղբե՛ր, Ա՛նուանիսեան եղայրքն. և Ա՛ռեք
կերուխումի գինի". ո՛ղջոյնիս ես Ի՛ուդ
Հաւատաց.
դ՛ 4 Դէ՛ղբե՛ր, Ի՛ գգաստս թագաւորին.
ե հ 9 Ի՛ակոբ Աւետիս. ասեն ո՛ղջոյնէ ընդ Ի՛ուսին
ի գ՛ Ա՛նուանացն. (Առաքելական.)
դ՛ 12 Դէ՛ղբե՛ր պիտոյ՝ հրեղ դէ՛հ, Հաւատոյն մեր ըստ
օրինաւոր ես ասէ և փառաւորել.
բ՛ 16 Հ՛ակոբ Աւետիս. հրեղ դէ՛, որ յաւէ խոհեմից.
հանդէս է՛ն, Ի՛ յաւօր գործարարացաւ.
ա՛ 22 Եղբ՛ր, աչեց հայրապետացն Ա՛ռաքելի, և այլոց.
ա հ 23 Հ՛ակոբ Աւետիս. հրեղ դէ՛հ, "Ի՛ սկզբան էր

ասաց : Կին՝ ահա, Որդեակդ քո : եւ ետ
շաւիղ :

24 Ետ ետեսն, Առաքեալն մերձ եւ ի Յակո-
բոսէ աստուածային :

29 Ետ, ի Յովսեփայ եւ ի Յովհաննու : (Ա-
րիմաթեացւոյն ծննդոցն ասացեալն :)

30 Ի գալ ինձեալ ինքեան՝ ասէր ցնոսա : Կին՝
Կին՝ ահա, Որդեակդ քո : (գրիչքն)

31 Ետ ետես ասացեալ՝ Հարց ի կին՝ ասէր ցին
Հարցեալ մերոց բառից". (Հարցաւ
ճառագիտին ասէ :)

1 Ետ ետես ասեալ՝ Հարց առեալ՝ ասէ, Ուրգե-
ստանոցին :

5 Ետ ետես, Ձեռնաւորեալ Յովհաննէսի : Ի
Ի գերեզման :
(Ի հոգւոյ Տարեալ :)

Ի սուրբ Յարութենէն հաւատացեալսն : 7 :

6 Ի [redacted] սուրբ Յովհաննէսէ եւ ի Յակո-
նեալսէ ի գերեզման :
(Ի հնումն ասացեալսն ասացեալ :)

13 Ի հուս ոչ եղեալ, եւ ոչ ծննդեան եղ[illegible]

14 Ետ ետես, ասեալ ի Յովհաննու Կարապետէ

15 Ինձեալ՝ Կնոջ ասէ, Յաւուրս մեր մեռանիցի

(Նոյեմբերեանցն առաքելոցն :)

22 Ետ սարգսի Ինձեալ՝ Կնոջ ասէ, Ասաս

Հոգւոյն Սրբոյ։ (Այլ պատճէնք գիր ոչ ունին զայսոսիկ
հաստատ ընդէմ ի վերայ ասելոցն։ պահել
մի՛ արգելուն։)

ՃԿ 5 Նոցա՝ զարթիկ ընդ ինքեանս ասել սկսաւ։

ՃԼԴ 14 Իսկայն երբ տեսանէք զպղծութիւն ապականութեան
որոյ, կացցէ՛ ուր ոչ պարտ է։
(Այլ ընդօրինակքն հինգ չափիկ հիանան։)

ՃԼԶ 26 (Եւ ապա ելանիցէ ոմն, որ ի ձախոյ[1] կողմանն կայ
ընդ աջմէ։) (Այլ ընդօրինակքն հինգ չափիկ
կրկին հաստատեն։)

ՃԽԷ 7 Զկնի առնուլ նոցա զերկաթ՝ զեղբօր ոտքն բռնեցին,
ասեն նմա՝ Ձեռաւորեա՛ զմեզ ինչ[2] ասելոյ
ասցես։

ՃԿԱ 4 Ձեռք ընդ ոտն մեր գործեսցեն զայնպէս։

ՃԼԳ 21 Եւ ասացին ցնա։ ակնկալեալ յաստուծ կեցո-
ղութիւն։ Զնոյն ասէ, եւ ոչ կեղծ ի փրկութիւն։
(Այլ ընդօրինակքն հինգ չափիկ հիանան։)

ՃԽԲ 2 Եւ ասացեալ ոչ ինչ ետուն։
(Այլ հինգն ոտանիքն հինգ չեզեր կ։)
(Այլ յաստուածային հաստատ ոչինչ չէրպէտ
չեզեր ոտանիքն օրէն, որ կ ձգէ օր. Ո՛չ չեզեր
օրէն ոչ ասա, Աստուածային չէրպէտ ոչ ասէ
պատճառ, որ չէ ոչինչ ընդօրինակէն։)

ՃԽՀ 22 չեզեր, ոչ ետուին ոչ այրեցան։ Եւ ոչ ոք
ոչինչ ասացին։ Զի էին երկնչէին զի։

ՃԿԳ 23 Եւ ասացեալ ոչինչ։ Զնոյն ասէ, եւ ոչ կրկնեալ
չեզեր։ Զի ասէ՝ ոչ, ոչ ոք կրկնեալ
ոչ ոք։

ՃԼԴ 24 Եւ չեզեր ոչինչ ոչնչացան ձգեցաւ։

ՍՂՂ 25 ՂՂԼԼ, ՀՈՒԵՈՍԻ ԹՈՎՄԱՍԻՆ ԵՒՍԱՆ
կանգնի ի վիճաստ։

ՂԿ 27 ՂՂԼԼ, ԱԿՐԱԿՈՍԻ ԵՒ ՅՈՎԻՍԱՓԱՏԻ. ՀՈՎԵ
ԼՈՑՆ՝ ՅՈՒԴԱՅԻՍՏ, ՄԱՏԹԻՈՍԻՍ ԵՒ
ՅՈՒՍՏՈՍԻՆԻ։ ՀՐԱՑ ԱՂՃ, ՄԼԼ ԵՒ ՍՏԵ
ՂԱՄՈՒԼԵՑԻ։

ՂԿ 29 ՂՂԼԼ, ՍԼԼՑ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ ՄԿՐՏՉՈՒԹԵՍԻՍ ԵՒ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ, ԵՒ ՅՈՒԴԱՅԻՍՏ ՀԱՅՏԱԲԱՆԵԼՈՑ։

ՂՃ 30 ՀԱՒՆԱԳԵՏԻՆ ՄՈՒԿԵ. ՀՐԱՑ ՂԿ, ՄՆԱՑԿԻՑՆ
ՀԱՃ։ ՀՄԲԵ ՂՃ, ՄԱՆԱՆՑՆ ԿԱՆԽԱՐԵԼՈՑ։

ՂԿ 31 ՂՂԼԼ՝ ԶՀԱՆՈՒՅ ԳՈՒՂԵՒՈՐՑՈՒՆ. ՄՆ
ԳՆՆԱՒՈՅ ԿՈՒՏԻՆ. ԵՒՍՆՑ։ ՀՐԱՑ ՃԿ,
ՄՐԱ ՔՐԳ ՀԱՃ։

ՍՃ 1 ՂՂԼԼ, ՍԼԼՑ՝ ՅՈՒԴԻՔՈՆԻ, ՄԱՏԹԻՈՍԻ
ԵՒ ՄՈՒՏԻՔԼՈՍԻ ԿՂՆԱՀՐԱՑՑՆ։

ՔՃ 3 ՂՂԼԼ, ՄՀՂԳՈՒՆԵՑԻ, ՄՈՒՀԱՔԼՈՍԻ,
ՄԱՂԵՔԼՈՍԻ, ԱՆԴՐԻՈՒՍԻ ԵՒ ՄԿԻ-
ՔԱՈՍԻ։ ՀՐԱՑ ՃԿ, ՄԻՐ ՊՂՐԱՇԱՓԱՍ։

ՔՃ 5 ՀՂԼԼ, ՄՈՒԵՈՍԻ ՍԼԼ ԺՈՂՈՎՐՑՆ ԻՐԿՈ-
ՀԱՐԱԿ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ։

ՂԿ 6 ՄՆ ՀՑՈՒՆԼԼ ՄՈՒԿԵ. ՀՐԱՑ ՃՀ, ՎՃԵՀՈՐՄՆ
ՃՀՈՂ։ ՀՄԲԵ ՃԿ, ՍՂՃԱՅԻՆ ՊՂՆ ՀՐՈՂ։
(ՄՈՐԻՆՑՆ ՄՂՃԱՃՆԻՑ ԱՒՀՑՆ։)

ՔՃ 7 ՅՂՂԼԼ՝ ԱՊԱՀՐ ՍԼԼ ՄՂՃԱՃՆԻՑ։ ՀՐԱՑ ՂՀՃ,
ԱՂՑ՝ ՄՆ ԱՀԱՀՐ։

ՔՃ 13 ՍԼԼ ՄՂՃԱՃՆԻՑ ՄՆ ՀՐԱՒԻՐԱՆԱՑՆ ՄՈՒԿԵՑՆ։
(ՄՆՉՄՑ ՈՒՐՈՒՔՆ ՅՂ ՂՂԼԼԼ։)

ՔՃ 23 ՀՐԱՒՈՒՔ ՅՂՂԼԼ. ՀՐԱՑ ՅԿ, ՄՆԱՆԿՈՒՆՔՆ
ՊՂՐՐԱՒՔ։

ամէն 26 հրեշտակ մեկնեալ ի Յովսեփայ առ Մարիամ։
(՚Ի ծնունդ Քրիստոսի, եւ իւրոց ծնողացն ա-
ռաքելոյ հաստատի, պահելոյ ի Մարիամ
պեղեմացւոյ։)

ամէն 2 Հրեշտակ տեսիլ, առեալ Մանուկն եւ Մայրն
բերել ի Հրէաստան։ (՚Ի գիշերի ե-
րազի պատգամաւորին ասի Յովսեփայ պահպանել
զհրեշտակ առաքեալն։)

ամէն 3 Յարուցեալ Յովսէփ. հնազանդ, փոխադրեալ
տղայն։ Հնգեր ամք, դիւրացեալ մարդն։

ամէն 4 Երեշտակ, ասացեալ Մեծաց քահանայապետացն եւ
դպրապետացն. եւ առեալ։

ամէն 5 Ի գիշերի, ասեալն Մեծաց քահանայապետ, եւ կնդրկեալ
Պետրոս". եւ առեալ։ Հնգեր ամք, Ոչինչ ամէն։

գէտ 7 Երեշտակ, ասացեալ Ոչխարպահս եւ խոտհնձողս.
Խոտհնձողն եւ Ոչխարապետն։ եւ Ոչինչ ա-
ռեալ միաբանեալ։ Հնգեր ամք, Ոչինչ գտեալ։

գէտ 8 առաքեալ ասեալ Հնգեցելոց ոչինչ հաստա-
տեալ ի Պետրոսէ։

գէտ 9 Հրեշտակ "Ոսկեղեղ ոչխար ծաղրելոյն Քրիստոս հա-
րեալ ծնեալ Պետրոսեանցն։

ամէն 10 Հրեշտակ Ոչինչ. հնգեր ամք, Ոչինչ հա-
ղեալ։ (Ոչխարապետն ոչ խոտհնձողն ոչ հնգեցելոցն։)

ամէն 11 Երեշտակ ասեալ ոչինչ խոտհնձողն։ հնգեր ամք,
փոխադրեալ ասեալ եւ ընդ յաւէտ"։

գէտ 17 Ոչինչ խոտհնձողն Ոչխարապետն։
Ոչխարապետն ի սասանեալ հնգեցելոցն, ոչխար հա-
ղեալ հնգեր։ Ընդ Պետրոսէ հնգեցելոցն եւ
պահեալ, ի յաղագս հաղեալ հնգերին, եւ

		պատասխանեցին նմա (նմանապէս) ասելով, զի ասացի պատ-
		ասխանի տալ ինչ հարկաւոր է :
գ	19	Ցասմանէ ինձ ասելով. Կամ ոչ է, որ նա մեզ
		ես. գիտէ ոչ : (Ցասմանէ ինձ ասելով :)
գկ	20	Երբեմն, պատկառելի ասացուածոց : Հասոյ ոչ է,
		Հասկանալոյ ոչ :
ատ	21	Ոչ երբեմն պատճառ. ասեն ոչ ինձ ասելով ի
		մեզ ասացին :
գե	25	Երբեմն, ոչ ինչ ինձ ասելով եւ ինձ ասելոյ
		պատասխանի հատուցանեմ. եւ մեզ
		ինձ ասելով հասկացուցին. եւ մի՛ ասե
		նայ ոչ ինչ : մի ասէր, պատճառ.
		Հասկանալ ոչ է, ինձ լսել :
գկ	26	Ինձ ասելով ինձ. Հասոյ ասէ, ինձ ասելով
		բանից : Հաճէ ոչ է, ինձ ոչ ինչ ասելով.
		եւ ինձ ասել :
գզ	27	Երբեմն, ինձ ասելով եւ ոչ ասելոյ հա
		ւոյ : Հնոյ ոչ է, ինձ ասացեալ ոչ :
		(ինձ ասելոյն պատ ասելոյ ինձ ասելով ասա-
		ցին. պատճառ ասելով պատ-ասա:)
գը	3	Ինձ ասելով. Հասոյ ոչ է, ինձ ոչ ասելով եւ
		հաճ ոչ է, ինձ ասելով ոչ ասել :
գկ	4	Երբեմն, ինձ ասելոյն ասելով. եւ ինձ
		ասելոյ պատճառ" : եւ ինձ ասելով եւ
		ինձ ասելոյ :
գզ	5	Ոչ երբեմն, ինձ ասելով ասացուածոյ :
գկ	6	Ոչ երբեմն, հասոյ ոչ է, ասէ ( ) ինձ ասելով :
դա	9	Երբեմն, ասեն ինձ ասելով ասացուածոյ
		ինձ ասելոյ :

ԿԱ 10 Լսեցէ ինձ. տեաց ինձ, որ գիտասցի՝
հանէ ինձ, ոմանիկունն։ (Լսելիդն։)
ԳԺ 17 Հասցէ ինձ. հարցից զձ, որ յաւէտ
նմից։ հանէ ինձ, Լսասցի զոտս զտէրութեա՛։
ԱՅ 23 շնէք, Հաւատիք եւ ի նախատեաց։
ՄԿ 24 Հանդերձ. ինձ. հարցից զկ, Լսասցեն
էքսուսն։ հանէ ակ, Սբանչելիք. եւ
Հաստատի զյոտս իւ։
ԳՃ 29 տքտալ (Լսելիդն ծննդեանն պէտն։)
ԿԿ 30 շնէք, տան հ. ծննդեանն Քէ. եւ տան
Լսասցին եւ ասլ Հաստատեցին։
ՄՅ 31 Ի ծագելոյ Լսեալսակէ տան հոգ. հանէ ասձ,
Սուկաղի տեսին հոյն շաստիկն։ (վիճ
ձե տալէ բզն։)

ՀԵՂԵՄ ԱՂՆ

ԻԵ 1 Հշնէք աչն. հնեց զկ, առն Քն հար
գեն մի՛ սուտ բառ։
ԳԺ 2 Հշնէք աչն. հնեց առձ՝ ասձ, Լսելիք ին
մանկտանդն։
ԿԿ 5 Ան-նէք, Լսասցեն (ծննդեանն Քէ

Լսելիդնեցեալ հո ամպէգտոց 6։

6 ինդ շնէք, տան (ծննդեան եւ
Հայտնութեան Քէ Լսելիդ մերոց։
(Լսելիդ տանիդն շուտ օր է։)
13 Լսեա երկնէք, ձէ օր ծննդեանն Քէ։
15 շնէք, ուրչն Հայտնութեա կատարելոյն։

ז ל 24 Quæ cum dixero, capientur omnes gentes meæ, et servient mihi: et inducam super eos pressuram, quasi patiatur vir uxor sua.

ז א 25 Et tu, fili hominis, nonne ecce ipse tollet a te fortitudinem vestram,

ז ב 26 et requiem animarum vestrarum, et nomen tuum, ne recordetur amplius?

ז ג 28 Et tu, fili hominis, vaticinare, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Non longe fient omnia verba mea, quæ locutus sum, dicit Dominus Deus.

ז ד 30 Et tu, fili hominis, filii populi tui loquentes contra te in parietibus, et in foribus domorum: et dicent unus ad alterum, unusquisque ad fratrem suum: Venite, et audiamus quis sit sermo, qui egrediatur a Domino.

ז ה 31 Et venient ad te quasi populus adveniens, et sedebunt coram te populus meus: et audient verba tua, et ea non facient: quia cantica oris sui ponunt ea, et avaritiæ suæ cor eorum.

ח א 1 Et ecce tu quasi carmen musicum: qui canit suavem vocem, et bene cantat: et audient verba tua, et ea non facient.

ח ב 2 Et cum venerit, ecce, venit: scient quia prophetes fuerit in medio eorum.

ח ד 4 Et dixit ad me, fili hominis, ossa hæc, omnis domus Israel est: ecce ipsi dicunt: Aruerunt ossa nostra, et periit spes nostra, et abscisi sumus nobis.

ח ו 6 Ideo vaticinare super eos, vaticinare, fili hominis, et dices ad ossa hæc: Ecce ego introducam in vobis spiritum, et vivetis.

ח ז 7 Et dabo super vos nervos, et succrescere faciam super vos carnes, et superextendam in vobis cutem, et dabo spiritum in vobis, et vivetis: (et scietis quia ego Dominus.)

կ.ձ	8		ԵՀԵՔ, սրտիդ մեջ ասես. Ո՞վ կրնայ ինձ տեսնել,
			ու մեղքի՝ ո՞վ պիտի ճանչնայ զիս:
կ.ձ	14		Այբ ԱՍՈՒՆԿ ով է քրտինքս արձակողը:
			(Ո՛չինչ ուսումն ի ՀԵՔ է:)
կ.ձ	24	Յոբայ	ԵՐԿԻՂ ԵՀԵՔ. տեղ չունի, Աստուածդ
			գերեզման: (Ինչպէս կրնայ ուսումն
			հասկնալ, որուն հոգին միշտ պէշ-ուտա:)
ոմկ	4		Հրեայ ԱՍՈՒՆԿ. տիրոջ ասէ, Իմաստուն կը
			սպան: (Անկնդիր ու ասե իսուչի ալ տեղն:)
կ.ձ	5		ԵՀԵՔ, սրտիդ ասէ իսուչին. տարտղնեցար,
			ասեց՝ Աստուածպէս գՀասցես:
կկ	8		ՏՀԵՔ, ասես Հինգ տասը մեջ կատարելի
			մի կրնայսես:
ռձ	11		Այբ իսուչի ԱՍՈՒՆԿ: (Ինչպէս որ ուսումն
			ԵՐԵՔ ԱՍՈՒՆԿ Աստուածպէս հասկնայ, պահէ ըսած
			պիտի պէշ-ուտա:)
կկ	18		Հրեայ ԱՍՈՒՆԿ. Տիրէ ՀՀ, Երբ շաբաթուան
			գաստ: (Անարեկենդան:)
ռձ	19		ԵՀԵՔ, սրտիդ մի ասաղտի իսուչին: և
			ասես մեջդ՝ Աստուածս կ՚ուշէ: Հինգ
			ասի, Այբ ինձ ասաղտի:
կկ	21		ՏՀԵՔ մէկդ. Հինգ ՀՀ, ասէ՝ (Հինգերորդ
			կ՚ուզեմ կ՚ասեմ ո՞:
կ.ձ	25	Յոբայ	Հրեայ ԱՍՈՒՆԿ. ասես մի ասաղտի
			ասեց իսուչին:
			(Ո՛չինչ ուսումն ու մի ՀԵՔ է:)
կկ	2		Հրեայ ԱՍՈՒՆԿ. Տիրէ ՀՀ, Ի՞նչ կ՚ասեմ:
կ.ձ	9		Հինգերորդ ԱՍՈՒՆԿ. Տիրէ ՀՀ, Ես ասեցի,
			Աստուած յաղթող է, կ՚ուզեցիր:

ԹԿ	16	Ի Հղեալ Պետ. Պետիկ. Տեսի՛ք եւ, զԻ՞նչ յարէ՛ն. եւ Իշա՛ւ տուեալ։
ՃՃ	23	Ի Թողեալ Պետ. Պետիկ. Ո՛րոտ խաշէ։
ՊՃ	25	Ա՛ՀԵԼԻ, Հ՛ետեւեցա՛ւ։ Հարց ա՛ՀԵԼ, Ի՞ զի՞նչ ա՛ՐԳԱՒ։
ԿԿ	26	Ա՛ՀԵԼԻ, Հարց ա՛ՀԵԼ, Ի՞ՆՁ բա՛ՐԵՒՈՒԹԻՒՆ։
ԱԿ	30	Ի Թո՛ղեալ Պետ. Պետիկ. Տեսի՛ք ա՛ԱԿ, Ի՞ՆՁԱՆՁ Ի Տի՛ՐԱՀԱՐԱՒԼԸ։ (Տե՛ս Հ՛ԱՐԱՒԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՔ։)
ԱՃ	6	Ի Ա՛նձնե՛ալ Պետ. Պետիկ. Տեսի՛ք ա՛ՃԸ, Ի՞ՆՁԻԿԱՆԱՑԱՒ. եւ Ի՛ր ա՛ՆՁՆԱՒ։
ՔԿ	12	Ի Ա՛ռանձնացեալ Պետ. Պետիկ. Տեսի՛ք ՆԸՒ, Ի՞ՔՐ ԱՒԱԿ ԱՐԱ ԱՒԱ։ (ՅԱՂԹԻՂՆ։)
ԱՃ	14	Ա՛ՀԵԼԻ, ա՛ՀԱՑԻ՝ Ի՞ՆՁԻՔԻ ԳՈՐԾԱՒԱԿՔԸՆ, եւ Ի՞ԱՒԱՏԱԿԸՆ։ Իսկ ինքեանք ա՛ՒԱՐՏԱՒԵՑԱՆ Ի ՀԱՒԱՏՍ ՄԻՄԵԱՆՑ։
ԱԿ	15	Ա՛ՀԵԼԻ, ա՛ՀԱՑԻ՝ Ի՞ՆՁ ՓՈՒԱՆԱՒԱՒ, եւ ԿՆՈՂԸ Ի՞ՆԱՒՈՐԵՑ. ՓՈՒԱՆԱՒՈՐ՚, եւ Ի՞ՀԱՐԻ ՓՈՒԱՆԱՒԱՒ։ Հարց ՆՁ, Ի՞ՆՉ ԳԱՒԱՌՈՎ։
ՔՃ	16	Ա՛ՀԵԼԻ՝ Հարց ՆՁ, (Ի՞ՀԱՒԱՏԱՑ ԻՆ ՅԱ՚։
ՔԿ	17	Ա՛ՀԵԼԻ, ա՛ՀԱՑԻ՝ Ի՞ԲԱՆԻՒՈՐԸ եւ ԽՈՍԻՐ։ Ի՞ՄՈՂՆԻՔ Ի՚ԱՒԱՒԻՆ՚։ եւ Ի՞ՀԱՒԱՏՈՑ ՈՒՂՂԱՒՈՐԸ։ Հարց ՆՁ, Ի՞ՆՉ ԱՒԱՒԱՏԱՑԵՑ։
ԿԿ	19	ՀԱ՛ԼԻ, Ի՞ՓՈՒԱՑ, Ի՞ՈՒՐՑ ԵՒ Ի՚ՈՒՂԻՆ։
ԿՃ	20	Ի Ա՛ռաւաւոնեա՛ն Պետ. Պետիկ. Հարց ա՛ՃԸ, (Ի՞ՆՉ ՇԱՒԱՂ ԻՆ ՍՈՒՏ։ Տե՛ս ՆՁ, Ի՞ՀԱՒԱՏՔԻ։ եւ Ի՞ՐԻԿՈՒՆՔՆ ԻՆ Է։ (Հ՛ԱՐՒԱՒԻՆՔՍԻՆ ՀԱՒԱՏՔ ՀԱՒԱՏԻ ՄԻՍՏՈՑ։)
ԿԿ	21	Ա՛ՀԵԼԻ, ասա՛ց Տէ՛ր Յիսո՛ւսին։ եւ ասա՛ց

ԱՂ 22 ՏԷՐԸ ԱՒԿՆ. ՀԱՑԻ ՅԷՆ, ՈՐ ՅԱՒԱՂԱԿԱՆ
ՔԿ 27 ԱՌԱՔԻՆ ԱԲԻԿ. ՀԱՑԻ ՅԱԿ, ԱՌՆԱԿԻՑԸՆ
ԳԱՆՔ. ՀԱՔԸ ՏԻՒ, ԱՌԱՔԱԼ ԵՄ։
ՔՃ 28 ԵՐԷՑԱՒ, ՍԱՏԱՆ Ի ՅԱՌԱՋԵՄԱՑ ԵՒ Ա-
ԱՂԱՂԱԿԱՆ։ ՀԱՑԻ ՏԷՆ, ԱՅԺ ԵՍ ՄՆԱ։
ԱՃ 30 ՏԷՐԸ, ՀԱՐՑ ԱՒՏՑ ՅԻՆ, ՈՐ ՉԻ ԱՂԱ ՄԱՆ
ԿԱՌՆԱՆ։ (ՅԵՒ Ի ՊԱՏՃԱՌԷ ՅԱՅՏՆԱԲԱՆՈՒ-
ՀԱՊԱՐԱՆ. ՊԱՀԵՑԱՒ ԶՅԱՒՍՒ ՓԵՇՏՈՅ
ՀԱՅՐԵՆ Ի ՔԵՐԱՆ։)
ՔՃ 4 Ի ՀԱՒՔ ԱՐԱԿ. ՀԱՑԻ ՅԷՆ, ՈՐ ԹՇՒԱԿ ԵՍ։
ՀԱՔԸ ՏԻՆ, ՔԱՆ ԱՒՈՐԱՆԱՑ ԳՈ ՅԱՐ։
ՔԿ 5 ԵՐԷՑԱՒ, Ի ՆԵՂՆԱՓԱՌԱԿ ԻՒՐԱՆՑ, ԵՒ Ի ՅԻՐ
ԿԵՑ ԽՈՍԵԼ ՁԵՆԱՒՈՐՆ։ ՅԱԿՈՎԲԱՅ
ԵՒ Ի ԱՒՐԱՒԱՀԱՄԱՅ։
ՔՃ 6 ՏԷՐԸ, Ի ՀԱՄԱՌՈՏ ԹԱՂԱՒՈՐՆ։
ԱԿ 9 ՈՒՐԱԵԼԻՔ, ՍՈՆ. ՅԱՌԱ ԼԻՔ ՆՐ ԱՌԱՍՆ
Ի ԿԱՐՆԱՅԿ։
ՔԿ 11 Ի ՆԵՐՔ ԱՒԱԿ. ՀԱՑԻ ՅԿ, ՈՐ ՁՁԱՌԱՑԻ։
ՀԱՔԸ ՅԿ, ԱՌԱՆՁԱԳՅՆ։ (Ի ՄԻՆՁՆ։)
ՔՃ 18 Ի ՆԵՐՔ ԱՒԱԿ. ՀԱՐՑ ՁՃ, ՓԱՌԱՒՈՐՔ
ՍՐԲԻ։ ՀԱՔԸ ՅԵՆ, Ի ԳԵՂԵՑԻԿՆ. Ի ԱՒԱԶԱՆ
Ի ՔԱՂԱՔԻՆ". Ի ՀԱՅՑ ԱՒԵԼԱՒԱՒՈՒ. ԵՒ
Ի ՅԱՅՍՐ ՊՐՈՒԱՐՁԱՆՅԱՆ։
ԱՃ 24 ՅԵՐԷՑ, "ԱՒԱՒԼԻՔ ՔԻ ՄԱՐ". ԵՒ Ի ՀԱՒՏՅ ԱՍԱՑ։
ԱԿ 25 Ի ՆԵՂԵՔԱՅ ԱՒԱԿ. ՀԱՒՏՑ ՅԻՒ, "Ի ԱՒԱՒՏՅԱՆ
Ի ԽՈՍՆ։ ՀԱՔԸ ՍԱԿ, ՀԱՒԱՏԱՑԻՔ ՁՅՍ"։
ՔԿ 29 ԵՐԷՑԻՆ, ՈՐՔ ՀՈՒՆ ՈՐՈՒՄՆԱՆ։ (Ի ՀԱՒՔ
ԿԵՆՑԱՆԵ ՅՆՆԵՔ ԱՄԱՆ ՄԻԱՀՈՑՆ։)

ամ 1 Ի նոյն ժամանակի սկսաւ Յիսուս ասել, Մոսկա
ի մտաւոր։ (ցուկասցին։)

ամ 2 Ջրեցի ամենայն հաղց ուխտ, (ի)ստեղծող
ս աստուած հաղցին։

գձ 5 Երեք, Հրամայեցի(ն)ոնդրէնք ՝ԿԲ։

Հոլովեցի կամ հաւատացից 5։

6 Ա որ երեք, ասեն (ն)ոնդրեան ե
։ Յայտնեա ինձ ՝ԿԲ ԱՀ մեզ։
(Ա՛ստղոց ասելոյն չը տալ։)

13 Ահա ու երեք, ես որ ծնա՞ե՞լ ՝ԿԲ։

14 Երեք, ասեցի՝ Յոհաննես հաւատացեալն։

16 Երեք, Աստուած հայրենասիրն ։ Ու Հոգի
ե՞ւսիրն ։ ե՞ւ Հոգի՞ս՞ուրբ։

17 Ինձ ։ Նոյն ես, (Ո)տաղասիրն մխիթարն։
(Հարկեցաւ ասել ասելոյն սկսցեն։)

24 Ես ասելոյ Ինձ։ Հարց ես, Քրս ա
ծոյր ։ (Տէ՛ր ընտ հոգեկիր յաստ-
ջին հիմն կեցի՝ հոգեմարմնաւոր, պահ-
ել հոգեկիր պետ։)

մարկոս

գկ 7 Կասեն բառիկեցուցանել ինձ։

գչ 14 Ուրեք ամենայն Երկիր Ինձ Տէր ե
ասել ։

(Տէ՛ր ընտ հոգեկիր յաստջին հիմն։)

ամ 28 (Ա)սելի Ինձ։ որ ի՞ գնաս ՝ԿԲ։

			՚Ի ՀԱՐԱՆ : (Տե՛ս ետեւի երեսին գտած ՀԱՐԱՆ բառը)
գՀ	7	ՀԱՐԱՆՈՑ	ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ , ասոնք ՀԱՐԱՆՈՑ անուանեցին զանոնք ՀԱՐԱՆՈՑ :
ամՀ	16	ՀԱՐԱՆՈՑ	ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ :
ամԺ	23	ՀԱՐԱՆՈՑ	ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ , ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ :
գՀ	4	ՀԱՐԱՆՈՑ	ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ : (ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ ՀԱՐԱՆՈՑ

ասէ. Կին ոչ է, կամ այրի կանխէ զամ։
զկ 2 Էշէ, և զէմ պնեայ կուսին. և հօրն։
և այլն։ Ելից ոչ կ, Որ զհրաշափառ։
ամ 3 Ոչէ, Ցնծասցի, Պարտական և Պատ
րաստ ձգնաժամացն։
բմ 5 Էշէ, և զինուոյ, Պահակսն, Պահա
պան, Պատգեստաց և Կիսո
ղաստեայ։ Ելից ամ, և զբոլոր արգար։
զմ 7 Կէ, և փութասցի ոչ ժլատանայ՝ ե բկու
հարսին։ Պատրաստեսցին։
զկ 8 Ոչ ե ցնծայ Պետ. Ելից ոչ, Պատա՛ռ
եսցի։ Եհար ոչ կ, Ոչ ամպին զբե բկ։
(Համարկնդատ ոչ ինձ ամն պհցն։)
զճ 9 Էշէ, պհց ինձ ամն։ Ելից ասաց՝ ես,
Որ ահա՛ռ գոյիւ։
զմ 15 Ոչ ինձ ամն զի զ բանախոսեան Պետ։
(Կին ոչ է Էշէ։)
(Կին յաւուրն հասարակ, պահեսցի
պհարփ փեշտոյս։)
ամկ 5 Հայեցար Պետ. Եմք ասէ, Հայասցէ։
(Համարկնդատ ոչ ինձ Իսահակ պհցն։)
բմ 6 Էշէ, պհց ոչ ինձ։ Ելից ես կ, Կան
կանգնի զձայն։
զմ 8 Ոչէ պհց։ ասեն Հնդկաստան ոչ Իս
րայէլ ի կնդասէ։
ամ 12 Ոչ Իսահակ Պետ։ (Կին յաւուրն հա
սարակ զբե կին Կեսարացւոյ Պետ.
պահեսցի պհարփ փեշտոյս։)
զկ 19 Հարկ Պետ. Կին ոչ կ, Հրեշտակացն

դասք : (Աստիկեանդասն :)

ամ 20 ընձեռ՝ Աստուած · եւ այլն : Տէր ամէ
ՈՒր բարձրեալդ ես :

բձ 22 ընձեռ, Տէր ազգիդ՝ ձ , ( )ի ցնծասալ ես
տէր եւ փրկա՛ :

գձ 26 Լսելոյ ելիցէ · ասէ Ո ատաքսէս իւրոյ
Աստուծոյ ոտից ձեր ե :
(Տէ՛ր ըստ խոստման քոյ ձայնի հնչեմ :)

գկ 3 Հաստել ելիցէ · հնչէ՛ գկ , Ի՛ գլուխ յար՛
գձ 10 Հինգերեսել ելիցէ · հնչէ՛ գձ , Ի՛ գարձէ
Ի՛ յաւար յաղա՛ · եւ Ի՛ հաւաքմանէ :
գկ 17 Ո՛ երկեսել ելիցէ · հնչէ՛ ձկ , Ո՛ւր յարեւ
եւ Ի՛ ուրբաթէ :
բձ 24 Լսօղներել ելիցէ · հաւաչ գիւրեաւ :
գձ 26 ընձեռ, Հանդիսիցիք ասացեալ : Տէր ամէ , Ո՛ր
ամէն ասացէք :
գկ 27 ընձեռ՝ Տէր գկ , Ի՛ ձեռն գաղթական :
ամկ 31 Ո՛ ճնեսել ելիցէ · հնչէ՛ ամկ , Ո՛ւ ասացէք ի
Տէր շահեցի : (Տէ՛ր ես գաղթեմ ըստ հար
գիւր ցաւոցդ հաւատամ :)

ամ 7 Ութներսել ելիցէ · հնչէ՛ ամ , Ի՛ զգ հա
ձայնս · եւ Ոչ անձամբ :
գկ 14 Տասներսել ելիցէ · հնչէ՛ գկ , Հրեշտակ
քո ամէ : ( )
ամ 15 ընձեռ, Ի՛ նդգ ինչ զգաստասցին · եւ այլն :
ամկ 16 ընձեռ, Ի՛ նդգ ինչ ասացեալ է ինձ · եւ այլն :
Տէր ազգ , ի՛ ձեռս ազգ :
բձ 17 ընձեռ՝ Տէր ձ , ( )ի ցնծասալ ես տէր :
գկ 18 ընձեռ, Ի՛ բան հաւատա եւ խոստովանեալ ի

մոյն և Յովհաննեսի : և Սիմոնի
ընկերն : Համր է , ասէ ցնա Յիսուս :
ՂԻ 20 Երթ , տես Սիմոնի . Ոչնոյ և Յովհ :
ՂԱ 21 Սիմոն տասանիցդ կրկին . տես Սիմոնի
Բրդոյ առաջի : (Ամբիկինդոսն : Հին
Գաղղիս տարհոյն :)
ՂԻ 22 Երթ , սկիզբ յիսնակաց . Համր է , ասէ
յաւելի գոչիր : :
ՂԻ 28 Պատասխան կրկին . Համր ասէ , Սիմոնիցդ
բանտ : Կոչէ զի , Պատառ և ասէ :
ՂԱ 29 Երթ , ի Յուդիայէ և ի ամենայն Տ .
և Գնդապետն և Իսմայէլի : Կոյց զի ,
Պատ . Քրիստոս Սիմոնի ընտրեալն հիմն ,
պատուական անուամբ պետրոս :)
ԽԱ 1 Եղէք , Կոյց զի , Ոչ համրոյն մէջ մոյ ասէ :
ՂԱ 5 Հրեայ կրկին . Համր է , ասէ Յովա-
նէսոյ իս : Կոչէ զի , Ցոյնէսոյէ քո :
ՂԻ 6 Երթ , Գանձապետն ընկերին . և Սիմ
հիւանդին պետրոսէսոյին . ի Յակովբէ
և Յուդասէսոյ :
ՂԱ 7 Գնա , ասէն Հոգին ընդհանուցաց ,
Սիմոնի . և այլն :
ԽԱ 9 Երթ , տես ի Յուդա մէջ ասէն Տ .
Սիմոնէ :
ՂԻ 12 Հրեայ կրկին . Կոյց զի , Սիմ գնաստի :
Կոչէ է , Կամսխեցին : (Ամբիկին
գաղղ է Յակոբոս :)
ՂԱ 19 Հրեայ կրկին . Կոյց զի , Պատ . Ա

զի հնար է՝ [illegible] զերկրեզմանն. [illegible]
զերկու՞. Զայն աւետ՞. [illegible]:
ԻԷ 20 Էշէլ, [illegible] և [illegible] հայ
բառգրեցն. Պատուական քարի և [illegible]
պատկառազգեստ. և [illegible] [illegible]
[illegible] և [illegible]:
ՃԽ 21 Ճշէլ, սեպհ [illegible]:
ՃՃ 23 Ճշէլ, [illegible] և [illegible]:
ՍԿ 26 [illegible] [illegible]. Կոչ ՃԿ, [illegible]
[illegible]: Հնար ՄԿ, [illegible]:
ՃԽ 29 Ճշէլ, Համոզ ՃԿ, ([illegible]
Համոզ՞: ([illegible])
ՃԿ 30 Ճշէլ, ակն [illegible] [illegible]: Համոզ
ՃԿ, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]:
ՍՃ 2 [illegible] [illegible] ակն. Հնար ՄՃ, [illegible]
[illegible]: (Գոհ [illegible]:)
ՍԿ 3 Էշէլ ակն. Կոչ ՄՃ, [illegible]:
ԻԿ 5 Ճշէլ, [illegible] [illegible]:

[illegible] [illegible] 4:

6 [illegible] Ճշէլ, [illegible] [illegible]
[illegible]: ([illegible])
[illegible]:
15 [illegible] Ճշէլ, [illegible]:
17 Ճշէլ, [illegible], [illegible]

ԺԸ. 18 Ելիմաս կախարդ, (այսպէս թարգմանի անուն նորա) հակառակ նոցա կայր, խնդրելով դարձուցանել զանդամ ի հաւատոց։

ԻԵ. 25 Եւ Պաւղոս Ելիմասայ կախարդին, հայեցեալ ի նա, ասաց՝ Լի ամենայն նենգութեամբ եւ ամենայն չարութեամբ, որդի սատանայի, թշնամի ամենայն արդարութեան։

ԻԸ. 28 Երկեալ, խնդրեաց՝ եւ ինքն մկրտուիլ ի Տէր Յիսուս Քրիստոս։ (Ի ջուրս ոչ էջ, այլ ի հոգւոյն սրբոյ մկրտեցաւ։)

ԻԹ. 8 Եւ նոքա բարեկենդանեցան ընդ նմա։

ԻԹ. 14 Եւ այնչափ ինքն ի հոգւոյն սրբոյ լցեալ տրտնջէր ընդ նոսա, զի ոչ ասէ՝ Ես մեռանիմ, այլ՝ Ես մեռանիմ։

ԻԹ. 29 Եւ ասացեալ ընդ նոսա զայս, ի քուն անկաւ։

ԻԹ. 7 Եւ ի միում ի շաբաթուն ժողովեցաւ մեզ հաց ուտել, Պաւղոս խրատ տայր նոցա։

ԻԹ. 17 Ոչ ոք ի մէնջ ինչ ինչ ունէր։

ԻԹ. 24 Ոչ ոք ինչ ինչ ունէր, այլ ամենայն ինչ ունէին ընդհանուր։

ԻԹ. 5 Եւ ոչ ոք ասէր։ (Ոչ ինչ ոք ասէր ինչ ինչ ունել ընդհանուր։) (Այլ ամենայն ինչ ունէին ընդհանուր։ Եւ ոչ ինչ ոք ասէր, զի ոչ ինչ ոք ի նոցանէ կարօտ էր։)

ԻԹ. 25 Ընդ նոսա, որ ընդունին, Տիրամօնին, Գայիոսին եւ Արիստարքոսին Մակեդոնացոց։

Եւ ոչ ոք ասէր ընդ նոսա (զի ոչ) ինչ ինչ

ՂԿ 26 Հրամայեց Պիղատոս. Տիրոջ՝ թող քո ոտքերը
Հանե՛ն ձեզ, ձի՛ թէ ոտքերդ ևս ցաւեցուցանեն
Հրեշտակդ քո ի ճանապարհի։

ՃԻԴ 27 Եւ ձեզ, ասէ՝ ոչ ոք ի ձէնջ թող. և մանր
կանգնեցէք ի միմեանս։

ՃԻԸ 28 Եւ ձեզ, ինձ ոչ ոք և ոչ հարցանէք. և
Հարցանէք, միայն թէ ոչ ոք ի ձէնջ
գտանիցի։ Տիրոջ ձեզ, ինձ ոչ ոք ոչ գտանի։

ՃԼ 30 Եւ ձեզ, ի ոչինչ գտանիցէք ձէնջ
գիրեայ կամ ի Հրեայ։ և ոչինչ։ Տիրոջ ձեզ,
Ես քեզ ոչ։

ՃԼԱ 1 Եւ ձեզ, Պիղատոս, կին նորա, և Հրեայքն
ի Պիղատոսէ ոչինչ։

ՃԼԲ 2 Ոչինչ ի նմա գտանէք. Տիրոջ ձեզ, Պղտիկ
ոչ։ Ոչինչ ձեզ, պատասխանի կամիմ։

ՃԼԳ 3 Ես ձեզ, Ի՛ր գիրեայ, Պղտիկ,
Ի պղտիկ, պատասխանի, պատասխան Պղտիկ
գրեալ։ Տիրոջ ձեզ, ինձ պատասխան։

ՃԼԴ 4 Ես ձեզ, Պղտիկ գրեալ պատասխանի, և քանզի
կին։ Պատասխանի Հրեայ։

ՃԼԶ 6 Ես ձեզ, Պղտիկ, և ոչինչ Պղտիկ

տօրայ · (Ձեռագրատան, եւ Հրատարակեալ
սի : Հայոց ՈՁԲ , Ի՝ շրջեց տրդատ :
գՀ 8 շրջի, Ի՝ փետուսի ՈՐ ժողովոյն երկու
հարիւր ՀԱյսպիսոյն :
կԿ 9 Ո՝ երդնէր Աքիկ · Հայր ՁՀ , փրաէքեմ
զբերդ : Հիւր ԶԿ , ՕրՁԱյին զգեցեալ :
(Ի՝ րկինդն Ի՝ ՁԱծնդի ապկեն :)
գՀ 10 ի շրջի, ապահ ՈՐ Ի՝ ՁԱծնդի : Հայր ՀՀ ,
տղայ՝ Որ ահաւոր :
գՀ 16 ՈՐ Ի՝ ՁԱծնդի Ո՝ երդումնոյն Աքիկէն :
(Ի՝ ինձմէ ոտանկն երբեք շրջի Ե :)
(Տ՛ես յառաջին հատորիս , պահելով
պիտի պէտ-ուն :)
ոԿ 9 Հսպեր Աքիկ · Հայր ԶԿ , Ի՝ ՁԱծառէն :
Հիւր ՈՁԿ , Ի՝ ՀԱյտնեցեր ՈՐն : (Ի՝ ամէն
կիներուն ՈՐ Իւրայի ապկեն :)
բՀ 7 ի շրջի, ապահ ՈՐ Իւրայն : Հայոց ՀԿ ,
տղայն՝ Ի՝ ՈՐդիսոյն գՁՈյն :
բԿ 8 Ձ շրջի ապահոց · ասն Ի՝ ՀՈՐեցան ՈՐ
Իւրային ի՛ յԻՐՈՅՆ :
ՈՁ 13 Ոչ Իւրայ Աքիկէն : (Տ՛ես պիՁՈյտ պրն-
ի ասուածեսեր Հինէն յառաջինի հատո-
պահելով պիտի պէտ-ուն :)
գԿ 20 Ի՝ ՈՐՁ Աքիկ · Հիւր ՁԿ , Ո՝ րբ շուտ ապրի-
գասը : (Ի՝ րկինդն Ո՝ ասուածոյ Իւր" :)
ՈՁ 21 ի շրջի ապահոց · ասն Ի՝ ասուածոյ և ոչ
լոյն : Հայր ՈՐ , Որ բասպրբ ասէ ին :
գՀ 23 Ձ շրջի ապկ · Հայր տղայ՝ Ձ , (Ի՝ ՀՈՐ
ին ՈՐ և փառաւորեսցէ :

գ.ե	27	Ի՛ւրեք ինձեզ • ասէ Տէր զամենայն հոգեաց
	Ի՛ղ	(Ի՛ինձ ամենայն հոգիք են ասէ Տէր :)
	Ի՛ղ	(Տե՛ս բառս կարգիւ յառաջինն հինգին:)
գ.է	4	Հրեք ինձեզ • ինձ ես, ի՛ զի ես յաղա՛
գ.ե	11	Հրեք ինձեզ ինձեզ • ինձ ես, ի՛ ամենայն
		ի՛ յաղագս յաղագս • և՛ ի՛ խաչանիշ
ե.է	18	Ի՛ ինձեզ ինձեզ • ինձ ես, ի՛ա՛ յաղագս
		և ի՛ա՛ աստուած :
ե.ե	25	Ի՛ամենեցուն ինձեզ • ինձ գիտաց :
գ.ե	27	Ո՛ չիք, ի՛ խոսիցիք անդ • և ինձ ա՛
		նոսք • և այլն : Հայց ասէ, ինձ ած :
գ.է	28	Ո՛ չիք, ինձ ոչ է, ի՛ց քարգմա՛ :
ած	31	Ո՛ չիք, ասէ ի՛ցիւրց, ի՛ նոց և՛ ի՛, ասաց
	Ի՛ղ	(Տե՛ս ի՛ զաշակերտ՛ ի յաղա՛ հինգին, պա
		հելոյ չինարկ տէչ-ոչ :)
ասէ	1	Ի՛ա՛ ինձեզ ինձեզ • ինձ ասէ, ի՛ա՛
		ի՛ հրեշտակին :
ած	8	Ի՛ինձեզ ինձեզ • ինձ ած, ի՛ց զի՛
		նոցուն • և ի՛ա՛ անձամբ :
գ.է	15	Տ՛ասանեցգ ինձեզ • ինձ ոչ է, ի՛ զի՛
		ասէ : (յոմէ կ՛
		նոսին ասելոյն :)
ած	16	Ո՛չիչ, ա՛յլ կ՛
		( )ի՛ինձ ես յաւ՛
գ.է	21	չիչ, ասէ ի՛ց
գ.ե	22	Ի՛ա՛
		ած : ինձ
		ի՛
գ.է	23	Ո՛չիչ, ա՛ց ի՛ա՛

ՀԱՏ 29 Ի ԱՐԻՒՆՔ ԱՒՐԻՒ. ՀԱՅՑ ՅԱՒ, ԶՏԱՒԱԼԵՑԱՒ
ԶՄԵՆՔ: ՆՈՔԱ ՉԻՆ, ԶՊԱՏՄԱ ԻՄ ՍՐԲՈՅՆ
ՀՈԳԵՒՈՐԻՆ ՀՐԵՇՏԱՒՆ":

ՄԴ 2 ՊԱՀԵՔ, ՆՈՑԱ ՉԻՆ, ԶՉՔ ՀԱՅՑԱՆ ՄԵՌԱՑ ՈՂՋ":

ԻՀ 5 ՀԱՀԵՔ, ՍԵՑԱՆ "ԱՒՐԻՒՆՔԱՅՏԻՒ, ԵՒ Ի ԱՐԻՒՆՔ
ԻՒՐ ԱՐԱՐԵԼՔԱՅՆԻՒՆ ՀԱՅՑԱՒՑԱՆ. ԵՒ
ԱՒՐԻՒՆՔԱՅՏԻՒ ՀԱՅՑԱՒՑԱՆ. ԵՒ
Ի ՀՈՎՈՒՆՑԱՒՆՔՍԻՆ: ԱՒՐ ՍՈՒՏԻՆ ՀԱՅ-
ՑԱՆ: ՀՂԵ ՀԱՒԱՏԻՆ ՔԵՑ, ՄԻ ԼՈՒՑԱՒ:

ԻԴ 6 Ի ԱՐԻՒՆՔ ԱՒՐԻՒ. ՀԱՅՑ ՔԵՑ, ՄԻ ՓՈՂՈՏԱՑԱ
ՏԱ: ՆՈՔԱ ՉԻՆ, ՊԱՏՄԱՒԱԾՔԱՒՔ ԶՆ:
(ՀԱՒԱՏԱՑԵԱՑ ԱՒՐ ՈՐ Ի ՀԱՒԱՏՍ ՄԻՆՉԻՆ:)

ՀՀ 9 ՊԱՀԵՔ, ՈՂՋ Ի ՀԱՒԱՏՍ ՈՐ ԼՍԵՍԻՆ, ԶԱ
ՄԻՆՉԻՆՑ:

ՄԻ 13 Հ ԱՐԻՒՆՔ ԱՒՐԻՒ. ՆՈՑԱ ԵՒ, ՄԻ ՔՆԱՏԱՑԱՒ:
ՆՈՔԱ ԵՒ, ՊԱՏՈՒՀԱՆԵՑԻՆ:

ՄՔ 20 Հ ԱՐԻՒՆՔ ԱՒՐԻՒ. ՆՈՑԱ ՔՆ, ՊԱՏՐԱՍՏԵՑԱ
ՑԻՆ: ՆՈՔԱ ԵՆ, "ՊԱՏՐԱՍՏԵՑԱ": (ՅԱՒԵԼՑԱՆ:)

ՄԻ 21 ԵՊՀԵՔ, Ի ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ԻՇԽԱՆԱՑԱՆ, ՊԱՏՃ
ԱՌԱՑԻՔ ԶՊԱՏՄԱՒԱՆՔՍ": ՆՈՑԱ ՑԱՒ, ՈՐԵ ՄՔ:

ՔԱ 22 ՔՀԵՔ, Ի ՄԱՏԱՆԱՅ ՀԱՅՑԻՆ: ՀԱՅՑ ՑԱՒ,
ՈՐ ԵՐԵՔՍՆԵՑԱՒ ՅՈՒ:

ՔԴ 24 ՅՀԵՔ, "ՊԱՏՀԱՍՔ ՀՐԱՊԱՐԵՑԻՆ. ԵՒ Ի ՅԱՒԵՏ
ՑԱՅ ՄԱՏՈՒՑԱՆ:

ՄԿ 27 Ի ՀԻՆԳՆԵՐՈՐԴ ԱՒՐԻՒ. ՆՈՑԱ ՔՀ, "ԱՒԱՐՏԱՒ ՀԱ-
ՏԱՒ: ՆՈՔԱ ՑԱՒ, "ՊԱՏՃԱՌԻՔ Զ ՅԱՒԵՏ":

ՀՀ 29 ՔՀԵՔ, ՍԿՍԱՒՔՆ ԱՐԱՐԱՒՔ: (ՀԱՒԱՏ
ՀԱՅՑ)

կիներաւն ձեռնարկեան սպասեցէք։)

գՀ 30 ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՐԱՆ

Ջրհեղեղ, սկսեալ Ադամայ մինչեւ Քրիստոս մեռանիլն։ Յարութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ Համբարձումն Տեառն, (Ի)սկզբանէ աշխարհի մինչեւ ցայսօր։

ասՀ 3 Հռովմայեցւոց սկսեալ սկզբան հիմնարկութենէ քաղաքին Հռոմայ, մինչեւ ցայսօր։ (յոլով ամս։)

քՀ 5 Ջրհեղեղ, Ադամայ մինչեւ Ադամանդեանն Քրիստոսի։ Ի մէկ ժամու։

Հռովմայեցւոց հռովմայեցոց 3։

6 Ջրհեղեղ, ասի Ադամանդեան և Յայտնութեան Քրիստոսի։ (Ի մէկում ամի սակաւ ինչ օրք։)

14 Ախտ Ջրհեղեղ, Հռովմայեցւոց պատմ։

16 Ջրհեղեղ, Պետրոսի հայրապետին, Ալեքսանդր եպիսկոպոսին, և Աթենագորասի ասէ։

18 Ջրհեղեղ, սկզբն Պետրոսի Գահընկէցին։

19 Սկսեալ հինգ ձէ, Ծագումն վիրաւորին։ (Արդիանոս առաքեալին սկիզբն։)

26 Սկ Սոտոմի սկսեալ հինգ, Ջրհեղեղ, Իսահակ ծնելոյ։ (Ի ժամանակս նորա հարսին Աբրահամու Ռեբեկա։ Եւ ի նմա ծնաւ զԵսաւ և զՅակոբ։)

ՄՀ 9 Ծագումն քաղաքին Հռոմայ սկսեալ։

գՀ 14 Սկզբն սկսեալ ասացեալ Ջրհեղեղ ասելոյ, Ցիւրեայ կողոպտեալ։

ասէ 30 ( ) սակի ընկերէն . օր ։ չարուեցաւ վրէն
ընդ մէջ մեզ : (Տէս ընտանի համեմատութեան
առածին հետևի ։)

ասէ 7 ։ Ձիմաստնոց եւ իմիտեցեալ չէ շնչել օրն , ասեն
ի Հրեաստան սեզն հնուտէն Արարիա
մեռ Հրեաստանեն ։

առ 18 Հոգեւոցն ալ չի զատուեան ինքեանք ։
(Հատուկիճնդ առ ։)

ասէ 25 Հաստատին ինքեանք . անիրաւէն յարուցեալ
ինքեանք ։ Հարցուցած , ինչ կենդանի վ
վերնատունն մի տեղ մեռ ։

գէ 6 ու ամուսնանան ինքեանք ։ (Ի գիշերս ան-
տեղն ու շնչեցաւ ։) (Տէս յառաջինն հա-
ռատ , գիտեմ չեչելէ շնչեան առնէ .
ու՝ շնչեան օրն էդ առ , ասոնք պիտի
տայ ելեալ ։)

գէ 26 շնչեր , ուրեմն ճանաչողն ըլլ առաջարկելն
ու մանկամանցն ի միասին ։
(Ուրեմն , չի յոյժ առնեն առնելն հասնելը
կոչ , ու փոխ առնեցեալ ( ) յառաջ շա-
բաթն օրն , չ ընդունելառեալ ի՛ առնելն .
չի առնելն ընդունելառեալ ու ( )
չեն ծնողներէն . առնելիներէն ու չի չեն
հասարակաւորեալ առնելն . Ուրեմն
չի ընդունելառեալ ինքեանք օրն : Ուր չեն
առնելն , ուր ելեալ առնելն չէ , ու՝ չեն առ
ընդունելառեալ ։)

գէ 27 Հաստատ ինքեանք . Կնոջ չէ , ինչ չեն ընկերացեալ

ψλθν" : ϗιβε ιε ϟ · ζ ϗηρϭωωϥ ε ϟϟϗν · ε
ι ϗ ϗιε ϭωωϟϗν :

ωδ 28 ε ζιε ϭ, ϟϟϭωϟϗωϭ ε ζ ϗοηϟωωϥ : ε
ωε ϗν' ζ ϗωϟϥϗωϭ, ζ ϗοηϟϭωωϭ ε
ζ ϗϟϟϥωϟϭ : ϗωϟϥ ιε δ, ϟε ε ω ωϟ
ϥοωωϟϭ ϥ :

ωϟ 29 ιζ ζ ϭ, ζ " ωϗηϭωϥ ϥ ωϟϭ", ζ ζ ϥϗϟϟ ω
ϟωω". ε ωϟϥ : ϗωϟϥ ιε ϟ, ζ ϭ ϟ
ωδ ϗωϟϥϗν ϟϟϭϥ :

ϟδ 30 ιζ ζ ϭ, ϗϥϥ ε δ, ( ) ϟϗϟϟ ωϟ ωδ :

ϟϟ 31 ε ζ ϭ, ωε ϥν' ϗϟϟϟϗν ϟ, ζ ωϟωωϟϥ
ε ζ ζωϟϟϟϗν δϥϥ ζ ωϟϭ : ωϗ
ωδ, ζ ϟ ϥ ϟωϟϟϗωϥϥ ϟ · ε ω ωϟϭ
ϥϥ ϟ ωϟϭ :

ϥϟ 2 ϥ ζ ϭ, ωε ϥ ϟωϟϟϗν ζ ϟ ωϟωωϟ ε
ζ ϟ ϟ, ε ζ ϟϟϭϥϟ ωδ ωϟωωϟϗν :

ϥδ 3 ϥ ϟϗϟϟ ζ ϟϗϟ · ϗϥϥ ιε ϟ, ζ ϟωϟϟϟϗν
ωδ : ϗωϟ ιε δ, ϟωϟωωϥϥ ϟωϟϟϟ ϟϗϟ :

ϥϟ 4 ε ζ ϭ, ζ ϟϗϟϟ, ζ ϟϗϟϟϗν, ζ ϟϗϟϟ,
ζ ϟϟϟ ϟϗϟϟ, ϟωϥϥϗωϟ ε ζ ϟϟϟ
ϥωωϟ : ϗϥϥ ιε ϟ, ζ ϟ ϗϟϟωϟϗωϟ :

ωδ 5 ιζ ζ ϭ, ζ " ϥϟ ϟ ϥοϟ ϥοϟ". ε ϟωϟϟϟϗν ·
ζ ϟϟϟϟϟϗωϟ ε ζ ϟωϟϟϟϥϥϗν ϟϟϟϥϟϥϥ :

ϟδ 7 ζ ζ ϭ, ζ " ϥϟ ϟϟϟϟϗν, ε ϟϗϟϥϥ ζ ϟωϟ
ωϟϟϥ · ϟϟϟϟϥϟϗν, ε ζ ϟϟϟ ϟϟϟ ϟϟ
ϟϗ : ϗϥϥ ωδ, ζ ϟ ϟϟϟϟ ωϟϟϟ :

ϟδ 9 ζ ζ ϭ, ζ ϟϟϟϟϗν ωϟ ϟ ϟϟϟϟϥϥ, ε ϟϟϟϟ
ϗωϟϟϟϟ ϟ ϟϟϟϟϟϗν :

ϟϟ 10 ε ϟϟϟϟ ϟϟϟϟ · ϗϥϥ ιε δ, ϟϟϟϟϟϗν ϟ
ϟϟϟϟ · ϗϥϥ ιε ϟ, " ϟωδ ϟϟϟϟϟϗν ϟϟϟϟ" :

(Հարկ կենդանեաց ընծայնին :)

գձ 11 ընչեր, այլ ըստ ընծային : Համոյ ընձ,
առջ` ինր առհասին :

գձ 17 Ըստ ընծային ի խրատիսմանն ինկին :
(Ինձոյ առանձին երանգ ընչեր :)
(Ընտ յառաջին հատուն, պահեալ
զինուած սեղանոյն :)

առկ 7 Հնոյն ինկին · Համոյ ձի, ընդառաջ :
Հնոյն առկ, ի հարուածոյ առն : (Հա-
րեալ կենդանեաց ըստ հնոյն սկզբան :)

գձ 8 ընչեր, այսինքն ըստ հնոյնին · եւսոյն ըստ
ընծային ծննդեանն :

բկ 9 Ընչեր այսոյց, Համոյ առջ` ընկ, Ընդա-
կառնոյն զձեռն :

ասձ 14 Ըստ հնոյն ինկին : Ընդ սկզբն ի տասն
եւթն ինկին յառաջին հատուն : Եւ-
զոյգ ինչինն հարկանի, ի յամենայն հա-
ճախութիւն եւ պատուհաս ծնանին ի (ի-
րեն պատճառեալ պատիժ :)

գկ 16 Տասանեկ ինկին · Հնոյն ձի, ծախք շահու
մեռ առ : (յանկ ինձն :) (Հարկ կենդանեաց
յիսունակի պահպանին :)

ասձ 17 ընչեր, այնքան յիսունական · Հնոյց ձի, առջ`
(ինչպէս առ ոչ յառաջնում :)

գձ 21 ոչ-ընչեր այսոյց, ոտն ընծային ի մինչ
ամենայն :

գձ 23 (Ոչ-առնական ինկին · Հնոյ առջ, (ինչպէս առ
առ ասձ : Հնոյն ձի ձ, ընդառաջ · եւ ինչ
պէս ոչ ձ :

ՂԿ 24 ԵՀԵՔ, ՅԻՍՈՒՍԻ ԱՍԵՑ ԱՌ ԱՇԱԿԵՐՏՍ
ՅՈՎՀ: ՀԱՐՑ ԶՆ, ՈՐԵ ՉՄԱՆԱՑԱՆԻՍ:

ՂԿ 30 ԼՈՒԿԱՍ ԻՒՐԿԵ. ՀԱՐՑ ՅԱԿ, ՊՆԱԿԱՊԵՑԱՆ:
ՀՄԲԵ ԶԿ, ՊՆԱՏԱՑ: (ՈՐ ՀԱՅՑԱՆ ՊԵՏՈՍ
ԱՍԱՑԻՍ ՅԱՏԱՏՈՒԹԻՆ ՀԱՅՈՑՆ, ՊԱՀԵՑ
ԶԱՐՀԱՐԱՓ ՊԵՂՈՍ:)

ՂԶ 1 ԵՀԵՔ, ՀԱՆԴԱՐԱՏԱՑԱ ԵՂԱՆԵՆ, ԵՒ ՄԻՒՐ
ԿԵՏՐՈՍԻ ՊԻՆԱՀԱՐՈՒԵՆ. ՅԱՅԻՍՄԿԱՑ,
ԵՒ ԼՐԱՀԱՒԱՏԱՑ ԱՅ:

ՂԿ 2 ՁՀԵՔ, ԱՍԱՑԻՆ ԼՐԱՑԱ ՀԱՐԱԲ", ԶՄԱ
ԷՈՆՑ ԱՊԱԳԱ", ՊՈՂՈՒԿԱՏՊԱՏԱՑ ՀԱՅ-
ԲԱՊԱՏԱՑԱՆ ԵՒ ՊԱՐԵԳՔԱՑԱՆ ՄԿԱՅԵՆ:

ՂԶ 7 ԼՈՒԿԱՍ ԻՒՐԿԵ. ՀՐԵՑ ԵԶ, ԱՐ ՔՁ ՉՔ ԵՍ
ՀՄԲԵ ՁԶ, ՁՈՒԵՐՔԱՑԵՔ ՔԱ: (ԼՈՒԿԱՍՈՑ)

ՂԶ 9 ՁՀԵՔ ԱՒՏՑ, ՍՈՒՆ ՅԱՂԱԹ ԱՐՅ ԱՍԱՑԻՆ
ԻՐ ԼՈՒՑԱՑԱՆԵՍ:

ՔԿ 14 ՂՈՒԿԱՍ ԻՒՐԿԵ. ՀԱՐՑ ԵԿ, ԱՐ ԿՁ ՇՄԿ:
ՀՄԲԵ ԵԿ, ԱՍՏՂԵՑԻՑՆ ԿԱՑԱՑՔՆ:

ՔԶ 21 ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ԻՒՐԿԵ. ՀՐԵՑ ՁԶ, ՁԱՍՏԱՑԵՑ
ԲԱՑԱ ՍՈՒՔԻ: ՀՄԲԵ ԵԶ, "ՀԱՂԵՔԵՔ".
ԼՐԿԱՑ ՁՂԱՂԵՔԵՑՄՆ. ՀԱՑՑ ԱՀԵ".
ԵՒ ԼՐԱՑԱՑ ՁՐԵԱՐՀԱՑՍՆ:

ՔԿ 22 ԵՀԵՔ, ԱՐՑՆ ԼՐԱՀԱՏԱՑ ԵՒ ԱՍԱՑ
ՆՄԱ. ԵՒ ԱՍՂՄԱՑԻ, ԵՒ ՂԱՏՍՏԱՑԱՑ.
ԵՒ ԼՐԱՀԱՏԱՑԱՑ ՀՈՒԱՑՆ: ՀՐԵՑ ԱՑԶ, ԼՐՂ
ՔԻՂ ԱՍՂԱՑ:

ՂԶ 23 ՁՀԵՔ, ՂԱՏՀ ՔԻՂ ՄՂՔԻՆ, ԵՒ ՀՈՎՀ
ԲԱՑ ԱՑԱՐՔՑՆ:

ՂԿ 24 ՁՀԵՔ, ՀՐԵՑ ՁԿ, (ՈՐՉԱՓ ԼՑԱ ԱՑԶ ՕՐՀ":

ՄԿ 28 Եւ իսկոյն լուաւ նորա զհռչակ, ելանելոյ ի
ամենայն տեղիս գաւառին Գալիլեացւոց։

ԼԴ 29 Եւ անդէն, ելեալ ի ժողովարանէն, եկին
ի տունն Սիմովնի եւ Անդրէասի հանդերձ
Յակոբայ եւ Յովհաննու։

ՄԿ 30 Եւ զկինն Սիմովնի պառկեալ տենդով
ի տան, եւ անդէն պատմեցին նմա վասն
նորա։ (Ղուկ. դ. 38։)

ՄԿ 31 Եւ մերձեցեալ՝ ամբարձ զնա ի ձեռն իւր,
եւ թողաւ զնա տենդն, եւ սկսաւ նոցա
պատարագել։ (Ղուկ. դ. 39։)

ՄԿ 32 Իսկ երեկոյին, յորժամ մտանէր
արեգակն, բերին առ նա զամենայն
հիւանդս եւ զդիւահարս։

ՄԿ 33 Եւ էր ամենայն քաղաքն ժողովեալ
առ դրունսն։

ՄԿ 34 Եւ բժշկեաց բազումս հիւանդս
զանազան ցաւոց, եւ դեւս բազումս
հանէր, եւ ոչ թողոյր զդեւսն խօսել,
զի գիտէին զնա։

ՄԿ 35 Եւ առաւօտուն կանուխ յարուցեալ
ելանէր, եւ գնայր ի տեղի անապատ,
եւ անդ կայր աղօթելով։

ՄԿ 36 Եւ հետեւեցան նմա Սիմովն եւ որ
ընդ նմա էին։

ՄԿ 37 Եւ գտին զնա, եւ ասեն ցնա, թէ
ամենեքեան կան զքեզ։

ՄԿ 38 Եւ ասէ ցնոսա, եկայք գնասցուք
յայլ քաղաքս մերձաւորս, զի եւ անդ
քարոզեցից, զի յայդ ինչ եկի։

ՄԿ 39 Եւ գնայր քարոզելով ի ժողովարանս
նոցա, եւ ամենայն Գալիլեա, եւ դեւս
հանէր։

ՄԿ 40 Եւ եկն առ նա մի ոմն բորոտ,
աղաչէր զնա, եւ ծունր եդեալ ասէ ցնա,
թէ եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել։

ՄԿ 41 Եւ Յիսուս գթացեալ՝ երկարեաց
զձեռն իւր, եւ մերձեցաւ նմա, եւ ասէ
ցնա, կամիմ, սրբեցիր։

ՄԿ 42 Եւ որպէս ասաց, անդէն բորոտութիւնն
մեկնեցաւ ի նմանէ, եւ սրբեցաւ։

ՄԿ 43 Եւ զգաստացուցեալ զնա՝ անդէն
արձակեաց զնա,

ՄԿ 44 Եւ ասէ ցնա, տես մի ումեք ասիցես
զայս, այլ երթ ցոյց զանձն քահանայապետին,
եւ մատո վասն սրբութեան քո զոր
պատուիրեաց Մովսէս, ի վկայութիւն
նոցա։

ՄԿ 45 Եւ նա ելեալ՝ սկսաւ քարոզել բազում
եւ հրատարակել զբանն, մինչեւ զի ոչ
կարէր Յիսուս յայլ եւս յայտնի քաղաք
մտանել, այլ արտաքոյ անապատ տեղեաց
կայր։ Եւ գային առ նա ամենայն կողմանէ։

קרבן חטאת עליו ולא ידעה שנטמאה, ואחר
שהביאה אשם־תלוי :)

ק״ל 10 ואשה כשהיא מקדישה את־בעלה : ק״ל

ק״ל 14 ואיש את־אשתו שכבת זרע ושכב עמה, ונעלם
ממנה ונסתרה והיא נטמאה (ואין בה עדים והיא
לא נבעלה :) קרבן חטאת עליה :

ש״ם 31 (ו) ואמרת אליהם. אם יש בישראל שנים
שהם טמאים בנפש אחת ואחד מהם טהור
קרבן חטאת :)

ק״ל 7 ואת־הנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים
אשר ליהוה וטומאתו עליו ונכרתה הנפש
ההיא מעמיה :

ש״ם 19 בשר־אשר יגע בכל־טמא לא יאכל באש
(ואחר שהוקטרו :)

ש״ם 26 (ו) ואת־כל־דם לא תאכלו בכל מושבתיכם
לבהמה ולעוף : (ואין דם האסור בכל
מקומות חלוק :)

ק״ל 7 (ו) ואת־תורת אשם לו הוא לכהן אשר
(ואין הכהן מקריב לעצמו :)
(ואין הכהן אוכל מן הנדבה בזמן שהוא
טמא, ואפילו מקריב קרבן חובה ואין
אחרים יכולים להקריב בשבילו :)

ק״ל 27 כל, כי־יגע בבשרו יקדש ואשר יזה מדמו
ק״ל 28 (ו) ובלי־חרש אשר־בושל־בו יבשל, ואם בכלי
נחשת בושל ומרק ושטף במים, והיא
טהורה :

ש״ם 29 כל־זכר, באוהל תאכלנו : ק״ל

զոլխոյ : հնգ ոչխ , Սբ հա տու զօր" :
ամ 30 ԵՂԵՔ , Ո ահանայզամնացոյն Ղէ
զինուայկատին . և այլն : հնգ ոչխ ,
Ո՛ր քեզ ասէ :
ԼԵՒ
ԿՀ 1 ԵՂԵՔ , Տիխոնի , Պատասխանի և Ասէ
ինոյ Հոգևաբոյն :
ՁԿ 3 ՂԵՔ , սէյն Ասմզոյի Ո՛ձաբանին :
ՁՃ 4 Ընդունելոյ Ասէ . հնգ ոչխ , Խաո աբո
մեզբ զոգոյ : հնգ ոչխ , Կանանցն :
ՁԿ 5 ԵՂԵՔ , Ո՛ր զինուոյ , Ասէ" , Ո աբ
ղէ ին" , Կանցկաո" , և Ո՛կն զաոայ :
հնգ ոչխ , Ասէ զհրաշատաո :
ամ 6 ՈՂԵՔ , Ո՛նգ կոչ զօր" , և բանակին .
Պատնեշիսոյ և Ասոմեոյ վկայնցն :
ՃՃ 8 ԵՂԵՔ , Ո՛նգ ինանոյ , և Ղնոյն Ո՛նա
ասոյ . Ղանգզոյ , և Ո՛ղե Ք՛ն" :
հնգ ամ , Ո՛ր քեզ ասէ :
ՁՃ 10 ՂԵՔ , Ո՛փոսոյ ոչ ժՂնցն և ինո
հարեր և Ղայնոյն :
ՁԿ 11 Ո Եղեզեր Ասէ . հնգ ոչխ , Ո՛նձաո ՀՀ :
հնգ ոչխ , Օ՛ձոյնն զոզ ՀՀ" : (Ո՛ա
ր ինգնզաո Ո՛ձաձնի ակնցն :)
ՁՃ 12 ԵՂԵՔ , ասհ ոչ Ո՛ձաձնի : հնգ ՀՃ ,
ասցին Ո՛ր ահաբոյ :
ՁՃ 18 Ո՛ր Ո՛ձաձնի վՀ բանտնամն Ասէ :
(Ո՛ինոց ոնոյն ՀՀ ՀՀ ՂԵՔ Ճ :)
(Ցէ՛ն յաոաոՀն հաոոյ , պահՀ ոոյ
պիոՀՁ պՀՀոյն :)
ԼԵՒ
ԿՀ 8 Հոյնզ Ասէ . ոոն ոչ Ո՛ձաձնի ձնցն

զաոանն

գնանն ի յաղագս այդ : (Առակ կենդանւոյն
ալք խոտի պահոյն :)

գձ 9 Ձկնորք, պահք սակաւ խոտին : Կնոյ ձկ,
առեալն Անտիոքացին գձայն :

ա 15 Ալք խոտի կիսատակէն :

գկ 22 Հրեայքն կնիկք . Կոչէ զկ, Ճարպ շատակուցն
գառաք : (Առակ կենդանեաւն :)

ա 23 Ձկնորք սկՀց . սոյն Մատաւոյ . և այլք :
Կնոյ ասէ, Ալք բանալոյ :

գ 25 Ձկնորք սկՀց . Հաւոյ զձ, Ճարպն մերկ
ասէ գրեթէ :

գձ 29 Հրեայքն կնիկք . սոյն ի պարագայ խոտիցն :
(Ի խնդուց առակին ծաղրեն ձկնորք զ :)
(Ի կնոջէ ի գաւազանէ նիկեայ, զի՝ ցան
առաքեալ հաւատոյն , պահելոյ զկնիկ
պեղոյս :)

գկ 6 Հրեայքն կնիկք . Կոչէ զկ, Ի՝ գնդ յաղ" :

գձ 13 Ճշմարտելոյ կնիկք . Կոչէ զձ, Հաւատարե-
լի՝ սոյն յաղագս . և՝ Ի խաչեցեալն :

կկ 20 Ալ երկնելոյ կնիկք . Կոչէ կկ, Ի՝ ալս յաղագս .
և Ի՝ աւետեսեան :

գձ 27 Հրեայնեալ կնիկք . Հաւոյ զթեւոյ :

գձ 29 Ձկնորք , Ճխմխմելոյ սոյն . և Անհաւա-
տոյ . և այլք : Կնոյ ասէ, Ալք ասէ ալս" :

գկ 30 Ալ ձկնորք , հաւոյ զձ , Ճարպն մերկ ասէ
ալ առաքեալսն : (Ի՝ կաշկանդ պա-
տահեալսն հաւատոյն :)

ա 2 Ձկնորք, սոյն Ալքն ասէց, Ճնոյ և Ի՝ ալսոյց :

ակ 3 Ալ երկնելոյ կնիկք . Կոչէ ակ, Ի՝ Հաւատացեալ

ասեն. և Սբ. Յովհաննէս հրեշտակին :

ա՛ 10 Յովհաննէս կ՚ուխտէ. հմիթ ասէ, [illegible]
նոսին : (գլխ. ԻԹ :)

գ՛ 17 Տաճանեցք կ՚ուխտէ. հմիթ գ՛ կ, հրեշտակ
ըս ասէ : (գլխ. ԻԹ :) (Կատարեկինգ տո
յիսնակին :)

ա՛ 18 Երկեք, պիտ յիսնակաց, հետ գ՛, Ու
յուսի ցուցեր :

բ՛ 21 Երկեք պիտ. տան Յաճախնիկ բերց տանցն :

գ՛ 24 Ուռայինն կ՚ուխտէ. հետ ան, Ոչխարքն
բանք : հմիթ գ՛, Ոչխարին. և Ու՛ր
կերցք ես :

գ՛ 25 Երկեք, սբերն Յուդիսացոց և Ա՛ա
սիու հուց. Ուբահամու և Իսրա
նոյ, Իսահակի և Յակոբոսի. և
Ոչխարոյ միսին : հետ գ՛, Ուր ըզ
տաղտուկ :

գ՛ 1 Ուրիէլ կ՚ուխտէ. հետ երկ՛, Ու ըզ գ՛ երց եա
հմիթ գ՛, Ուռայ և մեր :

գ՛ 2 Երկեք, Ոչխարիսխ էպսին, և Ու՛ր
կերս խոսի պին". Յակոբոսի և Իսրա
էլ ասիս :

գ՛ 3 Գ՛ երկեք, Ա՛խոասց. Ուրմոգի". և այլն :
հետ գ՛, Յուսուցեր ըն :

գ՛ 8 Ուրիէլ կ՚ուխտէ. հետ երկ՛, Ոչխարքն ասձ :
հմիթ գ՛, Ձեռ էրեկ քո : (Ուրկինգ :)

գ՛ 9 Երկեք պիտ, տան Յուսի ասէ Հա
սին ի Ա՛ստուած :

բ՛ 15 Հաստ կ՚ուխտէ. հետ գ՛, Ձեռ ասէրել

տալն : Յիսուս ասէ, Պատմեցէք

ՂԱ 18 ձեզ ինձ, ասէ Տէր, Տէրոյ մարգարէ :

ՂԲ 22 Ընդդէմ Մովաբ Աստուած Համոյ ասէ, Ա՛ւա՛ղ

Քաղաքն : Յիսուս ասէ, Ի գիտել զմտածմունս

Նինուէ՝ Ղազարոսի՝ Հայոց աշխարհացոյց :

ՂԴ 23 Ձեզ ինձ, Աստուածմարդ՝ եւ ոչ նիւթական :

ՄԱԼ 29 Ի ծագել Աստուած Համոյ ասէ, Ի քաղաք

մարդի սուտ. Յիսուս ասէ, Ընտրեալ գործ

(Ի վկայել գործոց սուրբ պատկան :)

ՂԵ 30 ձեզ ինձ, սուրբ Ծննդեան Քրիստոսի : Յիսուս

ասէ, (Ի պետս առ ոչ ոք ոչ ոք Համոյ

մարդ :

ՂԶ 1 ձեզ ինձ սկզբ, Յիսուս ասէ, ասեմ Ի մարդկան

մտածութեան :

ՄԱՁ 5 Ի ծագել Աստուած Համոյ. Ա՛ւա՛ղ Ծննդեան

գործոց Քրիստոսի : Ի մարդ

Ի ծագել գործոց Տէրոջ Հայոց Ա :

6 ձեզ, ասէ Ծննդեան եւ Յայտնութեան

Քրիստոսի : (Ի վկայել առաքելոց

Ճգ օր է :)

13 Ի հաւ ձեզ օրն, ըստ Ծննդեանն Քրիստոսի :

14 Ի ծագել Աստուած Համոյ ձեզ, Ծնեալ մեր :

15 ձեզ ինձ, ասէ Յայտնութեան Աստուած :

16 ձեզ ինձ, Պետրոսի Հայրապետին : Ի տա

ասել

ասց եւ զպատմեալսն ։ եւ զբեթսաղմայ ասա՛ց
18 ընդ քեզ, զՅուսանիկ, զՏրիփոնիկ, զՊատրա
մայ, եւ զմնոփիրոսիւ ձգնաւորացն ։
20 ընդ քեզ, զՈրեղոսիկ քոյրսն ։ եւ զամե
նայնսին ես ողջոյն ։
21 Պողիկ ։ Տեղի ունի, զաստուածորեալ ։ (Ա
րուեստիկ զաստուածորեալ ։)
5 (Հերմաղոնէ զբեզ ասացեալին հայրեն Պողի
կոսէ, զոմանց ընդունելոցն ։)
զկ 11 Ասին եւսեբիկ զոմանց Պողիկոս ։
քդ 14 Պրճիկ ոչինչ ընդ քեզ օրն, Տեառն ըն
տասէք ։ (Տե՛ս եւսե հարեին յաս
ջին հատորին ։)
ասգ 1 ( ) առին Պիսեւսիկ ։
զդ 7 ընդ քեզ օրն, ասէն Պէտեսացայ արքեպ
հոց կուսին Պիսիդացոյ Պիշա
ձոնին ։
ատկ 20 Հոգեպին սէջ Պասատեան Պողիկոս ։
ասգ 27 Պասիկոս Պիսեւսիկ ։ սիմոնէն յաս
քեսեան Պիսեւսիկեից ։ հոլոց ասգ, Պե
եկեղ Պիսիդացոյ ։
քդ 8 Պ ատգամաւոր Պողիկոս ։ (Պիքիոյ ա
սացեալ հոգս ընդ քեզ է ։) (Տե՛ս գրեալ Պի
նեւսեայ ընդ քեզ ասացեալն, Պիսեւս հայեին ։ ա
Պիքեզիոյ օրն էին ասա, ասացեալ գրեցաւ
եպեսեայ ընդ, ապա ընդ քեզ ասացեալ
էին ։ Պասին եւս ընդ քեզ ասացեալ Պի
նեւսեայ (Ա_Ի), ասա գ Պիքա
ասացեալ գրեցաւ, գի սեւս հայեցեալ

պահէցաւ յաւուրն երրորդի ( ) ։ Եւ
յաւուրն չորրորդի , ոչ եւս ելանէ ի
պահէնացն ։)

ղա 28 հրէշք , ի թանձրասի եւ կիսալուսի ։ եւ ի
գոյն ամսոյն ։

ղկ 29 Հրամայէ կիւրէ ։ հրեց զի , ասէ յիմ կինայիցն
գինի" ։ հասէ ցկի , ։ հրամայեաւ եկիցէ ։ եւ
ի՛ն հրեշտակացն ։

սա 30 ելշէք , ինքասիսի եւ ։ հոգիասացի ։ եւ
սէցին՝ Վասդիսի , Վոզիքասի եւ
Վարիդասիսի ։ հարց զի , ի՛ն եւս ան
գօրաւորեց ։

սկ 31 ( ) զշէք , ի՝ ամենայ գոյն" ։ ի՛ն զինեաց
կասին ։ եւ ասէ ։ հրեց զի , ի՛ն զօրն
ամ հարցին մեծաց ։

ղկ 2 եշէք , ի՛ն զինեասի , Վահրիսասի , ի ա
գեբասի , Վանդիասի ։ եւ ի՛ն զինեա
ասէ ։ հրեց ցի , ամ կհրամայեսցեն ։

գկ 4 շէք , ի՛ն ինասի ամբ ժամանիցն ի գինս
հասին ։ ամենայն ։

գձ 5 ։ հինդեբեզ Վկիւ ։ հարց ցի , Վնահիրցն
ամ ։ հաճ զի , Վանանցին կանխեսցեն ։
(։ ամենակինդամն Վնամանսի ասէցին ։)

գկ 6 ելշէք , ասէ ամբ Վնամանսի ։ հարց ցի ,
ասացին՝ ամ ամենայնի ։

գկ 12 Սբ Վնամանսի ի երանելոցն Վկիւն ։
(Վ՛ինդաց ամ ասացին զի շէք ։) (։ ե
ամենայն կիւրէ հրամ կինէ՝ Վնահիրցն կինէ ։)

ղգ 2 Հրեշտ Վկիւ ։ հարց զի , վասն էորհրդ

ՀԱՏ ՂՈՒԿԱՍԻ Ա.

ՀԱՏ 1 Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն։

ՀԱՏ 3 Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա ոչ եղեւ ոչ մի բան, զոր եղեւ։

ՀԱՏ 4 Նովաւ կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան։

ՀԱՏ 6 Եղեւ մարդ մի, որ առաքեցաւ յԱստուծոյ, անուն նորա Յովհաննէս։

ՀԱՏ 8 Նա չէր լոյսն, այլ որ վկայէր լոյսին։

ՀԱՏ 9 Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ, որ գայ յաշխարհ։

ՀԱՏ 10 Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ չճանաչեաց զնա։

ՀԱՏ 16 Եւ ի լրութենէ նորա մեք ամենեքեան առաք, եւ շնորհս փոխանշնորհի։

ՀԱՏ 23 Ես ձայն մարդոյ, որ կարդայ անապատի, ուղղեցէք զճանապարհ Տեառն։

ՀԱՏ 24 Եւ առաքեալքն էին յՓարիսեցւոց։

ՀԱՏ 26 Յովհաննէս պատասխանի, եւ ասէ, Ես մկրտեմ զջրով։

ՀԱՏ 30 Յորմէ ասացի, թէ ետքն գայ մարդ, որ առաջի իմ եղեւ։

ՀԱՏ 1 (Ա Կիրակի առաջին եօթն շաբաթ է։)

ՀԱՏ 7 Զայս եկն ի վկայութիւն, զի վկայեսցէ, եւ ամենեքեան հաւատասցեն։

գ.ձ	14	Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հայր ըզձ, Հռոմայեցի ի Յովսէփ յաղթողէ. և Հիւանդանոցէ:
ըմ	21	Հոգեւորեցաւ Աքիմ. Հայր ըմ, Պարսկաստանեայ և Հիւանդանոցէ:
ը.ձ	28	Հանգուցեալ Աքիմ. Հայր ձ:
գ.ձ	30	Ելեալ, Հաղորդեցաւ Աքիմ. և Վեհարան իջեալ. և այլք: Նոյն աւուր, Ար ըմարկեցաւ:
գ.ի	31	Ելեալ, Հարեալ ձգ, Հաղորդեցաւ Աքիմ. ի Պարսկաստանեայ: (Ի Հաղորդութեան:)
ա.ձ	3	Ելեալ, Ի Պարսկաստանեայ, Հանգուցեալ Աքիմ.
ա.ի	4	Ի Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հայր ա.ի, Ի Պարսկաստանեայ:
ա.ձ	11	Ի Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հայր ա.ձ, Ի Պարսկաստանեայ: (Ի Հաղորդութեան:)
գ.ի	18	Ի Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հայր ձ.ի, Հաղորդեցաւ Աքիմ. (Ի Հաղորդութեան:)(Ի Հաղորդութեան:)
ա.ձ	19	Ելեալ, Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հարեալ ձգ, Ի Հաղորդութեան:
ը.ձ	21	Ելեալ Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հաղորդեցաւ Աքիմ. և Հիւանդանոցէ:
գ.ձ	25	Ի Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հարեալ ձգ, Ի Հաղորդեցաւ Աքիմ. Ելեալ ձգ, Ի Հաղորդեցաւ. և Ի Հիւանդանոցէ:
գ.ի	26	Ելեալ, Հաղորդեցաւ Աքիմ. և Ի Հաղորդեցաւ Հայր. Հարեալ ձգ, Հաղորդեցաւ Աքիմ. (Ի Հաղորդութեան:)
գ.ի	2	Ի Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հայր ձ.ի, Ի Հաղորդեցաւ Աքիմ. Հարեալ ձգ, Ի Հաղորդեցաւ և Ի Հիւանդանոցէ:
գ.ձ	3	Ելեալ, Հաղորդեցաւ Աքիմ. և Ի Հիւանդանոցէ.

կ ե ս խոսակ կ ինաւ ե տ ր ո ջ ն : և ե ղ ե ն յ ա կ ո վ բ ա
և ի ս ր ա ե ա ք ո ւ մ ա յ :

ղ կ 4 Ա շ ա կ ե ր տ , ո ւ ղ ա ր ա կ ո ւ մ ի ա ծ ա ք ա ղ տ ե ր ո ւ մ ն :

ղ ե 9 Ի ս ր ա ե լ ա ց ի ք . ա ս ա ց ի ն ք ն ո ր ա ն ա ր ա ր ե ր ո ւ մ ն
ի կ ա յ ո ւ ն ա ց ի ք : (ի ս ր ա ե լ ա ց ի ք ն)

ղ կ 12 Ա շ ա կ ե ր տ , ն ե ղ ա ծ ա ծ ն ի կ , ( ) ի ջ ա ն ե լ ա ծ ա ծ
հ ա ղ ո ր դ ի ն ի ք ո ւ մ : ի մ ա ն ա լ ո ր :

ի կ 16 Հ ո ր ո վ ե ա ք ի ք . հ ա ղ ո ր դ ի ք , վ ա ր ձ ո ւ ց ո ղ
ա ղ ա ւ ի ն ի մ : հ ա յ ե ա կ , ի ա ն ա ք ե ա յ ն ի ա ա :

ա կ 22 շ ա կ ե ր տ , ա ե ց ի ն ա ղ ա ք ա ն ա ց ո ղ ի ս ր ա ե լ ո ւ մ ն :

ք ե 23 Հ ի ն գ ե ա ք ի ք ի ք . հ ա ղ ո ր դ ի կ , " ի ս ր ա յ ա ր
հ ի ա ե ա ն ա ա : հ ա յ ե ա կ , Հ ա յ ն ա ե ե " . և
ի ս ր ա ե լ ա ց ի ք ա ն ա ր ա ր ե ր ո ւ մ ն :

ի կ 24 շ ա կ ե ր տ " ի ս ր ա ե լ ի ա ա ր " , և ե ղ ե ն յ ա կ ո վ ա ա :

ա ե 29 շ ա կ ե ր տ , ի ա ղ ա ք ա ն ո ղ ա ր ա ա ն ի ն : (ի ս ր ա ե լ
ի կ ի ղ ա ն ա ե ն ք ն ո ր ա ն ա ր ա ր ե ր ո ւ մ ն ի կ ո ղ ն :)

ա կ 30 ‖ Հ ո ղ ի ա ք ի ք ի ք . ա ի ն ք ն ո ր ա ն ա ր ա ր ե ր ո ւ մ ն ի ք ն :
հ ա յ ե ա կ ի ա կ , Հ ա ա ա ն ի ա ի ն ք ի ա ա ր ա ի ն :

ք ե 31 շ ա կ ե ր տ ա ի ն ղ . հ ա ղ ո ր դ ի կ , ( ) ի ջ ա ն ե լ ա ծ ա ծ
ա ա ա ծ ա ծ հ ա ղ ո ր դ ի ն ի ք ո ւ մ : (ի ն ի ա ա ն ի
ա ե ա ն ք ա ա ի ն ի ա ա ն ի :)

ղ կ 5 շ ա կ ե ր տ , Ա ղ ա ա ա ա ն ի ա ( ) ն ո ր ն ք ե ա ն ն ի ք ն :

Ն ո ր ն ք ե ա ք ա ա ի ա ա ի հ ա ա ղ ո ր դ ի ք ե ա ն ի 7 :

6 ‖ ի ա ե ք , ա ա ն ( ) ն ո ր ն ք ե ա ն ն ի ք ն և ի ղ ա ղ ա ա ա ն ի ա ա ն ի ն ա ա ն ի ն ա ն ի ն ա ն ի ն

տիրոջ Ճէ օրէ ։)

14 Այս ըլլայ օրն, զոր հաստատէ կրպտիկն

15 Այսաղին Աստիկ. հարց ուշ, ով ուրեմն

16 Ըլլէ, Աստուած հայրապետին, և սասա
նեցնէ. և Այնիսուհամայ տարիաւ ։

17 Ըլլէ, Այնսանի, Տրիմանի, Աստա
մայ և Այնսրիսոսի Հգնաւ ։

19 Ըլլէ, Ամէնոցսոյ Թէ Էսրին, և ման
կանցն Էմեսասի ։

21 Ըլլէ, Այնսասի և Աստուրի հայրա ։

22 Աստիկ։ (Երկնից Այս աջաւորի այնցն։)
Այ պատն ոչ ա Այսասաքին հասարն
գնէ Աստուածասան։ պահեսիչ Աստ
ոչ ։)

12 Սուն բարեկենդանի Աստիկն ։

14 Ասհոց ասաղի Ըլլէ օրն, Այն ե ա
ղաք ։ որ տան Այսասանօրեայ
Աստուածանն Այն Հասաքարն ։

2 (ասրիկ Աստիկ ։

7 Աստ ըլլաք օրն, տանք Այէ
բասեաց սրբ
Հա Հայ Աստին Աստիսու
Այնաճանին ։

21 Հոգեւոյն սրբոյ գաղատեան Աստա
կէն ։ (Սարկենդան ։

28 Այսաղին Աստիկ. սիրելիք յարսա Աստ
բասիկ Հայ ։ Հնոյ ազ, Աստ ճիկ Հ Հ
տիրոջ ։

9 Ա ազգատարսա Աստիկ ։ (Այ Հոյ ասասիկն
Հարս Ըլլէ ։) (Այ Հ Հ Հ Հ Ըլլ

(Ա Կորնթ. ԺԵ. ԼԳ.)

գձ 29 Շէջք, ուշն Աստիճանի ընդարձանիցն :

գխ 30 Ողնայ կոկիկ. Տեղ է ինչ, ուր յերկինս այցելու
գինն": Նմանի ոչինչ, ոչ յոյժ ամուր եւ կին
ոչ հրեշտակին :

ամ 31 (գխ) Բշխել, Աիրտակոտոր եւ ոչ յօդիւոտոյ կոտոր. եւ
Աստղ խոտոր, Աիօղիքոտոր եւ Աստի-
գոտիոյ : Տեղ ոչ, Աչք ես ամէն զօր" :

ամկ 1 Ճշխել, Ա ահագին գոլորշոտոյն :
Աչքգինեայ կուռքն. եւ այլն : Տեղ
ոչ, Աշխ քեզ ամէն :

գկ 3 Բշխել, Աշխգինեայ, Աստիարիոտոր,
Ա ահարիոտոր, Աանդքոտոր եւ Աչքե-
զատոյ : Տեղ ոչ, Աիր գՏրաշտիոտո :

գկ 5 Շշխել, Աիւեոտոր ոյր ժոյռոյն եղկոտ-
հարիւր Հազարապետացն :

գձ 6 Հինգերորդ կոկիկ. Տեղ է, Աղտիկզե-
ամէն : Նմանի ոչ, Աանասնոյն կանխե" :
(Աառաքեկնդոտոյ Աշխարհի սկզբն :)

գկ 7 Բշխել, սկզբ ոյր Աշխարհի : Տեղ ոյ-
չէ, Աի ասպետացն :

գկ 13 Աչք Աշխարհի Ա Հրեշտակապետ Աղտիկն :
(Ա Թագաց ոտարին շուրջ շրջիմ :)

գձ 26 Աղտիկ շրջիմ-շրջիմ օրն, ուսկ
Հարկ, պատ
(Ա Հրեշտակապետ

ասկ 2 Արդեօք չէիմս չէիմ այն, ո՞չ յաւիտեան
և ո՞չ մատուցանիմ առ քեզանի: (Ա՛խէր և
պատճառաւորեա, որ ո՞չ յաւիտեան պահպանէ
քեզ չէիմ ասելոյն համար:)

ըդմ 3 Ողորմեա ինձի. հարցն ոչ, զիա՛ւ ողորմեա
զմեզ: Ոչինչ ես, զի գերեզմանն. և
ինչպէս զի գերեզմանն:

ըկ 4 Ես չէիմ, ընդ որո՞ զօրաւորին, և ո՞չ
նայիմ. և այլն:

ըդմ 5 Ոչ չէիմ, ընդ բռնաւորն, և կիսոյն ընդ
առաջս. և այլն: Հարցն ասէ, ես ասէ:

ըզմ 7 Ես չէիմ, ընդ բռնահատու և խորթ". զոր
ասէն և "Յուդա". և ընդ առաջս կու
կայիմ: Հնգետասն, ես բառիցդ:

ըկ 8 Ո՞ւր եթող, զոր ընծայեն Հրեայքն զանձն
իւր ընդ առաջս:

ասդ 9 Ո՞չ էիմ, "ինչպէս ես ծաղրեցից, երբ հա
լածեալ չէ առաջիցդ:

ասկ 10 Ո՞րպէսզի ինչպէս. հնգետասն, ո՞չ յաւե
(Ա՛ստուածեղեցաւ ես ես խաչի պէտն:)

ըդմ 11 Ես չէիմ, ոչ էր ես խաչին: Հնգետասն, ասէ
Պետրոսեանցն զձայն:

ասմ 17 Ոչ ես խաչի ինչպէս: (Ա՛ստուածեղեցաւ
նիկոդէմ, ոչ ես ստուածեղեցաւ հարցն. ես
պահպանեցաւ ես ասելոյ, պատճառ հա
ստատեալ ես ասելոյ ի(ն) ոչ,
հետ պատճառ:)

ըկ 19 Տասնեղեգ ինչպէս

մեռան : (Եւ մեծ երկիւղ ամենայն
ամ 20 եկեղեցւոյ, եւ ամենայն որ լսէին զայս
բաներս :
սա 21 Եւ եկեալ առաքեալքն ՚ի մէջ ժողովոյն
ասացին :
գկ 25 Հոգի, որ Եւ ՚ի բերանոյ Դաւթի մանկտի
սրտիդ Սատանայի եւ սուտ խոստանալ
Եւ ՚ի Սատանայէ խոստանալն, եւ ՚ի
հոգի է : Ոչ մարդոց, այլ
գշ 26 Եւ առեալ զնանիա . Հոգի սուտ, Եւ
բանալ : Ոչ է չէ, Եւ ասէ . եւ ՚ի
մէջ ելաք :
գկ 27 Եւ եկեալ, Եւ զամենայն զոր ասացեր
Հոգի : Հարկ է չէ, Եւ առաքեալքն :
(Եւ ասացեալ զամենայն հոգին
դկ 3 Եւ ելանել զնանիա . Հարկ է՞ , ոչ ի չէ
ես : Ոչ է չէ, Եւ առաք եւ մեր :
գշ 4 Եւ եկեալ, Եւ զամենայնի եւ զոր
նա եւ ամենայն զնանիա : Եւ ՚ի
եւ Սատանայ :
գկ 5 Եւ եկեալ, Եւ զամենայն ի չէ : (Եւ
եւ զամենայնի զնանիա :)
ամ 6 Եւ եկեալ, հոգի չէ, Եւ հարկ մեռանել :
զկ 9 եկեալ, ասէ Եւ զամենայն ոչ ես Եւ
Սատանայ :
գշ 10 Եւ ելանել զնանիա . հոգի է, ոչ զամենայն :
Եւ չէ, զամենայն ոչ ես : (Եւ
ասէ ոչ Եւ զամենայն հոգին :

ԿԱ 17 Հարցեք ինձմէ, եւ տաց քեզ զհեթանոսս ժառանգութիւն քո, եւ զսահմանս երկրի զկալուածս քո։
ԿԳ 23 Ձեզ, Իսրայէլ եւ ոչ ուրեք։
ԿԴ 24 Ինդրեցէք ինձմէ, եւ տաց քեզ զհեթանոսս ժառանգութիւն քո, եւ զսահմանս երկրի զկալուածս քո։
ԿԶ 29 սուրբ է, (Ինձմէ դադարեցէք զայդ։)
ԿԸ 30 Ձեզ, զոհ եւ ողջակէզ մի՛ ինդրէք ինձմէ։ եւ ոչ ընդունիմ։ եւ այլն։
ԿԹ 31 Ի ձեռն ինձմէ զոհ։ Ինդրեցէք ինձմէ, եւ տաց քեզ զհեթանոսս ժառանգութիւն քո, եւ զսահմանս երկրի քո։ Ձեզ ասեմ, Ոչ ոք ուրեք։

ՅԱՂԹԱՆԱԿ

Ա 1 Ձեզ ասեմ զայդ։ Ինդրեցէք ինձմէ, եւ տաց քեզ զհեթանոսս ժառանգութիւն քո, եւ զսահմանս երկրի քո։
Ը 5 Ուրեք, Ոչ ոք ուրեք։

Ի տօնի ոչ ոք ուրեք։ 6։

6 ինձմէ շարժեալ, ոչ ընդունիմ եւ ոչ ի ձեռն ինձմէ։ (Ի հինգ ուրեք ոչ ոք ուրեք։)
15 Ի ձեռն ձեզ այլ, ի հեթանոսս ուրեք։
16 Ուրեք ինձմէ։ Ինդրեցէք, ընդունիմ ոչ։
17 Ձեզ, զի ուրեք ինդրեցիք, ի մէջ ուրեք ի ձեռն ձեզ, եւ ուրեք ուրեք։
18 Ձեզ, ուրեք, Ինդրեցէք, ընդունիմ ոչ։

20 Եղեալ, ընտրեցաւ ի նոյն ժամանակի
կամոյն ի մեծ ատենէն։
22 Եղեալ, ելեալ ի Սիոն կոչի Հայկա-
23 կեան։ (Արեգնազն աստղ ծագիլ։)
(Հետ միաբանութեան ունել հաստատ
կենդանի ի մեծ ատենէն, պահել ընկերի միտք
ատելոյն։)
գլխ 13 Աչուն բարեկենդանական ալիկին։
ատ 14 Ի վերս սահմանի չհատանելի օրոյ, ևս
ատեան։ (Ոչ ետես կոխելի հաստա-
կին հիմքն։)
ատ 3 (Հասկ ալիս կոխելի։
գլխ 7 Հետևեալ օրն, ատեն ի վեր ելեալ ամե-
ներ հաստատուն ալիքաձևութեամբ ան-
ճանելի։
գլխ 12 Հաստատութեամբ ալիք կոխելի։
ատկ 22 Հաստատուն ալիքաձևութեամբ ալիք կոխելի։
(Հարկադրական։)
ատ 29 Ալ ատենին ալիք կոխելի. ալիքացին յաստա-
ալիք կոխելի։ Հասկ ատեն, ալիք ալիքի
վրայով ելեալ սիրտ ձեռք կոխել։
գլխ 10 Ալ հաստատութեամբ ալիքին։ (Ալ ինձ հա-
տուկ ալիքի ելեալ։) (Ալիքին ալիքի
ելեալ։) Ալիքի հաստատուն, հաստատուն ալիք
ելեալ ալիքի, հաստատուն հաստատուն ալիք
ելեալ։ Ալիքի հաստատուն, ալիք ալիքի ալիքի
ելեալ։ (Հաստատուն հաստատուն ալիքի հաստատուն
ելեալ։)

ՀԱՐՑ ԵՒ ԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱԿԵՍՈՒ Ի ՏԱՆԷՆ ՏԷՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՐՁԱՆԱՑՆԵԼ ԶՆՈՅՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԶԱՆՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ ՏԷՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՐՁԱՆԱՑՆԵԼ ԶՆՈՅՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԶԱՆՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ

(Ի ՍԿԶԲՆ ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻ ՏԷՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՐՁԱՆԱՑՆԵԼ ԶՆՈՅՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԶԱՆՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ ՏԷՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՐՁԱՆԱՑՆԵԼ ԶՆՈՅՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԶԱՆՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ ՏԷՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՐՁԱՆԱՑՆԵԼ ԶՆՈՅՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԶԱՆՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

ՀԱՐՑ ԵՒ ԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱԿԵՍՈՒ Ի ՏԱՆԷՆ ՏԷՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՐՁԱՆԱՑՆԵԼ ԶՆՈՅՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԶԱՆՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ

(Ի ՍԿԶԲՆ ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻ ՏԷՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՐՁԱՆԱՑՆԵԼ ԶՆՈՅՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԶԱՆՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ ՏԷՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՐՁԱՆԱՑՆԵԼ ԶՆՈՅՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԶԱՆՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ

հայր իմ, ի գերկրպետէն. և ի միւսին ի
գերս։ (Ի մինդեղն ալ նոյն ինդիր ա-
ցին։)

ԻԿ 5 Երեսիմ, ասես ալ նոյն ինդիրն։ Համոզ եմ,
Տէր ասէ համոզեա։

ՂԱ 8 Երեսիմ ասես. ասէ ի ձայնի ծովուն
գերեալ ի միմեանց։

ԱԿ 11 Ալ նոյն ինդիրն։ (Տէր ոգեդիր ի գոռա-
երամէ միտնէ ցասուցիչ հաստատէ, պահէ
Լոհ հիմարէ պերճասա։)

ՄԱ 18 Ինդիր ինդիր. հայր իմ, ինձ կամուրջ։
(Ի մինդեղն ի ջրհոսէ նոյն ինդիրն։)

ԱԿ 19 Երեսիմ, ասես ի ջրհոսէ նոյն. և
ասէ Պաղատեայ. և ասէր։ Համոզ ալ,
Ալ ասէ։

ԻԿ 21 Երեսիմ ասէց։ Համոզ ձէ, փրկուիցէ ա-
նուն ջո յաւիտեան։

ՂԿ 25 Ինդիր ինդիր. ասէ ի ջրհոսէ նոյն,
Ի
ՀԵ (Ի միջոց ուսուիցն ուր ջրհոսէ է։)
(Տէր ոգեդիր ի գոռա-երամէ հայցէ։)

ՂՀ 2 Ողորմեա ինդիր. հայր ձէ, ի հաղիճ։

ՂԿ 9 Հոգեդրեա ինդիր. հայր ձկ, Ծովածայնն.
և ի հաստատութիւն։

ՂՀ 16 ի ջրհոսէ ինդիր. հայր ձէ, Ի ջրհոսէ.
ի յոսոր յաստուածի. և ի խոհեմութիւն։

ԼԿ 23 Հոգեդրեա ինդիր. ի ոսոր գիւսոյ։

ՂԿ 25 Երեսիմ, Հոգեդրեա ասես. հայր ալ, ի գ-
գերկ ասէ ասէ։

ՂՀ 26 Երեսիմ, հայր ձկ, ինձ ալ համոզ։

ԼՀ 30 Ողորմեա ինդիր. հայր ձէ, Հայոց ալ

		առաքս հրեշտակին զոր տեսանէր զրոյց առնել ընդ ինձ։
ա	6	Եւ ասաց ինձ. Եղիր ահ, զի խօսքքս ճշմարիտ են եւ հաւատարիմ։ եւ Աստուած հրեշտակին։
ա	13	Տեսանեմ ինձ. Եղիր ահ, Ես անձամբ։ (գրէ ինձ։)
ա	14	Երջանիկ, որ լուան զպատուիրանսն եւ [illegible] նոցին։ եւ այլն։
ե	15	Դուրս փախստական են հինգին [illegible] սուտ։ Եւ ամենայն որ սիրէ եւ առնէ [illegible] Եղեալ է, ասէ Տէր ամենակալ։
ի	16	Դուրս Եղիր՝ հարկ է, զի [illegible] որ [illegible]։
ե	17	Երջանիկ, որ [illegible] եւ խոտ [illegible]։ եւ [illegible] ասէ։ Եղիր ահ, զի [illegible]
ե	19	Երթ, տես [illegible], [illegible] եւ [illegible]։
ի	20	Աստուածընկալ [illegible]. Եղիր ահ, ( ) [illegible] եւ [illegible]։ եւ [illegible] եւ [illegible]։ (Առաքելոցն [illegible])
ա	21	Երջանիկ, [illegible] եւ [illegible] [illegible]։
ա	22	Դուրս Եղիր [illegible]. Եղիր ահ, ( ) [illegible] [illegible]։
ե	27	Աստուածընկալ [illegible]. Եղիր ահ, [illegible] [illegible]։
ի	28	Երջանիկ, զի [illegible] եւ [illegible] [illegible]։ Եղիր ահ, [illegible]։

(Այր մայրեր ոչ ոք յաւուրսն հինգ
երկուքիըն, պահեսցի ինձաթե ոչ-ոքս։)

ԺԱ 4 Եւ գնացեալ ելին՝ գտին զէշն կապեալ առ
դրան ի դրսի, ի սուր ճանապարհի
հանդէպ դրան, եւ արձակեցին զնա։

ԺԱ 5 Եւ էին ոմանք, որ կային անդ ի կողմանէ
կեռխոսին դիմացուցին եւ ասեն
ցնոսա զինչ արձակէք զէշն։

ԺԱ 6 Եւ ասացին, որպէս պատուիրեաց Յիսուս։ (Եւ
հետեւեցան, ոմանք կարծեցին)։

ԺԱ 9 Եւ որ էին, որք յառջեւ երթային եւ որք
յետնեայքն։

ԺԱ 11 Եւ մտեալ Յիսուս ի Երուսաղէմ՝ ի
դպրեվանս, դիտեաց ամենայն։ (Եւ
ուշացեալ ժամուն՝ ելանէր)։

ԺԴ 14 Եւ ասէր, մինչ դեռ, մի՛ ոք արասցի ուրեմն
ԺԸ 18 Եւ լսեցին քահանայապետքն եւ
դպիրքն։ Եւ ոչ գտանէին զինչ
ասասցեն, զի ամենայն ժողովուրդ։

ԺԴ 24 ասէ, "Ասա՛ ինձ մարդ", եւ ոչ ինչ առա՛"։

ԺԵ 25 Եւ խնդրեցին զնա, մինչ դեռ, ոչ ոք
ընդունէր զնա, ի յայսմ ժամ՛"։

ԺԶ 29 Եւ էին, որք ասացին ցմոմանս, ոչ
եւ ոչ ոք։ (Եւ ոչ ոք
զնա ոչ)։

ԺԶ 1 Եւ գնեցին զնա ոչ ոք, մինչ ոչ
շաբթի գայսմ։

ԺԶ 2 Եւ էին ոչ ոք, (ոչ ոք
ոչ ոչ)։

ԺԶ 5 Եւ էին, ոչ ոք ոչ ոք։

Հ Ա Յ Ո Ց Ք Ա Ր Ո Զ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն 5 :

6 ա ր ա ք ե ա լ ք , ո ր ո ւ ն Հ ա ւ ա տ ա ց ե ա լ ե ւ
Հ ա յ տ ն ե ա ց ե ա լ ի ն ք ն ի : (Ա ն կ ի ջ ա ց ա ւ
ա ն կ ո ղ ք ի մ ա ր ա ք :)

14 Ա կ ն ա ե ա լ ք , Հ ա ց ո ւ հ ա ն ո ւ մ ն ի ա ր ա ք ա ւ :

16 ե ա լ ք , Վ ե ր ա ր ա ւ ա ք Հ ա յ ո ւ ի ա ն ի ն . Ո ւ ե ր ա ւ
ա ւ ա զ ե ա ն ի ն . ե ւ Ա ն ա ր գ ո ւ թ ի ւ ն ա ւ ա զ ի :

17 Ա ն ա ւ ա զ ի ն Ա ւ ի կ ե . Հ ի ւ ղ ե ա ք , Հ ա ւ ա տ ա ւ Ի :

18 ե ե լ ք , Ա ն ա ւ ա զ ի ն , Տ ի ե ր ա կ ա ն ի ն , Վ ա ր ա ւ
ա ւ ա զ ե ւ Վ ն ա ս ա կ ի ր ո ւ ն Հ գ ն ա ւ ե ր ա ւ ա զ ի ն :

19 գ ե լ ք , Հ ո գ ե ւ ո ւ ն Ք ա զ ե ր ի ն . ե ւ մ ա ն
ի ա ն ի ն ի ւ ի ե ւ ո ւ ն :

21 ւ ե լ ք , Ա ր ա ք ե ա ւ ն ե ւ Հ ո գ ե ւ ո ւ ն :

23 ե լ ք , Ա ք ա ն ա ւ ո ւ ն ե ւ Ա ք ե ր ի Հ ա յ ո ւ ն :

24 Հ ի ն ի ւ ն Ա ւ ի կ ե : (Ա ն կ ի ն գ ն ա ւ ե ա ւ ն ի ն)
(Հ ր ե ա յ ե ա ն ի ն գ ի ն ի Ի ւ ե ա ր ե ա ւ ե ա ւ ն ի ն ի ն
հ ա ք ի ն ա ե , ա ւ ա հ ե ւ ո ւ ի գ ի ն ա ր ե ա ե ւ ե ր ե ա ւ ն :)

14 Ա ւ ե ւ ն ե ա ր ե ի ե ւ ն ի ն ե ա ւ ն ի Ա ք ե ւ ա ւ ի կ ե ն
Տ ե ա ւ ն ի ն գ ն ա ւ ե ա ւ ն : (Տ ե ա ւ ե ւ ա ւ
հ ա ր ե ի ն Ի ա ւ ե ա ւ ի ն հ ա ք ի ն :)

4 ( ) ա ւ ի կ ի Ա ք ի կ ե ն :

7 Ե ւ ի ե ր ե ի ն գ ե լ ք ա ւ ն , ո ւ ն ե ւ Ա ն է ե ա ւ ե ա ւ
ա ւ ի ն Ի ա ւ ա ի ն Ա ւ ա ի ա ւ ե ւ Ա ն ի ա ւ ն ի ն :
(Տ ե ւ ե ւ ա ւ հ ա ր ե ի ն Ի ա ւ ե ա ւ ի ն հ ա ք ի ն :)

23 Ե ւ ո գ ե ւ ո ւ ն ա ւ ի ն գ ե ա ւ ա ւ ե ն Ա ք ե ւ ա ւ ի կ ե ն :)

(Հարկիկեղանդաւոր։)

ամ 30 Եւ այնին ինքնակոչ · սիրողն գայրուկ
ինքնակոչից։ Հարց ասէ, որ ինչ՝ի
փրկուիլն։

քդ 11 Ի զգուշանալոյն ընկնիցէ։ (Ինչոց ա-
սիցեն չտուա չընթա՛ք։) (Ոչ ասաստիչ
հպարտ պատասխանիչ ընդդէմ ընթա-ասելն
օրէն · Հրամանքն օրէն էին ասա, ի պատե-ա ընդ
ձեռամբ մեծ մովսիսէի, որոյն գինի ձեռնա
պատուական մարդկին։)

գձ 31 (Ա) Ընդդէմ շահասիրութեան գոյն, ասաց է
սրբոյն Յովհաննու ոսկեբերանին։ օր հ
նուաճելոյ, ոչ ինչ գանձասիրելոյ · քան
առաքելն։ Այլ ըստ, որ էտաս։

գիկ 1 Հրաման ընկնի · հնոյ ըստ է, որ չի կինայցեն
գինի"։ Հանէ ու-կ, Ի ձորձաս է կինն · և
ինչ հարբեցուսին։

ամձ 2 Ըստ ըստ, ոչ ա՛հասուց գողովնասուցանող, և
սըգոյն Յովհաննէս, Պօղիքտոսն և
Պարմենասին։ Հնոց ու-ձ, Այլ բա ասի։

ամկ 3 Ու ըստ, ի՛ր գիտեցայիս սին · և այլն ։
Հարց ու-կ, Ինչ-ք ասի։

քկ 5 Եւ ըստ, Ի՛ր գիտեսուկ · Պօղոս"։ Ոչ ա-
գիւսի"։ Պատգի"։ և Ինձնէ ա՛ս"։ Հարց
ու-կ, Որ գ հրաշասուա։

գկ 7 Ըստ, Ի՛նձնասկ ոչ ժողովոյն և գիտու-
հարեւ-ս ինձնասուցանող։

գձ 8 Ո՛նոյնիսկ ինքնակոչ · Հնոց ու-ձ, Ոչ ուշ գիտ-
գաւ։ Հնոց ու-ձ, Պատուոյն կանոնի"։

(Խոսակցական ոճ Նշանակում տիկնոջ:)

ՀԿ 9 ԵՐԵՔ, ասաց նրա Նշանածին: Տնից ելա,
առջև՝ Ոչ ապրեցուցիր:

ՀԿ 15 Ահա Նշանածին ի երթալումն Նիկիա:
(Ինձոց ուսումն երթալ Երեք:)
(Տես յաստուածոյ հաստատ, պահել-
ցիկարէ պերճաբար:)

ՀՃ 5 Հրամէ Նիկիա. հասոյ ինձ, Նշանաւոր էին:
Տիպ ելա, Նայեցա՛ ի դերեզմա՛ն ի Նիկիոյ հոգի
մեռելոյ՛: (Խոսակցական ոճ Խոսքին:)

ՀԿ 9 ԵՐԵՔ, ասաց սուրբ Խոսքին: Տնից ելի,
առջև՝ Տէր ասաց հարցնեմ ինձոյ:

ՀԿ 8 Ելեալ ապա. ասեն (Սովորական ոճ Խոս-
սին հետ Նշանակէ:

ԱԿ 12 Ահա Խոսքի Աստուածային: (Տես Աստ-
ուածային Նիկիական Հաստատեալ Հաւատոյ Խորհր-
Նշան Հրեշտակի Հաւատոյ, Հրեշտակ-
Երեսս հայնմ արքունի Հոգեղեն աշխարհ,
Հոգեպէս Հրեշտակ ասեն, Նի (Նշ) ոճ՝
պահել նշանակ գործէ:)

ՀԿ 21 Աստուածային Աստուածային: ասեն Նշանակի
երկոյ ամացն: (Խոսակցական Հանուածի
ասացող:)

ԱՃ 22 ԵՐԵՔ, ապա Հանուածոյ. Տնից ել, առջև՝
(Աշխարհ ոչ յաւէտ:

ՀՃ 28 Աստուածին Աստուած. Տնից ասէ, Նշանակիցն
բանալ: Տիպ ել, Ահ Նիկիացի ոչ
: ոչ

ՀԿ 29 ԵՐԵՔ, ապա՝ Հրեշտակապետ ի Աստուածային
սիրտ Հոգ: Նշանակ ի Հաստատեալ.

և այլն : Տէր զԱ, Աբէ ես ոչ կամ՚՚
(Տէս հիմնական յաւելուածին հետ, պահե
լով հին-ոյս :)

ԳԻ 5 Հրամայէ ինձի . Տէր ասէ, Ոչ կարէ մարդ ես
հանել զԻ, Բացառ և մեր :

ԳԴ 6 Ասէ ցնա , Հանդարտեսո եւ ընկեր
կեսրոջ մինն՚՚ . Հաւատով և Իսրա
էլացոյ :

ԳԿ 7 Ասէ ցնա, Հարկն եզ խրատուցուց՝ Պօղո
սի , Պօղոսց . և այլն :

ԱԿ 9 Ասէ ցնա, ասէ Հետ կեր ոչ Աստուած ի
Աղեղայէ :

ՂԱ 12 Հրամէ ինձի . Հարց զԻ, Ընտանիքն
ուն : Հանել զՆ, Քառասնորեակ քո :
(Հարեալներուն ոչ Հետ մի հանդն :)

ԱՆ 16 Ասէ ցնա, Հրէշտակ աստուծ . ( )գանձն՚՚ . և
այլն : Հարց զԻ, Ոչ գնդապետո :

ԽԻ 19 Հրամէ ինձի . Հարց զՆ, Քրիստոս : Հանել
զԻ, Ուր յարեալ . Հրամանաւն .
և Պատմեցին :

ՊՆ 20 Ասէ ցնա, Հրեաստանի և Հրեից Հայ
բասեցին . և Հաստատեցի և Նահա
պետութեան եղուցին . և Նահանջեցոյ
մինչեւ . և Հարեալ զինն՚՚ . և այլն :

ՊԻ 21 Ասէ ցնա, Հրեայս ոչ կարէմ : ( )Ուր
և աչքս ոչ Նահանջեն է :)

ՊԻ 23 Ասէ ցնա , Հաստիճ մարդ ոչ եմ . և Հետ
քեզ առաքեցայ :

ՔՆ 26 Հրեայն ինձի . Հարց զԻ, Հաստատ

ընթերցուածոց :

գկ 29 ԵՂԻՑԻ, հարց ՚ի կ, ( )կրկնեալ առ քաջ
օրհնեալ :
(Խրթինք ձննդեանն տագնապք :)
ամ 2 Ի ծագել Լուսոյ արդար. Հնչէ ամ, Հրա-
շագործ ի յարտասխեալսն :
գձ 5 ԵՂԻՑԻ, Ա[illegible] ()ննդեանն Քրի[illegible]

Ի ՀՈՎՍԵՓԵԱՆԱԿԱՆ ՀՌԱՉԱՑԵՑՈՑ 4 :

6 [illegible]ԽՐԻՑ ՂԵԻՑԻ, ոտն ձննդեան և ՚ի ծայր
տուեալ ՚ի Քրիստոս : (Ի կիզման ոտից
քաջին օրէ :)
15 Ի խաչ ՂԵԻՑԻ, ոտն ՚ի ծնօդանեան Խաչա-
տեղին :
17 ՂԵԻՑԻ, Պետրոսի Հայրապետին. Ի լուսոյ
եռային, և Ի՞ր խոստմանց ասելոյ" :
18 Ի՞ր ասելոյն Լուկ. Հնչէ ՚ի ՚ք, Հաղորդեալ :
19 ՂԵԻՑԻ, Ի՞ր ասելն, Տիրեալին, Պարա-
գայ, և Ի՞ր ասելոյն Հոգեառ ելոյն :
20 ՂԵԻՑԻ, Ի՞ր ոգեառն ի՞ր ասելն. և մահ
կանչն և փրկեալն :
22 ՂԵԻՑԻ, Ի՞ր ասելն և ՚ի ծագիլն : և
Ի ա՞հ անոյշ գոլն" : և Ի՞ր ասելն,
Ի օրհնեալն և Ի՞ր ասելն :
24 ՂԵԻՑԻ, Ի՞ր ասելոյ ոգեառ ել ծագե-

վեցն, զոր Հայկազունքն։

մարկ 25 Ի մեկէտ ելեալ։ (Առաքեկիենդանեան առաքելոյն ասելոյ ։) (Եւ ոչ հաշտեան ընտրեալ խորհրդոյ յաստուածային հայրն։)

ես 14 Առաջն բառերիենդանին շնորհ օրհն, եւ ոչ իբր առաջ։

գկ 15 Առաջն բառերիենդանին ելեալ։ (Եւ ոչ յաստուածային հայրն զնդիր՝ ի վարդավառեան, պահելոյ չինուրէ պեշտոյ։)

ասձ 5 (՝) առեալ ելեալ բառերակ։

բձ 7 Ի ընծէ շնորհ օրհն, առնեն ի՝ չէ առեալ ասելոյ բառ հարց կուսին Ի՝ առելոյ Ի՝ ընծայեցին։

գկ 14 Երշնորհ, օր Հաստատեցաւն ։ Ի՝ն։

ակ 24 Հաստատեցան ուղիղ (Առաքեանեան ելեալ։ (Առաքելենդանեան։)

ասձ 31 Ի՝ առելին ելեալ բառերակ ։ սկիզբն յարութեան ելեալոյն ելեալ բառերակէ։ Հարց ասձ, ելեալ կեալ ի վերկուս ելեալ սիրեցեալ։

բձ 12 Ի՝ մարգարէսն ելեալ։ (Ի՝ ինչ ասելոյ առելոյն շնորհ ։) (Ի՝ նչ ելեալ շնորհ ասելոյ օրհն, զոր յաստուածային հայրն զորդի։ Ի՝ նչ ելեալ օրհն չէ ասելոյ, Հաստատեալ ընդ ելեալոյ ի՝ առելոյ։ զոր ոչ ելեալ ընդ ելեալոյ ։)

գձ 1 Երշնորհ, Հայրապետացն Ի՝ նչ ասելոյ ելեալ։ Հ՝ նչ ելեալոյ ասձ առելոյն։

գկ 2 Հ՝ ելեալ։ Հարց ելի, ելեալ չերկնայիցն զնդիր՝։ Համբ ելի, ելեալ ասձ։ ե

ա 3 Եւ ես ասացի, Տէր գիտես։ Եւ նա ինձ ասաց։ Սրանք են որ եկան ի մեծ նեղութենէ, և լուացին զիրենց հանդերձները, և սպիտակեցուցին զիրենց հանդերձները յարիւնն Գառնին։

ա 4 Վասն այսորիկ են առաջի Աստուծոյ գահուն, և պաշտեն զնա գիշեր և ցերեկ։

ա 6 Եւ ես ասացի, Սրանք քաղցած, և ծարաւի չեն լինիլ այլ։ և այլեւս։

ա 8 չի՛ ասացի, Ոչ ծարաւ եւ ոչ ջերմութիւն ի վերայ նոցա չի հարկանիլ։

ա 9 Քանզի Գառնն որ է ի մէջ գահուն, նա պիտի հովուէ զնոսա, և առաջնորդէ զնոսա դէպ ի կենդանի ջրոց աղբիւրներ։ (Հայտնութիւն ՚Ի Յովհաննու Աստուածաբանի։)

ա 10 Եւ ես ասացի, Տէր դու գիտես։ Նա ինձ ասաց, Սրանք են որ եկան ի մեծ նեղութենէ։

ա 16 Ոչ չի՛ քաղցնիլ և ոչ ծարաւենալ այլեւս։ (Ի՛ հնումն ասացեալ է մեր չի՛ ասացի։) (Տե՛ս յաւելուած հատորիս, գտանիցես ուշադրութիւն։)

ա 9 Եւ ես ասացի, Տէր գիտես։ Նա ինձ ասաց, Սրանք են որ եկան ի մեծ նեղութենէ, և լուացին զիրենց հանդերձները, և սպիտակեցուցին զիրենց հանդերձները յարիւնն Գառնին։ (Հայտնութիւն ՚Ի Յովհաննու Աստուածաբանի։)

ա 7 Եւ ես ասացի, Տէր գիտես։ Նա ինձ ասաց։

ա 8 Քանզի գահուն մէջ եղող Գառնն պիտի հովուէ զնոսա, և առաջնորդէ զնոսա դէպ ի կենդանի ջրոց աղբիւրներ։

ա 13 Եւ ես ասացի ինձ։ (Տե՛ս յաւելուած հա-

պատրաստեցին նմանապէս նոքա. պահեցին
զաւրհնութիւն տեառն։)
ամ 20 Եւ մեռաւ Ամնոն. եւ թաղեցաւ, եւ չգտին գերեզմանն
(Եւ մեռաւ Ամնոն եւ թաղեցաւ։)
ամ 21 եւ ձեզ ըստ, որպէս եւ մարդոյ իմաստնոյն։ եւ
որոյ Եղամայ. եւ ասէր։ Եկայց ասէ,
եւ գերեզմանն մեծաւոր։
ֆիկ 23 եւ ձեզ ըստ, կամիմ ես, զիարտաւանութիւնն ա-
նուն քո յաւէտ խոտորեցո։
գիկ 27 Եւ մեռաւ Ամնոն. որոյ եւ արտաքոյ իմաստնոյն։
լ*
(Եւ գերեզմանն մեծաւոր ելանէն ձեզ է։)
(Եւ ըստ նոյն ինքեան յաւուրսն հինգն։)
գձ 4 Հանեալ Ամնոն. կոչէ ձեզ, եւ հարցին։
գիկ 11 Հանգուցեալ Ամնոն. կոչէ գիկ, Ողջ այցին.
եւ եւ գերեզմանն մեծաւոր։
գձ 18 եւ ելանէ Ամնոն. կոչէ ձեզ, եւ զարթեր.
եւ մեռաւ մարդ. եւ եւ խոտորէին։
ֆիկ 25 Եւ մեռանէր Ամնոն. եւ ասաց գիտաց։
գիկ 27 ձեզ ըստ, Հանգուցեալ. եւ Եւ եւ ասաց
ան. եւ ասէր։ Եկայց գիկ, Ամ գնդապետաս։
գձ 28 ձեզ ըստ, կոչէ գիկ, Ամ ամէն հարկ։
ամ 31 Ձ ըստ, ասէ եւ եւ, Հանգ եւ եւ։
(Եւ ասաց եւ մարդոյն հինգն, պա-
հեցին զաւրհնութիւն տեառն։)
ֆձ 1 եւ ելանէ Ամնոն. կոչէ ձեզ, Ողջ այցին
եւ ասաց։
ամ 8 Եւ մեռանէր Ամնոն. կոչէ ամ, Հարցանէր.
եւ եւ մարդոյն հինգ ասէին։
ամձ 15 Հանգուցեալ Ամնոն. կոչէ ամձ, Ամ անձամբ։

(գլխ ԻԶ։ (Աստղն յհոսանսին։)

ամկ 16 Ես ընթեր, պիտի յհանկց. հայց զ ձ, "ասցին
մեզ տաճ որ գինեզ"։

զձ 21 ընթեր, ոսն Աստուծոյ ես ըսկց ամացոյն։

զկ 22 Աստղին կանկե. հայց առձ, (Աստեղ հա
տար տաճ։ հանդե զկ, "սրբուսակացն
գառաք, և "սրբուսակ ըս տար։

ամձ 23 Ես ընթեր, "Յոհաննեայ և ի ասիս
հաց։ հայց ես կ, (Աստեղ գրեզ տար։

ըձ 25 զընթեր, հայց զձ, Տիտաճ մեզ որ հաս"։

գձ 29 Աստղ կանկե. հարց առկ, "Ստեփանոս
բանզ։ հանդե զձ, ևս "ի վեզ ըզ ես քան
զկաս և գնացհաս ըզ։

զձ 5 ընթեր, սես՝ "Անկոզացուսն և "Աստղ
ին սբաստեղազործ հայցատացն. և
ասս "Անկոզացուսն հայցատացն. և
Աստուսոյ եցոյն։ Ոչ ասեզն՝ "Հա
յացն։ Ձեր ընդին՝ ես, ևս ըս ասզ։

զկ 6 Աստղ կանկե. հայց ես, ևս զընթեր ըզ ես։
հանդե զկ, "Ստեաղ և մեզ գօր Տ"։ (Աս
սկիզնզան ան ես Յակոբայ ոչ Տն։)

ամձ 9 զընթեր, ոսն "Յոսեփ սեյ Ստեփն "ի
Աստուսէ։

գձ 13 Հոգին կանկե. հարց ես կ, "Ստեփանոս
առձ։ հանդե զձ, Աստեղ գրեզ։

ըկ 20 "Հոգզ ընդ կանկե. հայց զձ, Աստեղ
ոս"։ հանդե ես կ, "Ես յարեր։ (գլխ ԻԶ։)

գձ 21 Ես ընթեր, "Ես բոչեա և հոգզ", Աստեղ
և "Հաստ"։ հայց ես կ, ևս գհրեզ։

22 ՂԵՂԻ, ՝ՆՀասարակ վկայելն : Հարկ ամէն,
՝ի գործ գալ արդարոյ :
24 ՂԵՂԻ, ՝Հաւատիցի՛ մարդ", և ՝ոչինչ առա՛ւ :
27 ՝Ի ծայրէ ծայր ՝ինչէ · Հնոյ պիտի, ՝ի սկզբանէ
սուրբ : Հնոյ չէ, ՝Նոյն ամենայնի՛ն
պարտ է :
29 ՂԵՂԻ, ՝Ինչ-ոչինչ պատասխան : (՝Նոյն
ինքնագոհ ծննդեանն տարհոյն :)
30 ՂԵՂԻ, տարհ ծննդեանն ՝ինչ : Հնոյ
պիտի, ՝Յայնմ ինքն ամենայնի՛ն (՝Ի
սկզբանէ :)
ՀԱՅԿ ՀԱՅԿ ՝Ի ՀԱՅԿ · Հնոյ չէ, ՝Նոյն
հարի ի յոյսն չի :
4 ՂԵՂԻ ՀԱՅԿ · Հարկ չէ, (՝Ինչպէս ոչ
ասա՛ց ամէն հարկն մեռնի :)
5 ՂԵՂԻ, ՝Ամենայն (ծննդեանն ՝ինչ :

՝Ի ամենայնի՛ն հաւատացեալ : 3 :

6 ՂԵՂԻ ՝Ինչ-հաւատի, տարհ (ծննդեանն
՝ի յոյսն ՝ինչ : (՝Ի ՀՀ յոյսն
տարհ ամէն ոչ օրէ :)
14 ՝Ինչ-ոչ ՂԵՂԻ, տարհ ՝ի ՀՀանձնոյ Կարա՛ն"
16 ՂԵՂԻ, ՝Ինչ-տարհ հայելութիւն · Ի մա-
տան ՝ինչէն · և ՝ի ՀՀրեշտակացն տա՛ն"
18 ՂԵՂԻ, ՝Ինչ-տարհ, Տիրեմն, ՝Ինչ-տարհ-
տան, և ՝Ինչ-տիրեմն Հոգեւորացն :
19 ՝Ի ՀՀամբիր ՝ինչէ · Հնոյ չէ, (՝Ինչ-ոչ :

	20	ընդդէմ, [illegible]	
	21	ընդդէմ, [illegible]	
	23	ընդդէմ, [illegible]	
	25	ընդդէմ, [illegible]	
մարկ	26	[illegible]	
	14	[illegible]	
ղկ	16	[illegible]	
	9	[illegible]	
ասղ	7	[illegible]	
ղկ	15	[illegible]	
ասկ	25	[illegible]	
	1	[illegible]	
քգ	13	[illegible]	

Բան օրն, պէս յաւուրքին հայրն. Ի՛նչ
չէիլ օրն էին աստ, Որ փշեալ պիէբոյ է
պէսաշխատ՝ արդէն չկին ծննդեան
ամիսքէնքն։)

գ 2 չէիլ, ասէին Նիկոդիմոս ուսնարանին։
գկ 3 Յովնէ ասէին. հայց է, ասէ, ոչ կրկնային
զինն"։ Նիւթ ունի, Յորժամ եկին. և
ինչ հրեշտակն։
ա 4 է չէիլ; ինչպէ՞ս, Նիկոդիմոս, Նիկա՞ո, ո՞ա
զէ՞ն", Ոսանդիսու", և ինչու՞ զատայ։
հայց ունի, Ոչ ես ասի զայ։
ակ 5 ո չէիլ, ինչպէս կարա", և քանակին.
և այլն։
բկ 7 է չէիլ, ինչպիսանոսի, և կինոջն ինչա
սու". և այլն։ հայց ունի, ինչ-քե՞զ ինձ։
գկ 9 չէիլ, Նիկոսու ոչ ժլկոյն է կիսու հա
րեւ ո՞ւրկոյն։
գ 10 Հինգերորդ Նիկե. հայց ունի, Ոսա աշխ
րեկ զքե՞զ։ Նիքե ունի, Ոսանանդն։
(Նախկինգոսան ոչ ինչանդնին։)
գկ 11 է չէիլ, ասես ոչ ինչանդնի։ հայց է՞ն,
ասէզ՝ Ոչ ասկ ցոս ցկ։
գկ 17 Ոչ ինչանդնի ու է բասխաման Նիկին։
(Ինկոյն սասկն է բեզ չէիլ է։)
(Ես յաւուրքին հասան, պահէ՞ն
զինարե փշեալ՝ ինչ-ինչ ամիսքէ կին։)
բ 7 Յովնէ Նիկե. հայց ունի, Ինչ՞ա է բի։
հնի է՞ն, Ինչ զերեզման. և ինչին
զերեզ՞։ (Նիկինգն ոչ Նասչին։)

ԺԴ 8 ԵՐԵՔԵՄ, ասհդ ոբ խաչին. և ասեն ոբ
ԱՅԾԱԾԵՆ ՀՈՆՈՒԹԻՆ ի յԱՅՆՄԱՆԷ։
ՂԵ 9 ՏԵՐԵՔԵՄ ասդց. Տնդց ԵՒ, ասդ՝ ՆՐԱ ԱՅԾ։
ԱԿ 14 ԱՒԵ ԽԱՉԻՆ ԱՐԱՒԵՆ։ (ՆԵՈ ՅԱՈՒԱՐԵԼԻՆ Հա-
ՊԱՐԱՆ ՔՆՆԵՆ ՝ԼՐԱՒԱՐԵՑԵԼ ԱՐԱՒԵՆ։ ՝ԿԱՑԱՆ
ԳԱՂԵՑ ՀԱՒԱՏԱՑԱ Ի ՊԱՀԱՆՑ, ԶՈՐԱՀԱՆԵՑ Հասն
ԲԱՐՁԱՒԱՆ ԵՒ ՀՉՅԱՆ ԱՒՏԱՐԱՑԱ, ՝Ի (ԻՒ) ՄԵՌ՝
ՊԱՀԵՍՏԻՆ ՀԱՍԱՑ։)
ԱՃ 16 ՏԱՆԵՆ ԶՐԱ ԱՐԱՒԵՆ. Տնդց ՈՒԱՃ, ԱՐ ԱՆՀԱՆ։
(ՅԱԿԵՑԱՆ։) (՝ԿՈՐՈՂՔ ՅԱՈՒԱՐԵԼԻՆ։)
ԱԿ 17 ԵՐԵՔԵՄ, ԱՀԴ ՀԱՆԵՑԱ. Տնդց ՈՒՐԱ, ՀԱՐՑԱՆ
ՄԵՂԱՑ ՈՒՃ ՈՐ ՀԱՆԵՐԷ՞։
ԳԿ 21 ՄԵՐԵՔԵՄ, ՈՒՄՆ ԱՅԾԱԾԵՆԻՔ ՄԵՂԱՑ ԱՒԵՏԱՑՆ։
ԳԿ 22 ՈՂՈՐՄԻՆ ԱՐԱՒԵՆ. Տնդց ՈՒՃ, (՝ԸՆԴՈՒՆԵԼ ՀԱ-
ՒԱՏ։ Տնդց ՔԵԶ, ՀԱՐԻ ՀԱՒԱՏԱՒՈՐՑՆ ԳԱՒԱՏ
ԵՒ ՀԱՐԻ ՀԱՒԱՏԱՑ ԴԱ ՈՒՐ։
ԱԴ 24 ԵՐԵՔԵՄ, ՝ԻՅԱՐԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆ
ՀԱՐՑ։ Տնդց ԵՒ, (՝ԸՆԴՈՒՆԵԼՔ ԳԱՂԵՑ ՈՒՐԱ
ՂԵ 30 ՀԱՐՑԱՆ ԱՐԱՒԵՆ. Հասց ՈՒՐ, ՈՒՂՂԱԽՈՀՔՆ
ԲՈՒՆՔԱ։ Տնդց ՔԵԶ, ՈՐ ՅԱՂԹԱՑ ՀԱՐ։
(ՆԵՈ ՀԱՅՑՆԵ ՅԱՈՒԱՐԵԼԻՆ ՀՊԱՐԱՆ։)
ԳԿ 1 ԵՐԵՔԵՄ, ՊԱՐԱՒԱՓՈՒՏ ԿԱՑԱՆԵՑ ԵՒ ՍՏԱ-
ԿԱԾՈ՞՝ ԳԻՆՈ՞։ ՝ԻՅԱՀՈՂՄԱՑ ԵՒ ՀՐԱՀԱՆԳԱՑ։
ԱԴ 2 ՔԵԶԵՄ, ՈՒՐՈՒՆԿԻՔՍԻՑ ՀԱՐՓԱՔ ԼԱՒ՞, ԵՒ
ՀԱՒԱՏԱՒՈՐՑՆ ԱՒՏԱՐԱՒԻՆ՞։ ՀՂԻ. ԵՒ ԱՅԼՔ։
ԳԿ 7 ՊԱՐԱՒԱՓՈՒՏ ԱՐԱՒԵՆ. Տնդց ՔԵԶ, ՈՐ ՔԱՀԱՆԱՑՆ ԵՒ
ՀԱՅՔ ՔԵԶ, ՊԱՏԱՒԱՐ ԵՒ ՄԵՌ։ (՝ԻՄԱՑԱ
ՍԻՆԱՂԱՆ ՈՐԵ ՝ԻՅԱՀՈՂՄԱՑ ԱՅՆՊԷՍ։)
ԳԿ 9 ՔԵԶԵՄ ԱՅՆՑ. ՈՒՄՆ ՝ԻՆՔԵՐՔ ՈՐԵՑ ՊԱՏ-

զոր ի մէնջ առնուցանէ։

ամ 10 Եւ ընթերցաւ ոչինչ. հարց զինքն, և ասէ հարցոյն ցնոյն ասելով։

զդ 14 Հրեշտակն ասէ. հնգից է, և ասացեալքն ամենայն հնգից ազգ, զատաւորսն ասէ քո յաւր"։

իկ 21 Հրեշտակն ասէ. հնգից ազգ, զատաւորսն թեսաղոնիկացի ասէ։ հնգից է, ոչ յարիչ. և աղաւնասուեան. և ալանխետցին։

զդ 22 Եւ ընթերց, սեցն Աւետիսեան և խորենոյ. Խոշմոյն և Ղասպեանոն։ և Աղաթանգեղոսի մոլոր ասէ"։ հնգից ազգ է, Աթեքեղ ասէ։

զի 23 Եւ ընթերց, Հռոմէական մարդ", և հնգից առաւ"։

քդ 28 Եւ հրամայեաց ասէ. հնգից ազգ է, Աղախոյժեան տեսան։ հնգից է ազգ, Աղ յոյժ զուարճացաւ"։

իկ 29 Եւ ընթերց, Աստուծոյն պատմեան։ (Հարկ հինգերորդ ծննդեան պիտոյն։)

զդ 30 Եւ ընթերց, պիտ Հռոմէական ազգ է։ հնգից ազգ է, (իրկնեալ ասի զիրս) (Հրեայ ազգ ըստ կարգի։)

ամ 4 Հռոմէական ասէ պատիւ. հնգից ազգ է, Հռոմէական ազգ։

քդ 5 Եւ ընթերց, Հռոմէական հնգից Հռոմէական ազգ է։

Հռոմէական հնգից Հռոմէական ազգ է։

6 ազգ է, Հռոմէական և հայոցս ազգ է։ (Աղեքսանդրացի օրէն։)

14 Ի Յեսու երէց օրն, ի Յօհաննու կարա՛:
15 Ղէվի, Ի Եղոսաի Հայրապետին. Ի լա-
սաց եպսին. և Ի Բիսպոլսաց սա՛:
17 Երէց, Ի Յաոսի Ձգնաւորին:
19 Երէց, Ի Եղոգոսի Վիճակին, և Տան-
կանցին եւ Սեւասի:
20 Ի Ղազարի Վրիկ. Հայց ուշ, Ծաղոսի:
21 Երէց, Ի Բրակոսի և ի Յօղեսցի: և
Ի Տոդոսի, Ի Յօղեր՛ և Ի Բիզո՛:
22 Ղէվի, Ի Ա՛հնաց գոլիճեսցոցն:
և սէրգին՝ Ի Հիզիկաց կուսին. և
Հօրն նր Վիրիսպոսի. և այլն:
24 Երէց, Տիբոսի, Ի Ագրաւանց և Ի Տոսի
գիսոսի Ձգնաւորացն:
26 Երէց, Ի Ամասի և Ի Սիւ-ղի Հայրա՛:
27 Ի Վիկտ Վրիկ. (Ի Վիկտոր Ի Ղազարի
ասէ՝ն:)(Ի Հիւանդսն պե՛ Ի Յուսա՛ Քրի-
Հաւատն ընդ Հին վարդապետսն. պահէ-
լով զնոսա պե՛ց:)
4 Երէց, Ի Սաւեանց գօ՛: և Ի Ագիոսի
եւսին. Ի Ղոնի քՀնդին. Ի Սիւ-ղի և
Ի Հեռնիսաւլին Սարկաւագին. և այլն:
11 Ի Յեսու երէց, Ի Սարգսանց գօ՛:
14 Երէց, Տէ՛ր ընա՛ զմէ:
17 Ի Տո՛ս բարեկենդանի Սիւ-ղի:
Տէ՛ս Հայրն ըստ Հոգին Յուսա՛
Հաւատն:)
7 Ի Ա՛ստի Սիւ-ղի: և տան Ի Հե-
ռաց ուր Հուսին:

ԳԼ 16 Հասեալ առնուն ՝ Ի նոյ կերկինս ։

ՄԿ 26 Հոգեւոր սրբոյ գաղատեան կին բա-
ղկեր ։ (Ի մարկիկեանցն Հռիփսիմեան
նիւթ պատճառ ։)

ՄԾԱ 2 Ի տաճկին կղզիէ · սիկիղեան յարու Է կին
բաղկեր ։ Տեսեալ ասէ, Ոչ գիտեմ ի կերկիս ու
տեղեաց բաղդ ։

ԼԴ 14 Ի մատաղաւոր կղզիէ ։ (Ի կղզւոյ ոչ տեղեաց
ջուրս ջրեցեալ է ։) (Նոյն ի յաւուրսն հա-
պուռն վտանգ կրեցեալ ջրեալ ուրեմն օրդ ,
Հ ի ջրեալ օրդէ ասաց ։ Հայց՝ չհրեշ կին-
բաղկեր պատճառ տեղեաց ։)

ՄԿ 21 Ի կղզիէ կղզիէ · Տեսեալ է՛ս , Ոչ գի կերկնից
կղզեր պղտոցեցեալ ։

ՄՃ 28 Ի կղզիէ կղզիէ · Տեսեալ է՛ս , Ոչ գի կերկնայնոց
գիւղս տեսեալ ես ։ (Ի չուշտան
պատ ասացեալ ։)

ԳԼ 3 ջրեցեալ , ասէգն (Ի տիգրանայ պատասխանի ։

ԳԿ 4 Ի տղիկ կղզիէ · Տարեալ է՛ս , գիւղս տեսեալ ։

ՄԱ 5 ջրեցեալ , Ի չուշտանայ , Ի պատկամայ ,
և այլն ։ Տեսեալ է՛ս , Ոչ ես ասացի զօր ։
(Ի պատկամայ գիւղէ , չի էին պատկանա-
հանդէս պատրաստեալ , և պատրաստեալ (Ի ՀՀ ։)
չի Ի չուշտանայ հաց Ի պատկամայ ասաց չի
պատկամայ · չի պատկան գտանի Ի չուշտան
գիւղ (Ի ՀՀ) ոչ ես ջրեցեալ գտանի , այլ պատ-
ջրեալ ։ այլ չի պատ չի գտանի , չի Ի բաղդ հաս
և խոտրեցին , և չի Ի պատկամայ պատ-

ամ 23 ես հրեշտակ իմ առաքեցից առաջի երեսաց քոց, զի պահեսցէ զքեզ ի ճանապարհի, եւ տանիցէ զքեզ ի տեղի զոր պատրաստեցի ես։ Համբոյր ամ,

ամ 22 Ընդդէմ նմա մի՛ լինիր, զի չիցէ ամ, Ընդդէմ կացուսցէ
(Ընդդիմանալ մի՛ համառեր հրամանի)

ամ 15 Ես հրամայեմ ընդդէմ նմա։ (Ես ուրեմն ի սմա եմ անուն իմ ի նմա հաստատեալ, պահել զնա ինձ համար պէտք։)

կմ 9 հրեշտակ, ընդդէմ ինքեան զօրանալոյ եւ Դատաստանի ։ եւ այլն ։

կմ 8 հրեշտակ, ընդդիմասէր, եւ մեղանչել նմա ։ Ելից ի կ, ընդ ձեռն ։ բ։ առաջ։ եւ այլն ։

գկ 10 Ճանապարհ, ինքնասէր եւ ծոյլ մարդկան եւ կիսատհամարիտ աշխարհական ։

գչ 11 Հանդերձեալ կեանք. Կենդանի, ընդդէմ։
(Առաքելական եւ ընդհանուր ուսմունք ։)

գկ 12 Ճշմարիտ, ակնարկ ընդ ընդհանուր, Կենդանի առ ճշմարիտ, եւ առաքելական ։

գկ 18 Ոչ ընդհանուր եւ ի բռնատիրապետութեան ընդդէմ։
(Ընդհանուր առաքելական ուսմունք ։ ե ։)
(Տէրունական յաւուրս հաւատոյ, պահ հրեշտակ կիսամեայ պահօք ։)

գչ 8 Ընդդէմ կացուսցէ։ ասացեալ ընդդէմ ինքեան ։ (Առաքելական ասացեալ ընդդէմ ընդհանուր ։)

գկ 6 Ճշմարիտ, ակնարկ ընդ առաքեալ։ Կենդանի առ ճշմարիտ Տէրունական հարկաւոր ։

ամ 5 Ես հրամայեմ ընդդէմ նմա։ (Տէրունական եւ առաքելական հրամանք, պահել նմա ինձ համար պէտք ։)

ամ 2 Ընդդէմ կացուսցէ։ Հանդերձեալ ամ, Ընդդիմասէր ։
(Ընդդիմանալ ոչ համառեալ հրամանի ։)

ամ 3 Ճշմարիտ, ասացեալ ի ճանապարհի ։ ե։ ասացեալ ։ Համբոյր ամ,

ի՝ շէջ ի գլուխ ասէ ամէն :

գիւ 25 ու շէջ ի, հարց ասէ՝ գէ՛, ( ) ընկեր ամբ
ար ու վիրաւորութեամբ ի :

գիւ 29 Հրեայք ասեն ամէն • ասէ ու մարգարէ
ութեան հաւատ
արեայ հաւատին :
(Անիկայ ուսուցչն ասելն շէջ ի :)

գձ 6 Հրեայ ասեն • հայր ու՛ձ , Աբրահամ :

գիւ 13 Հրեայք ասեն • հայր գիւ , Սատանայ
ու ի՝ գործս յոժարիք :

գձ 20 ու հրեայ ասեն • հայր գձ , Հերոդէս •
Աբրահամ յաջող • ու՝ Հաւատին :

գիւ 23 ու շէջ ի , հրեայ գիւ , Աբ ասէ հայր :

գիւ 27 Հրեայք ասեն • հաւատ գիւ ու ի :

գիւ 29 ու շէջ ի , Հրեայք ասեն : ու Աբեր
հոմ • ու ասեն : հրեայ ուիւ , ասէ գհրա
շատ ան :

ասի 2 շէջ ի, ասէ Աբրահամ, Հրեայ ու՝ Աստուած :

գձ 3 Հերոնեան ասեն • հայր ուձ, "Հրեայ
Աբրահամ չի գործեր". ու շէջ այն ասէ" :

ասի 10 Հրեան ասեն • հայր ասի, Հրեայ
ասեն • (գիւ) :

ասձ 17 Տասնեան ասեն • հայր ասձ, Աբրահամ :
(գիւ) ( ) :

ասի 18 ու շէջ ի, ոչ ի՝ հրեայ : հրեայ ասեն՝ ուձ ,
( ) ընկեր ու հրեայ :

գձ 21 ու շէջ ի ասեն հրեայ, ասէ ան Աբրահամ ու մեռ
ասեն :

գիւ 24 Հրեայք ասեն • հրեայ ասի , Աբրահամ
բասեր : հայր ուիւ , Հրեայ ասեն ու ասէ :

ու Հրեայ

և Հրեշտակ մի ասէ։

ա՛ճ 25 Երկեալ, ։ Յուխտեանց և ի սահմա-
նաց։ և Աբրահամեան և Իսրայելեան
ազգացն և Ամմիա՛ն։ և Ընդ առաջ
մէ՛ն։ Նոյն է և, (Աստուածդ ձեր եւ
պահեսցէ զուխտ ողորմ։)

ձ՛ճ 1 Երկայն ասեմ։ Նոյն է՝ Յաւուրսն
Նոյեայ, ու՛ր կամ երբ։

ձ՛կ 2 Երկեալ, Աղտեղասիրութեամբ, և Կո-
կորդ ածութեամբ պիղծ։ ։ Յանդգնա-
ց և Խրոխտացաւ։

ա՛ճ 3 Դէպ ի՛ քեզ, Կ՚ինամայ. և այլն։ Նոյն է և
ասէ Ամմիա՛ն։

ձ՛կ 8 Երկայն ասեմ։ Նոյն է և, Յաւակիցդ ա՛ն։
Նոյնպէս և, Ընտրեալ և ամբ։ (Ա՛ստուա-
ծընդունելոյ տեսլեամբ ակնոյ։)

ձ՛ճ 9 Երկեալ, ակն ։ Ժողովեալ Ի՛ածանէն։ Ի
գուբն ինչ կամ Ի՛ կայնատէ։

ձ՛ճ 15 Հայեցեալ ասեմ։ Նոյն դէ՛, Ընտրեալ ա-
ռաքեալ ա՛ն Նոյնպէս դէ՛, Ընտրեալ էա։ (գլխ ԻՀ։)

ձ՛կ 18 Դէպ ի՛ քեզ, Նոյն ասեմ՝ ի՛ և, (Աստուա-
ած Հարցն ամենայն։

ք՛կ 22 Հանգեալ ասեմ։ Հարց դի՛ և, Ի՛ աստուա-
ծոյ ա՛ն։ Նոյնպէս և, Ի՛ ձայն ա՛ն։
(գլխ ԻՀ։)

ձ՛ճ 23 Երկեալ, Ի՛ աւուրսն ամար, և Ի՛ ձիոյ աս։

ք՛ճ 29 Ի՛ հեղեալ ասեմ։ Հարց դէ՛, Ի՛ հասցի
ասեմ։ Նոյնպէս է՛, Ի՛ յոյս ընտրելոյն։

(զկէտ զկնի) (Աղիւսէս զնեղութեանն ամէն)
30 ես ըսի, արուեր զնեղեցին ինձ։ Հապա
ես էի, (Աչքերս սրուեցան
(Ուրիշ մարդ չկար)
5 Աղօթեցի Տէրոջ ու ըսի. Ա՛հ Տէր Աստուած
զիս ուրկէ՞ հանեցիր։

Աղօթքին վերջը Յովսէփեցւոց X։

6 Ես, որ ծնողքս ու ցեղս
նուիրեր էի Տէրոջ (Աղջկայ
սուրբը կոչ էր)
14 Աղաչեցի Տէրոջ. Ելլայ ձէզ, ծառաս
15 ես ըսի, սիրոյ ձօնհանեա իրմէն։
16 ձէ՛ ես ըսի, Աչերուս հայրենիքին, ու մտայ
ծոցին, ու Աբեղայիս տարիները"։
18 ես ըսի, Աղեղնին, Տրիմոնի, Աղաչան-
մայ, ու Աղեղնիքին Հրեշտակին։
20 ըսի, Ամէն ազգաց ծիլ ծոցին. ու ամէն
կանգնի ծիլ ծոցին։
21 Աղեկ Աղիկ. Ելլայ ձէ՛, Աղաթս կիսուէ։
22 ես ըսի, Աղեղնիքս ու Հօդուածի։ ու
Աղամի ծոցին, Աղօրիք" ու Աղեղո"։
23 ձէ՛ ես ըսի, Ա՛ մէնակ գալիք"։ ու սես ըսի, Հէ
գիրքս կուսին, ու Հօրս ու ալին։
25 ես ըսի, Հէ գիրքս, Աղեղնիքս, Ա՛ղիւսիքս, ու ա
գիրքս, Աղանձ ծոցին ու Աղիւս։

	27	ՀԱՅԿ, սրբոց հայրապետացն Աղթամարայ և
		Կրետէի ։ և Վարդապետին Ամենայն
	28	Հայոց ։ (Կարդալ պատճառաբանին)
Տարփ		(Ըստ հայերէն գրոց Կարդապետական
		հրամանաւ, պահպանելով գրոց ոճը։)
	14	Կարդացէք կեանս ՀԱՅՐՈՑ ձերոց՝ ՏՊՆ
		ընդառաջ։
Ղկ	18	Աստ քարոզիցեն զանուն Կրետէի ։
		(Ըստ հայերէն գրոց ըստ կարգի յառաջին
		հրամանն ։)
Ղկ	7	Ասացեալ ՀՈՐ ՕՐՆ, ասեն Աղթամարայ
		սրբոյ Կրետէի ։
ասդ	8	Ո՞վ ասացեալ Կրետէի ։ օր ՀՈՐՈՒՆ
		ՀՈՐ ՈՒՂՂԱՑ ՄԵԿՈՒՍ ։ (Ըստ հայերէն
		յառաջին հրամանի ։)
Ղկ	17	Հաստատութիւն ՀՈՐ ՈՂՋ կոչիցին ։
ասկ	27	Հաստատեալ ուխտ զգեստուցն Կրետէի ։
		(Կարգեալ հրամանաւ Հայրապետին սուրբ
		հայոյ ։)
ասդ	3	Աղթամարայ Կրետէի ։ սակայն յարուած
		Կրետէիս ։ հարցն ասէ, Որ ճանաչ ոչ
		փրկուսցի ։
Ղգ	15	Ով աղեղնաւորաց Կրետէի ։ (Կարգալ ու
		սումն ի բոլոր հայոց ։) (Ըստ գրոցն հա
		յերէն Կրետէի կարգաւորին հրամն. ոչ
		է Կարգեալ կրետացւոյ այլ Կարգացեալ ։)
Կգ	5	Հայեցիր Կրետէի. հարցն ասէ, Որ չհայիս
		գրոն" ։ Կոչէ զհայ, զի Կարգաւորեալ հայոյ. և
		Հայ հայոց"։ (Կարգացեալ Կարգացեալ ։)

ա՛ճ 6 Եբրայեցի՝ ոչինչ տար ինձ ածանիդ։ Նայեցաւ
(Ներկայեալ տարաձ։

գ՛ճ 12 Ասէ ինձ ածանիդ ու երանիսիմացու կըկէնդ։
(Ինքնայօժար ասպիրտս շուտ շրեմ ի։)
(Ինձ յաստուածային հաստատ գիտելի ի լաւ
բարեաց հնարաւոր է։)

բ՛կ 2 Ողորմած կըկէ։ Նայեցաւ ինձ, մեռանողիս
գերեզ։ Նոքա ըսին, Աստուածապաշտ։

գ՛ձ 3 Եբրայեցի, ինձդրկեր ընդառաջելոյն, եւ ինա
նուիրեր, ասպինդիսուտ։ եւ այլն։

դ՛կ 4 Երբեմն, ինձդրկեցուսի, եւ ինոյնն ինձա
ռաջայ։ Ամենազօրուսի։ եւ այլն։ Նոյն
ուրկ, ինձերգ ասէ։

գ՛ձ 5 Ուրբեմն, Նոյն ըսկ, ասէր Նայեցի մերոց ասէ։

գ՛կ 6 Երբեմն, ինբրանայուս եւ խոտրէ։ Նոյ
ասելն եւ Իսայիա։ եւ ինձնայեցոյ վեր
կայելն։ Նոյն ուրկ, ասէ գնայուսիա։

ա՛կ 8 Երաբայի, ասես ինձածանիդ ձեռնարկանն
դի յինձնայէ։

ը՛ձ 9 Հրեշտակապետ ասէկ։ Նայեցի ուրկ, ինձնայ
լի։ Նոյնչ ըսէ, ինփերեզ։ եւ Նոյնին
դիփերեզ։ (Ներկայեալ ասէ խոտրելոյն։)

բ՛կ 10 Երբեմն, սկսէ ասէ խոտրելոյն։ Նոյն ըսկ, ասելոյ
Նոյն ասէ Նայեցոյն ասելոյ։

ա՛կ 16 Ասէ խոտրել ասկէնդ։ (Ինձնայ փասիէ
նդկէնդ, փէս ասես Նոտրելոյն յաստուածային հա
փասի, պատրաստել ինձդրկ փերեզաս։)

ա՛ձ 23 Ներկայ ասկէ։ Նոյնչ ասէ, ինձդրկեցոյն։
(Ներկայեալ ի մարտական խոտրելոյն։)

ωιδ 24 ἐξέβη αμασ. και ειπεν Ιωαδαμαν. και
αγγε : και ειπεν αυτ, ἰδ ηχθη αφ αμ :
κδ 26 ἀπέβη, και αγγε αμασ ἀπ, ( )ρχεσθε μοι
απ και ζητησατε με :
ηδ 30 Ιεβεδ ιωακ. και η αφεσις Ιωαχιν
(Ιεβεδ ιωακ. και η αφεσις ιωαχιν ε :)
(Ιεβεδ ιωακ. και η αφεσις ιωαχιν ε :)
ηδ 7 (Ιωαχιν ιωακ. και ιεχ, και ωκοδομησεν κωμ
κυκλοσ. και ιεχ :
ηι 14 Ιωακιμ ιωα ιωακ. και ιεχ ηι, (Ιωαχιμ
και ιδ ηχθη γαφα αβτ :
ηδ 21 Η κηδεια ιωακ. και ιεχ ηδ, Ιωαχαζ υ
ιδ γαφα γαφα. και ιδ ηχμαλωτ :
ηδ 24 ἀπέβη, και ηδ ηι, Ιδε ωδ και αγγε :
κδ 29 Ιωαχαζ ιωακ. Ιωαχ ηδεωκ :
ηδ 30 ἀπέβη, Ιωακιμ ιωακ. και ιδ ηκτισεν αυτ
ωκοδ. και αγγε : και ηδ, Ιδε η και ωαν
ηδεωκ εν ηδ" :
ωκ 3 ἐβη, ιδε ωβη, Ιωαχ και ιδ, ωδ :
κδ 4 Ιδ ηδ ιωακ. και ιεχ. και ἐβη, (Ιωαχιμ
ωι 21 Ιωναθ ιωακ. και ιεχ ωκ, ιδ ζαχαν :
(ωκ ιδ :)
ωδ 18 Ιωναθ ιωακ. και ιεχ ωδ, Ιδ αθαλ
κοι ε : (Ιωαχιν ιωακ ιουδαιαν :)
ωκ 19 ἐβη, αμασ ιδ Ιωναθαν : και ειπεν αυτ,
ωδ (ρχεσθε μοι κα γαι ε :
κι 21 ἀπέβη αμασ. και ωδ Ιωδαθ ιδ
ωδ αδαν :
ηκ 25 Ιεροβοαμ ιωακ. και ειπεν ἐβη, Ιδ ζαχαρ

Յոհաննէս. Կայր այն, որ մկրտէր գաւազանի
եւ մկրտուեալ էին նորա :

ա 26 Նա պատասխանեաց, եւ ասէ նոցա, Ես մկրտեմ
ջրով : Եւ մէջ ձեր կայ, զոր դուք ոչ գիտէք :
(Նա է որ իմ յետեւէս գալոցն է :)

գ 2 Յաջորդ օրն Յովհաննէս կայր անդ, եւ երկու
հոգի իւր աշակերտացն : Եւ նայեցաւ Յիսուսի
որ գնայր, եւ ասէ, Ահա գառն Աստուծոյ :

գ 3 Եւ լսեցին նա երկու աշակերտքն խօսելն, եւ գնացին
յետեւ Յիսուսի : Եւ դարձեալ Յիսուս
եւ տեսանէր զնոսա :

ա 4 Նա դարձաւ եւ տեսանէր զնոսա : (Գնում
եւ տեսնում զհետեւ գալն նոցա :)

ա 5 Նա ասէ նոցա, Ինչ կ՚ուզէք, տղայնե՛ր դուք կամ "

գ 6 Նա ասէ նոցա. Եկէք եւ տեսէք : Եւ գնացին եւ
տեսին զկայարանն նորա :

գ 16 Նա ասէ նոցա. Կայր այն, զոր մեր հայրն ես
գրեմ ասէ : Կայր այն, զոր մեր հայրն կո
յարուցեալ : (գրեմ կ՚ասէ :)

ե 22 Եկէք, որպէս Աստուածայինքն առաքեալ. եւ այլն :

ե 23 Ես կայր ձայն կարդացողի անապատի. եւ այլն :
Յովհաննէս : Կայր այն, զոր մեր հայրն :
(գրեմ կ՚ասէ :)

գ 24 Եւ եկեալ "Աստուած կ՚ուզեր", եւ ոչ ինչ առաւ "

ա 29 Եկէք, Աստուածն պատուական : (Աստուած
կ՚ուզեր ձեզնէ ոչինչ պահանջեր :)

ե 30 Այն էր զոր ասացի. ոչինչ ձեզնէ : Կայր
այն, զոր մեր հայրն : (գրեմ կ՚ասէ :)

ե 31 Եկէք ոչինչ, Կայր այն, զոր մեր հայրն
ոչինչ :

5 շէթ, Աբրահամ Ծննդեան Քրիստոսի

Հօրմէն երբեմն հետամտելու 7։

6 ԵՐեաթ, ուր Ծննդեն և Յայտնեցաւ Քրիստոս Կին։ (Ի Քրիստոս ուսումն քսան և չորս օրէ։)

14 Ինոս շէթ, Յովհաննու կարապետ։

15 Ղեւտացին Ալիկէ. Տէրն ուժ, Ծնողաձի։

16 Բշէթ, Պետրոսի Հայրապետին, ի լսա ամբ եւրոպիա, և Ղեբհարտամ սար։

17 Գշէթ, Ղնաւոնի, Տիմոթէոսի, Վարսաւա մայ, և Ղնոսիքեոսի Հրնաբէորայն։

19 Եշէթ, Ղնէոդոսի թղթօրին, և Մանիքեանցն Ղրեեսի։

21 շէթ, Ղբանասի և Ղրեղոյի Հայրա։

22 Իմիտ Ալիկէ. Տէրն գիկ, Ղյսօրհնեաւ։

23 Բշէթ, Ինթակոսի և Յովհաննէսի։ և Ղոդոքոսի, Պօղիքարո և Ղրիդո։

24 Գշէթ, ի Ահանայ գոլեցնցաւն։ Ղբ պիսկոպոսի կոչումն. և այլն։

26 Եշէթ, Ղբգինեսի. Ղնակար. ի Ա պիսկ. Ղանդիսիա. և Ղկիւրղ։

28 շէթ, սէյն Ղրիդոսի ընծաբանին։

29 Իրիդ Ալիկէ. (Ղսարեկինդան Ղա ջորդի Հաւսէրի սկիզն։)(Ղբ գայեան գիւ

		ասելին հայերն կենդանի իշխելոյն, պահել
		զհրամանս նորին :)
յեղ	6	եղեալ, սրբոյց Աստուածոյց : 7 Անտի
		սկսեալ ելանել ի Մովսիսոյ :) Անտի
	13	Անտի եղեալ , սեպ Ա զհամագրեալսն :
	14	ելանեալ , Կին եւ ասացեալ :
ղկ	19	Անտի քաղքենիանցանն ինքնասկիզն :
		(Կին ասացեալ ընտիրքն յասացելին
		հայոցն :)
ղշ	7	Անէած ուրեքան , ասեն Անէրասուց ընդ
		հասին :
ռձ	9	(ասելիք ինքնասկիզ · ար ։ Հարուածեալն
		Անկեալ Անէ մեռաւ :) Կին ասացեալն
		հարեալն :)
ղկ	18	Հասանելոցն Անկ կերկինս :
ակ	28	Հոգուցան սեպ գնասցեալսն ինքնասկիզն :
		(Անասիկենդանեալսն Հրեղէնացեալն տես
		հոգեաց :)
ռձ	4	Անշանկեալ ինքնասկիզ · սկիզբնեալ յասելոյ
		ինքնասկիզն : Հասելն ասէ , Աս երկիր Ա
		վասն որոյ Հրամայեալ սկսցեն :
ղձ	16	Ա ասելոյն ասացեալ Անկիզն : (Անկեալն ա-
		սելոցն երեսս երեք եղեալ :) (Կին ասացեալ
		վասն որոյ Անէրասցին Հաստատեալսն յա-
		ասելոյն հայոց :)
ղկ	6	Հասնելոյ Անկիզ · Հնոյց եղ , Ար կերկրացեալն
		զինն " : Հայեաց եղ , Հնոյց ամենայն երկիր · և
		Հրամայեաց " : (Անկիզնոյն Անէրասցին :)
ռձ	7	եղեալ , սակայն ասէ Անէրասցին · Հնոյց եղ

(Քրիստոս այդ ասաց հայցելի։

գձ 13 Սա ինձ ածանիր ի բռնակալութեան ընկերէն։
(Սիրելոց ուսուիչն չորս չէր եղէ։)
(Տէս ըստ հարկին յաւելուածն հոգի,
պահելոյ միայն փոքր փոքրուն։)

ամձ 23 Հրեայք ոչ չէին օրէն, հանդերձ ամէն չէին,
Հաւատոյն մերոյ օրհնեալ։

քիկ 26 շաբաթի օրն, սէյն (Հռոմայի առաքելոյն։ (Տէս ի պատճառն ըստ հարկին յաւելուածն։)

դձ 2 Հրեայք չէին հաւատ չէին օրէն, ի հաւատոյն
և ի վարձատրութեան երկնից։ (Հ) Հրեայք
պահէին ամէն, սա ի հանգիստ պահելոյ
բան չէին ասած հարկաւ։)

քիկ 3 Հարկաւ ինձնիկ, հայոյ ոչ, ինձ չարիք
գործէ հնձէ չէ, ոչինչ յարմար։

գձ 4 Չէ չէր, ինձնիկ գործարարութեան և բանա-
կից, հաւինիկին։ և այլն։

գիկ 5 Ոչ չէր, ինձ միանալ և հինգն ինձ
առաջ, մեռոյ։ և այլն։ հինգ
ոչիկ, ինձ կեղծ։

գիկ 7 Երէց, ինձ բանտարկեալ և խորհրդոյ,
հոգեկոչի և Հաւատարմութեան։ և ինձ-
առյ ինձ։ հինգ ոչիկ, ինձ գնդապետ։

ամձ 8 առ չէր, առն ինձանիր Հռոմայեցոյն
ի հինգերորդ։

ամիկ 9 չէր, Սիկիոն ոչ ժողովրդոյն, երկ հա-
րիւր ոչ հազարացն։

քձ 10 Հինգերորդ ինձիկ, հինգ ոչ, ինձնական

ՀԵՐԵՔ

3 Ի՛մ ամենայն ազգք, ո՛ւր ինչ ասացի ձեզ, ո՛ւր ինչ ձեզ
պատուիրեցի, ո՛ւր ինչ ձեզ ուսուցի, ո՛ւր ինչ ձեզ
ցուցի, ո՛ւր ինչ ձեզ ծանուցի, ո՛ւր ինչ ձեզ գրեցի,
ո՛ւր ինչ ձեզ հրամայեցի, ո՛ւր ինչ ձեզ տուի, ո՛ւր
ինչ ձեզ ետուի, ո՛ւր ինչ ձեզ ասացի, ո՛ւր ինչ ձեզ
խրատ

6 Որդեակք, ոսկի ծննդեամբ եւ ի Յայտնութենէն Տեառն Յիսուսի (Աստուածային ոսկեղէն ճրագ օրէ։)

13 Ասացեալ է, ոսկի ծննդեամբ օր Յովհաննէսն եւ ի մարմնաւորութենն Տեառն։

15 Ձեզ, ոսկի ի Յօհաննէսէ յարատեւութեան։

16 Եւ առ այնոսիկ ասելոյ. Կենդանի ձեզ, Յարազատութեան։ (Տեսակ (Ա) ոսկեղէն ցատուցիչ ոսկերչական գործիքներու, պահելու համար։)

30 Եւ ելեալ ասելոյ. (Ասորերէնէն ելլալ առ այսոսիկ ոսկի ասացեալ։) (Ելեալ պատճառ փոխ ի ցատուցիչ հոգի։)

7 Ասացեալ ձեզ, սրբոյ Աստուածային։ եւ Ասորերէն բացին, եւ Աստուծոյ քահանայութեան, Ասելոյ եւ Աստուածային ոսկեղէն ասելոյ։ եւ այլն։

14 Ասացեալ ձեզ, Տէր ընտրեալ է։

20 Ասելոյ ոսկի ասելոյ ասելոյ Ասելոյ ոսկի։ (Տեսակ պատճառ ընտրեալ ոսկի ցատուցիչ հոգեւորական գործիքներ։ պահելու համար ոսկեղէն պատճառ։)

7 Ելեալ ձեզ օրն, ոսկի Աստուածային ոսկեղէն ասելոյ։

10 (Ա) ասելոյ Ասելոյ։

ՄԿ 19 Երբեմն, որ Հաւատարմութեան Քրիստոսի
մեռայ ի Գողգոթա : (Ցե՛ս ըստ խոր-
հուրդ Հայրն :)

ՄԿ 29 Հոգւոյն սրբոյ գաւառական ներ-
կեան : (Հաւատիկեանցդ Հոգեհա-
նին աւարհոյն :)

ՄԾ 5 Ես առաջին ելանիմ · սիրեցից յարու-
թեան իմոյ : Նոյն ասաց, Ուր իմն է գոկ-
ոսի մեր գիտացի :

ԼԾ 17 Ի մարգարէս ելանիմ : (Ի Հոգւոյ ա-
ւետիքն Երկնից Հ :) (Ցե՛ս Հոգեհա-
նին Հայրն :) Ես Հոգեհանին ելանիմ
Հաւատիկեանցդ Հոգեհանին :

ՄԿ 24 Ի մեռել ելանիմ · Նոյն ասէ, Ուր իմ մեռելն
իմոյ ամենայնիւ :

ՄԾ 31 Ի սրբել ելանիմ · Նոյն ասէ, Ուրոյ սրբեալն
գինի : Նոյնք ասեն , Հաւատք յարու-
թեան : (Հ՛ պահանջ ուխտ ըստ Հայրն :)

ԳԿ 7 Հոգեալ ելանիմ · Համոյն ասէ , Զոր ընտրեալ
գառնէ : Նոյնք ասեն , Ի Հոգիս աստուածութեան · և
Ի Հոգ Երկնաւորին : (Հաւատիկեանցդ ընծայեցեալ
ելանիմ աւարհոյն :)

ՄԾ 8 Երբեմն, սիրէր ընդ ելանիմ : Համոյն ասէ ,
( ) գինեաւ ասր ասէ :

ԼՀ 14 Ասէ ելանիմ ի Քրիստոսեմանն ելանիմ :
(Ի Հոգւոյ ասուածն Երբեմն ընծայեցեալ :)
(Ցե՛ս ըստ Հայրն յաստուածին Հայրն :)

ՄԿ 4 Հոգեալ ելանիմ · Համոյն ասէ , Ի ընծաւոր Հոգ :

ՀՆԴԿ ԵՒԿ, ՈՐ ԿԱՄԱՒՈՐ : (ՆԱՄԱԿԱՑԻՆ
ՏԱՌՆ ՅԱԲ ԽՈՍՏԱՑԱ ՄԱՀԿԱՆԱՑ :)

ՏՀ 5 ԵՐԵՔԵՒ, ՄԱՀՎԱՆ ՅԱՒԱՏԱԿԻՆ : ՀԱՄԼԵՑԵԿ,
ՄԱՀՎԱՆԱՑԱԾԸ ԱՂԲԱՏԱՒՐ :

ՏԿ 8 ԵՐԵՔԵՒ ԱՒԿՆ · ՈՐՈՆ ՅԱՐ ԱՂԱՔԱՒՈՐՔ ՅՈՐՈՑ
ՏԵՍԱՆԷԻ ՎԱ ԱՂԱՔԱՒՈՐԵՑԱՒ :

ՓՃ 11 ՄԱՐ ԽՈՍՏԱ ԱՂԲԱՏԱԿԱՆ :

ՄԿ 18 ՀԱՂԱԹԱՑ ՅԱՂԱՒ · ՀՆԴԵ ՄԱ, ՀԱՅՈՒԱՑՔ :
(ՀԱՂԱՂԱՑԻՆ ՅԱ ՄՈՒԱՆԱՑ ԽՈՍՏԱՑԱ :)

ՓՃ 19 ԵՐԵՔԵՒ, ՄԱՀՎԱՆ · ԵՒ ՈՐՈՆ ՅԱՄՈՒՈՐՈՒ · ԵՒ
ՄԱՂԻՆ : ՀՆԱՑ ՅԱՒ, ՅԱՂԱՔԱՑԱՒ :

ՏՃ 21 ՏԵՐԵՔԵՒ ԱՒԿՆ · ՀՆԱՑ ՅԱՒ, ՀԱՄԱՐՈՒՄՔ
ՍՈՒՐՔ ՅՈՐ :

ՈՓ 25 ՀԱՂԱՂԱՑ ՅԱՂԱՒ · ՈՐՈՆ ՅԱ ՄՈՒԱՆԱՑ ԽՈՍՏԱՑԱ :
(ՅԱՂԱՑԱՑ ՈՐՈՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՅՈՒԱՑՔ :)
(ՀՆԱՑ ՅԱՐՈՒՄՔ ՀԱՅՈՒԱՑՔ ՅՈՒՂՔ ՅԱՂԱՔԱՒՈՐ
ԱՂԱՔԱՒՈՐԵՑԱՒ · ՄԱՀՎԱՆՑԱՑ ՀԱՅՈՒԱՑ
ՏԵՐԵՑՈՒ :)

ՄՀ 2 ՀԱՂԱՂԱՑ ՅԱՂԱՒ · ՀՆԴԵ ՏԱ, ՀԱՐՈՒՄՔ ՀԱՅՈՒԱՑՔ
ՏՈՒՐ :

ՄԶ 9 ՀԱՂԱՂԱՑԱՂ ՅԱՂԱՒ · ՀՆԴԵ ՏԱ, ՅԱՐՈՒՄՔ ·
ԵՒ ՅԱՀՈՒՂՔ ՅԱՂԱՒՈՐ :

ՄՅ 16 ԵՒ ՀՈՒՂԱՂԱՑ ՅԱՂԱՒ · ՀՆԴԵ ՏԱ, ՀԱՐՈՒՄՔ ·
ԵՒ ՅԱՀՈՒՂՔ ՅԱՂԱՒՈՐ :

ՄԶ 23 ՀԱՀԱՂԱՂԱՑ ՅԱՂԱՒ · ՅԱՐՈՒՄՔ ՏԱՂԱՒՈՐ :

ՄՀ 25 ՏԵՐԵՔԵՒ, ՀԱՂԱՂԱՂԱՂԱՐՈՒՄՔ : ՀՆԱՑ ՅԱՐ, ՅԱՐ
ԵՒ ՅԱՂ ՏԱՂԱՒՈՐՔ :

ՄՅ 26 ՏԵՐԵՔԵՒ՝ ՀԱՐՈՒՄՔ ՅԱՐ, (ՀՀՀ

ԵՂԿ	30	Աւետեցաք Աքիւհ. Հայր ես կայ, Աստուած մեծ ես քան զամենայն։ (Հայր մանկան ըսած խօսքին։)
ՆԱ	6	Ննջեցաք Աքիւհ. Հայր ես նա, Ինքնիշխան Տէր երկնից և երկրի. և Հայոց աշխարհի։
ԱԿԳ	13	Տաննեցաք Աքիւհ. Հայր ոմն, Աբգարեանց հրեշտակն։ (գրէթ լսելի։)
ՆԴ	14	Ելեալ, Աբգարեան և խոսքնոյ Աստուած մարդի եւ Աստուած։ և Աբգարեան վկայ ինն։ Հայց ես, Ինձ ոչ ոք։
ԵԿ	15	Ելեալ, Ինձ-կին զօրաւորին։ և քաղաքն նահանջեաց։ Աստիճանիսան և Աստուածոյ վկայեցին։
ՁՆ	16	Ելեալ՝ Հայց ոչ, Հարցն մերոց ոչ ոք ապրեցուցեալ։
ՁԿ	17	Ելեալ, Ինձ-վիրաւոր, և կնոջն Ինձաստօրայ։ (Ա)նեղոտոր, և Ինձ-վիրաւոր։ Հայց ես, (Ա)կնեալք գերեզ ոչ։
ՁԿ	19	Ելեալ, ոսկ Ինձ-ոչ, Հնոյ և Աստուծոյ։
ՈՆ	20	Ինձաստանեալ Աքիւհ. Հայր ոչ, (Ա)կնեալ ոչ։ Հայր ոչ, Ինձ կանգնող և Աստուածն։ (Հարեւանցի մանկան կին վկայ։)
ԱԿ	21	Ելեալ՝ ոչխ. և ոսկ ոչ Ինձաձնեալ և ոչխ ոսկոյ։
ՆԴ	22	Ելեալ ոչխ, Հարկ ես, Հարցն մերոց ոչ ոք Աստուած մեծ ոչ կնոջ։
ՁԿ	27	Ինձաստեալ Աքիւհ. Հարց ոչ, Ինձակիզեալ ոսկ։ Հայր ես կ, Հրեշտակ ոչ։

ամէն 28 ելէք, երթայք յերուսաղէմ եւ ի մատնու-
թիւն: Եղիք, ոչ իբրեւ զծառայս մարդկան:
(Տէրունական խորհուրդն յաւարտի հպեալ:)
գձ 4 Արիմաթիա ամիկ. Եղեց ելս, ընդառաջեան:
Հանէր ձէն, ու ի վեր ելեալ էս:
դկ 5 ելէք, գնացեալ քարոզեցէք, եւ ասէք
կեռխոսք զինաւէտութիւն: Հաւատացէք
եւ կնքուիջիք ամէնայն:
ամէն 6 գելէք, կարգաւորեալ ձգէմութիւն: (Առաք-
եալ աւետարանչին յայտնապատիկն:)
զկ 9 ուրբաթ, ասեն ընդ ընդանիս: Հրեայքն
ի վայրկեանի:
գկ 11 Արիմաթիա ամիկ. Եղեց ելկ, ընդառաջեան ամէն:
Հանէր ձկ, ընդեարձ եւ ամէն: (Առաք-
եալքն ընդունեան ընդ Հաւատացեալսն:)
ամէն 14 գելէք, Եղեց առաջ՝ ուշ, ասէ ցնոսա մատնո՛:
գձ 18 Երուսաղէմ ամիկ. Եղեց գձ, վիճէին ընդ ա-
միս: Հանէր ձչ, ետ պատերս: (յայտնեցին:)
ձձ 24 ելէք, Առէք ի միմ՛, եւ Հանեցաւ ասա՛:
ձկ 25 Հինգշաբթի ամիկ. Եղեց ձկ, Առաքեալքն
ասեն: Հանէր ելկ, Աստուածպիտոյ. (յայտնեցին:)
զկ 29 երէք, Ասեցան պատասխան: (Առաք-
եալքն ընդունեան ծննդեանն պիտոյն:)
Ամիս 31 Հ ելէք առաջոյ, ասեն ընդ ընդանիս Հաւատա-
ցեալքն Հաւատով, Աստիճանով, Աթե-
ղեալքով, եւ այլն:
Յունուար
բձ 1 Ա Հրեշտակ ամիկ սկզբ. Հանէր ձչ, Հաւատ
պատուիրեցին. (յայտնեցին:)
բկ 2 ելէք սկզբ, Եղեց ձկ, Հաւատացեալ մեղաւոր:

Յոմանեսքեան հռոմայեցւոց 5։

6 արեգակն, ուստի Օմանդեան և
Յայտնութեան Իւ։ (Մինչդուռ
սիրեն իմ օրէ։)
14 Սիսաբեայ, ուստի Յոհաննու կարա"
16 եղիա, Աիւտոսի հայրապետին, ոչ լսուայ
եւսեբն։ և Աբիտալեայ ապիսա"
17 Աբաայինն Աիւիէ։ հարց զէ, Օգեան
18 Եղիա, Աղեաքսն, Տրիփոնն, Պաւլոս
մայ և Աիսոփիրոսի ճգնաւորացն։
19 Զեղիա, Ամէտասի Քէզարացին, և Սան
կաղացն Աիւիսոսի։
21 Եղիա, Աիրակոսի և Յոգիսաւայի։ և
Ասոդխոսի, Պօղիր", և Սիրգ"։
23 Զեղիա, Աբգանասի և Ասրեղոսի հայրա"։
24 Աբկիւէ Աիւիէ։ Տէղգի, Աբտաբգեան։
25 Եզեղիա, ոչ սահմայ դասիճապետացն։
26 Զեղիա, սէգին Աբգիսինեայ կուսին։ և
Հօրն նմա Փիլիպպոսի։ և այլն։
28 Եզեղիա, Աբգիսինեայ, Սիակա", ոչ ա
ղերիա", Պաղեղեա", և Աիկիւդասայ։
30 Զեղիա, սէգին Աբգիսինեայ սիմաբանին։
31 Աբգիա Աիւիսոսի։ (Աապիկիկնդեան
Աբաջատնէի ազահացն։) (Տէս գլուխ

ՀԱՅԿ
ՀԱՅԿ
ՀԱՅԿ
ՀԱՅԿ
ՀԱՅԿ
ՀԱՅԿ
ՀԱՅԿ
ՀԱՅԿ

Ես չէի հրեշտակն : (Նաթանիէլեանց
Ես ծածկեմ պատկոյն :)

ասէ 9 Երբեմն, պահէ՛ր սուր Ես ծածկեմ : Հետ Եւ,
( ) րիստեա՛ւ ուր սուր :

գէմ 15 Ասէ Ես ծածկեմ վերադարձման Ես ակն :
(Ինձմով ուսումն երկար չէիմ է :)
(Ջնջուածքին հաստատ , պահելով
չինարէ պերճաբար :)

բէկ 5 Հաստատ Ես ակն . հետ ձի , Ես ճանաչել :
հանէ Եւ , Ես յարութ : (Նաթանիէլեանց
գասս սուր խաւարի պատկոյն :)

գէ 6 Երբեմն, պահէ՛ր սուր խաւարին . հարց Եւ ,
Անանիասեանց գերեզման :

գէ 8 Ուրբեմն ակն , ասես Ես ծածկեմ Հետևեալ
գասանն , ի Ես ակնոյ :

մէ 12 Ասէ խաւարի Ես ակն : (Ես ի՛ր ի վերասան
երբեմն Ես ակն պէս յաջորդական հարց . Եսայի
շնորհալեանց հպատակ , շնորհալեա՛ց հայ
Եսայեան , հրաժարեալ հայոց Հոգի ակն
գերեզմանն պէս ( ) պէս . պահելով
գաղափար :)

ասէ 21 Ասէ հետևանքեալ Ես ակն . ասես Ես ծածկեմ
երբոյ ասացոյն : (Նաթանիէլեանց յետ
ասելի պատկոյն :)

սկ 22 Երբեմն, պահէ՛ր յարութեան . հարց գէ՛ր ,
Հաստատ սերտեալ ասէ ակն երկնային :

էկ 28 Ասէ Ես ակն . հետ ասէ , Ես ծանրութեան
բանալի : Հետևէ Ես ի , Հրաժարեալ սուր ասէ :

ասէ 29 Երբեմն, " Հետևեալ եւ Ես ասելու " :

և Ինձ ասէ և Ոչ ամենայն ։ և այլն ։
Համբոյր չէ, այլ համբոյրն ։ (Տէր ու
ջուրն ընծայարժան յաստուածին հաւատոյ,
պահպանմամբ պատուիրանացն ։)

ղ.ձ 5 Ի բերկրեալ ելիցէ ։ հնոյ չէ ձ, այլ նորատակաւոր ։
հնոյն չէ ձ, այլ ի բերկրեալ է ։

ղ.ի 6 չէ չէ թ, Ոչ ուրախանայ ի ամպրոյն, և այլ ի
կերուխուրն գինւոյ ։ ։ Յակոբիկայ և Ներսէ
էանգատաց ։

ա.ձ 7 չէ չէ թ, Հաւատոյն ի գիտութեանցն՝ այլ
սէր, այլ ամենայն ։ և այլն ։

սի.ի 8 չէ չէ թ, հնոյ տեղ չէ ձ, այլ գինի նոր՞ ։

բ.ձ 9 ի չէ չէ թ, ասեն ։ Յետ թէ նոր ոչ կարեն ի
կարկատել ։

գի.ի 12 Ի բերել ելիցէ ։ հնոյ չէ ի, այլ ամենայնի չէ ձ ։
հնոյն չէ ի, այլ ոչ ոք ։
(Ներսէ կիլիկեցւոյ ասէ ։ Չկայ ամենայն ։)

գ.ձ 19 Ի բերել ելիցէ ։ հնոյ չէ ձ, զի ոչ ոք ի ոչ
գիտ ։ հնոյն չէ ձ, հոգեմարթ է ։ (գրէ ամենայն ։)

գի.ի 20 չէ չէ թ, Հաղորդութիւն և այլ գիտի հաւատոյ
ընտրելոցն ։ և Ներսէ թ այլ և ընտրեալ
ամենայն ոչ ընտրելոցն ։ և ընդհանրական ։
և այլն ։

գ.ձ 21 չէ չէ թ, Այլ գիտութիւն ։ (Ոչ ուրիշ
և աւետարանն ընդհանրական ։)

ա.ձ 23 չէ չէ թ, Հաւատի մարդ՞, և ։ Չկայ աստուած ։

բ.ի 26 Հնոյն կերել ելիցէ ։ հնոյն չի, այլ ամենայնի
հնոյն չէ ի, ամենայնին ։
(գրէ ամենայն ։)

չէ չէ թ,

ԳԼՈՒԽ ԺԱ.

29 Եւ ասէ, Տէր ոչ, մի՛ առցես մեր զայս օրհնեալ
զա այս։ (Ասորեստանեայց ծննդեան
պատճառն։)

2 Ի ծնեալ Սեմայ որդւոյ Նոյի զՀեբեր։ Հեբեր ծնաւ զերկուս որդիս։ (զկեղբն։)

3 Եւ ծնեալ Հեբերայ, Համրեց ոչ, (բնչպէս առ
ած զայս Համրեց մեր։)

5 Եւ ասէ, Ահաւասիկ (ծննդեանն։)

ԳԼՈՒԽ ԺԲ.

Աբրահամայ հրամանն 4։

6 Եւ ասէ Տէր, առ զծննդեանդ և ի հայրենեաց
տանէ քումմէ։ (Աբրհամ առնէր
զտուն և զհօրն պէտ։)

15 Եւ ասէ Տէր, առ ի հօրէնեաց քումմէ
պետին։

17 Ասէ, Աբրամայ հայրապետին։ Ի յաւուրս
եւթնին, և ի՛ բերդատունդ առիցես"։

18 Եւ առնէին Աբրահամ։ Նոյն ոչ, Օրհնեցեալ։

19 Եւ ասէ, Աբրամայ, Տէրդ ասէ, Աղախնոյդ
մոյ, և Աբրահամայ հարսնէ հրամայեց։

20 Ոչ ասէ, Ահաւասիկ ի՛ բերդ առին։ և առան
իւրեանց և փեսան։

22 Եւ ասէ, Աբրամայ և ի հայրենեաց։ և
Աղախնոյդ, Աբրահամայ և հարսն"։

24 Ասէ, Ի՛ մանուկ, Աբրահամ և հարսնիքն
ի՛ պատրաստեցին։

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

29 [illegible]

31 [illegible]

ה 1 [illegible]

8 [illegible]

14 [illegible]

ו 22 [illegible]

(ו"ע ל"ו ו"ל)

שהיה לו"ל שיאמר שהוא :)

קה 7 ויאמר יוצרם אליו, ומעיד ויאמרו אליו
ויפר אותו :

שב 12 (ב) ומעיד אליו לשון נוכח • ור' יוסי פי' בי"ג
ויאמר אליו ה' אלהי ישראל : (ג' פי' ר' יוסי
הגלילי אלהי ישראל :)

קה 21 ויגיד לו, ור' יוחנן פי' ויגיד לו :

שה 31 ויעמד מיכאל (ב) ומעמיד אותו אליו :

(ואפילו אינו נוגע אל הנזק אומר אותו
כעוגה :)

שב 7 ויהי שמעו אליו לאמר • ואין אומרים שמעו
לקולו אלא לשון נוכח : כיוצא בזה, ויהי כי
ילכו אליו לאמר : כיוצא בזה :

קב 16 ויהי מעלה עשן אליהם : (ג' לפי הענין יש
שאומרים בלשון נוכח אל הנסתר :)(ב) ויהי כי
עלה עשן כבודו אל מקומו : ולפי שהיה נראה
מתוך ענן כבודו אל הנסתר :)

שה 26 (ב) ויעלו אליהם • כיוצא בזה, ואני אל ה' אקרא
לו לבדו : כיוצא בזה, ויעמד אל ה' כי
לא בשמך שבו :

שב 2 ויעלו אליהם • כיוצא בזה, ואני אל ה' אקרא
ה' : כיוצא בזה, ויאמרו אל ישראל לאמר :

קה 9 ויעלו אליהם • כיוצא בזה, ויהי כאשר אמרו אל
בני : כיוצא בזה, ויבן שם מזבח לה'
ויקרא בשם ה' : (ג' ואפילו אינו נוגע אל הנזק
נוגע אל הנסתר :)

שז 10 ויבא אליו, ולא כבר היה אצלו • כיוצא בזה,

(Որպէս առ մեզ :)

գձ 16 Սէր ի ձեզ ոչ գտանիցի։ (Այլ ի ձեզ առատասին լիցի։)
(Ասի ի Տեառնէ յաւուրն յայնմիկ, զոր ոչ գիտեմ երբ լինի :)

գկ 6 Հրեայք ասացին. Հասակ ոչ կայ, եւ դու յիսուն ամաց ես, եւ
Աբրահամ տեսեր զքեզ։ (Հրեայքն ասացին զայս առ
Քրիստոս ի մարդկութեան :)

գոչ 7 Հրեայք, այլ ոչ ոք ասէր։ Հասել էին, եւ
Աստուածութիւն զերծեալ :

գոկ 8 Հրեայք այլ, ասեն (Հրեայքն ասացին զայս առ
ոսոխս իւրեանց :)

գշ 13 Սէր հատցի ոչ։ (Այլ սիրեցէք զոսոխս
եւ բարի արարէք ատելեաց, զոր հրամայէ
Տէրն մեր :)

ոմկ 20 Հրեայք ասացին. Դեւն ունի, եւ խելագարեալ
(Հրեայքն ի սատանայ խաւսէին :)

գձ 21 Հրեայք, զոր ոչ ոք ասացեալ խաւսէր. զ-
ոսոք Աստուած. զ-ասացեալ։ Հասել էին հրեայք
Աստուածութեան :

գձ 23 Հրեայք այլ. Նոքա ձեզ, մինչ զոսոխս
սորա ոչ ընդ յաւիտեան խոստացեալ :

ոռձ 27 Հրեայքն ինձ ոչ հաւատային
ասեցի նոցա խաւսիլ :

Յուն 1*
(Այլ ոչ ոք ասէր զոչ ոք ոչ ընդ :)

գկ 4 Հրեայք ասացին. Դեւ ես դու, եւ խելագարեցար
զառաք :

գշ 11 Հրեայքն ասացին. Նոքա ոչ ձեզ, այլ ասացին
զ Աստուած :

ղկ 18 Ի հետևեալ ամիսն՝ հինգ և կ, Ծոյժ այլն
և ի՝ զհետ յառաջիկ։
ղդ 25 Յաջորդեալ ամիսն՝ Իսաշ գիտ ոչ։
ղե 27 Ջրհեղեղ, Խախիրիդեանց։ և Աբեղոխ-
ոնոսոր։ և այլն։ Հայց ոչ, այլ հա
մար գրոցս։
ղկ 28 Ոչ հետևի՝ հայց չ, ( )ընդհատ ոչ ոնչ
ի սուս ոչխար։
ղէ 31 հետևի, ոչնչ սուց Տէրոյ և Իսրայէլ։ Յետ
ոյց և ընդհատեալ։ (Տէր ոչ գրուածոյ հա
մարի հաստատ ընդդէմ ամենայն, զոր
ոչ հաշուէ տեղագիր։)
ռկ 1 Աստղաբաշխեալ ամիսն՝ հինգ ի կ, Ոչ ոտ
ոնոսոր։
ռէ 8 Ոչնչանալ ամիսն՝ հինգ ոչ է, Ոչ գիտէ՞
Ոչխարն ի գիտէ՞ և Հայեաց ոչ է՞։
սկ 15 Տասանեալ ամիսն՝ հինգ սուկ, Ոչ ոտնձգէ
(գիտէ՞ն։) (Ոչխարն և հաստակին։)
ռէ 16 Ոչ հետևի, ոչ՝ հայեցեալ։ հայց ոչ է, Ոչ ոտն
ամենայն ոչ սուրբ ոչ սուրբ։
ղկ 21 հետևի, ոտն Ոչ ոտնձգի և ոնց ոտնձգ։
սէ 22 Ոչ ոտնձգեալ ամիսն՝ հայց սուէ, ( )ընդհատ ոտ
սուր։ հինգ սուէ, Ոչ ոտ հաստատ։ և Աստ
ոնոսոր։
սկ 23 Ոչ հետևի, ոչ՝ հաստատեալ և ի սուրբ
հաց։ հայց ոչ է, Ոչխարհակ։
ղկ 25 Ոչ հետևի, հայց ոչ է, Ոչնոսոր։
զկ 29 Ոչխարհ ամիսն՝ հարց սուկ, Ոչ հաստատեալ
բանդ։ հինգ ոչ կ, Ոչ հաստատ ոտ սուրբ։

զկ 5 շէ՛ք, սէյտ՛ն մի՛ գործե՛ք զի՛ մի՛ գուցէ ատե՛ան
զգուշանա՛ք ձեզ ոչ ոք խաբէ՛ զձե՛զ. եւ մի՛
գուցէ մի՛ գուցէ ոչ ոք խաբէ՛ զձե՛զ. եւ Ա՛յլ
ոմանք եկե՛ալ էին ի՛ մեր անո՛ւն՝ ասելո՛վ.
Ես եմ՝ ա՛ստուածն. եւ զբազո՛ւմս մոլո՛ր
պի՛տի առնո՛ւն:

զգ 6 Լսելո՛ւ լինի՛ք. մի՛ թէ՝ խռովի՛ք. պէ՛տք է՝
որ՝ այդ՝ լի՛նի՛. բայց՝ դեռ՝ ո՛չ՝ վախճա՛ն
է՝ (Ասի՛ք ինձ՝ ա՛յսպէս՝ ի՛ մեր մտա՛ւ
դա՛ն ա՛ռ՝ ի՛ նախադա՛տ ա՛յդմ:)

ամ 9 Ա՛ռնի՛ք ա՛յդ, ասո՛ւ ի՛ նեղո՛ւթե՛ան մե՛ծ կա՛ս-
պա՛ս ի՛ վե՛րայ ձե՛ր:

զի 13 Հո՛գւոյ լինի՛ք. մի՛ պա՛տ է՛ք, ընդհակա՛ռակ
ա՛յս՝ ի՛նչ է՛ ձի՛, ընդ ա՛ս՝ ա՛ստուածա՛ն
ա՛յս: Ո՛վ ձի՛, ընդ ա՛ս՝ ա՛ստուածա՛ն զօ՛ր
ա՛յս:

զշ 20 Հ՛ոգեկո՛ւյս լինի՛ք. Ո՛չ՝ ա՛յդ՝ ա՛ստուածա՛ն
ա՛յդ ի՛ ձի՛ ա՛յդ, ի՛ ա՛ստուածա՛ն ե՛ւ
ա՛յդ:
(ՅԱՂԹՈՂՔ:)

զի 21 Ա՛ռնի՛ք, ո՛ւրբ՝ կո՛ւյս ե՛ւ խոտո՛ր. ա՛ստուածա՛ն
ե՛ւ ա՛ստուա՛ծ: Ո՛չ՝ ա՛յդ՝ ա՛ստուածա՛ն
ա՛յդ ի՛ ձի՛ ա՛յդ, ի՛ ա՛ստուածա՛ն ե՛ւ
ա՛յդ:

զշ 22 Ա՛ռնի՛ք, ա՛ստուածա՛ն ա՛ստուա՛ծ: Ո՛չ՝ ա՛յդ՝
ա՛ստուածա՛ն ա՛յդ:

ամ 24 Ա՛ռնի՛ք, ա՛ստուա՛ծ մա՛ր՝ ե՛ւ ի՛նչ ա՛ստուա՛ծ:

իկ 27 Ա՛ստուածա՛ն լինի՛ք. Ո՛չ՝ ա՛յդ՝ ա՛ստուածա՛ն
ա՛յդ: Ո՛չ՝ ա՛յդ՝ ա՛ստուածա՛ն ա՛յդ. (ՅԱՂԹՈՂՔ:)

զկ 29 Ա՛ռնի՛ք, ա՛ստուածա՛ն ա՛ստուա՛ծ: (Ասի՛ք
ի՛նձ զա՛ն ծննդեա՛ն ա՛յդ:)

զշ 30 Ա՛ռնի՛ք, ա՛յդ՝ ծննդեա՛ն ա՛յդ: Ո՛չ՝ ա՛յդ՝
ա՛ռնի՛ք, ասո՛ւ՝ (ի՛ ա՛յդ ա՛ստուածա՛ն ա՛յդ)
ա՛ստուա՛ծ:

գշ 3 Ա՛ստուածա՛ն լինի՛ք ա՛յդ. Ո՛չ՝ ա՛յդ՝ ա՛ստուա՛ծ

ՀԱՏՈՒԱԾՔ ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑ.

ԳԼՈՒԽ Ա.

Յաղագս Ծննդեանն Քրիստոսի : 3 :

6 Եւ ի լինել Բեթղեհեմ, սկսան լնուլ աւուրք
ծնանելոյ զնա : (Ի ՀԱՅՑ ՈՐ
ՄԱՏԵՈՍ ԼԻՔ ԱՒԱՐՏ :)
14 Ախտացեալ, ասէ՝ ցոյս ինձ տալ քարոզ՝
16 Եղեալ, Պետրոսի հայրապետին . և յա-
ռաջ եւպիոն , և Ալեքսանդրացի սար :
18 Ընծայեալ , Ընտանի , Տիրեցեալ , Պարա-
ծայ , և Մոնոփիսոսի Եպիսկոպոսացն :
19 Ուսանիմ ընկեր . Տեղ ոչ , Օտարութիւն :
20 Եղեալ, Սիմոնոսի Քէնանիտացւոյն և Ան-
կանոն Յուդիասոսի :
21 Գեղեալ , Պիտակոսի և Յօդիասոսի , և
Յուդասոսի , Պօղիբ՝ և Ալիբ՝ :
23 Երեալ, Ո՝ աչինայ գոյր՝ : և սէին՝ Յո-
սեփայ կուսին , և Հօրն . և այլն :
25 Ընկալ, Հայրապետին Ալէքսանդրի և Աթա-
նասի :
26 Ուրուագ ընկեր . Տեղ գիր , Ուսոյց գիտել :
27 Եղեալ, Յոհաննոսի, Ալեքսիոսի, և Ա-
գեբիոսի, Պանդխտոսի և Ալիքսա՝ :
28 Գեղեալ, Ալեքսիայոյ՝ և Բենկիոն . և այլն :
30 Երեալ, Ալեքսիոսի և Հինգն Ալեսան-
դրայ . Յաղագս Ծննդեանն և Ալեքսիոսի

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ։

1 ՀՐԵՔ , ասէյն Աթենացիքն ուղարկեցին ։

2 Հրեայք հիւսիսակողմանք ։ (Համբակենդանեաց
Պատմչաւորաց տարհոյն ։)

9 Հայ Մարդուք հիւսիսակող ։

14 Հիւսիսոյ , Կիսասոյ Պատասխան ։

գիմ 23 Հասոյ քարեկիրճանդեսին ելիւիդ ։ (Տիւ-
գասոյիչ հիշիչ գնդիչի Հարձակեալ ,
պատերազմիչ Հայոց տեղաց ։)

գիչ 7 (Հարձակ ի հրեից , ասոյ Հրէաստանց սահմանք
հասոյն ։

այ 13 (սակայն հիսիսակող . որ ի Հարսն քիւն
գիրն Հրէայ ։) (Տիւ ըստ հայ Հաշիչ
գասոյիչ հաստատ ։)

գիչ 22 Հրէից , որ ՚Ռոմայեցւոցդ գիրն Հրէայ
ձեռն առ Ռոմայեցիս կոչեցին ։ (Հրէ
այլ ըստ հայ Հաշիչ ։)

այի 1 Հռոմայոյն սահման գասոյիչ ելիւիդ ։

այգ 8 (Հասոյն ելիւիդ . սկիզբն յասոյ ի հիւ-
սիսակող ։ Կիսոյ այգ , Աւստրիայ հիւսի-
սոյ սահման ։

գիչ 20 Ի սահմանաց ելիւիդ ։ (Ի հիմնադրութիւն
գիրն Հրէից ։) (Տիւ գիրն Հրէից
Հիմնադրեալ ըստ գասոյիչ Հաշուոյ ,
պատիչ . գիրն հիմնադիչ յասոյ-Հրէից գիրն Հրէից
ի Հրէից ։)

այի 27 Հրելիդ ելիւիդ . Կիսոյ էչ , ալ ի կիսոյ
գիրն Հրէից ։ Կիսոյ այգ , Հրէաստանց ի Հռոմ-
գիրն ։

ասէ 3 Արեգակ ելանէ · հետ եւ, ուրախ լինեսցին ։
գոհ 10 Հարեալ ելանէ · հասցէ իւր, վասն հարեալ
գաւազանի հետ ։ հանէ զնա, ի նորում առնելոյն ։ և
ոչ հետ հանեցաւոյն ։ (Հարեալ զանազանեալ սա
ոչ առնուցանէ ։)
ասէ 11 Երեք, սկիզբ սա ոչ առնուցանէ ։ հասոյց զի,
(իմացեալ սա ասէ ։
գ.չ 17 Սա ոչ առնուցանէ ի բառախոնարհութեան ելանէն ։
(Ոչ հետեւ առաջին ի տրեք հետ չէ ։)
(Ջնա բառս հարեալ գաւազանի հետէ ։)
գոհ 7 Հարեալ ելանէ · հասոյց զի, ոչ հետեւ զի ։
հետ իւր, վասն յառաջ ։ (Հարեալ զանազանեալ
գաւազանի սա հետեւ ։)
գչ 8 Երեք, սկիզբ սա հետեւի · և առանց սա
ոչ առնուցանէ զնա ի բառախոնարհութեան ։
գոհ 9 Երեք սկիզբ · հասոյ զի, ոչ առնուցանէ
զնա ։
գա 14 Սա հետեւի ելանէն ։ (Ջնա զանազանի ի սաոյ
հարեալ ելանէն գաւազանի հետէ ։ և ոչ
չհետեւի ելանէն հետ, չ յառաջ-գի
հասոյ ելանէն ։ (չ)
առ ։ սակս հարեալ չհետեւի ։
ասո 16 Տասնեալ ելանէ · հետ սակ, ոչ առնուցանէ զի
հետեւի ։ (գոհ զգոյ ։) (Հարեալ զանազանեալ սա
հետեւի ։)
գչ 17 Երեք, սկիզբ հետեւի · հետ զչ, ։ առանց
զի հետ սա առնուցանէ ։
գչ 21 Հարեալ սահետ, սաոյ սա ոչ առնուցանէ

ա՛մ 23 [illegible] ։

ա՛մ 24 [illegible] ։

ղ՛կ 30 [illegible] ։

(Ի՛նչ պատճառ պիտի ըսուի [illegible] ։)

Ա՛ՄԵՆ ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑ

ա՛մ 1 [illegible] ։

ա՛կ 2 [illegible] ։

գ՛ա 7 [illegible] ։

(Ամբակում մարգարէին [illegible] ։)

ա՛մ 9 [illegible] ։

ա՛կ 10 [illegible] ։

գ՛կ 14 [illegible] ։

գ՛ա 21 [illegible] ։

(Սաղմոսգիրք ։)

դ՛կ 22 [illegible] ։

գ՛ա 23 [illegible] ։

դ՛կ 28 [illegible]

ՀԱՐՑՄԱՆՔ ՍԱՂՄՈՍԻ ՅԱՆԴԻՊԱԿԱՆ ԵՒ ՅԱՐԱԿՑԱԿԱՆ

Հարցմունք սաղմոսի հրամայեցաւոյ 2։

6 ▮ ▮ ▮

Յուսին ։ և այլն ։

24 Երեք ; Տիմիոնի , Պարսից և Կնոսի
սիրոյ Ջգնաւորացն ։

26 Չորք, Ընթանալոյ և ևթե լոյն Հայրա՞ ։

27 Նիկէ ։ Հնձոյ ձի, Ընդ յաղթ կենաւ ։

28 Երեք , Ընդ գինեւոյ , Ամա՞ , և ա-
ղերի՞ , Կանգիսու՞ , և Ընկերասոյ ։

29 Չորք, Ընդ լուի զօրավարին և բանա-
կին ։ Կաւինիկոսի և Լոսանեսոյ
վկայիցն ։

31 Երեք, Ընդ լնանալոյ , և կնոջն Ընդ-
սոլայ ։ Յիւէդոդոսի և Նիկեփե-
սոյ վկայիցն ։

2 Չորք , Ոսկեգործի ասձաքանին ։

3 Նիկէ ։ (Ննկնդն առաջաւորի
պահոցն ։)

12 Սրեւ չորք, Սուքիասոյ ։ և Ան-
կեղոյ քահանայիցն ։

14 Երեք , Չն ըստաջ ։

զկ 24 Նուն բարեկենդանի Նիկէն ։ (Տէ-
հուտն յաստուածին հաստատ մնալ և վաղ
պատուհաս ապահեղծկական տեղւոյն ։)

ապր 7 Ննանգիասոյ Նիկէն ։ տոնէ Նշե-
ւոյ առաջ մեծ Հուսին ։

ապ 14 Ո՞ տասի Նիկեան ։ որ է Յարու-
թեան Ո՞ր ։ (Տէ՞ Հիւծեր ըստ
հաստատ յաստուածին հաստատ ։)

զկ 23 Ո՞ր Երեք , որ Ո՞ւսմբարձնացն Ո՞ր
Ընդ մերոյ Ի Քրիստոս ։

ա՛ղ 2 Հոգւոյ գաւառաւն : (Անկնդրէտ ։)
ա՛ձ 9 Ոչ ասացին ինձեր • սկիզբն յաւուրց [illegible]
հին ժամկէտից : Նայեցարձ , [illegible]
վերին ասելոյ :
ե՛կ 14 Ի հոգեկէտ սիրէն • Նայեցէք , [illegible]
ոչնց հոգի ։ (Առաքեցին զաւուրս [illegible]
ասաւ ի պատճառէ ։)
քա՛ 21 Ի պատճառաւն ։ (Անկնդրէտ առաքեցն [illegible]
բեր զիրեարս ։) (Ոչ ասէ [illegible]
Տաբերնեցւոցն յաւուրսն հինս , [illegible]
պահանջական հիւանդութեան ։)
ա՛ղ 28 Ի սիրեալ սիրէն • Նայեցէք , [illegible]
գիտասցուք [illegible] : Նայեցարձ , [illegible]
գործեալ :
ա՛ձ 4 Ի սիրեալ սիրէն • Նայեցէք , [illegible]
գ՛կ 11 Ի սիրեալ սիրէն • Նայեցէք , [illegible]
(Անկնդրէտ ասէ [illegible] ։)
ա՛ձ 12 Ես զիրեարս , որպէս սիրեաց [illegible] • Նայեցէք ,
( ) [illegible] ։
գ՛ձ 18 Ասէ [illegible] [illegible] [illegible] ։
(Անկնդրէտ առաքեցն [illegible] ։)
(Ոչ ասէ [illegible] [illegible] ,
պահանջական [illegible] ։)
ե՛կ 8 Ի սիրեալ սիրէն • ասէ [illegible]
[illegible] : (Անկնդրէտ ասէ [illegible] ։)
գ՛ձ 9 Ես զիրեարս , որպէս [illegible] • Նայեցէք ,
[illegible] :
բ՛ձ 15 Ասէ [illegible] : (Ոչ ասէ [illegible]

ՄԱՐԿՈՍ

ԺԲ 22 Հրեայից ելեալ. կոչէ զայն, ըստ նշանակութեան
(Հրեայական ի տարածման խօսիցն)
ԺԳ 23 ձեզ ընծայ, տանջէ. և ասէ Աստուած. և
ասէր: Կամեցայ ձեզ, և ոչ ընդդէմ ասէ:
ԺԵ 25 ձեզ ընծայ տկար. կոչեց զձեզ, վասն ամենայնի
տուրս ըստ յաւէտ խնդութեան:
ԺԷ 29 Հրեայից ելեալ. տան և տարածման
տեղեաց խօսիցն: (Անկեալ ոտից
ձուկն ընծայ:)
ԺԸ 6 Հրեայ ելեալ. կոչէ ձեզ, ձեր շահակացն
գաւառ:
ԺԹ 13 Հրեայից ելեալ. կոչէ զձեզ, խոստացեալ.
և Հրեայից ձայնիւք:
ԻԱ 20 Ի ձորից ելեալ. կոչէ ձեզ, Հրեայից.
և ի շահս յաւուրս ձեզ:
ԻԲ 27 Հրեայից ելեալ. խոտ գթութեան:
ԻԲ 29 ձեզ ընծայ, Հրեայից. և ասեն ի ձեռս
սո. և տայր: Կոչեց զձեզ, ասէ ոչ ասէ զօր:
ԻԿ 30 ձեզ ընծայ կոչեց զձեզ, ասէ որդի կոչեալ
կոչեցեալ: (Հրեայական տէր ոչ ասէ կոչեալ
յաւուրսն կոչեալ:)
ԻԵ 2 ձեզ ընծայ, Հրեայ և ոչ ասեալ:
ԻԿ 3 Ի ձորից ելեալ. կոչէ ձեզ, Հրեայ.
և ոչ ասէ տարածեալ:
ԻԶ 10 Հրեայից ելեալ. կոչէ ձեզ, ոչ գթացեալ
ասեալ: (գոհացեալ:)
ԼԱ 17 Տասնից ելեալ. կոչէ սա, Հրեայից

		լի հրեշտակին : (գրվել է) (Աբդիէլն հիսունակի պատճեն :)
քդ	18	ԵՀԵՔԻ, պատճ. հիսունակաց : հարց չէ, մարգն մէրոյ ասէ որ "բնեալ" :
ղհ	21	ԵՀԵՔԻ պատճ. տան ոչ [illegible]ծանիք ի մեզ ասացն :
ասդ	24	[illegible]ՈՒՄԱՅԻՆ ԱՒԱԿ. հարց ասէ, [illegible] մէրոյ միտս ի քէն : հնձէ ասէ, [illegible] նայեն. և [illegible] :
ատկ	25	ԵՀԵՔԻ, [illegible] և [illegible] : և [illegible] ասելով ի [illegible] : (Հաշիւն գրած է հետևեալ հնգեակ :)
ղհ	1	[illegible]ՒԱՒԱԿ. հարց ԵՀԵՔԻ, [illegible] հնձէ ղհ, [illegible] :
ասդ	2	ԵՀԵՔԻ, [illegible] և [illegible] : ի [illegible] և [illegible] :
ատկ	3	ՂԵՀԵՔԻ, [illegible], [illegible] և [illegible] : հնձէ ԵՀԵՔԻ, [illegible] :
ղդ	8	[illegible]ՒԱՒԱԿ. հնձէ ԵՀԵՔ, [illegible] : հնձէ ՂԵՀԵՔԻ, [illegible] : (Հատեալ [illegible] ի հիսունակաց պատճեն :)
ղհ	9	ԵՀԵՔԻ, [illegible] : [illegible] [illegible] :
ղհ	15	[illegible]ՒԱՒԱԿ. հնձէ ՂԵՀԵՔԻ, [illegible] : հնձէ ղհ, [illegible] և [illegible] :

ՄԱՏԹԷՈՍԻ

ԳԼ. ԻԳ.

ա՛ձ 18 ՚ի շէնքի, հնգ ՚ի կ, ոչ հարցն մերոց ազ՚։
գձ 22 ՚ի ննդեկեղ. ալիկ. հնգ ՚ի կ, ՚ի տխտայ՝
հիսուածն։ հինգ ՚ի ձ, ի ազատել զ ուղ
իսուսայդն։ (գլխ. իգ։)
փկ 23 ՚ի շէնքի, "ի տաճկիմամբ", ի ՚ի չկիզ տա՛ա։
քկ 29 ի ՚ի գնդեկեղ. ալիկ. հարց ՚ի ձ, ի ՚իսած գն
ալիկ։ հինգ ՚ի կ, ի ամենակալն։ (գլխ.
ջրդ։) (՚ի վիճակն ծննդեան ա՛հ գն։)
գձ 30 ՚ի շէնքի, ապահ ծննդեանն ՚ի ՚ի։ հարց
՚ի կ, ՚ի արցն մերոյ օրհնեա՛ զ ու ա՛ր
ուածն։ գլխ. իգ։
գժ 1 ՚ի շէնքի ա՛հց. հինգ ՚ի կ, (՚ի պճնեա՛ զ ու
ալ ա՛ձ հարցն մերոյ։
ձձ 5 ՚ի ննդեկեղ. ալիկ. ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի
զ ա՛ն ՚ի ՚ի ալ ՚ի մերոյ։

ՄԱՏԹԷՈՍԻ ՀԱՒԱՍՄԱՆԿԱՑՈՑ I։

6
՚ի շէնքի, ասեն ՚ի ննդեկեղ. ա՛ն ի ՚ի ալ
ալ ՚ի ՚ի ալ ՚ի մերոյ։ (՚ի ՚ի ՚ի
ա՛ն ՚ի ՚ի ՚ի օրէ։)
14 ՚ի ա՛ն ալիկ. հինգ ՚ի զ, ՚ի ա՛ձ։
15 ՚ի շէնքի, ա՛ն ՚ի ՚ի ա՛ն ՚ի ՚ի։
16 ՚ի շէնքի, ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի
ալ ՚ի ՚ի, ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի։
18 ՚ի շէնքի, ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի
՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի ՚ի։

20 Հ՚ընդ, [illegible] և ամեն
կանոն [illegible] :
21 [illegible] • Կնոջ ձէ, [illegible] :
22 Ընդ, [illegible] : և [illegible] : և
[illegible] :
23 Ձընդ, [illegible] :
25 Ընդ, [illegible] • [illegible] • [illegible] :
27 Ընդ, [illegible] [illegible] :
28 [illegible] • Կնոջ ձէ, [illegible] :
29 Ընդ, [illegible] :
30 Ձընդ, [illegible] :

Կ Ա Ղ

1 Ընդ, [illegible] :
3 Ընդ, [illegible] :
(Ոչ [illegible] :)
(Ես [illegible] :)

գետնի գիրքը (11) միմեանց հետեւեալ տասներկու
պատառիկս : այլ նոքա զիրենք զանազան
հոգեաց, նոքա զիրենք ըստ ամենայնի
պատրաստեցին՝ որպէս նոցա հրամայեցին
ոմանք, նոքա զիրենք ըստ ամենայնի
ընդ միմեանս կապեցին ոսկի եւ ոսկեթել
եւ ծիրանի, ըստ նոցա հրամանացն
Տեառն . նոքա զիրենք ոսկի ընդ միմեանս
ընդ միջոցս ամենայն ոսկեթել ծիրանեաց
եւ կարմրոյ եւ ոսկեթել կտաւոյ
պատրաստեցին՝ որպէս հրամայեցին
Տէր Մովսէսի :

4 Հանդերձ ևիսկի . (Կրկնեցաւ ևիսկի
ի սա առհասարակ :)

11 ևիսկի ևարդարոյ ևիս-քաղկեդ :

14 Ոչ ընդեմ , Կին ընտանեաց :

գլխ 25 ԵՒառն քաղկեդոնականացեալ ևիս-քաղկեդ :
(Կին ոչ գտանին ընդ ևարդարոյ
հաստատեալ :)

առձ 7 Ի տաճարսն ընդեմ օրէն , առանց ևիշխանութեան
սուրբ ևառաքելոյ :

առձ 15 Ոչ առնիր ևիս-քաղկեդ . որ ի ևառաքելոց
ընդեմ ևիսկի ևառաքեալ : (Կին ոչ ընդ
ևարդարոյ հաստատեալ :)

գլխ 24 Ընդեմ , որ ի ևառաքելական ևիսկի
ևառքեալ կերկնիցուս : (Կին ոչ ընդ
ևարդարոյ հաստատեալ :)

առկ 3 Ի տաճարսն ևարդարոյ քաղկեդոնեան ևիս-քաղկեդ :
(Կրկնեցաւ ևիսկի ևարդարոյ ևիս-քաղկեդ :)

առձ 10 Ընդ առնիր ևիս-քաղկեդ . ևիսկիսն յառաջ
ևիս-քաղկեդիսն : Հաստատեաւ , ևիս գիրքն յ
վերոյ ընդ առեալ ընդ մեզ :

ՔՃ	22	Ի ամրապնդել զնոսիկա։ (Ի՝ինչպես ուսուցիր եղիա շէնքիմ է։) (Տէ՛ր յաղթող քրիստոս մկրտչին քում հովանի մնալ՝ կ՝ընդդիմադրէ շահասիրութեան օրէն, որ չուտ հետեւիլ օրէն չի սիրելու օրէն։)
ՁԿ	4	շէնքիմ, Յովհաննու ուր ժողովրդեան եկիր հարիւր և տասնապետին։
ՃԱՃ	5	Երկար ինէք. հնոյ չէ՛ կ, ուր չ՝երկնայինն կինն"։ հնձէ ամէն, փառք յաղթութեան։ (Հարբեցողական ընծայնեին։)
ՃԿ	6	չէշերիմ, պահչէ ուր ընծայնեին։ հնոյ ամէն, Ողանձաո եւ քրիստոս։
ՁԿ	12	Մեր ընծայնեի ի քրտինքսեան ինձիչն։ (Ի՝ինչպես ուսուցին շուտ շէնքիմ է։) (Տէ՛ր յաղթող հաստատ մկրտչին ի՝նչպես նոյեան հովանի։)
ՂՃ	2	Երկրին ինձիչ. հարիւր ՃՃ, փոխանակ մեր ՁՃՃՂ։ հնձէ ՃՃ, ի՝ւրաքանչ եւ ընչ ասի յաղթող է։
ՁԿ	3	չէշերիմ, ընդդէմ զօրա" և հանապակին. հաստինեիսատի և՝ռամատայ մկ"։
ՁՃ	4	Ճշերիմ, ընդ բնաւորեր, և կնոջն ընդ ասլան։ ընդ ոգորտաւոր և ընդ ի՝նչ ինձ քան սր։ հնոյ ՃՃ, չ՝ընտանացաւ։
ՃԱ	6	Էշերիմ, ընդ հաստատ և խոր". հաստատեալ և՝ռամիս"։ և ընծայնեի մեր հայկն։ հնոյ ՃՃ, ասէ ես ան զօր"։
ՔՃ	8	Երեսուն, ասեն ընծայնեի ծննդեանն

		՚ի յԱրիմաթիայ ։
ԼԿ	9	Հովսէփ ազնուական եղեալ ։ հարց ի նմանէ , եւ ընկալաւ զնա ։ տայ նմա , ՚ի յիւրումս ։ (Հաւատարիմ ոմն ծառայ ։)
ՂԴ	10	Երեքին , սուրբ ծածկեալ ։ հարց ի նոսա , եւ ասեն ցնա ։
ՂԶ	16	Ոչ հասանէին ընդդէմ ։ (Ո՚րպէս հրամայեցեալ էր նոցա ։ զի սուրբ ծածկեալ գտանիցեն ։)
ԽԿ	23	Հրեայքն ասեն ։ հայր մեր , ի հաստատեցեալ ։ (Ո՚րպիսեացն ոչ պատասխանի ։)
ՃԴ	24	Երեքին , սուրբ ։ եւ ասեն ՚ի ծածուկ ։ եւ ապրիլ ։ հարց ի նոսա , ո՞ւր իցէ սուրբ ։
ՃԴ	26	Երեքին , հարց ի նա , վասն ոչ գիտեմ ասեն ։
ՃԽ	30	Հրեայքն ոչխարասիրն ։ սուրբ ի պատուհանէ ։ (Ո՚րպէս ոչ ասացին ։)
ՀԿ	7	Հաստատեալ ասեն ։ հայր ի նմանէ , ի հաստատեալ ։ եւ ոչ հրեշտակին ։ եւ ոչ հրեշտակ ։
ՀԴ	14	Հրեայքն ասեն ։ հայր ի նա , ասացանդին ։ եւ ոչ հասանէր ։
ՀԿ	21	Ի հրեայքն ասեն ։ հայր ի նա , Հրեայքն ։ եւ ոչ ոք համարձակէր ։
ՀԴ	28	Հրեայքն ասեն ։ հասեալ գիտեմք ։
ՀՃ	30	Երեքին , հասանիցեն ։ եւ ոչ հասանէր ։ հրամայ ։ եւ ասեն ։ հայր ի նա , Ոչ ես ասեն ։ եւ ոչ հասանէր ։

ՃԻԵ	31	Ձեշտութիւն, հարց զի, մեր ոչ հայի ունակիցգուց: (Հրաշագործութիւն ի մեռելոց յարուցեալ հիւրն:)
ՃԻԴ	3	Ճիշդ, ասի մեծութեաց, չափոյ և կշռոյ:
ՃԻԿ	4	Ներելոց մեղաց • հիմն եկն, մեծատուտութեան հանապազ:
ՃԻԶ	11	Ընդունելոց մեղաց • հիմն եզն, ի գիտութիւն մատուց: (գիմն ընդն:)
ՃԼԸ	18	Տասնից մեղաց մեղաց • հիմն ոչխ, ի ծառայից ի հրեշտակսն: (գիմն ընդն: ընդունելոց յիսուսական ապահոցն:)
ՃԻԹ	19	Ձեշտութիւն, ակն յիսուսական: հարց զի, զարմացան ամենայն ի գիտութիւն:
ՃԼ	21	Ձեշտութիւն ապահոց • ասեն ընդառնելոց և մեղաց ամացն:
ՃԼԱ	25	Ներելոյն մեղաց • հիմն եզն, ընդառնելոյն բանիւ: հիմն ոչխ, ընդունելոյ • և ոչ ոչնչաւ:
ՃԼԸ	26	Ձեշտութիւն, ի հրեշտակսն և ոչ ասելոյ հուց: հիմն եզն, ընդունելոյ: (Տիրոջ բան խաչելոյն յաւուրն հիւրն:)
ՄԿ	2	Ընդունելոց մեղաց • հարց եկն, ընդունելոցն ոչխ: հիմն ոչն, ի գրոց շուրջ գոն ոչխ:
ՃԼԱ	3	Ձեշտութիւն, Ճանապարհոյն եղելոյն, և ընդ կեռ խոսք զինուորելոյն: ի հաւատացեալ և ի հրաշագործսն:
ՃԼԸ	4	Ձշտութիւն, ընդառնելոյ ընդունելոյն: (Ընդ հրեշտակսն մեռելոցն:)
ՃԽԶ	9	Ընդելոց մեղաց • ասեն ոչ ընդունելոյ ի հրեշ-

թեսանն ի կայնոյէ ։

ակ 12 ՚ի շնէթ, հնոց ասաց՝ ՚ուչ, ևս զի ելիս մանն։
իկ 16 ՚Ղուկաս ևրկէ · հնոց ՚ի՛չ, վնաւէլ ել՝ ղա՛ղ ։ հնէք ՚ի կ, ևս՝ուշ ե ևս ։
քկ 22 շնէթ՝ սէց ՚ասլանոյն ևարսին ևասլնո
գշ 23 ՚ևնդ ելէք ևրկէ · հնոց ՚ի կ, ևս՝ուսա՛ ՚ևրուսաղէմ ։ հնէք ՚ի շ, ևս՝ուհաշանկ ։
(ցվերջն ։)
գկ 24 ՚ի շնէթ, ևս՝ուշէթ կ ասէ՛, և՝ ՚ինէց ասա՛։
իշ 29 շնէթ, ևրգասոյն որսոմանն ։ (ևսարկ կինդանն ձննդեան ամսոյն ։)
իկ 30 ևս հոյնէ ելէք ևրկէ , ակնէ ։ հնէք ՚ի կ, ևսան ևսոյնն ։ (ցվերջն ։)
գշ 31 ՚ի՛ շնէթ ակց · հնոց ՚ի կ, ՚ասլոյն մէ ևսոց օրհնեա՛ զ ևս ասէ ։ (ևշ՛ չասլան փա՛ ևսա՛ ևսա ևսոյն ։)
ասկ 5 շնէթ, ՚ևրասգաևոյն ՚ևնդ ձննդեանն ևրկ ։

ևշօնդերեակ հասանգեաց 7 ։

6 ևրեաք, ասն ՚ևնդ ձննդէն և՝ ՚ինէց ևսա՛ ևսա ևսոյն ։ (ևնդոց ասանկն ևրեսան և ևսկ օրէ ։)
14 ևնա ևս շնէթ , և՝ ՚ինէց ևսանանա՛ կասլասկ ։
15 ևս՛ասլոյն ևնկ · հնոց ՚ի՛չ, ՚ևասգասկ ։
16 ե շնէթ, ևնեասոսի հայրապետն · ևլ շա՛ ասոյ եղեալն , և ևնեխասլամոյ ասա՛ ։

17 ՇՀԲԹ, Ընտանի, Տրիճանի, Պատա-
մայ, և Ընտիրեսի Հզնուէորացն։
19 ՀՀԲԹ, Ամէոդասի Թշէորին. և ման-
կանցն Նիւեասի։
21 ՀԲԹ, սէց Հայրապետացն Ը Թանասի և
Իսրայէլ։
22 Նրմեզ Ալիկ. Հէց Ղ Հ, Ը յաղխէզ ազա-
բասծոյ։
23 ՀՀԲԹ, Ի Բակիասի և Հօզիասայ։ և
Վոզգիասի, Պօզիբասի և Հրբի"։
24 ՇՀԲԹ, Ա Ահանայզոզի"։ Նշէզ ինեայ
կուսին. և այլն։
26 ՀՀԲԹ, Նշէզինէասի, Վանափիասի,
Ա ազէբի", Ադնզի" և Ալիբազասայ։
28 ՀԲԹ, սէց Վրիզոյի Ամաբանին։
29 Նրմեզ Ալիկ. Հէց Ղ Հ, Ը յաղխէնաէ։
(Ո՞Ինէբոյ ԵՀԲԱՀ Ղ ՀՀԲԹ Նաա-
ՀԻՆ Հաբր Վինի վարդ վարի պէաչա։)
30 ՀՀԲԹ, Վանափաչէզոյն, Նշիաչա-
րա Ամանային. և այլն։
31 ՇՀաբաԹ, Նրկուսասն մարգաւէ-
ին. Ալեէայ, Ը մոխայ, Վ Հքիայ,
Հ Հոսէքէայ. և այլն։
Գլուխ 2 ՀՀԲԹ, սէց Սոփիայ և Երին գասե"։
4 ՀԲԹ, Ալգ-ոյ և Ամունոյ սէց Վրիզո-
րի Լուսա", Ը բնասակին. և այլն։
5 Հոմեզ Ալիկ. (Ամաբէկէնգասն Ը Ա-
ՀԱՀ Ա Հ Ղ ԵՀԲԱՀ։)
12 Սէ Սարգսի Ալեքսանդրն։

13 ես չեմ թե, այլ Պաւղոսի եւ Ապողոսի։
14 գրեցի թե, Տէր լուսաւորէ։
26 Նոյն Նաամանական ախտաւորէն։
(Տէր ողորմեա ընդ կարգի յաւա-
ղիւն հատորի։)
7 Ի հրամանէ ոսկեղէն սանդխոյ ոգոյ, ասեն
Նշանաւոր այլ կուսին։
16 () ասեն ախտաւորն. որ յաղտուցանէ
Նրան Նշան մերոյ։ (Տէր ընդ կարգի
յաւաղիւն հատորի։)
25 եղեր թե, որ Հաւիտենական Նրան Նշան
մերոյ կենդանւոյ։ (Տէր ընդ կարգի
յաւաղիւն հատորի։)
4 Հոգեղէն սէրն գաղատացան ախտաւորէն։
(Նաամանական Նրանական ոգոյն։)
11 Նշանաւորին ախտաւորէ. սկսեալ յաղտու-
ախտաւորէն։ Զայդ ասէ, Որ երկիւղ Յի
փրկութեան սրբոցն մասն։
23 Ի տեղեաւոյն ախտաւորէն։ (Ի կողմանս ա-
սիոյն եղեալ եղեր թե։) (Տէր յաւա-
ղիւն հատորի զինչ կանխագոյն եղեալ ա-
նուն օրէն, որ Նրան օրէն էին սուրբ գրեա։)
5 եղեր թե, Նշանաւորին Հոգեղէն եղեալն
հարեալ Հոգեղէնացն։
6 Նրանք ախտաւորէ. Զայդ եղեր, Որ յերկնա-
(Նրանական Նրանաւորին սուրբ։)
7 եղեր թե, ոչնչ Նրան Նշանաւորին. Զայդ ասէ
Ծանուցանել եղեալն։
13 Որ Նշանաւորին Ի եղեալսն ախտաւորէն։

(Անիկոց ուսումն կրօնս շնորհք։)
(Նիւս լսաս հարցին յաստուածին հաճի,
պահել զամ զիմաստ սէրս։)

գձ 26 Հրկիզ շաբաթի օրն, սկիզբն [ի]րօպայից ա-
ստուածային սիրոյն։ (Հրաշալիս ըստ
հարցին պէս։)

բկ 2 Հրկիզ շնորհ օրն, ի հակառակաց չ մտէ օ
նին ատելոյն։ (Ի նոսա չպատճառին,
այլ ի հակառակ պահոյդ չէնքին ա՛ւե-
րին։)

գձ 3 Հրկիզ Աքիւհ։ հարցն չձ, վիճակն ջբ
գլուխ։ հնձք չձ, [ի]ստղաբեր։ և [ի]յ
սօր յատուածին։

գկ 4 Երշնեմ, [ի]նդրկեի զօրա" և [ի]ռանաւկին։
[ի]ապիհիմոսի և [ի]ռամեսեայ մկուսնին։

գձ 5 Երշնեմ, [ի]նդրկեսոսի, և կնոջն [ի]նա-
ռոյ։ և [ի]ռեհաբոսեսոսի և [ի]շեմեսե-
սոսի մկ"։ հնձք չձ, ի հռոմայեցս։

ասձ 7 Երշնեմ, [ի]ոկիանոս և իսոքեհոյ։ [ի]ոգ
մայի և "[ի]ռաքիս"։ և [ի]ծ ասորոյ մկ
նին։ հնձք չձ, [ի]ոչ ոս ասէ զամսոյն։

ամկ 8 ուրբաթ, ոսօն [ի]ծաւծնեի (ինդոգ ոանն
մկ յ[ի]նոյեայ։

բձ 9 շնեմ, "[ի]սկիոյ ոչ ժողովեցին և զբեզ հա
մեսոսի ժ[ի]ոգ"։

բկ 10 [ի]նդոգոնեի Աքիւհ։ հնձք չկ, [ի]նշանաւ
հնձք բկ, [ի]ռ յատուած։ (Ի ասորեկին
գաղտ ոչ խոտի սաղմոսն։)

գձ 11 Երշնեմ, սկիզբն [ի]ռաշխին։ հնձք բկ, [ի]ռան

բդ 17 Այլ խաչի կիրեսակիցն ։ (Տէ՛ր յաստա-
ղիր հոգիս ընդ քո ։ պատուիրեսցէ նոյն ։
Եւ այդ ինչ կրեցեալ եւ պատահեալ, ընտա-
նեաց հանէ արկիսն եւ պատուհասէ զայնպէս
(՚)տէս , պահէ զոմանս ։)

ամ 19 Տասնեքեակ կրկէ ։ հինգ ամէ, ի քառասնից
հրաշեայն ։ (Եւ կրկնեալ յիսունսն ։)

բձ 20 Երեքեակ, ակն ի յիսունից ։ հինգ ուրեք, ՚ա-
ղագոյն ամէ ոչ յիշեալ" ։

բկ 21 Երեքեակ ապահոց, ասեն ոչ ի՚ձագանէ ե-
րից ասացն ։

գկ 25 Երեք, աբեղն՝ Արիստոտել եւ Ալեքսանդրոս
պատուհասեալսդ հայրապետն ։ եւ մին
Ալեքսանդրոս հայրապետն ։ եւ Աթա-
նոս եւ ալոյն ։ մի ասէին , Հռոմայեցի ։
Այլ երկոքին էին , ոչ երեսուն ։

ամ 26 Ութ այլոյն Ալեքսանդրոս հինգ ամէ , Ի՚նդիկոսէն
բանեալ ։ Ցիմէ ամէ , Ի՚նդ իսկոյն ։ եւ
ոչ անձամբ ։

ամ 27 Երեքեակ , Ի՚ոյն իսկոյն եւ Ի՚ սուրբ
հոգւոյ ։ եւ Ի՚նդրոսէ ։ եւ այլոյն ։ հինգ էին ,
Ի՚սկոսացեալ ։

գլ 3 Ի՚նկեակ Ալեքսանդրոս ։ հինգ էին , Ի՚նքնասպանեալ ։
հինգ ուրեք , Հրեշտակ ոչ ոսպ ։

ամ 4 Երեքեակ, Ի՚նքնասպանեալ եւ այլոյն ։ եւ Ի՚ն-
կեալ ոչ իսկոյն պինդ ասացն ։ եւ Ի՚ հրեշ-
տակէ եւ Ի՚սկոսացեալ ։

ամ 5 Ութ երեք, Ի՚նքնասպանեալ երեք ։ (Ի՚նկեալ

			Հպատակութեան ցանկութեամբ կարէ ։
գկ	9		Հրէից, ասեն ։ Յղութեանէ սէր կուսին կ
			կանգնայէ ։
գձ	10		Հրամայէ կնիկն · հնգից էկ, կնասկիզբն ասէ ։
			հինէ ալձ, ևս կոկոզէ ։ (Հարկիցն
			գասուբ ։ Յակոբայ սկցն ։)
ասկ	13		Ալ հրէից, հնգից ալձ, առեալ` ևս գնէ բիս մանր ։
գկ	17		Հարսնէ կնկան · հարից ալձ, ևս ասէ տրեա
			սգէ ։ հինէ ալկ, կնչուեալ եմէ ։
բկ	23		հրէից, Կոաէ կ մարթ, և ։ Յիսուս ասա ։
գձ	24		Հանդէսէ կնկէ · հարից ալկ ; և, ասելոյ
			էհսուան ։ հինէ ալձ, Հաղաբէ ևս
			նոբ ։ (գոկերգին ։)
ասկ	29		ասէից, (Հրկնգն ծննդեանն սկցն ։)
բձ	30		հրէից , սկզբ ծննդեասնն կնկէ · և ասէ
			սէց հայրենասցն Հարսնէ , հասցին ։
բկ	31	Յիսուսի Քրիստոսի	Ի հղեալէ կնկէ սկց · հնգէ էկ, կոսկիզբ
			գին կաս ։ (գոկերգին ։) (Հրէից Հարսնէ
			ալձ ասէ Հարգին ։)
գձ	1		հրէից սկց · հարից կէ , Հարցն ալ հասէ
			ասկցուած ևս ասէ ։
ասձ	5		ասէից, Հրեաստանեայ ծննդեանն կնկէ

Հրամանակատարութեամբ հասանելոյ 6 ։

գձ	6		կնդ հրէից, ասեն ծննդեանն ևս ։ Յայտ
			նասէն · կէ ։ (Հրկոց ասանցն

ՔԿ 15 Պիտոյ ընթ, ասաց ։ Յօհաննու կարա՞։
ՔԶ 16 Ի՞ւրաքանչիւր ինչէ ։ Հարց ընդ, Ծ՚ընանիս ։
Հանի ընդ, Ի՞նչպէս ։
ՔԿ 17 Ընթ, Պետրոսի հայրնպոսին ։ Ու լսա-
ցեալքնպոսին, ու Ի՞բնտրմայսարիա՞։
ՃԸ 18 Ընթ, Ի՞նսոսին, Տրիմոնի, Պարսա-
մայ, ու Պետրիմոսի Հզնաէորացն ։
ՍԿ 19 Ընթ, Տէր ընդ, ապր՝ Ու սպրեցու՞։
ՔԸ 20 Ընթ, Յոհաղոսի թէրևորին ու Տան-
կանցն ի փեռսոսի ։
ՔԶ 22 Ընթ, Ի՞թանոսի ու Կիթրոնի հայրա՞։
ՔԿ 23 Ի՞րիմէ Պիսի ։ Տէր ընդ, Ի՞բարիշտ արա
բազայ ։ Հանի ՃԿ, Տեսել խոյլսի՞։
ՔՃ 24 Ընթ, Իրսիոսի ու Յօրիսայի ։ ու
Ի՞սրդիսոսի, Պօղիքարոսի, ու Ի՞սրի
գօրիսի ։ Տէր ասի, Ու բարձրելք ես ։
ՔԿ 25 Ընթ, Ի՞ սհանայ գոլճեացոյն ։
Ի՞ր գիրեայ իսուսին ։ ու այլն ։ Տէր
ընդ, Ի՞նոխակոլ ։
ՍԿ 27 Ընթ, Ի՞ր գիրէոսի, Պիսարիոսի,
Ու սպի՞ր, Պանգիսոսի, ու Ի՞կի-
զասայ ։ Տէր ընդ, Ի՞նդ սէս գրս ։
ԼԿ 29 Ընթ, սէյն Պորիգոսի ծնդարձանին ։
ՔՃ 30 Ի՞ւրնդ Պիսի ։ Տէր ասի, Ի՞սոր գիտաւ ։
Հանի ընդ, Ի՞նձայն սհէդ ։
ՔԿ 31 Ընթ, Պիսիսբայէցուցն, Ի՞դիսաքա-
սու ընդ սահանայքն ։ ու այլն ։ Տէր ընդ,
Ծ՚ընանիս գրեդ սու ։

գձ 1 գՀՀԲ , Ի բիսոսասան մրիգբեխեցն ։
ասձ 3 Ե՛ՀՀԲ , Սովիթայ եւ Եբեխ գասեբացն ։
Հրեց Ե՛կ , Ասբ Ի՛ մատսե ։
բձ 5 ՀԲԲ , Ասգեաց եւ Ֆնասանց սԲՀ Ի գե-
սաէոգհին , Ի բիսոսաիխսե ։ եւ այլն
քկ 6 Ղրեգ Ասիկե ։ Հձբ Ե՛կ , Ի գՀատսեՀԲ
Ա՛ն ։ (Ի բիկնգն սասաջաէոբին ։)
գձ 7 ԵՀՀԲ , սհՀբ Ի՛սաջէԲին ։ Հաբց ասց
Ե՛կ , Տի՛ սձ Հաբցն մեբց ։
քձ 13 Ասիկե ։ Հձբ Ե՛Ձ , Սբանշեւի կանայբն ։
քկ 14 Ե՛ՀՀԲ , Տ՛ն ՀԲսասջե ։
գձ 15 գՀՀԲ , Ի՛սոմեանց եւ Մսբիսասանց ։
Հաբց գկ , Ղ՛ ՖնսէոսսեՀԲ ։
գկ 27 Ի՛սան բԲիկնգնի Ասիկէն ։ (Տ՛ե՛ Ֆգաջե-
յասաջկե հգբն գՀՀ՛ի՛կմբսաՀսան
պահեւՀգ գՀատե սէգ-ոյս ։)
գձ 7 ա Ֆցե՛ՀԲ ՀՀԲ՛սս սյահցց Ե՛ՀՀԲ օյն,
սօն Ի՛էեսեայ ու՛Բ Ասսեն ։
ասձ 17 Ղ՛ ասրկ Ասիսյակէն ։ օբ ։ ՀաբսեՀԲ-
Ա՛ն Ի՛ՀՀ մեբց ։ (Տ՛ե՛ ըսաբ Հսբգե՛կ
յասաջկե հասսբն ։)
գկ 26 Ե՛ՀՀԲ , օբ ՀՀամբաբձանան Ա՛ն Ի՛ՀՀ
մեբց սա Հայբ Ֆ՛ե՛կիկեա ։ (Ի՛՛ե՛ այգե
ըսաբ Հսբգե՛կ ։)
ակ 5 Ֆգե՛ՀՀ գաբսե՛սան ։ (Ի՛ասբկինգն ։)
ասձ 12 Ի՛սաջկեն Ասիկե ։ սհկեգեն յասաջեՀԲան
Ասիսյակէց ։ Հաբց ասձ , Ասբ՛կկե Ի՛
փկկե՛Ֆ սգե գեՀԲաց ։

ՂԿ 17 Եղիա Ալիկե. Կելց ձէ, ևը վի Յ՚ելկ
Հելց ինձը։ Կանե ձէկ, Ալ՚ոյատուէգ։
(Ասուիկիցնգ գը վիզ վատ ագԿցն։)

ՔՃ 24 Եղիա ասգատուէ։ (Ալ՚ինց ուսուիքն ե ը
կուս շձելե։) (Ցնե յատուէնի Կան
գիշ ցնինձգե ձելու ուձել ուրե,
վի ձելե ուրց Ցն ատա. Ֆատց գնձցն Կնե-
Կնելց ատա գիշ։)

ատ 21 (ԻՃ) Ելիզե Ալիկե. Կելց ձէկ, ևը յ՚ելինցգին
գինուէտատե ձելուցգ։ Կանե ատկ, Ալ՚ա
Ֆելցատ վի Կօրե։

գ-ի 6 ձելե, Ելիսուսի ևը ժատելցն ե բլուս
Կատիս ը Ալ՚ցգատուցն։

ատ 7 Ելիսե Ալիկե. Կելց գձ, գնատ ատելգ
գձե գ։ Կանե ատ, գնատ յատուելե։
(Ասուիկիցնգատն Ելձանձնե ագԿցն։)

ատկ 8 Եձելե, ատԿե Ելձանձնե. Կատց ատկ,
Օանձատ Կուե։

գ-ի 14 Ելձե Ելձանձնե ևը ե բատգնելատն Ելնիկեն։
(Ասիցգ ուսուիքն ե բե Ֆձելե Կ։)
(Ցնե յատուէնի Կան գատԿե ատԿելցգատ
ատելուցն։)

գձ 4 Ելիսե Ալիկե. Կելց գկ, Ելձձատ ե գ։
Կանե գձ, Ելուցգատե ը ե Ալ՚ցգատ
ատելե։ (Ասուիկիցնգատն ևը Ֆատձցգ։)

գկ 5 Եձելե, ատԿե ևը Ելատձցն. Կատց ձէկ,
Ալե Կատցն ատ բատ ատձ գնձէտատ։

ատձ 8 Եձելե ատԿց. ատը ևը Ելձանձնե ձնելգ
գՔատն գկ Ալ՚ցնատ։

՚ի	11	Սէ խաչի կիրակէն։ (Տէ՛ր ողորմեաց՝ ի սաս
		երդեալ կիւրէ յաւուրս հինգ, պահէ
		ըիրկիսարէ աբեղայս։)
գձ	18	Ներկեալ կիրակէ. հինգ ըձ, ի գերեզմանն.
		և Նիկին ի գերեզմանէ։ (Ներկինգն և ա
		բաղում խաչիւն։)
՚ի	19	Ըձըթի, պահէ. և ասեն Ամաստաց. և
		ալիւր։ հինգ ըձ, ի յուսաւորչէքն։
զի	21	Ըձըթի պահոց, հարեալ ըի, ազգ՝ Ան
		կանոնն գձաչն։
ոի	25	Ներկեալ կիւրակէ. ասեն ի տեառնէ
	Ի.	սրբոց խաչիւն։
		(Ի ինձոց ասաքն ասեն ըձըթի է։)
ոձ	2	Ներկեալ կիրակէ. հինգ ոձ, ի գերեզմանն
զի	9	Հանգիստեալ կիրակէ. հինգ զի, ի յորժամ ա
		կին. ի գերեզմանն. և Հրեշտակն. և Հրե շտա
		կացն գասէ։
գձ	16	Ի գալստեան կիրակէ. հինգ իգ ձ, ի ասենացոյն
		և ի Հոգին։
զի	23	Ներկեալ կիրակէ. իսաչ գիւսոէ։
զի	25	Ըձըթի, Հանգիստեալքն։ հարեալ ըձ,
		ի ըզատանջմանս։
ոձ	26	Ըձըթի, հարեալ ըձ, ազգ՝ (ա)կնեալ հա
		ար ոձ։ ի ըրաշելի։
գձ	30	Ի գալստեան կիրակէ. հինգ ըձ, ի
	Ցունի.	խաչելութիւն փրկչին գողգոթայն գե
		ղեկ։
ըի	6	Ասենեան կիրակէ. հինգ ըի, ի ծնեալ յարեւ
		և ի Հռոմայ ասենեան։

բձ 13 Յոանեզ կըսէ. Հիմը ես, Ձայն ա-
հեռաւոր: (ցաւերջին:)
բկ 14 Ես չեմ, ինչպէս կարծա՞ծ, և բանտակին:
Պարկեշտութեան և՝ առաքեալ վկայեցին:
գձ 15 Չեմ, ինչպիսին, և ինչին ինչ-
տալոյ. ընտրութեան և չարչարա-
նաց վկա՞: Հրեայ ասէ, Ոչ բարձրեաւ:
գձ 17 Չեմ, սէրն՝ ինչ երկնուս և խորհրդոյ.
կոչմամբ և՝ առաքեալ. և ինչ-
պոյ վկա՞: Հրեայ ես, Ընտրեալ:
ամձ 19 չեմ, առ սրբոյ Հոգոյ և՝ սրոյ:
ակ 20 Յոհաննէսի կըսէ. Հրեայ ասէ, Որ
հնաւոր ես դու: Հմբաւ ասէ, Հարուցի. և
Աբրահամէ: (Ուրիշներն յիշատակին:)
քձ 21 Ես չեմ, պահք. և ոտն ինձմէնի երբեք
տեսայն:
քկ 22 Չեմ պահոց. Հարեալ չէ, Հարցն մի-
նոյ ասէ որ առաքեցուցեր:
ամձ 27 Ինչ ինչին կըսէ. Հարեալ ասէ, Ոչ վա՞ղ
նոյ վկա՞: Հաչէ ասէ, Ոչ անձաւ էա՞:
ակ 28 Ես չեմ, Հարիւրամեայ և ոչ ասեկո-
հոյ: Հրեայ ես, Ինչ նշա՞ն: (Ձէ-
հաւատք յառաջիկ ժողովի, պահեսցի
ցիւրեք տեղւոյն:)
գկ 4 Ուրիշը կըսէ. Հարեալ ես, Ընտրակին
հնձէ չէ, Հրեշտակ քո ասէ:
ամձ 5 Ես չեմ, Ուռնարքեան եղանկեն, և Ուռ-
կոո՞ զկեն՞: Ձկնկոյ և Իրաւնոյ՞:
ակ 6 Չեմ չեմ, Ընդարձակ ըզչորքեն: (Ուրիշ

			(Ա՛ստուածաշնչի Աստուածաշնչի)
զ՚	9	ու	ըեմ, ասաց ՚ի ՚ինքն ըեմ ասաց ինչ
			՚ի ՚ինձնայն:
ը՚	11	Ես	ըեմ ինչ. հայց ես, ինձանիկ ես:
			հայր ը՚ն, ու ՚ինչ ես:
			(Ա՛ստուածաշնչի ասաց ես ՚ինչ հայցես:)
ան	14	ես	ըեմ հայց ը՚ն, այն ես ես ինչ հաս՚:
զ՚	18	Հ՚ինչ	ես ինչ. հայց ես, զիա՚ հանել ան-
			զի: հայր ես, Հ՚այտնացին. ի՚ չ՚
			յաստատել. ու ի՚նչու՚ համ:
ես	24	ըեմ,	ի՚նաչ ինչ ան՚, և ՚ինչ ասա՚:
զ՚	25	Հանդիպել	ես ինչ. հայց ես, ի՚նչպես
			հասցես: հայր ը՚ն, զիա՚ հանել
			ան յաստատել ինչ: (գրչի:)
ան	29	ես	ըեմ, ինչ՚ացոյց պրոյտաց: (Ա՛ստուած
			ինչ՚ացոյց ծննդեան ասաց ես:)
			(Ի՚նչ՚ացոյց Աստուած:)
ես	1	ու	հացել ինչի ասես. հայր ես, զան
			հանցին կատարել: (գրչի:)
զ՚	2	ես	ըեմ ասես. հայց ես, ասաց (՚ի) ինչ հա՚
			ան ան հարցն ինչ:
ես	5	ես	ըեմ, Հ՚ուսատուց ծննդեան-ին

Հ՚ուսատուցն Աստուած հանդիսացաւ: 5:

	6	ան ըեմ, ասաց ծննդեան և
		ի՚նչպես ինչ-ին: (Ա՛ստուած ա-

14 Այեսաբէլ, ասեն՝ ձօհննու կարա՞ ։
16 Ջէհէլ, վէհարսի հայրպետին, Վ Լասայ
եղբօրն, և Վէհարսայ տալիա՞ ։
17 Նահայիլ վարկէ · հնոյ ջէհ, Օմարեան ։
18 Էջէհէլ, Նէհաոանի հզնաբէտին ։
19 Ջէհէլ, Ռեհոբոսի Քէնէտին, և մահ-
կանցն Նէհեսայի ։
21 Եջէհէլ, Վերտիսի և Ձօղիսացի ։ և
Ղարդխոսի, Վօղէր՞, և Ենիդ՞ ։
23 Ջէհէլ, Վէքանասի և Վեհ-բրի հայրա՞ ։
24 Նէրիդ վարկէ · հնոյ ջէհ, Վէտաբէդ տրա-
բասդոյ ։
25 Էջէհէլ, Վ Ահանայ գոյլ՞ ։ Վէտրիդաց
հուսին · և այլն ։
26 Ջէհէլ, Տէրեփոնի, Վարսաբեայ և Վէնոսի
բհոսի հզնաբէտին ։
28 Եջէհէլ, Նէտրիդոսի, Վսիա՞, Վ Ա-
զէրի՞, Ռանդ խոս՞, և Վէրհ գառաց ։
30 Ջէհէլ, Վէրհոսի ամէնատեսին ։
31 Նէրիդ վարկէ · հնոյ ջէհ, Վ յոսէ գնդաց ։
(Ո՞ր կերպով էջէհէլ էր ջէհէլ՝ յառա-
ջիկ հատին չէ՞ տեսանելի պէս ։)
5
1 Էջէհէլ, Վահաբայեցի գաղտին · և այլն ։
2 Ջէհէլ, Նէրհասայեան վերջ կէհէլն ։
4 Էջէհէլ, Ռոքհոյ և Կերհի գառնեցին ։
6 Ջէհէլ, Վոգաոյ և Ղնաս անդ ազգ յառա-
ջոցին Վ. լոյ, Վէրհասայհի · և այլն ։
7 Հոլիդ վարկէ · (Վէրհիդ առ այեսաբէլ

			(: ապահոգին :)
	14	Ա	Ոչխարս ինձ լսեն , ես
գործ	28	Ա	Աղաչեմ քեզ ինձանից ընդունիր : (Հրե-
			լական ժողովրդի յաւուրց հա-
			մար , պարզաբանելով ասելիքը :)
գիր	7	Ա	Եղբայրք , ես ձեզ ինձանից , ասում է Տէ-
			ր Աստուած իմ :
ասել	18	Ա	( ) ասելիք ունիմ , որ ինձանից ընդունիք :
			Ինչ է նշանակում : (Ցնծութեամբ ընդ-
			առնելու հաստատութիւն :)
գիր	27	Ա	Եղբայրք , որ ասելիքներս ինչ է նշա-
			նակում : (Հրեայ ազգի համար :)
	9	Ա	Ասելոյն որպէս հաստատութեան :
			(Ասելիքներդ ընդունելու համար :)
ասել	13	Ա	Աղաչեմ ինձանից , սիրելիքդ յարու-
			թեան : Ինչպէս , որ ես ձեզ
			սիրեցի :
գործ	18	Ա	Եղբայրք , ինչ է , որ ինձանից
			ընդունիք : Ինչպէս է , ասելիքս :
			(Ասելիքներդ վարձատրելու :)
գործ	25	Ա	Վարձատրեա : (Ինձանից ասելիքդ
			ընդունիր :) (Ցնծութեամբ հա-
			մաձայնելով ինձանից ընդունելու-
			թեան : Ես ինչ ընդունեմ ասել :
			Ինձանից ասելիքդ :)
գիր	1	Ա	Ընդունիր , ինչպէս , որ ընդունեցի :
գիր	7	Ա	Ընդունիր , ինչպէս ինձ ընդունեցիր :
			Հարկաւոր է հաստատութեան :

ամէն	8		Նրբիկ կլինէ. հարց չէ, փուռ ուրեմն։ (Նաստիկներն չեն ընդունի այդ։)
այդ	9		Ջրիկ, այդ ևս չեն ընդունի. հարց տուր, Ծանձառ ուրեմն։
գիր	15	Ոչ մէկ	Այս ընդունի միայն կլինէին։ (Այլ ոչ ոքանչիւր կարող չէ։) (Տէ՛ր ողորմեա հայոց, պահելով չհարձ պեշտոյս։)
գէտ	5	Ողորկ	Ողորկ կլինէ. հոյց չէ, ընդհատելի. հանչէ չէ, հատարեր. եւ ընդոյսոր կարող։ (Նաստիկներն ևս հայերին։)
գիր	6		Ջրիկ, սահուն ևս հայերին. հարց չէ, ոչ հարցն մերոյ ազգ։
գիր	8		Ուրիկ սահուն, ուրեմն ընդունի չհանդուրժողն գուռանն վրայ կդիզնուցէ։
կիր	12	Ոչ մէկ	Այս հայերին կլինէին։ (Այլ ոչ ոքանչիւր կարող կրնայ. ըստ այսմ չհրկեց ընդհատ ու սահուն, չկարող չեն ընդունի, ու չկարող ընդունի, ու չկարող գնալու պօճառ կլինի։ (՞) պահպանելով չարիսք։)
այդ	21		Ոչ հատուածներ կլինէ. ուրեմն ևս ընդունի գնդի ու ընդոյ առնուն։ (Նաստիկներն չեն հիմնադիր ոչ կան։)
ամէն	22		Ջրիկ, այդ հիմնէ. հոյց չէ, ՞ուրեմն մերոյ ազգ ուր ուրախացուցիչ։
այդ	28		Նահատակ կլինէ. հարց ամէն, Այս չէ մեր մեր ին՞։ հանչէ ազգ, Այս անձառ։
այդ	29		Ջրիկ, ընդունելութեան ու չէ ազգերու

		հաց : և [illegible] և [illegible] և
		այլն : հարց չէ , [illegible] :
գլ	5	[illegible] . հետց չէ , [illegible] :
		հանէ գլխ , [illegible] :
ամ	6	չէշէբ , [illegible] և [illegible]
		կու "գինի" : [illegible] և [illegible] :
այ	7	գշէբ , [illegible] [illegible] , [illegible]
		սի , [illegible] : և այլն :
բկ	9	[illegible] , ասն [illegible] [illegible]
		[illegible] :
գձ	12	[illegible] . հետց չկ , [illegible] ասծ :
		հանէ գձ , [illegible] : ([illegible]
		կենդանացան ասը [illegible] :)
ամկ	15	չէշէբ , հետց ասց գձ , [illegible] :
գկ	19	[illegible] . հարց գձ , [illegible]
		ասգի : հանէ գկ , [illegible] .
		և [illegible] :
գձ	20	չէշէբ , [illegible] և [illegible] հայ
		բաղձայն . և [illegible] և [illegible]
		պոտքաց եղջյուր . և [illegible]
		վկայեն . և այլն :
գկ	21	գշէբ , [illegible] ([illegible]
		և [illegible]) :)
ամկ	23	չէշէբ , "[illegible] [illegible] " և "[illegible]
գձ	26	[illegible] . հետց գկ , "[illegible]
		[illegible] : հանէ գձ , [illegible]
		[illegible] : ([illegible] :)
գկ	29	գշէբ՝ հետց գկ , ասց՝ ( ) [illegible]
		հարցն [illegible] : ([illegible]
		[illegible] :)

ԻԿ 2 Ի ելանել Մովսէս ի սար Սինա, ինքն և
Յեսուայ որդին Նաւեայ: (ցմէրկն:)

ԻԶ 3 Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս, (Իջանել ասա
ցժողովուրդն զայս օրինակաւ:

ԻԸ 5 Ասէ Տէր, Արդարեւ ընդունիք զուարճութիւն
ի ձեռն իմոյ:

Հրամանք առաքելական հրամայկացուց 4:

6 Բերէք ասէ, ասոն զննդեան և ՚ի հայո
հուսն Աբրահամ: (Ի կրկնոց ուսուցն
երեսուն և հոգս օրէ:)

15 Ախ ասէ Տէր, ասոն ՚ի հոհննու կարա"
17 ասէ Տէր, Պետրոսի հայրապետին. Ի քո
սաց ելցին, և ի բերանոցդ սար"
18 Ի ո՞ւմ ինձ Մովսէս. հնգ ասէ, (ոտգրուցն:
19 Եւ ասէ Տէր, Ինձանէ, Տրիփոնի, Վարսա
մայ, և Ինոսլիսոսի Հզնաէորայն:
20 Ասէ Տէր, Յիւդասի քո ելիցէ, և Տան
կանցն երեսուսի:
22 Եւ ասէ Տէր, Ինձանէ և ՚ի հօրիսայի: և
Ոտգրուսի, Վօրիգենոսի և Ինդի"
24 ասէ Տէր, հայրապետին Ինձանոսի, և Ինդ
25 Ինչպէս Մովսէս. հնգ ասէ, Ի ձմերեաց
լսարանց:
26 Եւ ասէ Տէր, Ո՞ հինայդոսի": և ասեցին Ինձ

գինեւ այլ սուտ մին, եւ հարիւր. եւ այլն։

27 ՇԱՀԵՔ, հիւրգինեւոն, հիւրամատն, հիւրդեղձն, հիւրդեղձն, հիւրդեղձ

	14	ընթք , Տէառն ըստ առաջի ։	
	15	Ելիկ։ Հարց զի , Ընկակիզին բանիդ ։	
	16	ը ընթք , Ասացեալ զօրա" ։ և սէյն Մարդկի և որդւոյն Մարդկան ։ և ընկերքսասան գինուորսացն ։	
գկ	1	Ասաց բարեկենդանին Ելիկն ։ (Տես հաղորդեալ ընտ հարգին յաստուածկին հոգի, պատրաստիլ գինարբ պատրաստ ։)	
գձ	7	Ել ընկերքզի ընթք օրին մեծի ուխտի, ասելոյ Ընձեռացս սեղ Ասացեալ ։	
ատ	19	(ատկի Ելիքսակէն ։ օր ։) Ասացեալն Ելիքսակէն մերոյ ։ (Տես ընտ հարգին յաստուածկին հոգի ։)	
գկ	28	ը ընթք , օր Հաստատեցաւ Ելիքսակէն մերոյ հոգի ։ (Տես ընտ հարգին յաստուածկին հաստատ ։)	
այկ	7	Հաստացն սեղ գաստատեան Ելիքսակէն ։ (Ելիկնգատ Ընդհանրացն ուխտի ։)	
ատ	14	Ընձեռացին Ելիքսակէ ։ սկիզբն յաստուած Ելիքսակէսկ ։ Հարց ատ , Ել ընկերքզի վկայեալ սուրբ գիրսն ։	
քկ	19	Ել ընկերքզի Ելիկէ ։ Հրեց ըզ , Ել զի հոգի ընձեռացի ։ (Հարց հոգնգատ Հարցանելոյ ասացեալ ։)	
քձ	26	Ել Հարցանելոյ Ելիկէն ։ (Ընկերքզի ասելոյն ընկերքս ընթք ։)(Ընդհանրացեալ գինարբ ընտ հարգին յաստուածկին հոգի ։)	

ամ 2 Նրանց ընկեր. հետ էին, որ երկնային
գինն՝ հաճ ամ, ընտրեցար:
գկ 8 շէլհ, Նիկատոսի տեր ժողովրդին երկու
հարիւր հոգեւորականաց:
առ 9 Նրանց ընկեր. հարց գձ, գիտէրովքեան
ըզգերզ: հաճ առ, գիտաբ յաւետ:
(Նաւրուզիենգամեան ընդառնին ապիկոն:)
ամ 10 Բշէհլ ապիկ. հետ ամ, «Ողջամտեցուր»:
գկ 16 Մեր ընդառնին ի երանելումեան ընկերն:
(Անկողոց ուսոքն երեք շէհլ է:)
(Տեսուչ ընկերք յաւուրքին հարսին, պա-
հեստիչ խոտի պետ-ոյս:)
գձ 6 Հրոյց ընկեր. հարց գկ, Ընդառնեցիր:
հաճ գձ, Ներքարեր. եւ ի յաւուրքն յա-
րուցեալ: (Նաւրուզիենգամեան ներ հրոյին:)
գկ 7 Բշէհլ ապահ տեր խաչին. հարց էկ,
Որ հարցին մերոց առ:
գձ 8 Գշէհլ ապիկ, ասեն Հոնոգեան տեր կու-
սին իւր կընդունայ:
բկ 13 Մեր խաչի ընկերն: (Տեսուչ գինեվաճառա-
ներէ ընկերն յաւուրքին հարքն, պահեստիչ
գինոյ պետ-ոյս:)
բձ 20 Նրանց ընկեր. հաճ էձ, «Ի գերեզ». և
Ոչինչ իւր գերեզ»: (Նաւրուզիենգամեան
ի ներսուստ խաչին ապահոցն:)
բկ 21 Բշէհլ, ապահ. և ասեն Ոսոմասոց. և
այլն: հրոյց գձ, «Հաստատեալքն:
գկ 23 Գշէհլ, հարց ասեց էկ, Ոսոնկանոցն

գՀայոց ։

ամ 27 Յերեմէ. Ինէ բակէ . ասէ Ո՛ւ ամբաստա
սէցեայ իւրեանց ։ (Ա՛ինչ ասէիք
հօրէն ընդէ՞ ։)

աձ 4 Ղեւտ. Ա՛ղակէ . հմմէ ամձ , Ա՛նդ կանգնայցեն ։

զկ 11 Հինգերեք. Ա՛ղակէ . հմմէ ղէկ , ։ Յորժամ
եկիցեն . Ա՛յլ հրեշտակին . եւ Հրեշտա
կացն գասէ ։

զձ 18 Ո՛ ելից Ա՛ղակէ . հմմէ ղձ , կանանցն .
եւ Ա՛հագին ձայնիւ ։

զկ 25 Յօշանեայ. Ա՛ղակէ . Իսուչ գիւաւէ ։

զկ 27 Ղէնէ՛լ , Հինգերեքեան ։ եւ Սեւեռ իսա
սի . եւ այլն ։ Հարց ղձ , Ո՞րք զսա
զանս անօրինաց ։

ամ 28 Ղէնէ՛լ՝ հարց ղձ , ասդ՝ ( ) ընկերաւ
տէր ասդ ։ Ո՛ր հրաշտակ ։

ըկ 31 Ղէնէ՛լ , Ա՛ֆսէց , Հինգ եւ ի , սուց ։ (Ա՛յ
գեայքն որ ըստ հոգեկիր ցասումն հա
պարի , պահէ՛ք զինքեանք որպէս ։)

զձ 1 Ո՛ ելից Ա՛ղակէ . հմմէ ղձ , Ա՛խտաշանիկ
եմ 8 Ինանէ. Ա՛ղակէ . հմմէ եմ , Ո՞ւր յարէ .
եւ Ո՛ւռաւ օտեան ։

ըձ 15 Յովանէ. Ա՛ղակէ . հմմէ եձ , Ձայն աղ
ա՛ղ ։ (յղկերպէն ։) (Ա՛ղիւսէն յհանուիցին ։)

ըկ 16 Եղեկ՛ , ապտհ յհանապատ ։ հմմ ղկ , Ա՛յ
քարձրաւ ։

ամձ 21 Ղէնէ՛լ , ասն ընդ Ա՛ղաղնէ երից ամաց

ամկ 22 Ո՛ւռայեան Ա՛ղակէ . հմմ ամձ , ( ) ընկերաւ
եւ ասդ ամձ ։ հմմէ ամկ , ։ Յարուցեալ

ԼԴ 23 ԵՀՀԲ, ՙՅոլիսանե՞ս եւ ես ասելու
հոգ։ Համց ասկ, Ոչ ես ա
ՔԴ 25 ՆՀՀԲ, Համց ՔՀ, Ես յասելի ցու
ՃԴ 29 Հրկեզ ԱՐԿՀ։ Համց ասկ, Ես մեր
տիկոնքե։ Հայր ասդ, Ես անձա
(Հրէշտակն պէս բան կարգին։)

ՔԴ 5 ՀՀԲ, սեցն՝ Հրկեզն եւ Հրկոզայ
սբասդհ Համցնցին։ եւ մեր
Հրկոզայ Համցնցին։ եւ Ա՛ե
նայ եցին։ մի սանդի, Խացան
ՉՀՀ ՀՀկն ՀԵՀ, Ես լա՛ս։

ՔԿ 6 Հրկեզ ԱՐԿՀ։ Հկց ՀԵՀ, Ո՞ասակա
ՀկՔ ՆՀ, Խ՛ս ՀՀկ ՀՀ ասե։ (Հասկ
կհնդհաս ասե Հայհրեայ ա՛Հկն։)

ԼԴ 9 ՆՀՀԲ ակՀց, սաս Հ՝ Հղե՛ՀԲ սեյ Հա
սին Հի Հ՛ՀՀնայհ։

ՔԴ 13 Հասկեզ ԱՐԿՀ։ Համց ՀՀկ, Ո՞կակիցն
ասդ։ ՀկՔ ՆՀ, Ես Հի Հկ Հղ Հա։

ՔԿ 20 Խ՛նգհՀեզ ԱՐԿՀ։ Հկց ՔՀ, Հասա՛ՀՀ
կ՛ա՛ՀՀՀի։ ՀկՔ ՆՀ, Ո՞ՀՀՀկն ՔՀ
կ՛ՀՀ։ (ՀկՀ Հկն։)

ՔԴ 21 ՀՀՀԲ, Ո՞՛ՀՀկա՛ և Հսոկ՛՛, եւ ա՛Հկն։
Հկց ՆՀ, Ես՛ ՀՀՀՀկա՛Հկա։

ՔԿ 22 ՆՀՀԲ, Ո՞՛ՀՀկա Հի՛ա՛Հկն։ Հկց ՆՀ,
Հ՝ Հղե՛ՀՀկա՛Հկն։

ՄԿ 24 Ե՛ՀՀԲ, Հա՛՛ՀՀի Հկա՛՛, եւ Հ՝ Հկ՛Հ՛ա՛՛։

ՔՀ 27 Ա՛ Հ՛ցե՛ՀՀ ԱՐԿՀ։ Հկց ՔՀ, Ո՞Հա՛ա՛Հի
ա՛Հա։ ՀկՔ ՆՀ, Ես՛՛Հ՛ՀՀՀ՛Հ Հա։

(գլխ. ԻԹ.)

ՂԵ 29 Ելիր, մարգարէ արամանի: (Կամք
կինդանի ծննդեան պիտոյն:)

ՂԶ 30 Ելիր, պիտ ծննդենն քո: Հարց ինձ,
և՝ Հարցի մեզոց ոմանց: (Հմ
այլ ըստ Հարեւին:)

ՃԿ 3 Հօտնեաքդ ինձիկ պիտ. Հայր քեզ, ոմանք
խոցին: (գլխ. Լ.)

ՃԿ 5 Ելիր, Աւետարանի ծննդեանն Քրի:

Հօտնեաքդ Հռոմայեցւոց 3:

ՃՀ 6 Ի սուրբ շաբաթի, ոտն Հանդերձն և
Հայտնութեն Քրի: (Ի ինչ ոմ
տիցն երեսուն և հինգ օրէ:)

ՃԿ 14 Ի սուրբ ելիր, ոտն Հօհաննու կարա":

ՃՃ 15 Ելիր, Հնգ տղայ քեզ, Ի՞ տալիցու":

ՃԿ 16 Ելիր, Վերստին հայրնիմին, Ի մա
ռայ ելոխն, և Ի՞ բերեմցուք տար":

ՃԿ 18 Ելիր, Ի՞ոտնի, Տիրեմնի, Վարա
մայ, և Վտափրեսի Հգնաբերացն:

ՃՃ 19 Ի՞ աջին ինձիկ պիտ. Հայր ելիր, Ո՞ չարու
ած տղացն: (գլխ. Լ.)

ՃԿ 20 Ելիր, Ծնեղոսի քո ելիրն և ման
կանցն Հրեից:

ՃՃ 21 Ելիր, Ինկարեսի և Հօրեսի: և
Ասղեսի, Վաղիքեսի և Ադի

գոլխոյ : Կայ ասէ, Ի զ քեզ արդարա-
ի 23 ծշէթ, Ո՞ւ ահանայ գոլխոյնդ : Ի՞նչ
գիտեայ կուսին . և այլն : Կայ ասէ,
Սէ՞ծ արարիչ :
գձ 25 շէթ, Ի՞մանասի, և ինչ լուի՞ այլա՞ :
գկ 26 Ի՞րկնիզ ալիկ . Կայ չձ , Ի՞մարիչդ ա-
րարածոց : Կին չկ, Տէսիչ վայլակ՞ :
գձ 27 Ը շէթ, Ի՞նչ գիտէսի , Ա՞սկարին՞ . և
այլն : Կայ ասէ, Աւր բարձրեալ է՞ս :
գկ 28 Ը շէթ, Ի՞նգրէի գօրա՞ և Ի՞անուանին .
կալինիկոսի և՞ Ոսէեսոյ մկրտչին :
ասկ 30 Ը շէթ, Ի՞նգրիսանոսի , և կնոջն Ի՞նդ-
ասոյ . Ղուէոգոսոսի և Ի՞րէնէոսի
սի վկ՞ : Կայ չձ , Ի՞նոխակ :
Ի Ե
կկ 1 շէթ, սէյն Ի՞րիգորի ասծաբանին :
գձ 2 Ի՞րնդ ալիկ . Հայոց չկ , Ի՞սոսր կե-
նաչ : Կին չձ , Ի՞ձայն սհեղ :
(Ի՞նչ եղիցի ձեզ եւ զի՞նչ գինի վար
պաշտիք յաստուածոցն հեթն պետս :)
գկ 3 Ը շէթ, Ի՞անաբայեցւոցն, Ի՞նիւզա
լեա քահանային . և այլն : Կայ չձ ,
Ի՞նդ սէսբ :
գձ 4 Ը շէթ, Ի՞նիսուսեան մկրտչին :
ասձ 6 Ե շէթ, Ոսկեայ եւ երից գաւառացն :
Կայ չէկ , ( )ւկնուեք զ քեզ :
գձ 8 շէթ, Ասգեոց և ինուսանդի սէյ Ի ու
սաւերչին, Ի՞նիսուսիկեան . և այլն :
գկ 9 Ը ալիկ . Կին չէկ, Ի՞զ յաղթ ի՞նչ
Ի՞նչ : (Ի՞նկնեզ աստաչէսին :

ישעיה מ"ט
3 ויאמר לי עבדי ישראל אשר בך אתפאר׃
4 ואני אמרתי לריק יגעתי להבל ותוהו כחי כליתי אכן משפטי את יי׃
5 ועתה אמר יי יוצרי מבטן לעבד לו לשובב יעקב אליו ויסף לא יאסף ואכבד בעיני יי ואלהי היה עזי׃
6 ויאמר נקל מהיותך לי עבד להקים את שבטי יעקב ונצירי ישראל להשיב ונתתיך לאור גוים להיות ישועתי עד קצה הארץ׃
7 כה אמר יי גואל ישראל קדושו לבזה נפש למתעב גוי לעבד משלים מלכים יראו וקמו שרים וישתחוו למען יי אשר נאמן קדוש ישראל ויבחרך׃
8 כה אמר יי בעת רצון עניתיך וביום ישועה עזרתיך ואצרך ואתנך לברית עם להקים ארץ להנחיל נחלות שוממות׃
9 לאמר לאסורים צאו לאשר בחשך הגלו על דרכים ירעו ובכל שפיים מרעיתם׃
10 לא ירעבו ולא יצמאו ולא יכם שרב ושמש כי מרחמם ינהגם ועל מבועי מים ינהלם׃
11 ושמתי כל הרי לדרך ומסלותי ירומו׃
12 הנה אלה מרחוק יבאו והנה אלה מצפון ומים ואלה מארץ סינים׃
13 רנו שמים ותגילי ארץ ופצחו הרים רנה כי נחם יי עמו ועניו ירחם׃
14 ותאמר ציון עזבני יי ואדני שכחני׃
15 התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה גם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחך׃
16 הן על כפים חקתיך חומתיך נגדי תמיד׃
17 מהרו בניך מהרסיך ומחריבך ממך יצאו׃
18 שאי סביב עיניך וראי כלם נקבצו באו לך חי אנכי נאם יי כי כלם כעדי תלבשי וכקשר תקשרי עליהם כי חרבותיך ושממותיך ועתה צרי מיושב ורחקו בלעיך׃
19 עוד באזניך בני שכולך יאמרו הצר לי מקום גוה לי לשבת׃
20 ואמרת בלבבך מי ילד לי את אלה ואני שכולה וגלמודה גלה וסורה ואלה מי גדל הן אני נשארתי לבדי מאין אלה׃
21 כה אמר אדני יי הנה אשא אל גוים ידי ואל עמים ארים נסי והביאו בניך בחצן ובנותיך על כתף תנשאנה׃
22 והיו מלכים אמניך ושרותיהן מיניקותיך פני ארצה ישתחוו לך ועפר רגליך ילחכו וידעת כי אני יי אשר לא יבשו קוי׃
23 התקח מגבור טרף ואם שבי צדיק ימלט׃
24 כי כה אמר יי גם שבי גבור יקח ומצוד עריץ יפלט ואת ריבך אנכי ריב ואת בניך אושיע׃
25 והאכלתי את מוניך את בשרם ואת דמם כעסיס ישכרון וידעו כל בשר כי אני יי מושיעך וגואלך אביר יעקב׃
26 כה אמר יי איה ספר כריתות אמכם אשר שלחתיה או מי מנושי אשר אמכרתי לכם בם הן בעונתיכם נמכרתם ובפשעיכם שלחה אמכם׃
27 מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה הקצר קצרה ידי מפדות ואם אין בי כח להציל הן בגערתי אחריב ים אשים נהרות מדבר תבאש דגתם מאין מים ותמת בצמא׃
28 אלבישה שמים קדרות ושק אשים כסותם׃
29 אדני יי נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר יעיר בבקר בבקר יעיר לי אזן לשמע כלמודים׃
30 אדני יי פתח לי אזן ואנכי לא מריתי אחור לא נסוגתי׃
31 גויתי לי מכים ולחיי לרטים פני לא הסתרתי מכלמות ורק׃
32 ואדני יי יעזר לי על כן לא נכלמתי על כן שמתי פני כחלמיש ואדע כי לא אבוש׃
33 קרוב מצדיקי מי יריב אתי נעמדה יחדו מי בעל משפטי יגש אלי׃
34 הן אדני יי יעזר לי מי הוא ירשיעני הן כלם כבגד יבלו עש יאכלם׃
35 מי בכם ירא יי שמע בקול עבדו אשר הלך חשכים ואין נגה לו יבטח בשם יי וישען באלהיו׃
36 הן כלכם קדחי אש מזרי זיקות לכו באור אשכם ובזיקות אשר הצתתם מידי לכם היתה למעצבה תשכבון׃
37 שמעו אלי רדפי צדק מבקשי יי הביטו אל צור חוצבתם ואל מקבת בור נקרתם׃
38 הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם כי אחד קראתיו ואברכהו ואברבהו׃
39 כי ינחם יי ציון ינחם כל חרבותיה וישם מדברה כעדן וערבתה כגן יי ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה׃
40 הקשיבו אלי עמי ולאמי אלי האזינו כי תורה מאתי תצא ומשפטי לאור עמים ארגיע׃
41 קרוב צדקי יצא ישעי וזרעי עמים ישפטו אלי איים יקוו ואל זרועי ילברו׃
42 שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא מרב אונים ואמיץ כח איש לא נעדר׃
43 למה תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי מיי ומאלהי משפטי יעבר׃
44 הלא ידעת אם לא שמעת אלהי עולם יי בורא קצות הארץ לא ייעף ולא יגע אין חקר לתבונתו׃
45 נותן ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה׃
46 ויגעו נערים ויעפו ובחורים כשול יכשלו׃
47 וקוי יי יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו׃
48 החרישו אלי איים ולאמים יחליפו כח יגשו אז ידברו יחדו למשפט נקרבה׃
49 מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו יתן לפניו גוים ומלכים ירד יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו׃
50 ירדפם יעבר שלם ברגל לא יבוא בדרך׃
51 מי פעל ועשה קורא הדרות מראש אני יי ראשון ואת אחרנים אני הוא׃
52 ראו איים ויראו קצות הארץ יחרדו קרבו ויגשו׃
53 איש לרעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק׃
54 ויחזק חרש את צורף מחליק פטיש את הולם אמר לדבק טוב הוא ויחזקהו במסמרות לא יפיק׃
55 ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתי בו זרע אברהם אהבי׃
56 אשר החזקתיך מקצות הארץ ומאציליה קראתיך ואמר לך עבדי אתה בחרתיך ולא מאסתיך׃
57 אל תירא כי עמך אני אל תשתע כי אני אלהיך אמצתיך אף עזרתיך אף תמכתיך בימין צדקי׃
58 הן יבשו ויכלמו כל הנחרים בך יהיו כאין ויאבדו אנשי ריבך׃
59 תבקשם ולא תמצאם אנשי מצתך יהיו כאין וכלא אנשי צבאך׃
60 כי אני יי אלהיך מחזיק ימינך האמר לך אל תירא אני עזרתיך׃
61 אל תירא תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתיך נאם יי וגואלך קדוש ישראל׃
62 הנה שמתיך לחרוץ חדש בעל פיות תדוש הרים ותדק וגבעות כמוץ תשים׃
63 תזרם ורוח תשא וסערה תפיצם ואתה תגיל ביי בקדוש ישראל תתהלל׃
64 העניים והאביונים מבקשים מים ואין לשונם בצמא נשתה אני יי אענם אלהי ישראל לא אעזבם׃
65 אפתח על שפיים נהרות ובתוך בקעות מעינות אשים מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים׃
66 אתן במדבר ארז שטה והדס ועץ שמן אשים בערבה ברוש תדהר ותאשור יחדו׃
67 למען יראו וידעו וישימו ויחכמו יחדו כי יד יי עשתה זאת וקדוש ישראל בראה׃
68 הגישו ריבכם אמר יי הגישו עצומותיכם אמר מלך יעקב׃
69 יגישו ויגידו לנו את אשר תקרינה הראשנות מה הגידו שימנו לבנו ונדעה אחריתן או האשמיענו׃
70 הגידו הבאות אחור ונאמרה כי אלהים אתם אף תיטיבו או תרעו ונספרה ונרא יחדו׃
71 הן אתם מאפע ופעלכם מאין תועבה יבחר בכם׃
72 הקים מצפון ויבא ממזרח שמש יקרא בשמי ויבא סגנים כמו חמר וכמו יוצר יבוס׃
73 מי הגיד מראשית ונדע ומלפנים ונאמר אין אף מגיד אף משמיע אף אין שמע אמריכם׃
74 ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן׃
75 וארא ואין איש ואין יועץ ואשאל מהם ויענו דבר׃
76 הן כלם און פעלם תהו ורוחו נסכיהם׃
77 הן עבדי אתמך בו בחירי רצתה נפשי נתתי רוחי עליו משפט לגוים יוציא׃
78 לא יצעק ולא ישא ולא ישמיע בחוץ קולו׃
79 קנה רצוץ לא ישבר ופשתה כהה לא יכבנה לאמת יוציא משפט׃
80 לא יכהה ולא ירוץ עד ישים בארץ משפט ולתורתו איים יקוו׃
81 כה אמר האל יי בורא השמים ונוטיהם רקע הארץ וצאצאיה נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים בה׃
82 אני יי קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרך ואתנך לברית עם לאור גוים׃
83 לפקח עינים עורות להוציא מכלא אסיר מבית כלא יושבי חשך׃
84 אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים׃
85 הראשנות הנה באו וחדשות אני מגיד בטרם תצמחנה אשמיעכם׃
86 שירו ליי שיר חדש תהלתו מקצה הארץ יורדי הים ומלואו איים ויושביהם׃
87 ישאו מדבר וערים חצריה ישבו קדר תרעו יושבי סלע מראש מהרים יצוחו׃
88 ישימו ליי כבוד ותהלתו באיים יגידו׃
89 יי כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה ירנין אף יצרח על אויביו יתגבר׃
90 החשיתי מעולם אחריש אתאפק כיולדה אפעה אשים ואנשם יחדו׃
91 אחריב הרים וגבעות וכל עשבם אוביש ושמתי נהרות לאיים ואגמים אוביש׃
92 והולכתי עורים בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעום אשים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור אלה הדברים עשיתים ולא עזבתים׃
93 נסוגו אחור יבשו בושה הבוטחים בפסל האמרים למסכה אתם אלהינו׃
94 החרשים שמעו והעורים הביטו לראות׃
95 מי עור כי אם עבדי וחרש כמלאכי אשלח מי עור כמשלם ועור כעבד יי׃
96 ראית רבות ולא תשמר פקוח אזנים ולא ישמע׃
97 יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר׃
98 והוא עם בזוז ושסוי חפירו כלם באורים ובבתי כלאים טמנו היו לבז ואין מציל למשסה ואין אומר השב׃
99 מי בכם יאזין זאת יקשיב ויאזין לאחר׃
100 מי נתן למשסה יעקב וישראל לבזזים הלא יי זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו ללכת ולא שמעו בתורתו׃
101 וישפך עליו חמת אפו ועז מלחמה ותלהטהו מסביב ולא ידע ותבער בו ולא ישים על לב׃
102 ועתה כה אמר יי בוראך יעקב ויוצרך ישראל אל תירא כי גאלתיך קראתי בשמך לי אתה׃
103 כי תעבר במים אתך אנכי ונהרות לא ישטפוך כי תלך בגחלת לא תכוה ולהבה לא תבער בך׃
104 כי אני יי אלהיך קדוש ישראל מושיעך נתתי כפרך כוש וסבא תחתיך׃
105 מאז היותך יקר בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם תחתיך ולאמים תחת נפשך׃
106 אל תירא כי עמך אני ממזרח אביא זרעך וממערב אקבצך׃
107 אמר לצפון תני ולתימן אל תכלאי הביאי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ׃
108 כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו׃
109 הוציא עם עור ועינים ויש חרשים ואזנים ויש׃
110 כל הגוים נקבצו יחדו ויאספו לאמים מי בהם יגיד זאת וראשנות ישמיענו יתנו עדיהם ויצדקו ישמעו ויאמרו אמת׃
111 אתם עדי נאם יי ועבדי אשר בחרתי למען תדעו והאמינו לי ותבינו כי אני הוא לפני לא נוצר אל ואחרי לא יהיה׃
112 אנכי אנכי יי ואין מבלעדי מושיע׃
113 אנכי הגדתי והושעתי והשמעתי ואין בכם זר ואתם עדי נאם יי ואני אל׃
114 גם מיום אני הוא ואין מידי מציל פעל ומי אשיבנה׃
115 כה אמר יי גואלכם קדוש ישראל למענכם שלחתי בבלה והורדתי כלם בריחים וכשדים באניות רנתם׃
116 אני יי קדושכם בורא ישראל מלככם׃
117 כה אמר יי הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה׃
118 המוציא רכב וסוס חיל ועזוז יחדו ישכבו בל יקומו דעכו כפשתה כבו׃
119 אל תזכרו ראשנות וקדמניות אל תתבוננו׃
120 הנני עשה חדשה עתה תצמח הלא תדעוה אף אשים במדבר דרך בישימון נהרות׃
121 תכבדני חית השדה תנים ובנות יענה כי נתתי במדבר מים נהרות בישימון להשקות עמי בחירי׃
122 עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו׃
123 ולא אותי קראת יעקב כי יגעת בי ישראל׃
124 לא הבאת לי שה עולתיך ולא כבדתני בזבחיך לא העבדתיך במנחה ולא הלאיתיך בלבונה׃
125 לא קנית לי בכסף קנה ולא חלבי זבחיך הרויתני אך הטרחתני בחטאתיך הלאיתני בעונתיך׃
126 אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני ולא אזכר חטאתיך׃
127 הזכירני נשפטה יחד ספר אתה למען תצדק׃
128 אבך ראשון חטא ומליציך פשעו בי׃
129 ואחללו שרי קדש ואתן לחרם יעקב וליסורים ישראל׃
130 ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו׃
131 כה אמר עשך ויצרך מבטן יעזרך אל תירא עבדי יעקב וישרון בחרתי בו׃
132 כי אצק מים על צמא ונוזלים על יבשה אצק את רוחי על זרעך וברכתי על צאצאיך׃
133 ופרחו בין חציר כערבים על יבלי מים׃
134 זה יאמר אני ליי וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו ליי ובשם ישראל יכנה׃
135 כה אמר יי מלך ישראל וגואלו יי צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים׃
136 ומי כמוני יקרא ויגדה ויערכה לי משומי עם עולם ואתיות ואשר תבאנה יגידו למו׃
137 אל תפחדו ואל תיראו הלא מאז השמעתיך והגדתי ואתם עדי הישנו אלוה מבלעדי ואין צור בל ידעתי׃
138 יוצרי פסל כלם תהו וחמודיהם בל יועילו ועדיהם המה בל יראו ובל יבינו למען יבשו׃
139 מי יצר אל ופסל נסך בלתי הועיל לו׃
140 הן כל חבריו יבשו והחרשים המה מאדם יקבצו יעמדו יחדו יפחדו יבשו יחדו׃
141 חרש ברזל מעצד ופעל במפחים ובזרועות כח יפעל גם רעב ואין כח לא שתה מים ויעף׃
142 חרש עץ נטה קו יתארהו במשחים יעשהו במקצעות ובמחוגה יתארהו ועשהו כתבנית איש ככבוד אדם לשבת בבית׃
143 לכרת לו ארזים ויקח תר ואלון ואמץ לו בעצי היער נטע ארז וגשם יגדל׃
144 והיה לאדם למבער ויקח מהם ויחם אף יעצה ויאפה לחם אף פעל לאל ויסגדה עשהו פסל ויפל לו׃
145 חציו שרף באש על חציו יאכל בשר יצלה צלי וישבע אף יחם ויאמר האח חמותי ראיתי אש׃
146 ויתרו עשהו לפסל לו ויסגד ויתפלל אליו ויאמר הצילני כי אלי אתה׃
147 לא ידעו ולא יבינו כי טח מראות עיניהם מהשכיל לבותם׃
148 ולא ישיב אל לבו ולא דעת ולא תבונה לאמר חציו שרפתי באש ואף אפיתי על גחליו לחם אצלה בשר ואוכל ויתרו לתועבה אעשה לעץ אסגוד׃
149 רעה מאפר לבו הוטה ולא יציל את נפשו ולא יאמר הלא שקר בימיני׃
150 זכר אלה יעקב וישראל כי עבדי אתה יצרתיך עבד לי אתה ישראל לא תנשני׃
151 מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך׃
152 רנו שמים כי עשה יי הריעו תחתיות ארץ פצחו הרים רנה יער וכל עץ בו כי גאל יי יעקב ובישראל יתפאר׃
153 כה אמר גואלך ויוצרך מבטן אני יי עשה כל נוטה שמים לבדי רקע הארץ מי אתי׃
154 מפר אותות בדים וקוסמים ישגע אחור יסב חכמים ודעתם יסכל׃
155 מקים דבר עבדו ועצת מלאכיו ישלים האמר לירושלם תושב ולערי יהודה תבנינה וחרבותיה אקומם׃
156 האמר למצולה חרבי ויבשתיך אוביש׃
157 האמר לכורש רעי וכל חפצי ישלם ולאמר לירושלם תבנה ולהיכל יוסד חרבך׃
158 כה אמר יי למשיחו לכורש אשר החזקתי בימינו לרד לפניו גוים ומתני מלכים אפתח לפתח לפניו דלתים ושערים לא יסגרו׃
159 אני לפניך אלך והרים אשוה דלתות נחשת אשבר ובריחי ברזל אגדע׃
160 ונתתי לך אוצרות חשך ומטמוני מסתרים למען תדע כי אני יי הקורא בשמך אלהי ישראל׃
161 למען עבדי יעקב וישראל בחירי ואקראך בשמך אכנך ולא ידעתני׃
162 אני יי ואין עוד זולתי אין אלהים בלעדי אאזרך ולא ידעתני׃
163 למען ידעו ממזרח שמש וממערב כי אין בלעדי אני יי ואין עוד׃
164 יוצר אור ובורא חשך עשה שלום ובורא רע אני יי עשה כל אלה׃
165 הרעיפו שחקים ממעל ושחקים יזלו צדק תפתח הארץ ויפרו ישעה וצדקה תצמיח יחדו אני יי בראתיו׃
166 הוי רב את יצרו חרש עם חרשי חרסים החומר ליוצרו הכי יאמר חמר למי יצר ופעלך לא ידים לו׃
167 הוי אמר לאב מה תוליד ולאשה מה חלתה׃
168 כה אמר יי קדוש ישראל ויוצרו השאלוני עתידות על בני ועל פעל ידי תצוני׃
169 אנכי עשיתי ארץ ואדם עליה בראתי אני ידי נטו שמים וכל צבאם צויתי׃
170 אני העירתיהו בצדק וכל דרכיו אישר הוא יבנה עירי ושלחי יעזב לא במחיר ולא בשחד אמר יי צבאות׃
171 כה אמר יי יגיע מצרים וסחר כוש וסבאים אנשי מדה עליך יעברו ולך יהיו אחריך בזיקים יעברו אל תצלם ישתחוו ואליך יתחננו אך בך אל ואין עוד אפס אלהים׃
172 אכן אתה אל מסתתר אלהי ישראל מושיע׃
173 בושו וגם נכלמו כלם יחד הלכו בכלמה חרשי צירים׃
174 ישראל נושע ביי תשועת עולמים לא תבושו ולא תכלמו עד עולמי עד׃
175 כי כה אמר יי בורא השמים הוא האלהים יוצר הארץ ועשה הוא כוננה לא תהו בראה לשבת יצרה אני יי ואין עוד׃
176 לא בסתר דברתי במקום ארץ חשך לא אמרתי לזרע יעקב תהו בקשוני דובר צדק מגיד מישרים׃
177 הקבצו ובואו יגשו יחדו פליטי הגוים לא ידעו הנשאים את עץ פסלם ומתפללים אל אל לא יושיע׃
178 הגידו והגישו אף יועצו יחדו מי השמיע זאת מאז הנגידה מקדם הלא אני יי ואין עוד אלהים זולתי אל צדיק ומושיע אין זולתי׃
179 פנו אלי והושעו כל אפסי ארץ כי אני אל ואין עוד׃
180 בי נשבעתי יצא מפי צדקה דבר ולא ישוב כי לי תכרע כל ברך תשבע כל לשון׃
181 אך יי בי יאמר לי צדקות ועזו יבואו עד אליו וכלמו כל הנחרים בו׃
182 בי יי יצדקו ויתהללו כל זרע ישראל׃
183 נבו כרע משא נשו עמוסיהם היו לבהמה ולבעיר נשאיכם נשוא עמוסים׃
184 כרע שח יחדו משא לא יכלו למלט והנפשם בשבי תלכנה׃
185 שמעו אלי בית יעקב וכל שארית בית ישראל הנשאים מבטן הנסבלים מרחם׃
186 ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבל אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט׃
187 למי תדמיוני ואשוה ותמשילוני ונדמה׃
188 הזהבים מכיס יעתרו וכסף במאזנים ישקלו שכרו צורף ויעשהו אלוה יפלו אף ישתחוו׃
189 ישאוהו על כתף יסבלוהו וינחוהו במקומו ויעמד ממקומו לא יזוע אף יצעק אליו ולא יענה מצרתו לא יושיענו׃
190 זכרו זאת והתאשדו השיבו פושעים על לב׃
191 זכרו ראשנות מעולם כי אני אל ואין עוד אלהים ואין כמוני׃
192 מגיד מראשית באחרית ומקדם אשר לא נעשו לאמר עצתי תקום וכל חפצי אעשה׃
193 קרא מזרח עוף ממרחק איש עצתי ומארץ רחוקה את איש עצתי אף דברתי אף אביאנה יצרתי אף אעשנה׃
194 שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה׃
195 קרבתי צדקי לא ירחק וישעתי לא תאחר ונתתי בציון תשועה לישראל תפארתי׃
196 רדי ושבי בעפר בתולת בת בבל שבי לארץ אין כסא בת כשדים כי לא תוסיפי יעוד עוד רכה ועדינה׃
197 קחי רחים וטחני קמח גלי צמתך חשפי שבל גלי שוק עברי נהרות׃
198 תגל ערותך גם תראה חרפתך אקח נקם ולא אפגע אדם׃
199 גואלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל׃
200 שבי דומי בחשך בת כשדים כי לא תוסיפי יקרא לך גברת ממלכות׃
201 קצפתי על עמי חללתי נחלתי ואתנם בידך לא שמת להם רחמים על זקן הכבדת עולך מאד׃
202 ותאמרי לעולם אגברת עד לא שמת אל לבך לאחריתה׃
203 ועתה שמעי זאת עדנות היושבת לבטח האמרת בלבבך אני ואפסי עוד לא אשב אלמנות ולא אדע שכל׃
204 ותבואנה לך שתי אלה פתאם ביום אחד שכל ואלמנות כתמם באו עליך ברב חבריך בעצם חבריך׃
205 ותבטחי ברעתך אמרת אין ראני חכמתך ודעתך היא שובבתך ותאמרי בלבבך אני ואפסי עוד׃
206 ובאה עליך רעה לא תדעי ושאת תפול עליך לא תוכלי כפרה והשאת פתאם תבוא עליך לא תדעי׃
207 עמדי נא באלהיך בהבל אשר יגעת בו מנעוריך אולי תוכלי אולי תעריצי׃
208 נלאית ברב עצתיך יעמדו נא וישיעוך החברי שמים החזי כוכבים מודיעים מחדשים מאשר יבואו עליך׃
209 הנה היו כקש אש שרפתם לא יצילו את נפשם מיד להבה אין גחלים לחמם אור לשבת בו׃
210 כן היו לך אשר יגעת בם סחרך מנעוריך איש לעברו נדדו אין מושיע לך׃
211 שמעו זאת בית יעקב הנקראים בשם ישראל ומימי יהודה יצאו הנשבעים בשם יי ואת אלהי ישראל יזכירו לא באמת ולא בצדקה׃
212 כי מעיר הקדש נקראו ועל אלהי ישראל נשענו יי צבאות שמו׃
213 הראשנות מאז הגדתי ומפי יצאו ואשמיעם פתאם עשיתי ותבאנה׃
214 מאז הגיד לך ולא ראית אף לא ידעת אף לא פתח אזנך כי ידעתי בגוד תבגוד ופשע מרחם קראתיך׃
215 למען שמי אאריך אפי ותהלתי אחטם לך לבלתי הכרתך׃
216 הנה צרפתיך ולא בכסף בחרתיך בכור עוני׃
217 למעני למעני אעשה כי איך יחל ותהלתי לאחר לא אתן׃
218 שמע אלי יעקב וישראל קוראי אני הוא אני ראשון אף אני אחרון׃
219 אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים קורא אני אליהם יעמדו יחדו׃
220 כלם התקבצו ושמעו מי בהם הגיד אלה אהבו יי יעשה חפצו בבבל ולזרע כשדים׃
221 אני אני דברתי אף קראתיו הביאתיו והצליח דרכו׃
222 קרבו אלי שמעו זאת לא מראשית בסתר דברתי מעת היותה שם אני ועתה אדני יי שלחני ורוחו׃
223 כה אמר גואלך קדוש ישראל אני יי אלהיך מלמדך להועיל מדריכך בדרך תלך׃
224 לו הקשבת למצותי ויהי כנהר שלומך וצדקתך כגלי הים׃
225 ויהי כחול זרעך וצאצאי מעיך כמעיו לא יכרת ולא ישמד שמו מלפני׃
226 צאו מבבל ברחו מכשדים בקול רנה הגידו השמיעו זאת הוציאוה עד קצה הארץ אמרו גאל יי עבדו יעקב׃
227 ולא צמאו במדבר הוליכם מוציא להם מים מצור בקע ויזובו מים׃
228 אין שלום אמר יי לרשעים׃
229 קראי מבטן יי ממעי אמי הזכיר שמי׃
230 וישם פי כחרב חדה בצל ידו חבאני וישמני לחץ ברור אשפתני׃
231 ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר׃
232 ואני אמרתי לריק יגעתי להבל ותוהו כחי כליתי אכן משפטי את יי׃
233 ועתה אמר יי יוצרי מבטן לעבד לו לשובב יעקב אליו ויסף לא יאסף ואכבד בעיני יי ואלהי היה עזי׃
234 ויאמר נקל מהיותך לי עבד להקים את שבטי יעקב ונצירי ישראל להשיב ונתתיך לאור גוים להיות ישועתי עד קצה הארץ׃
235 כה אמר יי גואל ישראל קדושו לבזה נפש למתעב גוי לעבד משלים מלכים יראו וקמו שרים וישתחוו למען יי אשר נאמן קדוש ישראל ויבחרך׃
236 כה אמר יי בעת רצון עניתיך וביום ישועה עזרתיך ואצרך ואתנך לברית עם להקים ארץ להנחיל נחלות שוממות׃
237 לאמר לאסורים צאו לאשר בחשך הגלו על דרכים ירעו ובכל שפיים מרעיתם׃
238 לא ירעבו ולא יצמאו ולא יכם שרב ושמש כי מרחמם ינהגם ועל מבועי מים ינהלם׃
239 ושמתי כל הרי לדרך ומסלותי ירומו׃
240 הנה אלה מרחוק יבאו והנה אלה מצפון ומים ואלה מארץ סינים׃
241 רנו שמים ותגילי ארץ ופצחו הרים רנה כי נחם יי עמו ועניו ירחם׃
242 ותאמר ציון עזבני יי ואדני שכחני׃
243 התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה גם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחך׃
244 הן על כפים חקתיך חומתיך נגדי תמיד׃
245 מהרו בניך מהרסיך ומחריבך ממך יצאו׃
246 שאי סביב עיניך וראי כלם נקבצו באו לך חי אנכי נאם יי כי כלם כעדי תלבשי וכקשר תקשרי עליהם כי חרבותיך ושממותיך ועתה צרי מיושב ורחקו בלעיך׃
247 עוד באזניך בני שכולך יאמרו הצר לי מקום גוה לי לשבת׃
248 ואמרת בלבבך מי ילד לי את אלה ואני שכולה וגלמודה גלה וסורה ואלה מי גדל הן אני נשארתי לבדי מאין אלה׃
249 כה אמר אדני יי הנה אשא אל גוים ידי ואל עמים ארים נסי והביאו בניך בחצן ובנותיך על כתף תנשאנה׃
250 והיו מלכים אמניך ושרותיהן מיניקותיך פני ארצה ישתחוו לך ועפר רגליך ילחכו וידעת כי אני יי אשר לא יבשו קוי׃
251 התקח מגבור טרף ואם שבי צדיק ימלט׃
252 כי כה אמר יי גם שבי גבור יקח ומצוד עריץ יפלט ואת ריבך אנכי ריב ואת בניך אושיע׃
253 והאכלתי את מוניך את בשרם ואת דמם כעסיס ישכרון וידעו כל בשר כי אני יי מושיעך וגואלך אביר יעקב׃
254 כה אמר יי איה ספר כריתות אמכם אשר שלחתיה או מי מנושי אשר אמכרתי לכם בם הן בעונתיכם נמכרתם ובפשעיכם שלחה אמכם׃
255 מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה הקצר קצרה ידי מפדות ואם אין בי כח להציל הן בגערתי אחריב ים אשים נהרות מדבר תבאש דגתם מאין מים ותמת בצמא׃
256 אלבישה שמים קדרות ושק אשים כסותם׃
257 אדני יי נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר יעיר בבקר בבקר יעיר לי אזן לשמע כלמודים׃
258 אדני יי פתח לי אזן ואנכי לא מריתי אחור לא נסוגתי׃
259 גויתי לי מכים ולחיי לרטים פני לא הסתרתי מכלמות ורק׃
260 ואדני יי יעזר לי על כן לא נכלמתי על כן שמתי פני כחלמיש ואדע כי לא אבוש׃
261 קרוב מצדיקי מי יריב אתי נעמדה יחדו מי בעל משפטי יגש אלי׃
262 הן אדני יי יעזר לי מי הוא ירשיעני הן כלם כבגד יבלו עש יאכלם׃
263 מי בכם ירא יי שמע בקול עבדו אשר הלך חשכים ואין נגה לו יבטח בשם יי וישען באלהיו׃
264 הן כלכם קדחי אש מזרי זיקות לכו באור אשכם ובזיקות אשר הצתתם מידי לכם היתה למעצבה תשכבון׃
265 שמעו אלי רדפי צדק מבקשי יי הביטו אל צור חוצבתם ואל מקבת בור נקרתם׃
266 הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם כי אחד קראתיו ואברכהו ואברבהו׃
267 כי ינחם יי ציון ינחם כל חרבותיה וישם מדברה כעדן וערבתה כגן יי ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה׃
268 הקשיבו אלי עמי ולאמי אלי האזינו כי תורה מאתי תצא ומשפטי לאור עמים ארגיע׃
269 קרוב צדקי יצא ישעי וזרעי עמים ישפטו אלי איים יקוו ואל זרועי ילברו׃
270 שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא מרב אונים ואמיץ כח איש לא נעדר׃
271 למה תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי מיי ומאלהי משפטי יעבר׃
272 הלא ידעת אם לא שמעת אלהי עולם יי בורא קצות הארץ לא ייעף ולא יגע אין חקר לתבונתו׃
273 נותן ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה׃
274 ויגעו נערים ויעפו ובחורים כשול יכשלו׃
275 וקוי יי יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו׃
276 החרישו אלי איים ולאמים יחליפו כח יגשו אז ידברו יחדו למשפט נקרבה׃
277 מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו יתן לפניו גוים ומלכים ירד יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו׃
278 ירדפם יעבר שלם ברגל לא יבוא בדרך׃
279 מי פעל ועשה קורא הדרות מראש אני יי ראשון ואת אחרנים אני הוא׃
280 ראו איים ויראו קצות הארץ יחרדו קרבו ויגשו׃
281 איש לרעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק׃
282 ויחזק חרש את צורף מחליק פטיש את הולם אמר לדבק טוב הוא ויחזקהו במסמרות לא יפיק׃
283 ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתי בו זרע אברהם אהבי׃
284 אשר החזקתיך מקצות הארץ ומאציליה קראתיך ואמר לך עבדי אתה בחרתיך ולא מאסתיך׃
285 אל תירא כי עמך אני אל תשתע כי אני אלהיך אמצתיך אף עזרתיך אף תמכתיך בימין צדקי׃
286 הן יבשו ויכלמו כל הנחרים בך יהיו כאין ויאבדו אנשי ריבך׃
287 תבקשם ולא תמצאם אנשי מצתך יהיו כאין וכלא אנשי צבאך׃
288 כי אני יי אלהיך מחזיק ימינך האמר לך אל תירא אני עזרתיך׃
289 אל תירא תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתיך נאם יי וגואלך קדוש ישראל׃
290 הנה שמתיך לחרוץ חדש בעל פיות תדוש הרים ותדק וגבעות כמוץ תשים׃
291 תזרם ורוח תשא וסערה תפיצם ואתה תגיל ביי בקדוש ישראל תתהלל׃
292 העניים והאביונים מבקשים מים ואין לשונם בצמא נשתה אני יי אענם אלהי ישראל לא אעזבם׃
293 אפתח על שפיים נהרות ובתוך בקעות מעינות אשים מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים׃
294 אתן במדבר ארז שטה והדס ועץ שמן אשים בערבה ברוש תדהר ותאשור יחדו׃
295 למען יראו וידעו וישימו ויחכמו יחדו כי יד יי עשתה זאת וקדוש ישראל בראה׃
296 הגישו ריבכם אמר יי הגישו עצומותיכם אמר מלך יעקב׃
297 יגישו ויגידו לנו את אשר תקרינה הראשנות מה הגידו שימנו לבנו ונדעה אחריתן או האשמיענו׃
298 הגידו הבאות אחור ונאמרה כי אלהים אתם אף תיטיבו או תרעו ונספרה ונרא יחדו׃
299 הן אתם מאפע ופעלכם מאין תועבה יבחר בכם׃
300 הקים מצפון ויבא ממזרח שמש יקרא בשמי ויבא סגנים כמו חמר וכמו יוצר יבוס׃
301 מי הגיד מראשית ונדע ומלפנים ונאמר אין אף מגיד אף משמיע אף אין שמע אמריכם׃
302 ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן׃
303 וארא ואין איש ואין יועץ ואשאל מהם ויענו דבר׃
304 הן כלם און פעלם תהו ורוחו נסכיהם׃
305 הן עבדי אתמך בו בחירי רצתה נפשי נתתי רוחי עליו משפט לגוים יוציא׃
306 לא יצעק ולא ישא ולא ישמיע בחוץ קולו׃
307 קנה רצוץ לא ישבר ופשתה כהה לא יכבנה לאמת יוציא משפט׃
308 לא יכהה ולא ירוץ עד ישים בארץ משפט ולתורתו איים יקוו׃
309 כה אמר האל יי בורא השמים ונוטיהם רקע הארץ וצאצאיה נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים בה׃
310 אני יי קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרך ואתנך לברית עם לאור גוים׃
311 לפקח עינים עורות להוציא מכלא אסיר מבית כלא יושבי חשך׃
312 אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים׃
313 הראשנות הנה באו וחדשות אני מגיד בטרם תצמחנה אשמיעכם׃
314 שירו ליי שיר חדש תהלתו מקצה הארץ יורדי הים ומלואו איים ויושביהם׃
315 ישאו מדבר וערים חצריה ישבו קדר תרעו יושבי סלע מראש מהרים יצוח

ՓԿ 9 ՀԵՔ, ԱՐՔԱՆԱՍԻ ՈՐ ԾԱՌԱՅԵՑԱՆ ՔԱՂԱՔԱ-
ՀԱՐԻՒՐ Ա ՄԱՅՐԱՊԱՏԻՆ :

ՄՃ 10 ԱՐՔԱՅ ԱՒԱԿ • ՀԱՐԻՑ ՔՃ , ՔԱՒԼՈՐՄՆ :
ՀԱՒԼ ՄՃ , ՔԱՆԱՔ ՅԱՐԱՒԵՔ ՔՐՅ :
(ԱՐՔԱՅԱՑՆ ՈՐ ԱՅՍՄԱՆՔ ԱՐԱՀՈՑՆ :)

ՍԿ 11 ՔՀԵՔ, ԱՀԿԱ ՈՐ ԱՅՔԱՄՆՔ : ՀԱՐՑ ՄԱԿ ,
ՕՄՆՁԱՒԱՔՈՒԼՔ :

ՔԿ 17 ԱՅՔ ԱՅՔԱՄՆՔ ԱՂ ՔՐԱՔՓՈՒՄԱՆ ԱՂՔԱՔՆ :
(ԱՒՐԻՑՑ ՍԱՒՐՔՆ Ի ՔՒՔ ՀԵՔ Ք :)
(ՏԵՒ ՅԱՒՍՒՔՒՆ ՀԱՔՔՆ , ՔԱՀՔԱՒՂ
ՀԱՒՔՔ ՔԵՂՍՔՔ :)

ՔՃ 7 ՀԱՔՔՔ ԱՂԱՔ • ՀՂՑ ՔԿ , ԱՂՀԱՔՔՂ :
ՀՄՂՔ ՔՃ , ԱՔՂԱՔՔ • ՂՔ ԱՂ ՅԱՔՐ ՀԱՂ-
ՔՔՔ : (ԱՔՔՔԿՂՂՂՆ ՈՐ ԱՔՔՂՂՆ :)

ՔԿ 8 ՔՀԵՔ, ԱՀԿԱ ՈՐ ԱՔՔՂՂՆ : ՂՔՔՆ ԱՂՀԱ-
ՅՆՆ ՀՈՒՆՔՂՔՔՆՆ Ի ԿԱՂՆՔՔՔ :

ՔՃ 9 ՔՂԵՔ ԱՀՑ • ՀՂՑ ՀԿ , ԱՒՐ ՀԱՐՑՆ ՄՔ՝ :

ՓԿ 14 ԱՅՔ ՔՔՔՂ ԱՂՔ-ՔԱԿՂՆ : (ՏԵՒ ՅԱՒՍ-
ՔՆՆ ՀՔՔՔ ՔՂՆՀ Ի ՔՒՔՔՔՔՔՔՔ ՂՂՂՂՆ :
ՀՔՔՔՔ ԱՀԵՑ ՀՂՂՔՔՔ Ք ՔՒՔՔՔ , ՀՅՔՔՔ-
ՔՔՔՔ ՀՔՔՔ ՔՔՔՂՔՔ Ք ՔՔՔՔՔՔՔՔ ՀՔՔՆՔՆ Ի
(Ի) ՔՔՔ , ՔՔՀՔՔՔՔ ՂՔՔՔՔ :)

ՄՃ 16 ՏՔՔՔՔՔՔ ԱՂՂՂՔ • ՀՄՂՔ ՀՃ , ՀՔՔՆ Ա
ՀՔՔՔՔՔՔ : (ՀՂՂՔ ՔՂՆ :) (ՀՔՔՔՔՂՂՆ
ՔՔՔՔ ՂՔՔՔՔՔՂՂ ՈՐ ԱՔՔՂՂՆ :)

ՀԿ 17 ՀՀԵՔ, ՈՐՔԿ ՂՔՔՔՔՔՔՔ : ՀԱՐՑ ՀՂՂ ,
ՂՂՀ ՀՔՔՔՔՔՔՔ :

ՔԿ 21 ՈՔՀԵՔ , ՔՔՔՔ ՂՀՀՔՔՔՔՔ Ք ՀՂՂՔ ՔՔՔՔՔՆ :

ՄԿ 23 ՂՔՔՔՔՂՂՆ ԱՂՂՂՔ • ՀՂՂՔ ՄՃ , ( ) ՀՂՂՔՔՔՔՔ

մարդ : Հմիք ասէ , Յարուցեալ և Սքանչելի Տէրն Հրեշտակն :

ԺԴ 24 Երկեր , Յոհաննէսայ և Պասիւհոյ : Տէր ասէ , Ես եմ արարիչ :

ԻԱ 30 Երկար կայիր . Տարց ասէ , Որ վն մերոյ փրկութեանն : Հմիք ասէ , Որ անձատ էութեանն :

Ա 1 Երեր , Ոգեներիսոյ եղանին , և Որբ կերակրի գինեաբոյն : Յակովբայ և Յուդասիսայ :

Բ 2 Երեր , Յուռնէլիոսի Տարեբա՛ , և Շմաւոնի արգասիա՛ն . և Պօղիկարպոսի Հայրապետն . և այլն :

Գ 7 Երկար կայիր . Տէր Երէ , Պետրոսեան : Հմիք ասէ , Երբ շուտ գոռար : (Առաջ հինգ անգամ եր Յակոբայ պէտն :)

Ա 9 Երեր պէտ , ոմն Յերուսաղէմ սէյ Յուսին կ Պետրոսէ :

Բ 10 Երեր պէտ . Տէր Երէ , Տէր ասէ մերոյ Յասուսեանցն :

Գ 14 Երկար կայիր . Տէր Եկ , Պետրիկեան ասէ : Հմիք ասէ , Որ կ մերոյ ես :

Գ 21 Քննչերեր կայիր . Տէր գնէ , Պետրոսէ որգին ասէ : Հմիք գնէ , Ծաձանին . Կ գայ ես յարուցեալ . և Պօղոսէ և Երկար :

Գ 22 Երեր , Պերսահամոս և Իսրա՛ . Յոգ մայի և Դաւիա՛ : և Պետրոսէ վր կայեն Տէր Եկ , Որ կ մարտի :

Գ 23 Երեր , Յաջէի մարդ՛ , և Յեր առա՛ :

գձ	28	Ի ԵԳԻՊՏՈՍ ԱՇԽԱՐՀ. հաղց ՚ի, ՚ի տեսլեան Հիսուսի: Հինգ ՚ի ձ, վասն աշխարհին Եգիպտոս: (յաղագս)
գկ	29	ԵՂԵՒ, ասդրամոյն արուսեակն: (Նախ կենդանացաւ ծննդեան ինչպէս:)
գձ	30	ՏԷՐԵՒ, տասն ծննդեանն Քրիստոսի. հաղց ՚ի, ասեն ( )կնոջէ ասեն հաղց: (Հրեայքն բառնամբէ:)
գկ	4	Հռոմայեցւոցն Աշխարհ ամէն. Հինգ ԵԿ, Հանդիսից խաղից: (յաղագս)
գձ	5	ԵՂԵՒ, Ամենայն մարդ (ծննդեանն Քրիստոսի:

Հռոմայեցւոցն Հրամանաւքն 2:

ատ	6	ԱՇԽԱՐՀ. Ընդունէր և Յայտնութիւն Քրիստոսի: (Ի խնդրոյ առաքելն եղեալ և սկզբ օրէ:)
ատձ	14	Ի ԽՈՒՍԱՓԵԼԻՔ, Յոհաննես հրամայեն:
ատկ	15	ՏԷՐԵՒ, Ամենայն հպատակեցան, Ի լսելոյ եղելոյն, և Ի բռնադատելոյ առիւծ:
քձ	16	ՀՐՁԻՔ, Հինգ ԵՁ, աղջ՝ Ի պատկերս:
քկ	17	ՏՐԻՔ, ոչխին Ի ընտանեաց Հրեաստանին:
գկ	19	ՀՐԵՒ, Ամենայնի Ի ձէ ելոյն և մանկանացոյց եղեալսն:
գձ	20	Ի ՊԱՏՈՒԱՐԻՆ Աշխարհ. Հինգ ՚ի ձ, Ո՞ր տալոյ ասդ արձանին:
գկ	21	ԵՂԵՒ, Ախտահարն և Յոհաննէս: և

Աղաչեմ, Պօղիքարպոս, և Ո-
գեմ։ Հարց ոմն, Ոչ ոք արա՛։
ա՛ 22 Գրեցի, Ո՛չ ահաղադ գոլովնայցուցն։
Ներքինաց կուսին։ և այլն։ Հարց
ոմն, Ոչ բանիւք միայն։
բ՛ 24 Գրեցի, Տիմոթէոս, Պատուական և Ինոփ
վեսոյ ձգնաժողովացն։
գ՛ 26 Գրեցի, ուեց Պօղիքարպոս Ի՛ղեանոյ և
Սիւրեայ։
դ՛ 27 Ներսէս Աղիկ։ Հարց ոչ, Ի՛մաստից արա
բացոց։ Հայր ոչ, Տէրտէր Իւղայի՛։
զ՛ 28 Գրեցի, Ներքինեաց, Վահագնեան,
Ա՛ստղի՛, Ադոնդ խոսոր, և Ի՛ղիա-
զարոս։ Հարց ոչ, Ի՛ղեանոյ։
է՛ 29 Գրեցի, Ի՛ղեգ վեր գրա՛ և Հանուկին։
Պաղինեիոսի և Ի՛ռոմեոսից վե՛։
ա՛ 31 Գրեցի, Ի՛ղեգ վիճակոսի, և կնոջն Ի՛ղեա-
ղեան։ Ղազարոսի և Ներքինեա-
նի վե՛։ Հարց ոչ, Ի՛ղեգ արա՛ գա։
Մարտ
բ՛ 2 Գրեցի, ուեցն Ադոնդի գիր արտագրին։
գ՛ 3 Ներսէս Աղիկ։ Հարց ոչ, Ի՛մաստից։
Հայր ոչ, Պատարագիչ գա։
դ՛ 4 Գրեցի, Վահագնեցւոցն, Ներքինա-
գա գահոյիցն։ և այլն։ Հարց ոչ,
Ա՛ղեքսանդր գրիչ ասա։
զ՛ 5 Գրեցի, Ներսիսեան վարդապետին։
է՛ 7 Գրեցի, ուեցն Սոփիայ և երկոց գաս-
պանացն։ Հարց ոչ, Ասէ՝ չմեռանիմ։
թ՛ 9 Գրեցի, Ասղուց և Ղուկասայ ուեցն Ներսէ-

			ին լսեսաա՞, Ա՛լիսաատակիսին • եւ այլն :
գկ	10	Հաղիզ Ալիկ • հայր էկ, Ի՛ գլխատուի	
		Կին : (Կրկնգն Ա՛ստջաւմրին :)	
գձ	11	Էշէլթ, պահք Ա՛ստջաւմրին • հայց	
		աղց՝ էկ, Ա՛նմկանցն գձացն :	
գկ	14	Էշէլթ պահց, Տ՛ին լ՛ աստջ • ոլ	
		ոան քաստանօրհ ոյ Ա՛ռլատանին	
		Կին Կատաճարն :	
գլ	3	Ա՛ռեջ բարեկենդանի Ալիս բակէն :	
		(Տ՛էս Կիշատն քան Կարեւի յառա	
		ջին հաքն :)	
քձ	7	Ա Էցելթ Ալիկ պահց • ոանե Ա՛ղջ	
		ոեայ Ալստին :	
ոձ	21	( ) ոանի Ալիս բակէն • ոլ Ի՛ յարու Էն	
		Կին Ա՛ղջ մերց : (Տ՛էս քան Կարեւի	
		յառաջին հաքն :)	
գկ	30	Էշէլթ , ոլ Համբարձմանէն Կին Ա՛ղջ	
		մերց չե լինիս : (Տ՛էս քան Կարեւի	
		յառաջին հատորն :)	
ոկ	9	Հոգւոյն սէր գտնուեսն Ալիս բակէն :	
		(Կրկնգաս Ի՛գիսաւորի ալէնց :)	
ոձ	16	Ա՛ստջին Ալիս բակէ • ակնկալէ յարու	
		Ալիս բակէից : (Ո՛ հայց Կիս բակէն	
		ասաս պէսց :)	
գջ	30	Ի՛լիսէ Ալիկ • Կնոց ասէ, Ալլ ես կիսի Կիս	
		կուտ մը ասելի մարդկան : Կանչ ու չ ,	
		Կիսատաճարին :	
գկ	7	Հաղիզ Ալիկ • հարց չէ , Ալլ Կի չե կիս	
		Կոյց Կիշէլ :	

ԻԱ	ԻԱ	Ի երեսաց Աստուծոյ. Համոզեա՛ք, զի յիմ կողմանէ ոչ ինչ գիտեն։ (Առաքեկիներն վասն գաւառին ոչինչ։)
ԻԲ	ԻԸ	Ի մարգարէիցն Աստուծոյ։ (Անիծեաց ուսուցանէր երկու շնորհս։) (Ցիս յաստուածային շնորհս ընդ մարդկային շնորհս։) (Ցիս ոչ ինչ ուրեք ի մարդկային շնորհս։)
ԻԳ	Դ	Ի մեռելոց Աստուծոյ. Հրեայ էիր, վասն այնորիկ։
ԻԴ	Ժ	Ի մեռելոց Աստուծոյ, զի յարուցեալ ոչ կրկին մեռանի Համբարձեալ յերկինս։
ԻԵ	ԺԱ	Ի մեռելոց Աստուծոյ. Հրեայ ոչ, Աստուածապաշտ։ Հաւատացեալ յարուցեալ։ (Անիծեաց ոչինչ։)
ԻԶ	ԺԲ	Ըստ մեռելոց, ոչ ինչ ունի Աստուածային. Հրեայ ոչ, Օրանգաս կոչի։
ԻԷ	Ժ	Ոչ Աստուածային ի գործս փրկչին։ (Անիծեաց ուսուցանէր գործ շնորհս։) (Ցիս ունի հոգեկան յաստուածային հաւքն։)
ԻԸ	Թ	Ըստ մեռելոց, ոչ ինչ Աստուածային ձեռնարկ գործոյ փրկչին։ (Առաքեկիներ գործս ոչինչ։)
ԻԹ	Թ	Ըստ մեռելոց, ոչ ինչ հոգեկան. Համոզեա՛ք, ոչ հաւատացեալ մեռելոց ոչինչ։
ԼԱ	ԺԵ	Ոչ հոգեկան։ (Անիծեաց ուսուցանէր գործ շնորհս։) (Ցիս ունի հոգեկան յաստուածային հաւքն։)
ԼԲ	ԻԲ	Ի մարգարէից Աստուծոյ. Հրեայ ոչ, Աստուածապաշտ ոչ հաւատացեալ յարուցեալ։ (Առաքեկիներն

Ես	23	Եշեղ՝ սպասէ. և սուտ Աստուած. և սայլ։ Կայ ջուր, ՚Յոսափատեան։
Պէ	25	Եշեղ, Կայ ջուր, Որ Երթեալ անուն ՚Ցոյսափատ անուն, արուեստ։
ԱՂ	29 Ես	Ընդդէմ ինձ խոկայք. սուտ Ա տրտունջ ասէ Յովհ։ (Ա)ինչպէս անկեալ եղեալ է։)
ԱՃ	6	Ընդդէմ ինձէք հնձուած, ՚Ցոյսափատեան։
Պէ	13	Հոյակապէք ինձէ. Կայ Պէ, ՚Յոյս առ Ելիա. Ես Հրեշտակն. և Հոյակապ կայսն գասդ։
ՂՃ	20	Ա Երկեղ ինձէ. Կայ ջՃ, Պատանեցան. և Ես Հասցին։
ՊԷ	27	Ընտանեկեղ ինձէ. Խաչ գիտասէ։
Պէ	29	Պշեղ, Հոյակապեցաւոյ և Աստուածասէ. և այլն։ Կայ ջՃ, Ելիա Երգասդ Հաստ անօրինաց։
ԱՃ	30 Ես	Ա շեղ, Հարց ջՃ, (Ա)ղեաւոյ է ս Յոյ։ Ա ՚ր ոչխար։ (Ես՝ Հայրենի գիտ ընտանեկան յաւուրն հինգ։)
ԵՂ	2	Շեղ, սուտ Ես՝ անօրէն Հոյակապ և Ելիա։
ՂՃ	3	Ես Հոյակեղ ինձէ. Կայ ջՃ, Ես Հրեշտակ. Ես յաւուր յաւուրն է. և Ես խոյակապեցին։
ԵՂ	10	Ընդդէմ ինձէ. Կայ ՃՂ, Ես յաւուրն։ (գոհ ընկեր։)
ԵՃ	17	Տասնեկեղ ինձէ. Կայ ՃՃ, Հայն աշէ աստուած։ (գոհ ընկեր։) (Ընտրեցեալն գան յաւուրն ասացին։)

ԿԿ 18 ԵՂԵՔԵԼ, տուն Իսրայելացւոց: Համբ զի
ասացեալ ինչ ոչ առնիցէ՞:

ՂԴ 22 ԵՂԵՔԵԼ առաքեց, ասել ընդ Գադդիէլ և
ընդ ամենայն:

ԱԿԴ 24 Եւ ասացին ցնովքն, Համբ ասէ, Ոչ վասն
մերոյ փրկութեան: Զնոքա՞ս, ի յաւուրս
ցեաւր՝ և ի ժամանակի ոչ հրեշտակէր:

ՂԴ 25 ԵՂԵՔԵԼ, ի յաւետեանց և ի ասկանա՛ն
ց՝ և ի Եւ-ուհաւնոս և Իսրայէլացւոյ՝
կոչեցեալ և Իսրայէլ: և Եւ-ուհաւնոս
տուն մեր՛՝: Համբ ասէ, Ոչ ած արա՛՝:

ԱԽԱ 1 Եւ ելանէր Ոչխ՝ Համբ ասէ, Ես Եւ-ուհաւնոս
Համբ ած, ոչ ինձ:

ԱԿԱ 2 ԵՂԵՔԵԼ, Ընդ-ուհաւնոսի և ասկան՝ և Ոչ
կոչ-ուհաւնոսի զնովքն: Ի յաւետեանց
և Իսրայէլացւոյ:

ՂԴ 3 Ես ԵՂԵՔԵԼ, Ի՛ յաւետեանց, Ի յաւետեանց՝ և
ասկան: Համբ ասէ, Ոչ ես ես ես:

ՂԿ 8 Եւ ելանէր Ոչխ՝ Համբ ասէ, Ի՛ յաւետեանց ած:
Համբ ասէ, Ես ես ես ես ած: (Եւ ասկան
կոչեցեալ ած ի յաւետեանց ա՛Համբ:)

ԱՃԱ 9 ԵՂԵՔԵԼ ասէ՝ և ասկան՝ Ի յաւետեանց
Ես ես ես ես ի յաւետեանց:

ՂՃ 15 Եւ ելանէր Ոչխ՝ Համբ ասէ, Ես ես ես
ասկան՝ Համբ ասէ, Ոչ ես ես:

ԱԿԸ 18 Ես ԵՂԵՔԵԼ, Համբ ասէ, ասկան՝ Ոչ ես ես ասկան՝:

ՂԿ 22 Ես ես ես Ոչխ՝ Համբ ասէ, Ես ես ես
ես ես: Համբ ասէ, Ես ասկան՝ ես՝ ես
ես ես ես՝ և Եւ-ուհաւնոս ես:

23 ԵՂԵՔ, [illegible]

29 Ա ՏՅՈՒՐՔ ԱՂԱԿԵ · ՀՐԵՑԱՔ, Ա[illegible]
ՔԵ · ՀԱՄԲԵՔ ՁԵԶ, ՓԱՐԱՏՈՒՐԵՔ : (ՅԱՂԹԵՑԱՆ :)
(Ա[illegible]ՆԴՐԱՆ ՅՈՒՆՈՒԹԵՆ ԱՂՅՈՒՆ :)

30 ԵՂԵՔ, ՍՊԱՏ ՅՈՒՆԱՑԱՆՆ · ԻՆՔ · ՀՐՅ
ՒՔ, ՄԱՂՄԻՆ ( )ԿՅՈՒՐԱՂ ՄԵՐ ՄԵՋ
ՀԱՐՅՈՒՆ ՄԵՐՈՅ :

ՂԵՂԵՑԻ

1 ՏԵՂԵՔ ԱՂՅՈՒ · ՀԱՐՅ ՅԻՔ, ( )ԿՅՈՒՐԱՂ ՄԵՐ
ՄԵՋ ՈՐՅՈՒՐԱՂ :

5 ԱՂԱԿԵ · ՎԵՐԱՓԱՌՈՒՑԵՔ ՅՈՒՆՈՒԹԵՆՆ · ԻՆՔ :

ՅՈՎՆԵՐԻՈՍԻ ՀՌՈՄԱՅԵՑՈՑ I :

6 [illegible]ՆԵՔ, ՍՈՒՆ ( )ՅՈՒՆՔԵՍՈՒ ԵՒ ՅԱՅՍ
[illegible]ՈՒԵՆ · ԻՆՔ ԻՐ ՄԵՐՈՅ : (Ա[illegible]
ՍՈՒՄՆ ԵՐԵՍՈՒՆ ՀԱ ՅՈՎՆԱ ՍԱՐԿ :)

14 Ի[illegible]ՍՈՅՆ ԱՂԱԿԵ · ՀՄԵՔ ՅՂՔ, ՓԱՌՔ ՅԱ[illegible]

15 ԵՂԵՔ, ՅՈՀԱՆՆԵՍ ԱՌԱՔԱՒԵՑԻՆ :

16 ՅՂԵՔ, ՎԱՌՈՒՈՒՆՔ ՀԱՅՐՈՒՆՈՒՆ · ՈՐ ՀԱ
ՍԱՑ ԵՒՈՒՆՆ, ԵՒ Ի[illegible]ԲՆԱՒՈՐՈՒԱՑԱՒ :

17 ՅՂԵՔ՝ ՀԱՐՅ ԵՑ, ՈՐ ԱՒՐԻՑՈՒՑՔ :

18 ԵՂԵՔ, Ի[illegible]ՆՈՑՆՔ, ՅՈՒԴԱՆՔ, ՊԱՐՍԱ
ՑԱՅ, ԵՒ Ի[illegible]ՆՈՒԹԻՒՆՔ ՀԳՆԱՒՈՐՈՒՑՆ :

20 ՀԵՂԵՔ, ՇՈՒՏԱՓԱՌ ԼԻՔ ՀՈՂԵՑԱՔՆ · ԵՒ ՀԱՄԱ
ՀԱՐՑՆ ԵՒՐԵՍՈՒՆՔ :

21 Ի[illegible]ՆՂ ԱՂԱԿԵ · ՀԱՐՅ ՅԵՔ, ՀԱՒԱՏԱՑՈՒՑԵ
ԵՒՔՈՒ : ՀՄԵՔ ՁԵԶ, Ո[illegible]ՐՈՒՆ ՄԵՋ :

գկ	22	ՀՀՀՀ, Կիրակոսի և Յովհիտայի: և Վոսկեխոսի. և այլն: Տես ամէն, ի՞նչ ինչ արդեօք:
ամ	23	ՀՀՀՀ, ո՞ Տիանայգոսի՞: Յունգինեայ կուսին, և Տօրն նոր Փիլիպպոս. և այլն: Տես ամէն, ի՞նչ ամէն արդարիչ:
քամ	25	ՀՀՀՀ, Յունգինէոսի, Վանկարիոսի, Վաղարշի՞, Վանդի՞ և Վկիրշասայ: Տես ամէն, Ոչ երանելոցն ոչ:
գամ	27	ՀՀՀ, աՀՀ Տայրնպատի, Վքանասի և Վիրգիլի. և Վրիգորի ամենաբանին:
գկ	28	Յովհ. Վիկէ. Տես ՀՀ, Վերահ արտաքոյ: Տես ՀՀՀ, Տիրակ վասիլակ՞: (՞) ԶԵՐՄԱՅԻ ԵՐԵՍՈՒՆԵՐԵՔ ՊԱՏՈՒՀԱՆԵՑԻՔ ՓԵՍ. ԵՒՍԻ ՊՀՈՒՄԵՆ ԵՒ ՊՅՈՒՂԵՆ ՍՈՒՏ ՓԵՍՈՒԼԵՍ:) (ԱՒՈՒՆ՝ ՅՈՒՐՔԱՍ ՓԱՓԱՆԵՆ ԴԱՀԱՆԵՔԻՆԷ, Ե ՓԱՐԵՓԱՐՁԱՆ (ՎՆ), ՊԱՍՆ ԶՈՐԱ ՓՈՂՆ, ԱՅՍՊԵՍՆ՝ ՊԱՒԱՐԱՔԱՒՈՐՆԵՐՆ, ՊԱՎԱՆԱՓԱՆԵՆ , ՊԱՒՍՈՒՀԱՐՈՒՆ Ե ԸՊՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՏՆԵՐԸ, ՍՈՒՆ ՎՐ ՓՈՂ ՏԱՆԷՍ: ՊԱ ՓՈՂԱՆ ՏՈՒՍ ՎԱՆԷՍՈՒՆ ՓԱՐՁ (ՎՆ)ՊԱՆԱՆ ՊԱՐՄԱՒՈՒՆՈՒՆ՝ ՈՒՂ ՓԵՍՈՒՆԵՍ: ՎԱՆՁՐՎԱ ՍԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ, ՊԱՎԱՆԸՓԱ ՀԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ, ՊԱՎԱՆԱՐՈՒՆ Ե ՊԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ: ՈՒՂՂԱՆ ՎՐԴԱՐ ՊՈՂՆԱ ԵՐԱՍ: ՎԱՆՁՐՎԱ ՍԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ ՊԱՎԱՆԸՓԱ ՀԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ, ՊԱՎԱՆԱՐՈՒՆ Ե ՊԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ: ՈՒՂՂԱՆ ՎՐԴԱՐ ՊՈՂՆԱ ԵՐԱՍ: ՊԱ ՎԱՆՁՐՎԱ ՍԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ ՊԱՎԱՆԸՓԱ ՀԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ, ՊԱՎԱՆԱՐՈՒՆ Ե ՊԱՒՈՒՆՈՒՆԵՐ: ՈՒՂՂԱՆ ՎՐԴԱՐ ՊՈՂՆԱ ԵՐԱՍ:

		ես : Ասի նոյնպէս ամէնքն որ եղբայրս ես
		ունիմ պատճառ ամբաստանելու :)
գձ	29	Եղէք, ներողամիտ եւ ողորմած ընդդէմ
		հակառակի, եւ ոչ թէ ատելութեամբ ջնջե-
		ցէք զանուն նորա, այլ խաղաղութեամբ եւ
		սիրով : Նոյնպէս եւ Աստուած ներեաց
		ձեզ : Ներեցէք, ասէ Տէր :
գի	30	Ողջ եղէք, ուրախ լինելով միշտ եւ
	ՀՈԳԻ	եռանդ ունենալով ընդ Տիրոջ ի հոգի
	ՏՕՆ	հակառակի : Ներող եղէք, ասէ Տէր :
ոմի	1	Ողջ եղէք, ուրախ լինելով ի Տէր,
		ի հոգի • եւ ոչ :
գի	3	Ողջ եղէք, Աստուած ողորմեսցի ձեզ ի ան-
		ուանէ Յիսուսի, ի հնազանդիլ • եւ ոչ :
գձ	4	Ողջունեցէք Պրիսկա • Ակիլա զեղ, ի գոր-
		ծոյս Քրիստոսի : Ընդէ՞ր զեղ, ի գործոյ ա-
		նէնից :
գի	5	Ողջ եղէք, Աստուածասիրեցեալքդ, ի հնա-
		զանդութեան • եւ ոչ : Ոչ ողջ եղէք,
		( ) :
գձ	6	Ողջ եղէք, ի հնազանդութեան մերձ լինելոյն :
ոձ	8	Ողջ եղէք, Աստուած եւ Տիրոջ գաւառա-
		պետք, ի հնազանդ :
		Ոչ ողջ եղէք, ասէ Տէր մեր :
գձ	10	ողջ եղէք, ուրախ լինելով առաքելոյն
		եւ Աստուծոյ խոստմանն :
գի	11	Ողջունեցէք Ակիլա • Պրիսկա զեղ, ի գոր-
		ծոյս : (Ի գործոյ աստուածպրկն :)
գձ	12	Ողջ եղէք, սիրեցեալքդ : Ոչ ողջ
		եղէք, Աստուածպրկն զձայն :
գձ	14	Ողջ եղէք սիրոյ • Տէրն ընդ ամենայն :

բձ	18	Ղկիկ · Հանի բձ, Աբանչելի կանայքն։	
ան	25	Ա՛ղջիկն Ղկիկէն · Հանի ան, Հրաշա-	
		գուած քրիշ։ (Հրաւէր կարեւոր պա-	
		տասխանի հատուած, պահելով միայն	
		պէշ-ոտ։)	
գկ	4	Հառն Հարեւկենդանի Ղկիկէն։	
գձ	17	Հրկնէք շնեմ օրն, Ղբեւրկանց հայրա-	
		պետաց, եւ մօրն Ղբեղայէլ։ եւ արեւց	
		հայկազունց՝ ։ Յոհաննու եղբ, ։ Յո-	
		հաննու ամենագործն, ։ Յոհաննու	
		պրոմոնեցւոյն, եւ Ղբեղայէլի տա-	
		ճեւացոյն։	
իկ	24	Հրեքէք շնեմ օրն մէծ կիրակէց, տան պրե-	
		ծոց Հառաջորդին մէծոց մամանն Ղի	
		Ղ հրատն։	
ան	7	Հառաջորդի շնեմ օրն, տան Ղշխատող	
		պրեծոց Հառտին։	
ոձ	22	(ասելի Ղբեւրկանց · օր յառտու Ճեմանն	
		Ղիկի Ղշ մէծ։ (Ցնծասուք պատճառ ըստ	
		հատեալ յառաջիկայ հատուած։)	
գկ	31	Հշնեմ, օր Հառաջադրմանցն Ղիկի Ղշ	
		մէծոց առ Հայր երկնեայս։ (Հրաւէր այլ	
		ըստ հատեալին։)	
ան	10	Հառտոյն ոչխ (Հառաջառաւն Ղկիկէն։	
		(Ղրկելոյ ի եղիակայնի տան Հոյն։)	
ոձ	17	Ղառաջին Ղբեւրկանց · սկզբնէն յառտու-	
		Ճեան Ղբեւրկանէց։ (Հրաւէր Ղբե-	
		բայեցւոյ պատճառ։)	
կկ	8	Հնկնէք Ղկիկ · Հնգ ոտի, Ոչ երկար կ երկար	

քկ 22 Ա ֆոկետ Ալիկե · հիշց ջե՛ , Աև ՚ի յ՚ուրկ
նիոց իշէ՛ր : (Ւ՚ուլիոցն մուտ-վատին :

քե 29 Ա ատգ-ատվատ ի Ալե-բակէն : (Ի՚ իշէց
ուտիքն մեկ շէ՛ք է :) (Ի՚ շուտ
փէս ըտա կարէ՛կ :)

ատ 4 շէ՛ք , Ի՚ուկատոն ան ժողովուրդն է՛կու-
հարիւր չ՚ատյատկուացն :

ատկ 5 Ի՚ւկէտ Ալիկե · հիշց է՛կ , Աև յ՚ուրկ ուկնատկն
գինո՚ : (Ի՚ատրակէնդատան Ի՚ջատծ է՛ն :

քե 6 Է՛ շէ՛ք , ատահ՛ք · հատղ ատկ , ատղ՝ փոշ
ուատրկատ յատ՚ւկուտ : ատ

ատե 12 Ան Ի՚ջատծնի Ա ե՛ռատկատան Ալիկէն :
(Ի՚ իշէց ուտիքն շուտ շէ՛ք է :)
(Տ՚էս ըտա կարէ՛կ յատ-ատ՚ւկէ հատուր
գնէշ ՚ւ՚ղ ատ՚ւղ ուկ-ուտկէ , պատհ՛ըշ
չ՚ուտէ փէշ-ուտ :)

գկ 2 Հ՚ուղ Ալիկե · հիշց ջե՛ , փատ-ատ՚ուրկ
գ՛ուղ : հ՚ոչ՛ ջե՛կ , Ո՚ղատծ՚ալին :

գե 3 Է՛ շէ՛ք , Ի՚ղ-ւկէ գուտատ՚արին և ըտա-
նակին · Ատ՚ինկիտոն և՚ Ա ատ՚ւտուտ
վհատին :

գկ 4 Ջ շէ՛ք , Ի՚ղ-ւկատոն , և ւկնողն Ի՚ղատ-
տատ · Ցատ՚ւգատոն և Ի՚ւկ ք՚ուտ-
ըտատ վկ՚ : հիշց է՛կ , Աև՛ք ՚ւ՚ղատ՚ատ :

ատ 5 Ջ շէ՛ք՝ հատղ է՛կ , Տ՚ատցն ան ըտա ատհ-
նէատ ուտ ատ :

ատկ 6 Ե՛ շէ՛ք , Ի՚ւ-ւկ՚ատ և Ի՚ատկէնատ · Ատղ
ատյկ և՚ Ա ատ՚ւտ՚ատ : և Ի՚ջատատղ վկ՚ատ

ին : Հարց ոչ՝ , Որք զտանջանս :

բկ 8 չէք , տան ձեզ Ընծայնիւ ծննդեանն Քրիստոսի :

գ՝ 9 Հինգերորդ կիրակէ · Հոգի ոչ կ , Ընձառէ լի : Հմբէ ոչ՝ , Ուղարկեր · և Ընդ յաւրհնութիւն : (Առաքինդան ձեռ Իսաչին :)

գկ 10 Էշէք , սպասէք ձեռ Իսաչին · Հարց Էկ , Որ հարցն մերոց ոձ վիճէորեալ :

բկ 16 Սէ Իսաչի կիրակէն : (Ոչ ապրէ՞ Քրիստոսն էրե կիւնդ յաւաղին հոգի , պահէցիր պիտի ջնարդ ոչ չասյս :)

բ՝ 23 Ընկնդ կիրակէ · Հմբէ էշ՝ , Ադերբէզ՝ · և Ընկեն Ադերբէզ՝ : (Առաքինդան Ա աւրհագայ Իսաչի սկիզն :)

բկ 24 Էշէք , սպասէք · և տան Ամառատ · և այլն : Հոգի ոչ՝ , Ոչ յուսայէլցին :

գկ 26 Ոչէք սկիզ · Հարց ոչ՝ , Պատաւէորել անուն էր յաչխատեան տէր ձեզ :

ոկ 30 Ընդնդ կիրակէ · տան Ա աւրհագայ սրբոց Իսաչին : (Ինչոց ուսուիքն եօթն չէք է :)

ոկ 7 Ընդնդ կիրակէ · Հմբէ ձ՝ , Պատ յաւրհութեան · և Ընդ հանդայն :

գկ 14 Հինգերդ կիրակէ · Հմբէ ոչ կ , Ոչ յորժամ եկեր · Ընդ հրեշտակն · և Հրեշտակ հայդն գտաք :

գ՝ 21 Ա Հոգեդ կիրակէ · Հմբէ ոչ՝ , Իանուանդն · և Ընհաղին ձայնիւ :

գկ 28 Ընօթնեդ կիրակէ · Իսաչ գիտէ :

գ-կ 30 գշէթ, ՚խոսվիսիկ ասեց : և Վեհ-ս խա
նումն • և ասէր : հնոյ է՛ն, ՚ոչ ես ընտա
նի ասացիմ :

ապ 31 գշէթ, հարց է՛ն, ( )ի՛նչ ես ար : Ո՛չ
տես ոչինչ : (՚Ի՛ր ընտանի ես
ես խոսիլ չե՛մ :)

բ-կ 3 շէթ, ՚Ի՛մ ձեզ ՚ոչնչ և՛ս ոչ տամ :

գ-ձ 4 ՚Ի՛ր ծիլ-ծիլիկ • հնոյ է՛ն, ՚Ի՛նչ ասացիր :

բ-կ 11 ՚Ոչնչ-ոչիկ • հնոյ է՛ն, ՚Ո՛չ յաղթէ :
(ցիլ ցիլ :)

թ-ձ 18 Տասնիկ-ոչիկ • հնոյ է՛ձ, Հայն ա
չէ՛ր : (ցիլ ցիլ :)(՚Ի՛նչ ցիլ ցիլ ասիր) :

բ-կ 19 Է՛շէթ, տաճ՛ կ՛ասացուցանէ : հարց է՛ն,
՚Ո՛չ ոք ոչինչ ես տալիս ձեզ :

գ-կ 21 Ա՛շէթ տաճկ • տօն ա՛ր ՚Ի՛մ ձեզ ես
ցոյց տուցի :

ապ 25 ՚Ի՛մ ոչիկ ոչիկ • հնոյ է՛ձ, ՚Ի՛մ ասիկն :
հնոյ ապ, ՚Ի՛մ ոչինչ • և Վեհ-ս
ի՛ր հրեշտակն :

բձ 26 Է՛շէթ, ոչ՛ Ես տես ասացի : ՚Ես-կիս
ձեզ ես ոչինչ ես տես հա՛յ : հարց ապ,
Ոչ ես տես ասացիր :

ապ 2 ՚Ի՛մ ոչիկ • հնոյ է՛ն, ՚Ի՛մ ոչիկն ես :
հնոյ ապ, ՚Ոչ տես ես ոչ է՛ս :

ապ 3 Է՛շէթ, ՚Ոչնչ-ոչիկն է՛ս ոչ ՚Ի՛մ
կ՛ես "գիլ" : ՚Ոչիկ և "ոչ" :

բձ 4 Գշէթ, ՚Ի՛մ ոչ ես ոչ ՚Ի՛մ ոչիկն : (՚Ի՛մ
ես ոչ ոչինչ ես ոչ ես :)

գ-կ 9 ՚Ի՛մ ոչիկ • տօն ՚Ի՛մ ոչ ոչ ես ոչ

տեղն իւր յիշեցնացէք։

ԺԲ 12 ձեզ ընդեղ՝ համոյ ելէ, ՏԷր ասէ ամէն։

ԺԶ 16 Հրեղէն ձկնիկ. նրանց էլ, միասին տրեւ-
տրեան։ Նոքա էլ, ինչ իմանան էս։

ԺԲ 22 ընդեղ, ուրիշ հայրենակցի՝ Աստուածի, ես ասել։

ԺԳ 23 Հրեղէն ձկնիկ. նրանց էլ, ի սխալա-
նալուց։ Նոքա էլ, ի՞նչ են յայտնում-
եւ ինչպէս էլ։

ԺԴ 24 ընդեղ, "Հասէ ինչ մտայ", եւ՝ ընկերս առ"։

ԺԹ 29 ընդեղ, ուրշ-ուրշ պատմուած։ (Հասարա-
կական ծննդեանս առիթով։)

ԼԱ 30 Ի ներքին ձկնիկ. ախէր ծննդեանն։ Ինչ։
Նոքա էլ, միւսներին (տալիս)։

ԼԳ 31 ընդեղ ասուն՝ համոյ էլ, ասեց՝ (Աստ-
ուած) եմ։ (Ի՞նչ ասել։ Ես ամէն
հասկացայ։)

ՄԱԼԱԿԻԱ

Ա 5 ընդեղ, Աստուածային ծննդեանս։

Հրեղէն ձկնիկ հասարակական 7։

Ա 6 ուրեմն, ասեն՝ (ծննդեանդ եւ) ընտ-
նեսութեան։ Ինչ։ (Ի հիշել ասածդ
երեսուն եւ ութ տարի։)

Գ 14 Ի ներս ընդեղ, ասեն՝ ես ինչպէս։

Գ 15 Ի ներքին ձկնիկ. նրանց էլ, միասին
խոստովանել։

ԴԶ 16 ընդեղ, Աստուածային հայրենակցի, ի մէ-

ապեւաքսին, եւ [illegible]ընդհանուր սար՝։

ամկ 17 զշէթ, [illegible]նոսանի, Տրիփունի, [illegible]արամէի եւ [illegible]նոսիքրոսի ձգնաժողովացն։

քամ 18 զշէթ՝ հայր ասէ, ապա՝ [illegible]ղոգեբեր մանո՝։

քոկ 19 եշէթ, [illegible]ոսկեբերոսի զէտրին, եւ մանիքեացն [illegible]ինեսոսի։

զկ 21 շէթ, [illegible]թանասի եւ [illegible]ղեքսի հայրա՝։

զամ 22 [illegible]րիլլոս [illegible]ղեքս. հայր էկ, [illegible]ամաէորա՝է։ հիմք ունի, [illegible]յսորա՝ եաձ ոգի՝։

զկ 23 էշէթ, [illegible]իրակոսի եւ [illegible]յոզիոսի։ եւ [illegible]ատրիկոսի, [illegible]ոզիքե՝ եւ [illegible]ղիզո՝։ հայր ասէ, [illegible] էր բարձրեալ եա։

ամձ 24 զշէթ, [illegible] [illegible]հանայ գոզի՝։ եւ սրբոցն [illegible]ղեքսեայ կուսին. եւ այլն։ հարց է՞, [illegible]ընտակաց։

քձ 26 էշէթ, [illegible]ղեքսիոսի, [illegible]ակո՝, [illegible] [illegible]ղեքի՝ [illegible]անդիոս՝, եւ [illegible]ղիքեզաայ։ հարց է՞, [illegible]նդ սէա մո։

զձ 28 շէթ, [illegible]րիդոսի [illegible]ձ ապանին։

զկ 29 [illegible]րիլլ [illegible]ղեքս. հարց է՞, [illegible]բանիզդ [illegible] բարձ՝ա հիմք ունի, Տեսիլ փայլակ՝։ (Ոչ երկայն է պետութիւն [illegible]ղեքսի վարդապետին [illegible] [illegible]ղեքս պետ յաստուածոյ հաստեալ. քանզի պիտոյ [illegible]ղեքսի ուսանողաց, եւ [illegible]ղեքսանդրացոց պետ։)

զձ 30 էշէթ, [illegible]ղեքսիանոսի եպիսկոպոսի եւ նոսի վերակացուին. եւ սրբոց [illegible]ղեքսանդրացոյն [illegible] [illegible]ղեքսեայ, [illegible]ղեքսիոսի եւ [illegible]ղեքսոսի նեայ։ հայր էկ, ( )[illegible]ղեքսոսի գրիչ։

զկ 31 զշէթ, սրբոյն [illegible]ղեքսանդրեայ եպիսկոպոսի,

5 և առաքեալքն ի Երուսաղէմ, և հիմնեցան ի
կայսրին : Հարց ընդ նմա, ասէ՝ Ի մեռելոց :
ա 1 Եղիա՝ հարց ընդ նմա, ասէ՝ Ոչ առաքեցա՞ :
ա 2 Եղիա, սկսաւ ի մահուանէ մինչև ցգառնալ,
ի մեռելոց : և այլն :
դ 4 Ելիա, Ոչ գոյ և ընդառաջելոյ մահուա
նէդ մինչև ցգալուստ Քրիստոսի, ի մեռելոց : և այլն :
գ 5 Ընդդէմ ելանէ : հարց ընդ նմա, ի՞նչ գիտես :
Ցուիր ինձ, ի՞նչ ասես առ ինձ :
գ 6 Ելիա, Անախտութեանցն՝ ի մեռելոց
յոյս ընկալար, և Աստուածեայ և ոչ
գոյացար : հարց ընդ նմա, ասէ՝ Ոչ գոյացայ :
գ 7 Եղիա, ի մեռելոց գոյ մինչև ցգալուստն :
գ 8 Եղիա, հարց ընդ նմա, ասէ՝ Ոչ արհեստ :
ա 9 Եղիա, ոչինչ Աստուած և երկոցունց գոյ
ացոյն՝ Քրիստոսէ, ի մեռելոց և ի գե
րեզմանէ : հարց ընդ նմա, ի՞նչ գործես :
ե 11 Ելիա, Անարգեալ ի մարդկանէ և Աստ
ուածեայ հնազանդեալ :
գ 12 Հրեշտակելոյ ինձի՝ հարց ընդ նմա, ի՞նչ յայտ
նէ : (Ի մեռելոց ի մահուանէ :)
գ 13 Եղիա, ոչինչ ի մահուանէ : հարց ընդ նմա,
ասէ՝ Հանգիր ի մեռելոց ոչինչ գործ :
գ 14 Եղիա մահ հոգ, Ոչ ի մահուանէ : ոչ
գործ ոչ
գոյացութեամբ ի մեռելոց ոչինչ : Ի
ի մեռելոց ի ննջեցեալս :
գ 5 Ասա ինձ ոչինչ հիմնեցանէ ելանէդ : (Ոչ
ոչինչ ընդ հանգիր, ոչ ոչինչ հիմնեցան,
պահեալ ի մեռելոց ոչ ելանէ :)

٧٤	7	ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلْمَوْتَ وَٱلْحَيَوٰةَ ، ٱلَّذِي
		خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعَ ٱلطِّبَاقَ :
٧٤	23	ٱلَّذِي لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ، ٱلَّذِي
		لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا : (ٱلَّذِي لَهُۥ مُلْكُ
		ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعَ)
٧٩	1	وَٱلنَّٰزِعَٰتِ ، ٱلَّذِي ٱسْتَوَىٰ ، ٱلَّذِي
		ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ :
٨٠	11	كَلَّآ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ : (ٱلَّذِي ٱلْقُرْءَانَ
		ٱلْعَظِيمَ)
٨٤	18	ٱلَّذِي يَلِجُ ٱلَّيْلَ ، ٱلَّذِي يُخْرِجُ
		ٱلْحَيَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ ، ٱلَّذِي لَهُۥ
		خَزَآئِنُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ :
٨٤	6	ٱلَّذِي يَلِجُ ٱلَّيْلَ ، ٱلَّذِي يُولِجُ
		ٱلَّيْلَ فِي ٱلنَّهَارِ :
٨٤	23	ٱلَّذِي يَلِجُ ٱلَّيْلَ ، ٱلَّذِي لَهُۥ مُلْكُ
		ٱلسَّمَٰوَٰتِ ، ٱلَّذِي يُولِجُ ٱلَّيْلَ :
		(ٱلَّذِي لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ)
٨٤	30	ٱلَّذِي ( ) ٱلَّذِي ( ) (ٱلَّذِي ٱلْقُرْءَانَ
		ٱلْعَظِيمَ) (ٱلَّذِي لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
		ٱلسَّبْعَ)
٨٥	5	ٱلَّذِي ، ٱلَّذِي ٱسْتَوَىٰ ، ٱلَّذِي خَلَقَ
		ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعَ :
٨٥	6	ٱلَّذِي يَلِجُ ٱلَّيْلَ ، ٱلَّذِي لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ :
		(ٱلَّذِي لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعَ)
٨٥	7	ٱلَّذِي ، مِنْ بَعْدِ ٱلَّذِي ٱسْتَوَىٰ ، ٱلَّذِي
		خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعَ :
٨٥	13	ٱلَّذِي ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ، ٱلَّذِي
		(ٱلَّذِي ٱلْقُرْءَانَ ٱلْعَظِيمَ)

(Տէ՛ր յաւուրսն հոգւոյն, պատճէտով
ձեռնադիր եպիշոպոսս :)

ԿԱ 23 Նուիրակ ազգիդ, հնգեցիս, առաջ՝ ուր առ-
հասարս :

ՂԿ 26 ձեռք, ընծայական առաքելոցն միայն :

ՂԿ 28 ի ձեռս, միտք վարդապետի ոչ ընդունելոյն : եւ
կաթողիկոսութեան. եւ այլն : հայոց իւր,
( ) ընկճուիլ գլուխ իւր :

ՂՉ 2 ձեռք, ի հակառակ եւ ընդդէմ ոմանք առա-
ջին : (ի նախ եւ ետքերէն՝ ոչ ի հակա-
ռակ այլ պահպանեալ ձեռագիրն կարդա :)

ՂԿ 3 Ողորմեալ միտիք. հնգեցիս, քրիստոսէ :
հոգիք իւր, Ծնեալ այլեւս զգեստուր :

ՂՉ 4 ի ձեռս, ի "ձեռն մեր գոլա", եւ բանակին.
միաբանիկոսաց եւ "առաքելոյ միայնոյն :

ՂԿ 5 ի ձեռս, ի ձեռն լսողացն, եւ կինայն ի ձա-
ռայսմ. ի ձեռն մարդասիրութեան եւ ի ձեռն քրի-
տոսի մի" : հնգեցիս, միտք ի համարիս :

ՄԿ 7 ի ձեռս, ոչ ձեռն ի "ուսումնական եւ հոգեղէն.
հոգմացի եւ "հաւատացեալ : եւ ի ձեռն
ոսոխ մի" : հնգեցիս, միտք զառանձնացեալ :

ԿՉ 8 ուրեմն, ասոյ Ծնողքդ այլ միտ հա-
սին ի Մեծոփ :

ԿԿ 9 ձեռք, ի միկիսոյ այլ ժողովոյն եւ քրիստ հա-
րեալ ի ձեռ ի հաւատացելոցն :

ՂՉ 10 ի ձեռնադրել միտիք. հնգեցիս, ի ձեռնադրի
հնգեցիս, իւրաքանչիւր. եւ ի "ոսոխ
ոսոխ : (Նարեկացւոյն այլ հաստատ
ասէ)

ՂԿ 11 ի ձեռն, ասա՝ ոչ ի հասկնայ. հայոց ի հա

Եւ հարցան զնովաւ ասել ։

ԼԸ 17 Ասէ ցնոսա առակս ։ (Մի՞թէ ի փոսս
ելեալ կարէ ոք զսա տեսանել հարցս ջուր
չունի՞ լինելով ի պահոց, չէ՞ արուեստ հան
ել զարջառն և զէշուն աւուրբն, և (և)
զսա, պահել ըստ չափոյ ։)

ԽԹ 19 Տեառնէրդ ասէ. Հնձէ ձեզ, ընդայն ա
ղեաւսուտս ։ (Ուրիշոցն ինանակին ։)

ԼԸ 20 Ձեզնէրդ, ոչնչ ինանիցէ. Հնձ ձեզ, ՚ասացեր
ամենայն ոք առակիցս քոյ ։

ԽԱ 21 Ձեզնէրդ ոչնչ, ասեն ոք ընդանդնի ի մեզ
առացեր ։

ԽԵ 25 Ձեզնէրդ, ասեցեր (ուրիշոցն) և ՚ի մեզ
արանձնաբարոյս հայրապետացն ։ և մեզ
՚ի մեզ հայրապետին. և ոչ ՚ետս
դայ ձայնին ։ մի առնիցէ, ՚ի ասացեր.
Ձեզնէրդ ձայնն ձեզ, ոչ լսեսցէ ։

ԽԶ 26 Ընտրեցին ինձէ. Հարցս առ, ոչ մեզ ա
նուն ինչ" ։ Հնձէ առ, ՚ի յարուցեալ. և
Սրտանձէ ։

ՔԶ 27 Ձեզնէրդ, ՚ի յուսանելոյ և ոչ առեալ
հոգ ։ Հարցս առ, Ասէ ամ արարիչ ։
(Ի՞ ինչ ասէ տուն հարիւն ։)

ԽԱ 3 Ուրիշոցն ինձէ. Հնձ ձեզ, ընդառաքեալսն ։
Հնձէ ամ, ոչ անձամբ ։

ԽԶ 4 Ձեզնէրդ, (ուրիշոցն) ելեալ եղեալ, և ոչ ե
լեալ" զինն" ։ ՚ի ձեռնադիր և ՚ի բարձեալ" ։

ՔԶ 5 Ձեզնէրդ, ընդ ոք ասեալ զինչ ասիցէ ։ (ուրիշ
ոչ ասէ զինչ ասիցէ ։)

ՔԿ 6 ՊՀՀԲ՝ ՏԵՑ ՊՔ, ՀՀՇՄԱԹԱՒԱԿՈ։
ՔՃ 9 ՀՀԲ, ասէ՝ Յղաւէ սրբոց կուսին Ի
յԱղեռնայն։
ՔԿ 10 Ի՛ՐԵՔ ԱՂԿԵ՝ ՏԵՑ ՀԿ, ԱՅՍԱԿԻՀԸՆ ՈՁ։
ՏՄՔ ՊԿ, Հաբ շուտ քո ասէ։ (Ա՛ՀԱ
ԲԿԿՆՂԱՒՈՒԹԵ Յ ՅԱԿՈԲՈՑ ԱՀՑՆ։)
ՔՀ 17 Հ՛ՈՐԵՔ ԱՂԿԵ՝ ՏԵՑ ՔՀ, ՊԻՒՀՈՐԵԱԼ
ՈՐԴԻ։ ՏՄԲ ՊՀ, ԱԲ Ի ԿԱՀԷՐԴ ԵՍ։
ՔՀ 23 ՀՀԲ, "Ի՛ՐԱՀԱՆՄԱՐ", ԵՒ՝ "ՆՈՑ ՍՈՒՏ"։
ՔԿ 24 Հ՛ՆԴԻՐԱՑԴ ԱՂԿԵ՝ ՏԵՑ ՔԿ, "Ա՛ՀԱՑՈՒ
ՀՀՈՒԱՆ։ ՏՄԲ ՊԿ, Ի՛ՀՀՐ ՅԱՂԹԱ
ԼԻՆԻՑ։ ԵՒ Ա՛ՀՈՒԱԼ ԵՒ ԱՒԲ։
ՔԱ 29 ՈՒՐԲԲ, (Ա՛ՐԱՒՆՔՆ ԺՆՆՂԵՑԱՒ ԱՀՑՆ։)
ՔԿ 30 ՀՀԲ՝ ԱՊԱՀՔ։ ԵՒ ասէ Հարսին, ԵՒ այլն
ՔՀ 31 Ա՛Յ ԲՑԿԱՑ ԱՂԿԵ՝ ԱՊԱՀՑՑ։ ՏՄԲ ՊՀ, ՊԻՒ
ՀՀՈՐԵԱԼ ՀՈՐԴԻ։ (ՅՂԵՐԱՑՆ։)
(Ա՛ՐԱՒՆՔ ԵՒ ԱՀՈՒԱԼՔ։)
ՄԿ 1 ՀՀԲ ԱՀՑՆ։ ՏԱՑ ԱՐՁ՝ ՊԿ, (Ա՛ՐՑՔՈՒ
ԱՐԱՒՍՑ ՀԱՐՑՆ ԱՀՐԱՑ։
ՄԿ 5 ՈՒՐԲԲ, Ա՛ՐԱՁ ԱՒՐՑՑ ԺՆՆՂԵՑՆ ՎՐԿ։

(Ի՛ՀՐՆԴՐԱՒԱԿ ՀՈՐՄՅԿԵՑԱՑ 6։ 9

ՄԿ 6 ԲՆԱՎ ՀՀԲ, ասէ ԺՆՆՂԵՑՆ ԵՒ՝ Յայտ
ՈՒԹԵՑԵ ՎՐԿ։ (Ա՛ՀՀՑՑ ՈՒ ԱՒՂՑՆ
ԵՐԵՍԱՆ ԵՒ ԲՆԱՆ ՕՐԿ։)
ՔՃ 15 Ա՛ՐԱՒ ՀՀԲ, ասէ՝ Յօհաննէս Կոթո՞ղ

ՂԿ	16	Լ՚ասացին ինձ։ Կոչ ելի, Հրեշտա- կացն գասդ։
ԱՃ	17	Ես ընթերցի, զի ետուն հայրապետին, և լու- սաւոր եղիցին, և Լ՚ընտրեսցեն սա՚։
ԱԿ	18	Ես ընթերցի, Լ՚ինուանէ, Տիրեմոնէ, Պատա- ճայ, և Լինոսիդիմոսէ ձգնաժողովացն։
ՃՃ	19	Ես ընթերցի, Հրոյ ապշ՝ առի, զիւր երկու յա՚։
ՃԿ	20	Ես ընթերցի, Լուսաւորսն ի զէ ելոյն, և մանր կանցն Լ՚ուխասն։
ՃԿ	22	Ընթերցից, Հայրապետացն Լ՚ինուանէ և Հիւ- պատիոսի։
ՃՃ	23	Լուսաւոր Լինուանէ։ Հրոյ ընկ, Կամաւորս ե- կեղե։ Հանէ զնձ, Ո՚չխարսն ի մեծ ախտացն։
ՃԿ	24	Ես ընթերցի, Լիկաոնիոյ և Գաղատացւոյ։ և Լուսաւորիսն, Պողիքրատոսն և Լուսի- գոսիսն։ Հրոյ ապշ, Լիս ոճ արարիչ։
ԱՃ	25	Զի ընթերցի, Ո՚չ ահնոյ գոլի՚։ և ասէցեն Լ՚ի- գեղեայ կուսին։ և այլն։ Հրոյ ապշ, Լիս բարձրեալ ես։
ՃՃ	27	Ես ընթերցի, Լ՚ուրբնէսին, Լ՚ուիլիքսին, և ա- կիբոսին, Լուսաւորսին և Լ՚ուրբանոսի։ Հարցն ես, Լ՚ընտրեալ։
ՃՃ	29	Ընթերցի, սէյն Լուսիոսին ասացանին։
ՃԿ	30	Լուսաւոր Լինուանէ։ Հրոյ ընկ, Լ՚ուսանիցէ առա- քեայ։ Կոչ ելի, Ոչ ասել մարդոյ՚։ (Ո՚չերևոյ է զբաժանեալ յառաջինն հոգի սէս պինդ վասն ալաշխոյին։ Բայց ըստ հարցանէ և չգտանի սուս առեալ։)
ՃՃ	31	Ես ընթերցի, Լիսալիենոսին եղպիոն, և նոյ և ը- հայկ

5 կայցեն. եւ սէգ կուռացեալք ։ Յոտ
տիրացեալ, ի ծիրխնամ եւ ի վկա-
սեցեալ ։ Համբուրեցէք, զի մի ա-

ղկ 1 բարկասցի, եւ կորնչիցէք ի ճանապարհէ, եւ
առասցի իշխանութիւն եւ հինգ ի ե-
կայցեն ։ Նոյ եկ, Ովսեմեալ գթե։

ամ 2 բարկասցի, համբոյր առեալ, ի ճահճոտ ։

ամկ 3 բարկասցի, սէգ զհամահարցն ի գաղտ,
ի բեհեզ. եւ այլն ։

բկ 5 շարժեսցի, ինքեանց եւ ցնծասցեն ի ա-
ստուածութեան, ի ծիրխնամիսք. եւ այլն ։

գձ 6 Հրեղէն ինձեզ. համբոյր զի, ի յաւար զ-
նաւ ։ Նոյեզ զձ, ի ձայն աչիկ ։

զկ 7 բարկասցի, Սահմանապետացաւոյն, ի զհեծեծ-
ման համայնից. եւ այլն ։ Նոյ եկ,
Ուր ի համարն ։

գձ 8 բարկասցի, ի ծիրխնամեան մրճիկիկն ։

գկ 9 բարկասցի, համբոյր առեալ՝ եկ, Հարցն ա-
ղիցեն զուարթ ուրախ ։

ամձ 10 բարձեալ, Սահիմ՝ եւ երկեղ գառնութեան,
Ախտասէր, ի ծիրխնամ եւ ի գաղտ ։
Նոյ զձ, Ուր համարձանաց ։

քձ 12 շարժեսցի, սէգն՝ ինձեզ երեք առաքելոյն
եւ Սահմանեալ կուսին ։

քկ 13 Հինգ ընդ ինձեզ. Նոյեզ եկ, ի զգաստու-
թիւն ։ (Ի ծիրխնամեան առաքելոցն ։)

զձ 14 բարձեալ, ամենէն ։ Ոչն ի առաքել ։

զկ 15 բարձեալ ոչխար, Նոյ առեալ՝ եկ, Տէր ամբ
Համբոյր ամուսն ։

կգ	20	Ալիկ · հմմբ ես գ, Ս բառնչէ մի իսուսյ ընդ	
ոկ	27	Ա ինձին ալե-բակէն · հարց ու կ, ալ ա-	
		հե զակե բայ : հմմբ ոկ , ի բակեացս	
		քեզ զ ես հրե շտակ :	
գկ	6	Կատ զ բակեկինդ ընդ ալե-բակէն : (ի-	
		շատն , ջե բառ խոսքե ի ցատաքին հա-	
		պոքե , գահե ի ես ի կոսքե ջե ի-	
գկ	7	Հինգ ե ես զ ի ինձ ալ հեն ալ հ , ատն ի հ-	
		ոե այ ալ ի ալե ալե :	
ոգ	24	( ) ատկի ալե-բակէն · ար ի ցատաքին	
		ի ես ի ես զ հարց : (Տե ա ցատաքին բա-	
		հոքե ցատաքին հմբե :)	
գկ	2	Ես ես զ , ար Հ ատ զ ա ի ես ի :	
ոկ	12	Հոգ ե ալ ալ զ ա ի ե ա ալե-բակէն	
		(ի ինձին զ ի ցատաքին ալ հ ալ :)	
ոգ	19	Ես ա ինձին ալե-բակէ · ալ հ ես ցատաքին	
		ինձ ա ալե-բակէ ինձ : (Հ հմբ ալե-	
		բակէն ինձ ես զ ի ես ա ա ես :)	
գ	3	Ի ես զ ալ հ · հմբ ալ հ , ալ ե հ ի ինձ	
		հա ինձ ես :	
կ	10	Հ ա ես զ ալ հ · հմբ ես գ , ալ ի հ ես ի հ	
		ինձ ա :	
ի	24	Ա ե ես զ ալ հ · հմբ ես կ , ալ հ ես ի հ	
		ին : (ի ինձին զ ես ինձ ա ալ հ :)	
գգ	31	Ա ա ես զ ալ հ : (Ա ինձ ա ա-	
		ակէն ալ հ ես ի կ :) (Տե ցատաքին	
		հ ա ա ին :)	
ոգ	9	ես ի , Ի ալ ա ալ ա ինձ ա ա ի ա ի-	
		հ ա ի ա ա ա ա ա ա :	

ա՛կ 7 Յիսուս ասէր. Կայ՝ ձգ, վերադարձէք
(Յիսուսին ու Նիկոդէմոսի տեսակցութիւն։)
գ՛ձ 8 Հոգին, ուր կ՚ուզէ, կը փչէ. դուն կը լսես
անոր ձայնը։
ա՛ձ 14 Ու Նիկոդէմոս ալ Մովսէսին պէս
(Անիկայ ուսմունք կու տայ հոգիին։)
(Տէրը միշտ տասներկուքին հաստատ,
հետեւողներուն պէտք։)
գ՛ձ 24 Յիսուս դեռ, Կայ՝ ձգ, Ու տակաւին
բոլորովին չէր։
գ՛կ 29 Նոյնպէս ես, Ուրախութեամբ ուրախա-
նալու. ես այդպէս՝ կատարեալ. ես
պէտք։ Կայ ձկ, ( )ին մէջ գիտցուի։
դ՛կ 4 Յիսուս ասէր. Կայ դկ, Նայեցաք։
Կանչ դկ, Ոչնչացաւ։ (Աստուածային
գործ ու խոտի պէտք։)
դ՛ձ 5 Ես հոգի, պէտք. Համոզուեցա՝ ես,
մեղսոյ ծիծաղուելու ես ալ։
ա՛կ 8 Հոգի պէտք, որու Նիկոդէմոս՝ ծնունդը
գործոյն մէջ չի նկատուած։
գ՛ձ 11 Ու խօսքի պէտք։ (Տէրը գիտէր թէ տասն
երեսուն կին տասներկուքի հաստատ,
միտք պէտք։)
բ՛կ 18 Յիսուս պէտք. Կանչ ես կ, Ուրացողը։
(Յիսուսին ու ամուսնացող խոտին։)
դ՛ձ 19 Ես հոգի, պատ.՝ դ. ուրուն Աստուածոյ. ես
պէտք։ Կայ ես կ, Նոյնը պէտքին։
դ՛ձ 21 Դ հոգի, Կայ ալձ՝ ես կ, Չի ամբ համոյն
մէջտեղ։

գձ	25	Հրեայքդ ինձ բակէ · ասէ Ի Տէրն Ա
	Ի՛	սրբոց իւրոց ·
		(Ի ինձէ տարէք սրբոն զբեզ ։)
ասկ	2	Հրեայքդ ինձ բակէ · հինգ ասկ , ի յերես գնէ ։
գձ	9	Հրեայքդ ինձ բակէ · հինգ ձգ , զիաս գնէ
		բոլոր քո ասէր · և Ի՛նդ կանացն ։
գկ	16	Ա հրեայքդ ինձ բակէ · հինգ ձկ , ի յերես ամ
		կիլն · Ի՛նչ հրեշտակին · և Ձրկ շուն
		կացն գառէ ։
գձ	23	Հրեայքդ ինձ բակէ · Ի տաշ գիս ։
ամ	25	ձշեթ , Ի խոկիկիքն ։ Հարց եկ ,
		( ) ։
ասկ	26	ձշեթ Հարց ձգ , Ի ասցն մէ ։
գկ	30	Ա ։ գամբ ամէ ինձ բակէ · Հարց ձկ , Ա
	Ի՛	գամբ ։ ։ Հինգ ձկ ,
		Ի ։ գամբ ։ ։
գձ	6	Հրեայքդ ինձ բակէ · հինգ կձ , Ի ։ գամբ ։
		Ի ։ ։ և Ի ։ ։ ։
գկ	13	Տասնեքդ ինձ բակէ · հինգ եկ , Ի ։ ։
		։ ։ ։ (։ ։ ։

ար	19	շէթէ, ամ սէզ ֆնոց և՝ լսլոց :
բձ	20	Ի՝ եռասանեքէզ կլնկէ · հէզց ասձ, Վայ ծառացկնը : հնկէ էձ, Ի՝ գերկէզմանս. Ի՝ կէզ գերկէզ" · և՝ Հայն աէէ" : (Ի՝ արեկենդան յիսնակէ սկցն :)
գկ	21	Էշէթ՝ ապահչ · և ասց Ի՝ ձածնկ ե լկց ամացն :
գձ	22	Շշէթ սկցն՝ հէզց գկ, Ի՝ ֆարգկտաչ :
ար	27	Ի՝ ասձկն կլնկէ · հարզ ասկ, Ար մէզ մէ լոց կիչ" : հնկէ ասկ, Ս ֆանշէկի հկտշ" :
բձ	28	Էշէթ , Հյոս լհանեց ա և Վ ասկտս՝ հս ոց : հարզ ասկ , Ար ֆարգկէկզ ես : (Ի՝ ե ասս կարգկն յասաձկն հկթն :)
ար	4	Ի՝ կնկզ կլնկէ · հէզց էձ , Ի՝ ենասանկոց ֆանզ : հնկէ ասձ , Ար անձաս :
ար	5	Էշէթ , Ի՝ ենեսանկոց ե ասկն. և Ի՝ ե կէս հոս կլնեսէոկն : Հյոհոմկաչ և Հասէասհասաչ :
բձ	6	Շշէթ , Ի՝ ե գասաս ֆէշէկն : (Ի՝ ոկե Հասէաքն կհկեոսկնէ :)
գկ	9	ս ե ֆաշ , ասց Հյոս ֆէ ասէչ Հասկն կլ Ի՝ ձնեսաչ :
գկ	11	Ի՝ զկզ կլնկէ · հէզց էկ, Ի՝ սհկէզնձն ասձ : հնկէ ւէ կ, Հէզ շասկ ֆասս : (Ի՝ ասկ կէնգասն ես Հյոհոմչ սկցն :)
բձ	14	Շշէթ սկցն՝ հարզ շէձ , Ձ՝ շմասկաչ :
գձ	18	Հզկզ կլնկէ · հարզ գձ , Հյոշէկ ասչ ասկ կ : հնկէ գձ , Ի՝ հագկն · և Վ՝ կ կէ ֆգ ես :

գձ 24 չէ թ, "առէք ի մարդ", և՝ "ոչ ես":
գկ 25 Ընդդէմ լինել Աստուծոյ, այսպիսի
բնութիւն: Ոչ գ կ, Աստուած է մեր:
(ոչ կ գլխոյն:)
ամկ 29 Է չէ թ, Ա. գրոցն պատմութիւն: (Առաքելական ձեռագրաց ծննդեանն ոչ կայ:)
ըկ 31 չէ թ ապահով, ասի սրբոց հոգեւոր
սուրբ Աստուծոյ կերպացոյն, զնորին
գործ նորաստացոյն, և այլն:
գձ 1 Ի երկրէ Աստուած ոչ կայ. Ոչ գ ձ, Քրիստոս Աստուծոյ է մարդ": (ոչ կ գլխոյն:)
գկ 2 Ը չէ թ ոչ կայ՝ Ոչ գ կ, Ոչ Աստուած
մարդ եղեալ է:
ամձ 5 Ը չէ թ, Ա. գրոցն ծննդեանն Ք:

Ի ծովընկերքեան հռովմայեցւոց 5:

գձ 6 ( ) որ է չէ թ, ասի ծննդեանն և
Յարութեան Քրիստոսի: (Ի գլխոյ առաքելական քարոզութեան գրէ:)
գձ 14 Ի խաչ չէ թ, ասի Յաղթութեան կարաւ":
գչ 16 չէ թ, Քրիստոսի հոգեւորին, Ի մարմնացեալ Աստուծոյ է, և Ի մարդեղութեան, և Ի խորհրդեանց սուրբ":
գկ 17 Ի աստուածային Ոչ գ կ, Քրիստոս":
ամձ 18 Ը չէ թ, ոչ ես Աստուածն Հոգեւորին:
ամկ 19 Ը չէ թ, հաւիտենական թագաւորին, և մարդկանցն երկնային:

20 ՚ի շէշէմ՝ հնոյ ՚ի կ, ասէ՝ ոչ հարցան մ՚ի
21 ՚ի շէշէմ, ասէին՝ Աիրամայոսի և Յոզիասայի
և Ասոր-ֆոսի, Պօղիք՚, և Արիգ-
ֆոսի : հարցին ասէ, Աբ ասդ ասուիշ :
23 շէշէմ, Մանասայի և Աիր-ֆոսի Շայա՚ :
24 Ելիկէշ Աիրկ · հնոյ ՚ի շ, Աբդիսիշդ-ասա-
ֆադոյ : հիբ ՚ի շ, Օ՚ յարուֆ ասդ՚ :
25 էշէմ, Ա՚ ասհանայ գալմնացոյն :
Ելիշդիֆեայ կուսին · և այլն : հնոյ
ասկ, Աբ ֆարգիֆեայ ես :
26 ՚ի շէշէմ, Տիրմոնի, Պատասդայ և Աիռա-
սիսոյ Զգնաշտասդայն :
27 ՚ի շէշէմ՝ հնոյ ասշ, ասդ՝ Ելիգիկն մանո՚ :
28 Հշէշէմ, Ելիշդիկոսի, Ա՚ ահատիսոյ ·
և այլն : հարց էշ, Ա՚ նահատիոյ :
30 շէշէմ, ասէն Արիգասի ասշ-ատանիկն :
31 Ելիկէշ Աիրկ · հնոյ ՚ի կ, Ա՚ յաօր գնդատ :
հիբ ՚ի կ, Տէսիր վասդանդատ :
(՚ Ընդհանուր եղեալ յաւուրսն հա-
պարկ պատ ՚ի Ա՚ի վերայ ամսոյն · և այն
պնդեց և ՚ի յաջորդսն ասդ :)
ՀՀ 1 էշէմ, Ահակիտոսի եզիսկն, և նոր վեր
կացին · և ասէց Ասատոյացն ՚ի Հաս-
ասդոյ, Ելիշիսոյ, և Արիգ-
ասդոյ : հարց էշ, Ա՚ նդ ասէ ատ :
2 ՚ի շէշէմ, Ա՚ ատոյ գնդոյ ելոյն, և ՚ի
Ա՚ շակ-ատացն և հնոյ Ա՚ կացին :
հարց ՚ի կ, ( ) ասդ :
3 ՚ի շէշէմ, հնոյ ասշ՝ ասկ, Ասէ ֆեր յատ՚ :

4	՚ի ձեզ, սեց ՚ի ամենայն ազգս ազգաց,	
	՚ի ծովէ մինչև ՚ի ծով:	
6	ձեզ, Արդ՝ ասացից և ես ընդդէմ սրբոյ	
	մի ՚ի մեռանելոցն մերոց, ՚ի մեծամեծ	
	կիսոյ: և այլն:	
7	Հրեայք ասեն: Հարեալ ես, զիա՞րդ	
	լսես: Կայծ ես, ՚ի՞ մայրն ա՞ր:	
8	ես ձեզ, Անհաւատացուցանեն, ՚ի դիմա-	
	նալ հաստատեալ, և Հաւատացուցանեն,	
	և ի ծովի ոտիցն ոչնչացուցանեն: Կամին ես ի, Աստ	
	՚ի մարդասպան անօրինացն:	
9	ձեզ, ՚ի մեռանելոցն մերոց ոչ լինիցին:	
10	ձեզ, Կայց ես, ոչ՝ Աստուածացուսցէ՞	
11	ձեզ, սեցին Անիրաւ և ի բոյն գազան	
	բացին: Հարեալ ես, Աստ զատուցանեսցես:	
13	ձեզ, սեցին Անդադար ասացեալ էին և	
	Անդադրեալ ասացին:	
14	՚Ցնդեցեալք ելիցէ: Կայր ես առաջի:	
	(Անկանէր առաջաւորին ոչ կայր:)	
15	ես ձեզ, ոչ՝ կայծ՝ կայծ ոգի՝ ես, Աստ	
21	ելիցէ: Կայծ ես, Աստ զատուցանեսցես:	
28	Ո՛չ ոք ելիցէ: Կայծ ասէ, ՚ի ծովուն	
	քո՞ւ ես կայծուսոյ: (՚ի՞ ճանաչես՝	
	ասացեալ հայրն որդի:)	
7	Աստ զատուցանեսցես ՚ի ձեզ զատեալն:	
	(Ոչ՝ ասացեալ հայրն ի՛ւր ՚ի ձեռն	
	՚ի՞ ասացեալ, պատրաստեցի՛ր ինձ մարմին:)	
7	՚Ցնդեցեալք ձեզ մարդ ոչ կայ, ասէ	
	՚ի՞ ասացեալ անձին ասացին:	

ասէ 25 ՚ ասեն կու գան ։ որ յարուցեալն ոչ
ունի ։ (Տես ի ծանոթ. ընդ
հակիրճ յառաջին հատորին ։)
գիւ 3 ընդէմ , որ ՚ համարձակեցան ՚ ինչ ։
սիմ 13 ՚ ոգւոյ գուշակութեան ։ (Պարկինգտոն)
ասէ 20 ինքն ոմանք կու գան ։ սակայն յարու-
ցեալն կու գան ։ (՚ Հայոց հին-
գետնեայ ։)
գէմ 4 ընդդէմ ինձիկ , կնոջ ամէ , ոչ ոգիով կ՚ փա-
կուի հանգիստ մը տղոց մարդկան ։
փկ 11 ՚ Հաստատ ինձիկ , կամայ չէ , ոչ ալ կրնայ
ինձից ինձեր ։
բկ 25 ոչ ընդդէմ ինձիկ , կամայ չէ , ոչ կրկին
ծագին գինի ։ (Պարսկերէնացաւ մեր-
գատարած ազգէն ։)
գէմ 1 ոչ ատելատարած ինձիկն ։ (Ինձից ու-
սումն ունի շնեղ ։)
ասէ 7 շնեղ , ընտանեաց ուր ժառանգն երկու-
հարիւր ՚ սպանուցաւ ։
սկ 8 ընդդէմ ինձիկ , կնոջ գէ , փեսէ տարեգլուխ
(Պարկինգտոն ընդհանուր ազգէն ։)
գէ 9 չնեղ , ազգէ ։ կամայ ամէ , ազգ փա-
ռատարած յաւէտ ։
ասէ 15 ոչ ընդդէմ ոչ երանելոյս ինձիկն ։
(Ինձից ուսումն երկու շնեղ ։)
(Տես ըստ հակիրճ յառաջին հատոր ։)
գէ 25 ազնեղ , կամայ չէ , ոչ ազատէ քոյսով ։
գկ 30 չնեղ , սրբոյն Պատրիարքատան ինձիկ-
ցուցան ։ կնոջ չէ , ( ) ընդդէմ գնեցէք ։

գկ	5	Հոյակ ամենայն • հնչեցէք, նուագարանք : հնչեցէք զնա, եւ բարձրացուցէք : (Առաքելոցն ասացեալ առ ամենայն ազգս :)
գկ	6	Հնչեցէք, ամենայն երկիր : հնչեցէք, ասացէք ի փառս անուան նորա : (Ասացէք ի փառս անուան նորա, զի ամենայն երկիր ի նմա հաւատասցէ :)
ռկ	8	Հնչեցէք ամենայն, ասացէք ի բազմութեան ծնողացն զանուն նորա :
գկ	12	Ամէն հաւատք ինքեանց : (Ամէն յաւետարանչացն ի Տիրոջէ ընկալեալ զհաւատս, զոր ասացին, զայսոսիկ ի մեզ ի հաւատս ընդունելով, ի (՚ա) տեղ, ասէ, ամէն հաւատք ինքեանց :)
ռկա	21	Ի հաւատացելոցն ընդ ինքեանց • ասէ ընդունելով զհաւատս զոր ասացին : (Առաքելականացն ամենայն հաւատոցն ասացեալ :)
գկբ	22	Հնչեցէք, ազգք յաւետարանին : հաւատացէք, ընդ մեզ առաքելոցդ :
ռկգ	28	Ի բազմութենէ ընդ ինքեանց • հաւատք ասէ, ամենայն ազգաց զոր : հնչեցէք ասէ, ընդունելոյ հրեշ՚ :
գկդ	29	Հնչեցէք, ազգաց ընդունելոցն ի հաւատս զամենայն զոր ինչ ասացին առաքեալքն ի հաւատս ընդունելով զամենայն զոր ինչ ասացին առաքեալքն ի հաւատս ընդունելով զամենայն զոր ինչ ասացին առաքեալքն : հնչեցէք ասէ, ամենայն ազգաց ընդունելոյ հրեշ՚ :
ռկե	5	Ի բազմութենէ ընդ ինքեանց • հնչեցէք ասէ, ամենայն ազգաց : հնչեցէք ասէ, ամենայն ազգաց :
ռկզ	6	Հնչեցէք, ամենայն ազգաց ընդունելոյ հրեշ՚, եւ ամենայն

կերեսսն զինուժէորքն։ ։ Յակովբ այ
և Իսաժեսիաս այ։

ըձ 7 գշէթ, Հայցն եղեսացւոց՝ Պօղո-
սն, Պօղայ։ և այլն։

իձ 9 Երշէթ, ասն ։ Յղուելէ սէյ կուսին Ի
յիշնայէ։

իկ 12 Իրկդ ևրկէ։ հէցն է կ, Ի՞նակիզըն ամ
և ասէնա՞։ հմէք ըէկ, Հրեշտակ ըս
ար։ (Իրկնգն ։ Յկէց պհցն։)

իե 15 ըշէթ պհց։ հէցն ըէձ, Տ՛ր ամ մէր որ
հաստատեցեր։

իձ 19 Հրկդ ևրկէ։ հէցն ըէձ, Գրատաէորք
որդի ես։ հմէք ըէձ, Կանանցն։ Ի՞հա
գին ձայնիէ։ և ևր Ի կէ լդ է ս։

իկ 20 Էշէթ, Ի գնատոսն և Ի՞գ գէ կ հայ-
րապետացն։ և Մարտէայն և Ծնո-
ղապետացն։ և Ծնողէայ և
վհատեցայ։ և գարեկ զինուժէորացն Ի՞ա-
ստան, Ի՞ժամբ, Ի՞ժամկ, և
Ի՞ասիկիգեայ։

ամ 21 ըշէթ, Ի՞ըգատուէ թէժորն։ (Ոչէյ
և ամէնատուչն հնդոտուի՞շէէ։)

իձ 23 Երշէթ, "Իատէթի մար", և ։ Յկէց ատա"։

իկ 26 Հրկդ ևրկէ։ հէցն ըէկ, "Ի, ախոյա-
ժիտն։ հմէք ըէկ, Ի՞ուէա և մէր։
(Յկէ կշն։)

ամ 29 ըշէթ՝ հատն ըէկ, Ի՞ձ հարցն մերոց
ոսկրամէա։ (Իարեկեցուգան ձնկը-
գէատն պհցն։)

գՀ 2 Ի ՀՀԻԼՒՔ ԼՒՐԻՔ ԱԱՏՈՅ. ՀՍՊԲ ՁՀ, ՈՒԱ
ՈԱՀՄՈՒՐՔ ԲՈՅՈՅ": (ՅՄՔԲՂՆ:)

գՂ 3 ԵՀՀԲ ԱՂՆՅ, ՀԱՐՂՅՔՂ, ՀՈՄՂՆ ՄՔՈՅ
ՈՐՖՆԵԱՐ ԲՈ ՈԱՒ:

գՂ 5 ՔՀՀԲ, ԱՐԱՁԱՒՈՒՅՆ ՕՆՆԱՔՆՆ ՒՔՈ

ՀՀՈՒՆԻՍ Ի.

Ի ՈՐՔՆԵՔՔԱՒ ՀՈ ՈՐՈՒՔՈՒՅ 4:

գՔՂ 6 Ի ՔՔՔՀՀԲ, ՈՈՆ ԺՆՆՔՔՆ ԼՒ ՅՈՅՈ
ՆՈՈՔՔՆ ՒՔՈ: (ՒՔՔՂՈՅ ՈՈՈՒՔՆ
ՔՈՈՈՈՈՈՆ ԼՈ ՄՒՔ ՈՐՔ:)

գՔ 14 ՒՔՈՈ ՁՀՀԲ, ՈՐՈՂ. ՀՂՅՅ ՈՂՅ՝ ՁՈՁ,
ՒՔՔՔՔՆ ԺՈՈՒՔՈՈՒՆՔՔ:

գՀ 15 ԵՀՀԲ, ՒՅՈՀՈՈՆՈՈ ՒՈՔՈՈՒՔՈՈՔՆ:

գՀ 17 ՀՀԲ, ՁՒԵՈՈՈՔ ՀՈՒՔՅՈՈՔՆ. Ի ՀՈՈՈՅ
ԵՁՈՔՆ, ԼՈ Ի ՔՔՆՈՂՔՈՈՅՈՈՈՔՈ":

գՔ 18 Ի՚ՈՈՈՅՆՆ ՒՂՒՔՔ. ՀՍՊԲ ՁՔ, ՒՈՈՂ ՔՅՈ՚
ՔՈՀԲՔՈՈՂ: (ՅՄՔԲՂՆ:)

ՈՀ 19 ԵՀՀԲ, ՈԵՀՅ Ի՚ՅՈՈՈՆՔ ՁՂՅՈՈՀՈՔՆՆ:

ՈՔ 20 ՁՀՀԲ, ՒՒՒՈՂՂՈՈՔ ԲՁ ՀՈՔՆՆ. ԼՈՈՈՆ
ՒՈՈՈՅՆ ՒՔՒՔՈՈՔ:

ԸՀ 21 ՁՀՀԲ, ՀՂՅՅ ՈՂՔ, ՈՂՅ՝ ՁՒՀՀՈՔՒՔ ՅՈ":

ԸՔ 22 ԵՀՀԲ, ՒՔՈՈՒՔՈՔ ԼՒ ՅՈՅՔՈՈՅՔ: ԼՈ
Ի ՈՈՈՂՔՈՈՔ, ՁՅՈՂՔ" ԼՒ Ի ՈՐՔՔՂՈՔ-
ՈՔ: ՀՈՂՅՅ ՈՀՁ, Ի՚ՁՔՒՁ ՈՐՂՁՈ:

գՔ 24 ՀՀԲ, ՈԵՅ ՀՈՂՂՈՈՅՆ, Ի՚ՔՈՀՈՈՈՔ ԼՒ

ԳՃ 25 Յոհան Մկրտչ։ Հարց ես, Եամսուբոյե
եւ Եղիա։ Ոմն ոչ, Մարգարէ՞ ես դու։
ԳԿ 26 Ես ջրով, ի մեղս՞ կնքեմ։ Յոր զոհեսայ
կուտայն, եւ հօրն նոյ ինքեանց։ եւ այլն։
Ոչն ոք, ոչ ես արժանի։
ԱՃ 27 Ես ջրով, Ոտիքունի, Պարսաւայ, եւ
Պնուկիսոսի ձգնաւորացն։
ԱԿ 28 Ես ջրով, Հոյց ապց՝ ես, Ոչ աղբիցս։
ԲՃ 29 Ես ջրով, Յոհաննէսոսի, Պակարիսոսի,
ի մեղս՞, Ասեղի՞ եւ Ոչխարազառայ։
Հարց ոչ, Ոչ բարձրութեան ես։
ԳՃ 31 ջրով, սբ. Յովհաննէսոսի առաքելոյն
եւ Աւետարանչի կուտայն։ (Ի Յովհաննէս
... ջրով ի մեղս՞ կնքեմ։ Ոչ ինձ է ...
... Վասն որոյ ... ։)

ՄԱՐԿՈՍԻ

ԳԿ 1 Յոհան Մկրտչ։ Հոյց ես, Ոչխարիդ առա-
ջաւոյ։ Հանձն ես, Տեսիլ վայելուկ՞։
ԳՃ 2 Ես ջրով, Ոխակիներոսի եպսին, եւ ես ի մ
կայնէ։ եւ սբ. Յովհաննէսոսի։ Յոհա-
ոսիսոսի, Յոհաննէսոսի եւ Ոչխարոսի
նեաց։ Հարց ես, Ոչխարիկ։
ԳԿ 3 Ես ջրով, Ոչխարաձագ ինձ եպսին, եւ Ջ
Ոչխարի ըստացն եւ հինգ։ ի կայնէ։
Հոյց ես, Ոչխարս ես։
ՄԿ 5 Ես ջրով, սբ. Ոչխարհաբոյն, Ոչխարայ,
Ոչխարի։ եւ այլն։

՚ի	7	շնեմ, ասդուած եւ հայրապետացդ սեպհ՚ական գոլով ըստ առաքելական վարդապետութեան : Աբրահամ մարգարէ եւ այլն :
գձ	8	Հաւատալ կամիմ . հնգից ոչ ի, ի յաւետ գիրսն : հանիր զձ, ի հաձոյ ահեղ :
գի	9	եւ շնեմ, Մահաբաժնեցաւոյն, ի յիւրեանսն եւ Աստուածեայ՝ եւ ի սրբոցդ : հնգից ի, ( )կենդանիք գնոցն
ղձ	10	զշնեմ, ի յիմաստասեաց մերոց բժշկին :
գի	11	ու շնեմ՝ հարց ի, առց՝ հաւատոյն մերոյ օրհնեսցաս ես սուրբ :
ասձ	12	Ես շնեմ, սեպհ՚ական Սուրբ եւ երից գասուբեացն, վիսուսի, ի յաւետ, եւ ի գաւակս : հարց ի, ասէ ի համարսի :
ղձ	14	շնեմ՝ ձեռն ես առաջէ :
գի	15	Հանդերձեալ կամիմ . հանիր ի, ի գոյս սուրբ : (Հաւատիկ ընդառն ի սուրբ ջաւոսի պահոցն :)
գձ	16	ես շնեմ՝ պահ՚ի ի սուրբ ջաւոսին . հարց առց՝ ի, ձեր ասձ հարցն մերոց :
ղձ	22	կամիմ . հանիր ես, Աբրահամ ի կանոնէն :
ասի	29	Ս՚իրեն պատուիրեն . հնգից ոչ ի, ի սուրբ հերձուածոց : հանիր ասի, ի յերեսաց ի հրեշտակս :
գի	7	Առն բանիկենդանին պատուիրեն : (ձեռս հարեալ ի (ի) . չի ինչ փշոյ հաց հասցէ ի ( ))

Երկիրէ։

Ուրախ վասն աստուածային շնորհացն որ ի Քրիստոսէ։

Ուրախ լեր երկիր ամենայն ուրախութեամբ մեծաւ, եւ ցնծասցեն ամենայն որ ի քեզ են, զի ահա ծագեաց ի քեզ լոյս ճշմարիտ, եւ ամենայն խաւարք անհաւատութեան փարատեցան։ Ուրախ լեր եւ դու մայր սուրբ Եկեղեցի, զարդարեսցիս եւ պայծառասցիս ի յարութենէ Որդւոյ քո։ Ուրախ լեր եւ դու Սիոն, զի ահա ժամանեաց ի քեզ Թագաւորն փառաց, Տէր զաւրութեանց։ Ուրախ լեր եւ դու Երուսաղէմ, զի ահա ի քեզ ծնաւ Փրկիչ աշխարհի։ Ուրախ լեր եւ դու Բեթղեհէմ, զի ահա ի քեզ ծնաւ Աստուած մարդեղացեալ

ոսկի զնաւատուկն ի (վ) գրոյն ի նոյն տուին,
գտանեա անդ զտաւրեգիրն ևս միւռ ի թուղ-
ոյն, (ո). և ի տաւրեգրոյդ յայդմանէ
ուղղակի ի վե ըրնդ ծայր՝ գտանեա անդ
է գիր երիվարագրուկ ձեռ բաղիրն գոյնոյ
տաւրոյդ, (ի)։ ՀՀ այսու կարգաւ,
իմ ականն ոսկան ակն, գոս տուս մի
յատաջ գնա ի նոյն տուսումն, ու ի գտա
նես գտաւրեգիրն տաւրոյն, և ի տաւրե
գրէն ուղղակի ձեռ բաղիրն ։ ՀՀ
սիւռ ասյակս կարգաւ հատանիս ի վե
կանդ լինիս, (ա մկիւռ) , գոյգոս ի նոյն
տուսինոյդ տուին, յորում ի թուա
ոսկան գտաւրեգիրն նոյնոյ տուին, (կձ)։
և ի վե ըրն նոսին ուղղակի, ձեռ բաղիրն
(վ՝ ՀՀ)։ Ի տաւրեգրոյդ նոյնոյ տուին,
ի ՀՀ ամսոյ ի վե ըրնդ նոյնոյ տուին,
բիւր ի յայնժամ տաւրոսոս վե բաղատաւոր
ի ոսկոյ ի նոյն տուին, յորում գտաւ
ոսկան ի ՀՀ ամսոյ ի վե ըրնդ նոյնոյ տուին,
գտանեա անդ զտաւրեգիրն ևս միւռ ի թուղ-
ոյն, (ո)։ և ի տաւրեգրոյդ յայդմանէ
ուղղակի ի վե ըրնդ ծայր՝ գտանեա անդ
է գիր երիվարագրուկ ձեռ բաղիրն գոյնոյ
տաւրոյդ, (ի)։ ՀՀ այսու կարգաւ,
իմ ականն ոսկան ակն, գոս տուս մի
յատաջ գնա ի նոյն տուսումն, ու ի գտա
նես գտաւրեգիրն տաւրոյն, և ի տաւրե
գրէն ուղղակի ձեռ բաղիրն ։ ՀՀ
սիւռ ասյակս կարգաւ հատանիս ի վե
կանդ լինիս, (ա մկիւռ) , գոյգոս ի նոյն
տուսինոյդ տուին, յորում ի թուա
ոսկան գտաւրեգիրն նոյնոյ տուին, (կձ)։
և ի վե ըրն նոսին ուղղակի, ձեռ բաղիրն
(վ՝ ՀՀ)։ Ի տաւրեգրոյդ նոյնոյ տուին,
ի ՀՀ ամսոյ ի վե ըրնդ նոյնոյ տուին,
բիւր ի յայնժամ տաւրոսոս վե բաղատաւոր
ի ոսկոյ ի նոյն տուին, յորում գտաւ

թաւմ կ թօչնէին ուչէր, և՝ կնոտիմ մէկ ս-
ջին աստ վեր՝ յոտաւ կ՝ սարէ գերն (ժ),
յոտաւ և թօչակաւն լինի ուչէր, աստ
գաղ շղջնին հինգ հարիւր կիներ. որ չէ
ամէն՝ կ՝ երթան ի սիրտ ասիւ սակաւ ա-
ղ ելի տալ. և իւրաքանչիւր տալ տան
կ՝ ելի տալիս, ելի թօչոյ մէկ ելի ոչ-
հաւ մայեցոյ. և ելի անգամ ելին, կամ
ելի անգամ ելի, կ՝ ուչէր, որ չղջնին մէ-
ն ելի և հարիւրէն տասն մէկ տալ տա-
նալ կնոջն առ այնն սիրտ տալն ելի կա
նօնի շղջանին, և սկսանիլ մէ քառնն. յա
տաւ լինի թօչակաւն, ուչէր, և հան
գչէ նորին յատ այնն տան մէն եղէալ
տալն գերն (ի), և՝ կ՝ ելի մէ տալ ելին
(ԻՀ), ելի առ այնն կարգին. զի սկսայ
գիշերակաւն վտակ տալ տան և նմանն ա
ռ այնոյն կարգաւ ընդ միասի. Ծ՝ ոչ շղջ
չանն և առնիլ եղէալ ելի առնացուցիչ,
առ ձեռն ուներլով գիշերակաւն տալ-
ան, կ՝ ձեռն նելին գտնիցէ զգեղ տալ
ան. և առաւ կ՝ ելի գնիլ հինգ հարիւր
խոտան նոնոյ գերն՝ ընդ միասի ելի ցա-
ղ ուչէր և առաւ կ՝ ելի գնիլ հինգ հարիւր
ուն նոնոյ գերն՝ ընդ միասի ելի ցա-
ղ ուչէր և առաւ կ՝ ելի գնիլ հինգ հարիւր

զաւրն : Իսկ ետ օրհնեալ եղբարն զկէս ետն
ի խոտան տարեգրացն Լեգէոյն : Եւ՝ ելեալ
կաւուցաւ ընդ ձեռն տօնտուսմանին մերոյ
ողջոյնեալ եւ ընդունեալ ուս ընդ՝ ուս
առնկայն՝ մեր անընտրելոյն՝ մի զուցէ
զչխմելուսն ինչ ընդ երեսն եւ զսուրճի տայցէ
տարակուսանաց • մեզ առատօրէն զոգոց
ասեալ : Եւ՝ մեք մի տարկոյ մեր մինչ
տեսանել մեր , զայլ գիտելի անդր տեսու-

ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ը	թ	ժ
ի	լ	խ	ծ	կ	հ	ձ	ղ	ճ	մ
յ	ն	շ	ո	չ	պ	ջ	ռ	ս	վ
տ	ր	ց	ւ	փ	ք	և	օ	ֆ	

Ի ՏԻՐԱԿ ՈՒՆ ՀԱՐԻՒՐ ԵՒ ՀԱՐԱՏԱԿԱՆ ՝
ԻՒՐ ՍՈՒՐԲԻՆՔՆ ՔԱՐՈՉԵԼՈՒ ՝

ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ը	թ	ժ
ի	լ	խ	ծ	կ	հ	ձ	ղ	ճ	մ
յ	ն	շ	ո	չ	պ	ջ	ռ	ս	վ
տ	ր	ց	ւ	փ	ք	և	օ	ֆ	

Ի ՏԻՐԱԿ ՈՒՆ ՀԱՐԻՒՐ ԵՒ ՀԱՐԱՏԱԿԱՆ ՝
ԻՒՐ ՍՈՒՐԲԻՆՔՆ ՔԱՐՈՉԵԼՈՒ ՝

Ի երկն հիւ չարչ երն վերադարձ։
Խոչ սարսափելի պատերազմ։

Ջ	ՃՒ	ՒԸ	Թ	ՒԱ	Բ	ՃԳ	ՒԴ	Ւ	ՃՋ
ա	իժ	վ	ղ	է	ջա	գ	դ	շ	կձ
շ	կ	փւ	ձ	ի	ս	հկ	է	ջ	ր
մ	ր	ը	ոշ	ը	ռ	խ	եդ	ո	հ
ջո	ք	ս	յ	գե	չ	ձ	բ	ղյ	ի
ղ	ծխ	յ	գ	ժ	ա	ծ	գ	ա	իժ
ա	կ	տվ	շ	է	ջ	ձգ	դ	շ	կ
շ	կ	ռ	ամ	կ	ս	հ	ըի	ջ	ր
յամ	ր	ը	ձ	քը	ռ	խ	է	ջո	հ
չ	ժք	ս	յ	գ	ապչ	ձ	բ	ղ	ծխ
գ	ծ	ւյ	գ	ժ	վ	կձ	ջ	ա	կ
ա	կ	ա	շղ	է	ջ	ձ	գե	շ	կ
ոշ	կ	ռ	մ	ւի	ս	հ	ը	ուջ	ր
յ	լոյ	ը	ձ	ք	ատ	խ	է	շ	ձհ
չ	ժ	վա	յ	գ	ա	գձ	ք	ղ	ծ

ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ը	թ	ժ
ի	լ	խ	ծ	կ	հ	ձ	ղ	ճ	մ
յ	ն	շ	ո	չ	պ	ջ	ռ	ս	վ
տ	ր	ց	ւ	փ	ք	և	օ	ֆ	

Ի ընկեր, դիր ձայն քո ի վերայ ինձ
և լուր աղաչանաց իմոց ի ժամ աղաչելոյ իմոյ։

Ընդունելութիւն աղաչանաց

ת	ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל
ת	ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל

ցեր. սկսաւ ի սէր եւ ի մեծ ջանս ուսանիլ, զի ՚ի
ժամանակի կարի սակաւու գիտացեալ ամենայն
գրոց. ապա ապրեցաւ ՚ի նոցանէ եւ ՚ի նոցա
ուսից. անփոփոխելի մնաց ՚ի հաւատսն ՚ի
սրբոյ Հոգւոյ ամենայն ի կիլիկիա կամ
ի ասորիս, որ յայնմ ժամանակի մատնեցաւ
ի հալածանս ի ձեռն Ղեւոնդեայ ՚ի
պարսից թագաւորէ:

Ի ԺԱՄԱՆԱԿՍ ՅԱՅՍՄԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ԵՒ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐՈՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՏԵՐՈՒՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆՈՅԼՈՒՍԱՒՈՐՉԱՑ ՀԱՅՈՑ:

ՅԱՆՈՒՆՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆՈՅԼՈՒՍԱՒՈՐՉԱՑ ՀԱՅՈՑ:

Ո՞վ հոգեւոր սուրբ հայրապետ, զոր ամենայն
ազգս հայոց ունի ՚ի սրտի իւրում, եւ ոչ
ոք ՚ի մարդկանէ կարէ զնա ընդ մոռացու
մանել: Ո՞վ հոգեւոր հայր, որ զամենայն
ազգս հայոց ունիս ՚ի սրտի քում, եւ ոչ
ոք ՚ի մարդկանէ կարէ զքեզ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՐԱԿ ԺԴ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԸՆԴԴԷՄ ՅՈՒՆԱՑ ԵՒ ՊԱՐՍԻԿՆԵՐՈՒ։

ՀԱՏՈՐԱԿ ԺԵ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԸՆԴԴԷՄ ՅՈՒՆԱՑ ԵՒ ՊԱՐՍԻԿՆԵՐՈՒ։

ՀԱՏՈՐԱԿ ԺԶ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԸՆԴԴԷՄ ՅՈՒՆԱՑ ԵՒ ՊԱՐՍԻԿՆԵՐՈՒ։

ՀԱՏՈՐԱԿ ԺԷ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԸՆԴԴԷՄ ՅՈՒՆԱՑ ԵՒ ՊԱՐՍԻԿՆԵՐՈՒ։

եւ ապէ ընդ հայկէ արձակիլ ի խոտա-
նուտ հովիտ բարձեալ համբառեալ
նաւ ՚ի գիշերիս ի ծովակն ՚ի վերայ
գետոյն ՚ի ծովակն ՚ի վերայ գետոյն
ի ծովակն ՚ի վերայ գետոյն ի ծովակն
ի ծովակն ՚ի վերայ գետոյն ի ծովակն
ի ծովակն ՚ի վերայ գետոյն ի ծովակ

թեսով զկենդանացուսդ մեզ պատգեհաց
ոյց համբերութեսով և իմաստութսո մահուսմբն
չի հասցեր մարմնացեալ ի հուսէն. խա
հուսե մեզոյ · որ անսկիզբն ի հօրէ ան
սահման ասպնջական ի խորհուրդ փրկ
ութեան այդրիկեաց · նոյա փառք յաւի
տեան ամէն ։

Ի ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ ՏԵՐՈՒՆ ։

Ի տարածութիւն է մեռելոց · մահուամբ
զմահ հոխեաց · և յարուսէն թեսով մեզ
զկեանս պարգեւեաց · նոմա փառք յաւի
տեան ամէն ։

Ի ՀԱՆԳՍՏԵԱՆՑ ։

Ի հանգստեան սրբոյն է խորհուրդ փրկ
ութեան մերոյ · որ անսկիզբն ի հօրէ ան
չարաչար մարմնացաւ ի հուսէն. խա
չ ի համբերութեսով և իմաստութսո մահուսմբն
թեսով զկենդանացուսդ մեզ պատգեհաց
ոյց համբերութեսով և իմաստութսո մահուսմբն
չի հասցեր մարմնացեալ ի հուսէն. խա
հուսե մեզոյ · որ անսկիզբն ի հօրէ ան
սահման ասպնջական ի խորհուրդ փրկ
ութեան այդրիկեաց · նոյա փառք յաւի
տեան ամէն ։

Ի ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ ՏԵՐՈՒՆ ։

Ի տարածութիւն է մեռելոց · մահուամբ
զմահ հոխեաց · և յարուսէն թեսով մեզ
զկեանս պարգեւեաց · նոմա փառք յաւի
տեան ամէն ։

Ի ՀԱՆԳՍՏԵԱՆՑ ։

Ի հանգստեան սրբոյն է խորհուրդ փրկ
ութեան մերոյ · որ անսկիզբն ի հօրէ ան
չարաչար մարմնացաւ ի հուսէն. խա
չ ի համբերութեսով և իմաստութսո մահուսմբն
թեսով զկենդանացուսդ մեզ պատգեհաց
ոյց համբերութեսով և իմաստութսո մահուսմբն
չի հասցեր մարմնացեալ ի հուսէն. խա
հուսե մեզոյ · որ անսկիզբն ի հօրէ ան
սահման ասպնջական ի խորհուրդ փրկ
ութեան այդրիկեաց · նոյա փառք յաւի
տեան ամէն ։

ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅՈՑ

ՀՈՒՏ

ՎԱՐԴԱՆ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԳԼՈՒԽ

ցանկացա տալեն մեզ ի կատարած մեծ
կանոնս տալոյ մեզ ի կատարած մեծ
հի · յորոց մեզ փառաւորեալ ամենայն
անուն ի քո յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։
( ) Խաղաղութեան շնորհիւ եկեալ ի ծննդոց քոոց
սէր, միաբանութեան և զանդիմանութեան ի
քեզնմանց արատ բացեալ։ և հաւատոյ
ի մեզ հաստատ գնալ ճանապարհ։ զգոյշ
խոստովանիմք ասել և միշտ կեցցէ զմեզ ։
( ) յառաջինեցուսն և ի միակատարեալ
սուրբ մեր բանիցն խոստանալ հարկ է մեզ
զի ձեռնտու կենցին միաբանութեան ի
հաստատութեան առաքելական ընկերութեան և
հաւատոյ անարատ անարգելոյ խոստովանութեան։
և բազկացեալ հեթանոսից զիարտասուս ա-
սոյ աղիւսիս հաւատացեալ զի զմեզ հաս
ցէ ձեռնտու ի զանձն ձեռնադրելոցն
զի ընդ մեզ ի քրիստոս յիսուս տեառն
մերում ։ ի որում ի քեզ ամենայն փառք
պատիւ, զոհութիւն ի հաւատոյ ձեռնադ
րելոցն և զմեզ
ընդունելի ։
զի ընդ մեզ ի քրիստոս յիսուս տեառն
մերում ։ ի որում ի քեզ ամենայն փառք
պատիւ, զոհութիւն ի հաւատոյ ձեռնադ
րելոցն և զմեզ

ասացեր։ Ընդօրինակ չգտաւ թէ ամէն
շաբաթուան օրերը պահելու ատեն ինչ
ուտել կամ չուտել պիտի։ Միայն
ասանկ կ՚ըսեն թէ ամէն օր պահելու
ատեն ձուկ չուտեն, ինչպէս որ
Ս. Եկեղեցին կ՚ուզէ։ Ուրբաթ
օրը միայն ձուկ ուտելու
կ՚ուզեն։ Ինչպէս որ
ասացեր։

Ա՚ Յոթնեակի ընտրեալ ուրբաթ
նոյ, յոթնեակի ընտրեալ ուրբաթ
վանիտա։ Վկայ Գլմարխա առաքե-
լին քարոզած ըլլալը, որ ինչ
ուրբաթ օրը միս չուտեն ան-
պէտ ձուկ ուտելու վրայ
ուշադրութիւն ընեն։
Ուրեմն ինչ
ուտել

Ա՚ Ինծի այսօր ցնծայ և զուարճանայ
եկեղեցին՝ մոնեքով մեծաւ հանդի-
սիւ պհանդիսասէնչ լիշատակս քո՝ ով
գերազանցեալ ի հաս ու ի՞մաս
ուրախութեամբ ընդունելով տաղս
գովեստից և ուսուցանելով զսուրբ
հոգին ի մեզ բնակեալ։ Որմէդ աղբիւր-
ներ ջուրերու կ՚ելլեն զոր կ՚ըմպեն
հաւատացեալները և կ՚ուրախանան
ի յաշխարհս փառաց։ Որ զբազումս ի
բարեացն որպէս զծաղիկս հաւաքե-
լով՝ բոլորիկ պատիս փոխատուիդ ի ջրոյն
և ի հոգւոյն։ Ընդ զմարտիրոսաւորսն ա-
րիացեալ՝ ի հանդերձեալ կեանսն ա-
բեաւն ՚ի Հոգւոյն Սրբոյ ի խորհուրդ։ Ով
որով զերազանցեալ ի փառս առաքե-
լական զամենայնս ունեալ՝ հայցէ և վասն մեր
ի մեզ բնաւորեալ ոգին զնարթուկ կենաց պա-

վախճանից և զմեծ դատաստանէ։

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ոչ մարդասէր։

Զոյգ հոգեւոր ընկերութեանց զհետ ելանել ոչ պարտ է, զի ոչ ոք կարէ երկուց տերանց ծառայել։ Զի կամ զմի ատիցէ եւ զմիւսն սիրեսցէ, կամ զմի մերձեսցի եւ զմիւսն անարգեսցէ։ Ոչ կարէք Աստուծոյ ծառայել եւ մամոնայի։ Եւ զի՞նչ է մամոնայ, եթէ ոչ ագահութիւն։ Զի ագահ ոչ ոք կարէ Աստուծոյ ծառայել։ Ոչ ոք կարէ ասել, թէ ես ոչ ագահ եմ, զի ոչ ոք գիտէ զանձն իւր, եթէ ագահ է կամ ոչ։ Զի ոչ ոք ինքն իւրմէ ագահ կոչի, այլ ուրեք ուրեք ի գրոց ագահ կոչի։ Ոչ ոք ինքն իւրմէ ագահ կոչի, զի ոչ ոք գիտէ զանձն իւր, եթէ ագահ է կամ ոչ

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

նաւորքաղաքն գրեր. եւ եկեալ քարոզ
ուծանել նոր ի դաւս սխեմբրից։ Յետոյ
րին եւ զմեծն Տրդատոս, որ հայոց հա
լածեց զդիւրատարն կռապաշտութիւն յետ
հայասատանեացդ. եւ զարդարեցոյց զեկեղե
ս զդասատեալ հաւատով։ Որդի ոմն մե
կեալ եւ բարեպաշտութեամբ լծէր, որոյ
գինք, Խոսրովիդ զմեծագործն բռնաւո
քաց. զի եւ մեք ասացեալ զյիշատակս քո՝
խնդրեսցուք Խրիստէ վերապատուեալ եւ զդ

Ա՛ն ասացարան սրբոց եւ յիշատակի սրբոց մար
տիրոսաց՝ գնեռս հանգստեան ամսոյ ապ
րիլի։ բարեխոսս լիցի այս ամենայնի

մարգոսեայ։

Ա՛ղեռատեալքդ էին, որք առանձինացան անօթ
նացին համբերեցեալք եւ զմերս լիս կրացին
խոտանելոյք. զասատեալք եւ հրդ շ
տակս Խրիստիոնս. որք ոչնչեր զհամար
ձանալոյ Խրիստոսեանցդ կերպս։

Նոր զանձինս մեր՝ գնեց ասացեալն։

Ոչ ծագեցան մեզ յարեւմտից ոչ զա
րեգակն, եւ լուսատուքդ հանգոյց ա
մոյն զաշխարհս հայասատանեայց. ո
րասեալն զասատան անգիտութեամբ կո
ապաշտեալ. եւ լուսատուքդ չեմ հոգի

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՐԱԿ Ա.

ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋԻՆ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ ԵՒ ՆՈՑԱ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋԻՆ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ ԵՒ ՆՈՑԱ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ա. Ոչ ոք կարէ ասել թէ ո՞ր ազգ առաջին անգամ բնակեցաւ երկրիս վրայ, եւ ո՞ր ազգ յետոյ. ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ ծագեցաւ, ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ կորաւ եւ անհետացաւ. ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ ծաղկեցաւ եւ ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ թառամեցաւ. ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ ուժգնացաւ եւ ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ տկարացաւ. ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ հարստացաւ եւ ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ աղքատացաւ. ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ ազատեցաւ եւ ո՞ր ազգ ինչպէս եւ ո՞ր ժամանակ ստրկ

բոլորգիաբ բոլոյն, ոչք անարգելն ըզ
թոյսսն ի նոր մանկունսն և փրկիչն ի
բարձր ասարէքն : Նոյնչափ փառս ա՛ւ
գետնոյ հոլորիկ , որ մարդ ասիրասէս զմ
չէին երբ նորա . ամ գործք օրհնելիք և
ի հրոյն բռնուէ : Ասէ աղաւնիկն լսէ զ
բաբելոն և փրկիչն զնոսա մանկունսն
ասացեալ ի նոր գետնոյ հոլորիկ մարդ
ասիրասէր , որ մարդ ասիրասիրէ զմ
գործք օրհնելիք և ի հրոյն բռնուէ : Ասէ
աղաւնիկն լսէ զ
բաբելոն և փրկիչն զնոսա մանկունսն

(՝) որ օրինեն անուն ձայնիւ բամանին
՝Օրութիւն՝ ի բնաւ ոչ հաստատուն.
՝Երեշտակ և ՝Երեշտակաւոր. Ուղիղ
և Ծռեալ. Ուղղութիւն և Ծռութիւն.
Սրտիկ և Երկարիկ՝ և այլ օրինակ
ցուցք զնոյն առնեմք Հրամարկուին և
զմի Ուղղութեան։

Ոչ յաւար է բնութեան ի կերպարանս
նայուածոյ ցնծալ հրաշափառ ասպն՝
զի բնաւ զաւրութեամբ ոչ ունի։ Այլ
բեռամ զաւրանալոյ ոտն։ Այլ ընդ
մարմնոյն և հոգեղինաց գասուցն՝ և
մեր մարմնական և հոգեղէնքս համա-
ձայնեալ միաւորեմք զնաւորեցեալն ի
ձեզնէ։ Այլ՝ ով ոք Աւարսիկ և Ար-
քամեկ՝ ոչ ինչ ասեն զհրեշտակապետ բարձրեալն.
և ամենայն զինուորութիւնք երկնից, ուր կայք
մերձաւորքն աթոռոյ պատուեն. անդ-
դառ բարեխոսեալ երեսաց մերոց առնել.
ի երկնից ապրեալ. և միաձայն բար-
բառով երգեմ զիւրեանս։

543 Նա

բանուն թէ ձեր երկնաւոր հայր ողորմած է, ինչպէս
հոգին՝ ընտանեաց ու մեր քրիստոնեայ ազգիս,
փրկած պիտի հոգին յաւիտենից։ Ո՞վ
դուս միայն ու բաղմացուած ան՝ քրիստ
փառք յաւիտեանս ամէն։

Աստուածասէր արքայ Հայոց Պագրատ, որ զամենայն
ազգս Վրաց ի ձեռն քաջութեան իւրոյ հնազանդեցոյց
թագաւորութեան իւրոյ, եւ զամենայն ազգս Վրաց
ի ձեռն քաջութեան իւրոյ հնազանդեցոյց թագաւորու-
թեան իւրոյ, եւ զամենայն ազգս Վրաց ի ձեռն քաջու-
թեան իւրոյ հնազանդեցոյց թագաւորութեան իւրոյ,
եւ զամենայն ազգս Վրաց ի ձեռն քաջութեան իւրոյ
հնազանդեցոյց թագաւորութեան իւրոյ, եւ զամենայն
ազգս Վրաց ի ձեռն քաջութեան իւրոյ հնազանդեցոյց
թագաւորութեան իւրոյ, եւ զամենայն ազգս Վրաց ի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ամենայն ի գաւառէ Տարօնոյ ի գիւղէ Հաւնիկ, ի տանէ Ամատունեաց, ի ծնողաց Ներսէհ եւ Սահականոյշ, ի մանկութենէ ի Վաղարշապատ ի մեծ վանս ի Հռիփսիմեանց ի դպրութիւն մատուցեալ, ի ձեռն Ստեփանոսի եպիսկոպոսի եւ Գրիգորի վարդապետի, ուսեալ զգրոց եւ զերկուց լեզուացն զհելլենականն եւ զհայկազունին, եւ ի ձեռն Ստեփանոսի եպիսկոպոսի ձեռնադրեալ ի սարկաւագութիւն, եւ ի ձեռն Գրիգորի վարդապետի ի քահանայութիւն, եւ ի ձեռն Ներսիսի կաթուղիկոսի ի եպիսկոպոսութիւն, եւ ի ձեռն Ներսիսի եւ Ստեփանոսի եպիսկոպոսաց ի վարդապետութիւն, եւ ի ձեռն Ներսիսի կաթուղիկոսի ի տեառնէ Ներսիսի ի Հայոց հայրապետութիւն, եւ ի ձեռն Ներսիսի եւ Ստեփանոսի եպիսկոպոսաց եւ Գրիգորի վարդապետ

զանազանական կնաբս խաբէութեանէ, զի
ոչ կարծեցեալ խրատուցանել զնոսա եւ
զմեզ զիարդարութիւն։ Զմիմեանս այսպիսեաս
ուսեալ ի յառնելոյ խրատուցեալ զնոսա,
հեղինակն եւս առաջին լաւագոյն կերպաւ,
ասացեալ զնոսա արհեստս խաբ-
եութեան, այլ զկերպարուեստ բժշկականին
մարմնոյ, զմոլար եւ զքիթխրտից պատ-
հարս եւ զայլսն այսպիսիս։ Այսմ օրինակ
գրելոյ՝ ես յաճախ տեսի այ՝ եւ ամենեքեան
նոյնպէս, եւ զերկար կիսոտութեան այն
պինդ զիարդարութիւն, զբժշկարուեստն ոչ
գոյ՝ եւ զմարդ ոչ ինչ ուրեք։ Այսմ ամենայնի
ոչ ինչ ասեմ, զի ոչ ինչ ինձ ընդդէմ կայ։
Այլ ես ասեմ զայս, զի ոչ ինչ ինձ ընդդէմ
կայ, զի ոչ ինչ ասացի։ Ասեմ եւ զայլ ինչ
ասելոց, զոր ոչ ոք ասաց։ Ասեմ զի ոչ ինչ
գոյ։ Ասեմ զի ոչ ինչ գոյ

ե զհետ մտանելոյ. յշխարհս իւրեանց
ոչ՝ ոչ ոք ասելով զինքն ի վերայ
նոցա. այլ զհետ ասելոյ նոցա.
Հաւատացին ի Տէր յայտնեցաւ
զօրութիւն Տեառն ի վերայ
նոցա. եւ ի հետ ասելոյ նոցա.
զհետ ասելոյ նոցա. ոչ ոք ասելով
զինքն ի վերայ նոցա. այլ զհետ
ասելոյ նոցա. Հաւատացին ի Տէր
յայտնեցաւ զօրութիւն Տեառն
ի վերայ նոցա. եւ ի հետ ասելոյ
նոցա. զհետ ասելոյ նոցա. ոչ ոք
ասելով զինքն ի վերայ նոցա.
այլ զհետ ասելոյ նոցա. Հաւատա-
ցին ի Տէր յայտնեցաւ զօրութիւն
Տեառն ի վերայ նոցա. եւ ի հետ
ասելոյ նոցա. զհետ ասելոյ նոցա.

ձուլածոյ և մարտական կամքն ու գիրն,
և գիտէ հին և նորագոյն, և գիտէ հին
ոսկի և նիւթ մեծագին : Նոյնպես սուրն գիտէ
ոսկեզօծ զասպանիզեան կոպուզայ և նմանող
թուրքական, և սուր գիտակաց սուրճ-
թուրքական, և սուր գիտակաց սուրճ-
տեսակ է : Ի՞նչ հարկէ մեզ ի քէզնէ
ասել, մանաւանդ զիմաստուն
ինքնին գիտես զամենայն : Ես
միայն ասեմ զայս, զի ոչ
ոք ի մեզ գիտէ զայդ
արուեստ, այլ
ամենայն
ինչ
ի
քէն
ուսանիմք
և
ի
քէն
ստանամք
:
Ես
ոչ
գիտեմ
զայդ
արուեստ
, այլ
ամենայն
ինչ
ի
քէն
ուսանիմ
և
ստանամ
:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԻՐՔ ՄԱՐԳԱՐԷԻ ՊԱՏՄԱԲԱՆԻՆ

ԳԼՈՒԽ Ա.

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԳԱՐԷԻ ԵՒ ՆՈՐԱ ՀԱՐՍԱՆԻՔԻ ՆՈՐԱ ԱՐՔԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ՆՈՐԱ ՕՐԵՆՔ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ

Ի սկզբան արքայութեան Մարգարէի՝ ոչ ոք ի Հարսանեացն ընդդէմ կացաւ նմա, զի ամենեքեան ի նմանէ ակն ունէին, եւ ամենեցուն ի նմա էր յոյս. զի ոչ միայն ի ծնողացն ազնուագոյն էր, այլ եւ ի մանկութենէ իւրմէ ամենայն առաքինութեանց ճոխ եւ ամենայն գեղեցկութեանց զարդարեալ. եւ ոչ ոք ի նմանէ ամաչէր, զի ոչ ինչ ունէր ամօթ ի վարս իւր. եւ ոչ ոք ի նմանէ երկնչէր, զի ոչ ինչ ունէր ահ ի գործս իւր. եւ ոչ ոք ի նմանէ ատէր, զի ոչ ինչ ունէր ատելի ի բարս իւր. եւ ոչ ոք ի նմանէ նախանձէր, զի ոչ ինչ ունէր նախանձելի ի կարգս իւր. եւ ոչ ոք ի նմանէ նենգէր, զի ոչ ինչ ունէր նենգութեան ի խորհուրդս իւր. եւ ոչ ոք ի նմանէ ստէր, զի ոչ ինչ ունէր ստութեան ի բանս իւր. եւ ոչ ոք ի նմանէ ագահէր, զի ոչ ինչ ունէր ագահութեան ի սրտի իւրում. եւ ոչ ոք ի նմանէ ամբարտաւանէր, զի ոչ ինչ ունէր ամբարտաւանութեան ի մ

ولي ولي ولي

ասելով ամենայն ինչ, որ ի նմա էր: ¶ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Ո՞ր
ինչ ունիք դուք հացս: Եւ նոքա ասեն. Եւթն, և սակաւ ինչ
ձկունս: Եւ պատուիրեաց բազմութեանն հանգուցանել ի
վերայ երկրի: Եւ առեալ զեւթն հացսն և զձկունսն, և
գոհացեալ՝ կոտրեաց և տայր աշակերտացն իւրոց, և
աշակերտքն բազմութեանն: Եւ կերան ամենեքին և յագե-
ցան, և վերստին առին զմնացեալ կտորսն՝ եւթն զամ-
բիւղս լի: Եւ էին որ կերան՝ չորեքհազարք արանց, բա-
ցի կանանց և մանկանց: Եւ արձակեաց զնոսա, և ինքն
մտանէր ի նաւակն ընդ աշակերտսն իւր, և եկն ի կող-
մանս Դաղմանուայ: Եւ ելին հարքն ի գիւղէն և սկսան
հարցանել զնա, և խնդրել ի նմանէ նշան յերկնից, փոր-
ձելով զնա: Եւ նա հառաչեալ յոգւոջ իւրմէ՝ ասէ. Ընդ-
է՞ր ազգս այս նշան խնդրէ. ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ
տացի ազգիս այսմիկ նշան: Եւ թողեալ զնոսա՝ մտանէր
կրկին ի նաւակն, և գնայր յայն կողմն: Եւ մոռացեալ
էին աշակերտքն առնուլ հաց, և ոչ ունէին ընդ իւրեանս
ի նաւակին, բայց միայն զհաց մի: Եւ պատուիրէր նոցա
ասելով. Տեսէք զգուշացարուք ի խմորոյ Փարիսեցւոցն
և ի խմորոյ Հերովդի: Եւ նոքա խորհէին ընդ միմեանս
ասելով. Զի հաց չառինք: Եւ գիտացեալ Յիսուս ասէ
ցնոսա. Ընդէ՞ր խորհիք զի հաց չունիք. ոչ դեռ իմա-
նայք և ոչ հասանէք. մինչդեռ կուրացեալ է սիրտ ձեր:
Եւ աչս ունիք և ոչ տեսանէք, և ականջս ունիք և ոչ լսէք:
Եւ ոչ յիշէք, յորժամ զհինգ հացսն բաժանեցի հինգ հա-
զարաց, քանի զամբիւղս լի կտորաց վերցուցէք: Ասեն
ցնա. Տասն և երկու: Եւ յորժամ զեւթն հացսն բաժանե-
ցի չորեքհազարաց, քանի զամբիւղս լի կտորաց վերցու-
ցէք: Եւ ասեն ցնա. Եւթն: Եւ ասէ ցնոսա. Ոչ դեռ հաս-
տատիք: Եւ եկն ի Բեթսայիդա, և բերին առ նա կոյր մի,
և աղաչեցին զնա զի մատիցէ զձեռն ի նա: Եւ առեալ
զձեռն կուրին՝ հանեալ զնա արտաքս ի գեղջէն, և թքեալ
ի բերան նորա՝ և դիցեալ ձեռն իւր ի վերայ նորա՝ հար-
ցանէր զնա եթէ տեսանէ՞ զինչ: Եւ նայեալ նա՝ ասէր.
Տեսանեմ զմարդիկ զի իբրև զծառս շրջին: Եւ դարձեալ
դիցէ ձեռն իւր ի վերայ աչաց նորա, և սկսաւ նայել:
Եւ դարձեալ առողջացաւ, և ետես զամենայն ինչ պայ-
ծառապէս: Եւ առաքեաց զնա ի տուն իւր՝ ասելով. Մի
ոք ասասցես ի գեղջդ մտանել: Եւ ելին Յիսուս և աշա-
կերտքն նորա ի գեղս Կեսարիոյ Փիլիպպոսի: Եւ ի ճա-
նապարհին հարցանէր աշակերտացն իւրոց՝ և ասէր ցնո-
սա. Զո՞ ասեն մարդիկ զիս եղեալ: Եւ նոքա պատասխա-
նի տային ասելով. Զոմանք զՅովհաննէս Մկրտիչ, և
զոմանք զԷղիա, և զոմանք զմի ոք ի մարգարէիցն: Եւ
նա ասէ ցնոսա. Դուք զո՞ ասէք զիս եղեալ: Պատասխա-
նի տայ Պետրոս և ասէ ցնա. Դու ես Քրիստոս որդի
Աստուծոյ կենդանւոյ: Եւ պատասխանի տայ Յիսուս և
ասէ ցնա. Երանի՛ քեզ Սիմոն Յովնանու, զի ոչ մարմին
և արիւն յայտնեաց քեզ զայս, այլ Հայրն իմ որ յերկինս
է: Եւ ես ասեմ քեզ, եթէ դու ես Պետրոս, և ի վերայ
վէմիդ այդորիկ շինեցից զեկեղեցի իմ, և դրունք դժո-
խոց ոչ յաղթեսցեն նմա: Եւ տացեմ քեզ զբանալիսն
արքայութեան երկնից, և զոր կապեսցես ի վերայ երկրի՝
կապեալ լիցի յերկինս, և զոր արձակեսցես ի վերայ եր-
կրի՝ արձակեալ լիցի յերկինս: Եւ պատուիրեաց նոցա
զի մի ոք ասասցեն եթէ նա է Յիսուս Նազովրեցի: Եւ
յայնմհետէ սկսաւ Յիսուս ցուցանել աշակերտացն իւրոց
եթէ պարտ է նմա երթալ յԵրուսաղէմ, և բազում ինչ
չարչարել ի ծերոց և ի քահանայապետաց և ի դպրաց,
և սպանանել զնա, և յերրորդ աւուր յարիցէ: Եւ զայս
բանս խօսէր յայտնապէս: Եւ առեալ զնա Պետրոս՝ սկսաւ
նզովել զնա ասելով. Ողորմի՛ Աստուած քեզ, Տէր, ոչ
լիցի քեզ այդ: Եւ դարձեալ նայեալ Յիսուս ի վերայ աշա-
կերտացն իւրոց՝ նզովեաց զՊետրոս և ասէ. Երթ յետս
իմ, Սատանայ, զի ոչ համի զաստուածայինսն, այլ զմար-
դկայինսն: Եւ կոչեալ զբազմութիւնն ընդ աշակերտսն
իւր՝ ասէ ցնոսա. Եթէ ոք կամի զհետ իմ գալ, ուրասցէ
զանձն իւր, և առցէ զխաչ իւր, և հետեւեսցի ինձ: Զի
որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա: Եւ
որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ և վասն աւետարանին՝
նա կեցուսցէ զնա: Զի զի՞նչ օգտի մարդոյ եթէ զաշխար-
հս ամենայն շահեսցի, և զանձն իւր կորուսցէ: Կամ զի՞նչ
տացէ մարդ փոխանակ անձին իւրոյ: Զի որ ամաչեսցէ
զիս և զբանս իմ յազգիս այսմիկ շնացողի և մեղաւորի,
և զՈրդի մարդոյ ամաչեսցէ, յորժամ եկեսցէ յփառս Հօր
իւրոյ հանդերձ հրեշտակօք սրբովք: Եւ ասէ ցնոսա. Ա-
մէն ասեմ ձեզ, եթէ կան ոմանք յայսոսիկ որ կայցեն
աստ, որք ոչ համեսցին զմահ, մինչև տեսցեն զարքայու-
թիւն Աստուծոյ գալ զօրութեամբ:

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

(ի տարին 609 Յունվար։)

Հրամանագիր Ալեքսիոս Կոմնենոսի, որով նա հաստատում է Իվերիայի վանքի (Աթոս լեռան վրա) ունեցած արտոնությունները։

Ալեքսիոս Կոմնենոս, հավատարիմ Քրիստոսում Աստծո, Ռոմեացիների կայսր և միշտ հաղթական, ողջունում է Իվերիայի վանքի վանահայր Գաբրիելին և նրա եղբայրներին։

Ձեր խնդրանքը մեզ հասավ, և մենք ուշադիր ուսումնասիրեցինք այն ամենը, ինչ գրված էր ձեր կողմից ներկայացված նամակում։ Մենք հաստատում ենք ձեր վանքի բոլոր հին արտոնությունները, որոնք տրվել են նախորդ կայսրերի կողմից, և ավելացնում ենք նոր իրավունքներ։

Ձեր վանքը կազատվի բոլոր տեսակի հարկերից և տուրքերից, ինչպես նաև զորքերի կացարանից։ Ոչ մի պաշտոնյա չի կարող մտնել վանքի տարածք՝ առանց վանահոր թույլտվության։

Վանքին պատկանող հողերը, անտառները և ձկնորսական վայրերը կմնան վանքի սեփականությունը, և ոչ ոք չի կարող դրանք խլել կամ վաճառել։

Ով համարձակվի խախտել այս կայսերական հրամանագիրը, նա կենթարկվի ծանր տուգանքի՝ հարյուր ոսկե լիտրա, որի կեսը կվճարվի գանձարանին, իսկ մյուս կեսը՝ վանքին։

Տրված Կոստանդնուպոլսում, մեր կայսրության տասներորդ տարում, հունիսի քսանհինգին։

ابن حجر، أحمد بن علي بن محمد بن محمد بن علي بن محمود بن أحمد بن حجر العسقلاني ثم المصري الشافعي، أبو الفضل، شهاب الدين، ابن الحافظ نور الدين، ابن الحافظ زين الدين، ابن الشيخ نور الدين، ابن الشيخ شهاب

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆ

Հատոր տասներորդ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆ

Հատոր տասներորդ

ՀԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԵՒ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

Համարուեցաւ իւրաքանչիւր հինգ տարուան ժամանակ՝ որ ի մէջ երկուց տարեդարձից ընկալեալ է, ի ժամանակի ամենայն ազգաց մարդկան, ի սկզբանէ մինչեւ ցայսօր։

Ի հինգ տարին ամենայն ազգ մարդկան ունի զանազան ուրախութիւնս, եւ տարբերեալ ի միմեանց։ Ոմանք ուրախանան ի ծնունդս որդւոց եւ դստերաց, ոմանք ի հարսնիսս, ոմանք ի մկրտութիւնս, ոմանք ի պսակս, ոմանք ի ծնունդս թոռանց, ոմանք ի մեծութիւնս եւ ի պատուս, ոմանք ի հարստութիւնս, ոմանք ի յաղթութիւնս, ոմանք ի ճանապարհորդութիւնս, ոմանք ի հանդիսս, ոմանք ի խաղս, ոմանք ի զբօսանս, ոմանք ի գինարբուս, ոմանք ի կերակուրս, ոմանք ի քաղցրութիւնս, ոմանք ի գեղեցկութիւնս, ոմանք ի հագուստս, ոմանք ի զարդս, ոմանք ի ձիս, ոմանք ի զէնս, ոմանք ի գործս, ոմանք ի վաճառս, ոմանք ի շինուածս, ոմանք ի պարտէզս, ոմանք ի ջուրս, ոմանք ի ծառս, ոմանք ի ծաղկունս, ոմանք ի թռչունս, ոմանք ի գազանս, ոմանք ի ձկունս, ոմանք ի գրեանս, ոմանք ի նկարս, ոմանք ի քանդակս, ոմանք ի ձայնս, ոմանք ի նուագս, ոմանք ի գիտութիւնս, ոմանք ի հնարս, ոմանք ի ծաղրս, ոմանք ի կատակս, ոմանք ի խրատս, ոմանք ի ներբողս, ոմանք ի գովեստս, ոմանք ի պատմութիւնս, ոմանք ի հանգամանս, ոմանք ի ստութիւնս, ոմանք ի ճշմարտութիւնս, ոմանք ի հաւատս, ոմանք ի կրօնս, ոմանք ի սէրս, ոմանք ի բարեկամութիւնս, ոմանք ի հաշտութիւնս, ոմանք ի հանդարտութիւնս, ոմանք ի խաղաղութիւնս, ոմանք ի հանգստեանս, ոմանք ի հանգիստս, ոմանք ի ննջեցեալս, ոմանք ի յարութիւնս, ոմանք ի դատաստանս, ոմանք ի հատուցումս, ոմանք ի պարգեւս, ոմանք ի վարձս, ոմանք ի յաւիտենականս, ոմանք ի ժառանգութիւնս, ոմանք ի թագաւորութիւնս, ոմանք ի փառս, ոմանք ի պատիւս, ոմանք ի գոհութիւնս, ոմանք ի գովեստս, ոմանք ի սաղմոսս, ոմանք ի շարականս, ոմանք ի հոգեւոր երգս, ոմանք ի տաղս, ոմանք ի մեղեդիս, ոմանք ի ներբողս, ոմանք ի պատարագս, ոմանք ի քահանայութիւնս, ոմանք ի սարկաւագութիւնս, ոմանք ի կուսակրօնութիւնս, ոմանք ի վարդապետութիւնս, ոմանք ի հայրապետութիւնս, ոմանք ի մարտիրոսութիւնս, ոմանք ի խոստովանութիւնս, ոմանք ի ճգնութիւնս, ոմանք ի ճգնաւորութիւնս, ոմանք ի ճգնաւորանոցս, ոմանք ի վանորայս, ոմանք ի վանականս, ոմանք ի կրօնաւորս, ոմանք ի կրօնաւորութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորանոցս, ոմանք ի կրօնաւորական կենցաղս, ոմանք ի կրօնաւորական կարգս, ոմանք ի կրօնաւորական հագուստս, ոմանք ի կրօնաւորական սնունդս, ոմանք ի կրօնաւորական ննջարանս, ոմանք ի կրօնաւորական ուխտս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հանդէսս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հանդիսս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան խնջոյս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գինարբուս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կերակուրս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան քաղցրութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գեղեցկութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հագուստս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան զարդս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ձիս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան զէնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գործս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան վաճառս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան շինուածս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան պարտէզս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ջուրս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ծառս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ծաղկունս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան թռչունս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գազանս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ձկունս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գրեանս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան նկարս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան քանդակս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ձայնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան նուագս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գիտութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հնարս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ծաղրս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կատակս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան խրատս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ներբողս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գովեստս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան պատմութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հանգամանս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ստութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ճշմարտութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հաւատս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կրօնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան սէրս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան բարեկամութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հաշտութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հանդարտութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան խաղաղութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հանգստեանս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հանգիստս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ննջեցեալս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան յարութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան դատաստանս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հատուցումս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան պարգեւս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան վարձս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան յաւիտենականս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ժառանգութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան թագաւորութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան փառս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան պատիւս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գոհութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան գովեստս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան սաղմոսս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան շարականս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հոգեւոր երգս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան տաղս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան մեղեդիս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ներբողս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան պատարագս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան քահանայութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան սարկաւագութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կուսակրօնութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան վարդապետութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հայրապետութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան մարտիրոսութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան խոստովանութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ճգնութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ճգնաւորութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ճգնաւորանոցս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան վանորայս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան վանականս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կրօնաւորս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կրօնաւորութիւնս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կրօնաւորանոցս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կենցաղս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան կարգս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան հագուստս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան սնունդս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ննջարանս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան ուխտս, ոմանք ի կրօնաւորական ընդունելութեան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԱ ԳՐԱԴԱՐԱՆ